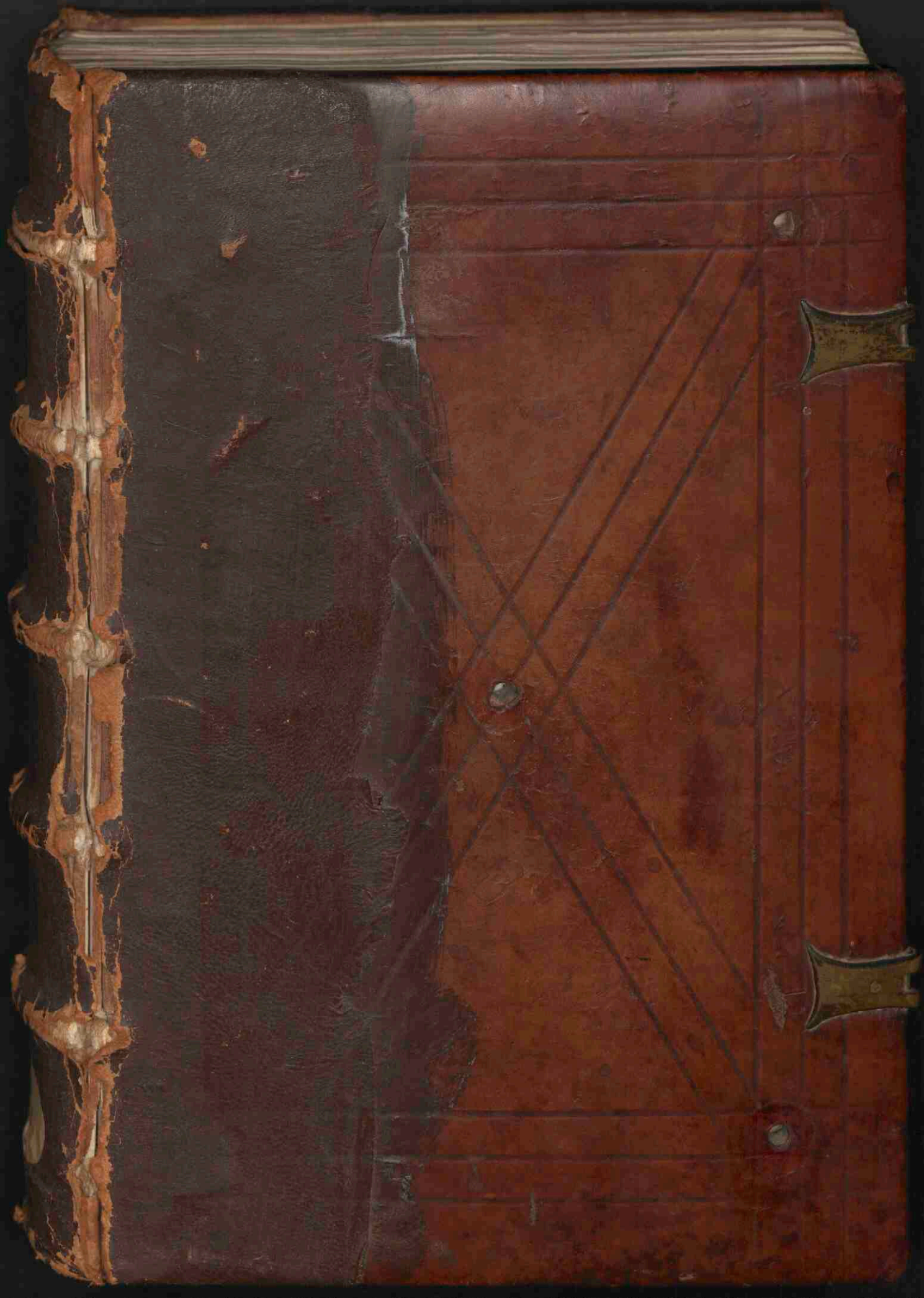

De claustro

<https://hdl.handle.net/1874/330504>

Aevum medium.

Scriptores ecclesiast.

Nº. 218

Hs.
4 E 13

H. P. L.
Nº 13
F. 220

220 (*Eccl.* 218, antea 284p.) Membr. 4º. ¹⁸⁰~~178~~ ff. 2 col. Saec. XV.

Hugo de Folieto, Libri IV quorum I, II de claustris materialibus, III de claustris animarum, IV de claustris celestibus agit., fol. 1—117a.

(Fol. 1b. Contenta volum.) Fol. 2a. Incipit prologus magistri hugonis de folieto in libro de nocentibus claustralium. Fol. 26a. Explicit liber primus de claustris materialibus. Fol. 115a. Explicit liber quartus de claustris celestibus. Fol. 116 vacat.

Petrus Damianus, Opuscula quaedam, fol. 117a—180a.

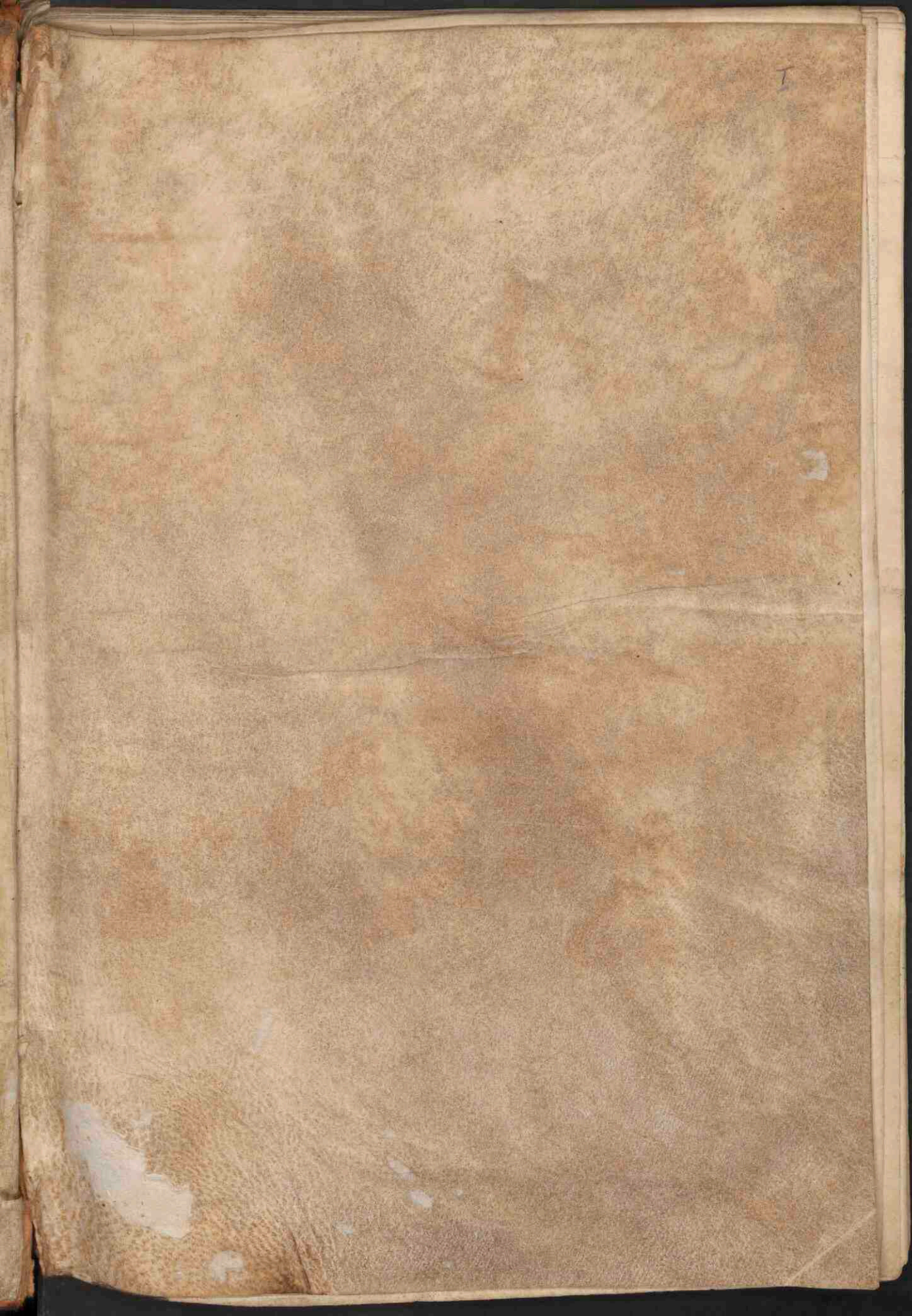
Fol. 117a. Incipit apologeticus liber petri damiani de contemptu seculi. Fol. 143a. Explicit liber de contemptu seculi. Incipit recusatio ejusdem... prelature suscipiende. Fol. 151b. Sermo ejusdem petri de flora et lucida (sic). Fol. 152a. Epistola... ad gamugnenses heremitas. Fol. 158a. Epistola... ad blancam quondam comitissam. Fol. 171b. Epistola ejusdem ad papam nicolaum de incontinentia clericorum. Fol. 176a. Epistola petri damiani de equitatis et discipline vigore tenendo.

„Liber Canonicorum Regularium in Traiecto.”

220

Fol. ¹⁵⁶158a—¹⁶⁹171a: Epistola PETRI DAMIANI ad Blancam quondam comitissam.

Est opusculum integrum quod typis exstat vulgatum inter Petri Damiani Opera sub titulo *Institutio monialis* (Migne, P.L., 145. 731—50).

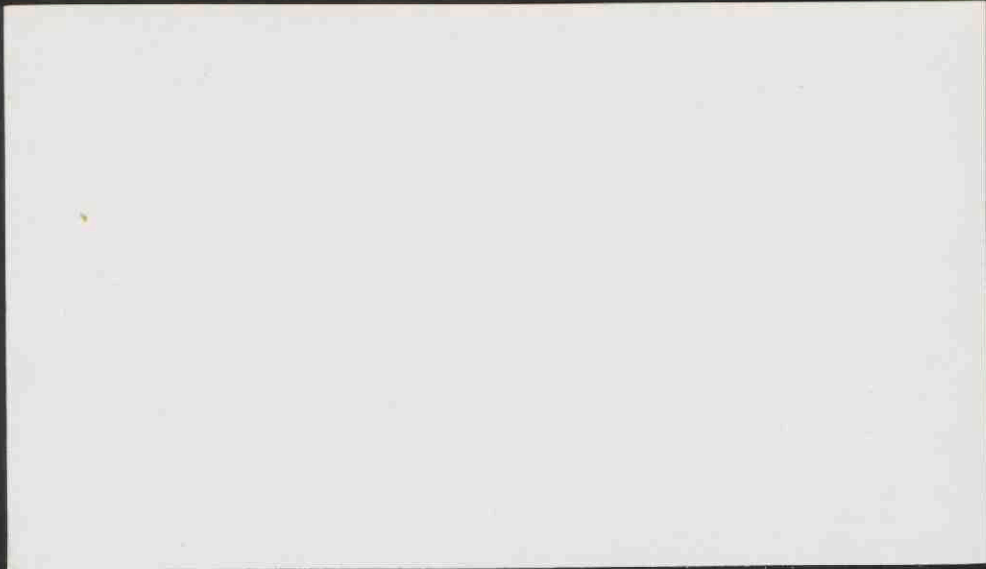

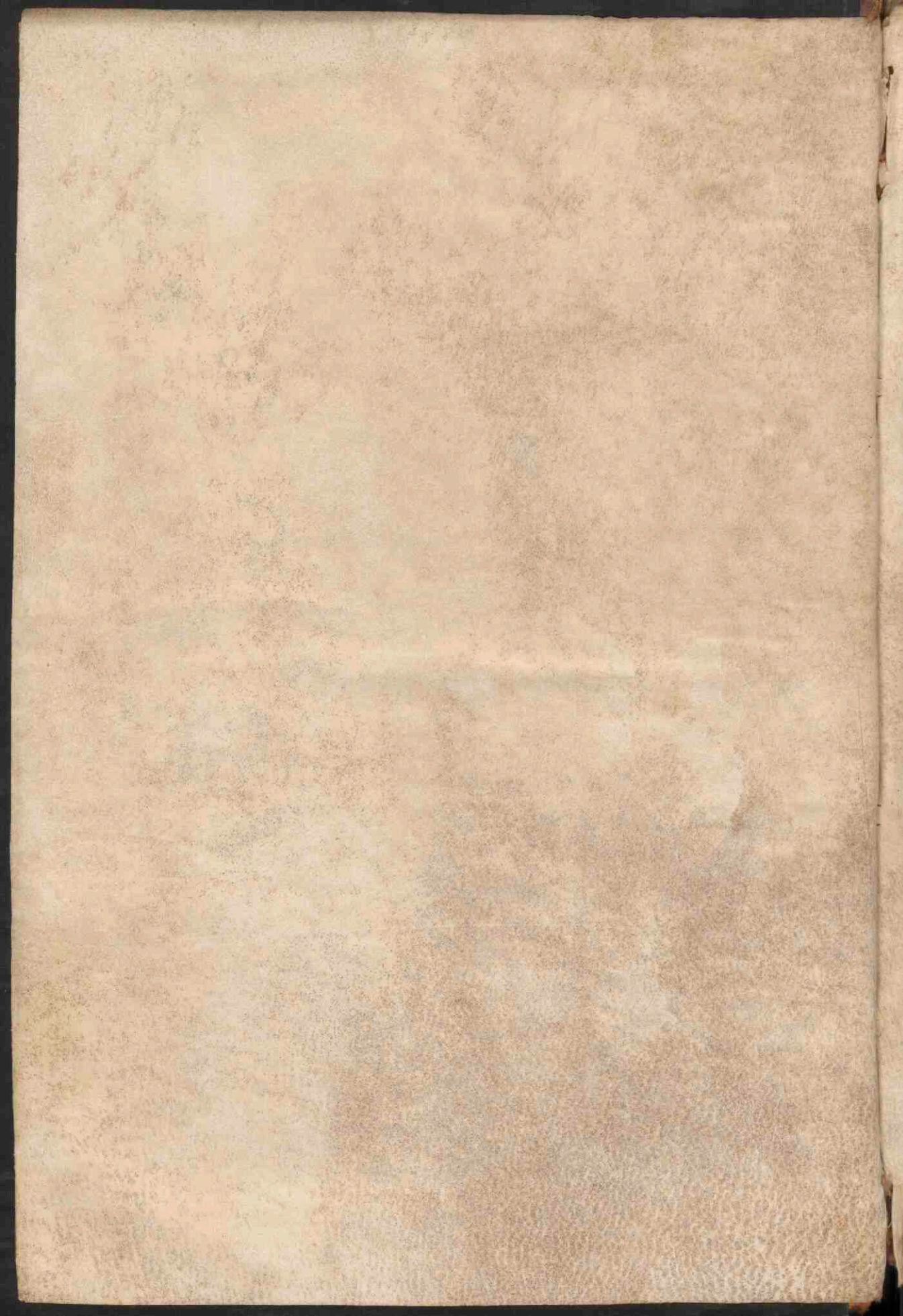
Hs. 220 (4.E.13)

Behandeld met 'Cire 212': jan. 1991

Hs. 220 (4.E.13)

Collatio formulae: II (III; reschutblad tegen
voorkant geplakt), 13 IV (104; katern J-X),
V (114; katern Y), 8 IV (178).

Handwritten text, possibly a title or header, in a cursive script, appearing faint and mirrored.

Main body of handwritten text in a cursive script, appearing very faint and mirrored across the page, likely bleed-through from the reverse side.

Liber Canonicoꝝ Regulariũ In Dico.

- ¶ In hoc volumine continetur huius libri
 - ¶ Liber primus et secundus de claustris mali
 - ¶ Liber tertius de claustris anime
 - ¶ Liber quartus de claustris celestibus
 - ¶ Liber petri damiani de octeptione scilicet
 - ¶ Recusatio eiusdem de platura suscipienda cum exemplis
 - ¶ Epistola eiusdem de preterito ad blancham conuulsam
 - ¶ Epistola eiusdem ad gamugnenses heremitas
 - ¶ Epistola eiusdem ad nicolaum papam de institutione clericorum
 - ¶ Sermo eiusdem de flora et lucida virgine
 - ¶ Epistola eiusdem de castitate et disciplina vigore tenendo
- hugonis de folieto
- petri damiani

n° 245. p.

n° 204. P.

Incapit. plogus magistri
hugonis de folieto in libro
de nominibus claustralium
ul' mudo in iura ac cupiectu.

Rogasti nos
frater amā
tissime: qua
tenus aliq̄
remedia tep
tationū. videlicet spirital'
delictationis feruilla. fratribz
vobiscū comoranabuz que
rerem ac pinarem. Que
sui frater et iuēni. In soli
tudine ei veteis testamēn
pauitilas iudices saluase
ras reperit: et terra uo eumū
gelybū aulta quosdam fr̄s
boni saporis attuli: ex li
bris autē expositorū et alio
rū quorūdam sapientū q̄
et agricolarū ortis quosdā
flores collegi: ut in vniū cō
gesta locū suauē reddant
odorem. Ex radiabz itaq; id
est et sententijs veteis testa
mēti aliqd̄ i mediu' sani
tatis infirmi ruminando
pape p̄it: foratores uery
et fr̄ū euu angelu' t̄p̄ ex
oye bono reficiantur: deli
tata autem diuisis expositi
onū floribz meditando de
lectentur. Sic paulus ap̄
tolus apud miletam insu

lam egressus de mari col
legit multitudinē sarinē
torū: ut socijs qui secū de
maīs p̄tulo euaserant
ignē p̄t frigus accenderet
Vnde beda sup actus ap̄
tolorū. Sarmenta inquit
sunt d̄cā quelibz exhorta
tionū que ad attendendā
caritatem valencia in te
gritate decerpta septuāriū.
q̄ frondibus sunt exasa
ramorū. Moralit̄ igitur
mare mundū. nauis hui'
seculi vitam. naufragū
nauis vite p̄tuli: egressio
de mari r̄micationem mū
di. insula que mai' supermi
net portū r̄t cōuersationis?
paulus illos qui v̄bo p̄edi
cationis frigidos ac pigros
fr̄s. et ex v̄ndis mundane
tēpestatis abstractos era
tant ad amorē xp̄i: sarinē
ta. et hortationis verba. ig
nis caritatem designat.
Per vipam uero que pro
cessit a calore. imundus
sp̄s siue detractores veri
tatis designantur: que i
uasit manū pauli. id est
opus doctrine sp̄ital' impe
dire nititur: detractionis
morsus inferendo et iudic
virus infundendo. Hanc vi

peram frater ex honesto:
et ne detractionis virus in
ferat congruū. Et vite
mus. Nulli igitur frater
mi nrm patefacias no
me! ne ex insipientia aut
toris et psone vilitate ope
ris nri labor vilescat: et
ne vypera cui manu in
uadere debeat agnoscat.
Placet quoque opusculi hu
ius spaciu in quatuor li
bellos rleuande metis g
aa sandi! qz ut ait beatus
augustinus. ita libri ter mi
no rfiatur locus in celo:
sicut labor viatoris hospi
tio. **P**rimus quidem qz noce
at claustralibus. uel mudo
rnuare volentibus coninet.
Deinde uo claustra mate
rial' ordinatione in quote
netur ho' exteior docet. **T**er
tius aut claustru' ordinat.
Quarto claustra no' ma
nufacti habitatione que
e in celo comendat appe
tendam: et summi abbatis
saluet xpi pacem quam
ibi habz cu' subiectis hic
hortatur cu' fratribz et in
bendam. **Explicit prologus**
Inapit liber primus de
edificatio spirituali.

Sapientibus
edificae quere
d' e locus fun
dameta: ne sup
posita pietis congeies in
clinat se ad ruina. **S**olet
enim et hoc ronabiliter qui
firmis edificae volunt:
cieta et cusa terra. sup
firmam petram licet ni
mulo labore quesita. edifi
ca sui pone fundamentu
Duisa est tamen diuisor
ratio edificatoru. **A**mpla
etenim sibi palacia reges
edificant: s' domos eoru
sepulchra eoru metru.
Turres firmas in sumis
montibus locant: vallant
aggere: et muro angue
Montes no' suis firmabz
pauperu transferunt: ar
cuductis solo impio flu
minibus. ercludit hostiu vi
res. **N**ichil tñ horu cont
dicere mora pt. **E**pi domos
no' impares etatis mag
nitudine construunt: pic
tos hre delcantur thalo
mos: vestitur ibi rma
gines preciosoru coloru
indumetas. **P**auy aut
sine vestibus incedit: et
vacuo ventre clamat ad
ostiu. **O** mira delectatio.

Troianos gestat p̄ies pu-
 tos. purpura et auro vesti-
 tos: et xp̄ianis negantur.
 veteres p̄ani. **Grecoꝝ** ex-
 atui dantur arma: hectori
 dupes auro splendens:
 paup̄i uo ad ianuā clama-
 ti nō porrigitur panis. Et
 ut verū fatear: spoliant
 paupes sepe ut bestiantur
 lapides et ligna. **Ornant**
 pretoria colūpnis: fores do-
 mibus an̄ponūt: que uti-
 nā paupes includerent nō
 excluderent. **Cives** urbū
 suarū munitiones studiose
 disponūt: ut sicut aur̄sus
 hostiū repellant. **Crabi-**
 as ordinant: veteres ferre-
 os portas inserūt: portas
 suas custodibz munūunt.
Et tu dñe pone custodiam
 ori meo: ut nō delinquā ī
 ligna mea. **Monachi** claus-
 tra sibi faciunt quibz hō
 exteior tenei possit: s̄bū
 nā claus̄t facerent quibz
 homo inteior ordinate te-
 netur. **Sic fr̄es** sic quidā
 turres edificant: ut secu-
 rūs rapiant. **Nulla** de-
 latione et sup̄fluitate
 gaudent: alyncitate et
 timore ne opprimantur a
 potentibz ut diximus la-

borare nō desinūt. **Claus̄t**
 autē q̄i castra dñi alii dñō
 cōponūt. Et sicut regū
 ministri tuerū instrūta
 munitione securus frau-
 des īmūtorū excludūt: sic
 hō exteior et hō inteior int̄
 munimā claustrorū posi-
 ti antiqui hostis insidias
 et tyaliū rerū fragiles ca-
 sus effugiūt. **Vale** itaqz
 eē credimus ut introducā-
 tur p̄sone due: et qd̄ in rebz
 subaliobz obscurū latet.
 pres̄ ocul̄ subiacētes liqui-
 dū fiat. **Sicut** etenū si duo
 socij aliqd̄ intrarent castrū
 tū ab hostibus oppugnari
 deberet. quorū vnus eēt
 discretus alter indiscretus
 vnus piger alter expedi-
 tus: sic homo iteior et hō
 exteior. **Discretus** in die
 munitiones parat. eigit p̄
 pugnacilla defensionis
 loca singulā assignat. offi-
 cia p̄cessendi iūgit. quibz
 dam sociorū concordiam
 docet. ieiunadi tyus indi-
 cat. ne fames que clausis
 intrat foribz int̄ armatos
 victorie optineat p̄ncipa-
 tū? fraude dāpnat ne p̄
 aliqua hostis ingrediat?
 si ante oīa pseuerant pa-

aenae constantia habenda
fore predicat et hortatur.
In nocte uero et abbas post
discurrat per uigiles somp-
nolentes inarepat et pre-
ceteris sepiissime soan erri-
tat qz piger est: docet qz
indiscretus est. **S**i aut pro-
pius hostes accedant ma-
chinamenta belli parant
aries ianuam pulset. tunc
erit armatus sustinet hos-
tes: uiribus hostium in arsis
repellit qz expeditus e:
puidencia machinamē-
ta dissipat qz discretus e.
Sic agit discretus. nō ad-
tipus h' assidue: ne adu-
sarius tradatur castrū:
ne et ipse capiatur quada-
tur exactori mittat in car-
cerem. tradatur ad tormē-
ta. **I**stius uita mores in-
struit audientū: loqui de
deo etiā debiliū mentibz
preb' affectū. **A**udire ei
bonū diligenter et uelle
fieri magna pars boni-
tatis est. **H**oc est finis
officiū discreti et expediti.
Indiscreti aut et pigri
officiū est: impedire dis-
cretū tardare expeditū.
Hunc talia agentem la-
bor expediti discreti docta

prouidencia sue facit p-
cipem laudis et glorie.
Quā aut liberatur ab hos-
tibus castrū cū soano suo
dñi sui gratiam rapit:
et remuneratur a eodē.
Sic contingit quāqz frēs:
ut piger trahatur ad p-
miū. **S**epius euenisse
contū in hac soaetate
cognouim'. **M**ures. **I**s-
te qui tal' fuerat an. au-
pbitas licet da'pnosa an-
te eritiss. ab hostibus tū
laudai meruit cui pro-
uidencia soanoū murus
eriterat: iste inq' talis
assiduitate quadam a
soano uictus pigro consen-
tit: indiscretum patitur:
vagante sequitur. **S**ic
fratres piger expeditū
luctando deiat: discretū
indiscretus decipit. **S**ic va-
gantes ex castra ab hosti-
bus capiuntur: rapiunt
pro munē penā: plabo-
re supplicium. **A**deptetur
igitur p'porional' simili-
tudo: ostendatur in hoīe
interiori et exteriori quod
contigisse potuit in pre-
dictis duobz. **H**oīem ei
exteriorem uidelicet car-
nē nūm nemo dubitat

indiscretū fore et pigrū:
 aīnā uō id est hōmē inte
 riorē et natura sua dis
 cretū et expeditū benign
 tps creatoris plasmauit
Ecce claustrū id ē castrū
 dei manuerūt ambo: et
 ce vndiq; hostiū turbe con
 clamant: quidā mināt
 ut terreant blandiūt
 ut mlti ut decipiant: promit
 tūt etiam aliqui ut puer
 tant: insidiantur fere oēs
 ut rapiant: sil' oēs iutiles
 facti sūt: nō est qui faci
 at bonū nō est usq; ad v
 nū **E**xtra mūdus totus
 ereūtib; obstrepit: intus
 uō in occulto sagittant
 rectitudo **V**olant ignea
 tela: confligūt hostes emi
 nus **M**oriuntur multa
Null' sine vulnē vni' di
 ei pīculū euadē pī **S**ic ut
 dicunt' dyabolus p quos
 dam de creatū suo claustra
 lib; minatur ut terreat
 eos: p alios blanditur ut
 decipiat: p aliquos pmit
 tit ut puerat: p rliquos
 insidiat ut rapiat **S**
 qui sunt qui minantur
 hōi intēiori et extēiori iā
 intra claustra munitionē

positas. ut etiam aliquib;
 aliis de rīnūciatioē seculi
 cogitantibus: in p̄mis au
 diat caritas v̄rā **C**ū aliq; b
 frēs carissimū claustrū in
 traueit ul' ai adhuc posito
 in seculo āmonente spūs
 sancti grāa de rīnūciatio
 ne hui' seculi aliqd ai a
 mauidiē mēas cogitac
 cepit: tūc mūdū hui' p̄
 ceptū p delationē t̄paliū
 minas inuit: p volupta
 tā varietates t̄pores accu
 mulat **Q**ualit' aut' p de
 lationē t̄paliū antiquus
 hostis minai nō desinat:
 notū fici forsā nō ē in
 utile **Q**uō minat' dyabol' **9**

In p̄mis ut terreat
 cui hōmē extēiorē
 id est carnē n̄xim
 quā pigro et indiscretō so
 cio compauim' supius.
 delatō aggrēditur **I**ndu
 at ei rīgnōis form: consue
 tudines eidem carni adū
 santes **O**stendit ei p̄positā
 difficultatē: et tū hoc q̄
 tū sit ad lapsum p̄tūis
 huāne nē fragilitas p̄c
 tendit **V**estis aspitatē.
 lecti durāam. bilū abo
 rū assiduitatē. laboris

intollerantiam prelatorum
crudelitatem fratrum discor
diam mentis anponit oca
lis. Addit etiam longa vi
giliarum nocturnarum spa
tia. claustrum diu constitu
tas silentii horas. ieiunij
diuinitate. et aborū licet
viliū subtractione. Et ut
gramus terreat et si fieri
possit ad desperationē pra
hat. quid ex ill' euenire
mali queat diligenter
inquit et auūnat. Omnia
ista imbecillitati carnis
adulancia fore testatur.
Et veni dicit. s. voluntarie
patim' ista. qm ex his
beatitudis premiū expect
tamus. **E**rit istis egritudines
insanabiles nascuntur
affirmat. In dē bonū nē
complectiones turbare. ai
ex subtractione aborum
mutent complectiones.
et mutatione complectionū
conturbatio nē contigat.
et conturbatio nē infir
mitas. et infirmitate
mors. **E**cce frēs dyabolus
physicam docet. ecce me
dicus frās ē. **D**e complec
tionibz loquitur. infirmita
tes diuersas si teneatur
religio generatū predicat.
Dequare hoc. **N**ō ut me

deri velit. sicut occidē possit.
Nō ut egritudinem curet.
sicut securus inferat mor
tem. **V**idē et subtractione
aborū luxurie posse vires
minui. et iō non tardat
minui egritudinē. **T**imēt
ocū pure et sopnolentia
destrui. et iō laboris intol
lerantiam et protensa
vigiliarum spatia preten
dit. **C**redit et paupertate
humilitate nutri. paup
tas enim ut ait beatus g
gorius bonis mentibus
solet eē custos humilitatis.
et iō querit occasiōē qui
bz humilitas impediatur
aduentū. **H**ec assidue re
plicare claustralibz nō de
sunt. hec pluibz de rmi
natiōe mundi cogitantibz
anponit. **O** calliditas an
tiqui hostis. o ingenij
sine sapiēcia s. nō sine ma
licia. **A**bstinentiam et ieiū
niū et cetera que supra
dicim' dāpnat. et p ista
naturā carnis deficere
astruit. et tū supfluita
tis vicij tacet. p quā nā
suffocatur ul' eredit ter
minos suos. **S**ic frēs mū
di huius princeps hoc errei
ori id est carni p delicti
onē tpalū minatur ut

terreat: sic locū in unitiois
 aggreditur in quo non ut cē
 debiliore. **S** homo interior dis
 cretus et expeditus videlicet
 aīa erantur: tum lū minar.
 sine mora soao ad defensio
 nē adūgitur: implens il
 lud qd beatus ambrosius dicit
 de archa noe. **N**on custodis
 pīa inquit ibi frequētiore
 est: vbi muri fragiliores sūt.
Pigrū soaū ne deficiat sa
 lomonus hortatur cōsilio di
 centis. **F**ili accedens ad ser
 uitate dei: ip̄a aīa tuā
 ad tēptationē. **D**ocet rōna
 biliter indiscretū qualiter
 sustinē debeat minas hosti
 ū: r̄ligiois bonū amēdat:
 delatōis uero pessime vi
 cū dāpnat. **N**on et eī cū ne
 abhorreat fluctuationē vi
 te huius qd ad tpus ē. s̄ ponat
 anchorā fidei et dicat. ex
 pectabo eū qui saluū me
 fecit a pusillanimitate
 spiritus et tēpestate: nō da
 bit eī metū fluctuationē
 uisū. **H**ortatur iterū ne cō
 tristetur in cōtationē sua
 ne conturbetur a voce iūni
 a et a t̄bulatiōe p̄tōis: s̄
 dicat patris sū et nō sū tur
 batus ut custodia manda
 ta tua. **H**abet alius mltis

inatamētas hō interior cō
 solatur exteriorem: licet cū
 eo impugnet et contristetur
 in cōtationē sua. **C**ū cōtatio
 in se affligitur ul' seculaiū
 hōm patit' rōna: tūc hō
 interior ut ait beatus agustinus
 affāis tedio et mltōrū m̄dic
 arū latur. r̄ luctās odiō ut
 p̄ficiat dilōnē in ip̄a lucta
 contristatur. et id dicit cū
 p̄lia. **F**raudi deus orōnem
 meā et ne desperes de p̄ca
 tionē meā: intende m̄ et ex
 audi me. **C**onturbatus etiā
 in cōtationē sua petrus cū
 ambulass̄ sup vndas. vidit
 ventū validū m̄ uenientē
 et timuit: et cū repiss̄ mer
 gi clamauit dicens. **D**ne
 pereosalua me. **A** quo ven
 to validū turbatus est petrus:
 ait beatus agustinus cū ex
 ponēt illū locū turbatus
 sū a voce iūniā et a t̄bula
 tione p̄tōis. **S**ic tēptat dya
 bolus quoslibz p̄ huius mōi
 deceptiōes a caritate r̄ mo
 ueri. **C**ui cont̄dicam' cla
 mantes cū aplō. **Q**uis nos
 sepabit a caritate xp̄i: tri
 bulatio an angustia. an
 aliquid eorū que sequit'.
Nemo igitur a caritate
 nos separet. **Q**ui eī carit

tem habueit. annam hos
tis minas timere non potest.
quod ciuitas foras mittit non
Ret impugnationibus demo
nium aut delationum cedit. quod
ciuitatis vatur dicitur. quod ci
uitas patient omnia sustinet.
Hoc igitur dicitur homo in
reior et creior videntur ad
defensione: ne uel terreatur
minus uel impugnationi
bus cedant. Et hec de prima
positioe sufficiant. **Quo bla
ditur dyabolus ut decipiat**

Primu per delatione
palium antiquu hos
tis minas pretendit:
nunc uero per pulchritudine fru
ipalium homin blanditur ut
decipiat. Pulchritudine ei de
lano aduicta est: ita ut ipa
pulchritudo sit delationis ca
Ad hoc illud patet credimus
ad in veteri testamento scriptu
legimus de patriarcha abraham
A quo cum separi uellet loth
et daretur ei a patre eligende
possessio libertas: leuauit
oculos et aspexit omnem
regionem iordanis. que
irrigabatur priusquam eiret
deus sodomam et gomorra
sicut paradysus domini.
Hanc elegit. **De postea in**

diuisos reges bellu orati est:
et cum quibus captu loth
narrat historia. **Quo com
pto abraham nucauit ser
uos suos expeditos unatu
los: et cum trecentis decem
et octo uiris adeptus est vic
toria: nepotem quileuauit**
Notate fratres Cum separi uel
let loth ab abraham regio
ne aspexit iordanis que ir
rigabatur sicut paradysus
domini: et loth pulchritudine
utilitati iposuit. Infirmior
ei ut ait beatus ambrosius
amena elegit: utilia fasti
dit. **Sic nota tantu captus loth
pulchritudine ad amena ior
danus dndit: Et etiam ab
hostibus captus ibidem esse og
nosatur. Doceat igitur loth
hominem creiore: ne princeps
huius mundi per pulchritudine
reru blandiatur ei: ne dis
cedens a socio capiat ab
hostibus. Placet forsitan a
liu: si de adducto exem
plo exquisita loqueremur.
Audiat igitur diligens lec
tor qui non quos uult. uel
qui uult explanationu per
hunc librum: audiat non me
sed beatum ambrosium. cui
huc autoritatem sequi bo**

lum⁹: ul' sensu v̄bis alijs. ul' eiusdem v̄ba ponentes. Et ut ad maiore instructione loqui valeam⁹: interpretaciones noim nō sit a notai difficile. **A**brahā etenim interpretatur p̄: loth de clinatio: iordanus de scensio. **H**ec oīa in hoīe p̄nt notai et adaptai: q̄ mens iusti hoīs quasi p̄ eē dicitur. **S**icut ei p̄ filijs sic mens iusti cogitatioibz p̄esio: et vagos sensu ū motus q̄ quodā dula p̄nitans regit affectu. **L**oth autē declinatio dicitur. **S**eparatur autē loth ab abrahā: cū aliquis a iustitia mentis p̄clinat. **Q**uobz autē moīs declinatio dicitur. **V**n̄bt̄s ambrosius ait. **C**ū loth inquit declinaret malū. hoc ē errore flagitiū trimentū uigebatur patrio: cū declinaret bonū. hoc ē iustū inoicentē sanctū. **S**onebatur flagitio. **S**eparat dicit loth de abrahā: q̄ terra nō poterit eos cape. **A**it ei bt̄s ambrosius. **V**na inquit aīa diuisos motus nō recipit nā liter sibi epugnantes. **S**ic p̄ tertiam aīa designatur. **P**er loth uō motus quidā v̄nozū declinantes a iustitia mēis: per abrahā mentis p̄fectio

Non p̄t enī eadem aīa mēis p̄fectionē et v̄nozū inlatū dīne sūl' cape: qm̄ ibidem sepationē fieri contāgat. **I**n sepationē uō ip̄i loth datur electio: sicut dicitur. **D**e flectentibus a vero amicitia est iactantia. **H**inc est q̄ d̄r̄s bolus cū in p̄ma creatioē a ueitate discederet: p̄mū sup̄bie reatū inaurisse legitur. **I**nde etiam loth leuauit oculos: q̄d est arrogantię signū. **S**ublimēs ei oculos scriptura sup̄bie notam fore demonstrat. **D**iscedens a ueitate dyabolus descendit de celo: discedens ab abrahā loth dndit ad oppida iordanus. **D**escendit ad oppida iordanis: q̄ ut ait beatus ambrosius v̄tutis cōsortiū deserit qui sp̄nem eligit nō ueitatem. **D**equitur autē captiuū eē loth: et quīq̄ reges a quatuor eē sup̄atos. **D**icitur sūt illi quī or reges qui de quīq̄ tūm phauerūt: et totū equitātū iordomozū ceperūt. et eāq̄ loth filiū fr̄is ab he: **V**n̄bt̄s ambrosius ait. **D**icitur reges quīq̄ sūt corp̄is sensus: visus. odoratus.

gustus tactus auditus **Q**
tuor reges illecebre corpa
les atq; mundane sūt: qm̄ et
caro hominis et mundus ex q̄
tuor cōstat elemētis. **H**eito
reges dicūtur: qm̄ habz suū
culpa dñatū: habz regnū
grande. **U**nde aplūs ait. **N**ō
regnet p̄cām in vrō mōrli cor
pore. **S**ensus igitur nr̄i facile
corpali bz delatōibz: s̄clavibz
cedūt: et quadā corū p̄tate
capūtur. **C**orporales autē de
lectōes et illecebras hui⁹ se
culi nō vīnat: n̄ mens que
fucit sp̄ital' adherendo deo:
et se totam a terrenis sepanz.
Deflectio om̄is hys capitur.
Un̄ iohānes ait. **D**e habitā
tibus in terra. **N**ō v̄t p̄ces
hōmes cōprehendit. **S**ūt ei
quidā hōies in terris poīa
quoz cōuersatio in celis ē:
s̄ eos dico. quos terrene cōū
satiois affectus atq; hui⁹ se
culi viceit grā. **E**rgo fratres
nō habitatores: s̄ aetole sum⁹
terre hui⁹. **A**etola ut ait bñs
ambrosi⁹ temporale dñi s̄ozij
spem gerit: habitator autē
cōm̄ spem atq; vsum substā
tie sue illuc collocat vbi habi
tandū putauit. **I**taq; qui
ē aetola terre habitator est
celi. q̄at habitator ē terre.

possessor ē mortis. **S**ic lothid
est declinatio capitur: dñi
habitarer in sodomis. **H**abe
at ergo fr̄es hōe ceterior lothet
abraham ante oculos: et hoc
vtatur exemplū ne pulchri
tudie rerū transeūcū tacty
a soao idē ab hōie interiore se
paretur. **D**e q̄tuor tēptano

Unt autē nū causis
quatuor diuisitates
rerū que ad pulchritu
dine p̄tinēt. quas vocam⁹
causas tēptationū: que oī
hōi fugiende eēt: et maxie
r̄nūciatibz hui⁹ seculo ha
bende respectu. **S**z que sūt
hęc cause tēptationū et q̄re
et quō fugiende: audientū
mentibz p̄ceptū nr̄o patefa
ciam⁹ exemplis. **P**rima autē
harū ē loci amēitas q̄tuor:
ut ciuitates et oppida que nō
tantū ex situ loci amēitate
r̄cipiūt: s̄ ex inhabitantū
grā. **S**ecūda uero cā est loci
diuiciariū. **U**bi enī diuicie:
ibi p̄cūlū. **T**ercia uero cā est
p̄ciosus ornatus: ut ē equo
rū cura pinguiū: et vestimē
torū exquisita uaietas. **Q**u
ta uero ē mulierū spēs: q̄rū
ut dicitur vox blanditur au
ribus et facies ocul'. **F**ate que
sūt ille quatuor tēptationū

cause audiuntur: nunc autem
 quare fugiende sunt restat
 ut dicimus. Ideo etenim fugi-
 enda sunt ista: quia ex pulchri-
 tudine mulierum voluptas car-
 nis nascitur: ex varietate vero
 vestimentorum affectus pla-
 cendi subministratur. **Locus**
 autem id est vrbes et oppida dant
 opportunitatem impetrandi
 id quod placet: per diuiciarum vero
 affluentiam quod placet impe-
 trari solet. **Hic** frater confluunt
 ista omnia ut perficiatur tempta-
 tio: et ideo dicitur temptatio-
 num cause. **Confert** enim pulchritu-
 do delectationem: ornatus affec-
 tum: locus opportunitatem: di-
 uicie effectum. **Hec** sunt ille qui
 tuor quarum illa prima est cum qua
 fit temptatio: secunda propter
 quam fit: tertia in qua quar-
 ta pro qua ducitur ad actum.
Cum muliere enim speciosa de-
 lectatio carnis: que cum turpi-
 tudine fieret perficitur. **Propter** or-
 nametum turpis placet: quod
 sine ornatu videntibus displicet
 et est contemptum. **In** oportu-
 num vero locos ad finem trahi-
 tur: quam inopportunitas impe-
 dret. **Sed** licet illa tria con-
 fluant: licet pulcher sis et
 pomatus vestibus incedas: si
 tamen de sit pecunia inueni-
 etur ab illa competens dilan-

onis occasio. **fi**estatur igitur ut
 pro pecunia temptatio finem
 rapiat. **Bethsabee** vne e-
 thei vxor cum lauaret se in sola-
 rio domus sue propter pulchritu-
 dine placuit dauid: placuit
 et amavit ad finem. **fuit** er-
 go bethsabee causa cum qua fie-
 ret temptatio. **Iudas** autem in thama-
 nar uxor ad roudendos oues
 thamar nura sua in meta-
 tio habitu sedente in bivio rep-
 perit: cum temptarem habuit.
Quid ergo frater placuit iude
 thamar nisi propter ornatum: de
 qua etiam que est ignorabat.
Consequens est ergo ut ornatum
 meretricis habitus sit alia
 causa: propter quam iudas com-
 plesset delectationem carnalem.
Amon vero filius regis dauid
 cum vehementer sororem suam dilex-
 issit: oportunitate loci que fuit
 et inuenit. **Infirmus** se esse mentis
 est: impetrat a patre suo sororis
 aduentum. **Solus** solam ag-
 greditur: possit contra. **Regnat**
 illa: negante opprimat: vim
 ferens oppresse. **Dre**cat igitur
 nos thamar oportunitatem
 loci fugere: ne in ipso fiat pro-
 meditata temptatio. **Similit**
 iudas schariotes oportunita-
 tem que rebat: ut ihm uide-
 is tradet. **Pro** pecunia enim ihm
 iudeis traditum nouimus.

Novimus etenim iudam fu-
rem esse: et loculos habere. Ad
hoc etiam evidenti-
us ostenditur: quia triginta arge-
teos attulisse in templo et
ibidem precesse legitur. Ti-
ment ergo unusquisque
nunc ne per pecuniam decipia-
tur: cum unus ex duodecim
illorum qui diligendus est super
aurum et topazion qui etiam
mundi pretium est: tam pro-
mutua veritas precio. Ecce
que sunt ille quatuor cause
temptationum et quare fugien-
des sunt premissimus. nunc autem
qualiter vitam queant pro-
modum longe imbecillitatis
assignemus. Pulchritudine ig-
niam mulierum et delatione car-
nalis que inde preedit: potu-
lorum et cordis pudicitiam. ne
noceat vitam possimus. Ad
hoc pertinet illud quod in regu-
la deicorum scriptum a beato au-
gustino legitur. Impudicus
inquit oculorum: impudicus cor-
dis est nuncius. Qui dapi-
nat impudicitiam: laudat pudici-
tiam. Sunt etiam imediata: et
nunc est alterum in eadem arca
suum susceptibile. Pudicus
oculorum: nuncius est cordis: sed
ad annam nec permittit vit-

re quod noceat: nichil nunciat
nisi quod deceat: quid quod inderes
noveit esse excludit et elimi-
nat. Impudicus vero querens
quod placeat potius discurrit:
volentes intrare patitur:
nolentes vero monet ethorta-
tur. Unde scriptura dicit. Oculi
sunt prima tela adultere.
Volent homines tribus quibus
armorum ut ad defensionem: te-
lis videlicet hasta et gladio
longe positi vulnerantur
telis: in illos qui a conspectu que-
unt tangi vibratur hasta: cum
pugnatur committitur officium su-
um gladius implet. Similibus
armis vitatur impudicitia ad
expugnandum hominem exteriori
quod in ioseph patriarcha veteris
testamenti contingisse narrat
historia. Aut enim scriptum.
Et misit verborum suorum oculos
suos in ioseph. Hec sunt impu-
dicitie tela: quibus vulnerantur
multi licet longe positi. Hys te-
lis pudicitiam oculorum opposuit
Scriptum est ei. Noli intendere fallam
a mulierum: ne capias oculos:
neque trapias palpebras. Pen-
lans est enim libido. De qua petu-
lancia oculorum dicit beatus au-
gustinus in regula deicorum.
Sihanc petulanciam in aliquo

vim aduertentis: statim a
monete ne cepta progredi
antur. **N**ec tantu e petulas
libido: s; ea a pcor. **A**it eni
brodnu sui ad ioseph. **D**or
mi mecu. **H**ec est vibratio
haste: blandicus adultere.
sermo. **H**uc opponitur cor
dis nudicia. **V**enenata ei
colloquia no reapit mundi
cordis puitas: fraudit scptu
ram dicente. **N**on te sedu
cat mereri multo blandime
to sermonis: nec laqueis
labioru suoru te alliget. **N**ec
tantu petulans et procar li
bido e: s; etiam importuna.
Tenuit eni brodnu sui veste
ioseph. et ut ait bris ambro
sius teneat veste potuit: qui
tenei no potuit aro. **H**ic est
gladius quo sfigurur aum:
mollis videlicet adultere
tactus. **H**uc restant ioseph
p nudiciaa corpis. **H**espu
it eni adulte tactu: rupit
fimbria: ne serpet stagu.
Et iosptu est. **N**e multus
fueris ad aliena: neq; con
tinuis amplexibus non
tuam. **H**is ergo modis do
cet nos ioseph ne p pulchru
dine mulieru ad delatio
ne trahamur. **V**estiu uo or
tu et affectu qui inde sub

7
ministratur: vilis habitus
amor extinat. **R**emo eni
qui vere habz piy habitus
contemptum: alieno delati
tur ornatu. **S**ed et loca oportu
tate ne teptationi sit co
grua: claustru assiduitas
excludit. **Q**ui eni discur
rit p alienas domos: qui
societate gaudent seculai
u hoim: qui fori spectacula
sequuntur: qui no ad natu
tem coem s; ad piam volu
tatem parati sunt: qui causas
itineis sui no habent s; fun
git: tales duo sunt sicut
ad discurrendu faciles: ita
forsitan pui sunt ad ea que
loca oportuitas subminis
trat. **S**ecura e igitur claus
tri assiduitas: qua cura
rei familiaris no turbat:
qua no solliatatur accessus
hoim. **I**bi inter fires alteis
ad alteru diligens habe
tur custodia: ibi prelato
ru subiectis discreta pui
det sollertia: ibi silenau
confabulationis aufert lo
cu: extinguit iram. **S**epni
est eni. **I**ra prolata cres
cit: dilata minuitur. **I**bi
disciplina ceteros motus
corpis seruire cogit mu
dicie et sic omis oportu

nitatis que ad malū ptinet
p claustrū assiduitatē exclu-
ditur **P** paupertatē autē vo-
luntariam pecunie effectus
de quo supius locuti sumus
erumpatur **H**estatur ergo ut
p pudiciā cordis et oculorū
delatō carnalis excludat:
p amorē vilis hūitatis restū
preciosarū varietas subtra-
hatur **P** claustrū assiduita-
tem oportunitas que ē in ma-
lū puetur: p voluntariam
paupertatē effraus pecunie an-
nichiletur **I**stis vtatur hō
interior et exterior ad defensi-
onē: ne p pulchritudinē rerū
tpaliū que ei p illa quatuor
blanditur deapiatur **A**nte
ponat terrenis celestia et
na transitorijs: decorus pul-
chriora: bonus meliora **T**er-
rena corrūpūtur sine exsp-
tant: pulchritudinis amit-
tūt florem: bonitatis fruc-
tu puantur **C**elestia vero
termino tarent: nō corrū-
pūtur infirmitate nō frā-
guntur senio: nō ā nichilā-
tur vetustate **F**elix et nitas
que corruptioē caret: infe-
lix illa quā comitat etna-
liter corruptiois defraus:
que iō durat ut truaetur:
ideo eternali truaetur

q sine fine peccarent hoīnes
si possent **D**eapitur ergo qui
pulchritudinē tpaliū blandiē-
tem subsequitur: s̄ anponat
spuālē ut videat regem in
decorē suo **Quō promittit
dyabolus ut puerat.**

Q Ontingit quāq; ut q
minis terri neque
ut nec blandimen-
tis ac quiescūt: pmissis aiā
flectantur muneib; **I**deo q
terro loco competena qui
sunt illi q promittūt homini
interiori et exteriori ut eos pu-
tant videamus **P**rudencia
mūdi ipā est que pmittit ut
puerat **P**mittit enī duo: pre-
ciosa videlicet et sublimia:
hoc est diuitias et honores
Alterū cupiditatis ē alterū
supbie **H**ec sūt duo latera
scale: p quā de celo dyabolus
descendit ad inferos **P**mut-
tit nob mūdi prudentia: s̄
nichil dat **E**t si aliqui recipi-
unt hoīnes qd pmittit: nō da-
tur illud s̄ emitur **D**at mūdus
opes s̄ nō gratis **Q**ui enī s̄
uus effiatur pāi pro ipis: nō
accipit gratis **D**at honores:
s̄ nō sine precio **Q**uibus pro-
mittit mūdus opes: **E**t au-
sunt opes quas promittit:
Quō dat et ubi dat qd pro

mittit: **H**aptozibz promittit agricolae substantia: oves vidue: agros pupilli **F**enera tori viani sui domu: amplitudine possessionis: diuicia rui affluencia **E**cce quibus promittit et au? fut que promittit **S**tultia e hec prudentia: que thesaurizat et ignorat cui aggregabit ea **A**mbrosius promittit uti enses luca: **I**nter celoru grandine sub spe carceis sub moras paulo **N**egotatoribz promittit luca vltiam mare: ibi nauifragy timor ibi vento comendatur opes: ibi periculu corporis et aie **E**cce quod dat et ubi dat quod punitur **I**n vtroqz periculu: in vtroqz difficilis acquiendi modus **I**bi promittit dare luca: ubi queat dare sepulchru **C**laustribz uero licentia qua rigor claustru abstulerat repromittit: fabulas uo confessiones oratoru platearu plausus fori spectaculacriboru afflueniam vestis mollicie: et ut auita compleam libertatem faciendi qd aiqz placet sup dictis accumulatur **E**cce pugna difficilis **E**cce iabin rex assur pugnat contra filios israhel **E**cce mittit ad cha

naneos qui habitant in maianis et p motana et ad campos et ad regem symeon et in fenendor: **S**ec multos alios congregat: quos e enuare difficile **H**ic quid ait dñs ad ihm filiu naue q pncipatu post moysen suscepit: **R**ereais ait dñs faciem eoru: qz traxitna die ad hanc horam ego tradameos sauciatos ante faciem israhel **E**t equos eoru subneruabis: **E**t auribus eoru igne abures. **A**udiat hoc qui e de exatu no ihu filij naue: **S** filij dei **I**n vno quoqz hoie bellu h reperiri pt **I**abin e rex assur congregat exercitu **I**abin interpretatur sensus siue prudentia: assur uo aulaid est mundus **M**ittit ergo ad chaneos qui habitant in maianis **M**is loas vianob fluctibz et ad motana tuita: qui sut ex gnie thanaan filij tham filij noe **C**am intpretatur talor: thanaan uo comotio **Q**ui aute calet ato comouetur **A**ut ei btus ambrosi? **Q**uitit ad motana: id e ad illos q gloriuntur in sublimibz et ambulant in magnis et mirabilibz sup se **M**ittit et

ad campos idē ad eos qui
terrena sapiūt: qui pluri
ae voluptatū delatūtur:
qui sūt q̄ petora campi pro
ni ad vicia. **M**ittit et ad re
gem symeon: qui interpreta
tur exaudiao. In bonā q̄m
ptem ponit exaudiao: ut
cū dicitur: exaudiuit dñs
votem fletus mei. scādoū
q̄ symeon vnus de priar.
dñs nomē accepit. Exau
dierat deus preces mris. **D**
icitur ei cōtrio exaudi
tio: q̄m quis exaudit precep
tū diaboli. **S**olet enī dicere
Exproadens ad deaueris
me: dabo tibi hec omnia. Et
ad eū dicitur legitur. **E**x
tis inquit quasi dū. **P**romu
sit eē deos: ut faceret reos.
Qui sic exaudierunt dya
bolū: cū rege assur occur
rūt israheli. **M**ittit
et in fenēdo: **F**enēdo
interpretatur cōuersio. **S**onēt
sio dupliciter dicitur. **E**st
cū cōuersio qua quis ad de
ū cōuertit: et ē alia de q̄
paulus ap̄lus galathis
dicit. **C**urrebatis bene: q̄s
vos impediuit. **I**dē a au
surō et bono ope. **H**is sūt
qui sequūtur regem iabin
assur: idē p̄uidētiā mū

di. **P**uideat iḡ sibi homo inte
rior et exterior: ut sup̄ans hu
iusmōi hostibz equos eorū
subneruare nō differat:
sicut currus eorū igne cōbu
rat. **E**st in hoc exatu elano
nis currus: in quo p̄ simili
tudine rotas quibz ferantur
equos qui ip̄m trahant
aurigam q̄ ip̄m regant.
qui se sedant in ip̄o cur
ru assignare possumus
De curru elationis:

Quatuor sūt q̄ tra
hūt elationis cur
rū: idē amor domi
nādi. et amor laudis p̄prie.
cōtēptus. et inobediētia
note nō sūt iactantia mē
tis et arrogantiā: verbosi
tas et leuitas. **A**uriga in
hoc curru p̄ eē sp̄s sup̄bie.
Amatōres mūdi sūt qui
ferūtur hoc curru. **I**nfre
nes sūt equi volubiles ro
te: auriga p̄uersus: et q̄
portatur infirmus. **I**n vtro
q̄ p̄ciliū: q̄ semp̄ casum
et ruinā minatur sup̄bia.
Note sequūtur equos. **P**re
cedit enī amor dñādi
iactantiā: amor p̄prie lau
dis arrogantiā: cōtēptus
leuitatem: inobediētia
vbositatem. **S**olent enī in

obedientes in vba defensionis p[ri]ncipe **P**recedentes huius currus rote altiores s[un]t p[ro]teiorib[us] et ideo descende[n]s non u[er]o ascend[en]s: uia nouit ad inferos no[n] ad montem dei. **S**imiliter curru[m] uoluptatis et equos luxurie et q[ui]libet uia quib[us] trahuntur ho[m]ines q[ui] equis ad p[er]niciem subneruare no[n] differam[us]. **U**nt enim hui[us] mo[di] equi uigilijs et oronib[us] et ieiunijs et labore continuo subneruari: currus u[er]o igne sp[iritu]s sancti co[n]buri p[otes]t. **H**ic e[st] ignis uel sicut arma claustralium h[ui]s s[un]t qui uirtutib[us] iabunt: qui chanaanico[rum] habitantiu[m] in maitimis co[m]mone no[n] timent: q[ui] sup[er] habitantibus in motu uis rediunt no[n] nec voluptuos planicie t[em]poru[m] gaudentib[us] co[m]miserent. **A** quib[us] no[n] exauditur sup[er]ditus symeon: nec queritur nullo de fenendo[rum]: sicut interficiunt regem cu[m] exerratu subneruant equos et obrunt currus. **A**scendamus ergo curru[m] summi regis: et p[er]sequamur hostes. **H**abent enim equos xp[ist]i suos: de quibus dicit p[ro]ph[et]a. **A**scendisti sup[er] equos tuos: et quadra-

ge tue saluato. **H**on[or]u[m] ut ait b[ea]tus ambrosius sup[er] b[ea]t[um] imaculati: frena pacis s[un]t habene ciuitatis co[n]struite inter se co[n]cordie i[n]tinat[ur]: et iugo fidei subiecte in quatuor rotis euu[an]gely bona aurigam portantes v[er]bu[m] dei: cu[m] flagello fu[n]duntur illecebre uoluptates: et mundi istius p[ri]nceps exterminatur. **A**u[er]res nota inter rotam currebat et no[n] impediabatur currus celestis: id est noui testame[n]tu[m] in veteri testame[n]to. **U**nt illud currebat p[er] ad amittabatur. **De super-**

Nunc aut[em] vlt[ima] b[ea]ta moloco de sup[er]bia q[ui] insidiatur ut rapiat e[st] agendu[m]. **Q**ue licet u[er]u[m] p[er]t[er]suerit: t[ame]n ut ait b[ea]tus augustin[us] p[ri]ma fuit: et vltima delebitur. **H**ec e[st] que secula res possidet et t[er]met: nouit quisos uocat et i[n]uocat: iustos uero t[er]ptat et illudit. **I**n seculis apparet: in nouis quisis notatur: et in religiosis qu[ia] p[er]latet. **H**eculatum m[er]es p[er] uoluntate inhabitat: in nouiter co[n]uers[us] ex p[re]cedenti usu redolet: religiosi mentib[us] p[er] suggestionem se interfert. **I**nsidiat seculai-

bus in prauo ope: religiosus
vero insidiatur p̄ gloriam
laudis huāne **E**leazarus
ut ueridica narret historia
elefantē occidisse: et occisus
abelefante dicitur eē **L**ea
dit enī elefas sup̄ eleazarū:
et mole corporis sui oppressit
eū **P**eleazarū illi qui mundi
fastus repudiant p̄ humilita
tem: p̄ elefante sup̄bia mu
di designatur **D**ū enim bes
tis asperitatem libenter pati
mur: dū p̄ nos tenues ama
mus: dū uilibz utamur abis.
dū labore callosa squalet
manus: et raris frigore riget
et sole ingressit: tunc elea
zarus occidit elefantem.
Cū uero in huiusmodi fauore
vulgi querimus: tunc elea
zarū cadens opprimit ele
fas **E**t pulchre p̄ elefante
figuratur sup̄bia: v̄tusq̄
enī sicut tenet oppositionē
Elefantis nā talis eē dicitur
ut ossa illius uitturis care
ant: et iō membra sua flectē
nequeat: s̄ semp̄ stet **E**t si
aliqui quietē torpi suo uelit
inferre stando latus inchi
nat ad arborem: et sic sop
no utitur et quiete **H**ōi
nes regionis illius in qua
habitāt huiusmodi bestie

in die solent arbores succide:
ut tū nocte uenit cadat v̄tq̄:
et insidiatur elefas **U**ni
q̄ sit: succiditur arbor inter
fiatur bestia **L**ucta ista su
p̄bie quenuit: et talis eē ei
oppositio **M**embra sup̄bie
inflexibilia sunt **C**ū enī
aliquis sup̄bus loquitur.
si iponas ei silentiū nō ac
quiescat: sicut ait salomon
totū sp̄m suū p̄fert stultus
Si fabulationibus aure
prebuit et reprehendas.
negligit **S**i aliqd̄ opatur
et gradibus nō cessat: et sic
flecti nequeūt artus sup̄
bie **S**tat semp̄ ut de elefan
te dicim⁹: s̄ qui sic stat ma
le stat **A**d p̄pam uolūtate
q̄ ad arborem latus inchi
nat sup̄bz ut quietē rea
piat **Q**uod enī p̄ disposi
tionē p̄pē uolūtatis agim⁹
hoc quieto suscipim⁹ aīo
Si aut̄ aliter ordinetur
pro labore reputabitur
Cuccidatur ergo arbor
p̄pē uolūtatis ut cadat:
et occidatur bestia sup̄bie
Sicut diximus cauendū
nob̄ est: ne cadens oppri
mat aliquē **S**ic igitur
nouiter uersis insidia
tur sup̄bia **R**eligosus

xero tribus modis insidiat:
 tū saliter tū aliquis se so-
 lū estimat iustū vel quāni-
 mū de sua iustitia confi-
 dit: ul' quā cessat a bono ope
Helias se solū estimās ius-
 tū eē in hec verba prorupit
Dne altaria tua subiterūt:
 phetas tuos occiderūt: et
 ego solus remansi inter eos
Su dñs respondisse legit
Ad huc inquit restant duo
 milia: qui nō turuauerūt
 genua sua ante baal **P**e-
 trus uō nimū confident
 loquēs ait **E**t si oportuerit
 me moritari: nō te negabo
Et tamen negauit: et iō
 nimū confidenter locutus
 ē **T**hobias autē illos desig-
 nat: qui cessant a bono
 ope **H**ipitū est enī de tho-
 bia **F**atigatus a sepultura
 thobias venit in domū su-
 am: et tū iactasset se ius-
 tum et obdormiss: ex
 nido hyrūdiniū talida ster-
 cora ceciderūt in oculos ei
 et factus ē cecus **S**ū aliq̄s
 a bono ope cessat: tū tho-
 bias a sepultura fatigat
 venit in domū suam **D**om⁹
 thobie moraliter carnem
 nrām designat: nīdus hy-
 rūdiniū qui et luto confia-

tur et plumis leuib; intus pa-
 ratur: delectationē terrenarū
 rerū pulchre demonstrat **H**y-
 rūdines ut ait **bed a sup tho-**
biam ppter leuē volatum su-
 pbiam cordis leuitatē q; fi-
 gurant: quarū inuidiaa
 q̄festim eos quib; dñatur
 exeret **Q**uasi enī nīdus hy-
 rūdiniū suppositus dormit:
 qui leuitat ac supbie mē-
 tem incaute subiat **H**ys
 igitur modis supbia religio-
 sis illudit: que ut ait **br̄s**
augustin⁹ etiā bonus opib;
 insidiatur ut pereant **S**i
 ait fr̄s longe supius de
 duobus socijs disaret salu-
 tet et in disareto euenire
 posse mōstrauimus: sic
 homo intēior insidius sup-
 bie resistens inuidane pru-
 denae respiciens munera
 pulchritudinis t̄paliū nō ac-
 quiescens blandimētis de-
 lectationis carnalis minas
 ostēpnens sociū videlicet
 hominē exteriorē hortatur
 ad pugniā trahit ad pre-
 miū **V**nde eusebius cesa-
 riensis **S**usape inquit
 dñe genitū aie: carnis q̄
 seruiciū **T**e enī iubente
 te auxiliante cōmūne
 hostem tōi intentione

deuiamus **H**abz itaq; dñe
spales fructus fragilitas
corpis mei **E**go intellai dis
cretione consilio spaliter
contra aduersarios steti
Caro em corp aliter opis fu
dere sobrietate et ieiunijs
dimittant **L**aborandū ita
put ait idem eusebius et
tons viribus vtriusq; hois
luttandū ē ut nobilior por
tio inferiore ad telozū et
telsa sustollat: quā ut in
feior supiore in inferni pro
funda demergat **D**atur et
go post victoriā premiū:
datur hereditas **V**ir isq;
regni celestis hereditas da
tur: etne bñitudinis largi
tur premiū **E**t sic homo
exterior interiori congratū:
id ē caro gloriata congra
tulatur spiritui: q; nullus
corruptionis amplius ex
spectat iacturā **S** q; nq;
fratres ut supius diximus
contrū q;tingit: et mira
mur quō atingat **Q**uis ei
nō miretur ab indifaceto
discretū deapi posse: a pi
gro fortem superari: a iura
mur hūc ordinē nature:
miramur et modū **S**uccūbit
ratio dnatur aualitas: in
firmitas carnis aūm pnat

virtute: et sic ciatur dñs
ut recipiatur hostis **P**ādo
loz asinatur xpūs et nō
timetur: promittit se et
nō creditur ei: blanditur
et peiores efficiamur **Q**uid
pmittit xpūs: **V**itā eter
nā **Q**uid minatur: **I**gnē
etnū **Q**uomodo blandit:
Expectando p misericordiā
Non pmittit ut puertat:
sicut couertat **E**t ai ciatur:
attingit illud qd scriptū est
in euuāgelio **D**omus me
a domus ordōnis vocabitur:
vos autē fecistis illā spe
lūcā latronū: **E**t sic ergo
hōmīs q; nq; spelūca latro
nū fit domus negotiatio
nis: fit prostibulū metri
cis **S**pelūca latronū fit:
q; aliquis iudendo fir
tri suo insidiatur ut detra
hat et vntū spoliet idu
mentis **S**it domus nego
tatiois: q; pro hys que
agimus huāni fauoris fo
rum fixquetam: et ibide
vendentes et emētes lau
dem pro bono ope q; stulti
micatores recipim; **S**it me
trias prostibulū: q; in
thalamo caste mentis lu
panar libidinosē delcā
onīs cigitur **H**oc quod di

11
to seculares p̄tinescūt et
similitudinē quā de duobz
soijs assignamus p̄tenu-
dūt: ne cū int̄uerūt religio-
nis claustrū iterū impug-
nati antiqui hostis ditioni
subdant. Nūc aut̄ fratres
nos qui claustrū int̄uim⁹
aliquid ad exhortationem
secularū contra ea que su-
perius minatus est dyabo-
lus p̄ delatationē t̄palū p̄
modulo imbecillitatis n̄e
dicamus Audiant igitur
seculares quos delatatio
temporalū retinet qui reli-
gionis abhorrent habitū:
q̄ suavis ē religionis coha-
bitatio Audiant paupes
et letentur: mediocres et
hortentur alios: diuites et
confortent. **H**abundans
est enī paupi religio. me-
diocri sufficiens. tollerabi-
lis diuiti: infirmis larga
delicatis compatens. foe-
noxibus moderata: penite-
tibus misericors. pijs se-
uera. bonis optima. **H**ec
sūt autē nouē beneficia
religionis. Immorem̄ er-
go diligencius in singul:
ut ex beneficijs suis boni-
tas religionis agnoscat.
Et habūdans sit paupi

Habundans religio
est enī paupi reli-
gio Audiant igitur
paupes et letentur: audi-
ant et obediant. **P**auptas
sūt tres spēs. Sūt enī
quidam qui rebus mūdi
egent s̄ iuiti: et hoc doctri-
solet egestas. **E**gent enim
rebus et egent bona volū-
tate: qua dicitur nichil eē
potest. **N**ichil dicitur bona
volūtate. Sūt et alij qui
rebus habūdant. sūt t̄n
paupes spū: et hec ē au-
rea paupertas: q̄ licet af-
fluant diuitie. corda t̄n
nolūt apponē. **H**ec et illa
p̄ciulū h̄nt: sapiens t̄n p̄-
ciulū dicit. **S**apiens ergo
fugit salomon: q̄ aliam
desiderabat paupertatem
Quam: **I**llam que da-
ret viciū n̄cra. **Q**ue est
illa: **mediocritas.** **E**st enī
tria species. **H**anc vocant
p̄hi frugalitātē. **U**nde se-
neca in eplā ad lucillū cū
laudaret paupertatē volū-
tariā. aut **frugalitas** idē
ē q̄ volūtaria paupertas.
Sūt enī quidā q̄ de seculo
veniūt ad certā quorū
paupertas **br̄o augustino**
attestante talis erat. **R̄n**

foris erant q̄ nec ip̄a n̄c̄ia
poterant inuenire: quorū
cellario nō hereditas nō
p̄monuū. s̄ manuū labor
ānonā prebebat: et si ces
saret man⁹ deficeret pa
nis: quibus penuria que
nichil pene t̄buit vestes
qualescūq; ministrabat
Tales q̄n̄ etiā iurant. q̄
largis habūdant possessi
onibus. querūt ut i etiā
possint honorari: qui i sua
domo nō n̄ ḡteptabiles eē
potuerūt **Qui si forte ec
clesiam i qua paup̄tas a
matur infuerint.** illico de
discessu cogitant: causas
fungūt. intolerabilem di
cūt loci illius q̄suetudinē
n̄m̄iā prelatorū senecita
tem pretendūt: aliquē de
frat̄ibus opponūt sibi. que
cū nolunt pati. dicūt q̄ nō
possint: et hoc tonū callide
machinātur. ut cōpeten
tius ad diaorē valeant trā
sire etiā: quasi humi
liter rogant a vinculo p
fessionis absolui. miscen
tes blandis aspera **Amā
tur enī etiā scandalū si
male discesserint: et iu
rant in alia etiā se quie
te mentis posse eē: in sua**

vero nūq̄ **Si uō ad vlti
mū negetur qd̄ postulant:**
tūc videres qualiter eige
rent ceruicē adūsū eos ad
quos fons accedere nō au
debant **Tūc videres qua
lit̄ illic diuites humilian
tur: et paup̄es illic inflan
tur** Respondent abbati
suo fronte libera: accusat
frat̄es quosdam c̄mino
sos: quosdā p̄ pronā ius
tos vocant **Quos uō ne
gare iustos eē nō p̄nt: in
uidentes bono nimū ius
tos appellant** Quid plu
ra: **Tandē fracto p̄positi
sui voto discedūt: hono
rai gaudent. abiectōnis
pristine obliuiscunt: ge
nus suū erubescūt: p̄prio
noīe nolūt nominari. a
manit noīa dignitatū**
**Si vorentur abbates. si p̄
ores. si p̄positi. aridet ocu
lus. hilaresat facies: ap
parent in vultu signa cō
sciencie: et sic nūciant ai
mus qd̄ optet** **Huiusmōi
paup̄ibus nō promittit
xp̄us regnū s̄ infernū.**
**Sūt t̄n̄ alij qui ex paup̄ta
te ad etiā veniūt: qui
bus si dentur necessaria
ex huilitate putant esse**

supflua! oau vnius diei
 creant: sacrilegiu ee
 credut saturai vilibus a
 bis: arbitrantur nulli e
 quales ee. ex debito auctis
 se seruire estimant: ali
 quatulu bonas erubescit
 he vestes: et n conduret
 huilitatem discreto. va
 liatis liatu ee dubitaret
 Tales sequitur xpm pau
 perem itine rto: q pau
 pes paupem. huiles hu
 lem sequit. Hys dantur
 ad natate tpalia: et pro
 mittitur ad eternitatem
 celestia Hoc eni est pmu
 rligionis bnficiu: ut ege
 tibus natia prester: et n
 li sit ingrata **De mediocri
 sit sufficiens religio.**

Sufficiens e medio
 cri rligio Suffice
 debet: q natia pre
 bet Dat satis: et dat gra
 tis Sed forsan dicit ali
 quis Nec dat satis: nec
 dat gratis Non dat inqt
 gratis: q ai natia impen
 dit labore erigit Rolit
 deus ut pro labore dent
 natia Sed pro labore tpali
 quies etna promittit: et
 datur Dat satis ut dixim
 Duobz eni modis indiget

huana condicio! vno qua
 na defiat: alio quo nam
 affiat fame natura defi
 at. frigus nam affiat: si
 mediocitas vtrupq resiat
 Dat eni quo na calefiat
 quo coualeat: et suffiat
 hoc nature Non eni ad
 hoc ut satis fiat huane ne
 color s calor: non delcatio
 s sustentatio ne queritur
 Dat igitur mediocritas
 satis et dat gratis Medio
 critas est quasi via plana:
 in qua nec relitudo diu
 ciaru lapsu minatur as
 cendentibz: nec profundi
 tas egestatis cadentibus
 resurgedi spem negat
 Hec est via regia: de qua
 dñs diat ad moysen. ut
 incederent in dia regia
 et ne declinarent a dex
 tris siue a sinistris Tres
 sut vie et tres sut qui gra
 diuntur p illas: egestas
 mediocritas diuicie: pau
 per mediocritas et diues
 Medioctas est via media
 que tenenda est: q duat
 ad ciuitate sumi regis
 A dextris uo et a sinistris
 sut egestas et diuicie.
 Medioctas tribus simul
 paupi mediocri et diuici

meabilis est ac pua: in
alijs uo duabus no est sic
In vna eni angustiant
p egestatem: in alia uo
erant p supbia Non dico
ti q qaiq diuicias possi
dent. ul' qui laborant eges
tate. ad ciuitate sumi re
gis puenire nequeant:
sed dico quia securior est
mediocitas tenentibus illa:
q' sint diuicie ul' egestas
In ptenosa ei ueste sup
bia. in panositate uo ali
ene rei concupiscentia
timetur: mediocitas uo
est quasi mensura que
dam qua totius bonita
tis spaciuitatur Verbi
gracia **S**i aliquis a iusti
tia defiat sicut de hely sa
cerdote legitur: tuc ut
ita dicam quasi ciuitate
quodam defiat a mesura
bonitatis **S**i uero usq ad
audelitatem p uimperā
niam iustitia protendit:
tuc quasi longitudine
quada bonitatis exce
dit mesura **E**t hec e me
sura sufficiens mediocri:
q' nec subtrahit nacia:
nec impendit supflua
Primu ergo bnficiu fu
it egentibus nacia dare:

secundu uo e mediocri ne
cessaria no auferre **N** di
uiti tollerabilis sic religio

Querabilis est diu
ti religio: portu pt
Iugu eni meu sua
ue est et omnis meu leue
Iugu muroz ceruices
huiliat: onus quod tuit
supbia. qd q' er adipe p
cedit domat **S**ic iugu xpi
ceruicositate nram icli
nat: ne sim q' bos cornu
peta qui effundit san
guine **O**nus aute eius
marn nram macerat. ne
lasauens in luxuriam
defluat: aut vagabun
da sequatur oqu **O**nus
nrm vita xpi: doctina
uero ei quasi iugu nob
imponit **A**lteru leue e:
alteru suauie **S**ed dicit
forte aliquis **O**nus xpi
no est leue s' g'ue: iugu
ei no e suauie **S**asperu
Vita iquit xpi e obpro
bria pati: nichil posside.
affligere corpus mox p
primo **S**ed au est hoc
onus leue: **A**udiat au
Supno inquit paulus
dissolui et ee cu xpo **E**t
alibi **C**astigo corpus
meu et in seruitute re

digo: ne ai alijs predicave
 ro ipse reprobus efficiar.
Mira res hec abhorrent co
 ndie seculares: et hec con
 die paciuntur. **T**iment ob
 probua pati pro xpo: pro
 mudo aute paciuntur ob
 probua sempiterna. **M**ori p
 primo ptimescunt: et pro
 spali luaro cotidie moriunt.
Rone leue est mori pro
 primo: et ee cu xpo. **S**pes
 muneis labore oneis im
 minuit. **V**ere onus leue
 vita xpi: q nec multa por
 tat nec diu portat. **T**ermi
 nus eni mortis ppe e: et
 caret pondere diuitiaru.
Religio no acquirit cu ai
 piditate: no possidet cu
 amore: no dolet si ami
 seir. **I**ugum xpi suane est
 Doctrina ei es q iugum: q
 subiugare solet colla sup
 boz. **V**inaculu vero eius
 dilectio. **A**udi q suane iugum
 imponit teruiabus nris.
Diligite inquit primu
 tuu sicut teipm. **E**t alibi
Diligite sumitos vros: be
 ne facite hys qui vos ode
 runt. **F**ac frs iugum cum
 vinculo: hoc est doctrina
 cu dilectio. **I**ugum dilectio
 iugum teruiabus nris: q

tur doctrine iugo subiam:
 qm doctrina cum dilectioe e
 apitur. **I**ugum uo dyaboli
 gnat et opprimit. **I**ugum
 eius patm est. vinculu
 eius consuetudo patandi:
 onus qd portatur pena
 pat. **S**ub hoc iugo tenen
 tur duo: caro fideliter et
 sps. **H**oc iugo premunt
 diuites. **M**ulta ei patit
 diuitu supbia: vincula
 carceres. frigus. famem
 qnq tollerant. **R**ouini
 frs diuitu mesas: noue
 runt et aliqui vrm. **P**ter
 uitas acquirit ibidem si
 bi locu no simpliatas q
 bus da datur ibi abus sine
 potu. et educto. **M**ulti
 uero ieiunium surgunt a me
 sa. et in leu vrbantate
 quadam fame sua con
 solantur. **I**am cepit pra
 dia diuitu no precedere
 tenam: tena aute diui
 tu aut tenuis a nulla.
Mensa uo religionis ordi
 nata: sufficiens no sup
 flua. **N**ullus amittit ibi
 locum cu rubore: q oia
 disponit humilitas. **J**e
 iunant milites ut alic
 na rapiant. scolares ut
 subtiliores fiant: et nolunt

ieiunare ut audiant. ve-
nite ad me oēs q̄ laboratis
et onerati estis. et ego i-
ficiaam vos **D**icit xp̄us e-
go i-ficiaam: et hō ego de-
ficiaam **C**ui credā: **C**redo
q̄ qui potuit hominē
facere: possit et reficere
Venite inquit q̄ labora-
tis. laboratis dico in luto
et latere **L**utū egyptite
nar **F**etidū mixtū san-
guine **L**ateres eius in-
dissolubiles: igne cupidi-
tatis et flāma libidinis
cocti **I**n hys laborant
diuites **L**abor diuitum
grandis: vigilant insi-
diantes paupi **H**inc fri-
gus hinc tennes pāni
Is loquitur pondus sustins:
ille graditur inermis in-
ter tela **L**euior est labor
claustrū: et tū timetur
Leuus ē pondus tū-
ce q̄ loquitur: tūc ē claus-
trū q̄ castrū: magis ē ab-
bas obediencia. q̄ regis
iussio **H**ec int̄ gladios
mittit: illa picula vitat
Laborant multi: s̄ nō
pdest eis **L**aborauit saul
et agag rex amalech: s̄
labor eorū cassus **L**abo-
rauit dauid et salomon

hic pugnando ille edificā-
do: vtilis labor dicitur **P**ug-
nauit dauid ut vinceret:
edificauit salomon ut ibi
requiescēt **P**ugnemus
cū dauid nō cont̄ dauid
in iudea: ut habitemus
cū eo i iherlm **M**ulta pas-
sus est dauid **C**ū esset ad-
huc in domo patris sui viat
leonē et vesum: in exer-
citu israhel golyam inter-
fecit **D**ū uō seruiret sauli.
et obediret ei ingrediens
et egrediens ad impū
regis: cogitabat tū saul.
int̄ficere eū **P**orro dauid
optimuerat gratiam io-
nathe: qui nūtiabat ei
aīm regis **C**ū uō mortuo
saule dauid regnū susa-
peret ipugnatus a filio
suo absalon. cū senioribz
ppli fugiendo piculū vitauit:
nec exorauit filij
mortem: s̄ filij et dñm
plauit mortuū **P**atet
moral̄ sensus **D**avid ei
cū puer eēt in domo patris
sui: viat leonē et vesum
Hoc autē fit: cū aliquis
adhuc in seculo positus
supbia ac luxuria carnis
et iram in se destruit.
Post hec in exercitu israhel

veniens golyam interficit:
 idē aggregatoī fidelū fr̄m
 adiūctus. dyabolū supat
Obediens effiat' prelatū
 licet pūsis: et hoc ē ingre
 di et egredi ad impiū sa
 ulis **I**nquietat' a saule
 dauid. fionathe gr̄naā
 optinet q̄ consolatur eū:
 q̄ donū sancti spūs habz
 a quo consoletur **H**oc eī
 int̄pretatur ionathas
 spūs donū **M**ortuo autē
 saul. dauid que elegerat
 dñs a pplō sublimatur ad
 regnū: q̄ q̄huilit' subeē
 didiat ad prelatōis hono
 rem eligitur **P**sequitur
 absalon prēm: mlta enī
 prelati a filijs spūalibus
 patiūtur **P**langit dauid
 psequētē filiū: q̄ quilibz
 p̄ spūalis de pūitate fi
 liorū que aīe est mors cō
 tristatur **T**res plangit
 dauid. filiū. amicu. et hos
 tem: id ē absalon ionathā
 et saulē **I**mplet dauid
 oēm legem: scilicet nālē
 sc̄ptam et ewangelū.
Naturalē aī plangit fi
 liū absalon **S**c̄ptam aī
 pro amico dolet ionathā
Ewangelū aī plangit
 hostem id est saul **Q**ui

talis ē nō abhoret claustrū
 labore: s̄ saltat aī dauid
 nudus ante archā **L**abor
 claustrū tollerabil' ē: q̄
 mediocritas labore tēperat
 nec aufert diuiti n̄ sup
 flua **R**eligio quod nocet
 aufert. qd̄ natē ē mīstrat:
 et ideo tollerabil' ē diuiti

De infirmis sic largi religio.

Larga ē infirmis r̄
 ligio **Q**uatuor autē
 sūt infirmitatis
 spēs **D**audā eī sūt q̄ iſſe
 mantur ex senio: alij nō
 ex mēbrorū lesione: alij
 ex iſſirmitate ad t̄pus re
 cedente: alij nō cōtinuo
 detinētur languore **S**ūt
 aliqui quorū senectus ē
 garrula. iracūda plena
 pūbijs: fabulis vacans
Et licet oculus eorū ceu
 tiens tenebrescat. licet
 manū tremebūda cesset
 ab ope. licet officū suū
 pes ignoret. licet totus
 aīo et corp̄e curius ice
 dat: tū ut ait bñs au
 gustin' in libro de duode
 cim abusionibz seculi cū
 de sene r̄ligio soloquere
 tur. cor et lingua eius
 iquit nō senescūt **H**ijſt'
 qui gloriāntur aī male

fererunt: qui gaudent se
fuisse diuites. **B**ella pri
cipū seculāū. nō bella
maior et patē scōrū rea
tant: ad causas vocatū
volūt qui pretia noue
rūt. **T**ales accusarent su
sannā si velles. et lau
darent yezabel muliere
foenicariā! et ideo iudi
ciū corū rūtetur in ca
put eorū: et descendet
angelus dñi ut secet eos
medios. **S**ūt et alij qui
cū terram nō videant
ocul' celū mente cōside
rant! qui licet pedibus
offendant. licet toto corpe
nutent: nō offendūt tñ
lingua nō nutant aīo.
Tacent noxia! qđ iſtruit
narrant: hoīnē ūeriores
laborei supponūt cū nō
pūt exteriore supponē.
Instant oroi! recogitāt
oēs ānos suos ī amāitu
dine aiē sue: et ideo re
nouabitur ut aquile
iuuētus eorū. **I**llorū nō
qui lesionē mēbrozū
siue molestiā corpis seu
languores patiūtur.
sūt quidam qui egre
ferentes corpis anxietu
tem cōsulūt medicū

Si statim nō cōualeant
irascūtur īfirmitati. des
perant de sanitate. **S**ed
quid dicam frēs de hys?
Dolore capitis nō paciūt
tur benigne! et quō p
xpō capitis absisionem
paterent? **F**lagellū
timent! s̄ quō tormēta
sustinerent? **S**ūt aut
alij qui nō seruiūt carni
s̄ volūt ut miseruiat
spūi! qui nō querūt me
dicū n̄ xp̄m: clamant
tñ sana me dñe et sana
bor. **S**oli portant īfirmi
tatem suā! qz nō īquie
tant aliquē querimoni
is: nō sūt querulosi sicut
illi de quibus locuti su
mus

Quatuor sūt vnde
conquerūtur ī
firmitate de medicāna de abo
de ordine. **D**e īfirmitate
quidam ideo querūt
qz pond' īfirmitatis
portant iūti: alij uero
sūt qui cōquerūtur eo
qz labori se m̄ īesse ne
queat. **D**e medicāna uō
qz nō subueniat eis. ut
ip̄i dicūt frat'na cūta

te quidam conqueruntur:
 alij qd dispendiū pccat
 etiā pro salute eorū con
 tristant. **De** abo autem
 quidā q̄rimoniā faciūt:
 eo qd nō sufficiant ul' quō
 ul' qm̄ volūt ministratur
 eis: alij nō dolent eo qd de
 licata comedant nichil
 opantes: qd aliquis eis
 seruiat et ipi nulli serui
 ant. **De** ordine aut quidā
 conquerūt: iputantes
 ordinis ḡuitati ifirmita
 tis sue causā: et sic qd bñ
 egerūt male pdūt. **Sūt**
 autē alij qui ideo conque
 rūtur de ordine: qd con
 uētū fr̄m se pati delicia
 tractent. **Sicut** a laulo
 fr̄m in choro psallentū
 dotes audierūt: tūc psal
 mos ruminant. orantes
 in nubiculo cordis claus
 hostijs. **Et** licet totā noctē
 p̄uigile duxerūt dolorib;
 suis agitati: illos tñ b̄tōs
 iudicant qui p̄ ptem noc
 tis deo seruientes laborāt.
Spontam lectuli nō egre
 diūtur: et tñ illos qui claus
 tri tedium benignē ferūt
 felices eē putant. **Nichil**
 de ordine implere se fa
 tentur: s̄ n̄ fallor ip̄lent

toni. **Infirm**itatis claus
 tro coartant: disciplina
 tur anxietatū virgis. spi
 nis dolorū: ieiunant. vi
 gilant. laborant. qd abū
 sopnū et quietē infirmi
 tas negat: et tñ si pare
 tur laus suauior. si cogan
 tur sine caligis dormire:
 q̄i aliquid criminale fe
 cerint. in hui' mōi timēt
 vitam fini. **Tales** in
 digent consolatione: ne
 ul' molestia corpis ul' in
 terioris hominis afflictione
 deficiant. **Audiant** ista
 quid dicit angelus pe
 tro. **Pre**angē: et calca
 te caligas tuas. **Unde** be
 da sup actus ap̄lorum.
Tunice iquit s̄ petro ligni
 mēta. p̄pter rigorem car
 ceis ad horam relaxaue
 rat. ut tunica arm̄ pedes
 dimissa frigus noctis
 utaq; temperaret: ex
 emplū p̄cibens ifirmis:
 cū molestia corpali. ul'
 iuria teptamur huāna
 licē nobis aliquid de nū
 pposita rigore relaxare.
Utant ergo sapientū cō
 silio: ne deficiant. **Scripta**
 sūt ei ista ad nrām doc
 trīnam. **Hec** de ifirmita

tis diuinitate utriq; dixi-
mus: nūc quō sit infirmus
largi religio breuiter di-
cimus. Aut ei bñs bñdit
tus. **S**up oīa et ante oīa
agenda ē cura infirmor.
Fite quō infirmus sit lar-
ga religio. **A**n̄te oīa inq̄t:
id ē velocius q̄ aliau de
oibus fr̄ibus. deb; infirmo
ip̄ari fr̄i qd̄ postulat.
Sup oīa hoc ē habūdā-
tius q̄ ceteris: ut si dent̄
alijs n̄cīa: infirmus pl̄a
et deliciaiora querant̄.
Plura ut ex multis aliq̄
placeat: deliciaiora ut
cū gustauerit r̄siciant̄
ex aliquo. **D**e delicatis cō-
paciens sit religio.

Delicias ē compa-
ciens religio. **Q**ua-
tuor sūt delicia-
torū sp̄s: scilicet volūta-
te vsu gn̄e et n̄a. **V**o-
lūitate deliciai sūt illi q̄
cū grossioribus abis da pos-
sent nolūt: s̄ diuisa et ex-
quisita feruila queren-
tes. respondent ventri et
petenti obedūt. **R**espon-
deo et ego fr̄es mei ventri:
si clamaueit nō virga
s̄ pane compesto: id est
nō abstinentia s̄ satietate.

te. **S**icut ei p̄ filij lenon-
nantis prauos mores v̄-
ga castigat: sic p̄ absti-
nentiā ventis et gule vo-
luptuosus r̄stringitur
affr̄is. **S**ollitū me red-
dit cura ventis: nūc hos
nūc illos exopto abos.
Michi soli quāq; feruila
plura parantur: et mil-
tis fr̄ibus vni datur.
Multis vni et vni plu-
ra. **R**ed ergo? **R**esesse ē
ergo ut nō ad gurgitatio-
ne ventis ut ait bñs gre-
gorius vtamur. s̄ disti-
mus sacari. esurire ha-
bundare et penuriā pa-
ti cū b̄o paulo: ne plus
carni tribuam q̄ n̄cī-
tas petit: et sic excluda-
tur delicata volūtas.
Vsu uero deliciai sūt mil-
ti licet sint de plebe: qui
dū in seculo eēt serue-
bant ventri: in eccl̄a uō
positi vsu soliti abi mu-
tare nolūt ne sequatur
infirmitas. **I**nfirmitatem
cōp̄is timent. et aīe sue
moete conferūt: impos-
sibilitatis sue causam
vsu vite p̄scedentis fore
causam testatur. **S**ed ut
dicit solet: malus vsus

abolendus est. **C**onvenere
 delicati sunt filii nobilium!
 qui sicut fuerunt in secu-
 lo nobiliores dignitate
 generis: ita in conventu
 fratrum nobiliores sunt pro-
 fessu boni operis. **I**actant
 se non esse delictos humi-
 les sunt verbo vestiti et
 ope: amabiles ad socie-
 tatem tractabiles si co-
 rrigantur: honesti consilij
 fratrum consolatores. **H**ij
 sui generis auctoritatem
 non pretendunt ut honora-
 queant in ecclesia: nec pu-
 tum suorum dignitate gloria-
 tur: sed occultant causas
 superbie. ne pes eorum labat
 in vicium. **N**atura vero
 delicata sunt. quorum compler-
 a naturalis est. ut pondus la-
 boris ieiunij et vigiliarum
 ferre non valeant: qui e-
 aam cibos exquisitos
 fastidiunt: qui sibi sunt o-
 neri: qui calore solis dis-
 soluti atollantur. et
 frigore statim torpescunt.
Tales etiam quosdam de
 populo natura plasmat
 omnibus hijs compatens
 est religio. **E**st et vera
 et falsa compassio. **V**erum
 quod tamen tribus modis fieri

solet. scilicet ore corde et
 ope. **O**re fit facta compassio:
 quando aliquis flebilibus verbis
 dampna consolatur alteri.
Corde vero quando alicui qui ha-
 bundat divitijs. aliquis
 egritudine sine egesta-
 te occurrit: et pietate
 motus compatendo me-
 tus affectum inclinatur: trans-
 iens autem non succurrit e-
 genti. **H**ec compassio
 sterilis est. **C**oncepta: sed non
 peperit. **D**e conceptu enim
 vere compassionis nasci so-
 let elemosina: sed tempore
 neficia mulier avara par-
 tum iugulat ne prodeat
 in lucem: hoc est elemo-
 sine fratrum impedit: et
 conceptum compassionis de
 semine pietatis. **P**lapsum
 a corde hominis velut a
 matre miseris mortuum
 evadit. **I**lla que ore fit tamen
 adulatoria est: hec autem
 sterilis nuncupatur. **S**equitur
 alia que multum tribu-
 it: sed ideo ut laudetur a
 plus recipiat. **H**ec pon-
 dus vere compassionis
 non portat. sed hanc glo-
 rie leuitate subleuat:
 nec compatitur sed gloria-
 tur: et ideo superba vocatur.

Sic vna carū adulan-
do amicitia se eē dicit: a-
lia uō fingendo lacrimas
etiā sapientes decipit:
tūa uero multa tribuens
maiora rapit. Accipit
tur et in bonā ptem hec
tres cōpassiōis species:
cū aliquis fratre suū
benigne cōsolatur: ul'
quā uere cōpungitur cor-
de: a' cū paupī misere-
tur et cōmodat nec re-
tributiōne sequitur. s; so-
lo pietatis affectū trahit
ad munus. Vna ex istis
cōsolatoriā: altera pie-
tatis ē: tertia i'fectionis.
Sūt quidā q' cōpatiūt'
sibi: quidā qui cōpati-
untur frī: quidā uero
mgro. Pmū modestie
est. secundū dil'ctōis: ter-
ciū prudētie. Quosdam
ei uerecūdia siue desi-
deriū carnis affligen-
de repmit: ne carnis i-
digētiā & uicariā com-
pati uelint. Cūsi mo-
desti eēt: cōpaterētur
sibi ne i'ficerent autē.
Quos uō cogit dil'ctiō cō-
pati frī suo: s; q' non
hnt vnde cōpassiōis
opa cōpleant: prelati

quorū opus ē puidē et in-
pendē nōtia. qual' is sit
et quid possit frater ille
diligenter intamant.
Cōpatiūtur et mgro: ne
qui p're debet desinat
in uia. Vnde moleuit
quidā vsus in cōuētū
frī quorūdā. ut aliq'
de frībus abbati suo ppo-
nant. cui obediat in a-
genda sui aua: ut cū
uisu fuerit frī congruū
abbatē suū i' esu carni-
ū seu i' aliquo tli sibi upi
condescendere faciat:
ne rigore prelatiōis fran-
gat huānā fragilitatē.
Et hec est compassiō pau-
denae. Tria sūt p que
pbatur uem compassiō:
salicet occulta bñficia
paup'tas et mors. Bene-
ficiū ei si i'pendatur oc-
culte huāne laudis ex-
tinguit fauore. Quā aut'
aliquis paupī miseret:
spalis ē mouet spem
retributiōis. Cū propri-
mo morte pati nō ren-
nuat: amore mūdi nō
pponit. Hec sūt ei illa
tria que solent ener-
uare cōpassiōis mem-
bra: huānus salicet

sancti temporalis retribu-
tio et amor mundi. **Qui**
mortem pro primo patitur:
vere compassatur. **Sic** Christus
pro nobis passus est: quod
vere compassus est. **Et for-
tioribus moderata sit religio**

Humano modum moder-
ata est religio. Te-
nendus est enim
in omnibus modus. Quod ei
excedit modum: excedit
et vires. Modus servat
re iolumen: quam imode-
ratio confundit. Modus e-
qualante liberat onera
fortiorum: siue debilius: ne
gumentur fortiores: aut
debiles sub onere opprimantur.
Tres ei species sunt for-
tium. Sunt enim quidam fortes
animi: alij corporis: alij scientie.
Sancti fortes sunt quidam qui
licet diligentis assidui in
carceant: licet fortitudo
corporis non suppetat ipsis:
tamen quadam rationabili scientia
qua creatoris sui benigni-
tatem et suam negligenti-
am recognoscunt: inclinant
ad rigorem et corpus cogunt
seruire suo creatori. **One-
ra** firmi consolando por-
tant: coercentes alle-
uiant docendo: et si corru-

erint ipsi animo resurgunt: ne
scandalum generent: quod
sapientes sunt. **Duo** genera
portant: animi videlicet
labentem: carnem quod infirmam.
Legunt occulta cordis: et
ergunt opera carnis sola
discretionem: et sic disant
boni amari: quod sciunt boni opera-
ri. **Corpe** fortes sunt: quod
natura solidauit ad to-
lerandos labores. **Duorum**
quidam quod profit operari
possunt: si nolunt: alij possunt
et volunt: alij uero plus vo-
lunt quam pati possunt. **Potuit**
si noluit boni operari goliath
cum esset corpe fortis: potuit
et voluit seruire dauid
suo creatori. **Voluit** plus
quam pati queant ipsi iusti
quique: qui sic superbia sue
carnis edomant: ut vir-
tus deficiat cum labore
velint. **Si** ieiunant stoma-
chus languet: si legunt
veriginem incurunt. **Si**
quid laboris agunt: capi-
tis dolorem patiunt: et hoc
ideo quod habuerunt zelum
dei si non secundum scientiam. **Sunt**
ei quedam in quibus maxi-
me debet haberi scientia scilicet
vigilie ieiunium et la-
bor. **Si** ei labori succedat

quies et refectio nō p̄
hūana nā labore tolema
re. Et moderatus labor et
abstinētia ab delicata et
statute a sanctis p̄ribus
vigilie corp̄ et aīe mede
lam cōtegrūt sanitatis.
Qui aut̄ sic viuūt forti
tudine h̄nt et aīe et cor
poris sc̄dm̄ saām. Sūt at̄
alij qui corpe fortes debi
les aut̄ aīo p̄cūt sibi. seip
sos amātes: sectantur o
ciū: vacant fabul. Tales
accusantur de furto. de
rapina. de mēdagio fu
res sūt. qui cōi nātati
subtrahūt qd̄ q̄ fecerāt:
cum enūciarent mūdo.
seip̄os abnegantes. Rap
tores sūt coram deo: qui
eo vidente qui nouit oc
cultā cordiū cōi vite qd̄
sciūt aut qd̄ p̄nt violen
ter auferūt. Venaūtur
aut̄ coram deo et hoīb̄
q̄ qd̄ voverūt reddē p̄nt
s̄ nolūt. Sic ergo coram
deo raptōres: corā fr̄ibus
fures: coram deo et hoīb̄
mendaces sūt. Decipiūt
fr̄es suos: ignorantēs
qd̄ p̄nt. Offendūt deū:
cū oculis nuda et ap
ta sūt om̄ia. Nō reddūt

deo: qd̄ corā fr̄ibus vove
rūt. Hoc ē ei p̄prie furti
rapine et mēdagi: ut
vni occulte. alterū apte.
factū nō aliter q̄ p̄mit
titur eueniat. Hestat
nūc. ut de illis q̄ sūt for
tes aīo aliq̄ dicamus.

Sunt ei quidā for
tes: alij fortiores:
alij fortissimi. For
tis tobyas: fortior iob: for
tissimus abrahā. Duob̄
moīs. p̄batur aī fortitu
do: cupiditate saluet et
carnalitate. Nō cessit to
byas cupiditati. q̄n ga
belo cōtribuli suo egenti
pondus argenti cōmisit:
nec plus amauit pecu
niā q̄ p̄ximū. Amisit
iob substantiā. Sed qd̄ ait:
Dñs dedit dñs abstulit:
sicut dñs placuit ita fac
tū ē: sit nomē dñi b̄n
dictū. Dimisit abrahā
qd̄ possidebat. et obediuit
volūtati dñi. nō coactus
s̄ sponte. Tobyas cōmisit:
iob amisit: abrahā
dimisit. Hic pecuniā iste
substantiā: ille terram
domū et cognationē.
Vnus in spe: alter paci
enter. alius nō sponte.

Primo egenti copacendo!
 scardus psequente tole
 rando: teraus iubenti
 obediendo. **S**ic no cedut
 cupiditati que i tribus
 consistit. id e in amore
 possedendi. i dolore amit
 tendi. i coactione deserē
 di: s simul expellut tres
 tria quisq sui: nec ce
 dit caritati. **N**o plus ei
 amavit tobyas filiu q
 debuit: nec carnalitate
 pposuit. s supposuit spi
 ritualitati: presentē filiu
 bona docuit: orabat p
 absente. **J**ob uero de mox
 te filioz no doluit plus
 q nate fuit. **P**ro morte
 coru lacmas fudit. red
 dens primo debitū copas
 sionis: tū uiueret autē
 consurgens iob diluulo
 offererat pro singulis
 holocausta. **A**brahā uo
 no tātū ysmahel expu
 lit. s eam ysaac que i
 senectute sua de sterili
 cōiuge genuerat: qui
 erat amor pīs. ipē est
 que diligebat abrahā
 mris solaciū. gaudiū
 vtiusq: illū dico talem
 ad imolandiū deo obtulit
Sic frēs debemr eē animo

fortes ut tobyas. **S**i loqua
 tur aliquis nrm tū am
 to suo doceat eū bona: si
 uo absens fucit. oret pro
 absente. **S**i aut fortior eē
 volueit: tū auferūt sua
 no psequatur hostes. **N**o
 ei iob psecutus ē caldeos
 tū sua auferrent. **T**ribus
 modis psequim hostes:
 scilicet manu lingua et
 aīo. **M**anu psequim hos
 tes: qn illud qd vi raptō
 res abstulerat. vi rāpe
 ramus: contradicētes
 aplō qui dicit. ne repetas
Qui ei repetit tū litigio:
 male repetit. **L**ingua p
 sequim: qn cōquerendo
 siue accusando apud po
 tētiōres ut nrā rāpiam
 primos nrōs licet mali
 sint sub articulo mortis
 vinctos reliquimus: no
 dantes locū ire ut ait
 aplūs: s vindicātes nos
 metipos. **A**īo aut psequi
 mur: qn hoc qd vi aut
 turāuētiōe no possum
 odio et proteruitate mi
 sere mentis psequi no
 desistim: qd aplūs pro
 hibet dicens. tū oibus
 homibus pacē hntes.
Quid ergo frēs dicam de

hys qui probone aut a
sino primū psequūt:
Nō fuerent si mortem
filij nūciaret: **E**t quid
si septem filiorū mortē.
sicut bō iob nūciatū ē
estimās euenisse: **I**n
struit igitur bñs iob
claustrales ad pacien
tiam. qualiter dāpna
trū tpaliū sustinē de
beant. qualiter de morte
cārlū amīcorū dolere
cōueniat. vtrūq; benignē
portans: qui nec
pro dāpno rerū psecutus
ē hostem: n̄ p morte fi
liorū ad odiū qd ē mors
aīe cor̄ inclinauit. **Q**ui
aut̄ iult fortissimus
ēē sicut abraham q̄ nō
amisit sua. s̄ dimisit
q̄ nō sic amauit filiū
suū ut offenderet filiū
dei: talis dico r̄ nūciat
oībus que possidet: et
imolet gladio verbi
dei illos quos car̄liter
diligebat fortissimus
abraham: s̄ bñs lau
rentius fortior fortissi
mo **A**udiamus qualiter
Abrahā sua dimisit:
laurentius sua disp̄sit
dedit paup̄ibus Abra-

ham filiū suū deo obtu
lit: laurencius seipm̄ p
filio dei **H**ic ignē parat
colligat filium. gladiū
euaginat: s̄ angelū au
dit p̄hibentē ne p̄ficiat
Ille ad ignē positus
ipm̄ predicat: carni
tes regentes carbonēs
ministrant: verbis nō
supatur: efficitur holo
caustu dno id ē totū in
censū **V**ere totū incensū
scilicet itus igne car̄ita
tis: extēius uō flāma
tribulatiois **H**ic q̄ obe
diens efficitur. filiū r̄
capit icolumē: ille uō
q̄ p̄seuerat in toēmen
tis a dei filio r̄ capitur ad
salutē **H**ec ē fortitudo
cāritatis de q̄ scriptū est:
fortis ē ut mors dilectio
ut verū fatear fortior
dilectio: nichil eī sepat
a caritate **S**ūt ergo ut
sup̄ dixim⁹ tres species
fortiū: corpe saluet aīo
et scā **I**n hys autem
consistit fortitudo totius
religionis **Q**ui fat enī
et iult et bñ p̄t operari
si modū teneat p̄fectus
est.

De penitentibus misericors sit religio.

Penitentibus est misericors religio. Tribus modis penitet homo: ore tantum, aut corde tantum, aut corde et ore simul. Saul ore: petrus corde: dauid ore et corde simul. **T**ria commisit dauid erga seruum suum bethisai: perfidiam pro eodem homicidium, adulterium cum uxore eius: et tamen accusante nato propheta, cum diceret peccatum domino, quia corde penituit, audiuit ab eodem dimissum est peccatum tantum. **P**etrus negauit, et tamen respexit eum dominus. **Q**uia fleuit amare: lauit lacrimis contagia lingue. **T**ribus modis peccauit saul: per superbiam, per inobedientiam, per causationem peccati. **P**er inobedientiam peccauit: quoniam peccatores amalech non interfecit, quod precepit dominus: sed uersus est ad predam: et fecit malum in oculis domini. **P**er causationem

peccauit: quoniam dixit samu-
el, que est inquit hec vox
gregum que resonat in au-
ribus meis: aut arme-
torum quam ego audio: **E**t
ait saul. **D**e amalech
adduxerunt ea. **P**epit ei
populus melioribus omnibus
et armamentis, ut immola-
rent domino deo suo: reliqua
uero occidimus. **S**eipsum
saul excusauit: sed populum ac-
cusauit. **P**opulus inquit pepit
at quod dominus non precepit:
nos autem reliqua occidi-
mus quod precepit dominus. **D**icit
Samuel super saule. **S**aul
inquit ea que domino in-
bente occisa sunt, se cum
populo occidisse: hijs uero
que contra in dictum eius re-
seruata sunt, non se sed populum
pepisse testatur. **P**er super-
biam peccauit: cum de-
mum diceret samu-
eli. **P**ec-
caui sed nunc honora me
coram senioribus populi mei
et coram israel. **I**mmo-
derata saulis superbia:
sed modesta samuelis hu-
militas. **H**onoraui repro-
bus queit: et honorat
propheta reprobum. **S**ic etiam
in his temporibus inueni-
untur multi: qui a ma-

gestris spūalibz redarguit
penitentes ore tm̄. timēt
honore peiuai. **S**i autem
int̄ nos tales videm⁹ aut
pati nolumus aut accu-
sam⁹: qz̄ incorrigibiles sūt.
Samuel aut̄ nō tantū
pantur: sed etiam hono-
rat. **U**nde beda sup̄ samu-
elem. Nos quoqz̄ inquit
i exēplū bñ samuelis er-
gn̄ tales modeste agere
neqz̄ eos traducē oportet
quos incorrigibiles. et
diuino iam iudicio nō
dubitamus dāpnādos:
maxime illos quos ali-
quo gradu eccl̄astico qñ
eiusdem saul' vñcio nō
indecent̄ exprimit cog-
nouimus insignitos.
Sūt enī multi qui
detrahunt prelatis. De-
trahūt eis: vellent tñ
cē qd̄ illi sūt. **S**i autē cō-
tingat qd̄ volūt: illis
quos iudicauerant pe-
iores sūt. **S**ic ergo ut su-
pra dixim⁹ peccauit sa-
ul p̄ sup̄biam. p̄ iobedi-
entiam. p̄ excusationē
pcc̄i: sup̄bie qz̄ dyaboli
p̄excusationis eue. par-
iceps effiatur. **A**dā

contra prēm! eua contra
filiū: dyabolus contra
sp̄m s̄m̄ peccauit. **A**dā
p̄is bonitatē! eua filij
sapiēciam: dyabolus
sp̄s sancti benignita-
tem accusauit. **A**ccusa-
uit adā p̄is bonitatē
tū dicit: mulier quā
dedisti m̄ fornicam sedux-
it me. **E**ua filij sapien-
tiam redarguit qd̄ nō
sapiēt egerit: qz̄ posu-
it serpentē in paradi-
so a quo decepta ē. **D**ya-
bolus aut̄ benignitatē
sp̄s sancti ignorat:
dū despando de venia
in delicto maximo pse-
uerat id ē in sup̄bia.
Unde psalmista. **E**t e-
mūdabor iquit a delictō
maximo. **B**regorius
Delictū iquit maxi-
mū ē sup̄bia. **H**ytres
sūt qui testimoniū dāt
in celo adūsum saul:
saluet p̄ et filius et
sp̄s sanctus. **P**ater q̄
est veritas de mendaci-
excusatione! filius qui
est p̄ usqz̄ ad mortem
obediens de inobediē-
tia: benignitas sp̄s
sancti de pseuerantia.

pta testimoniū pfert **Sa**
 uendū ē igitur nobis q̄
 culpas nr̄as excusamus
 q̄ sum⁹ inobedientes et
 supbi: ne adūsū nos hy
 tres dent testimoniū ī celo
Supiori nō obediuit sa
 ul. nec pepat infioei.
 dū p̄lm sibi subiectū ac
 cusat et se excusat: dū
 recusat precepta samu
 elis **C**ontra supiore enī
 peccat: id ē contra samu
 elem **D**ignius ē ei sac
 docū regno: qd̄ in pas
 sione dñi figuratū noui
 mus eē p̄seruū ponti
 fias: au⁹ petrus absa
 dit auriculā **H**uic no
 mē eāt malchus: qd̄ ī
 t̄pretatur rex **S**erue
 bat igitur malchus pō
 tifici: qz dign⁹ ē sacer
 docū regno **A**urantur
 forsā aliqui: dubitā
 tes de dāpnatione sau
 lis. hoc qd̄ diximus **L**e
 gant illi iheronimū cō
 tra iouinianū: et iue
 nient ibidē tres ordines
 arietes scilicet oues et
 hedos **I**nt arietes da
 uid numerat⁹: int oues
 ionathas: int hedos
 saul **A**d sinistram igit

saul. qz hedī ad sinistrā:
 ionathas autē ad dexte
 ram. qz int oues r̄p̄itur
De illo dicit ibidem iho
 nim⁹: qd̄ amore p̄phete
 dign⁹ eāt **N**edeam⁹ nūc
 ad p̄positū nr̄m: ut vi
 deamus quō penitētī
 bus misericors sit religio
Tribus modis penitēt
 homo: et tribus modis
 miseretur deus **P**ecā
 tem excusat: despan
 tem consolatur: congaui
 det penitenti **P**ecā
 tem r̄uocat dono gracie:
 despantē consolatur
 p̄ spem venie: penitētī
 roborat ex promiss̄ glo
 rie **M**iseretur et homo
 homini t̄bus modis **M**i
 seretur ei prelatus disa
 pulo: discipulus prelato:
 et discipulus q̄nqz con
 discipulo **M**iseretur p̄
 latus discipulo dū pec
 cantem verbis benigne
 corripit: despantem ad
 spem p̄ exempla m̄ie
 cigit: et correctū p̄ cō
 missa diligit **H**ec ideo
 dico. qz sunt quidā qui
 tā aliquos familiares
 habeant. si peccent des
 piciūt: et hoc qd̄ pei⁹ ē.

fatentur q̄ nō diligant
eos sicut p̄us peccauit pe-
trus: s̄ xp̄us nō eū desperit
s̄ resperit 2 dilexit Misere-
tur 2 prelato discipulus tri-
bus moīs: dū irato nō re-
sistit ingro: aut peccanti
nō detrahit: ul' pueris
patitur Iratū enī saul
fugiebat dauid. in spelū
ca purgantē ventre. nū
poss non occidit: p̄sū q̄
passus ē q̄ diu vixit mi-
seretur siq̄dē discipulus
condiscipulo: dū peccanti
orando compatitur: a q̄
int se 2 illū solū corripit:
aut q̄ peccanti in se be-
nigne dimittit Sic igit̄
tūcē misericordes eē do-
cet religio. **D' pueris se-
uera sit religio.**

Peruers̄ ē seuera
religio seruat ho-
nestatē seueritas:
leuitatē castigat: tamen
tur ab indoctis Ipsa ē de-
cor senū: iuuenū virga
Ornat prelator̄ p̄sonas:
colorat spēm virtutū.
Sicut enī rubor mixtus
candori si competenter
disponatur facit gratiā
reddit aspiciētibz: sic
seueritas mixta rātidini

si dulcedine condiciatur
vltū religionis decorat
Dulcedo prelati trahit
ad penitēciā peccantē
discipulū: seueritas corri-
git: rētitudo dat legem
delinquēti Sic nec seue-
ritas leuitatē patitur:
nec dulcedo dissolutionē:
nec rētitudo lineam ius-
tiae transgredi p̄mittit.
Vnde psalmista Dulcis
et rāis dñs: p̄pter hoc le-
gem dabit delinquētibz
in Volūt quidā eē seue-
ri s̄ nesciūt: 2 dū volūt
eē seueci. crudelēs efficiūt:
Ira pro seueritate. ama-
ritudinē pro dulcedine.
pro rāitudine crudelitate
ostendūt: et sic confun-
ditur vltus religionis:
vbi ex flāma crudelita-
tis ignescūt oculi: pallor
liuori miscetur: qui pro-
cedit ex ira 2 amaritu-
dine Ira prelati peccantē
turbat: amaitudo p̄se-
quit: crudelitas affli-
git Ira prelati causā
dat p̄sō: iustū uō pro-
uocat ad iram **¶** Due
sūt spēs p̄sūtat̄is: ap̄te
salicet 2 occulte Sūt
quidā adeo p̄sū ut q̄

male opantur. defendant
 apte: qd aut aly bñficiū
 detestantur: & ipugnant.
 In corrigibiles sūt: qui h.
 solū qd volūt. fore bonū
 credūt. **O**bedientiā aut
 nūq̄ aut negligent̄ implet̄.
 humiles fr̄es prouocant:
 turbant silentiū. Taliū
 figurā gestat philisteus
 ille: q̄ egressus de castris
 philistim prouocabat fi-
 lios israhel. **C**uius magni-
 tudo: & armorū diuītas. mo-
 raliū statū p̄sorum q̄ mag-
 ni sūt apud semetipos. &
 morū qualitates desig-
 nant. **A**d hūc philisteū
 expugnandū dauid ve-
 nisse legitur. **S** hoc bel-
 lū tribus modis fit: histo-
 rialiū saluet mistice et
 moralit̄: id ē int̄ golpā
 & dauid. int̄ dyabolū et
 xp̄m: int̄ quēlibz iustū
 & aliqd dyaboli mēbrū
Precessit in re. contigit
 in misterio: habetur et
 nūc i moribus. **C**ū igit̄
 mittetur dauid a p̄e suo
 vsq̄ ad visitandos fr̄es
 suos q̄ erant in exatu is-
 rahel: miserat ei ut nar-
 rat hystoria p̄e suus eū
 dicens. fr̄es tuos visitab

si rē agant. & cū quibus or-
 dinati sūt disces. Venit er-
 go in magala ad exatū q̄
 egressus vociferatus fuerat
 in certamine. **D**uxerunt
 eū anē filij israhel: & phi-
 listim ex adūso fuerāt p̄pa-
 rati. **E**t accurreit dauid ad
 locū certamūs: interrogans
 si omia rē agerentur erga
 fr̄es suos. **C**ūq̄ loqueretur
 adhuc dauid: apparuit vir
 ille spiritus ascendens go-
 liad noīe philisteus de geth
 ex castris philistinorū. **F**ra-
 tres tuos dicit hystoria visi-
 tabis: si rē agant. & cū q̄bz
 ordinati sūt disces. **E**t dñs
 in carne veniens visitauit
 nos diligent̄: que rē agē
 ul' cū quibz ordinate viuē
 debeam̄ docens. **A**d & mo-
 raliū euenire cotidie ter-
 nimus: dū p̄elati quibz
 subiectos rātudinē bone
 opationis edocent. ul' cū
 quibz ordinē bñ viuendi
 tenere debeant istruūt:
 ne cū p̄sō p̄sūs. ul' cū
 tepido nouit̄ tōner sus so-
 actur. Venit dauid ad
 exatū israhel: & iuenit
 eos vociferatos ad plū
 et philistim ex aduerso
 p̄paratos. **V**eniūt & iueni-

unt quāq; prelati discordi-
am sūm. Et currit da-
uid ad locū certamūs: &
interrogabat si omnia rē
agerentur erga frēs su-
os. Currit prelati tam-
mēns affectu q̄ gressib;
pedū. solliciti de salute
suorū: iuestigantes si rāi
sint opera eorū: an ad-
huc corrigenda videan-
tur. Inquirūt mores: dis-
cūt visu & auditu q̄ sit
discordie causa. **Unde be-**
da sup samuele. Nūc q̄
inquit p̄ sua mēbra do-
minū idipm̄ agere non
cessat: cum bonos a ma-
lis discernēs. hys sua
munera p̄tatur: illos
dimittit tanes. Cumq;
adhuc loqueretur dauid
apparuit vir ille spur-
us ascendens goliad no-
mie philisteus de geth
ex castris philistinorū
loquēte nō aliquo iusto
& docente que rāi sunt
et iquirēte q̄ noceant:
apparet ille spurū id ē
dyabolus ī corde alicui
conscendens. **Unde d̄ co-**
gitatu maligno ad ver-
ba cōiūij & opera puer-
sa. **Goliath** noīe id est ē-

uelatus. **Quib;** **Illis q̄**
dicē p̄nt: nō eī ignoram⁹
cogitationes ei⁹. **Philiste⁹**
de geth **Philiste⁹** cadens
p̄caione īpretatur. **Ladēs**
ab altitudine supbie: p̄-
caione desperationis ību-
tus: & oblitus mēe. **Geth**
qui īterpretatur torcular
beda attestante aptis-
sime multitudine pra-
uorū designat: ciuitate
videlicet dyaboli ad bono-
rū ī hoc seculo tormētū
semp̄ exatata. **Sicut eī**
ī torculari p̄mitur dua-
p̄mit⁹ & exp̄mitur sepa-
tur ab acinis. vinū trā-
sit ad cōmūiū dñi. aci-
nis aut̄ datur locus in
sterquilinio: sic a mul-
titudine p̄uorū iusti calca-
tur. Et sicut ī torculari
ab acinis vinū separa-
tur sic ī tribulacione ius-
ti probantur: iusti at̄
tempore r̄cedūt. r̄ptatō-
nis. De geth ergo philis-
teus erat: id ē vnus de
multitudine p̄uorum.
Et cassis creta sup̄ caput
eius: & lorica hamata
iduebatur: & ocreas ha-
bebat in auribus: et
clypeus cretus tegebat

humeros eius **C**assis loci
 ta ocree clipeus diuisa de
 fensionis sunt gr̃a quibz
 sui ipsius q̃ e caput oim̃
 impioꝝ dyabolus stulti
 tiam defende conatur.
Moralit̃ aut̃ p̃uasi casside
 caput tegit: dū puerse
 actionis intentione lau
 dant **S**inistrū uero lat̃
 obūbeant clipeo: dū si
 nistrā p̃ue actionis exau
 sant p̃tem **O**creas h̃nt
 ī cruribus q̃ sūt q̃ extre
 ma p̃s corpis: q̃ usq̃ ad
 finē in obstinatioe p̃seue
 rant **L**orica iduūtur q̃
 totū tegūt corpus: q̃n̄ to
 tam defendūt actionē.
Hec siquidē species ar
 moꝝ exere phibentur sc̃e
 cē. metallo uidelicet ceteis
 amplis canoro: q̃ q̃quid
 puerfus nō humili con
 fessione profitetur. nec ra
 tione ditatis s̃ clamoroso
 strepitu secularis eloquē
 tie defendit: et p̃ exempla
 reproboꝝ confirmat **I**n
 de sequitur **E**t armiger
 eius antecedebat eū **A**rmi
 ger golie quilibz ī probus
 eē p̃t: exempla cui⁹ ante
 cedunt et adiuuant ad cō
 firmandā p̃uioꝝ malig

nitate **E**x hys autoritas
 elicitur: ex hys sumūtur
 defensionis arma: et hec
 p̃uistas apta. **U**nde sequi
 tur **S**tans clamabat ad
 uersus phalangas isrl̃
Stans clamat: q̃ in ela
 tionis mōte positus p̃u
 sus. uoce detractionis.
 blasphemie et scandali
 huiles fr̃es qui deū mēte
 desiderant puocare nō
 cessat. **S**ic igitur puer
 sitatis caput e intentio
 p̃ue actionis: sinistrū
 latus p̃s sinistra: crura
 finis actionis: corpus ac
 tio tota **C**assis uō inten
 tionis cōmedatio: clipeus
 sinistr̃e p̃tis exausatio.
Due ocree p̃seuerātia
 et obstinatio: lorica tota
 actionis apta defensio
Hys armis cognosatur
 philisteus cū procedit
 ad preliū **S**ūt autē
 alij quoꝝ p̃uistas e ocul
 ta: q̃ consilio suo fr̃es cō
 mouēt ad iram. exatant
 ad iras: q̃ consilio suo fr̃es
 tres cōsurgere faciūt ab
 salon cont̃ dauid. id est
 filios spuales cont̃ sp̃i
 rituales eorū p̃res ad dis
 cordiā promouēt: qui

machinantur ut moriantur.
dauid in castris: sicut de a-
chitofel legitur. **S**ed vesp-
seuera debet esse religio?
ut apte perus consistat in
facie: et occultorum consilia
mutet. **H**ic dauid philistei
fronte lapide comminuit:
sic chusi consilium destruxit
achitofel. **F**rons philistei
est agnitio peccati paritatur igitur
philisteus in fronte: quoniam p-
uersitas inspicit agnita
inverberabatur a sapiente.
Chusi autem interpretatur silen-
tium: achitofel vero ruina
frons. **D**estruit igitur chusi
consilium achitofel: quia psyle-
cium illorum qui sunt quasi ruina
frons annihilatur consilium.
Puidet chusi ne turbetur
exatus israhel: quoniam psyle-
cium itur sus et impetus ser-
monum a conuictu deum vide-
tum rationabiliter arguentur.
Hec duo ad seueritatem: va-
rus scilicet sermo et rigor ser-
monis pertinet. **V**arus enim ser-
mo concordiam seruat: rigor ser-
monis corrigit emendanda.
Affabilis est seueritas non garru-
la: asperitas monstrat: sed non est
liagiosa. **S**eueritas a crudelitate
differt. **H**ec corrigit: illa cruciat.
Hec iustis conuenit: illa pios
comitatur. **M**inatur seue-

ritas si non maledicat. **M**a-
ledixit philisteus dauid:
si non maledixit dauid phi-
listero. **T**u venis inquit ad
me cum gladio et hasta et
cuipeo: ego vero venio ad te
in nomine domini exercituum dei is-
rahel. **M**aledixit multa
philistero nec tamen venit
ad eum in nomine domini. **M**aledi-
cat ille philistero: qui cum
ad aliquem cadentem potius
diaboli corrigendum pereret.
non humilitatis verba sed su-
perbie. non exhortationis sed
iracundie. non blandimenta
sed obprobria profert. **N**ec ve-
nit in nomine domini ad philis-
teum: qui religioni vel nobi-
litati sue. seu eadem littera-
rum scientie. qua preualet et
non diuine gratie tribuit.
quod puer suum corrigit. **H**ic
multa venit: et ideo non
tradit deus philisteum in
manu eorum. **R**ed non male-
dixit dauid philistero. be-
nignitatis est. quod deo as-
pexit sui aduentus effica-
cia humilitatis: quod autem
minatus est seueritatis.
Sed quid minatur. **Au-**
feram inquit caput tuum
a te: et dabo cadauera
philistinum auium celi et

bestijs terre **I**aput philis-
tei dyabolus ē: cadauera
castrorū philistim. carna-
les affectus reproborū
q̄ sūt castra dyaboli mo-
ralit̄ designāt **C**adauer
est q̄ caro data vermibus

Sicut enī caro putrida
vermibus nutrimentū
prestat: sic carnales af-
fectus cogitatioēs puer-
sas nutriunt **A**ues celi il-
los designāt: qui aliis
contemplationis ad cogitā-
dū celestia subleuantur

Bestijs terre coaptant:
illi qui terram suā noue-
rūt excolere: qui nūcīta-
ti firmi terrena ministrāt
rei familiaris curam ge-
rentes: quos alibi desig-
nant rachel & lya. mar-
tha et maia **H**ys auidz
celi et hys bestijs terre
cadauera castrorū phi-
listim idē carnales af-
fectus reproborū dantur
ad corrigendū **S**ic igit̄
corrigit aperte puer sos
religio: sic occulte puer
sori prouidz consilio

Bonus optima sit religio.
Omnis optima ē
religio **B**onos sūt rerū
distributio: meliores mū-

di renūciatio: optimos
autē religionis cohabita-
tio **M**undus bonus est pes-
simus: religio uero malis
etiā est optima **S**ūt ei
quōq; de malo bonū: de
bono meliorē: de meli-
ori optimū **E**t hoc fit quā
deus uisitat impiū **U**nde
psalmista **V**isitasti terrā
& inebriasti eam **V**isitasti
deus malam et bonā ter-
ram: terram meliorem
et terrā optimā **P**er tō-
rem terram malā uisi-
tat: bonā p̄cipientem
caritatē: meliorē p̄ habū-
dantē: optimā p̄ p̄fectā
Visitasti igitur terram
malā: quā aliquis tōre
iudicij cōpungitur: & ab
illicitis abstinet **B**onā
uero p̄cipientē caritatē
uisitat: quā sua aliquis
distribuit. renūciat mū-
do mutat habitū: pacē
tenet cū fr̄ibus. nisi vi ca-
lūpniatur ab aliquo **S**i
autem calūpniatur. ca-
lūpniā nō patitur: sed
adhuc leuiter turbatur
irascitur & odit **C**lausti-
tediū nō equanimiter
portat: uilitatē et ydep-
titatē aborū abhominat

Sibus uo aie qd e verbu
dei: amarū videtur ei
si aliquociens artius coe
rigatur. **S**ic filij pphaz
cū venissent ad domū he
lizei: precepit helzeus
vni de pueis ut eis refec
tionē pararet. **C**ū autē
gustassent illi pulmētū
cū herbis coctum. et tūc
nissent amarissimū ce
perūt clamāe aioris in
olla hō dei: mors in olla
homo dei. **O**lla helzei dif
fert ab egyptijs ollis. **I**lle
carniū sūt: hec pulmē
toy. **I**lle adipe pinguiū
condiūtur vnde procedit
ūquitas: hec helzei fa
rina dulcoratur. que est
cāritas. **I**llarū dulcedinē
sequit̄ amāitudo: huius
uō aspitatē sequit̄ suavi
tas. **S**urgens autē helzeus
accepit farina quā ipē
habebat et posuit ī ollā
et sic fcm ē dulce qd pus
amarū exiterat. **H**eli
zeus q̄ solais interpretat̄
xpm̄ designat: cocus doc
tores: pulmētū vbu dei:
farina cāritatem. **P**onit
igitur helzeus farina
in pulmēto: qm̄ aliquis
p̄ habundantē cāritatē

visitatur a dno: ut cui
grossior abus fastidio pus
ertiterat. ul' q̄ irasa leui
ter consueueat. aut obe
dientie contradixerat:
nūc obediat. frugalita
tē sequatur. ūmicū dili
gat. **H**abundat ei cāritas
cū diligitur ūmicus: sed
nōdū p̄fecta ē. n̄ sit para
ta mori pro pximo. **N**eō
ei maiorem cāritatē habi
q̄ut aiām suā ponat qd
pro amico suo. **P**̄fecta uō
cāritas ūmicum diligit:
pro pximo mori nō per
timescat. **H**ec foras mit
tit tōrem: hec dnm̄ sus
tinet. **V**nde psalmista
Expecta dnm̄ viriliter
age: et confortetur cor tu
ū: et sustine dnm̄. **E**x
specta per spem. ne des
peres p̄ tōrem: virilit̄
age per incipientē cārita
tem: et confortetur cor tu
ū p̄ habundantē: ut sus
stineas p̄ p̄aencia p̄
fecte cāritatis dnm̄. **S**ic
igitur bonis ē optima
religio: qz ducit ad per
fectionē. **S**ufficiant nūc
ea q̄ de nouē bñficijs re
ligionis ducta sūt. **L**ōmē
Datio vite religiose.

Ut adhuc aliqd qm in
 transitu de cohabitacione eiusde bre-
 uiter tractem: quatuor st
 i religione notanda. **S**ua-
 uis e ei: mitis: queta et
 secura. **S**uauis i cohabita-
 tione: mitis i sermone:
 queta i mente: secura i
 actione. **N**ec tm sic suauis
 est ut no sit discreta: nec
 sic mitis ut paciatur iust-
 ita: nec sic mte queta
 ut bonu no cogitet ociosa:
 nec sic secura. ut dum
 no timeat: s sic secura ut
 protimore huano ab ope
 bono no desistat. **R**eligio
 assimilatur mulieri que
 ab aliquo diligitur ut du-
 catur in uxorem: ideo sa-
 licet q pulchra sit qd de
 gene nobiliu sit. q diui-
 tibus habundet. qd sapiens
 sit: ut i pulchritudine il-
 li: delctetur: et de nobi-
 litate filioz gloriatur: ut
 augeant sua illius censu
 et seruentur sensu. **H**uic
 mulieri pt assimilari reli-
 gio que pulchra e i cotem-
 platione. sapiens i sui ar-
 cuspectioe: nobilis q li-
 bera e a pta seruitute:
 diues hereditate. **H**ere

ditas t e regni celestis et
 nitas. **A**mat luxuriosus
 speciosam: s no amat cas-
 tam. **S**ic qm carnalis
 animus tactus pulchritu-
 dine religionis. iduit ha-
 bitu: cu aute castitatis
 mudicia iuenit. disapli-
 cet qd placuerit. **S**ic vro-
 rem abrahe qua rex egip-
 ti ppter pulchritudine rapu-
 erat: intactam reddidit
 marito dicens. **F**ate iquit
 vxor tua ante te: accipe
 ea et recede hinc. **S**uper
 huc locu dicit bñs amb-
sus in secundo libro que
 fecit de abraham. **I**teua-
 mur iquit aio aliquem i
 teperante. qui ituitus
 castitatis gratiam et quo-
 dam e captus deore se-
 quedam putet: deinde
 pedissequis ei: nesciens
 quibus itedit comitata
 sobrietate ac modestiam
 ac verecundiam. pamoniam
 tibi. fugam lasciuie. seri-
 am cautione. sollicitam
 custodiam. subito aut e-
 brietatis succensus furo-
 re. aut ipius carnis estu-
 aut occursu forme decen-
 tioris. neq se teneat:
 nec legi carnis repug-

net. nōne dicit putaba-
rem faciliore castimoniam
sequi? sup humeros me-
os supra vires meas ē?
Harus aut ista iungatur:
recedat igitur de finibus
sensuum meorum. Et conuer-
sus ad aliquem monitorem
sui qui studuerat in eius
mentem inducere assidui-
tatem castimonie diceb.
nō arduam fore nec im-
possibilem. s. pluribus so-
ciam. finitima studioso
conueniente voluntariis?
quid hec inquit feasti in?
Quare nō dixisti michi?
q. vxor tua est? **H**oc ē q.
nō p. hūctorie. s. legitimo
teneatur coniugio: s. dix-
isti sororem tuā. nullis legi-
bus astrictam et uatē
sociam. **Q**uis ignoret frēs
nr̄s temporibus hec in ec-
clesiis euenisse? **S**ūt eī
nō nulli qui delictam
ac voluptuosam credūt
fore religionem. exptem
laboris vacante ocio? 2
ideo habitū religionis i-
discrete rapiūt. votum
faciūt: professionis vin-
culo constinguntur. **S**ū
autem religionis ordi-
nem ul. cōsuetudines e.

dem aduersantes arri no-
uerint: in hec verba pro-
rūpūt. **P**utauim? inquit
ut pondus religionis ee-
lemus. **Q**uis enī p. ferre
claustrū redūt. diuitur ni-
tate silentij? pondus la-
boris p. amoniā tibi? **S**ic
igitur reddūt abrahe vx-
orem suā expellentes eā:
ut libere maneant in e-
gypto. **A**biūt eī habitū
religionis: 2 i desiderijs
sue carnis p. seuerant. **A**-
braham uero abscedit ab
egypto in bethel: id ē car-
naliū voluptatū confor-
tia deserens i domo dei ma-
net. **H**oc eī interpretatur
bethel domus dei. **A**bra-
ham religionis ē forma:
exemplū cohabitancū.
Tria sūt que pacem co-
habitancū turbare solēt:
id ē qn̄ aliquis mouetur
ad iram pro seipō. ul. pro
amico. ul. pro cōmodo. **H**ec
tria i mouit abraham:
cū habitaret cū nepote.
Primū i mouit dicens:
nō sit rixa int̄ me 2 te.
Secundū cū diceret. ne s̄
int̄ pastores meos 2 pas-
tores tuos. **T**ertū posu-
it: ecce inquit tota ter-

ra ante te e hoc e si de me.
 si de amico. si de possessio
 nib; dissensio e omibus
 cedo: si aute moribus no
 coueit discede a me **D** qn
 ta ante premisit abrahā:
 ne cogereetur a nepote
 discedere **S**ed etiam hoc
 virtutis est ac discipline
Dixit ei ante nos quida
 phius: quatuor hec esse
 bono viro **U**t elaboret p
 mū ut oēs amicos sibi
 faciat **S**ecūdu ut si nō
 pōt facere amicos: nō fa
 ciat inimicos **T**ercū ut si
 istud nō suppetit: suā dis
 cedat **Q**uartū autē si qō
 cedentem psequitur: vi
 dicet se ut pōt **S**ed illa in
 supiora i abrahe opibus
 cognosamus. in quarto
 autē nō ita e: qn etiam
 arca cedentem seruauit
 affm pntis: ut eū non
 solū non psequeretur: s;
 etiam captum liberaret
 ac erueret **D**eniq; aplūs
 nū illa tria doceat: qrtū
 preceptis suis soluit. qd
 addiderat philosophia
Aut ei tū pacificū dei pplm
 infemare vellet **S**i fieri
 pōt qd ex vobis est: cum
 omibus homibus pacem

habentes **D**eniq; si hoc nō
 potest: certe nec discordias
 nec inimicitias **I**deo q; ad
 didit: nō vindicantes ca
 rissimi **I**n quo terciū illud
 excluditur. ut vindicare
 nos neq; velim: s; date
 iquit locū ire **H**abes 2 q
 tum ut discedas magis:
 et vindictā deo amittas
 quā tibi erigas **N**ūc autē
 frater qm primi libelli
 spacia dilatauimus: in
 pace cohabitantes 2 nos
 metipos per pacentiam
 iuicem supportantes. deo
 autē vindictam cōmitten
 tes finem ponamus:

*Explicit liber primus de claustru
 materiali Incipit prologus
 in librum secundum.*

Loquutus carissime
 de hys que ad edi
 ficationē claustru
 materialis pnter.
 quibusdam forsitan gūoz
 solito apparebo: nemine
 tū condempnans sed eos q
 remoueros sūt a seculo p
 cetis laudans: monēs eos
 qui multa et pculosa pos
 sident: docens eos q paup
 tate et humilitate gaudent
Sicutū carissime multos
 eē i maioribus etas. q licet

multa possideant. i. alyb m
paupitate amant. possidet
ea tamq̄ nō possidentes. v
tuntatur possessi t̄p̄ nō vten
entes **Exempla** paup̄tatis
diligūt. et ea que de paup̄ta
te scripta sūt studiosē legunt.
legentes sic seipos conspici
ūt. ut sub onere diuiciarū
dolentes gemant. **Hij** sūt
paupes spū nō h̄itu. Nos
aut ad oculū paupes sum.
locū mutuum nō aumū.
vestem nō mētem. **Sūt** eadē
ī maioribz. eadē aliqui sub
limes ocul. īfla sup̄bie spū.
qui paupes fr̄es ai aduene
rūt ex latere respiciūt. deri
dent eos. detrahūt illis. va
cantes oao. ponentes sym
bolū. q̄ canes dente luūdo
ossa paup̄m fr̄m corroden
tes. odientes factū ihero
nimi tunicam b̄ndicti
mattulā eudaliy. lacrimas
arseny. nuditatē apostoli
ollam helzey. **Ab** hys igit.
carissime sicut superius ex
orauī. longe fac nomē me
um. **Explicit plogus Incipit**
liber s̄onis de ordinatiōe clau
stris fr̄i m̄alis.
Quoniam s̄onis de ordinatiōe
claustris m̄atei
alis fr̄i aliquid

mediocritatem sectando dictu
ri sum. ordine congruo q̄
tuor consideranda nobis
occurrūt. scilicet q̄ sūt q̄
teneant ordinem. aut qd
teneant. vbi r̄ maneat.
vnde viuāt. ut plures
sūt. et boni positi. ut co
habitandi suppetant edi
ficia et virtui heant ne
cessaria. **Sit** t̄m ī m̄o d̄sac
tio. et ī p̄posito deuotio. in
edificijs mediocritas. ī rebus
possess frugalitas. ne si
creuet turba. nascatur
turbatio. aut prodifficul
tate p̄positi surrepat des
peratio. ne ex edificiorū
magnitudine subiret e
latio. aut ex habundant
ia rerū se iter ferat tēp
tatio. **Qui** ei volūt diuites
fr̄ei cadūt in tēptationes
et ī laqueū dyaboli. **De dis**
creto m̄o fr̄atru.
Quoniam enenda ē ut dixi
mus discreto ī m̄o
fr̄atru. ut tot siml
cohabitent. qui ordinate
viuē possint. ne ex casan
te pauitate irregulariter
viuant. ul̄ pre multitu
dine cohabitantiū neces
sitati eorū illicita que
rant. **Qui** ei ml̄tos con

gregant: necesse ut eorum vic
 tu multa querat. Sed dum
 querit plura: multa certe
 rior crescat cura. Spargunt
 p diuisas regiones ecclie be
 neficia: spargunt et frēs
 Soli int̄ seculares habitāt:
 nolentes pati fraudē. si uidi
 cio parati ostendē. Qui vō
 p cellulas duosul' tres. ul'
 etiam q̄tuor a q̄nq̄ habitāt
 simul. claustrali nō coartā
 tur lege: loquūtur et q̄n. et
 tu. et qd̄ volūt. Nec horū
 tñ sine illorū vitā accuso:
 sed quid in vtriusq̄ peccati la
 tent ānūcio. In his autem
 quidā mōchi quos heredes
 bñ benedicti nouim' esse
 discretione seruant' ut si
 eis fr̄m sup̄ abundat nūb̄
 et detur eis remotior posses
 sionis locus. nō min' q̄ duo
 decim fr̄es tñ mittūt: ne
 religionis opus pauca tñ
 negligēcia corrūpatur.
Propositi nr̄i temperā
 da est institutio: ne uel dis
 soluti viuam' in delicijs:
 aut arduitate ppositi desis
 tam' a cepto. Aut enī bt̄s
 ambrosi' sup̄ bt̄a in macula
 ti. Quid dicam inq̄t de his:
 Sunt enim in nobis quidā
 habentes timorē dei. sed nō

scdm̄ sciam: statuentes du
 riora p̄cepta. que nō possit
 huāna condicio sustinere
 Timor in eo est q̄ videntur
 sibi consulerē: sed in scien
 tia in eo qd̄ nō compaciuntur
 nature: nec estimant pos
 sibilitatē p̄ius. **Compa**
 mur itaq̄ nature. nō est ei
 extra ordinē nē q̄pati: nō
 sic tñ vt sit ad nimia delec
 tationē carnis cōpassio. sed
 ad sustentacionem. Est et cō
 passio de pposito nr̄o. Aut ei
 bt̄s angustur' in iugula q̄
 nob̄ tenēdam ppositur'. **Si** his
 qui venerūt inquit ex mori
 bus delicatioribz ad mōstei
 um aliqd̄ alimētōrū. vesti
 mentōrū op̄imētōrū ve da
 tur. qd̄ alyis fortioribus et
 ideo felicitioribus nō datur:
 cogitāe debent quibus nō
 datur. q̄ntū de sua seculai
 vita illi ad istam descende
 rint: q̄uis vsq̄ ad aliorū
 qui sunt corpore firmiores
 frugilitatem puenire ne
 quuerint. **Ordinet** igitur
 nr̄i ppositi legem mediocri
 tatis: que nouit omnibus e
 qualiter sua p̄tari. **De con**
structioē edificior' Caplin
Qongruū videt' scdm̄.
 nob̄ edificia fr̄m ext'

cohabitatione sc̄larium debet
construi: ne silentium claustrum
sive dormitorii quies tumul-
tuantis populi strepitu turbe-
tur: ne dum lingua tacet res-
pondeat cor: ul' dum corpus
quietem incipit. animus sit
inquietus. **C**onstitua fr̄m sup-
flua non sint sed humilia: non
voluptuosa sed honesta.
Vtilis est enim lapis in
structura: si quid prodest in
lapide celatura: **V**tile si
fuit in instructione templi:
erat enim forma significa-
tionis et exempli: legatur
genesis in libro. non in pietate
Vestitur eua in pariete:
pauper autem iuxta parietem
nudus occubat. **D**atur ad
tunica pellicea. fr̄m vero
multitudo coartatur hinc
mali molestia: liceat hoc
si cui fore licitum debeat. illi
quoniam verbibus a in viciis mo-
vantur ad quos confluit populi
frequentia: ut simplicitas
eorum teneatur delectatione
picture: qui non delectantur
subtilitate scripture. **R**obis
autem qui solitudine delectantur.
utilior est equus aut bos
in agro quam in pietate. **H**ic sa-
ciant oculos videndo: ibi
laborant necessitati sub

ueniendo. **H**ospitibus do-
mos duas esse volumus: una
que fr̄ibus qui religionis
habitum gerunt. sive etiam
quibusdam personis secula-
rium quos abbatis seu etiam fr̄m
prudencia ibidem suscipere
dos de reuerentia deputetur.
Alia vero domum immo aere illi
suscipiendis volumus esse de-
putatam: qui lingua uel
habitu claustralium pacem
turbare possent. **S**ic ergo
seruanda sunt tria in edifi-
ciis. id est positio dispositio et
compositio: ut positione sua
remoueatur a secularibus:
dispositio vero secularibus re-
moueant: compositio autem
non supflua sint sed utilia.
Que sunt que fr̄ibus conueniunt
A Gros vineas duntur
pecorum greges ortos
prata. lacus nutriendis pi-
sibus aptos fratribus ha-
bendos concedimus: hec enim
victui necessaria prebent
Decimas vero non recipiant
nisi de illis quos incolunt
agris. **N**on villas non earum
redditus: non iura fori non
thelonei nannos: non tran-
seuntium mercatorum labori-
osos ut ita dictam recipi-
ant obulos. **Q**ue enim est

iustitia. ut si vendiderit oue
 vidua iure fori nummū red
 dere cogatur: aut si paup
 aliquis humeris suis pere
 grinas transferat merces
 transire nō liceat n̄ pro tra
 situ p̄ciū reddat: Non obti
 neant vices iudicis: nec
 more principū militibus
 dominantur: si oppressio s̄
 ueniant et pauperū s̄m
 obsequijs ministrent **Q**
 tuor sunt in rebus possessi
 obseruanda: scilicet ne lia
 ta iniuste acquiram. aut
 iuste acquisitis illiate per
 fruam: ne mltā q̄uis lia
 ta possideam. a illiate li
 ata defendamus **M**ale ei
 acquirē. ul' male vti acqui
 sitis. de liato fiat illicitū?
 mltā vō possidere. p̄p̄quū
 est cupiditati: et sic q̄nq;
 qd̄ nimīū diligitur male
 defendi solet **D**uos sūt que
 illiate acquirē solent cupi
 ditas et supbia: et duos sūt
 que male fruunt' acquisi
 tis. id est gula et luxuria.
Duos sūt qui male possidē
 mltā volunt. id ē prodigi
 et auarus. vn' ut congre
 get alter ut dissipet: et
 duo que possessa male de
 fendunt. id ē intemperan

cia et prudentia mūdi **S**up
 bia diabolo clausit celum:
 gula p̄mop̄nti abstulit pa
 radisum: auaricia diuiti
 apuit infernū: intēpenn
 tia vō adhuc cōrūpit mūdi.
Hec omnia frater diuicias
 sequitur: ē enī vicijs locus
 in diuicijs **V**irtutū vō sedes
 humilitas: humilitatis at
 locus ē paupertas: de q̄ b̄n̄is
 gregorius dicit **P**aupertas
 inquit bonis mentibus so
 let eē custos huilitatis
De qualitate cibi Laplin
De bonam quartū
Quesum p̄m̄ p̄ntis
 culpa sūpsit inicitū: ideo
 nobis auendū. ne sicut il
 le pescam meruit paradi
 si egressū: ita et nos arrea
 mur ab ingressu **S**unt ig?
 in cibo tria consideranda
 id ē quid et q̄n et q̄ntū com
 edam? scilicet tibi spēs
 hora et mēsurā: ne illicitū
 aut ex horam. aut vltra
 mēsurā aliqd̄ sumam.
Ilicitū cōmedit adam in
 paradiso et expellitur:
 extra horam ionatas et a
 p̄rē maledicatur: p̄lius
 vō israhel ad sepulchra cō
 cupiscencie vltra mēsu
 ram et occiditur **T**ransgre

ditur adam p̄ceptū om̄i? s̄uā
git ionathas qđ observabat
m̄ltitudo ppli: deapitur po
pulus ysi' in saturitate abi
Hic igitur transgressio me
ruit expulsionē? negligē
tia voti cōmunis maledic
tionē: satiūtas mortē. **I**n
hys frater cotidie deapim?
dū murmurātes in deser
to cum ysrāhele. et egiptias
ollas suspirantes. et p̄cep
ta p̄latorum trāf gredimur:
et qđ cōmuniter a fratribz
tenetur negligentur obser
uamus. **N**unc autem trans
eam? ad ea que necessitati
fratru mediocritas haben
da concedit. fructibus arbo
ru et nascencysterre utan
tur: butyro et oleo seu lacte.
nō sagimine eorū pulmē
ta condiantur? a carnibus
abstineant n̄ aut n̄citate
aut dispensacione alicui
cōcedatur: vino luceat ut
fratribz in cōuentu. **S**ed
tamen vitandū s̄uo opere
nobis eē credim? qđ cū vē
cundia dicitur sum? ne
saliret qđ misericorditer
conceditur. ut a quibusdā
fieri solet. quasi ex debito
requiratur: non enim p̄e
cipim? sed concedim? **S**iat

locus aut paupertas qđ con
cedim? negruerit: hys que
regio aut possessio minus
traueit. sine murmure v
tantur. **N**emo igitur n̄c
ppositi abhorreat abstine
ciam que de oībus abozū
geneibus. solū carnis ex
cludit esum: cetera vero
cōcedit ac benigne submi
nistrat. **I**n hys abozū ge
neibus que necessitati s̄m
liata fore dicimus tria sūt
observanda: idē mod? mē
sura et n̄c. **M**odus ut mo
derate utamur appositis:
mēsura ut apposita susten
tationi nō delectacioni suf
fiant? n̄c ut ex aliquo
appositorum reficiatur:
ne aut abstinencia nimia
curo afflictā deficiat. aut
satiūtas luxurietur. **I**n
mesura debet eē equalitas:
nō quātitatis s̄ sufficien
cie. **V**n̄ bt̄is augustinus.
Nonequaliter inquit oībus
distribuatur qz non equa
liter valetis omēs. hec ine
qualitas est equalitas nō
quātitatis sed sufficien
cie. **T**unc omībus equalit
res diuiditur: cū ille qui
diuidit put cuiq; opus ē
singulis p̄tatur. **I**n hoc m̄

ti multociens decipiuntur:
 cū delicia alicui vsum
 laudioris alicui cōcessū vide
 rint. Non ē inquit hec
 equa religio: que psonas
 recipit diuites honorat
 Et sic contingit ut ait au
 gustin⁹ detestanda puer
 sitas: ut mōsterio ubi quā
 tū possunt fiūt diuites
 laboriosi. fiant paupes de
 licati. **H**uius mēsurā volup
 tatis nō necessitatis appe
 tunt. Quatuor per simili
 tudinem dicuntur eē men
 sure: nō ē mēsurā auaricie.
 et voluptatis: mēsurā dis
 pensacionis siue benigni
 tatis. et mēsurā necessita
 tis. In his lex que inter vē
 dentes et ementes habe
 tur p similitudinē potest
 assignari. Auaricie mēsurā
 ē nimia paritas: mēsurā
 vō voluptatis supfluitas
 mēsurā dispensacionis be
 nignitas: mēsurā vō ne
 cessitatis sufficiens equa
 litas. Auaricia subtrahit
 nātū: voluptas excedit
 nātū: dispensacio ne
 cessitati misericordit ad
 dit: nātū debita indi
 genae requirit. **S**olent
 mercatores duabz vti qm

mēsuris: vna qua vendē
 tes sua dist'buūt que minox
 ē: altera nō qua ementes
 aliena r'apiūt q̄ maior ē
 a maiorē sibi: minorē proxi
 mo. **H**ac quidē prelati aua
 riae et voluptatis mēsurā
 vtentes: nimie paratu
 tis vasculo ministrant sub
 iectis: ipi aut plenius per
 fluitatis vtuntur modio.
Paritatē pōicant subiec
 tis: sed ipi voluptatē se
 quūtur. **S**unt et alij mer
 catores: qui rectis vtentes
 mēsuris. emēt munus
 ex sola benignitate miseri
 corditer impendunt. **Q**ui
 bus benignitas quorūdā
 p̄latorū oparatur: qui
 cū subiectis nātū provide
 ant. addunt etiam qm̄q;
 min⁹ pfectis aliqua vo
 luptuosa ne deficiant.
Vtamur igitur in domo
 r'ligionis mēsurā discreci
 onis: hec est enī mēsurā
 que singul' sufficiens est.
De nūo autem ferulorū
 certa cōsideranda ē nobis
 ratio: ne si multis vni
 offeras alicui sit ingrati:
 aut si numerositate fer
 ulorū concedas viciū sup
 fluitatis incurras. **I**n

diebus igitur ieiuniorū duo
ferula cocta sufficiant: ut
sicut ait bñs benedict⁹ qui
nō possit ex vno ex alio re-
ficiantur. Tercū vō ex nas-
centis terre: seu ex aliquo
alio qd̄ crudū veta possit.
In ceteris vō diebus p̄t̄ cau-
sam quā p̄dixim⁹ in hora
prandij duo ferula cocta:
in cena vō vnū crudū seu
coctum pro velle disponē-
tis habere liceat. Preter h̄s
autē sunt et alia pietatis
ferula: que ad prelatorū
dispensacionē ptinent. Li-
cet enim prelati p̄t̄ hec
que cōcessa sunt aut sc̄ibz
generaliter aut aliaū de
mēsa sua aliqd̄ ex condes-
centionis benignitate trāf-
mittere. Rectamē alijs
iniustū videi debet quos
fecit aliqd̄ cōsuetudo fortio-
res: si minus pati valen-
tibz siue illi qui nimīū pa-
ciunt laborem. aliquo ac̄s
pietas in gr̄a p̄uideat.
De habitu et numero ves-
te Obis dicitur **tiū v**
fr̄es. nō sit notabilis
habitus vester: nec affec-
tetis vestibz placere sed
moribus. Quatuor autē
sunt in habitu r̄ligionis.

notabilia: idē vilitas et
preciositas. paucitas et
supfluitas. In vilitate
vana gloria et simulatio:
in p̄ciositate superbia et
delectatio: in paucitate
intolerantia seu despera-
tio: in supfluitate vero a-
mor seculi nō amor dei. a-
mor palacij nō amor pa-
radisi notatur. Utamur
igitur mediocritatis mē-
sura: et audiam⁹ aplm
dicentem. Non in veste in-
quit preciosa. Et heroni-
mū cont̄ iouinianū ma-
nicheū. Grandis inquit
exultatio ē aīe. cū paruo
stent⁹ fueris: mūdū ha-
bere sub pedibus et omnē
e⁹ potentiam. epulas li-
bidines p̄pter que diuitie
comparantur. vilibus mu-
tare tibi. et grossiori tuni-
ca cōpensare. De diuersita-
te vestij a diuisis diuersa
dicunt. Volunt et̄ quidā
inter sericū et aliaū linū
eē mediū. Nos vō qui nō
sum⁹ de domo regia s̄ de
etia in medio lanā loca-
mus: nec que asperitate
nimia aliquē purget:
nec mltū recedit a sua

tate lineae vestis. Quae ei
 mollibus vestiuntur in do-
 mibus regum sunt. Inde
 fertur uero non vestis suau-
 tas. sed asperitas queri debet.
 Unde et beatus Augustinus
 fateor inquit de veste pre-
 ciosa erubescit. Et beatus
 Ieronimus. Saccus inquit et
 ieiunium. arma sunt penitentiae
 et remedia peccatorum: quoniam in
 anis venter et habitus
 luctuosus ambrosiosus dominum
 deprecantur. Sufficiant
 igitur vultuique firmi morum
 tunice due: pellucida vna:
 super pellucida pelles. siue
 pallium. cappa femoralia
 calige pedules et propter la-
 borem scapulare. Lectua-
 ria uero huiusmodi erunt.
 Culatra de floccis lineae:
 capitale linteum. auricula-
 rum. angulus. cultellus.
 pecten acis. **De labore**

Labores manuum tuarum quae
 manducabis: beatus es et
 bene tibi erit. Quid autem
 est illis qui in labore hominum
 non sunt? Ipsi non flagella-
 buntur leuibus penis: sed ex
 metis grauioribus crucia-
 buntur. Quid autem dicam
 de eis? qui vagi et otiosi

vacantes fabul' et in-
 dantes agmine verborum
 fratribus labori manuum
 horis statutis instantibus
 subsannantes detrahunt.
Quod labor laborum operum
 operiet eos. De his inor-
 dinate et non secundum formam
 apostolorum ambulantes: ad
 thessalonicenses scribit apostolus
 dicens. Denunciamus vobis
 fratres in nomine domini ut subtra-
 hatis vos ab omni fratre am-
 bulante inordinate et non
 secundum traditionem quam
 acceperunt a nobis. Ipsi enim
 satis quemadmodum oportet
 imitantur nos: quoniam non inquieti
 fuimus in uos neque gra-
 tis panem manducauimus?
 sed in labore et fatigatione
 die ac nocte laborantes:
 ut nosmetipsos formam
 daremus vobis ad imitan-
 dum nos. Nam cum essemus
 apud vos hoc denuncia-
 bimus vobis: quoniam si quis non
 uult operari non mandu-
 cet. Audiuimus uero in uos
 quosdam ambulantes
 inquiete: nichil operantes
 stauriose agentes. His
 autem qui huiusmodi sunt
 denunciamus: ut in nomine
 domini manibus suis operantes

panē suū manducent **ut**
platus sit sapiēs nō negligēs

D Offunt hec omnia
que supius dixim⁹
ordinari ordinata seruāi:
n̄ negligētia prelatoꝝ
p̄p̄diantur. Si enī caput
languidū fuit: cetera
quoq; mēbra erūt debilia
Caput mēbra sequūtur:
et discipuli mgr̄m. **T**ria
sunt autem capita: salus
corpis congregationis et
mentis. **I**n singul' siquidē
capitibus aures sunt et
oculi. **H**abet enī prelatus
oculos. quoslibz fratres dis
cretos: qui qd̄ in subiectis
vident denūciēt. **H**abet et
ratio mētis oculos: actiū
videlicet et contēplationū
Oportet autē ne aliquo is
torū plati careant: id est
cura familiarī et intelligē
tia spiritali quibz subiectis
p̄uideant. **D**ebet igitur p̄
latus eē sapiens. nō negli
gens. **O**culi autē sapien
tis in capite ei⁹ idē in xp̄o:
ut se talem exhibeat sub
iectis quale se xp̄us disa
pul' p̄beuit imitandū?
ut cum ap̄lo dicē possit:
imitatores mei estote si
cut et ego xp̄i. **I**n mēbus max

ime prelati xp̄m imitari de
bent. q̄ in loco xp̄i sunt: id
ē dignitate potestate offi
cio. **F**uit xp̄us sacerdos. rex.
et minister. **S**acerdos cū
in ara crucis seipm̄ hostiā
daret: rex cum a ligno reg
naēt: minister cū petri
pedibus aquā ministrāet.
Sacerdoti igitur dignitas:
regi potestas: ministro cō
petit officiū. **D**ignitati de
betur reuerentia: potesta
ti obediētia: officio cura.
Duo ex hys debentur pre
latis: terciū uō subiectis.
Reuerentia et obia prelatis
exhibenda ē a subiectis:
cura uō impendenda est
subiectis a prelatis. **Q**uid:
Rōne in hys subiecti pre
latis imitari debent:
Non. **S**ed cū viderint pre
latis in dignitate humi
les. in potestate mites.
in administratione cure
familiaris seruiētes:
sint ip̄i humiles mites
in iuncta officia benigne
susipientes. **S**unt enim
quidā qui prelatoꝝ
occupationes accusant
ingressus et egressus eoz
dampnant: causas ig
norant et si cognouerint

turbant: consilijs se inge-
runt cur quō a quo factū
sit querūt. Sic maria que
in silencio deberet eē. marthe
detrahit: et que verba dñi
audire q̄s uenerat v̄bolitati
seruit. **Hec ē falsa maia. Est**
enī vera maia et falsa ma-
ria: vera martha et falsa
martha. Vera maia tacet
audit lacrimatur. Falsa ma-
ria queritur qd̄ nō egredi-
atur: qd̄ exteiora nō ordi-
net: q̄ seculaibus nō admif-
reatur. Vera maia emit
vnguentū: frequētat se-
pulchrū ut vngat mortuū.
Emittit precas boni opis: fre-
quētat desiderio deuotionis:
vngit v̄bo cōsolacionis.
Falsa maia vendit frequē-
tat: nō sepulchrū sed forū.
Timeo autē ne cū redierit:
cū fatuus v̄ginitibus dau-
sam iueiat ianuā. Vera
martha queritur q̄ sola
ministrat: q̄ sollicitudine
rei familiaris turbetur:
q̄ cū sorore v̄ba dñi nō au-
diat. **Sed quid dicit ei dñs:**
martha martha sollicita
es: et turbaris erga pluri-
ma. Porro v̄nū ē necessa-
rium. Docet aristus quid
sit nccm. Vnū inquit id ē

ut idem semp sit animus:
ne frangatur adūs: nec
prosperis eleuetur. Hinc
et de anna dicitur. Et vltus
eius nō sunt amplius in diu-
sa mutati. Vltus in diuisa
nō mutantur: qm̄ mēs post
v̄tutes ad vitia nō ruerit.
Sic et post motū aq̄ i p̄sana
m̄lti descendebant: et nō
sanabatur n̄ vn̄. Et psal-
mista. Vnā pecia domino:
hanc requiram. Vnitus
igitur vite sanitas ē aīe.
Falsa v̄o martha q̄ sola mi-
nistrat nō queritur: s̄ solis
exteioribus delectatur. Sed
quia similis simile sibi que-
rit: vlt tñ habē socia fal-
sam maia. Quibus licet
vnū eēt nccm vnū tamē
ē cōtrariū: q̄ cū v̄nitate
seruāe deberent detractio-
ni student. Tales prelator
dignitatē nō reuerentur
nec potestatem timent:
sed abutuntur lege clau-
st̄li: et claustr̄i statuta tur-
bant. **De duodecim sūt abusi-**
nes claustr̄i. Cap. viii.
Dodecim sūt abu-
siones claustr̄i: qui-
bus tota religionis summa
cōrūpitur. Id est prelaty
negligens. discipul̄ yinobe

diens: iuuenis otiosus: sener
obstinatus: modicus curialis.
modicus caudicus: habitus
paosus. abus perquisitus.
rumor in claustro. lis in ca
pitulo: dissolutio in choro.
irreuerentia circa altare
Immorem igitur in singul:
de singulis pauca differen
tes. *De diuersitate platonu*
Sunt quidam qui prece
sunt. et possunt et
volunt: quidam qui sunt et
possunt si nolunt: quidam qui
nec sciunt nec possunt sed
volunt: quidam qui nec sci
unt nec possunt nec volunt.
Sare et posse et velle ci
tatis est uel supbie: sare et
posse et nolle humilitatis
est uel inercie: nec sare nec
posse si velle. cupiditatis est
et stulticie: nec sare nec
posse nec velle discretiois
est et prudentie. Qui ei sunt
et possunt et volunt prece:
si velint. pdesse ciuitatis est.
alioquin supbie. Qui vero sunt
et possunt sed nolunt: hu
militatis est qui renunt: inercie
vero ciuitatis et ois desis
tunt. Qui autem nec sciunt
nec possunt sed volunt: cu
piditatis videtur esse qui
volunt: stulticie vero si velit

quod nec sciunt nec possunt
Illi siquidem qui nec sciunt
nec possunt nec volunt:
prudenter agunt. Summa
enim est discretio nolle quod non
potes: prouide quod nescias.
Quatuor ex hijs que pre
diximus id est stulticia et inercia
cupiditas et supbia
negligentiam generant:
reliqua vero quatuor id est
prouidentia et discretio
humilitas et caritas ipsam
negligentiam et si nutrita
fuerit eliminant. Ad pru
dentiam siquidem pertinet con
silium: ad discretione iudi
cium: ad humilitatem custodia
ad caritatem diligentia.
Consilium prouidentie separat
mala a bonis: iudicium dis
cretionis eligit que meliora
sunt: humilitatis custodia
virtutum euitat dampnum.
diligentia caritatis periculum.
In hijs negligentia locum
non habet. Illos uero qui
prouidentie oculos stulticie
caligine coopertos habet
qui ab exercitio boni operis in
ertes torpent qui per cupidita
tatem ad voluptuosa dis
suntur et per supbiam hu
milibus non condescendunt:
illos dico negligentia pos

fidet et eorum dissoluit actio-
nes Per stulticiam intrat
negligentiam. per inerciam ma-
net? cupiditatis desiderio
pasatur: per superbiam reg-
nat

De negligentia pastore

Hodiat **abusio prima**
igitur negligens
pastor quid sibi et diligen-
ti pastori dicitur Bonus
pastor inquit animam suam
ponit pro ouibus suis: ni-
renarius vero fugit Animam
sua pro ouibus suis ponit:
qui periculosum regimini-
locum ascendens. clauso
silentio ostio gregem claus-
traliu in pace custodit.
Animam ponit: qui solus
inter mundana pericula
exteriora negotia curans
natura querit Animam po-
nit qui ad sustinenda iur-
gia rei familiaris solus
exit: qui inter adulantiu
et detrahentiu linguas
medius incedit: qui pro
infirmis laborat et labo-
rantes pascat. consolatur
pusillanimes et cum super-
bis in re pando conten-
dit Talis pastor dicere
possunt cognosco meas et cog-
noscent me mee Cog-
noscent oues pastorem

que sepe vident pntem:
que subiectis familiaritas
notu. beneficiae reddit
amici Oues vero pastore
cognoscat cum subditoru mo-
res et actus diligenter atte-
dit unde scriptum est Conside-
diligenter vultum pecoris
tui Vultum pecoris conside-
rat: qui quid singuli sub-
iectoru possit non ignorat:
cum per confessionem corda
per arcuspectionem opera
per experimentu quod possunt per
effectus quid velint ratio
manifestat Et vocem igit
meam audient Tres sunt pas-
toris voces: suavis scilicet
dulciset alta Suavis ad
infirmu dulciset ad morie-
tem: alta ad surdu Infir-
matur aut qui temptatur:
mouetur qui desperat. Surdu
est qui non audit Audient
autem qui obedunt Audit
enim quicquid infirmus vocem
suave consolationis: despe-
rans dulcedine obsecratio-
nis: surdu asperitatem iare-
pationis Et sequuntur me
mee Oues pastorem sequi-
tur Quem: Illa qui pre-
cedit Quo: Ad vitam si di-
ligens: ad mortem si neg-
ligens precedat Si enim

ceus ceai ducant: ambo in
fouea cadunt. Quod prece
dit: Vita et doctna. Sic
eni fiet vni ouile et vni
pastor. Pastor vni debet
ee in se: et vni ai grege.
Vni in se ut qd docet verb.
impleat opere: ut per
ira audia no mutetur a
ma sivetudine: no eleuet
in prosperis non frangat
aduersis: sed idem pma
neat patencia pseuera
te. Tenet aute pastor vni
tatem ai grege: qm non
diuiditur a subiectis per
prea osiorem hitum uel
p delicatiorē abū: dū fit
vni p compassionē cum
infirmis p dispensationē
cum delicatis: ut ai aplō
dicere possit. Omibus oia
factus sum: ut omnes lu
crificerem. Pastor vero
negligens fugit. Sunt eni
quidā prelati qui fugiūt
qd precipiunt. Cū ei onēa
grauiā et importabilia
imponit et ea digito mouē
nolunt: fugiunt qd prea
piunt. Fugiūt ai se subtra
hant. Fugiunt qui p alie
nas domos vagantes dis
currunt. Fugiunt qui que
sua sunt querunt. Fugiūt

licet pntes sunt: qui cum
negligentias viderint. se
sub silencio abscondiunt.
Fugiūt qui imoti a cōuētū
suboao viuūt: qui cōmuni
firmitē cōsilio recedunt: qui
praua agunt et reprehē
di nolunt. Vnde beatus gre
gorius dicit. Libet inq̄t ut dū
licent ea amillitata faciūt:
subditoꝝ nemo cont̄dicat.
Et in eodem. Cūctis se esti
mat prelatus amplius sa
pere: quibz se videt ampli
posse. Hoc amant: salicet
vidēi sapientes et ee poten
tes. Hec causa fuit salicet
angelice et humane ruine.
Ponā inquit angelus se
dem meā ad aq̄lonē: ceterā
Et homini dixit. eitis sicut
dij: scientes bonū et malū.
Timeat igitur prelatus:
qd meruit homo et angelus.
Angelus enim dū vellet
ee potentior coeruit: et hō
dum vellet vidēi sapientior
desipuit. **¶** Sūt et tres spe
cies negligentiaū prelatorū:
salicet quidā qui bene vi
uūt et subiectos male vi
uē pmittunt: quidā qui
male viuūt et subiectos
bene viuere cogunt: quidā
qui male viuunt et subiectos

tos male viuē cogunt ul' vo-
 lunt **Qui** bene itaq; viuūt
 et subiectos male viuē per-
 mittunt? exemplo q̄ppe pre-
 cedunt: s̄ dūm corrigendo
 errantes non increpant de-
 linquūt **licet** enī bene vi-
 uant: natē tñ ē ut de grege
 sibi amisso dñō gregis racio-
 nem reddant **Cur** susapi-
 unt curā gregis? et fugiūt
 pondus laboris: **Si** nesciūt?
Cur susapiūt? **Si** sciūt et
 et peccare pmittunt? cū
 soli bene viuē possent. cur
 mortē incurrun? **Tales**
 prelati filios nutriunt hely:
 qui cum mulieibus que ob-
 seruabant ante ostium ta-
 bernaculi dormiunt? qui
 veniētes in sylo sacrificare
 nō pmittunt: s̄ an̄ p̄ incen-
 datur ad eps carne cruda
 capiunt **Quasi** filij sunt
 hely: qui sub prelatis bene
 viuētib; male viuūt.
 qui cū mulieibus dormiūt?
 cum vel hec realiter agūt
 uel cū carnis desiderijs se
 cōiungunt **Illos** qui veni-
 unt in sylo ne sacrificent im-
 pediunt: cum nouiter con-
 uersos verbis et exemplis
 ab execratione bone actionis
 auerūt **Agendi** nō pmit-

tunt adipem: qz extincto ca-
 ritatis igne nō infundūt
 bone actioni cordis dulcedi-
 nē **Carnē** cruda nō coctam
 querunt: qz tribulacionis
 ignē fugientes paupertati
 et labori se subtrahunt.
In camino ei paupertatis.
 decoqui solent viāa carnis
Carnē crudam idarco desi-
 derant: ut qñ et quō et qñ
 tū velint sibi coquant **Ta-**
les sunt quidā qui moran-
 tur in claustro qñ in sylo: qui
 nichil aliud faciunt n̄ qd
 ul' quō ul' qñtū volunt **Illi**
 vō qui male viuūt et sub-
 iectos bene viuere cogunt:
 errantes r̄uocant sed fortes
 occidunt **R̄uocant** verbis:
 s̄ occidunt exemplis **Reli-**
giosi videri student: qz reli-
 giosos sub se habent **Glori-**
antur de corū pacencia nō
 de sua **Qd** operari nolunt
 imperant? operantur ipi
 qd alijs operari licitū ē nō
 putant: subiectos cogunt
 et a nemine cogi volunt.

De inobediēte discipulo abu-
Robedienac sio sēdā.
I morbus ex supbie
 timore p̄cedens: si
 aut sanies ex vlcere sic ex
 timore contemptu emanat.

Morbis inobedientiae lan-
guor amie Qui enim operari
non vult et potest: vivit sed
languet Vivit potestate:
sanguet voluntate Hoc
morbo primus homo languit:
qui cum viveret potestate et
sanus esset voluntate bestis
terre propositus fuit: pro inobe-
dientiae vero culpam subpositum
etiam nunc musas et aliis
posteris servit Quando
infirmitas carnis adunat
pro tumore: contingit quia ut
generet languorem a mente
carnalis pro tumore superbie
incurrit sepius languo-
rem inobedientiae Due autem
sunt tumoris species: dura
videlicet mollis Duricia tu-
moris in carne est: obstina-
tio carnalium in conversione
Hec autem tribus modis me-
deri potest emplastro salis
unguento et ferro: id est exem-
plo boni operis. verbo communi-
cationis. et disciplina correptionis
Cum enim mens non emit-
tit sanie pro confessione. vel
pro communiacione non promittit
emendationem: restat ut fer-
ri recipiat inactionem. id est
correptionem discipline Est
autem tumor mollis cum
mens inflata delectatur

voluptuosus: cum sectatur o-
rum: sopnolentia torpescit
Ex his igitur languor acci-
nascitur: quia duritia obsti-
nationis pressa vel mollitudo
dissoluta mens superba nichil
operatur Assumit sibi
inobedientia quia quod nomen
obedientiae: ut solo nomine
gloriatur Sed quia obedien-
tia multis modis dicitur:
expedit ut sermo de ea ha-
bitus alius ordiatur.

De obedientia:

Reponitur ei nomen
obedientiae. precepto
facto et loco: ut designet
quod precipitur: mon-
stret quod agitur: nomi-
net locum in quo quis mo-
ratur De precepto enim
dicitur. iungit ei obedien-
tia: de facto. complevit eam:
de loco. apud illum moratur
obedientia. cum aliqua re-
motam servant curia pro-
ma est facilis: secunda gra-
vis: terna ad utramque se-
habet Leve est pro parere:
sed grave est implere: loco
vero aliquando placet aliquando
displicet placet quibus
non quia habundat fratribus
sed pisibus: placet quia
famulis habundat et fa-

bulis: placet quia solus autem
 tu possidet: et sic fit ut voce
 tur obedientia cum non sit. **H**anc
 obedientiam multi desiderant:
 ut ex obedientiam esse queant.
Multis autem modis hec obe-
 dientia queri solet: id est auxi-
 lio consilio et ingenio. **A**uxi-
 lio videlicet prout consilio fratri
 simulationis ingenio: ut
 quod minus auxilio prout uel
 exhortationibus fratri potest
 test optineat: saltem simula-
 tionis ingenio possit adipis-
 ci. **H**ec autem obia que procedit
 aliam prout exactione uel
 fratrum seductoria exhor-
 tatione. uel etiam boni operis
 simulatoria ostensione:
 obedientiae nomen habet sed
 re caret. **A**d hanc etiam obe-
 dientiam alijs modis pueni-
 tur: ut quod illis tribus prece-
 dentibus non potest promissio-
 num eis optineatur. **S**ic ad
 huc cum petro symon magus
 moratur: etiam moratur et
 saphira cum anania. **P**ro-
 pter bonum plati: pro symone
 anania et saphira mali sub-
 diti designantur. **V**oluit
 emere symon gratiam. isti obe-
 dientiam: ananias et sa-
 phira abscoederunt partem
 substantiae: isti uero negotijs

manibus acquirende pecu-
 nie. **H**ec est obia cum symonia.
Est et alia spes inobedien-
 tie que tamen obia vocatur: de
 qua dicitur. **Q**uia obedisti
 voci uxoris plus quam mee: ma-
 ledicta terra in opere tuo.
Quatuor sunt autem voces: scilicet
 uxoris mundi dyaboli et dei.
Audiam igitur quid loqua-
 tur in me dominus deus: non quid lo-
 quatur dyabolus: non quid lo-
 quatur caro aut mundus.
Vox uxoris vox carnis. vox
 autem carnis voluptas: vox
 mundi vanitas vox dyaboli
 iniquitas: vox dei bonitas.
Voci uxoris obediunt qui car-
 nis suggestionibus non contra-
 dicunt: et plus voci uxoris
 fauent quam voci creatoris. **E**st
 autem vox creatoris ad subiec-
 tos dices de platis. **Q**ue dicit
 facite: que faciunt facere noli-
 te. **U**t pueris obedias pre-
 latis innuit: qui etiam male
 operantibus obedire iussit:
 ut sic ingredias et egredi-
 ais cum dauid sub saule: et
 eundem honores licet repro-
 bum cum samuele. **I**nobedien-
 tes igitur et supbos seipos
 esse testantur: qui platis li-
 cet peruersis non obediunt et
 eos non venerantur. **N**ec

bonis tñ obediatis in malum:
nec mal' et pūsis cōtradictis
in bonum. *De iuvene oia so*

O *Cum ab usio etia.*
stulticiam: labor scē
ciā generat Est autē
labor et oiaū inteioris homi
nis: ē etiam labor et oiaū
exterioris. labor inteioris la
bor sciētiā: labor exteioris
exercitiū opacionis. Scē la
bor in tria diuiditur: idē in
labore disciplina exaaget
doctne In pueicia labor dis
cipline. i iuuetute exaaget in
senio doctne. ut qui nescit
in pueicia discat: qui didi
cit in iuuetute ad usum du
cat: et qd ad usum duxit in
senio doceat Est et aliud la
bor inteior saluet cogitatio
nis et meditationis ut ad
requie pueniat cōtempla
tionis: ut si quid per obliu
ionē sub nube dubitationis
lateat obscurū: fiat cogita
tioē liquidū. meditatione
liquius. cōtemplatione li
quidissimū. Cum ei aliquid
de celestibus offert mēoria
mētī pri' q' confusū in cogi
tatione cernitur: postea vō
in meditatione discernitur:
ad vltimū vō cōtemplatioē
diuolatur. Attenditur igit'

cōsideratione cogitatio: in
flāmatur discretionē medi
tatio: illuminatur cogitatio
ne cōtemplatio Est enī cogita
tio in mēte q' sicut in igne:
meditatio q' flāma cū fumo:
cōtemplatio ut ignis cū flāmā
sive fumo Lumen nīcēs
ad consideranda celestia la
borat: tunc cogitatio oiaū
pacionē temporalū impedi
tur. meditatio oiaū cōturba
tur. cōtemplatio curiositate
ruocatur: et sic fit q' nō ut
mēs oiaosa voluptate tor
pescat Cum igitur hō inte
ior iacet in lectulo volupta
tis. dū sopno torpescat iner
tie et sompnijs deludatur
curiositatis: cōuocatur et hoc
tatur exteiorē ut inclinetur
aurem rumoribz vana loq'
tur mollibz induatur. ma
ne cōcedat gallus cene ter
minet horam eūtibz dormitū
tonū surgentes ad vigilas
obuiet frēs: vigilantibus
illis dormiant: redeuntibus
surgant Sed meli' forsitan
eēt si nichil dicerent: q' si sub
tractis sillabis aut dictioni
bus ossitando psalmos de
cantarent Hec ē tarditas
oiaosorum: qui nichil ope
rantur ad horam: sed semp

comitant moxā **H**ys sunt q
 expectant cū azino nec as
 tendunt cū ysaac in mote
 portantes paleā et stimu
 lum que ad azinū ptinent:
 nō ignē et gladiū que pti
 nent ad sacrificiū **N**it enī
 abraham ad pueros suos.
Expectate hic cū azino:
 ego et puer cum adorauēim
 reuertem ad vos **P**uei sunt
 pueiles sensus animi qui
 cum asino expectant: q
 tarditate semp amant.
Duo dicunt eē puei otiosi vi
 delict et tepidi: portantes
 stimulū carnis et paleam
 leuitatis **A**braham vō qui
 interpretatur pater militariū
 genitū id ē animū genitor
 militariū cogitationū: ascen
 dit cum puero id ē cū corde
 puro portans ignē et gladiū
 in manib; **P**er ignē cūti
 tem: p gladiū vbum sancte
 predicatiois intelligimus.
Portat igitur ignē et gla
 diū in manib;: qui qd amat
 et predicat implet opibus
Ego inquit et puer reuer
 tem ad vos **N**ecessē ē ut am
 bo redeant id ē vis rationis
 et puritas mentis: ut re
 uertantur ad agenda curā
 carnis nō in desiderijs: sin

narijs **S**emp enim caro que
 rit affluentā tibi liberta
 tem oai **R**atiā vō impedi
 mēta sunt nō subtrahenda
Sed ne vacet otio dū impe
 ditur ab us; sequat que cō
 ueniūt asino. virgū salicet
 et on;: virgū coreptionis
 et onus laboris **I**nt virgū
 siquidē et onus nō ē otio lo
 cus **L**aboret igitur hō intei
 or et exteriō: ne dicatur eis.
 quid hic statis tota die otio
 si **T**ota die otiosi stant: qui
 omni vite sue tpe cessantes
 ab oī bono ope in foro vane
 glorie torpētes pseuerant
Audiant tñ prelati causam
 oai **N**emo inquit nos cō
 ducit: nō epī nō p̄sbiti p̄lm:
 nō abbates nō priores con
 uētū **Q**uo ei conducerēt?
Ad querēdū forsitan hono
 rem nō ad laborem: ad au
 riam nō vineam **I**bi agi
 tur de pondē pecunie. nō
 de q̄ntitate culpe: de era
 minatioē argenti. nō de
 purgatione p̄ccā **S**unt tñ
 boni prelati qui operarios
 ad laborem cōducunt: ver
 bo enī docent et exemplo
 p̄cedunt **A**d hunc labo
 rē diuisi veniūt. id ē puei
 iuuenes et senes: et diu

sistemporibus. s. vespere ma
ne et meridie. Mane pueri?
meridie iuuenes: vespere
senes. Mane maurus? me
ridie paulus: vespere gen
aan? **H**ic large accipim?
iuuentute? ut no tantu ad
lescencia. sed eam matu
ram comprehendam? etate?
hec e etas labori congrua
In hac etate paulus vo
lens redimere tpus: non
solum istabat contēplatio
ni. si eadē labori. **S**ic eam
iacob ai rachel et lya reuer
titur in pxiā: sic maie et
marthe p̄abus adiunatur
lazarus ad vitam. **C**ū rachel
et lya iacob rueratur: qm
aliquis desideio bene opā
di gradies actiue et contē
platiue vite soaatur. **L**aza
rus vō adiutus interpretat
Qui tunc r̄fusatur: qm
aliquis hinc bonis opibz
hinc lacrimis a morte p̄ca li
beratur. **N**emo igitur a la
bore excusatur: nō pueri nō
iuuenes nō senes: sola tñ
iuuentus portat pondus
diei et estus. **P**ortat matei
alit pondus laboris et estu
solis? portat moralit pon
dus carnee fragilitatis?
sustinet estum libidini.

Labore igitur manuū āndy
ilatur pondus tēptationū:
oao multiplicat tēptatio
Labore caro affligitur: oao
nutritur. **I**uuenis aut in
oao qm iuuetas sine iugo?
qui dū nō tenetur obedien
cie vnaulo: in eq̄litate fra
terne soaetatis qm vos lusa
uens disauerit p̄ desideria
pprie voluntatis. **D**e senē
obstinato abuso quarta
Inter abusiones huius
seculi sola maior e se
nus obstinatio: qm mo
tū primus mortis aduētū
nō abhoret? qui qm ad ostiū
mūdi hui? positus foris sp̄
tat: nec tñ vite p̄ntis attē
dit egressum nec ingressū
future considerat. **A**udit
nūāos mortis: et credere
nō vlt. **T**res enī sunt nūāi
mortis: casus infirmitas et
senectus. **C**asus dubia? infir
mitas graua: senectus cer
ta nūāat. **C**asus mortē nū
āat latente? infirmitas
apparentē: senectus p̄ntē.
Frinctitudie mortis timor?
ex infirmitatis ḡuitate
dolor: ex ititudine senectu
tis nō obstinatio si hūilitas
et afflictio sequi deberet.
Sed forsitan funiculus tri

plex rumpitur difficile quoli
 gatur sener **T**riplex funia
 lus e prave consuetudinis
 vltus **Q**ui ex tribus cofiat
 qm meditatio sermone ser
 mo opaconu opatio piusita
 ti ab ocaofis complicatur
Dum ei a pueicia in miete
 sensu p cogitatione semita
 fereret voluptas in sermo
 ne vanitas in opere puer
 litas: quid aliud agitur n
 qm consuetudine qm in fu
 ne hec tria torqueantur:
Est aut laqueus in fine dul
 cedo in consuetudine tpalis
Circa daao finis impedim
 ta sut carnis **D**ulcedine ig
 deapim: consuetudine ligni
 mur **I**lle autem laqum e
 uaserat et funia illum rripe
 rat qui dicebat **A**ia nra si
 aut passer erepta e de laqo
 venanau: laqueus cotritus
 e: et nos liberati sumus
Absolon vob ciubus inheres
 querat. duricia designat
 cuiuslibz obstinatio: qui du
 pis erat iun fugeret: conti
 gat ut condense querat tri
 nubus inhereret **A**bsolon
 par pis interpretatur: qz p
 eum licet psequentem paa
 ebatur: non par filij qui
 prem nolebat pati **Q**uere

intus durior: exteius vero
 fragilior ee comprobatur
 cui absalon suspensus inhet:
 qz intei obstinacione me
 tis exteius vero fragilitate
 carnis comitatur **T**ribus
 inherens suspenditur: qz
 supfluitatis amore detine:
Mulus autem cui ipse inse
 dit ptransit sed ipse querat
 suspensus inhet: qz luxu
 a et dolus cui semp studie
 rat perit: sed pena par e
 mansit **T**ribus lanceis id
 e auaricia supbia et luxuria
 cor eius pforatur: vnde et
 vsq in hodiernu diem acer
 uis lapidum magnus sup
 eu proiat: quia p adu sine
 supplicioru mltitudine in
 ternu grauatur **N**ec miru
 si magnus sup eu acius
 lapidum fuit q obstinacio
 nem vsq in fine cor inpen
 tes gessit **S**unt etiam tres
 spes obstinatoru **P**rima
 videlz eoru qui ex correctioe
 pficiunt: secunda eoru q ex
 comonicioe deteriores fiunt:
 tta eorum qui emendacio
 ne promittit fno faciunt
Ex correctione manasses fac
 tus e melior: nabal ex com
 monicioe deterior: pharao
 ex afflictione durior **M**anasses

in carcere positus. cathenis
et compedibus constructus deū
cognouit: quē paus liber
agnoscere noluit. Tales sunt
quidā claustrales q̄ q̄dū
sunt sui iuris p̄ se viuūt:
dū vō in claustro q̄ in carce
tenentur astricti cathenis
salicet obedientie et timo
ris dūm compedes eā ad
duntur q̄ vagari uel egre
di foras nō p̄mittuntur?
fit q̄n̄ q̄ ut deum quē prius
despexerant correcti dili
gunt: et qui fecerāt de li
bertate seruitutem faci
unt de n̄citate virtutem.
Quos igitur pueros pro
pria fecerat libertas: de
uotos reddat p̄ conuersio
nē aliena potestas. **N**abal
vō designat quosdam doc
tores qui ex cōmoniaōe
subditorū sunt deteriores?
qui prius dauid abū ne
gant: q̄ pure viuere
volentibz verbum dei nō
ppinant. **C**onforibus vero
suis cōuiuui parant: q̄
vacantes ocio adulancū
cōfabulaciones amant.
Accusat nabal dauid et
diat: hodie inuenerunt
serui qui fugiunt dn̄os
suos. **P**uersi siquidē pre

lati dolent cum viderint
nuūm v̄ligiosorū multipli
cari? timent dūm vident
dauid id ē honos subditos
vngi in regem: et saul deia
id ē p̄sios prelatos de ho
nore p̄lacionis p̄uai. **S**ed
quāe timent? **N**e et ipi p̄
uent honozibz: ne loco eoz
restituat aliquis melior.
Et iudicauit abygnul na
bal om̄ia verba que audie
rat a dauid: et emortuū
ē cor ei in t̄seais. et factū
ē q̄ lapis. **B**oni siquidem
subditi p̄sios ingrōs de
negligencia cōmonent:
s̄ ex cōmoniaōe detiores
fici q̄n̄ q̄ solent. **E**t emor
tuū ē cor nabal et factus
ē q̄ lapis: cū aliquis p̄
tua morte induratur in
p̄c̄is. **P**ost mortē nabal
abygnul regina cōstituitur?
q̄ qui sub p̄sio ingrō bene
dixerit acius ad regimē
aumarū sublimari pro
meretur: ut cum dauid
optineat regnum. et cum
xp̄o regnet in et̄nū. **N**un
cios misit dauid ad abygn
ul: ip̄a autem secuta ē eos.
Nuncios dauid abygnul
sequitur: dū quilibz fidel
ec̄ie doctores moribus et

vita uniuersatur. **H**ec et quinq; puelle pedisseque uerunt ai ipa. **Q**uia; pedisseq; eis sunt quinq; corpis sensus: q; si pedisseque ai abygnul graduuntur: du p mudiua gtenencie aulib; iusto ser uientes obsequuntur. **P**harao uo qui pplin dei moysi dimittere promisit. nec tn dimitit illos desig nat q; uite melioris emen datione pmittunt nec tn culpa dimitunt: nec in columbino spu contione sin uoce coruina dilacone querunt: quocu terra di uers; plagis affligitur nec emollitur: sed ex consuetu dine peccandi magis ac magis induratur. **T**unc eni dñs aquas in sangui ne couertit: ai de reru caus; aliquis carnalit; sentit. **T**erra uanas producit: ai in aliquo garriente domi natur uana loquacitas. **S**in omnia siquidem et canu fes: sunt importuni me tis impetus et animi mo res. **M**ors peccorum morte designat cogitacionu: que peccorib; assimilari solent quando rationabili intel lectu carent. **H**ic eni homo

comparatur inuicem inapien tib; et simul frus e ill'. **S**exta plaga est ai tumet vesice et corrupitur viscera: qd fit du in teiora metis tumet odio et ebullit ira. **P**la ga uo grandinis in fructib;: manifestam uiquitate desig nat in opib; **P**laga uero locuste instabilitas e aie: que ore ledit dum detrahit: dat saltus du ad carnales se extendit affectus. **P**la ga siquidem tenebraru cea tatem designat auarum: q; palpabiles ee comprobatur du pulsa q; mes cogitat ope ppetuant: hoc ei palpabi le e. qd manu tangi pt. **N**ota q; int; plagam gra dinis et plagu tenebraru media ponitur plaga lo custarum. **A**b iniquitate etenim que designatur p gra dine: fit q; saltus locustaru ad etne dapnacionis cea tatem. **R**ouissima plaga e mors p; mo genitoru. **P**ri mo genita siquide mentis: moralit; sunt uoluntas et intencio au; lib; opantis. **D**u ei uoluntas et intencio cor rumpuntur q; primogeniti egyptioru morte p; uaiun tur. **H**is igitur plagis af-

fligitur obstinatio senis: qz
cārlibz delcātur. loq̄a tate graui
det: importun⁹ et grauis est
oibus: more pecorū pron⁹ ad
vicia: inuidia tuncēs ad in
urias maifestas ad omnia
mobilis: luce vitatis carens
et ideo seipm palpans **De ci
riali mōcho abufio q̄ita.**

Quonia de curiali mō
cho pauca dicturi su
mus: notandū fateor
ut de canonico seu cōfiso curia
li eade sentiam⁹ licet enim
diuisus sit habitus: idē tñ re
ligionis debet eē affas: ut
nō affectent vestibus placē
sed moxibz. Cū ergo dicit mōch⁹
curialis: ex aduicto designa
tur aliquid leuitatis. Qui eī
seculariū hoīm cōfocraa diligit.
q̄ se cōfilijs prinapū libenter
ingerunt qui secretorū con
faj sunt et intnūaj: curia
les pnt appellari. Consilia pi
cipū pūsa: sicut saas et int
nūa⁹ fias timeo ne cōfentias
Ordo claustrī et ordo curie di
ūsus ē valde. Ibi sedes in in
sidys cū diuitibz in occultis
ut mēficias inoētēm: hic
autē audis nō sedi cū cōfilio
vanitatis: et cū ūqua gerē
tibus non introibo. Ibi nisi
dialis ut impias pauperem

rapē pauperē dū atthys eū:
hic dias odium etiā malig
nācū et cū impijs nō sedebō
Ibi dextera tua repleta ē mi
neibus: hic lauas int̄ ino
cētes man⁹ tuas. Ibi paupe
rū res violentē auferuntur:
hic paupibz sponte offerunt
Ibi laudat̄ pacē in desiderijs
aīesue. et iniquus benedia
tur: hic autē benedicit̄ iusto
Si visigit̄ eē mōchus curial⁹:
laudas qd nō debes. defendis
qd nō expedit: operais qd
nō licet. loqueis qd nō decet
Due tñ sunt curie prinapū
seculariū: quorū dā saluet q̄
etiās cōstruit: et quorū dā
qui destruit. Ad vtrāq; ne
cessariū ē religiosorū access⁹:
curialiū vō mōchoeū intalis
et pūilosus. Hec ē curia da
uid: illa vō absalon. In vtrāq;
natm ē cōfiliū chusi. Ilego ach
tophel cōfiliariū dauid qnq;
fuisse: sed tñ ab eo recessisse et
cū absalon p̄nāfisse. Ioais
ē foelitan ut exafficius loqua
mur de adducto exemplo.
Due sūt ei curie: dauid sali
cet et absalon. In vtrāq; pie
ualuit cōfiliū chusi: nō con
filiū achtophel. Cū si silencū:
achtophel ruina fratris
int̄pretatur. Due ei linguos⁹

nō digetur in tūa: vniū iust
 tā mala capient ī uiteitu
Si autē diligis vidē dies bo
 nos? prohibe linguā tuā a
 malo: et labia tua ne loquā
 tur dolum **H**oc ē cōsiliū dhu
 si: illud ad htophel lingua
 ei sedet in vdo et fiale labi
 tur et in illa ē fīm ruina?
 in silencio vō par nūctur:
 seruatur dauid ne moriat?
Erat autē dhusi ut scptū ē
 amioy dauid **S**ed quō ama
 uit eū? **O**bnūctū iquit da
 uid et hūliat? sū: et silui
 a bonis **S**ic eū fīm silen
 cy iustus amat: ut ea ama
 qbus dā bonis taceat **S**ic
 amat q silū dhusi: ut ponat
 saliet ori suo custodia. dū
 nō loquitur n̄ plicentā **S**an
 tat dauid psalmū pro v̄bis
 dhusi **V**erba dhusi verba si
 lency: v̄ba silenay velamē
 mustey **T**ria sunt t̄m silēa:
 silenāū oris tranquillitas
 metis velamē mustey **V**ba
 p̄mi silenay discretā: secun
 di secretā: t̄m manifestatio
 mustey **H**istoriā nosti: no
 ta musteiū: assigna mo
 ralitate **P**sequebatur ab
 salon dauid. iudas xp̄m:
 appetit carnis aīnum.
Est uabat absalon amore

regnādi **H**ec ē mox oīm ma
 lorū cupiditas: ip̄a ē caput
 ex quo pendet v̄iaorū cesā
 ries **H**ec ē cesāies quā nut
 ebat absalon et gūabat eū?
 et nō n̄ semel in āno tondeba
 tur: et tūc crines suos ponde
 rabat ducētis adis pondē
 publico **A**bsalon pax p̄ris
 int̄pretat: ip̄e ē et iudas
Audi pacē p̄ris **Q**ui meā
 iquit itingit manū ī parap
 sice: hic me traditur gē **A**u
 di pacē filij **Q**uē ai q̄ osaila
 tus fuē: ip̄e est tenete eum
Osailo pacē p̄mittit et in fre
 git **S**oniā nutēbat **S**ed quo
 mō? **F**ur eāt et loailos habe
 bat **E**t semel ī āno tonsē:
 q̄n̄ semel t̄gintu argenteos
 reculit et in tēplo p̄orieat
Crines ducentis siclis pon
 derauit q̄ nūis ē ī mūdorū:
 q̄ penitēcia ducty aut. pec
 tūū tradens sanguinē ius
 tū **S**i facēt iusticiā pondeis
 idē p̄cū sanguis: nō ad la
 q̄m āeret: sed ad crucē d̄ni
 hūilis p̄peraret **P**ondera
 uit autē pondē publico: nō
 pondē sanctuariy **P**osuit eī
 talentū plūbi sup qd̄ sedit
 diabolus: nō leue pondus
 m̄ie cui d̄ns supposuit ma
 nū suā **P**osuit pondus des

pernacōis: nō miē **H**oc pon
dus hēbat apud se. illo care
bat: et ideo forsitan q̄ misē
rei noluit. miē veniā q̄rere
dubitauit. **A**udi pondus sanc
tuarij **P**eccaui delictū meū
agnitū tibi feci. et iusticiā
meā nō abscondi: dixi cōfi
tebor et tē. **I**ustū pondus ha
bundās miā **D**elictū suū
cognitū facit qui cōfiterur
iusticiam: et quo plus pec
catū detegitur ab eo: tanto
plus tegitur a deo **A**udi pō
dus publicū pōdus cayn:
aut enī **M**aior ē iūctas mea
q̄nt veniā merear plus
suā maliciā q̄ dei miām
ponderauit **S**edet appeti
tus carnis cesariē nutrit:
q̄ cogitationū supfluita
tē producit **Q**ue cesaries
ḡuar mēte: dū depumit
trena uilhabitatio sensū
multa cogitante **Q**ui tō
sus semel in āno ducētis
fidis c̄nes ponderat: q̄n
in oī spacio vite sue cupidi
tātib; seculi semel iūnuā
uit. et hoc in fine **T**unc enī
tūmū ab his q̄ possidet spo
liatur: q̄n iūctioē mortis vl
time a terrenis separatur
Ponderat autem plus ter
ram q̄ celā **P**lus enī amat

ēē in domo lutea q̄ in domo
nō manu frū q̄ est in celis:
plus in transitoria q̄ eterna:
et hoc pondē publico nō pō
dē sanctuarij **A**udi pondus
sanctuarij. pondus pauli **C**u
pio iquit dissolui et eē cum
xpō **A**udi pondus publicum
ve habitantib; in tra: non
illis qui corpe habitāt. s; q̄
corde amant **A**met igitur
mōch; auralis cōsiliū chusi:
id ē silentiū claustr; irespū
at autē cōsiliū achitophel
ut nō amet negotia prin
cipū: nec ad seculaiā vāgū
querit accessū. **De monacho**
causidico abusio sexta.

Quātingē q̄nq; solet
ut mōchi qui curias
frequētant causas
audiāt iudicia p̄q̄rant:
et si aliq̄n p̄prie cause neces
sitates occurrant: ad curiā
securiores recurrunt **N**ec
trūti suas sed etiam alie
nas defendunt causas **H**oc
amant hoc frequētant
Amat decreta consiliorum:
nō secreta musticōrū **D**ecre
ta nō psalmos ruminant
Nunc oratores i causas: ve
thorias vtuntur coloribus:
laudari appetunt q̄ pro ml
tis loquūtur **S**ed monach;

multū loquens multis dis-
 plicet. **C**ōiugia copulant
 illiata: licita q̄q̄ dissoluit
Quorū nō nouerūt p̄s: at
 tauos nomināt. **C**onangu-
 nitatis ordinē narrant: h̄c
 ex illo descendisse affirmant
De incertis iudicant: testan-
 tur sepissime qd̄ ignorant
Si vero aliquo acēs illiata
 iugia cōiungunt: q̄mūnē
 vtilitatē p̄tendunt: cōtāz
 quietem p̄mittūt pacem
 p̄li p̄re salutē. **S**i vō sic ad
 effectū res puenire nō va-
 leat: mōchus cauidicōiter
 parat: ut qd̄ alibi fieri non
 potuit vome fiat. **P**rima
 pe igitur seculai alpiū frigy
 vtilie calozē libenter pati-
 tur: q̄ pro mḡo sp̄ituali mil-
 ta leuora forsitan iuitus pa-
 tētur. **O**neratus cartulis:
 auctoritatibz fultus r̄uertit
Ponit diem cause: p̄sonas
 induat. que si velis parate
 sunt iurare qd̄ ē: et si velis
 iterū iurent qd̄ nō ē. **H**ec st̄
 p̄ncipiū negocia. **A**udi iudi-
 cū iohānis baptiste ī q̄simi-
 li causa. **N**on licet inquit tibi
 h̄c vxorem fr̄is tui. **A**uid iḡ
 dicam: **N**ōne magis amat
 mōchus cauidicōeē simul de
 disābentibz: cū herode: q̄ in

vniculis et carcere tenēi cum
 iohāne. **I**n quo iuuio licet
 nō videat caput iohānis in
 disco: t̄m videt que effuso san-
 guine acceperunt vacā vidue
 et porcū pauperis. **I**n carcere
 p̄ncipis paup̄ morit: et
 t̄m de s̄ba paup̄is cōmedens
 mōchus p̄ncipi blanditur.
Sed et ego ipse carissime q̄n
 p̄ci herode in cōuiuio mo-
 valiter discābo: saltantem
 puellā q̄sidero: caput iohis
 trūctū in disco cōspicio. **H**e-
 rode siquidē pellis gloriā
 interpretatur. **O**mnis ei glā
 filiarū syon abiuitus: gloriā
 vō filiarū seculi defons est.
In cōuiuio igitur cū herode se-
 deo. cum in delectatōe viciōz
 vane gloriē fauorē quero:
 saltantē q̄spicio filiam heo-
 diadis: dum m̄ placet va-
 nitatis curiositatis. **H**ec sunt
 illa duo que auferūt caput
 iohānis: vanitas et curio-
 sitas. **I**ohānes gr̄a dei int̄-
 pretatur. **H**uius gr̄a deus
 caput ē. **C**aput igitur a cō-
 pore separatur: q̄n aliq̄s
 nō deo sed sibi affēbit bonū
 qd̄ opatur. **T**ales apud deū
 gr̄a nō inueniunt: q̄ nō
 querūt. **S**upbi enim apud
 homines: apud deū humi-

les gratiam querunt **Unde et paulus**
Gratia dei sum id quod sum: et gra-
tia eius in me vacua non fuit. Au-
dit mox dicitur: causidicus aplin di-
cete ne repetas: audit et deter-
minat. Ne repetas inquit ai-
lurgio: non ai molestia persequa-
ris. Et tamen si quid auferatur
subire iudicium non recusat: piau-
lu purum ai ut aliis pro se ipso
uel pro alio iuret non euitat.
Inde queritur aplius quod fraude
patri nolumus: quod iudicis coten-
dumus: quod iura successi nosmet ipsos
vindictamus. dicens. Non vosmet
ipso defendetes carissimi: si
date locum ire. Prochodor ubi
vera religio: ubi perfectiois ite-
gritas: ubi caritatis inuenietur
fundamentum: Forsitan in dau-
straliis: quod se ipsos iudicantes co-
tidie accusant: sumi iudicia s-
suam formidant dicentes.
Non itres in iudicium ai seruo
tuo et te. Strucant enim dau-
strales iudicia domini vera non se-
cularia: legem domini custodunt
uiuendo meditando amando.
uiuendo puritas conscientiae:
meditatio plenitudo scientiae:
amatio caritatis perfectio solis
ad ipsa. Habet enim lex dau-
straliu iudices et testes atque
consiliaios suos. In lege et ei
domini duo testes sunt vita et

conscientia: duo iudices meditatio
et scientia: duo consiliaios amor
dei et amor proximi. **Bonus**
testis bona vita. Coram deo
testis est conscientia: coram hominibus
vita. Concordat autem iudi-
cio scientia et meditatio: dum quod
fit aut quod dicitur diligenti
conscientia non perdetur. Totum
vero iustitia per dicitur legis per-
detur ex duobus precedentibus: con-
siliarius. Ex his duobus man-
datis tota lex pendet et proprie
Et quid igitur perfectiois in hoc
seculo est: in claustris potest
ipsum. Nec tamen seruauit perfectio-
is integritas: non diligatur
paupertas. Qui enim diuitiis ha-
bundant: si cor apponant
grauantur turis implicentur
negotiorum. De veste pauposa
uiuendo abusus septima
docet aplius quod huius esse
debeat religionis habitus.
Aut enim Non in veste pauposa
Qui enim mollitiae mulierum
pauposiorum vestem negat: putatis
ne monacho pauposiorum habitum con-
cedat: Plus amat sponsam
sponse castitate quam vestem
pauposam: plus simplicitate
quam tortam crinem. Sic in monachis
sponsus plus amat interiore
habitum quam exteriozem apol-
les mollia querunt: elati pro-

sa: delicati speciosa **C**etero
 etenim supfluitas: animi nu
 ciat vanitate **L**ux regulam
 qd' vilis occiderit no' qd' cau'
 fuit emedu' puto: ut sit
 diuitias int' indumentum
 pallati et mostei **Q**ui ei
 mollibz vestuntur: in domu
 bus regum sunt. **L**oquor q'
 lisa: q' canonici de mo'chis:
 qd' dia' debeat de q'busdam
 nei ordinis canonicas. et mes
 et facies vehementer erubef
 auit. **L**ectuli et ei coru' tula
 teis fulantur plumis: lin
 teis et lodibus accurate pa
 rantur. cunctis teguntur
 opto'is. qd' si forte videt: let
 tum sponse q' sponsum de fide
 rat forsitane estimares **S**appa
 canonica et ancilla mo'chi.
 no' differunt a pallio militis:
 sicut ait qdam sapiens mo
 chus et miles ex eodem pan
 no p'cutur sibi ancillam et
 clamide **N**on multu' differt
 hitus canonici regularis et
 secularis: sed si forte regula
 rem videas. archidiaconi
 ul' epim te vidisse cotendas
Sed forsitandices: delicatis
 delicata queunt er regula
 testiōniū pferens **A**it ei b' b'
 augustinus **S**i eis qui vene
 runt ex moribz delicatioribz

ad mosteiu' aliqd' alimētoz
 opimētozū vestimētozū dat'
 quod alijs fortioribz et ideo
 felicioribz no' datur: cogitac
 debent quibz no' datur qntū
 de sua seculari vita illi ad is
 tam descenderint **C**onsentia
 m' auctoritati: ut detur deli
 cato qd' sufficiat ne deficiat.
 no' q' supbiat **A**udiet tu kmē
 b' m' augustinū **N**e contin
 gat inquit detestanda puer
 sitas: ut i mosteio ubi qntū
 pnt fuit diuites laboriosi.
 fiant paupes delicati **M**en
 tior si no' vidi quosdā quozū
 paupertas tanta erat qm' foris
 erant ut nec ipā natiā pote
 rant inuenire: et q' inueniret
 victū et tegumētum q'le fo
 ris inuenire no' poterant. ei
 gentes ceruicem noluerūt
 sociari eis ad quos foris acce
 de no' audebant: sed egressi
 de paupe etiā arauerunt
 diaoces ut ibidē r'apentur.
Et qui semp' veteres p'anos
 ac viles h'ce q' suenerant: nō
 semp' nouos ac p'anos h'ce
 cotendant. et qui ante cōi
 sione lectulū p'xiū nūsq' ha
 bebant: nūc si forte volun
 tas eis fuerit eundi. alicubi
 oenamēta lectuli secū por
 tant **I**meo autē ne in hui'

modi lectulis videantur sop
nia vanitatis: ne in eisdem
patiat aum? illusionē carnis:
et sicut in certeiori lectulo caro
mollit volutatur. sic et in vo
luptatis lectulo aia spoliata
vritutibz eneruiter delectetur

In lectulo igitur fluxe me
tis dū dilais qritur nō iueni
tur. In hoc laulo iacet parali
tus oī cōpage mēbroū disso
lutus: id ē aum? in oī actione
dissipatus. In lectulo iacob ad
caput ponitur lapis: nō plu
ma leuitatis q̄ vento supbie
ad aquilonē rapitur cū dicit.
Ponā sedē meā ad aq̄lonē:
et ero similis altissimo. Iacob
in itinē sub capite lapidem
posuit et dormiuit: scilā vi
dit et angelos ascendētes et
descendētes. et dñm in xū sca
le. In itinē dormiuit: qui in tra
siti vite p̄ntis oculos q̄s ad
cōcupiscendū aperuerat ab
appetitu seculāū claudit.
Videt angelos q̄nto desideio
sup se deo inhereant: quāto
curitatis affectu nobis ifir
mus condescendant. Videt
etiā dñm in xū scale: ut vi
deat si ē itelligens aut req̄
rēs deū. **N**ec mirū si hoc vide
at: qui caput in lapide po
suit. id est mentem in xp̄o.

Audistis de lectulo: audi
te de vestimēto. Et induit
iquit eū mater sua de vesti
bus esau valde bonis: q̄s a
put se habebat. Forsitan cū
audis q̄ induit eū m̄ sua ves
tibz valde bonis. similis p̄ao
sis vestiari queis: dū legis tu
nicā ioseph fuisse talarem
tonais et tu h̄re longiorem.
Annesas ut ait aplūs q̄ cō
tingebant omīa illis i figu
ra. **A**n ignoras q̄ in iacob
fraglantia vestimētorū fa
mā designat vritutū? in ioseph
tunica talais p̄seuerāciam
longanimitatis. **H**ec sunt
igitur vestes q̄s apud se ha
bebat rebecca. et q̄bus induit
iacob ut p̄e a benedicetur?
q̄ p̄seuerās paciā custos ē
vritutū: ut in fine q̄libet
b̄ndictioē p̄seuatur. **I**nter
illos etiā qui tunicas induit
pedē posuit voluptas: nō
q̄ canisus vtantur sed quo
dā delicato p̄ano qui vulgo
sarta dicitur. **I**n ostensione
igitur lancee vestis aspitatē
cōsolationis oīdunt: s̄ in de
lectatioē delicati p̄ani sua
uitatis mollitiē querūt.
Vidi et ego n̄ fulloē mōchū
canisia indutū iocantem
et dicentem. **S**arior ē stāmea

quod amissa: tunica vero vesti
 tari magna est difficultas. Et
 forsitan dicas quod infirmus fuit
 huiusmodi primo sanus et petu
 lans. et pingui residens e
 quo? habundans rebus et cu
 rias frequentans: qui cum an
 te conversionis habitum pedes
 ure consueverat nec sempline
 is induebatur. Et ideo hec ab
 usio non tantum claustrum sed etiam
 abusus seculi potest appellari.

De cibo exquisito abusus

Non negat octaua
 religio quod requirit ne
 cessitas nature: prohi
 bet tamen quod appetit superfluitas
 gula. Causam etiam solent quidam
 seculares quod tam diuisis et tam
 delicatis utantur abis: quod tam
 magno labore abusus conficitur.
 et tam cito glutitur. Nec minus
 forsitan causam debent quidam
 religiosi qui deliciae potest
 appellari: qui etiam deliciae
 sunt. deliciae dicitur potest.
 Cum igitur legimus ionathan deli
 quisse in gustu mellis. esau in
 conuulso lentis. sodomitas in sa
 turitate panis: putris ne sine
 periculo esset totum carniu feracibus
 tot piscium generibus: tot frumta
 rum diuisitatibus delectari: Non
 ne sic differt palatum a refec
 torio sicut egiptus a deserto?

Et igitur in deserto sumus? mira
 dum non est si ollas carniu suspura
 mus? Ollas carniu suspurat:
 que carnis desiderium temptat
 Illi autem que suspirant? qui
 ollas carniu semper habent?
 Adhuc inquit esse eorum eant
 in ore ipsorum: et ira dei ascendit
 super eos. Esca ventri et venter
 estis: deus autem hunc et has
 destruet. Occidit enim pingues
 eorum et electos ipsorum impediunt:
 et quorum deus venter est et glo
 ria eorum in confusione est per
 similitudinem sepe sacra scriptu
 ra loquitur: ut quod in re aliqua
 discerni non potest in similitudine
 discernat. Per similitudinem deo
 venter comparatur. cum dicitur quo
 rum deus venter est: et gloria eorum
 in confusione. Solent enim diis
 templa construunt altaria eorum in mi
 nistri ad seruendum ordinari:
 immolari pecudes. thura incendunt
 Deo siquidem venter templum est
 coquina. altaria mensa ministrorum: co
 imolare pecudes parare
 carnes: furni incensorum odor
 saporum. Hec in babilone non constru
 unt in babilone: quod quorum
 deus venter est et gloria eorum
 in confusione est. Ipse enim
 princeps cocorum qui muros
 iherusalem destruxit: qui
 transtulit vasa domus domini

in domū regis babilonij: et
fecit vasa templi vasa pala
cy: et ut verū dicam vasa mē
se diuine fecit vasa coquine
Aut ei aplūs **T**emplū dei sanc
tū ē qđ estis vos **I**n hoc tēplo
vasa sūt corda. que tūc sunt
vasa tēpli dñi: cū plena vtu
tibus placēt diuine maiesta
ti **F**uunt at vasa palacy: cū
placere desiderant cui libet
huāne pñti **F**uunt eadē va
sa coque: dū cōe qđ prius so
brietati seruiert postea ser
uit gule **V**nde iheremias **Q**ui
nutēbant inquit in avceis:
amplerati sunt stercora.
Socius in oriente nascatur:
et colorat et soporat **I**n av
ceis gñ nutiuntur: qui i iūdo
cōiūsiōis sue intēius sapore
vūtatū ēficiuntur. extelū
uō boni opis exēplo coloran
tur **S**ed hī qui sic nutiunt
in avceis āplerant stercora:
dū post sobrietatis et conti
nēcie vitam reuocat eos
ventris cura **E**t fit quāqut
qui ante cōuersionem sobrie
in sua domo vixerant: pñ
modū in mōsteio gulosi
fiant **P**lacatur deus ven
ter diuersorū hostijs ferculo
rū: inclināt aurē rumori
bus exatatur saporū genei

bus: demulcetur cōfabulacōe
nō oratio: ocio gratulatur
sōpnolēcia delcātur **P**simi
litudinē ergo deo venter cō
pat: dū ei tanta deuotione
pōmūa seruiat **H**abituq;
mōchos canonicos et quīsos
qui sō obnoxij seruiūt: eos
videlicet qui sub ocio in ecclia
dei venisse viuūt: qui nō q
rūt secretas orōnes. s; fabu
losas ociosorū cōfessiones:
inter quos nō audiūt singul
tus et suspiria cōpūcte mē
tis: s; risus et archinaciones
et ructus in gurgitati ventis
Miserabilior iter alias abu
siones hec abusus ē: ut delicia
tius viuas in ecclia qm in do
mo pñia virisse cōiunctis.
et dicatur de te **P**auit stei
lem qnō parit: et vidue bñ
nō fecit **S**terilis que nō pñ
taro ē: que iurē vbu dñi nō
prodest quidq; **V**idua vero
anima: que sponso vidua
ta ē celesti **S**u bñ nō facit:
qui iutilis carnis cōcupiscen
tis deseruit: et aūe curā in
excolendis virtutib; nō attē
dit **N**e fiat rumor i claustrō

Non dunt aliqui: **nona ab.**
quia affluentia labor:
comitai soleat iun
dacio vborū **N**ocent etiam

multi: q̄ fatuitate ventris
 sequitur leuitas op̄is. et vani-
 tas mēt̄is. **C**apitū est enī. **S**e-
 dit p̄pl̄us manducare et bibere:
 et surrexerūt iude. **I**ude inq̄t
 nō legere. **S**ūt ei quidā qui
 post delicati cibi diuisa feru-
 la cū in claustro sedeant. nō
 lectioni et silentio. sed rumori-
 bus et curiositati vacant. q̄
 locū et t̄pus loquendi et t̄tē-
 di nusquam et nūq̄ seruant:
 sed instabiles et otiosi. nūc hos
 nūc illos ad colloq̄ū vocant.
Pone inquit psalmista custo-
 dia ori meo: etc. **O**stū dicit
 nō murū. **S**i ei murū ponētur
 loquēdi licentia oīō negat̄ vi-
 dētur. **S**ed ostū ponitur: qd̄
 loco et t̄pe clauditur et ap̄it̄.
Est t̄pus et locus t̄tēdi
 et loquendi. **A**p̄itur itaq̄ os
 tū in claustro hora cōstitutā
 lectioni: in capitulo q̄fessionū:
 t̄cā oīōm. **C**laudit̄ iterū
 in claustro cōfabulacōi: in
 caplo excusacōi: in etiā va-
 ne modulacōi. **H**oc ostium
 claudit̄ sepius fr̄ibus noui-
 ter q̄s̄is tepidis et p̄s̄is.
Ap̄itur t̄m̄ eisdem p̄pter neces-
 sitatē corp̄is: ul' ad doctrinā
 ord̄inis: seu ad edificacōnē
 mēt̄is. **P**er hoc ostū ap̄el-
 lai licentia loquēdi: q̄ ap̄it̄

et claudit̄. cōcedit̄ a negatur
Phostiū hoc sepe itroeuunt
 qui ostū mēt̄is frangūt.
Fasannatio et ei nūgnacitatis
 seduat̄ cor. **S**auēdū ē t̄m̄ nel̄
 ostū pateat vento veienti
 a regione deserti: ne domus
 q̄tuor angulis cōcussa subū-
 tatur: et filij iob oppressi mo-
 riant̄. **D**eserti regio ē demo-
 nū seu p̄s̄orū fr̄ma deo de-
 licta multitudo. **A** q̄bus vē-
 tus venit: id ē grauis tēptā-
 tio irruit. q̄ a tranquillitate
 cōsām subitit. **D**om̄ uēō
 mēt̄is que q̄tuor angulis
 id ē prudētia t̄p̄antia forti-
 tudine et iusticia cōstruit̄:
 q̄m̄ vento tēptacōnis seu
 turbine v̄borū quassata t̄-
 batur. **S**epe etenī p̄ ignau-
 ā prudētia. p̄ delectacōnē
 t̄p̄antia: fortitudo p̄ t̄drem
 iusticia p̄ amōrē frangūtur.
Quibus quassatis virtutes
 animi. salz sapiā intellc̄s
 cōsiliū fortitudo scā pietas
 et t̄d̄ obrūt̄ur: qui tunc
 moriūt̄ur q̄n̄a suis contra-
 r̄is feruntur. **O**brūt̄ur
 enī sapiā p̄ stulticiā. intel-
 tus p̄ ebetudinē: cōsiliū
 p̄ p̄apitacōnē: fortitudo
 p̄ timorē. scā p̄ ignoran-
 tiam: pietas p̄ duriciam.

tumor p̄supbia. Sed ab hac
ruina puer euadit q̄ b̄t̄ iob
nūciat: id ē discretio mēt̄is q̄
cū aīo agit ut qd̄ p̄dere cepe-
rit penitēdo cōseruat. **H**ist̄
rumores claustralium: ad quos
nō p̄tinent bella p̄ncipū sed
pugne tēptationū. **D**electiōe
igitur curissime hys rumori-
bus nō exteioribz. **V**enerat
et alij nūciā ad b̄t̄m iob qui
dicit. **C**aldei fecerūt tres tur-
mas et iuasērūt camelos
tulerūt q̄ eos: nec nō et pue-
ros p̄cusserūt gladio: et effu-
gi ego solus ut nūciare tibi.
Caldei feroces id ē demones
cameli id ē bonas t̄renorū
dispensatiōes: p̄ci custodes
sollitatis arcūsp̄ctiones:
nūciā q̄ euadit discretiōe
designat animi. **C**amelus
p̄t̄m mūdū aīl q̄ ruminat
p̄t̄m imūdū q̄ vngulā nō
diuidit. bonas t̄renorū dis-
p̄sationes dicit q̄s dyaboli
mō torpenti mō p̄cipitatu
actione fecit: modo pigra
ul̄ imodeāta locutione con-
fundit: pene autē semper
nimis cogitationū molibz
p̄nit. **S**ic igit̄ caldei ~~caldei~~
tribus turmis camelos in-
p̄unt: q̄n̄ illiata opatione
sup̄flua locutiōe t̄ordinata

cogitatione. curas disp̄sa-
torū cōfundit. **S**epe autē
quid sibi qd̄ p̄rimis sollitatu
diuis debeat attendit: nec
p̄ imoderatiōe sollitatu di-
uis aliorū se negligit: nec
p̄ sui curā aliorū postponit.
Sed cum v̄t̄p̄ sollerter agit:
aliq̄ subito em̄git causā q̄
oēs arcūsp̄ctiones obruit:
et sic sola discretio aīo dāp-
na nūciat. et q̄ d̄m̄ ad lu-
mēt̄a vocat. **C**audi igitur
km̄e quid t̄ puer qui euadit
nūciat. id ē p̄uitas discre-
tiōis quid nūciat mēt̄i: au-
di dāpna camelorū et ca-
sum puēorū. **H**u rapiunt
illi moriūtur. **A**uferūtur
ei t̄re disp̄sationū: dū p̄
negligēciā perit p̄uitas
arcūsp̄ctionū. **G**audent
m̄lti claustrū cū regibus de
fabulant: dū casus mili-
tū narant: dū pro illis lo-
quūtur a quibz ip̄i nō ag-
nosantur. **A**ultorū p̄tes de-
fendūt: pro m̄ltis iustun-
tur. pro m̄ltis litigant: ig-
norant t̄n̄ quod negant a
affirmāt. **S**i autē de regibz
sermo ē: docet lectio claus-
tri regum t̄ramina. casus
et euentz bellicorū: quō mo-
riatur saul: quis ei mortē

nūciat dauid **C**um ei ruer
 tetur dauid a cede amalech
 et manet in arelech: venit
 homo de castris saul ad da
 uid **D**ixit qz ad eū dauid.
Unde uenis: **D**e castris isrl
 inquit fugi **Q**uod ē vbi inquit
 quod factū ē: **Q**ui ait Saul
 et ionathas filij eius intel
 erunt **U**nde scis inquit q
 mortui sūt: **E**t ait adolescēs
Casu ueni in monte gelboe:
 et saul in pūbebat sup hastā
 suā **E**t cūsus post tergū suū:
 videns qz me uocauit **C**ūqz
 respondissem assū: dixit m
Quis nā es tu: **A**malechites
 ego sum illi respondi **E**t a
 inquit sup me: et interfice me
Et ego interfeci eū **I**stisunt
 rumores ruminādi clausu
 ribus **C**ū ei rūteret dauid
 a cede amalech: uenit ad eū
 homo de castris saul **Q**uia
 post mortificationē uicior
 iterū carnis appetit non
 tñ prius lapsus nūciat.
 sed etiam aliorū defectus
 narrat: fit ut p exempla
 malorū ad voluptates car
 nis inclinet mētes aliorū
Quos ei saul n̄ supbos i etia
 platos significat: qui ab
 humero et sursum emine s
 vident sup vniūsu pplin:

Qui ab amalechita in mō
 te gelboe percussus occūbit:
 dū in monte supbie poita
 p diuisa carnis desideiā mēs
 fluxa decurrit **S**up saul ut
 occidēt eū amalechites stetit:
 qz aīm9 cui carnis delatāo
 domina: ato p̄t **S**ed tu dñe
 carissime precipe vni de pu
 eis tuis. id ē sp̄itū pure dis
 creciōis ut iterficiat in me
 amalechitē istū: qz ausus
 ē manū mittē etiā nūc coti
 die in xp̄m dñi **H**ec eī mul
 tū nocent platis: amor salz
 pprie excellēcie et volup
 tas carnis **A**udire velles
 carissime forsitan rumores
 pacis et nō belli: concordie
 et nō discordie **R**egina saba
 rumores nouit huiusmodi:
 que audita fama salomōis
 igressa ihrlin locuta ē ei vni
 uersa que habebat in corde
 suo: et ille docuit omiā que
 p̄posuerat **V**idens qz ciuita
 tem quā edificauerat salo
 mon. abos qz mēse sue et
 habitacula seruoz et ordi
 nē ministrāciū. et vestes
 eozū et p̄ncernas et holo
 causta que offerebant in
 domo dñi: **V**erus ē inquit
 sermo quē audiui in terra
 mea sup sermonibus tuis

et sapientia tua. Non credebam
narrantibus mihi. donec ipse ve-
ni et vidi oculis meis: et pro-
bauit quod media pars michi nu-
tata non fuerit. **M**aior est sapientia
tua et opera tua quam rumor quem
audiui. **S**aba captiua uel
ut quidam uolunt conuersione
scensio interpretatur. **D**um enim
aliquis sub lege peccati adhuc
in seculo positus tenetur.
audita fama salomonis per
uerbum predicationis ad deum con-
uertitur: conuersus igne carita-
tis accenditur: et ingressa
iherusalem cum incipit diligere pacem
loquitur ei uniuersa que habet
in corde suo per confessionem:
et ille docet omnia uerba que
proposuerat si peccet hunc remis-
sionem. **V**idet regina saba
sapientiam uel salomonis quam
ostendit nobis per humilitatem filii
sui: uidet et domum ecclesie quam
cotidie edificat per gratiam spiritus
sancti: uidet tabos mensae et
habitacula seruatorum. id est in-
telligit diuinas scripturas et con-
gregationes religiosorum: ui-
det ordinem ministrantium id
est statuta recte uiuentium.
Considerat etiam vestes mi-
strorum sacerdotum et confessorum carnes:
has purpureas rubore propin-
guinis: illas uero nigras

etiam a laboribus: seu pallidas
mortificatione carnis. uidet
et pincernas: qui cum ab opre
dicationis propinant uinum con-
punctionis. **A**ttendit etiam
holocausta que offeruntur
in ara cordis contrubulati.
Sed cum hec uidet animus nouit
conuersus: dicit de eo quod
sequitur. **E**t non habebat
ultra spiritum. **H**abebat et non
habebat: habebat enim spiritum
humiliatum non elatum: spiritum
gracie et non nequicie: spiritum dei
et non spiritum mundi. **V**erus est
inquit sermo quem audiui in
terra mea: et non credebam
narrantibus mihi donec ipse ve-
ni et vidi oculis meis: et pro-
bauit quod media pars michi nu-
tata non fuerit. **P**arum itaque uide-
tur captiuo liberato. conuersione
et attentio audire predicationem:
non ueniat per affectum uide per
cognitionem non probat per effectum.
Cum enim uidet in domo conuersionis
bona contemplationis.
et recognoscit in se ea que au-
dierat adhuc in seculo positus
de bonis actiue uite. opera sa-
lutaris misericordie benignitatis et con-
cordie. pondus laboris afflic-
tionem carnis. uilitatem abi-
quietem silentij: et iterum per
contemplationem attendit fu-

tive vite p̄m̄ia. ubi eī iustis
et̄na bonitas. felix eīuitas.
gaudū sine dolore. quies sine
labore **Cū** autē hec videt: di
cit media ps̄ in nūciatā nō
fueāt **An** nefas q̄ maīa me
lioē p̄tem elegit? que nō au
feretur ab ea? **Quāto** meli
orē tanto longiorē: tanto et
maiorē **In** actua siquidē vi
ta finis est in labore: in con
tēplatiua vō nec defectus in
bonis nec timus t̄ oīlōne.

De his fiat i caplo ab usio
Afirmatū mōdū **decima.**
om̄ps deus benigne p̄uidēs:
in eīs instituit tria. scilicet
medicos. loca et i media **me**
dia sunt plati: loca capiti
la: remedia modus p̄m̄ie **hec**
tria designant p̄ samaritā
nū. p̄ stabulū. p̄ vinū et oleū
Attende igit̄ in samaitano
plati: in stabulo caplin: in
ifusione vīni et olei fomentū
consolatiōis et asp̄itate cōrexp
tionis **In** hoc capitulo ē etiā
p̄sana cōpūctiōis t̄ q̄ sana
tus ē infirmus: p̄ cōmōtionē
v̄e confessionis **Nec** t̄sana
tur n̄ v̄n̄ **Nisi** enim assit vni
tas: deest sanitas **Qui** igitur
amant litem destruūt vni
tatem **Intollerabilis** ē igit̄
hec ab usio ut ibi litiges vbi

te p̄m̄ accusare debes? ut ibi
augeat culpa vbi de lei p̄t:
vt vbi contēpnas vicariū
xp̄i. xp̄m̄ cōtēpnas **Aut** eī ip̄e
de prelatis **Qui** vos audit me
audit: et qui vos sp̄nit me
sp̄nit. **Sed** forsitan dicet
aliquis **Religiosū** pati pos
sū m̄ḡm: sed cum negligē
ciā considero obedire contēpno
Cū videro fr̄es in ep̄o deterio
res: accusatiōēs eorū pati nō
lo **Cum** dicas fr̄es te p̄o detel
ores: deterior factus es **Quā**e.
cōtēpnus m̄ḡm: **An** nefas
xp̄m̄ corā pilato iudicatū?
An nefas regem celi a mili
tibus in tra flagellatū? **Tu**
lit xp̄s cruce p̄ peccatis tuis
nō pro suis? et virgam con
tēpnus? **Flagellari** nō dedig
natus ē corā p̄lo? et tu eru
bestas coram m̄ḡo? **Accusa**
tur xp̄s et taret corā mili
tibus. ut daret nobis exem
plū paciēcie: accusaris tu
et litigis. ut sis creplū p̄
sitis et fr̄ibus malicie.
Quare ergo resistis sp̄i sc̄o?
Sp̄itu sancto resistunt qui
obdurata mēte penitere
nolūt **Qui** vitati contra
ditunt et humilitatē con
fessionis sp̄nūt **Si** in hoc
p̄seueras: i sp̄m̄ sc̄m̄ peccas

Sed qui in spm san peccat:
no remittetur ei neq; hic ne
q; in futuro **Q**uare ergo in
loco r' missiois itroductas lre
cotradictiois: **H**ic e locus
dyabolo p' ceteris odiosus?
hic amittit quos alias ac
q; suut: hic e ei spiu sancto
consecraty **U**biq; p' ubiq;
filij ubiq; spus sancty: sed
tn ille locy ut dixim' spiu
sancto e deputaty **P**nt ei
queda de p'sona patris et filij
dici: que no debent dici de
p'sona spus sancti **I**ncar
natio siquidē ptinet ad fili
um: nec incarnati legim'
spim sanctu **S**ic etiam ad
spim san p' p' p'inet r' mis
sio patrum **D**iverse p'sone
idem de eade e'entia: et
ideo scdm diu'sitate p'sona
ra diuisa singulis assigna
tur officia **C**onsideatur ei
in pre pietas misericordis:
in filio affais r' de p'ionis:
i spū scō benignitas r' mis
siois **A**notus siquidē pater
pietate misit filiu ut ve
dinet: p'misit eadē spim
san in quo pat' dimittet
Vides ne quo ptinet ad
pre m' ptas mittentis: ad
filuū humilitas obediē
tis. ad spim san r' missio pe

nitentis: **E**st igit' caplin
offiana spūs sa: in qua fi
lij dei congregantur ut ei
recolliant. **N**oli eē frater
q' sathan int' filios dei **D**i
sathan it' filios dei eē dicit'
qui frēs suos conturbat:
qui frēb; detrahit. et eisdē
maliuolus i'idiatur **S**a
than adūsariy interpretat'
Et sathan e qui magistro
contradicit et frīb; adū
satur: ad que dicitur **U**nde
uenis: **D**e eo queitur vnde
ueniat qui nuq' e stabilis:
sed semp' instabilitatem
vagus amat **U**nde et sub
ditur **F**uruiū terrā et per
ambulauit eā **H**oc ei solet
puer si frēs facere: vicinas
putum domos et vicinas
eaias vagando aruare
Sed dū sathan a facie dñi
erit b'tō iob et substantie
ei' molestus fuit: q' p' uisi
frēs et ai r' manēt in claus
tris et ai creunt. bñ viuē
tibus intus et exteius mo
lesti sunt **S**ato tñ q' qd qd
inty et exteius delinquit':
in caplo p' confessionem r'
laxatur **H**ec e dom' vicina
paradiso: de domo etenim
confessionis fit transitus
ad beatitudinē etne pacis

Tres sunt itaq; domus in quibus hospitium egressi de carcere antiqui hostis: domus salutaris: domus obedientiae: domus indulgentiae. In domo misericordie apud patrem suscipimur pro pietate incitati: in domo obedientiae apud filium pro passionem recepti: in domo indulgentiae apud spiritum sanctum pro gratia a iugo peccati liberati. **P**rima domus renucentibus peccati affinis est egypto: secunda domus proficiantibus in bono prima est deserto: tertia delectantibus in domino conuicta est paradiso. **E**st igitur humilis: ut sis in paradiso sublimis. **N**oli queso esse in capulo sicut sathan in celo: uel sicut adam in paradiso. **U**nus est desperat alter exultat. **T**anto est sathan de teo quanto desperatior. **A**n nescis sathan expulsus a capulo celi: adam a capulo paradisi: iudam a capulo christi: **P**rimus capulus fuit in celo: secundus in paradiso: tertium in ordo: in bono sicut precatur deus. **I**n primo prima culpa superbia: in secundo inobedientiae: in tertio auaritia et infidelitatis. **D**e primo dicitur: ponam sedem meam ad aequilonem et sis ero altissimus

De secundo dicitur: de ligno vitae boni et mali ne comedas. **D**e tertio dicitur: et erunt triginta argenteos et peccat in templo. **P**ena prime culpe casus: secunde labor: tertia laqueus. **D**e prima dicitur: vidi sathan namque quasi fulgur de celo cadentem: de secunda in sudore vultus tui vesceris pane tuo: de tertia laqueos se suspendit: et crepuit medius. **H**is tribus tres claustraliu assilantur vel assignatur ordines: his qui plationis ordine querunt: et illi qui nec peccata peccant nec obedire volunt: alij autem qui familiaris migris loculos portant: et in occulto detrahentes migris cruciant. **Q**uid nocet ne dignitas: familiaritates et peccata: **C**reatus in tanta dignitate angelus ut lucifer vocaretur: non attendens dignitatem creationis casus sedem quasi elationis. **S**ic quidam claustraliu dum generis nobilitate preminetur: dum literum scientiam pollet: dum propria virtute crepuit ad laborandum preualent: dum vocis modulatione placent: dum in quilibet arte ceteros fratres precellunt: elationis sedem petunt: et quod ex dono tanti muneris hu-

miliores eē deberent: cont'
debiliores et illiteratos su
pbi timent. **N**ostis etiam
ptātem pmi pntis: qui cū
in honore eēt nō intellexit:
s; dū suo creatori obedire con
tēpsit. creature cui ppositus
erat subditus fuit. Sic qui
dam ex data sibi ptāte sup
biūt: et licet eis alij obedi
ant: ipi tñ obedire p̄latis
nolūt. **U**nde igitur proces
sit delectio in dignitate: vñ
subiectio in ptāte: vñ
batio in familiaritate: **V**ñ
iterū malū in angelo: cū
nec p̄ressiss; nec tunc eēt:
Unde p̄ctm̄ in primo homīe:
cū meli⁹ deberet credere
p̄cepto creatoris q̄ sugges
tiōibus antiqui hostis: **V**ñ
contigit ut iudas qui tñ
fueāt familiaris in malū
cōsensiss; iudeis: **Q**uare ite
rū xp̄s in tñ fecit eū fami
liare sibi: quē noueāt int'
discipulos detiore. **Q**uo
digredior: **Q**uo ascendo:
Altioris ē eī hoc opis et sub
tilioris. **S**cio q̄ si ueniret sa
than ad captm̄ yfessionis:
impetrare posset indulgē
tiā r̄missionis. **S**ed ne des
peraret homo cū audiret
angelū tante dignitatis

ceadisse. hominem tante ptā
tis peccasse. disciplinā tan
te familiaritatis apostata
tasse: oñdit nobis deus
exempla quorū dā qui
peccauerunt nec despe
rauerūt: s; amici dei facti
sūt. **A**n ignoras petri ne
gationē: an nescias thome
dubitationē: **N**ōne post
culpā dilexit maīam:
Amat xp̄s confitentū
huilitatem: nō sup̄borū
obstinationē. qui declinat
cor suū in v̄ba malicie ad
excusandas excusationes
in p̄ctis. **S**ed tu benignis
sime dñe iudina cor meū
ad faciēdas iustificatiōes
tuas in efnū: nō dedines
cor meū in v̄ba malicie
sed iusticie: iustus eī i iūo
accusator ē sui. **Q**uid ē eī
q̄ celare vis illi quē nichil la
tet. cui oē cor patet: qui videt
in abscondito. qui nouit cogi
tatiōes homīn: **A**bscondit se
adam in paradiso post culpā:
s; abscondi nō potuit: q̄ nud⁹
fuit. **D**aulis enī oīpotentis dei
nuda et apta sunt omnia.
Solent etiam qñq; ex simpli
citate p̄latoū uel puerilita
te subditorū in capitulolites
multiplicari: q̄ ubi deē seue

ritas discipline. oritur iur-
 gra crescant rixae! loquuntur
 de extelozib; negocijs in do-
 mo confessionis. adducunt
 oues et boues in caplin: ut
 ubi hxi debeat sermo de aiab;
 heatur cura de bobus. **S**omo
 uetur de hui; mo'i vbiis sim-
 pliores frēs! turbant dis-
 creti: habent inuidi locum
 pūsi tpus loquēdi. **C**ongru-
 martha: respondet maia
 q' nō ē qui respondeat pro
 ea. **V**bi ei nimia simplicitas
 prelatorū claustraliū non
 seruat pacem ul' nō inare
 pat culpas mīstrancū!
 ibi nec martha cōpesatur:
 nec maie silentiū custodi-
 tur. **L**ego questū marthe!
 s' non lego responsionem
 marie: lego tñ xp̄m p' hac
 ad illam respondiisse. **I**n res-
 pōsiōe siquidē xp̄i docet
 pnt prelati i'hortatur ei
 martha: laudat mariā.
Illam ne desistat a bona
 opatiōe: istā ut p'seneret
 in cōtēplatione. **P**ulcher
 ordo recte viuēciū: ut in
 caplō turbato fr̄i nō respō-
 deat. n̄ q' sat q' debet et
 qui doceat. **I**n vbiis hys
 psonis designat p' forma
 pfecte religionis: i' mar-

tha mīstrāciū: in maia
 claustraliū. in xp̄o prelato-
 rū. **I**n caplō itaq; i' quo dis-
 creti preualet autoritas
 plati nemo n̄ iussu loqua-
 tur: n̄ ul' damet aliquē.
 ul' de ordine querat. ul' cul-
 pam suā huiliter confite-
 atur. **I**n hys siquidē seruā-
 dis sūm' ē medic' et p'fec-
 ta medicina: seuer' ingē-
 nō crudel' et rōnabilis disca-
 plina. **S**i enim aliq's emē-
 datorā vindictā ferre re-
 cusaueit nec tm̄ frēs s' etiā
 ingēn' dāmos' et impudēs
 cōtempserit: et si ipē non dis-
 cesseit de vrā societate pro-
 iiciatur. **R**ō ei ut ait beatus
 augustin' hoc fit crudelit'
 sed misericorditer: ne conta-
 gione pestifera plurimos
 pdat. **De dissoluōe i' choro
 abusio vndecima.**

Quoniam nō solū in ceteris
 officinarū locis. ve-
 rū etiam i' oibus
 motib; nr̄is nichil fiat qd'
 cui' q' offendat aspectum?
 in cōgrū fore videtur ut max-
 ime in eccl'ia cū ad opus dei
 ventū fuerit humilita-
 tis honestas diligentius ob-
 seruetur: ne q' in eccl'ia an-
 cōsp̄m dei cōueim' ibidē

deiores sum? **S**unt ei qui
dam qui mēte vagi. atto-
nuti oculis hitu dissoluti
plana pietū. pspiciētes
plustrant? aliud cantāt
et aliud cogitant: in cho-
ro sunt corpe sed in foro mē-
te? nūc inty sunt nūc fo-
ris exeunt: nō tantū in-
tus dissoluti sed cū exierit
foris curiosi **P**salmodie
verba proferunt: sed psal-
modie sensū nō attendūt
Unde bñs gregorius **V**ox
inquit psalmodie cū pinte-
tionē cordis agitur. p hanc
oipotentia deo ad cor iter pa-
ratur: ut intente menti ut
pphecie misteia uel gracia
cōpūctiois infundat **I**dem
in eodē **D**ū inquit p psalmo-
diam cōpūctio infunditur:
uia nobis in corde fit p quā
ad ih̄m in fine pueitur **S**ūt
etiā alij voce dissoluti: qui
vocis sue modulatioē glori-
antur? nec tñ gaudent de
dono grē: sed alios spernūt
tumentes elationē **A**liud
cantant q̄ liberi habeant:
et aliud forsitan dicitur. si
sunt illud iterū canctaturi
Tanta ē leuitas vocis: for-
sitan et mentis **C**antant
foctassis ut placent pplō

magis q̄ deo **Q**ui sic can-
tant in choro nō cantant cū
maria sorore moysi: sed in
palacio cū herodiade. ut
placeat discipulis: et he-
rodi **T**imeo autē ne sicut
delectantur altitudine vo-
cis: delectent etiam elati-
one mentis **R**emo tñ alij
cantat eo quē dominus exau-
dire consuevit de monte
sancto suo: nemo dulcius
q̄ cū dñs idinat aurē suā
Voce mea inquit dauid ad
dñm clamauit: et exaudi-
uit me de mōte sancto suo
Esto igitur in valle humi-
lilitatis: ut exaudiri mere-
aris in mōte sancto **S**ic
cantas ut ab alijs laudē
queras: vocem tuā ven-
dis et facias eam nō tuam
sed suā **C**ave ne mōsteiū
veritas in theatrū **H**abes
in ptate tua vocem tuam:
habeto et aūm **F**rangis vo-
cem: frange et voluntatē
Seruas consonantiā vocis
serua et concordia morū:
ut p exemplū concordēs
p̄rimo ip voluntatē deo:
pobiam in grō **H**ec ē con-
cordia morū **S**unt etiam
tres spēs sonorū: que sunt
pulsu flatu et cantu **N**ō

atharam ptinet pulsus?
 ad organū flatus: ad vocē
 cantus Assignat p̄t her cō
 sonāaa sonoz concordie mo
 rū si referatur ad pulsū
 athare manuum opatio?
 ad flatū organū mētis de
 uotio: ad cantū vocis ser
 monis exhortatio **P**ate
 ergo atharā manu bone
 opatiois. ut cōcordes pxi
 mo p̄ exēplū mortificate
 carnis? imple organū cor
 dis flatu. id ē spitu sancte
 ispiratiois ut reddas deo
 dulce sonū pie deuotiois:
 ut iterū cōcordes ingrō ai
 tu cantū nouū. cantū
 obīe. cantū nouū hoīs nō
 cantū vetēis nō cantū
 cōtradictiois et tobediēae
Quid prodest dulcedo voas?
 sine dulcedine cordis? **S**i
 aut igr̄ p̄ ascensus ul' des
 census musice frangis et
 eleuas vocem: sic p̄ ascen
 sus et descensū virtutū frā
 gis et eleues mētē **F**rā
 gis descendēs p̄ cōpassionē
 p̄mi: eleues ascendens
 p̄ cōtēplationē dei **N**oli ai
 tare ai luafere in celo. seu
 ai p̄mi homīe in para
 diso? sed cantes in templo
 ai xp̄o eiciens vendentes

et ementes de illo: eiciens
 vendētes datū grām. et
 emētes vanā gloriā **C**an
 tus dyaboli ē cupiditas?
 cantus p̄mi homīs volup
 tas: secundi cūtas **I**n can
 tu dyaboli sunt tres false
 voces: et in cantu p̄mi hoīs
 tres dissonē et discordes **I**n
 cantu etēi dyaboli p̄ma vox
 ē elationis? secunda sugges
 tionis tercia despationis.
Silī et in cantu p̄mi hoīs
 prima vox delectatio ē se
 cūda cōsensus. tua exalta
 tio **E**x hīs sex vocibz constat
 discordie cantū **M**usica dya
 boli ab altiori voce cepit
 cantū: inchoauit eī in celo
 anthifonā elationis dices
Pona sedem meā ad aqu
 lonē: et ero filis altissimo
Maius inchoauit q̄ debuit
Si enī nō excedēt regulā
 subiectionis: cantaret cū
 alijs angelis cantū p̄
 tue felicitatis **D**escendēs
 vero de celo inchoauit anthi
 fonā suggestionis in para
 dyso: desperationis in ifer
 no **D**iffert utiqz musica xp̄i
 a musica dyaboli **N**lla eī in
 apit a voce sublimiori: h̄s
 autem ab humiliori **A**udi
 igitur doctore de musica

spirituali doctrina nobis fa-
cientē **D**iscite inquit a me
q̄ mitis sū et humilis cor-
de: et inuenietis requiem
aniab; ueis **V**ides ne quō
spūalis musica capiāt
a voce huilitatis? **I**n mu-
sica siquidē xp̄i sex sunt
voces int̄ se consonē et cō-
cordes **P**rima cōcordie vox
ē huilitas cordis secunda
mortificatio carnis: ter-
tia cōpassio. q̄rta consola-
tio: quīta oratio. sexta de-
uotio **N**ota ergo quō cōcor-
dia moxū sunt descensus
et ascens; virtutū **N**ō quō
cōcordet humilitas mor-
tificationi: mortificatio
cōpassioni. cōpassio consola-
tionē: cōsolatio orōni. orō
deuotioi **N**ota iterū i des-
censu quō ptineat deuotio
ad orōne: orō ad cōsolatio-
ne. cōsolatio ad cōpassionē:
cōpassio ad mortificationē
mortificatio ad huilitatē
In hys sex vocibus canta-
tur canticū nouū canticū
mūtatis. in hys auditur
iubilū finitatis: consonū
melos deuotiois: dulcedo
contēplatiois **De irreuerē-**
tia circa altare Abusio
duodecima : . . .

Ultimā de duodecim
abusioib; claustr
habens in maibus:
ad eam discurrēdā pauca
dichy accedo. qui me solum
int̄ ceteros in hac pte negli-
geniore reperio **Q**ui licet ab-
lutis manib; lota facie albis
vestib; indum; accedam ad al-
tare: tñ p̄sus ope. ore pollu-
tus. imund; corde. xp̄i corpus
meis nō ptimesco maibus
tractare **A**ccedo elatus ad
huilem. iracūdius ad mitē
crudelis ad miselcordē: et tñ
patitur huilis elatū mitis
iratū crudelē miselcoris **A**ccedo
seruus ad dñm nō amore sed
timore: nō deuotione sed usu
Accedo ad dñm cui; p̄cassi
seruū: accedo ad p̄cēm cui;
ocidi filiū **P**̄cassi verbo: oc-
cidi exemplo: nec tñ ptimes-
co dñm. nec reuereor p̄cēm
Manēs in turba fr̄m: turbās
aliquos et ab aliquo turba-
tus. qñq; accedo ad pacifiū.
appinquo etiā talis ad oscu-
lum pacis: qui p̄r̄i consi-
liatus accedere debuissē
ad osculū turbati fr̄is **I**n al-
tū illū eūdē cōspicio: porto
quem symeon suscipiens in
maib; gr̄as agens benedix-
it in templo **B**onū ē salua

torē puerū portare in maibz:
 et fructū salutis hē in opibz
Qui ei portat puerū in maibz
 bus id ē pūitate in opibz: cū
 orat exaudit ut in pace di-
 mittitur. **Cū** offerēbatur in
 tēplo puei: offerri solebant
 in hac purificatiōe agnus
 turtures aut colūbe. **Ego** at
 quid offeram? cū nulli horū
 hē queā. **Offeram** ne por-
 cū de hys quos tam diu pa-
 ui. **Offeram** ne merulam
 bti benedicti: que tōacēs et
 tam importune in volutis
 occurrit. **Offeram** struacionē
 que nutui post cōsiliōne:
Offeram ne fortassis porcū
 inuidiāe pagno innocēcie:
 merulā voluptatis protur-
 ture cūstitutis: struacionem
 simulatiōis pro colūba sim-
 plicitatis. **Quid** ē ei morali-
 ter porcū p̄tens se in voluta-
 tibus: n̄ p̄cōde venertens
 ad inuidiā p̄cā. **Et** quid
 ē merula volutans: n̄ volup-
 tatis p̄ suggestiōne tēptans:
Vel quid est struatio in deser-
 to: nisi simulatio i cōsilio:
Adhuc meā habeo siliq̄s
 abū salz porcū: q̄ adhuc
 resonant in ore meo secula-
 res fabule: que sūt q̄ abus
 spitiū inuidorū. **Siliqua**

sicut sc̄ptū reperit genus ē
 leguminis follibz maximū
 et sonorū s̄ granorū pauca
 tate steile et pene vacuū:
 ideo q̄ p̄ siliquas designan-
 tur fabule seculares steili-
 tatis suauitate resonan-
 tes. **Cū** igit̄: seculāia narro
 stultos congreco: et sicut
 porci siliquas sic stulti sequi-
 tur nugus. **heu** q̄ sepe occ̄-
 rit in merula tēptatiōis:
 et tam tardus curro ad ve-
 pres et viticis correptiōis.
Cū autē beatū b̄ndictum
 ut ait b̄tus gregori: v̄get
 tēptatio carnis: cōspiciens
 viticariū et vepariū iuxta cō-
 densa suare fere fructecta
 nudū se in illis spinarū acu-
 leis et viticariū incendiis
 proiecit: et p̄ volneā cutis
 eduxit vln̄ mentis: quia
 voluptate traxit in dolore.
Talis ad altare potest acce-
 dere: cui cū occurrit meru-
 la voluptatis: currit humi-
 lis ad asperitatem correptio-
 nis. **Ego** autē quō accedā
 qui porto plumas struatio-
 nis in hitu religiōis: ut nō
 placeā moribz sed vestibz.
Quasi ei struatio volatum
 simulo: sed cū pedibz terrā
 tango. **Volito** hitu sed terrā

tango affectu. **P**ena si qui
dem cōtēplatiois a terrenis
nō eleuat: quē corpulēaa
carnee fglitatis pondē suo
gūat. **U**nde btūs iob. pēna
inquit struaois filis ē pēnis
herodu et acapitris. **O**iatur
ēē filis pēna struaois pēne
herodij et acapitris: cū ali
quishītu simulat q̄ vitam
aliquantiq̄ pēis habeat. **I**n
pēnis igitur similes sunt s̄
corpe differunt: q̄ struao cor
pore ē maior: et ideo a tra
nō p̄t eleuari. **Q**ui eī terrena
sapiunt et terrenis inhiant:
carinis desiderio solent aggra
uari. **U**nde vltus dicit. **H**is
qui veniūt ad vos in vesti
mētis oulū: utinsecus aut
sunt lupi rapaces. **E**x telus
enim contegor ouis vellere:
utin autē seculo lupi cupidī
tate. **S**oram dnō consisto ad
altare extensis maibus:
q̄ crucifixus crucē simulās
nec t̄i portans. **S**ui cruci
cem: **F**oesit in latronis: sed
utinam illi cui dictū est
hodie meā eis in paradi
so. **T**res sunt siquidē cruces
Prima latronis despantis:
secunda orantis et dicen
tis. **G**emēto mei domine
dū venis in regnū tuum

tercia autē xpī. **P**rimū me
ruit crucē s̄ nō profuit ei
ad salutē. **S**ecundū vō me
ruit s̄ t̄i ad salutē p̄fuit:
tercius vō nō meruit por
tauit eā t̄i. sed nobis pro
fuit. **H**is tribus assignari
p̄rit tres spēs hoīm: quoz
hūpmi sunt qui portant
crucē mortificando carnē:
et t̄i nō p̄dest eis q̄ nō pe
nitent. **S**unt autē et alij
qui mortificāt carnē et pro
dest eis ad salutē: orant et
exaudiūtur: audiūt etiam
quod dicit: hodie meā eis
in paradiso. **Q**ū autē hoc
audiunt: **Q**ū euangelij
legentes dicunt: bt̄i pau
pes spiritu qm̄ ipōrū ē reg
nū celozū. **S**ūt etiā alij li
beri a pena p̄cā nullis ē
māz implicati: subtrahē
tes se a p̄uerso ope ab oia
sermone ab inuidia
cogitatione: in quozū mā
nibus labor ē assiduus
orō in lingua. puritas in
mēte: portantes aliena
p̄cā q̄ sua. **H**ij sūt qui por
tant crucē nō profuis sed
pro p̄cā alienis. **P**rima
cruz malicie: secunda pe
nitencie: tercia iusticie.
Prima cruz dyaboli: secunda

cuiuslibet iusti: tertia autē
 xpi In una q̄ p̄ q̄ tuos: sūt
 omē siones. Etenim in cru
 ce dyaboli ē altitudo. qua
 extollitur sup̄ oē quod colit̄:
 pfundū ē desperatio de q̄
 dicitur pat̄r aī venit in
 pfundum malorū cōtēp
 nit̄: latitudo in carnalibz
 qui latam et spaciōsam
 viam sequūtur: longitu
 do p̄tinacia In cruce vero
 iusti pfundū ē hūilitas:
 longitudo assiduitas labo
 ris: altitudo cōtēplatio:
 latitudo orō que nō tm̄ la
 titudine sua cōplectitur
 amīcū sed etiam inimīcū
 Crux autē xpi habz pro
 fundū timoris. altitudi
 nē spei: latitudinē carita
 tis: longitudinē p̄seuerā
 tie In prima cruce crua
 or̄: ad secūndā tendo: pro
 tertia suspuro Prima time
 o: secūndā quero: tertiā
 desidero In prima pena
 tm̄: in secūnda pena aī
 venia: in tertia gloria
 Ad cruce malicie p̄tinet
 pena: ad cruce peniten
 tie venia: ad cruce vero
 iusticie gloria Timeo igit̄
 penā: quero veniā: de
 sidero gloriam Sed forsi

tan queis vtrū repire possis
 mēsurā vtriusq; crucis Domi
 nice crucis pfundū habz
 bt̄is iob. altitudinē dauid:
 latitudinē paulus. longi
 tudinē naboth De pfundo
 timoris dicitur Erat iob vir
 rectus et timēs deū De alti
 tudine spei dicit dauid In
 te dñe speravi: nō cōfundar.
 in et̄nū Paulus uō oñdit nob̄
 latitudinē caritatis dicens
 An̄ oīa mutua in vobis car
 itatē continuā habentes:
 q̄ caritas opit multitudinē
 pat̄rū Audis latitudinē:
 aī dicit opit multitudinē
 pat̄rū Hoc ē etiā latū mā
 datū: ut qui diligit deum
 diligit et fr̄em suū De lon
 gitudine vero scriptum est
 Cū ahab rex israhel vineā
 naboth vertere vellet in
 ortū: quod ille moraliter
 intelligens mori maluit
 q̄ consentiret ut labor ex
 colende carnis vertetur in
 ortū voluptatis: et voluit
 eē in bono p̄seuerancie mē
 surā longitudinis finū
 mortis Supra pfundū
 igitur timoris altitudo spei
 locatur: ne p̄ timorē ad des
 perationē animā p̄ducatur
 post spem caritas post car

tatē p̄seuerancia ponitur!
ut qui sperat amet: qui a-
mat in hoc q̄amat p̄seuet
Primē igitur et secunde cru-
cis mēsuras diligens lector
assignare potest cum volu-
erit **N**os autē reuertim̄ ad
ea que cepim⁹: ut dignū
sacrificiū deo offerre valea-
m⁹ **T**ria sunt autē sacrificij
genēa: vniū dominica corpis:
alterū contriti cordis: ter-
ciū mortificate carnis **O**por-
tet igitur precedē sacrificiū
huilitatis in mēte: afflictio-
nis in carne: ut habeat
deuotio in dñi corpis con-
secratione **C**ū obtuliss̄ abrahā
sacrificiū deo post victorū
q̄iq̄ regum vaccam tēnē
et capram tēnē et arietē
tēnē. colubā q̄ et turturē!
aīaliū corpa diuisit: aues
vero indiuisas dimisit **D**es-
cendebant autē volucres
sup̄ corpa diuisa: sed abrahā
abigebat eas **A**ues sunt
spituales: aīalia corda car-
nalia **A**dūsus se iuicem aīa-
lia diuidunt: dum p̄ diu-
sa desideria carnales distra-
huntur **P**orro aues indiuse
remanent: quia spituales
semper vnitatis vinculi
tenent **S**up̄ corpora vero

diuisa volucres descendūt:
quia in diuisioē carnaliū
demonēs desiderij sui pas-
tū querūt **S**unt et alie vo-
lucres importune salicet
cogitationes que in ip̄o nr̄e
orōnis sacrificio q̄nq̄ se inge-
rūt et quod in nobis deo
imolam⁹. hoc rapere uel
cōmaculare volunt **S**ed a-
braham abigente diffugi-
ūt volucres: q̄ manu sanc-
te discrecionis int̄ fugit
imūdos sp̄itus et pueras
cogitationes **P**er vaccam
ut quidā volunt qd̄ graue
ē animal sensualitas: per
capram que altū petit et
clarū habet visum intel-
tualitas: parietem quod
teruicosum ē aīal carnis
ymaginatio designatur q̄
oculis sup̄bie sp̄iū reluc-
tatur **H**ec triū annoū dicit̄
tur eē: ut indiuidue trini-
tatis imbuant amore **E**go
autē nō tm̄ grauoꝝ accessu
volucrū: sed etiam in que-
tor impoertunitate muscarū
que venientes ex egypto ad-
huc sequūtur sacrificantes
in deserto **I**n illis timeo ra-
pinam: in istis macillā.
Tres sunt autē muscæ egypti:
id ē vanitas curiositas

et voluptas **M**usca vanitatis
 inquietat et maculat sacri
 ficium humiliati cordis: mus
 ca curiositatis sacrificium oculis:
 musca voluptatis sacrificium
 mortificate carnis. **A**ccedo
 igitur ad altare vani curio
 sus et voluptati deditus.
Sunt etiam multi alii vani
 in seculo: qui non tantum va
 ni curiosi et voluptuosi. sed
 etiam cum ambitione non deuocio
 ne accedunt ad mensam christi:
 qui non accederent nisi se ipsos
 aliquid accepturos sperarent.
Accessit ad ihm petrus acces
 sit et iudas. accesserunt dis
 cipuli. et accesserunt et mi
 lites crucifigentes: accedunt
 et cotidie religiosi ad corpus
 christi: accedunt et pueri sacer
 dotes qui ea que offerunt
 ad mensam christi. offerunt in
 mensa dyaboli. ipsa est alea
 facti uel foxi. **N**ulla deum iuo
 rant in ista piurant. **N**on est
 oratio vacante sed iusibus exul
 tant: legem dei nec sciunt
 nec discunt: vacantes ocio.
 comestationibus et ebrietati
 bus student: terrenis in
 hiant terrena sapiunt:
 assidui in plateis in ecclesia
 vari: turdi ad inuestigan
 dam culpam peccatoris.

parati ad inuestiganda vesti
 gia leprosis: velociores ad con
 gregandos canes quam ad con
 uocandos paupes: libenter
 porrigunt panem cum qua
 paupi: plures seruiunt
 eis ad mensam quam ad mis
 sam. **M**ultos famulos aut
 famulas habere volunt: sed
 clericos habere non possunt quia nolunt
His sunt quorum thalamus or
 nationis est ecclesia sua. mensa
 preparatio altari: caphus
 calice preciosior: equus ca
 rior missali: cappa casula
 pulchrior: amissa delica
 tia alba. **F**ate quod obscura
 tum est aurum: mutat est color
 optimus: dispersi sunt lapides
 sanctuarij in capite omnium
 platearum. **O**bscuratum est
 aurum fuligine peccatorum:
 mutatus est color optimus
 decorus et sanctitatis in
 fedilitatem viciozum. **Q**ui sunt
 isti lapides sanctuarij disp
 si in capite omnium platearum
 nisi ut quidam sapiens dicit.
 sacerdotes christi et ministri
 sacri altaris. et canonicorum
 sancti et deo consecrata
 societas. nec non et virginum
 et sanctimonialium inuisi
 sitas: qui semper appare
 debent in secreto dei conspice

tibus? quos nūq̄ nātē ē fo-
ris conspici nūq̄ extraneis
et seculi actibus occupari?
Sed quod gr̄uus ē. et ideo
dispsi deplorantur q̄ lapi-
des sanctuarij in capite om-
nū platearū? q̄ dū per
vitam et orōnē int̄ bonā
in cōtemplatiōe dei semp
eē deherant: p̄ vitā re-
probam foris passim va-
gantur. Ecce iam pene nul-
la ē secularis vite actio
quā sacerdotes xp̄i nō ad-
mittent: nulla mūdi ne-
gociā in quibz ministri al-
taris se nō occupent: nul-
la rerū improbitas cui
monachicō ordo se nō im-
plicet: pene nulla illicet
brose vite blandities qua
se castitas sanoniam alui
nō cōmaculet. Sanctuarij
ergo lapides dispsi sunt in
plateis: tam religiosi qui q̄
lata mundi itinera sectan-
tur. Et nō solum ī plateis s̄
in capite oīm platearū dis-
pguntur: dū p̄ desiderium
hui⁹ mūdi opa pagunt:
et tñ de religioso habitu cul-
men honoris uel laudis que-
rūt. In capite ergo platea-
rū dispsi sunt q̄ et iacent
p̄ ministrū opis et hono-

rari volunt de ymagine
sanctitatis. Quid ē igitur cū
tales ad altare accedunt?
qui nichil aliud n̄ tempora-
lia querūt: Et que maior
abusio ī claustrō uel ī sc̄o
p̄t eē? q̄ quod ad sacrificiū
dn̄ia corporis accedas sine
reuerencia ac sine deuotio-
ne: Possunt ea que dixim⁹
animū legentis instrue-
si teneantur ea que noua
sunt. si teneantur utilia:
ut plati subditos diligen-
ter custodiant: subditi pre-
latis benigne obediant.
deuoti s̄ sint senes laboriosi
iuuenes? sit honestas in
h̄itu. mediocritas in victu:
in claustrō assidui? ad curi-
am rari: ut non sint curia-
les sed claustrales. **S**unt in-
tenti psalmus nō canis?
in claustrō non sit rumor
sed lectio: in capitulo non
lites sed confessio. **S**it in
choro sancti simplicitas:
circa altare reuerencie
honestas. **E**x his igitur
obseruancie mandatis.
pendet summa totius re-
ligionis. **Explicat liber
secū de claustrō materiali
Inapit p̄logus ī sc̄o librū
de claustrō anime:**

Nosti carissime quae q̄
 de ordinatioe claustru
 materialis dixim⁹ nō
 solū scripta sunt: sed etiā pro
 loco et tempore et psonis sūt
 ordinata. Sed forsitan dubi
 tas an oēs consenserint seu re
 cesserint aliqui. Nullus re
 cessit omēs consenserūt: ex
 ceptis quibusdā laycis qui
 adhuc et portant et inuui
 rant: et tales qui in seculo
 paupiores vixerant q̄ nūc
 viuant: et nūc in mōsteio
 querūt que nec foris h̄re po
 tuerūt. Sic cum dauid ad de
 bellandos amalechitas qui
 dā abierūt: quidā r̄māse
 runt ad sartinas. Qui ad sar
 tinas vestis et abi remanēt
 inertes sunt et infirmi: ad
 bellū vero expediti et fortes
 ire nō timent. Qui igitur
 vestes abos et quietē carnis
 diligunt: ad debellandos
 amalechitas id ē ad destruc
 das carnis delectationes
 nō procedūt. Hoc enī inter
 pretatur amalech: id ē pul
 s lambens. Sic filij gad et filij
 manasse et filij ruben et dimidia
 ps tribus manasse r̄nuūt
 transire iordanē. et ad bel
 la cū fr̄ibus procedere: sed
 magis amant terrā vesse

aptam nutrendis aīalibus
 optinē. Qui terrā vesse nu
 triendis aīalibus querūt:
 hysunt qui motu animi ir
 rōnabiles in desideris car
 nis pasant. Nullus dei co
 rum mō kmē discordat: s̄
 vnusquisq; pondus religio
 nis benignē portat: et qui
 bus in primis fuit grauior
 nūc est grauior. Pro igitur h̄
 laborauerim. ut cum ip̄es
 semp quiete viuā: et cum
 ip̄is in pace moriar: cū ip̄is
 et sub ip̄is frater et conseru⁹
 Nunc autē ad ea que de clau
 stro sūt aīe dicenda r̄nseam⁹
**Incapit liber t̄ius de clau
 stro anime: Caplin pmū**

Hume claustrū
 contemplatio
 dicitur. in au
 sinu dum se re
 capit aīnus
 sola celestia meditatur: se
 parat a terrenis a turba co
 gitationū carnaliū longe
 ponitur: dulces carnis re
 fugit affectus. Vagos sen
 suū motus restringit: in
 domino delectatur. angeli
 ca fruitur dulcedine. legit
 in libro vite. pro silencio pacē
 tenet: seruat in choro vir
 tutū concordia mōrum.

Dūm p̄is bonitate. angeli
re creature b̄titudine cōte
platur. attendit bonitate
cū nichil deest. b̄titudine
que nullo idiget: p̄is pote
ciā filij sapientiā. sp̄is sanc
ti benignitate cōtemplat.
Dū hec tria considerat: t̄
bus modis consolatur pec
cauim⁹ ei cōt̄ p̄em⁹: peccā
uim⁹ contra filiū. peccāuim⁹
m⁹ contra sp̄m sanctum.
Ex infirmitate cōt̄ p̄em⁹
peccāuim⁹ q̄i cōt̄ potēciā:
ex ignorantia contra filiū.
q̄i cōt̄ sapiām: ex maligni
tate contra sp̄m scm̄ q̄i cōt̄
benignitatem. **C**onsolatur
igitur nos potentia p̄is q̄
peccā puniunt: ut fortitu
dinē carniā cōt̄ fragili
tate carnis. **C**onsolatur sa
pientiā filij: que refiat qd̄
per ignorantia defiat. **C**on
solatur benignitas sp̄is
sancti: ne subiret desp̄atio.
Hui⁹ claustrī ambitus virtu
tū colūpnis decoratur sustē
tatur basibus paciēciē: ad
regulam iusticiē quadrat.
virtutū cōadiacentibus of
ficiis munitur: muro boni
opeis claustrī cepta forinse
tus ambiunt: quo clauso sy
lenci ostio vage mentis gres

sus cohibent. **A**b hoc claustro
egressa ē dina filia iacob:
ut videret mulieres regio
nis aliene. **Q**uā cū vidiss̄
sichem filij emor adama
uit eā: rapuit et dormi
uit cum illa: et congluti
nata ē anima illij cū ea
tristem q̄ blandicijs delini
uit. **A**udi beati gregoriū
Dina inquit ut mulieres
videat regionis aliene eg
ditur: qm̄ vnaq̄q̄ mens sua
studia deserens: alienas ac
tiones curans extra habitū
atq̄ ordinē p̄riū euagat.
Quam sichem terre p̄inceps
appetit: q̄ iuentū i curis
exterioribus dyabolus corū
pit. **E**t conglutinata ē aīa
eius cum ea: quia vnitam
sibi per iūquitatem i caput.
Sed q̄ dū mens ab iūqui
tate resipiscat atq̄ admissū
flere conatur corruptor at
sp̄itus securitates ante oca
los vocat quatin⁹ vtilita
te tristitiē subtrahat: rē
illie subditur. **T**ristem q̄
blandicijs deliniuit quōdo
ei aliorū facta ḡuora. mō
nil eē quod p̄etratū est.
mō misericordē deū loqui
tur: modo adhuc tempus
subsequens ad p̄miām pol

licetur: ut dū p̄hec decepta
 mens duat̄ ab intentione
 p̄nē suspendatur. Sic ca
 vissime q̄nq̄ mens egre
 ditur: et egressa curis se
 culaibz implicata capit̄
Fratres autem dīne sorore
 suā in aliena domo diu
 morari nō p̄mittunt: sed
 infecto sichem cū reliquis
 masculis vrbe depopulata
 sorore suā tollunt: vxores
 vero eorū captiuas ducit̄
Sorore suam filijacob inter
 fecto sichem cū reliquis mas
 culis reducit̄: q̄n̄ viriles aīe
 motus contra vicia luctan
 tes expulso dyabolo et ma
 ioribus vicijs exstirpatis.
 mētē a carnali desideio vio
 latam q̄i vi ab hostibus crep
 tam secum manē cogunt
Mulieres vero captiue du
 cuntur: dū aī delectationes
 eē terram carnis exulate
 a desiderijs carnalibz p̄uā
 tur. Sic igr̄ filijacob cōgre
 gato populo dei a finibus
 illis creunt̄ cum sorore sua:
 q̄n̄ aī mēs post lapsū resi
 pisat virtutū collectis ag
 nibus ne iterū capiatur
 a carnalibz desiderijs lon
 gius recedit: nec tantū lon
 gius recedit s̄ etiam altius

ascendit. Ascendit eī i bethel
Sed hoc fit: q̄n̄ mēs ascen
 sioēs virtutū in se disponit
Sic igitur in bethel pueni
 tur: q̄n̄ cor aī libz domus
 dei quod īpretatur bethel
 efficit̄. In hac domo altāe
 dñi cigitur. In hac domo
 claustrī spiritualis ordo sta
 bilitur. *De quatuor parte
 tibus claustrī. La^m scdm.*
Sicut ex q̄tuor lateibz
 claustrī material
 structā fieri solet.
 sic i q̄tuor virtutibz animi
 quadratura claustrī spiri
 talis p̄ similitudinē assignari
 potest: que sūt contemptus
 sui. cōtēptus mūdi: amor
 dei. et amor primum. Ex his
 q̄tuor lateibus vni vartit̄
 ad occidentē aliud ad septē
 trionē: terciū ad orientē:
 quarti ad meidiem. Dum
 eī defectus carnis assiduos
 cernim⁹ dū cotidianos aī
 occasus videm⁹: tūc q̄i in
 latere claustrī quod ad oc
 casū respicit sedem⁹. Quid
 eī aliud q̄ occasū consideri
 m⁹? dum in nobis subtrac
 tis radijs solaribz supius
 diem diuine cognitionis
 deficere sentim⁹: Sicut re
 cedente sole cresunt tene

bre minuitur claritas: sic re-
cedente sole iusticie misere-
mēti aduenit cecitas. Ille
vero qui profunde noctis te-
nebras. id ē secularū diffici-
les culpas et eorū corda fri-
gida gelu desperationis con-
creta considerat: qm̄ in latere
claustrī sedet quod ad septē-
trionē spectat. Post tenebras
vero profunde noctis id est
post odij et cupiditatis cea-
tate. auroa iusticie supni
radios solis expandēs me-
tis illuminat secretū: fu-
gat nubes tēptationū:
torporis frigus expellit
dilectionis calore nutrit:
iūtat ad amorē primum.
Sicut lucifer p̄cedit solem:
sic amor primum dei amorē
hoc igitur latere claustrī
spiritualis. ortū respicit ca-
ritatis. Tunc ei incipit dili-
gi deus: cum incipit dili-
gi primum. Et sicut sol oriens
ascendit ad australe pla-
gam: sic per amorē primum
fit ascensus ad caritatem
dei. In latere vero claustrī
quod ad meridie respicit su-
m̄ qm̄ ardente caritatis
sole diuine maiestatis lu-
mē p̄ nimia claritate
tenuit videm̄. Licet enī

radius cōtēplationis rō tra-
mite illūet terram cordis?
licet mens aut mūnas a
nullas habeat tēptationū
vmbas: tñ cū videre pleni-
tudine diuinitatis volum̄
impedit ratio ne possim̄.
Non ē igitur quo diuertat ai-
m̄: qui inter hec quatuor
virtutū munimūa manet
constitutus. Non ei ad carnis
voluptate. nō ad mūdi va-
nitate: nō ad odiū proximi.
nō ad cōtēptū dei. *De quatuor ordi-*
In his dībz colūpnarū.
quatuor lateribus
claustrī. q̄tuor ordi-
nes colūpnarū disponūt.
Ex cōtēptu et ei sui duode-
cim colūpnarū ordo proce-
dit: scilicet humiliatio cor-
dis. afflictio carnis: sermo
humilis. abiectio vestis:
abus tenuis. pondus laboris:
amor subiectionis. cōtēptus
honoris: laudē fugē. alteri
consiliū suo preferre: sub-
ditis obedire. de se deficere.
Hec colūpne secantur. scilicet
pūtur et poliūtur. Secantur:
qm̄ manu discretionis vir-
tutes a viciis separantur.
Scilicet pūtur: qm̄ ea que mēs
cogitat manū opatur. Sic
salomon in tēplo scelaturas

pminētes fecisse legitur.
Pminēt celature: dū mētis
 cogitatioēs exteius apparēt
 exemplo et opatione. **S**ed
 quō poliūtur: **C**ū tūbulati
 onis adūsitate feruūtur. **A**d
 politur equale efficitur. **E**q̄
 lenō elatū: lene nō asperū
Prima igitur colūpnā idē
 humiliatio cordis politur:
 dū eq̄litate seruat. dū non
 exasperatur pirā. nec īequa
 litate recapit supbie. que
 nullū estimat sibi equale:
 sed efficitur cor deo subditū:
 primo amīcū: in se modestū
Equalitas mētis lineā ser
 uat religionis. **S**unt enī q̄
 dā qui nūc afflictione car
 nis macerant. nē ad carnis
 voluptate reuertuntur. se
 pe vigilant alijs dormiētibz:
 sed sepe dormiūt alijs vigila
 tībz. **N**ūc humilia nē subli
 mia nē blanda nē aspera lo
 quūtur. nē de frībuz nūc de
 pntibz gloriānt: nē nichil
 nō ordinis statuta p̄strepūt.
 nē nichil nō fabulas effunt.
 nē albas nē nigras. nē me
 dio colore coloratas delatūt
 hīc cappas: nē vilis plaret
 habitus. nē mediocris nē
 superfluis. nē dant illis
 olea pastū. aqua potum.

nūc vero abus exquisitus.
 nē diuisis vtunt̄ poculis:
 nē laborant nē labor displi
 cet. amat̄ subeē ut possint
 p̄cesse: honores fugiunt
 ut honoibz obuiant. **H**ec ē
 inequalitas colūpnarū: nē
 ē asperitas earū. **P**aulus
 apostolus lenitate et eq̄
 litate docet. **L**enitatem cū
 diat: si fieri p̄t quod ex vob̄
 ē cū oībz homībz pacē ha
 bentes. **I**tem in eodem. **N**ō
 vos inquit vindicantes ca
 rissimū: s̄ date locū ire. **E**q̄
 litate vero vbi ait. **S**ao hu
 miliat̄ saō et habundare.
 vbiq; īstitūt̄ sū et in omībz:
 et faciat̄ et esurie et habit
 dare et penuria pati. **D**īa
 possū in eo qui me cōfoctat
Unde bt̄s gregori. **Q**ui
 inquit acceptis rebus nō
 extollitur qui eas ad vsū
 vane glorie nō interquet.
 qui solus nō possidet quod
 accepit. sed illud misericor
 diter cū indigentibz diui
 dit: sat habundat̄. **Q**ui
 acceptis alimentis nō ad
 īguirgitationē ventris vtū
 tur. sed ad reparationē vir
 tutis nec plus carni tri
 buit q̄ oportet et necessi
 tas expetit: sat faciat̄.

Qui alimētorū inopiā sine mī
miratiōē tollerat nec pro
necitate victus aliquid agit
unde aiā p̄cā laqueū iur
rat. fat et esurie. Quē ergo
in habundancia supbia
nō eleuat. nec in necessi
tate cupiditas irritat: nō
uit habundare nouit penū
riam pati. Cum autē dicit
omīa possum. ne pelatiōis
tumore excederet equalita
tem. statim subiicit in eo
qui me confortat. Qui eī
quō faciunt deo affēbunt
et hūiliter de se sentiētes
de se deficiunt: talibz non
euanescent fructus sui labo
ris. qui nec extolluntur
in aures vane glorie: nec
vento elationis rapiunt.

De basibus colūmarū. Ca.^m

Sicut bases quatuor.
supposite colūpnis
materialibz portāt
edificiū suū pondus: sic paci
encie edificij spiritus virtus
sustinet omnia. Tres in sp̄tu
ris basium species inueniunt:
scilicet enea argentea et
aurea. Fortitudine enea:
cū fortitudine claritatem
argentea: aurea cū forti
tudine et claritate fulgore
tenet. Fortitudo in ope: cla

ritas in sermone: fulgor in
mēte. Qui in hys tribus pa
ciencia seruatur: quā basis au
rea virtutū structurā fir
mit portat. Hys tribus vsus
ē moyses in constitutiōē ta
bnaaculi: enea scilicet argen
tea et aurea. Edificauit
moyses tabnaaculū: quō mo
raliter designat aiē clau
strū. Tria possum assignare
tabnaacula scilicet materiale
mysticū et morale: id ē tab
naaculū moysi. tabnaaculū
xp̄i. et tabnaaculū cuiuslibz
iusti. Tabnaaculū moysi fuit
ex diuisis ornamentoꝝ gene
ribz conueniens structura: ta
bnaaculū xp̄i ē etiā: tab
naaculū iusti. quolibz fidelis
aiā. Vnū fit ex lignis sethi
imputabilibz: aliud ex sanc
tis infatigabilibz: terciū
ex virtutibz. moyses suū e
verit in heremo: xp̄us in
mūdo: iustus in aiō: oēs tñ
in deserto edificauerūt. He
remus desertū vocatur: quia
ab hominibz nō inhabitatur
quā dicitur vō desertū dicitur:
quia deseruit xp̄m. Silis et
aiū desertū nūcupatur:
quia spiritus sc̄i gr̄a non fecun
datur. Posuit moyses i ta
bnaaculo suo archam: xp̄s

vero in suo carne ppriam
 iustus vō ofcām **A**rcha mor
 si deauratur auro mūdissio
 int⁹ et exteius? caro xpī de
 aurat int⁹ diuinitate ex
 teius miraculoꝝ dāitate:
 conscia iusti itei⁹ fulget
 splendore pūitatis exteius
 vō opib⁹ cūitatis **P**osuit et
 moyses tabulas parcauti
 tabernaculi stantes: et bi
 ne incastrature erant per
 singulas tabulas ut alteā
 altel iūgeretur **¶** **D**ue ba
 ses sub vna tabula ponebā
 tur ex vtr⁹q; pte angulorū:
 vbi incastrature laterum
 in angul⁹ fminātur **T**abu
 le que disponūtur parau
 tū. designāt moraliter or
 dine virtutū **S**ine vero in
 castrature que erant in sin
 gul⁹ tabulis: designāt af
 fectus mētis et exhibitiōe
 opeis **D**ū ei mēs opi conco
 dat: ne tabula tabulam
 excedat incastrature firmi
 tas seruat **D**ue verobases
 sub singul⁹ tabulis: sunt
 pseuerancia paciēcie et
 longanimitas in prospis
 et aduersis **S**unt et alie ba
 sū tres species que iā in vīs
 edificijs repiūtur: scilicet
 nea lapidea et picta **S**ed

hec fragiliores sūt pceden
 tibi: cū ei destrui pnt **I**g
 ne ei lignea cōburit: la
 pidea gelu frangitur: pic
 ta nichil portat: sed ab alio
 sustentat **H**ec quoq; in
 edificio nre mētis ocūlo in
 telligibili qñq; discerni
 pnt **D**ū ei fratribus vnaun
 die seu luxurie flānis accē
 dimur: quid aliud in nob⁹
 q; paciē basis uel abstinē
 cie fortitudo destruitur:
Dū cūitas in nobis frigel
 at et mens ad diuisa deside
 ria ptitur: nōne lapidea
 basis frigore tēptationis
 in ptes diuiditur: **B**asis
 vero picta ē paciā ficta: q;
 similitudine tenet nō vel
 tate colorem nō fortitudi
 ne **S**imulatiois etenū pa
 ciēcia in oñsione ē nō in o
 peratione **F**rigum igit
 in edificio nre mētis bases
 paciē pseuerantis **F**rigu
 m⁹ bases que neqant gelu
 frangi aut igne cōburi:
 que portent tabulas vir
 tutū: que sustineāt pond⁹
 colūmarū id ē obediēcia
 flatorum **De hospitāi domo**
¶ **R**ter coadiacētes **S**pirituali
 spiritualis edificij officinas
 hospitāi dom⁹ prior occur

occurrit: que pugnabit
in regione longinquam
ad claustrum aut redierint
aptis mure ianuis patet.
Hospitum siquidem domus
copacens appellari potest. unde
beatus Ambrosius dicens inquit
sapientis hospitalis esse debet
mens eius hospitalitatis offi-
cio fungit: cum delinquentium
frem culpae benigne compa-
titur. **H**abet haec domus mis-
eros suos qui hospitibus ser-
uiant. pulsanti etiam pugno
ianuam caritatis aperit intra-
tem humilitas recipit. recep-
tum affabilitas detinet. esu-
rietem collatio pascat. fessio
humilitas seruit. **H**ec hospiti
debentur: haec reuerenti filio
qui luxuriose viuendo parte
substantiae dissipauerat. parte
familias exsoluit. a longe
enim uenientem cum uidet occur-
rit amplectitur. occidit vi-
tulum saginatum: ordinat cho-
rum symphoniam tangit. **S**ic
et spiritualium per pietatis quam
quam paterno affectu presidet
subiectis delinquentem disci-
pulum cum per penitentiam redierit
longe uenientem uidet com-
paciendo: occurrit indul-
gendo. amplectitur fami-
liarem sibi faciundo. occidit

vitulum carnis mortificatio-
ne predicando: chorum ordinat
symphoniam tangit. morum
concordiam et unitatem
edocendo. **I**nuitat igitur pie-
tas desperante. trahit car-
itatis iunctum. uatum pacificat
mura: humilitas securum reddit
affabilitas familiare: fami-
liaritas secretum aperit. apertum
secretorum amicitiam seruat.
predicatio instruit: morum
concordia facit amicum. proxi-
mo. humilitas deo. **S**ed dum
haec fiunt: timeo ne frater ille qui
foris est superueniat et dicat
Pater ecce tot annis seruius
tibi. nunquam mandatum tuum pre-
terui: et nunquam dedisti michi
heredem ut cum amicis meis epu-
larem: sed postquam hic filius tuus
qui deuorauit substantiam suam cum me-
tribus uenit. occidisti eum vitu-
lum saginatum. **R**euera ille di-
citur extra domum esse compassi-
onis qui nescit beneficium con-
solationis: qui tantum nouit
increpare non obsecrare. **S**ic
temporanda est misericordia regentis:
ne impunita remaneat cul-
pa delinquentis. **S**ic quoniam
spirituales patres quosdam de-
linquentes recipiunt quos
fratres despiciunt: qui domum
compassionis intrare dedigunt.

nantur. et sic ex morantur:
 et qui fribus copati debue
 runt. crudeliores prelati fi
 ut **Quē** potum xp̄is mole
 ta manu ad aulās nō re
 dixit: si humeis pp̄is im
 positam reportavit **Sed** et
 angeli sup̄ vno pctōre p̄m̄am
 agente gaudent **Quid** igni
 km̄i. **Concordant** angel̄ et
 creator cū q̄ntitur pctōre: et
 fr̄i fratri de dignatur compa
 ti. dū p̄ spiritualis misericor
 diter ignoscat filio delinquē
 ti. **Descendit** samuel de ex
 celsō in oppidū: ut saul in re
 gem vngeret **Descensus** sa
 muelis. exemplū designat
 condescensiois **Per** v̄nctio
 nē demonstratur. ut qui des
 cendit misereatur: ut qui
 p̄bet affectū cōpassionis.
 vngat blandiens oleo con
 solationis **Descendit** sup̄ior
 ad infēiorem ut s̄blimet ad
 honore: ut qui sequebatur
 vinas regat animas: id
 ē qui carnis affectus seque
 batur irrationabiles eligatur
 ut eosdem regat et optine
 at spiritales **Qui** iacet nō ei
 gitur: n̄ qui iacentem eri
 git inclinatur **Vnde** b̄t̄is
 gregori **Iacente** inquit
 nō eigit: n̄ qui statū sue

rātudinis p̄ compassione
 flectit **Tales** eriguntur q̄n̄
 q̄ p̄ amore: q̄n̄q̄ p̄ timore
Sed qui p̄ timore discipli
 ne eigitur: q̄ p̄ se surgere
 cogitur **Qui** vero per amo
 ris dulcedine trahitur: q̄
 p̄ compassione blandien
 tis manu adiuuatur **Amor**
 eigit trahit et sustentat:
 timor cogit eigit sed cruci
 at **Ad hoc** p̄tinet quod per
 b̄t̄m̄ augustini ad platos
 de subiectis dicit **Plus** iqt̄
 amari a vobis appetat q̄
 timei **Nec** t̄m̄ n̄m̄iū p̄cat
 amor nec n̄m̄iū creat ti
 mor: s̄ sic amorē timor co
 mitetur: ut nec timor odiū
 pariat. nec amor negligē
 tiam patiat **Hinc** p̄ b̄t̄m̄
 iob dicitur **Cū** sederem q̄
 rex circumstante exaatu:
 eram t̄m̄ merētiū consola
 tor **Eae** timor ex auctorita
 te regim̄is: amor autē ex
 dulcedine consolationis
Sic et vlnelibus illius q̄
 inadit in latrones samai
 tan̄ vinū et oleū infudit:
 in vino scilicet designans
 seueitate distractionis: in
 oleo vero mollitiē pietatis
Vnde p̄ b̄t̄m̄ gregoriū
 dicitur **faciendū** ē inquit

quoddam ex utroque patamēti?
ut neque multa asperitate ex
ulcerentur subditi: neque in
milia benignitate soluantur?
Sic et in archa tabernaculi
virga simul et manna erant:
id est virga distractionis et
manna dulcedinis. **H**inc et
psalmista ait. virga tua
et baculus tuus ipse me con
solata sunt. Virga enim pau
mur baculo sustentamur.
Hec est virga directionis per
correctionem: hic est baculus
sustentationis per consolationem.
Sed ut superius diximus plus a
mai a subditis appetat quam
timeri: ne seueitatis nimie
vultus eliminet: quos com
passionis benignitas per
consolationem fouet. **De ca.**

Sicut fratrum pro anime
multitudo **ca. vii.**
ut errata corrigat
statutus horis ad capitulum
confluit: sic mentis ratio
cogitationes diuisas ad secre
tum cordis quamque conuocat ut
incorrigibiles eiciat: exceri
piat inquietas. negligentes
emendet: instruat sim
pliciores mitiget iracundas:
voluptuosas restringat pi
gras exaltet: consoletur pu
sillanimes doceat indiscre

tas. **I**n hoc spiritali capitu
lo abbatis locum non possidet:
conscientia culpas accusat. per
iustitiam excusat: superbia rea
tum defendit. innocencia confi
tetur: humilitas seipsum iu
dicat. arrogancia vero alie
nos amore proferri fratrum vitia
preceptis contradicunt: more
vero simplicium virtutes obedi
unt. **S**eipsum tamen quamque virtu
tes iustitiam accusant: actu
sat enim misericordia. iusticia
miseriam: humilitas honestatem.
honestas humilitatem. **A**ccusat
misericordia. quia misericordia
ad crudelitatem extendit:
quia iracundie verba protule
rit: quia mansuetudo vultum
mutauit. **I**usticia vero misericordiam
accusat. quia seueitatis vultum
non inducit: quia peccatum impuni
tum dimisit: quia saltem deli
quentem verbis non increpa
uit. **A**ccusat humilitas ho
nestatem quia excedat medio
critatem: quia sequitur superflui
tatem: quia non tamen vitatur honestas.
sed etiam voluptuositas
Honestas vero accusat humi
litate. quia nimiam diligit
paupertatem: quia non impendat
conspicui necessitatem: sed amet
nuditatem paupertatem et
egestatem. **H**oc enim fit cum agit

mōēs rēmissi. iustis seueius:
 inuis paus honestus ha
 bundantia: vir ei in alijs
 pfectus ē aliquis. Dū aut
 accusatur: q̄ ad suscipien
 dā disciplinā denudatur.
Sed quō denudatur: Dñp
 cōfessionē vītorū occulta
 declarantur. **Q**ue sunt sig
 dem discipline: interiore salis
 et exteriorē. Interiorē disciplina
 ē p destructionē cordis cōtra
 mōē: exteriorē uō p afflū
 nē carnis cōrectio actionū.
Exteriorē q̄ generat iteio
 rem: q̄ dū mens nō sp̄git
 ad exteriora. reuertitur ad qui
 etis amōē. Ad hoc p̄tinet q̄
 lamech noē genuit: id ē dis
 ciplina requie. Interpretatur
 enī lamech p̄ticiens. q̄ est
 p̄p̄iū discipline: noē vō req̄
 es interpretatur. **Q**ue tūc nas
 citur: q̄ mēs ab exterioribz
 p disciplinā reprimitur. **H**ic
 est noē qui construit archā
 id ē edificat aiām: qui irō
 nabilia aiālia in interioribz
 ordinat. homines et volati
 lia in superiorē pte locat: id ē
 motz carnales subiat sp̄ita
 les supponit. **S**i aut mūn
 dauerit diluuiū carnis tūc
 intrat archam mētis: et li
 cet arāfluāt torrentes ua

andie. fluētā luxurie. voragi
 nes gule. licet ebulliant fon
 tes delcātionū. abissus cupi
 ditatū. mala cōturbationū:
 intrat tñ noē securus archam
 id ē quietū aiām clauso a foris
 silenay ostio possidet aiām.
Sed et lamech interfecisse caym
 legitur. **C**aym aut possessio
 interpretatur. **L**uius: **D**iaboli
 nō dei: serui nō m̄grī: p̄p̄ia
 nō omniū. **I**nter folia iacēs
 caym occiditur: q̄ p̄sus i le
 uitate cordis et i multiplicati
 te v̄bōū volutat. **S**ic igitur
 plamech caym occiditur. et
 ex lamech noē ḡtatur: q̄ q̄p̄
 p̄sus p disciplinā eicitur:
 et p disciplinā inf̄na quies
 mentis efficitur. **A**ccusatur
 caym de morte fr̄is. **Q**ui ei nul
 li obediūt qui seip̄os possidet
 qui exemplū p̄aue opatiois
 fr̄ibus on̄dunt: quid aliud q̄
 p̄p̄is māibus id ē p̄p̄is ac
 tibus fr̄is aiām occidunt.
Quid igitur vtilius disciplinā:
 que q̄etem generat peruer
 sos necat: **De labore manū.**

Post capitulū ad la
 bores manū fr̄es
 egredi solent: sic p̄
 cōtēplatiois quietē egredi
 tur aiām ad p̄uidē dū cōpo
 ree nātūris labore. **E**gredit

a contēplatiōe: qui celesti
fruebatur delatiōe. **E**gre
ditur et descendit. **Q**uo igitur
et quō? **E**greditur a cōtem
platiōe celestiu ad medita
tiōe scripturarū? et ibidē
morā faciēns audit vite
pntis miseriā future vō
beatitudinē: considerat
p̄mia iustoz attendit et
penā dāpnatoz. **D**eim p̄mi
ozū tractat amore. et penaz
fruitus timore. descendit ad
suoz mēoriā delictozū: qui
dū culpā ppriā cognoscat
aliene cui libz ignoscat? et
ideo post mēoriā delictoz
descendit ad compassiōe
primozū: inde vero progre
ditur ad faciēdā curā eozū
Potest et hoc p̄ similitudinē
demonstrari. **S**um aliquis
egreditur de thalamo i do
mū a domo in porticiū: a
porticiū in viciū. a viciū i agrū
Egreditur siquidē a cōtēpla
tiōe celestiu ad medita
tiōe scripturarū q̄ de thala
mo in domū: a meditaciōe
scripturarū ad mēoriā delic
tozū q̄ a domo in porticiū?
a memoria delictoz ad com
passiōe primozū. q̄ a por
ticiū in viciū: a cōpassiōe
primozū ad agendā curā

eozū q̄ a viciū in agrū. **I**n cō
tēplatiōe igitur quies ē: i
ceteris vō labor. **I**n medita
tiōe scripturarū laboram?
timētes ne p̄mia iustoz amit
tam? **I**n memoria delictoz
laborantes gemim?
ne cū dāpnatis sim?
In com
passiōe vō primozū labor
ē cordis: in agendo curā eoz
labor ē opatiōis. **I**n vno mo
nem in alio docem? **I**n t̄tio
mouem in q̄to meremur
Monet scriptura quid agere
debeam?
docet mēoriā de
licti ut peniteamus? moue
mur cōpassiōe primozū
ut diligam?
opus vō bonū
mētur. ut nobis qui alijs
succrim?
succurratur. **E**rit et
aīm? **I**n ortū: ut videat or
tulanū. videlz xp̄m qui plā
tat germina v̄tutū. **E**rit
et olea rigare: id ē fragi
litate carnis lacrimis de plo
rare. **S**ed sicut sol clarioz
post pluuiā fulget: sic xp̄s
post irrigationem lacrima
rū benignioz apparet. extē
dens radios sue agnitiōis.
illuminans corda verbo con
solationis. **E**rierat maria
magdalena ad sepulchrū
q̄ in ortū ut plantaret et
irrigaret: inuenit eū qui

dat incrementū et audit.
Mulier quid ploras? Quē
 queris? Ecce post pluuiā
 compūctiois irradiat dai-
 tas consolatiois. At illa au-
 dito quē querēt: estimans
 portulanz eēt ait Dñe si
 tu sustulisti eū diato in ubi
 posuisti eū: et ego eū tollā
Despabat maia de fructu
 laboris: qz dubitabat de
 vitate resurrectionis. **D**ñ
 diat ip cōiūsa ē retrofū. **C**o-
 ūtitur retrofū: que in dñi
 faciē pdubitationē mise-
 rat doctū. **P**lantauerat
 maia p amore: sed de frū
 resurrectionis dubitabat p
 resurrectionis dilacionē. **S**um
 autē cognoscat xpm: colli-
 git frū. **Q**uid ei prodesset
 semē conceptiois. quid flos
 natiuitatis. quid maturi-
 tas passiois? nisi sequētur
 frū sperate resurrectionis.
Egreditur iterū aīm ut
 arāfodiat ficulneā: ut q
 sterilis eāt frūm ferat: ut
 cophinū stercoreis mittat
 id ē ut meōriā pccōrū fetē-
 tem reddat. **I**ntrat et in vi-
 neā ut arāfodiat eā: ut
 succadat sarmēta. id ē sup-
 fluitatis incrementa: ut
 quod luxuriat in palmici-

bus habundet in fructibz
Unde in cantibus cāticōrū
 diat Veni diltē mi egredia-
 m in agrū. cōmorem in villā:
 mane surgam ad vineas:
 videam si floreat vinea
 si flores frūis pturuit. **E**gre-
 diamur iquit in agrum.
Egreditur aīm a contēpla-
 tione ad sui arāspeditionē:
 egreditur a cura sui ad agē-
 dū curā primōrū ut conso-
 letur pusillanimes. corri-
 piat inquietos: ut fiat ager
 ferax virtutū qui per sue-
 rat vepriū et spinariū. **C**om-
 morem inquit in villis: id
 ē in illis qui sūt villani id
 ē rudes et tardi ad papiē-
 da doctmēta turie xpi. **S**ūt
 ei quidā claustrales qz tu-
 riales: quidā vō villares
 id ē inordinati: qui nō que-
 rūt edificationē mētis s
 repletionē ventris. qui ter-
 renis inhiant terrena
 sapiūt. **I**n hīs igitur nō ē
 ē ut faciamus morā per doc-
 trinā per discipulā. **M**ane
 surgam ad vineas. **Q**ui
 ei volūt alios ut surgant
 ad opera cogē qui volūt
 succidere sarmēta vine-
 arū id ē supfluitates aīā-
 rū. oportet ut surgant

mane id ē nō pigre: sed ut
p̄cedant exemplo et opati
one **V**ideam⁹ si floreat
vineā si flores fruct⁹ ptu
riūt: id ē vidē faciam⁹ si bo
nis cogitatioib⁹ anim⁹ flo
reat: si boni opis fructum
gignat **Q**uid: **N**ōne inter
opa quiescendū: **D**icat ig
anim⁹ **S**icut malus int
ligna siluarū: sic dilectus
me⁹ int filios **alleluia**
Sub umbra ill⁹ que desi
derabā sedī: et fruct⁹ eius
Tria sūt in malo cōsideran
da: videlicet umbra gra
ta: fruct⁹ bon⁹: odor sua
uis **P**at ei xp̄s umbra
p̄ceptorū que defendit ab
estu maiorū: ut te p̄ diem
nō veat sol neq̄ luna per
noctē **H**ab: fr̄m int folia:
id ē opus int v̄ba **S**ēptū
quippe ē de eo: fecit quod
docuit **P**ax vero fructus
ill⁹ ē suavis: id ē fama
bone opatiōis **S**ub umbra
igitur quem desiderat se
det anim⁹: qui desiderat
eē quietus **S**ed q̄m̄q̄ sedet
sup fenū: q̄m̄q̄ sup scabel
lum: q̄m̄q̄ sup sampnū:
q̄m̄q̄ sup cathedra **S**up fe
nū sedet cū carne subiat:
sup scabellū cū subiat

mūdū **U**nde b̄t̄s **J**heronim⁹
magna inquit exultatio ē
aīe mūdū sub pedibus h̄c
Cū v̄o sedet sup sampnū: novus
simū eligit locū: ut audiat
amicē ascende sup⁹: ne cū
rubore descendat et audiat
da hūc locū **Q**ui hūilitatē
sequitur ad supiora vocatur:
qui v̄o supiora eligit ad in
feriora descendit **S**up cathe
dram sedent nō iusticie sed
pestilencie: de quibus dicit
Que dicunt facite: que aut
faciūt facē nolite **P**ost pau
satiōis quietē iterū surgit
aīm⁹ ad laborem: ut colli
gat botros de vineis engad
di: nō de vinea sodomorū: de
vineā sozeth: nō de suburba
nis gomorre: ut int vbera
sua cōportet mirre fistaci
los: ut in agro booz recipiat
spicas que messorū man⁹
effugerant **D**e vineis en
gaddi et vineā sozeth aīm⁹
botros colligit: cū fr̄cis pe
nitenciū: vel elecōrū p̄m̄la
requirit **E**ngaddi fons he
di interpretatur: et sozeth elai
vel optima **I**n hoc fonte q̄
descendūt hedi: ascendūt
agni novelli **I**n fonte etei
conpūctiōis abluūtur sordes
carnis: abluūtur fetor hedi

id ē voluptas pat̄: hedi pe-
 tulancia carnis luxuria. **Ex**
 vineis engradi vini bonū
 ex vinea soareth vini optimū
Illo mebeantur cari: isto ca-
 rissimi. **I**llud aq̄ murtū **m** ē:
 istud uō purū ē. **I**llud adhuc
 turbatur fece naturali. id ē
 voluptate carnali: istud uō
 nō turbatur etiā q̄libz t̄bula-
 tione t̄porali. **I**llud veterū
 vasorū retinet sapore id est
 mēoriā pat̄: istud nouorū
 redolet mūdiciā. id ē dulce
 dūcē cordis purificati. **V**inū
 igit de vineis engradi et de
 vinea soareth conditur pig-
 mētis et melle: vini de vi-
 nea sodomorū et de suburba-
 nis gomorre venenis et fel-
 le. **f**el enī draconū vini cor-
 et ut venenū aspidū insana-
 bile. **S**omorra siccitas: sodo-
 ma sterilitas īpretatur.
Qui ei remoti sunt a fonte
 cōpūctiois. qui nō humectā-
 tur pluuia p̄dicationis. q̄
 nō suffunditur celestis asp̄-
 sione rois id ē subtilitate
 cōtēplatiois: quid mirū si
 sūt sicc et steriles: **h**umor
 ei generat fecunditatem:
 siccitas vō sterilitatē. **A**urē
 uō fasciculos portat inter
 vbera sua: qui corde cōpa-

ciens et manūū labores im-
 pendens. primorū nitētū
 tes sustentat. **A**urē fascicu-
 los portat: q̄ carnis volup-
 tate videlz ieiunādo vigila-
 do laborando p̄ affluentiā
 domat. **A**urē fasciculos int̄
 vbera portat qui lapidati-
 onē stephani ignē laurecā
 crucē petri mortē xpi ī cor-
 de quod ē int̄ vbera per com-
 passionē locat. **V**nde in can-
 tias. **Q**uasi fasciculus aure
 dilcās meō m̄: int̄ vbera
 mea amozabitur. **I**nt̄ vbera
 sponse q̄ fasciculus aure
 dilcās amozatur: dū ī cor-
 de cuiuslibz xpi passio cū ama-
 ritudine p̄ mēoriā renoua-
 tur. **I**n agro uō booz que mes-
 sorū manū euaserant spicas
 colligit: qui sentēcias a mag-
 nis doctoribz tractas dilige-
 ter inquirat. **S**ic ruth moa-
 bitis aīa salz pat̄i secuta
 nurū suā venit in iudeā
 trā confessionis: ubi in
 agro booz sequens post ter-
 ga metēcū. ne a doctrina
 aberraret eorū spicas id ē
 sūas colligit quas lex ī a-
 bī vidue pupilli et adue-
 ne ēmanē p̄cepit. **D**eū
 messem suā virga id ē sub-
 tali discrezione discutens.

inuenit tres modios: qui sunt
tres intellectus secundum mensu-
ram donationis ihesu christi. Ex
hys igitur sustentantur quae
famibus ut uiuat anima nostra. **De**

Sicut **in festo die viii**
homo exterior in
refectorio materiali
ad horam ab eo potu quae reficitur
sic homo interior in refectorio sanctae
meditationis potatur uino
cognitionis et diuisis exem-
plorum saginat ferculis.
In hoc igitur refectorio tres
ponuntur menses: id est tres
intellectus diuinae scripturae
videlicet historialis, mysticus
et moralis. **Prima** mensa
simpliciter: **secunda** docto-
ribus: **tertia** communis est uisibilis.
In prima abus grossior: in
secunda subtilior: in tertia dul-
cior. **Prima** sapore continet
exemplorum: **secunda** uinum mys-
ticorum: **tertia** dulcedinem mo-
rum. In uino christus uinum mi-
nistrat: in secunda frangit
panem: in tertia docet. **Prima**
pascat mundiculis: **secunda**
figuris: **tertia** uerbis. **Res**
miraculorum corroborat fide:
impletio figurarum spem:
doctrina morum caritatem. **Quia**
ei aqua in uinum mutatur
lazarus suscitatur leprosus

mundatur: caecus illuminatur:
tunc simplici or turba mira-
tur: si fides inde crescat. quia
deus haec fecisse creditur. **Quia**
vero discipulis panis fran-
gitur: et corpus christi esse phi-
betur. **Quia** templum destruitur
et post triennium sub figura
resurrectionis reedificatum pro-
mittitur: tunc hoc euenisse
cernitur nomine de gloria
future resurrectionis spes so-
lidatur. **Dicebat** ei de tem-
plo corporis sui **quia** christus in pa-
rabolis loquitur. **Quia** semine
seminantis quibus fructus con-
gruat assignatur: quid
aliud in mentibus hominum nisi per
uermum dei amorem ordinatur.
Ponuntur itaque menses ponuntur
et panes: affert ei moyses
conspicuum: **apli** ordeatium:
helias sub cineribus. **Ordeatium**
tenacissima palea tegit:
in qua uetus testamentum in-
telligitur et figuratur. quod
legibus obseruatis obser-
uatur. **P**rospicuum designat
panis lactem: qui populo
dei in abum conceditur **quia**
de egypto egreditur. **Per** pa-
nem sub cineribus notatur
uita peccatorum: qui tamen dum
super se cinerem portant: quia
dum carnalium uoluptatum

desiderio flagrant Unde scriptum
 est **E**ffraim factus est subcinericius
 panis qui non reusatur Panis
 sub cinere partem habet
 subtus mundior: illa que super
 est sordidior Sic mens terre
 na cogitans super se cinere
 portat: si autem reusetur ex
 cussio cinere totus existit mun
 dus Sic mens si conversa per
 confessionem fuerit: excussio ante
 per crepationem tota munda
 consistit hoc pane subcine
 ricio mundum bene a cinere ex
 cussio pastus est helyas dum fu
 giens a facie mulieris forni
 catione venit in barsabee iuda:
 ubi puerum suum dimittens
 pergit in desertum via unius
 diei sedens que subter unam iu
 niperum precit se et obdormi
 uit: et ecce ad caput eius sub
 cinericius panis et vas aque
Fugit igitur qui mundo ve
 niaat: fugit mulierem for
 nicariam qui fugit luxuriam
Venit in barsabee iuda ter
 ram confessionis et puerum
 ibi dimittit suum: qui puei
 les actus deserens ad viri
 les ascendit Pergit in deser
 tum via unius diei: qui serua
 ta unitate amunis vite mun
 danis renuicians spiritualia
 queit Subter iuniperum sed

qui nolens aculeos peccati sus
 tinet Unam apertus non delectator
 legi dei secundum interiore ho
 mine: video autem aliam legem
 in membris meis repugnante
 legi mentis mee **P**recit que se
 et obdormiuit: cum ab amo
 re superni liuis deficiens in
 fomite peccati que sub umbra
 iuniperi requiescit Ab an
 gelo exaltatur: que a sermone
 dei qui media nocte a regni
 libi sedibus venit suscitatur
Et ecce ad caput eius subcine
 ricius panis Caput mentis
 ricio est Ibi subcinericius
 panis iucitur: que nodum mens
 a memoria peccati ex toto munda
 tur Surrexit et quedit: et
 rursu obdormiuit non in um
 bra iuniperi sicut prius in
 amore misterii: non pane iterum quedit
 subcinericiu sed fortem et so
 lidu abum **L**iquet que forte:
 que ambulauit in fortitudine
 abi illis quadeaginta die
 bus et quadeaginta nocti
 bus usque ad monte dei ozeb
Fortis abus est caritas Car
 itas ei omnia suffert: omnia sus
 tinet: et usque ad altitudi
 ne diuine contemplationis
 animi puehit et sustollit
Eurgentibus autem ministris
 diuisa apponit genera vini?

stephanus videlicet vinum pas-
sum: ysayas aqua mixta. Ine-
betantur autem duo: noe
videlicet et loth. Noe requi-
es loth vero declinatio inter-
tatur. Est autem requies me-
tis: et est requies carnis. Qui
querunt requiem carnis ieb-
antur vino aqua mixto: qui
vero requiem mentis vino passo.
Apponit paulus olera: tres
puer legumina monstrant.
Paulus infirmus olera prope
fragilitatis igne cocta pau-
peritatis affigit. tres vero pueri
pro legumina dant delicatis
exemplum seruande sobrie-
tatis. Sequuntur autem tria genera
lia fercula: salicet caro agni-
na arietina et vaccina. Abel
agnus: abraham arietem: nosue
vaccam apponit. Agnus obmu-
tescens coram tondeute: est
christus humilis in passione.
nos patientes in tribulati-
one. Arius herens in re ve-
pres cornibus: christus in cruce
manibus: nos obediencie operibus.
Arius precedens gregem:
christus vitam plebem. plati ex-
emplo congregatione. Vac-
ca occisa ex castro: christum ex
ciuitate. nos ex mundi vani-
tate mortificari designat.
In agno simplicitas cordis

in ariete fortitudo operis: in
vaccina lac predicationis. Non
sit autem in vobis simplicitas
sine discretione. nec discre-
tio sine lacte doctrine: sed sicut
sicut illi qui volant ut nu-
bes prudentes sicut serpen-
tes et simplices sicut colu-
be: ne sit nubes sine pluuia
serpens sine prudentia. et
coluba sine simplicitate.
Sed caveat coluba felle serpens
veneno nubes siccitate: ut
sit simplicitas iustis sine
amantudine: prudentia sine
malignitate: doctrina sine
vanitate. Post armenium
fercula tres piscium diuisita-
tes apponuntur: salicet pisces
de mari de flumine de stag-
no. Pisces de mari secula-
res: pisces de flumine doc-
tores: de stagno claustrales.
Tales tamen apponuntur si squa-
mas et penulas habent:
id est asperitate terre confusio-
is et penas siue alas contem-
plationis. Pisces de mari
coenelius: de flumine pau-
lus: de stagno maurus. Appo-
nit igitur ad mesam petrus
coenelius: ananias paulum:
benedictus maurum. Cum enim
leguntur opera coenelii con-
uersio pauli vita mauri:

quid aliud agitur q̄ ex eorū
exemplis animi? saginat
Huius moī ergo pisces sunt
medendi: id est vitia mo-
ribus imitandi. Imitandi
ē corneli? fide et ope secu-
laribus? paul? vita et doct-
na doctorib? maur? huili-
tate et obedientia claustr-
lib? Quod ei aqua maur
se calidabile p̄buit: virtus
obediēcie et ingri meitū
fuit. Quod vitē miraculi
ingrō assēpsit: officii huī-
litate docuit. Afferit et
ali? alios pisces. Afferunt
ei pisces de mari iacobus et
andreas: de flūie tobias:
de monte honoratus. Iaco-
bus supplantator: andreas
vulvis interpretatur. Qui
ei vitia supplantat qui vi-
rilit? agunt exempla bo-
ne operationis: pisces de
mari id ē seculares adli-
gūtionis trahunt. Tobias
vō qui ad flumen descen-
dit: xp̄s ē descendens ad
mūdū iustus ad lacrimas.
Tobias ut lavaēt pedes?
xp̄s ut ablueret pctā:
iustus ut carnales mū-
daret affectus. Inuit to-
bias piscem? xp̄s dyabo-
lū: iustus quodlib? dyaboli

54
mēbrū. **Pisces** tobias extra-
hit? dyabolū xp̄s erit: ius-
tus impiū cōvertat. **E**xente-
rat tobias piscē interiora ei?
piciendo? xp̄s dyabolū ma-
lignitatem ei? sapiendo: ius-
tus p̄ cōfessionem occulta
pccōrum eiciendo. Non caret
isti sale quo pisces suos asp-
gant. **H**abet ei tobias ma-
teialem? xp̄s nūsticiā: iustu-
moralem. Tobias igitur nō
caret sale mateiali quo pi-
sas condiatur? xp̄s sale sa-
piencie quo dyabolus tene-
atur: iustus sale doctrine q̄
nouiter cōiūsus doceatur.
Afferit et honorat? piscē de
monte: exemplū salis sobri-
etatis et abstinentie. **A**fferit
et moyses diuisas ferulorū
spēs: mel salicet de petra.
oleū q̄ de saxo durissimo? bu-
turū de armento et lac de oui-
bus cū adipe agnorū et ar-
tū filiorū basan: et hircosā
medulla tritici. et sanguinē
vive mēra assimū. **A**udis pe-
tram et saxū durissimū.
Petra erat xp̄s ante pas-
sionē: saxū durissimū post
resurrectionē. **P**etra erat
pius p̄pter paciencie fir-
mitatem: saxū vero du-
rissimū postea p̄pter imor-

talitatis et unitate. **P**etra ei
eae frangi poterat. qz adhuc
mollior erat. nunc aute saxu
durissimu: qz factu in oelis
iteru mori no potest. **P**er mel
de petra designatur mellu
flua doctna predicationis:
poteu vero de saxo durissimo
ab eodem procedens spūs cō
solatiois: hec eni ē effusio
olei immissio pccōū per grām
spūs s̄. **S**i habes igitur apud
te kmie vas mūdū rmo qz
habes. accipe mel de petra:
aut ei disate a me qz nutis
sū et hūilis corde: et iuene
tis requie aiabus vris. **F**ate
mel hūilitatis ai dulcedine
māsuētudinis. **D**icut mel
concordat in confectioibus
mediane ai oibus diuisa
tibus spērū: sic ex hūilitatis
dulcedine conduūtur omnia
genēa v̄tutū. **B**er butiri
vero de armēto signatur i
p̄iarchis et p̄his doctne spi
tualis pinguedo: qz sicut
pinguedo lactis in vase sup
eminē cognoscatur: sic i ver
bis p̄phetis sensus de diuini
tate et hūanitate spiritalis
sup habūdās i p̄itur. **S**ed h̄
pinguedo butiri spēm non
recipit: n̄ qn̄ prius agitata
tūsiombz indurescat. **S**ic et

deus in hoīe nō agnosceretur:
n̄ prius deus homo flagell
atus et crua affixus p̄ p̄tite
diuinitatis a mortuis suscita
retur. **H**oc igitur pasamur
buaro: dū in verbis p̄phetas
cōtēplatione diuinitatis de
lectamur. **P**er lac vero de ouibz
designatur inocētia cordis
in simplicitate. **V**n̄ et p̄pheta.
Dauit eos in inocētia cor
dis sui: et i intellabus ma
nuū suarū deduxit eos. **L**o
cor p̄tinet inocētia. ad cor
pus operū mūdicia: ut in
nocēs habeatur intencio cor
dis: et mūdā sint opa carnis.
Hec sūt lac et lana. **H**oc lac
te debem̄ p̄asa: hac lana
vestiri. **H**ec igitur ad sim
plicitatē dāustralū p̄tinet:
qui mūdicia carnis vestitū
tur. et nulli nocent. **I**n adi
pe vero agnoz et arietū
designatur in p̄latis dilcō
fem̄. **H**ij ei dicunt̄ filij basan
id ē pinguedinis: in quo
designatur dulcedo carita
tis. **P**hircos siquidē desig
natur seu figuratur vita
penitentiā: qui sūt imi
tatores xp̄i passionū. **H**oc
ē eni quod dicitur hircos
ai medulla tritici: penitē
tes videlicet mortifican

do carnē suam et imitādo
 passionē xpī **S**anguis uo
 due mēra assim? sanguis
 ē xpī nulla pctōrū fere tur
 batus **Q**ui igitur usq; ad
 effusionē sanguis pūsis
 resistūt: quē pro nobis sal
 uator bibit: pro calice cali
 cem bibentes reddūt **U**n
 pphā **Q**uid reēb uā domūo
 pro oibus que reēbuit m?
Calicem salutāis accipia:
 et nomē omī iuocabo **C**
Sūt et alij abi egypciū sim
 ope uitandi: qz sepissime
 generant infirmitatem
 qnz et mortem **S**i quera
 qui sūt ut possint uitari:
 hysunt abi norij allea cepe
 uidelz et porri **H**ec filij in
 deserto cum ollis carnū
 suspirabant **Q**ue tñ com
 estā grauiter inflant: ven
 tositatē generant: cerebrū
 turbant: oculos grauāt.
 lacrimas puocant **E**gyptae
 carnes sunt mūdane de
 lectationes: in quibz ifirmi
 tates aīe latent: que pos
 tea p effaū et opationes
 exteri apparet **I**nflat eī
 elatio: ventositatē gēnēat
 vboz iūndatio: turbat ce
 rebriū iracūdia: cordis oū
 los grauāt inercia **H**ec ig:

puocant pūie lacrimas:
 si ante mēis oculos i ma
 nu discreciōis ponas **U**t
 igitur san⁹ viuas: noxia
 deuites salubria sumas.

De dormitorio aīe. ca. ix^m

Detest mentis tran
 quillitas aīe dormi
 toriū p silitudinē
 nūcipai **I**n qua ponitur
 laūs consāe: sub sternit
 fenū carnis carpit sopn⁹
 pacis **I**n hys siquidē dor
 mit aīa: dormit et requi
 escat **S**ustodi igitur lemē
 ne dormitorio tectū disco
 piatur turbine teptatio
 nū: cōpone lām qsaēnae
 ne mens incōposita ces
 set a quiete **S**ubsternē
 fenū carnis: ut aīalitas
 subiaceat rōni mentis: cō
 pesce turbā victorū: ne im
 pediant quiescentis sop
 nū **O**rdo siquidē dormitorio
 talis eē debet: ut clausū
 lū nllus aliqd pūū aī
 lām seruet repositū **S**ic
 et consāe laūs talis sit: si
 requiratur ut nichil in eo
 pūe volūtatis iueniat
Oportet eam ne sub feno
 carnis absconditū lateat
 quod oculos abbatis oīā
 videntis offendat **U**t aīe

in pace et in idipm dormias et
requiescas: inquire pacē et
psequere eam **I**pa enī sicut
sōpn⁹ ab oculis: ita euanesat
ab ituitu mētis **Q**uatuor sūt
igitur attendenda que solent
ī quiete sōpnū pacis: videlz
hostis seruus vxor et vxian⁹
Hostis est dyabolus: seruus
ē mūdus: vxor caro: vxian⁹
quilibz prim⁹ **L**um ergo dra
bolus eiatur. mūdus subiat²
caro affligitur. prim⁹ diligit²
quid aliud agitur: nō pax
ex omī pte stabilitur: **I**nter
hec igitur nō habz aīm⁹ quo
diuitur: nō enī ad odiū frīs.
nō ad amōrē carnis: nō ad su
pbiam mūdi. nō ad maliciā
dyaboli **E**cce quō salomōn⁹
pacem ex omī pte ī caruitu.
In caruitu pacē habet: qui
nō turbatur ex mēōra pte
tor: delictor. nec inquietat²
desideio futuroz: nō frangi
tur adūsis nec eleuatur in
pseris **H**ec ē vera pax **E**st
enī vera pax: et ē fūssa pax
De fūssa pace dicitur **P**ax
pax et nō ē pax **D**e veri pa
ce dicit abysay ad dauid **P**ax
pax dauid: et pax adiutoribz
suis **F**alse vero pacis tres sūt
spēs **E**st enī pax estimata:
pax simulata: pax impata.

Dū ei int⁹ seculares pacē que
rim⁹. dū discordes ad concor
diā reuocam⁹: estimant se
culares q⁹ pacē quā querim⁹
int⁹ nos habeam⁹ **D**ū in vesti
mētis ouū foris erim⁹. et int⁹
q⁹ lupi rapaces gregem sim
plicū frīm lacerando dispgim⁹:
pacē simulam⁹ s⁹ nō habem⁹
Dū ei plati pacem subditas
impant. et seipōs discipline
legibus nō coartant: solū mō
pacē docent sed nō tenēt **N**on
ei suffiat ut ait btīs gregori⁹
ut pacem tm̄ doceas verbis:
nō eam adhibeas manū cor
reptionis **V**ides ne quō tū nō
sit in nobis pacē estimant secu
lares: simulent pū sī claustra
les. imperēt et nō teneant te
pidi doctores: **S**ic igitur estima
tura nescientibz: simulatura
nō habentibz: imperat⁹ a nō
tenentibz **V**ere siquidē pacis
tres species eē phibentur **E**st
ei pax pbata: pax cōfirmata:
pax certa pax enī dei homībz
a deo qnqz datur. data pbat²:
pbata confirmat² confirmati
certificatur pbatur tēptatōē:
confirmat² tribulatione: cer
tificatur cohabitatione **C**oha
bitatione siquidē pax vera
cognoscatur: quā lingua vel
habitus extēius simulatore

loquuntur Dicunt enim quia lingua et habitus pax pax: si autem requiratur animus respondet quod non sit pax An vera est sit pax animi assidue cohabitationis spatium demonstrat: ut sit pax in opere et in ore lingua quia pax predicat: si sepius perturbat cum autem habitus cor et lingua concordant pacem servant: ubi vero lingua dissoluta discurrit pacem soluit Ad hoc moraliter pertinere videtur quod cum tibus dan possessionem sibi quereretur ut in ea habitaret. usque ad illum enim diem sortem inter ceteras tibus non acceperat: venerunt de filiis dan ad domum miche. et inveniunt ibi ephor et sculptile atque conflatile Dan interpretatur iudicium: iustus est in iudicio accusator est sui filii dan querentes sibi sortem hereditatis: designant quosdam de seculo prudentes sibi ad habitandum domum consensionis Inveniunt igitur quia ephor id est habitum religionis: et cum eo sculptile pueri operis et conflatile confabulationis Hostis fratres quod cum fieri debeat conflatile metalli species circumpositis follibus ponitur in igne: fit tumultus follium. attracto et emisso aere commouentur aneres: crescit flamma volant sun-

tulle Sic in quibusdam etiam enervare solet: dum simul in alloquio conveniunt otiosi fratres ponunt igitur in medio metallum. id est materiam rumoris: aerem folles attrahunt et emittunt. cum rumores audiunt fratres et dicunt Auditur ibi tumultus follium id est discordia in pace tui: commouentur aneres. quod cito turbantur leuiore: crescit flamma cum succeditur ira: volant sunt ille id est verba discordie Sic autem aaron cum fecisset vitulum conflatilem a filiis israel percussit in aures In aures sunt rumores: quod sicut in auribus imponitur auri sic rumor auditui Ex his igitur procedit vitulus petulacie: qui si procedat aufert a nobis rationem vie Non enim graviter incedit sed ludendo discurrit Cum igitur alii de seculo ad domum religionis veniunt et hec inveniunt: domum miche se reperisse credunt Michas enim interpretatur quis est hic Dum enim inveniunt ephor id est habitum religionis et conflatile id est verba detractionis: creunt quia et recedunt: et amurantes huiusmodi consensiones quod est hic dicitur multi siquidem istorum societate peiores fiunt: multi vero ab eis recedentes ad meliora transierunt Hec sunt kme

que pacē spūalis dormitorū
solluciant: q̄ t̄nquillitatem
quiete mentis turbant. In
cipiente et̄i dormire rumor
īquietat: curiositas exatit:
et sic de vno latere in aliud
latus dormiens v̄tat̄ur. dū
curiositatibus conturbatur
Dū aut̄ renūciat curiositati
bus mūdi: quietus dormit.
De hys igitur ezechiel p̄phā
dicit. **Et** tu dormies supra la-
tus tuū sinistrū. **Cū** hoc p̄phā
dicit: p̄sonā cui lib̄r nouiter
cōūsi moraliter induat. **Sup**
latus ei sinistrū dormit: qui
quelib̄ sibi adūsancia sub se
equanimiter p̄mit. **De** t̄n
īquitates dom̄ isrl̄ super se
pōit: id ē meitis suis p̄c̄tā
que fecerat ascribens eam
elationē que de cōtēptu v̄tor
nasatur p̄mat. **Dū** ānos ini-
quitate sub certo die r̄i nūo
p̄ctat: licet dū p̄c̄o serueit
t̄n post laborem p̄nē veniā
sperat. **Audi** igitur q̄ sequit̄.
Et cū cōpleneis hec: dormies
sup latus tuū dextrū. **Dū** enī
vicia succūbūt et virtutes
obediūt: tūc aīn̄ spūaliter
dormit securus: tūc de sinistro
latere in dextrū se vertit: et
cui p̄ius vicia resistebant.
amāti quietem virtutes obse-

quia prestant. **Felix** aīa tu
vicia seruūt: cui virtutes
obediūt: que in dormitorio t̄n
quillitatis ordinavit laicū
mentis ut sop̄no frueretur
p̄c̄is: que nō egreditur sub
obscuritate noctis id ē nō re-
cedit t̄pe tēptationis: que nō
discurrit p̄ plateas leuitatis.
nec intrat lupanar libidino
se voluptatis: que captā nō
trahitur ad obscuritātē carce-
ris id ē obliuionē mēns: nec
iacet in grabato dissolutionis
ī voluptate videlicet dissolute
carnis. **Homo** siquidē interior
egreditur indutus vestibus:
q̄n p̄ plateas ciuitatū seculā
ū meditando delat̄ur. **Ad** hoc
forsitan p̄tinet q̄ scriptura fac̄
quosdā dormire dicit in puluē.
quosdā in gremio mulieris:
quosdā in carce. quosdam in
grabato. **Job** in puluē. **Sap̄son**
in gremio mulieris: **petrus**
in p̄fundo carceris. **paraliti-**
cus in grabato iacuisse refe-
runtur. **Aut** ei v̄t̄s **Job** **Fre-**
nūt in puluē dormio. **Dormit**
in puluē: qui gaudet leui-
tate. **De** sap̄sone v̄o dicitur:
q̄ dormiens in gremio muli-
eis. amiserit effm̄ virtutis.
Richil enim cūcūc mētem
eneruat: q̄ cū aliquis ad

luxuria affectu cordis inclinat
Petrus vero dormit in curia: id est
 in obliuione sui et ignorantie ce-
 citate. Inter duos autem milites
 dormit. **I**ndelz inter uia carnis
 et uia mentis. que ad usus ani-
 ma militat: quia contra uir-
 tutes semp uia pugnāt. **P**ara-
 liti siquidē iacet in grabato.
 dissolutus omni meliorum compage:
 id est dissipatus in omni actu suo
 et cogitatione. **V**ides ne frater
 kmē quō ad nrām doctrinā scripta
 sūt hec omnia. **V**ides ne quomō
 p puluere designatur leuitas
 p gremiū mulieris voluptas?
 p p fundū carceris ignorantie
 ceitas? p grabatū paralitiā
 conebatio fr̄is dissoluti. **E**xar-
 tere igitur sumē de puluere: con-
 surge de gremio mulieris? sol-
 ue uincula colli tui: tolle gra-
 batū tuū et ambula. **S**i autē
 queris quo p gere debeas. ut
 consilio rebecca? discede ab esau
 vade ad iacob: diute ad domū
 laban ut ibidē et rachaelis
 utris cōiugio: ut liberis et om-
 nī gregibz ditatis reuertaris
 ad patriam. **S**i uero tibi uener-
 tenti occurrerit esau. si am-
 plexauerit te stringens collū
 tuū et osculatus fuerit: caue
 ne deciparis: si dixerit tibi gra-
 tianū simul. ne cōsentias. **I**pe

enī ad impetū graditur: puulos
 aut tuos et omni greges oportet
 suauiter incedē. **R**ebecca multa
 paciā interpretatur. **C**onsiliū siq-
 dem rebecca est exhortatio paciē
 ut ab his in quibz aīe piculū ti-
 mes cedens declines. **D**uo
 enī rebecca pcepit iacob: uide-
 licet ut recederet ab esau. et ser-
 uiret laban. **H**oc idem pcepit
 dauid. **D**iuerte a malo: et fac
 bonū. **E**sau uero designatur
 carnalis affectus. **A**b esau igitur
 discedit: qui carnalibz deside-
 rijs nō consentit. **C**ū iacob uero
 graditur: qui cont uia lucta-
 do ambulans in uia imācula-
 ta in lege dñi meditatur die
 ac nocte. **L**aban siquidē seruūit:
 qui deo obediūt. **H**ec tria enī fe-
 cit iacob ut ait bñs **A**mbrosi:
 obediuit mri? cessit fratri: ser-
 uauit amīculo. **Q**uā dulce est
 morari in domo laban etiā la-
 boranti? nichil est amān diffi-
 ciale: nichil desideranti graue
 uenē in amplexu rachaelis.
Videntur etiā pauca dies labo-
 ris p̄e amoris magnitudiē.
Recepit ergo iacob liam et ra-
 chael: id est actiua et contēpla-
 tiua uitam. **D**itatur autē libe-
 ris et gregibz omni: dū bonis actibz
 habundat et multitudine spūaliū
 cogitationū. **S**ed huic ad patriam

reuerenti. que p[er] fugerat frater
occurrit **Qua** res **Et** am pfectis
amq; blanditur affectio carnis. Et
re quomō iacob ambulat cū esau:
amplexatur et stngit. osculatur
et plorat **Ambulatio** spūalis
iacob et carnalis esau. id ē ani
mi volūtas amplexus voluptas!
strinctio cupiditas osculū adu
lacio: fletus carnalis affectio
Ambulat itaq; pedib; i amplex
tatur brachys. maib; stngit: la
bys osculatur oculis plorat **Duo**
pedes quib; esau id ē carnalis
affāis ambulat cū aīo spūali:
sūt leuitas et vanitas volūta
tis **Due** man; quib; stngit: sūt
rapacitas et tenacitas cupidi
tatis **Duo** brachia diuicie et de
licie voluptatis **Duo** labia sūt
captatio beniuolencie. et osten
tatio carnalis amicitie: que p
tinēt ad adulationē **Duo** oculi
societas et consanguinitas: q
respiciūt carnis affectionē **Hec**
sūt que blandiūt nobis am
bulantib; in via domini **Ergo**
leniē si occurrerit tibi esau. ro
ga ut discedat: fuge p[er] sū frēm
ut habeas pacē **Vade** cū iacob:
cū eo ei puilli ambulāt **Qui** ei
vicia supplantāt: multitudine so
cietatē semp amāt **Quere** er
go lectū iacob: ipē et in dormito
rio spūali lectulū suū ponit!

ibi dormit samuel: ibi dormit
ioseph **Ioseph** dormit in domo:
samuel in templo: iacob in itinē
Videt ioseph sibi angelū in sop
nus apparentē: audit samuel
dñm sibi colloquētē: iacob vō
nō tm videt angelos ascenden
tes et descendentes sed etiam
videt et audit dñm respiciētē
Audit ioseph angelū monētē:
samuel dñm corripētē: iacob
p[ro]mittentē **Audit** ioseph arripe
puerū et fuge in egiptū et esto
ibi usq; dū dicam tibi: futurū
ē enī ut herodes querat puerū
ad p[er]dendū eū **Audit** samuel
p[ro]dixi hely quid dicitur eem
domū ei? in eim: s; p[ro]pter iūqui
tatem. eo q; indigne agē filios
suos nouerat et nō corripuit
eos **Audit** iacob: terram in qua
dormis tibi dabo **P[ro]nt** p[ro] hostes
homines tres hoim species mo
raliter designat **In** ioseph iūpi
entū: in samuel p[ro]ficiētū:
in iacob p[ro]fectū **Monetur** iūpi
ens ut fugiat: docetur p[ro]ficiens
ut corripuit: iūtitatur p[ro]fectus
ut recipiat **Ioseph** dicitur ac
crescens: hoc ē iūpiens **Tūc** ei
iūpiens crescit. cum iūicio cō
uersionis nouit cōsūs de vir
tute in virtutē p[ro]ficiat: accipit
puerū dū noue vite tenet in
stitūtū **In** puero siquidē habet

spes crescendi: et in nouiter con-
 uerso spes proficiendi. **N**ec tantum
 iubetur accipe puerum et matrem
 eius: id est bonam voluntatem: mater
 etenim boni propositi bona voluntas
 potest appellari. **F**uge inquit in egip-
 tum: id est attende mundum considera
 tempus: redit ad matrem tenebras
 veterum delictorum: ut siue vane
 glorie stimulum in matris qualis in
 mundo fuisti similiter mediteris.
Et esto ibi usque dum dicam tibi: id est
 non auitas oculos mentis ab intuitu
 mundani casus et defectu proprie
 fragilitatis: donec ab egipto ad
 iherosolimam reuoceris. id est considera-
 tione veterum delictorum ad contem-
 plandam beatitudinem superne patrie.
Futurum est enim: ut herodes que-
 rat puerum ad perdendum eum. **V**en-
 tes siquidem nouiter confessorum
 vana gloria que per herodem de-
 signatur quoniam vexat: ut bone
 actionis tunc potest. **H**oc est in-
 terpretatur herodes: pellis gloria.
Omnis est gloria filiorum dei ab ity:
 omnis autem gloria filiorum seculi
 extrinsecus apparet. **S**icut est caro
 animalium extrinsecus pelle tegitur:
 sic animalis spiritus appetitu vane
 glorie ad extelora se spargens.
 forinsecus delatatur. **H**ic est hero-
 des qui clam magos vocat: ut
 ab eis tempus stelle diligenter
 inquirat. **N**am vocat: quia or-

cuito vana gloria mentem vexat.
Vana siquidem gloria mentes que
 veniunt dominum temptat: ut ab eis
 modum et intentionem confessionis
 subtiliter discat. **Q**uam salubrem
 opinionem mens habeat. quoniam sibi spes
 appetende religionis apparuerit:
 vtrum sapiens aliquis confu-
 sus confidat in proprio sensu an glo-
 rietur diues prooblato censu:
 vtrum fortior de labore an nobi-
 lior pro gratia gloriatur: vtrum ter-
 ralia an spiritualia animam attendat:
 si respiciat intuitu appetende
 religionis quomodum beneficentem
 poralis. **I**n his igitur nobis con-
 die ab herode id est vana gloria
 consilium datur: ut per eum transe-
 ant singuli et per eum reuertantur.
Defuncto herode: monet ioseph
 ut reducat puerum cum matre.
Puer cum matre puritas est in vo-
 luntate. **Q**ue reuertitur cum hero-
 des moritur: dum est mundum despi-
 citur. dum caro affligit: et nullo
 istorum animam gloria laudis inflam-
 mat: cito herodes moritur: quia
 tunc gloria tunc christus amichi-
 latur. **P**er igitur seruetur humi-
 litas sapientiam: fugiamus in egip-
 tum. **S**i autem agnosce volumus
 altitudinem proficiendi: ascenda-
 mus in excelsum. ascenda-
 mus in syon: ibi enim moratur samuel in templo.
Quatuor autem modis proficiunt

homines: unde in se. iuxta se.
sub se. In te e. n. iuxta te. pri
m. i. sup te. p. latus sub te. disa
p. ul. In te igitur proficias p
bonam vitam. in primo p. doc
trinam. in m. g. r. o. p. a. m. o. n. i. a. o.
n. e. in subditis per correctio
nem. Ecce quo habitat in tem
plo: ecce quo mane aperit ostia
templi: quo ad hely loquitur
verba domini: quo p. p. o. n. i. t. u. r.
multitudini filiorum israhel.
Habitat in templo dum cor s. s. s.
meditationibus exercet: ap. i. s.
ostia templi. dum primum docet:
loquitur ad hely verba domini
dum de emendatione fratrum m. g. r. i. m.
mones: regis multitudinem
filiorum israhel. dum subditos tibi
discipline lege cohercet. Hec
e. vita p. f. i. c. i. e. n. t. i. a. **C**oniatob
autem ut diximus figurat vitam
perfectorum. Nota vitam beati iob filii
fuit ysaac et rebecca id est visus
et paciencia: gaudium salutaris spiritualis
et paciencia temporalis: ut sit gaudium
in contemplatione. paciencia virtus
in tribulatione. Unde dicitur:
Sperantes in tribulatione
patientes. Hec est hostia cum
cauda: cauda siquidem hostie
est in bonis actibus consumma
tio perseverantie. Hec est enea
basis: hec tunica talaris:
hec est longitudo d. n. i. c. e.

crucis. in qua xpus ascendens
terminavit spatium vite corpo
ralis. In hac nobis vite posses
sio p. m. i. t. t. u. r. cu. m. d. i. a. t. u. r. In pa
cienaa vestra possidebitis animas
vestras. Et tende igitur semine
membra tua in longitudine
crucis id est in perseverantia bo
ne actionis: ut cum xpo in pace
dormiens moriaris. In ymo
id est in humilitate spiritualis edi
ficii locus queitur: fundame
ntum in latitudine id est in carita
te disponitur: in altitudine
vero bonorum operum paries ei
gitur: sub spe divine p. t. e. c. t. i.
onis tectum desuper locatur. sed
necesse est ut in longitudine
pacencie p. f. i. a. t. u. r. Qui ergo in
pace perseverat: in spiritali
dormitorio. id est in tranquilli
tate mentis lacum suum locat.
Dulce satis animo spiritali
ymo nichil dulcius est ei quam
in dormitorio tranquille me
tis commorari: in lecto munde
conscience velut in albis linteis
delectari: nisi surgendum est
semine ad orandum. **De oratorio**
Ongriam a. i. e. ca. p. m.
nobis semine videtur:
ut de dormitorio tranquille
mentis transire debeamus
ad oratorium pie devotionis.
Surgam igitur et egrediar

ingrediar et prosterner. Surgit
 de lectulo mude consue ut p
 sternar in orone: egrediar de
 domo salomonis ut ingrediar
 in templu saluatoris. Cui ei
 habitat in domo pacis: tran
 sire merebitur ad beatitudi
 ne etne salutis. Attendam
 igitur huana fragilitatem:
 attendam et diuina pieta
 tem. Hys duobz pedibus itur
 ad templu dni: hys duobus
 calcatur caput et cauda ser
 pentis antiqui. Caput serpe
 tis antiqui e elaco: cauda
 despatio. p recordatione igit
 pprie fragilitatis calcam
 caput elationis: p spem bo
 diuine miserationis calcam
 cauda desperationis. Hys
 pedibus ambulam sup mare
 Est aut mare coctumidu cor
 carnale. In hoc aute mari co
 surgit vnde impetus videli
 cet ire: saurus luxurie: vorago
 gula: ventus turbinis id est
 turbatio amote metis. P fun
 ditus huius mais e voluptas
 cui libz peccantis. Cui p fun
 ditatis suus vir repiri potest:
 qz semp peccaret homo si licet
 Sup mare igitur ambulam
 du carne subiam. Cui aut
 orat no desperat. Lu igitur
 oram assistentes cora sumi

iudias maiestate. tria sunt
 attendenda: videlicet insinu
 atio. captatio. postulatio. Et
 insinuat in misericordiam: capte
 in beniuolentia: postulem
 venia. Hic e ordo supplican
 tu: ut respiciat misericordiam
 misericordia: beniuolentia
 diligencia: venia gratia
 Sunt aut quedam orone ad
 meoria reducenda: id e op
 pressio liberatio et iustifica
 tio. Ad insinuatione siquidem
 miserie ptinet meoria oppres
 sionis: ad captatione beni
 uolencie: ptinet meoria libe
 rationis: ad postulacionem
 venie. memoria iustificatio
 nis. Insinuem igitur huili
 ter misericordi iudicia oppressio
 nis diuinitates quibz graua
 m: ipse em respexit in orone
 huiliu: et no spreuit pretem
 eoru. Tria sunt aut quibus
 opprimim: videlz carcer cap
 tuitas: et infirmitas. Bra
 uatur infirmo infirmitate
 et dolore: incurteratus cathe
 nis et compedibz: captiuo
 seruitute et dolore. Hec ite
 ru insinuanda sut pro iudicia:
 qz ipse de celo in terram asper
 it: ut audiret gemitu tom
 peditoru et solueret filios
 inceptoz. Quatuor aut sut

in captiuitate: quatuor in carcere:
 et quatuor in infirmitate notanda
Incaptiuitate siquidem sunt lo-
 cus et tempus: pondus laboris
 et crudelitas exactoris. **L**ocus
 dum sumus in egipto: tempus quod diu
 male viximus: pondus laboris
 quantitas operis: crudelitas exac-
 toris. pertinacia pharaonis. **S**ic
 igitur sub pharaone id est sub
 dyabolo in conficiendis latebris:
 dum sub peccato sumus: tenemur in mun-
 do. **D**e his vero qui ad carcerem
 pertinent dicit propheta. **S**edentes
 in tenebris et umbra mortis
 vinctos in medietate et ferro
Sedent in tenebris: qui mori-
 tur in ignorantia prope fragili-
 tatis. **S**edent in umbra mor-
 tis: ipsa est enim ymago future
 damnationis. **U**mbra corpus
 sequitur: et ymagine vite vitio-
 se mors eterna committatur. **M**e-
 dia vero vocati solent: qui per alie-
 nas domos discurrerent. ostia-
 tum victui uictia querunt. **S**ic
 et nos mendicamus sumus: quia pro-
 max res quas habere non possumus
 desiderio et affectu animi medi-
 cantes concupiscentiam. **I**n hac autem
 mendicitate ferro ligamur: quod
 duris et opprimentibus culpis ag-
 grauamur. **F**errea et indissolubi-
 lia vincula sunt: graua et in-
 sepabilia peccata. **N**on infirmitate

vero quatuor pertinent: de quibus
 propheta dicit. **E**siuentes et siccitate
 anima eorum in ipsis defecit.
Et alibi. **D**eum escam abhomi-
 nata est anima eorum. **A**udis quod esui-
 uit et siccit? abhominatur
 et fastidit. **E**siuit et siccit
 infirmitati contra: abhomi-
 natur et fastidit sanitati
 conuenientia. **E**siunt et auro
 sitientem: siccit voluptatem:
 abhominatur et fastidit
 verbum dei quod robur est anime.
 et alimonia spiritualis. **I**nfa-
 me igitur et siti gemitur desi-
 derii tormentum: in fastidio noui
 mensurae defectum. **I**nse igitur prope
 deficiunt: quod ipsi prope sibi non suffi-
 ciunt. **N**e igitur omnino in seipsis
 remanentes deficiant: in deum
 proficiant. **D**e talibus propheta dicit
Clamauerunt ad dominum cum tribu-
 larentur: et de necessitatibus
 eorum liberauit eos. **I**nfirmum
 igitur hinc est que pertinent
 ad misericordiam: captum a modo
 benignitatem. **I**psa est de qua dicitur
Edixit eos de tenebris et
 umbra mortis: et vincula eorum
 dirupit. **S**atiavit animam ianem:
 et animam esiuentem satiavit
 bonis: misit verbum suum et sana-
 uit eos. **M**isit verbum suum ut sana-
 ret infirmum: id est iussione de qua
 dicitur. **D**ic tibi verbo: et sanabitur

puer meus laudanda igitur
 potentia: amittenda sunt bene-
 ficia liberationis. ut captivus
 benivolentia liberantis. Ipse
 enim eduxit nos. reducit deduxit:
 et induxit de carcere ad patriam
 per viam rectam in civitatem ha-
 bitationis. **F**ortis de carcere
 redemit pro sui sanguinis: ut
 irent in viam rectam. **P**roressit
 exemplo boni operis: comitatus
 est eutes. fratres proceps tribulatio-
 nis: manentes in domo pro sana
 vit medicamine virtuti. **C**lama-
 bo igitur ad deum altissimum. deum
 qui benefecit michi: ipse enim ei-
 puit me de inimicis meis for-
 tissimis et ab his qui oderunt
 me: quoniam confortati sunt super me
Sunt autem fortes inimici: sunt
 fortiores: sunt fortissimi. Fortes
 inimici vitia carnis: fortiores
 vitia mentis: fortissimi vero
 dyaboli. **H**ii autem qui me odiunt
 sunt falsi fratres: seu quilibet
 proximi qui mihi detrahunt. **S**ed
 forsitan dicet aliquis. **N**on te
 cepit dominus ab his. **E**ripuit
 equidem voluntate. licet aliquis
 subiecta ex precedenti usu pec-
 candi et assiduitate: licet ali-
 quis detineat animum vanitate:
 licet aliquis succubam per carnis
 infirmitatem: licet aliquis de-
 priat per dyaboli calliditatem

Sed verum dicet. **N**on te cepit
 ab his qui te oderunt: quoniam con-
 confortati sunt super te. **E**ripuit equi-
 dem per patientiam vincendo ma-
 liciam. **L**u enim per patientiam
 piosos porto: licet graviter
 affluctus tamen exuperans vinco
Scriptum est enim de ea. **I**n pacia
 via possidebitis animas vestras
Possidet igitur qui sustinet
Audisti quomodo quanta fecit domi-
 nus anime mee. **N**on enim amo-
 vit orationem meam et misericordiam suam
 a me: sed factus est dominus pro-
 tector meus. **I**nsinuata itaque mi-
 seriam nostram per enumerationem tri-
 bulationum: capti benivole-
 tia per recordationem beneficiorum: est
 postulanda venia de pertra-
 ctione peccatorum. **V**estigis igitur
 pedum per iudicis obvolutus:
 clamabo et dicam. **O**pi ma-
 num tuam porrigere dexteram
Dexteram etenim domini exaltavit
 me: non moriar sed vivam et
 narrabo opera domini. **O**scula-
 bor ergo pedes domini ne mo-
 riar per culpam: eigan me ad
 osculum manuum ut bonus opi-
 bus vivam: iuxta pedum sumi-
 tatibus. et manibus reptans certe
 damme ut osculum oris sumam
Osculum oris est reconciliatio ge-
 neris humani. facta per car-
 nationem mediatoris. **A**d pedes

ergo cognoscatur misericordia ad
manu datur venia: ad os gratia
In uno itaque uenitur pius:
in alio largus: in tertio gratus
Habet nunc ubi seruo deiciat
se pro culpa: ubi pauper recipiat
munera diuite: ubi amicus
ab amico honoretur. Circa pe
des puluis ardeat ad manu
ipsa te eruaet: ipsa te susten
tabit: ipsa te trahet ad osculu
oris. In primo suspirium doloris:
in secundo exortum laboris: in ter
cio iudicium amoris. Hoc est maie
suspirium: hic est labor marthe:
ille iohannis amor. Hic plorat
maria: ibi martha conqueitur:
illuc iohannes quiescat. In his tri
bus prout a notari tres animi
affectus: videlicet affectus con
fitentium propter misericordiam:
affectus agentium propter misericordiam: af
fectus querentium gratiam.
Affectus agnosatur per effectus
maia lauat lacrimis pedes do
mini: capillis tergit: labiis
osculatur. Vides ne in affectu
confessionis effectum compunctio
nis: Vides ne quomodo spergit crines
ad tergendum: quos per ornamenta
osueuerat ad placendum: Vi
des ne quomodo oscula pedibus
ipsum: que sine prope paulo
ante recusare solebat: Non ef
fundit aquam de vasculo sed de

vasculo: non tergit pannis serue:
in quibus mundo placuit in his
deo seruit. Tria similiter assigna
re possumus in martha: sa
lucet sollicitudine: turbatio
ne: et questione. Sollicita
est ne quod agit fiat pigre:
turbatur ne fiat tepide: con
queitur ut adiuetur ne fi
at tarde. Tales enim debent
esse effectus penitentium: ut si
quid eis percipiatur sollicitate
perficiatur. Turbantur etiam
si eis aliquid occurrerint: in quibus
aliquando casu vel infirmitate
peccantes offenderunt.
Conqueruntur ut adiuentur
que religiosorum preces et suffra
gia sibi percipiari obnixi deprecantur.
Nota igitur in iohanne
affectum querentium gratiam:
attende iterum effectum ut cog
noscas affectum. Carnales ut
auit nuptias deseruit: super
pectus domini in cena recu
buit: pendenti in cruce cum
maia nunc eius presens affuit.
Querit ergo dominum gratiae
per effectum mundicie: per exhibi
tionem presencie: per assiduitatem
frequencie. Mundicia
siquidem videt deum: presenciam
tangit: frequencia cognoscit.
Consequitur itaque visio bea
titudinis: tactus sanitatis:

cognitio cōsolacionē De p̄mo
 ergo beati mūdo corde. qm̄ ip̄i
 deū videbūt! de sc̄do tetigit fun
 briam et cessauit sanguinis
 fluxus: de tertio vero frequēta
 bat maria sepulchrū et cog
 nouit dñm̄ consolantem et
 dicentem sibi. mulier quid
 ploras quē queris **P**resentat
 ergo iohānes mūdiciam: fre
 quentat p̄senciam ut recipi
 at gratiam **C**onfidant in hys
 qui voluptates euaserunt
 carnis! qui in pectore eccl̄ie
 requiescūt: qui dñice passio
 ni cotidie deuoti assistunt.
Confidat etiam in hys sed an̄
 alios uuenū mūda societis.
 qui cū iohāne blanditijs mi
 sere carnis renūciauerunt!
 qui cū iusto loth declinātes
 ab impijs. sulphureas et ideo
 fetentes gomorreor euase
 runt flāmas: qui in pectore
 ih̄u dormiūt. qui in mysteio
 sacre s̄pture meditando mē
 tem ponūt! qui et in animo
 tenent mēoriā dñice passio
 nis. et in carne portant cru
 cem mortificationis: qui per
 om̄ia placent mūdo. et tamē
 mūdū fugientes seruiūt deo
In hac siquidem etate fla
 uescūt arnes. caro nitescit
 eburnea! oculor̄ gēnis fa

cies rosea decoratur. ualitudo
 corporis uires subministrat: iuue
 nilis etas longioris uite spa
 cū remittit **T**unc ei uiget
 ratio uigent etiam corporis
 sensus: tunc ē enī uisus acu
 tior! auditus p̄mptior: inces
 sus rectior uolūtas iocūdiōr.
Aui ergo in hac etate se domāt
 et deo se sociant: p̄mū iohan
 nis expectant **H**uiusmodi dis
 cipulis affectū sue dulcedinis
 dominus prebet: sic affectis se
 ip̄m familiare p̄ ceteris exhibet!
 et sicut iohāni uirgini om̄e
 dauit uirginē: ita et istorum
 mūdo cordi sociat mūdā car
 nem **T**ales offerūt hostiam
 uiuentem deo placatam im
 maculatam: non aure non
 oculo nō pede non carentem
 cauda **A**udiat hec sera cōuer
 sio senū. quibz ex defectu senec
 tutis aures obturantur. tur
 bantur oculi: et ut cūcta bre
 uiter p̄stringam ip̄i in se per
 se deficiunt **H**uius non offerūt
 agnū immaculatū: sed ut ita
 dicitur porcū curatū **S**icut
 enī porcus in imūditijs. sic
 senex iacuit in uicijs! et sicut
 porcus siliquis pasatur: sic
 senex fabulis et rumoribus
 delectatur **S**imul autem
 q̄nq; et comūtatur et moritur!

et ideo hoc sacrificium caude caret officio in hoc vite spatio: nisi forte dicitur quod habuerit caudam in capite id est principium confessionis in fine. **A**mant inuicem senes heredes quos eliquerunt quique carnaliter amant insipienter: amant eneruiter. **N**imus enim carnaliter diligunt: quos ad huc seculum spiritualiter conuerti non sunt. **A**mant insipienter: quoniam hoc quod posse acquisierunt posse relinquunt. **E**neruiter iterum illos amant: quorum dampna et tribulationes non equanimiter portant. **A**mant iohannes dulciter et fortiter: si non insipienter. **A**mant iohannes dulciter: quoniam sicut clauus clauo expellitur: ita dulcedine dulcedine spirituali carnalem expulit. **A**mant sapienter: nemo enim prudentia diligit: quod qui consilio sapienter et ueritatis seipsum omittit. **N**ec tantum dulciter et sapienter sed etiam fortiter amant: quia pedente in cruce domino dilectus cum dilecto amozari non dubitauit. **H**abet itaque mundicia dulcedinis affectionem: prudentia sapientie discretionem: frequentia pacis compassione. **T**ame ergo ne consentias carni blandienti: ne credas mundo decipienti: ne cedas dyabolo persequenti: sed

opponere vitam christi voluptatibus quod christum induisti: preterea de ueritate christi falsis mundi promissionibus: quod tempus christo credidisti: proponere uirtutem christi persecutionibus: quod crucem christi non erubuit. **D**electare itaque in pulchritudine mundicie: in rectitudine iusticie: in fortitudine pacis. **H**ic est lectulus contemplanus: hic requiesces hic dormies. **H**ic quere gratiam et uenies: hic in candidis mundicie lintheamentis: et quasi in molli pacis culatra: in lectulo consue uere pacis in presopnia. **T**ria sunt autem que huiusmodi quietis pacem conturbant: uidelicet panorum inmundicia: sopnia lecti diuicia. **P**anorum inmundicia est carnis spurcicia: sopnia mundana gaudia: lecti diuicia: impacia. **I**n his siquidem panis sunt pacis carnis vermes: uidelicet inmundicie carnis affectus: et mentis corrupte cogitationes. **P**ungit culicis more stimulo luxurie: mordet appetitus gula: sollicitat ornatus superbie. **S**opniis uero deluditur dum fauoribus grandet: dum honoribus extollitur: dum personarum sublimium familiaritate gloriatur. **T**ransiunt hec omnia quasi sopnia

velut aura ptransiens: ve
 lut hospes vnu noctis sumo
 mane recedens In duro siqui
 dem laulo iaces: diu ebullatio
 nis asperitatem sustine pane
 ter no vales **N**o abluendos
 huius lecti panos maria mag
 dalena pbiuit aqua: eosdem
 extorsit martha maibz: ut sic
 currentur accendit iohanes
 ignem: illa salicet aqua me
 rois: ista extorsione laboris:
 iohanes igne amoris **C**onue
 niunt igitur hec tri ad facien
 dam mudicia: videli aqua
 man et ignis: id e meror la
 bor et amor **A**qua soli abluunt
 sordes: man expiunt: ignis
 deficit **M**eror abluunt fetore:
 labor extrahit humore: calor
 pbet candorem **P**rima aq sord
 dida: secunda turbida: tercia
 liquida **S**ordida pro peccati
 ppetratione: turbida pro re
 cordatione: liquida pro depo
 sitione **H**abet eni sordes cul
 pa: turbatione pena: hylai
 tatem venia **P**rima lauat
 pedes: secunda man: tercia
 faciem **P**edes affectus sut
 animi: man opa peniten
 tie: que quq sunt aspera
 puluere id est vanitate **f**a
 cies vero q suis mada laua
 tur: diu intentio pura deside

rio veniendi ad deū inflam
 mata lacrimatur **I**sti sunt
 pedes cui lib: fidelis anime
 hee man: hee facies **H**usit
 pedes iacob quibz egressus e
 de mesopotamia syrie id est
 de altitudine supbie: hys
 maibus luctabatur: hac fa
 cie intēdebat in faciem dñi
Hus pedibus renuit ire ia
 cob cum esau id e ai carnali
 affectu: hee sunt man qbus
 virgam tenebat et baculu:
 virga directiois p correptione
 et baculu sustentacionis per
 consolacione **H**anc facie au
 tit a facie esau **F**aciem iacob
 ab esau auertit: ai iustus q
 lib: carnalibz desideriis no co
 sentat **D**e hys etiam pedibus
 ppheta dicit **M**ei aut pene
 moti sut pedes pene effusi
 sunt gressus mei: s tu dne
 tenuisti manu dexterā meā:
 et in volūtate tua deduxisti
 me. et ai gloria suscepisti me
Due aut maior gloria hoī
 pt esse: q ipm hominē cum
 verbo vniri: **D**ue vero ma
 ior gloria seruo: q q vestiatur
 seruo et filio ex eodem pāno:
Ecce videm filiu sedentem
 ad dexteram patris cooptu pal
 lio nre carnis: ecce sup ange
 licam creaturā videm exal

tan nrām. **H**ec ē igit gloriā mea
hec ē exultatio capitis mei. **D**o
ergo michi ē in celo. et a te qd
volui sup terram. Nichil aliud
n̄ adherere deo: pone in dno
deos pem meā. **H**uc assiste ka
rissime cotidie p̄ns in oratione
pure deuotionis flexo genu obe
dientie. eleuatis bonoz operū
māibz. humiliato v̄tate mentis.
nō differas sed accelera: discur
re p altaria templi. ingredere
in sanctū scōz. ubi ē enī altare
eneū altare aureū. ubi scā scōz.
In altari eneo imolant car
nes: in aureo thymiamata:
in scā scōz sūt tabule legis. **I**n
mola ergo carnes si apud te
aliquas habes: attende th
miamata: intende legi dei.
In imolatione carnis intelligi
tur carnaliū desiderioz mortifi
catio: in odore thymiamatis
orō: in tabulis legis diuine sa
piē cōtemplatio. **H**ic siquidē
habes ad quē et vbi et pro q̄ba
ores: id ē pro delictis misere
carius: in ara cordis: misericor
diam diuine maiestatis. **S**ed
qm̄ de templo mēsiōne fecim⁹
et nos ipi ut ait aplis tēplū
dei sum⁹: placeret tibi forsitan
hinc ut de ipō materiali tēplo
apponendo dicerem⁹: ut hec
que facta sunt ī tēplo materi

ali assignāe possem⁹ in mistico
vel morali. **D**e templo aīe.
Notandū est igit **ca. xj.**
Na quo et quibz auxilijs
vbi et qm̄ qm̄ta et quale fctm
fuit hoc templū breuiter edis
ferim⁹. **F**undatū ē ē a salo
mone. hiram rege tyri auxili
liante: in mōte moria. in area
omā ierusei: quadringente
simo et octogesimo aīo egres
sionis filioz ysrahel ex egipto:
spaciosū valde: pario marino
re redinis tabulis et auro pu
rissimo decoratū. **P**otest itaq;
hoc templū referri ad xp̄m
mediatorem dei et hoīm. q̄ aut
Soluite templū hoc: et in tribz
diebus exatabo illud. **H**oc autē
dicebat de templo corpis sui.
Pinet etiam ad ipām eccliam:
vel moraliter ad quālibz fide
lem aīam. **V**nde dicit aplis
Relatis quia templū dei estis:
et spūs dei habitat in vobis:
Ecce quō per assumptā carne
fctis est nobis templū: ecce
quō nos illi per inhabitantē
sp̄m. **E**st ergo vniūsq; n̄m
spūale templū. **H**oc autem
templū salomon edificat qui
interpretatur pacific⁹: aīm⁹
videlz pacis sibi. libera foren
si cura: seipm̄ possidens tran
quill⁹ et quiet⁹. **R**efere historia

q̄ salomon edificaturo tēplis
 domino. que sicit̄ auxiliū ab
 hyram rege tyri qui erat ami-
 cus dauid om̄i tempore: mi-
 scit̄ quāram sibi artifices ligna
 et aurū. **H**yram interpretat̄
 excelsē viuens. **E**xcelse viuūt:
 qui remoti a plano volupta-
 tis partem et arduā viam
 que ducit ad vitam ad emi-
 nentiā virtutū ascendunt. **H**y
 sūt qui habitant in montibus
 ysaiah: vnde veniet auxili-
 ū nobis. **Q**ui ergo sic viuūt:
 ligna de libano cedrina vbo
 p̄dicationis succisa trāsmut-
 tā ligna de libano sūt inq̄
 sublimes et gloriosi fuerūt
 in mūdo. **C**ū enī videm̄ eos
 qui fuerūt in sc̄lo diuites an-
 mōsteio fieri paupes. nobiles
 seruire et eē humiles. poten-
 tes subditos. sapientes vlti-
 et habitu despectos. inōne p̄
 exēplū bone opationis ponū-
 tur in edificatio tēpli sp̄italis.
Trāsserunt itaq̄ de monte
 sup̄bie. in montem iusticie.
 de silua tortuose secularitatis
 ad rectitudinē vite ad habi-
 taciū sanctitatis. **de artificib̄**
Quit̄ etiam **h̄ tēpl̄. xij.**
Hyram artifices: quia
 de claustris excelsē viuentiū
 inde ad alia claustra mittūt̄

quāsi religiosi fr̄es: qui arte
 regendi et disciplina disci-
 plinis edificantes domū dñi
 sapidū it̄ ibidem formam
 vere religionis. **Q**ui lapides
 de monte celos s̄ adhuc seq̄
 les et asperos artificis vere
 sapie reddunt̄ equales et po-
 lutos: id ē variōdos et inco-
 rrigibiles fr̄es arte discipline
 faciūt̄ mansuetos et mitēs.
Sedemas tabulas supponūt̄
 marmora sub linea iugen-
 tes equalitatis: dū coartant̄
 fr̄es sub equalitate ferre so-
 cietatis. **S**alpiuat̄ eam
 eas disciplina impingūt̄ doct̄
 ina. **A**nsit et aurū: ut p̄ ful-
 gorem metalli et puritate
 nullam que supereminet ceteras
 virtutes h̄c doceam̄ caritate.
Pro quib̄ salomon hyram
 plurimos vitæ et olei choros
 in abū domui sue misit sin-
 gulis annis. **A**capuit ergo
 vnde viuūt et vnde p̄uide-
 ant: **r**ecapiūt̄ enī fructum pte
 videlz fructū bone opatio-
 nis: quos in illis semināue-
 rant p̄ certū discipline et
 p̄biam p̄dicationis. **r**ecapi-
 unt et oleū. **Q**ui p̄desse alijs
 capiūt̄: ex hoc maioris pro-
 uidentie et discretionis lu-
 men acquirunt. **N**ec est

preveidū q̄ ad iram salo-
mon dicit **P**recipe inquit ut
p̄dant michi cedros deli-
bano: et serui mei sint cū ser-
uis tuis **S**unt serui mei iqt
cū seruis tuis **S**erui hyram
ut ligna p̄dant: serui sa-
lomonis ut mēsuras ponāt
Ligna cedere ē in homines
māa refecare: mēsuras po-
nē in corrigendo modū tenē
Hoc est etiā quod sup̄ dicit
m̄: ut qui volūt sibi sp̄itale
templū ostiū: ex ip̄is qui ex-
celse viuūt aliquos feci per
exemplū saltem velint ha-
bere **N**on ē inquit t̄plō meo
qui noueit ligna cedere sicut
sydonij **S**ydony interpretant
venatores **H**is sūt qui p̄sequū-
tur nō tm̄ in se feciam in alijs
mors aīales: qui bestiarū
vestigia indagantes nocēt:
id ē actiones occultas hoīm p̄-
iectuans et signa consciēcie
p̄udent distant **I**nuetas
vō bestias p̄cūit sagittis:
q̄ fca carnalū antiquorū
p̄m dāpnant autoritatibz
et dictis **T**ales dico cotidie
occidūt et eosdem in abū su-
mūt: q̄ carnales quosq̄ mu-
do mortuos in corp̄e ecclie p̄-
dicando cōuertunt **U**nde et
petro dictū ē **A**cta et mā-

ducta **E**legit q̄ salomon opa-
rios de onā israhel: et erat
inditio t̄ginta milia viroz
Anttebatz eos in libanū: de-
cem milia per singulos mē-
ses: ita ut duobz mēsibz cent
in domibz suis **N**is t̄ginta
milū ḡtinet in se t̄nariū atz
denariū **T**riginta enī ter de-
cem sūt **T**ria siquidē denūci-
ant sancte t̄nitatis in q̄fessio-
ne vere fidei agnitione: decē
ewangelia denarij ē mune-
ratione **T**riū vō mēsu que si-
gillis lignoz cesoribz eāt at-
buta distinctio: sūt iustice
tres virtutes ewangelicē: in
delicet elemosina ieiunū et
orō **U**nd aut mēsis in quo ad
cedenda ligna egrediunt est
elemosina: in q̄ per opa mū-
nata p̄mū laboram **D**uo
vero reliqui mēses quibus
in domibz suis morant opa-
ri sūt ieiunū et orō: in qui-
bus quilibz sp̄itales castigū-
do in t̄narnem cōiū ad dñm
vacant sibi **P**nt etiā mo-
nasteriū isti tres mēses tres
designare virtutes: id ē lē-
nē predicationē meditatio-
nem **M**ensis in quo ligna
cedim ē predicatione: sedus
et tera sūt lectio et medi-
tatio **I**n t̄mo itaq̄ foris labo-

ramus: in duobus reliquis do
 mi sumus. quiescamus. et ficini
 ferramenta paramus. Super
 mesam ei scriptura reficimur
 in ledone. ferramenta acuum
 id est igenia ibi. illic ab u su
 munus exempla gustando
 moralia. Huiusmodi meses mo
 rales. huiusmodi pertinent proprie ad
 claustrales. huiusmodi sunt et opa
 ri templi de quibus dicitur.
 Adoniram erat super huiusmodi
 idictione. P adoniram quod dicitur
 meo excelsus interpretatur.
 ille dominus excelsus qui huius
 lia respicit veraciter desig
 natum. Ipe itaque huiusmodi
 operibus proponitur. dum per eum
 quibus horis loci vacent quibus
 meditationi uel predicationi
 consistere debeant ordinatur.
 Ex solo enim dono gratie sue datur
 nobis affectus. consequitur
 et effectus. **De his qui portant**
Verat onera. xiiij.
Heciam salomoni septu
 aginta milia eorum qui porta
 rent onera. et octoginta mi
 lia lathomorum in monte. abs
 que propositis qui perant singu
 lis operibus. nullo tamen milium tre
 centorum sapientium populo.
 et his qui faciebant opus
 Habuisti super cesores lig
 norum. habes et nunc cesores

lapidum. Latomi etenim cesores.
 lapidum solent appellari. Sunt
 et alii qui onera portant. quia
 alios sustentant. portant enim
 humilitas ligna. patientia lapides.
 stabilitas sabulum. mansuetudo
 calcem. continentia aquam.
 portant enim de more superbie
 ad edificium spirituale. humiles
 elatos. patientes diuos. stabili
 les leuitati deditos. mansueti
 igne iracundie dissolutos. con
 tinentes in lapsu positos. Audis
 precitatem lignorum. diuiciam
 lapidum. leuitatem sabuli. ardo
 rem calce. effluentiam aque.
 Cum autem aqua calce et sabu
 lo misceatur. iam aliud quam prius
 esse efficitur. fit enim cementum.
 unde lapides in edificio colli
 guntur. Que enim prius fuerant
 leuia et dissoluta. iam sunt
 in ipsa coniunctione aliquantulum
 solidata. Dum autem cementum inter
 lapides ponitur. magis ac
 magis indurat. et sic quicquid fit
 ut lapides velocius possint fra
 gi. quam ipsum cementum contem
 idem in eadem solet fieri. ut qui
 in seculo fuerant instabiles et
 dissoluti. in congregatione eadem
 inter perfectos fratres stabiles inue
 niunt et firmi. Potest etiam
 cementum intelligi concordia
 morum. huius autem qui opus faci

unt lapides in cernitū ponūt.
et sicut lapidū paries sine ce-
mēto in altū non p̄t eigi: sic et
paries vitritū sine cernēto cō-
cordie nō p̄t eleuari. **De iustis**
Propositi opm **ap̄ri. xv.**
sūt conditores sc̄pturā:
qui docent q̄lis debeant op̄ia
in iusticia seu aliena pot̄te.
q̄litate iustos docere: cōtēptōes
corripere. de quibz ap̄tus dicit
Corripite inquietos consolam̄
passillanimes suscipite infir-
mos: paciētes estote ad om̄es.
Precepit q̄ rex ut tollerent la-
pides grandes p̄ciosos ī funda-
mētū templi: et quadrarent
eos. In edificanda domo domi-
ni: in p̄mis fundamētū ponit̄.
quod nō n̄ eusa terra et
electa firmū ēp̄itur: ne edifice
in sup̄ terram s̄ sup̄ petram.
Petra aut̄ eiat x̄p̄s. In quo fun-
damētō lapides p̄ciosi et gr̄a-
des tollūt̄: id est vita et fa-
ma grandes cōditōri suo adhe-
rentes disponūt̄. Prius t̄n̄
debent lapides quadrari: et sic
ī fundamētō poni. Quadratu-
re lapidū assimilari p̄t stabili-
tas elcōz. Electi siquidem qua-
drant: dū int̄ q̄mōz virtutes
prudētiā salū t̄p̄antā fortitu-
dinē et iusticiā cōstitūt̄.
Tunc et quonūq; v̄tūt̄ elcōz

firmū manet: ne ad ignaviā
prudētiā ad dēlectōnē t̄p̄an-
tā. fortitudo ad t̄dōem. iusticiā
ad amare se se inclinet. Habet
etiam quadratū lapis sex sup̄-
ficies. In feli. In v̄deli. In sup̄ei. In ante
et retro dextrū et sinistrū: id ē
p̄clationē et subiectionē. In oc-
cultā et ap̄ta: p̄spem et adūsa.
Si igitur ficiis quadratū lapis:
in quocūq; latere iusticiis. fir-
miter stabis. Quos dolauerūt
cernētariū hiram. et cernētariū
salomonis. Cernētariū hira
et a cernētariū salomonis.
lapides dolantur p̄ciosi: non
enī ab alijs n̄ ab hys qui pacē
tenent. et mortificat̄ carnē
elcōz vita quadratur. Si enī
stritte viuas et pacem nō tene-
as: vel si pacem teneas et dis-
solute viuas: nō lapidem do-
las bene. Sic cantā in tym-
pano: ut cantes in choro. In ty-
pano cantant qui carnē mor-
tificat̄. In choro cantant: qui
concordiam mor̄ seruant. Por-
ro bibliū p̄parauerūt ligna et
lapides. Biblos ciuitas ē fem-
cis: pro qua in hebreo gobel si-
ue gebal continet: quod desi-
niens siue determinans iter
pretatur. Qui ei mētes fide-
liū ad spirituale edificū volūt
eigere. tales debent eē ut quid

faciendū sit uel quid ueniendū
 sciunt diffinire: ut sciunt terre
 nis adherentes mūdo abstrahē
 abstractos instrue. **Qui** et opus
 templi spiritualis pparant: nec
 eut pvideant quas virtutes i fun
 damēto huilitatis pnis ponāt
Actum ē *quā sūm sit tēplū.*
 Ergo quadringentesimo
 et octuagesimo anno egressiois
 filioꝝ israhel de egypto in anno
 quarto mēse 21o ipse ē mēsis se
 cūdo regis salomonis sup israhel:
 edificare cepit templū domino
 Audi qꝫ longe post egressione
 filioꝝ isrl' de egypto posuit salo
 mon fundamenta templi: nō
 ē qꝫ cito mūdo uenūas. edificij
 spiritualis fundamētū locis. **Ad**
 huc et sup ē transitoria rubei:
 habens in se colorem sanguis:
 et cōmōtionē turbationis. **Ad**
 huc et turbis. adhuc et gl' dū
 ris: in pace debes eē et in huili
 tate. **Prūis** enī reperies aquā
 in deserto hāntissimā: dū et
 pccā desens adhuc gemit. **Sit**
 aut aqua potabilis: inposito
 ligno cruce. **Sit** enī ad modū
 passio xpī redemptue dulcesor
 aīn: dū ei de mōtē saluato
 ris pccā remissio pnuetur.
Adhuc bellā sustines et cōtē
 ditiones ne admiscas: adhuc
 ollas tarrūū suspūas. **Sit** uō

appropinqs terre pmissionis:
 bibis aquā fluis: et aquā iocō
 nis: aquā dulce nō enī cū silen
 cio dierentem. **Dum** autem ex
 aquis syloe que cū silencio au
 eunt dactos lauis ut videas:
 tūc appropinqs ad montē visi
 onis: in quo edificatū fundamē
 ta ponis. **Non** igitur facis sub
 moyse sꝫ sub salomōe: nec eadē
 primo regni sui anno: sꝫ quarto
Annū mēses dies et noctes: hu
 mane uite sūt distinctioēs. **Hab:**
 enī quelibꝫ fidelis aīa moralit'
 annos mēses dies et noctes: qꝫ
 bus suas designat actioēs. **Prū**
 in 9 annō regis salomōis super
 isrl' est abiectio sui: secūdus sub
 iectio mūdi: terra: eiectio dya
 boli: qꝫtus dilectio primū. **In**
 pmo huiliatur: dū eligit ab
 iectus eē in domo dei magis
 qꝫ habitare in tabernaculis
 pccōr. **In** secūdo subiat sibi reg
 nū: id ē mūdi. **In** tercio eicit
 hostem: id ē dyabolicū. **In** qꝫto
 acquirat pacē: nō enī diligit
 pccā. **In** tribus primis ma
 teriam pparat: in quarto edi
 ficat. **Nec** etiam in primo mē
 se annū: sed in secūdo. **Prū**
 in 9 mēsis in mēsis: annū
 qꝫtus heb: eos erat aprilis:
 secūdus mai. **In** aprilis sꝫ
 dem inouatur terra: in eodē

fiat pascha id est phase quod
interpretatur transitus. Dū enī
de viis ad virtutes nouē tran
seas. dū adhuc sis nouellus
in dilectione: nōdū potes fida
mētā templi ponē: cū autē
diligis iunūcū: tūc qī in secūdo
mēse ponis fundamētū. Pri
mū ei mēsis in āno dilectōis ē
diligere amīcū. Hoc etiā eth
nīa faciūt. Secūdus vero dili
gere iunūcū: terciū ē dilige
deū. Dū ergo iunūcū diligis. fū
damētā templi in latū dispo
nis: dū diligis deū edificas spi
talis parietes ei⁹ in altum.
In his vō mēsi⁹ et in his an
nis dies et noctes pnt assig
nāi. Habent ei⁹ diem contem
platiōis lucem: noctē tēptā
tiōnū caliginē. Istū illūiat sol
indeficiens: illam luna de
crescens. Hic vides deū: ibi of
fendis proximi. In die vides:
in nocte ploras. Vnde ihere
mias plorans plorabat in
nocte. Mens ei⁹ que ebullitōi
bus temptatiōnū in fine qñ
q̄ concussa dolet: exhilarata
radio contemplatiōis gaudet.
Habet nūc lūmē fundatiōis
tempō: restat etiā ut eiusdē
templi detinēt locus de
quo in paralipomenon mā
feste dicitur. **vbi fidatiū sit**

Cepit salomon tēplū
edificare templū dñi
in iherlm in monte moria: q̄
demonstrat⁹ fuerat dauid pa
ci⁹ in loco quē p̄parauerat
dauid in area ornāi iebusei.
Edificanda ē itaq̄ dom⁹ dñi
in iherlm et in monte: id ē in
paci⁹ mente in eminentiā
videlz homis pte. Qui mons
moria id ē visionis nūcupat⁹
q̄ in paci⁹ mente domin⁹
habitat: et in eadem oculo cō
tēplatiōis videri desiderat.
Qui demonstrat⁹ fuerat dauid:
et quē p̄parauerat. Demōstra
tur ei⁹ forti manu id ē bñ opā
ti p̄ spm: p̄paratur ab eodem
p̄ desiderū. In aream ornāi
iebusei: que mūdanda ē ven
tilabro discretiōis a palea
vane cogitatiōis. Ornāi il
lūatus: iebusei⁹ concultatus
interpretatur. Habet enī qñq̄
mens lūcē sciē et discretiōis
lumen: s̄ tñ adhuc conculta
tur a sp̄itibz imūdis. et impli
entur seculāibz curis. Cū vero
iebusei⁹ locū aree sue dauid
regi venderet in qua templū
domini solūmō edificaret: nō
iam iebus dicitur. s̄ iherlm nū
cupatur. Mens ei⁹ que iunūciat
oibz que possidet: cū cōcul
tatore dyabolo supato deū quē

desiderat in pace videt **H**ecapit
 ergo pro loco aere regni felici
 tatis etne **Q**uia vero secūdu
 sitū loci mēsurā solet qūtitas
 edificij: ideo congruū videt
 subiūgi de tibus dimēsiōibz
 templi **H**abebat eī sexagū
 ta cubitos in longitudine vi
 ginti in latitudine: triginta
 in altitudine **L**ongitudo domū
 ē longanimitas boni opis in
 exilio hui⁹ peregrinationis la
 titudo caritas est: que nō tñ
 de pspicitate gaudet amica. s
 etiam compatitur dāpno in
 imia **C**elsitudo altitudinis ē
 spes etne retributiōis **H**ic fit
 ut his moralitē in bona opari
 one longū in mīa latus. inde
 siderio altus: ita sal: ut pse
 uerantia duret usq; ad vltimū
 vite finē **M**isericordia dilatat
 manū usq; ad pauperē: altitu
 do vō desiderij gustet eternita
 tis dulcedinē **I**n hac ergo lon
 gitudine latitudine et altitu
 dine parietū disponūtur di
 uersi ordines lapidū **I**n iusti
 co siquidem disponūtur hoīes:
 in morali virtutes **I**ria enī
 assignam⁹ templa: videlicet
 materiale iusticiā et morale
Primū in mōte: scdm ī mēte:
 terciū in congregatiōe **Q**uū
 de lignis et lapidibz: latitudo

virtutibz: terciū de iustis hoī
 bus **H**abes nūc vt usq; tēpli
 locū et materiam: artificem
 et mēsurā **S**ed qm de morali
 templo spūaliter loqui sus
 cepim⁹: idcirco ad edificatio
 nē claustralū inēponētes ali
 quid de mystico: que restant
 aliquātilū laa **R**exponēdo mo
 raliter transauram⁹ **E**difi
 cem⁹ igit spūale templū: id
 ē cor nrm ad deū cōsūc **H**abe
 im⁹ eī ut sup⁹ dixim⁹ mōte
 ihrlm locū videlicet edificij pa
 cificā mētem: habem⁹ ma
 teriam ligna et lapides. id ē
 diuisas virtutes: habem⁹ et
 artificem itellctm rōnabilit
 singula discernētem: habem⁹
 etiam mēsuras longitudinis
 latitudinis et altitudinis id
 ē pseuerantā boni opis in pe
 regnatiōe hui⁹ exilij largim⁹
 tem beneficij. spem desiderij
Quid siquidē lapidū ē pcess⁹
 virtutū: qui in altū dirigit:
 dū mens de v̄tute in v̄tutē
 ad culmen pfectionis suble
 uatur **E**x hys eigunt templi
 pietes: recte videlz opatiōes
In edificatio iusticiā templi p
 m⁹ lapis abel in ordine pon
 tur: a quo usq; ad vltimū ius
 tū linea iusticiāe p̄tenditur
Abel interpretatur lucto siue

vanitas: vel vapor vel misera-
bilis. Attendam igitur in-
pretationem nois ad quod respiciat:
ut ipse moralitatis diuer-
sitas ad bonum opandum mentem
cogit. Vanitas ei respicit ad
mundum: luctus ad peccatum: vapor
ad tempus: miserabilis ad de-
um. Fuge ergo luge: attende
et deprecare. Fuge mundum quia
vanitas est: luge peccatum quia iniqui-
tas est: attende carnem tuam quia
fragilis est et quasi vapor ad modi-
cum parens. deprecare deum quia
miserabilis est tui. et ipse misere-
ricors et clemens est. Hic lapis
primus ponitur in porticu tem-
pli: prout et extitit in veteris
testamenti. Ponitur
etiam lapis iste in porticu
moralis porticus enim templi de-
signat moraliter renunciationem
mundi. Si hanc ergo porticam
edificatis. congruum est ad sig-
nificationem supradicti nois
accedas: ut sic in primis pla-
ceat tibi vanitatem mundi
fugere. iniquitatem peccati de-
flere. fragilitatem misere carnis at-
tendere: et quia sic miserabilis
es ad ipsum misericordem deum ques-
tum digere. Hec ergo ponenda
sunt sup fundamenta humili-
tatis disponenda in latitudine
caritatis ut omnia in caritate

fiant. Habes nunc moraliter
porticam que est ante templum
renunciationem mundi: iustitiam
vero pres veteris testamēti.
For autem ad deum conuersum est
morale templum: etiam iustitiam
In hoc templo quia norma beatus ste-
phanus primus ponitur: ut ab
ipso regula iusticie digatur.
Stephanus enim interpretatur nor-
ma iusticie. Norma iusticie est regula
iusticie: in qua digatur equali-
tas lapidum id est ordo virtutum.
Secundum rectitudinem huius re-
gule. in edificio tui cordis vir-
tutes dispone. Hoc autem facis
dum tribulationes libenter patieris:
dum inimicum diligis. dum pro perse-
quentibus pres fundis: unde cum
stephano orulo contemplationis
iam primus oraculo filium patris
a dextris stantem vides. Vides
enim eum stantem: non quasi sedentem sed
velut edificanti auxiliu pre-
bere volentem. Si enim oraculum
intraueis: quietum videbis. Ora-
culum moraliter est contemplatio-
nis secretum: iusticie vero signi-
ficat celeste regnum: in quo se-
raphin ponitur quasi lapis primus
quia fundamento diuine maiestatis
per amorem adheret primis
quibus seraphin incendencia
siue incensa dicitur: incensa
ab illo igne de quo dicitur. Qui

apprimant in: apprimant
 igni. **H**ic ignis attenditur i aq
 ardet in turbine: lucet in ocul
 to. **H**ic ignis e ardor dilectionis
 Attendit in aqua copuccionis:
 ardet in turbines tribulatio
 nis: lucet in occulto cotepla
 tionis. **V**ides ne quo lapis iste
 in ordine suo concordet secudo
 lapidi et primo: **A**bel ei morali
 ter designat pnie luctu: **S**tepha
 nus patientia tribulatiois: sera
 phin amoris incedu. **H**ic est
 insipientiu dolor: pfienciau la
 bor: pfectoz amor. **F**eat etiam
 salomon ostiu in portau i te
 plo in oraculo. **A**ffice ostiu por
 ticus ut ait beda sermo e pphe
 ticu: ostiu templi xpūs: ostiu
 oraculi pnie celestis introitus.
In portau renuatiatiois. mora
 liter e postiu cognitio mudi:
 in teplo conuersiois cognitio sui:
 in oraculo coteplacionis cogni
 tio dei. **D**u eni in te casu mudi
 attendis. videlz ppsis positus
 in deserto diuiciaru. in lapsu
 voluptatu. in piculo dignita
 tu: tunc ad ostiu porticus atte
 dis. **D**u vo ppe carnis atten
 dis de fcm: ortu puelae. iuue
 tutis mometu. vespam senec
 tutis. **D**u hec consideras: per
 ostiu templi transire festinas
Cu aut bonitate dei attendis

bonitate cui nichil deest bu
 tudine que nullo indiget. **E**t
 attendis ad videndu deū in bo
 nitate elcoz suoz ad letan
 du in leticia gentis sue. **D**u
 hec facis: postiu intrae pa
 ras oraculi spitalis. **De equi**
Dota quoq noctio. **xviii.**
 ut legitur: q sol equi
 noctialis directis radioru su
 oz lineis pilla tria ostia videlz
 porticus templi et oraculi ar
 cham testameti illuare sole
 bat. **A** sole eni intelligentie
 dirais radius coteplacionis.
 nubes cogitacionu penetrans
 que disaurit pacem medi
 tacionis p sup dca tria ostia
 illuat archam id e consiam
Hoc aut fit quociens equinoctiu
 euenire attingit. **F**it aut equi
 noctiu: cu dies noctibz et noc
 tes diebus equalis fuit. **H**abz
 animu noctes et dies morales:
 pspera saluz et adusa. dapna
 et lucra. tristia et letia: metis
 puritatem et turbacionem.
 luce coteplacionis. et caligi
 ne teptacionis. **D**u hec aim
 deliberat: q sub equa mesua
 dies et noctes librat. **D**uo sūt
 aut equinoctia: vernale salz
 et autumnale. **S**ūt etia quoz
 anni tempora: ver estas au
 tūpn et hremis. **I**n vere itel

ligitur temperantia mentis: in
estate feruor caritatis: in autūp
no tepor: in hyeme torpor. **T**e
por in mēte: torpor in corpore.
Ab autūpnali equinoctio inci
piūt creſcē noctes: a vernali
dies. In hyeme etenim torporis.
creſcunt caliginēs tēptacois.
In estate vō feruoris. multiplicā
tur **tēptaciones** illūationes
contēplationis. In quozdā mē
te fit equinoctiū autūpnale. Sūt
nāq; multi q̄ius tepidi. qui at
tendūt miseriā mundi. deſtīn
tūnis. v̄titudinē eternitatis: et
ſic ſol intelligentie diuīnis per
ſup̄dicta oſtia radijs considera
tionis illūiat archā cōſciēcie.
Ab hoc equinoctio dies minui
tur et noctes creſcūt. q; tepidi
licet hec omnia considerēt: t̄ntē
pore tēptacois recedūt. **S**onu
tatur etiam longas noctes fri
gus hyemis. id ē deſidia torpo
ris. **C**reſcūt noctes: dū multipli
cant tēptaciones. **H**as noctes
p̄aurit luna negligentie. coo
p̄ta obliuiois nube: obteneb
tā nubilo ignorantie. **S**ūt etiā
alia a frigore nimis egreſſi q̄ in
equinoctio vernali cōſtituti: in
quib; ver oritur. ī quib; eſtas
ſequitur: de quib; etiam dicitur.
estatem et ver tu plasmasti
ea. **I**n v̄e omnia renouatur: in

estate vō matūritur. **I**n vere
ornatur terra florib;: et in no
uiter cōuerſo vita morib;. **A**b
equinoctio itaq; vernali creſcūt
dies v̄ſq; ad p̄ſtū diem et̄ne v̄tū
tudinis: ab autūpnali vō creſ
cūt noctes. v̄ſq; ad cōtinuā noc
tem et̄ne dāpnationis. **H**anc
diem nulla nox interpolat: il
lam noctē nulli lucis splendor
illuminat. **de fenestris tēpli ob.**

Fat etiā salomon **liquis.**
Obliquas fenestras in
templo. **O**blique fenestre ſūt
doctores et̄ne: qui dū fideles in
et̄na verbo predicacois docent:
q̄i ſuſcepto ſolis luīe templi pe
netralia clauitate replent. **H**y
ſiquidē oblique fenestre dicūt
et̄: q; ſimū mētis dilatant ī di
lōne: dilatant ad cōpactēdū
p̄rimo: extendūt in cōtēplan
do deo. **S**unt et in templo cuius
lib; fidelis aīe ſeptem alie fenel
tre. ſeptem videlicet dona ſpūs
ſancti: qui ſūt ſpūs ſapie et in
telligētis: ſpūs cōſilij et fortitu
dinis: ſpūs ſc̄ie et pietatis: et
ſpūs timoris dñi. **P** fenestram
ſiquidē timoris intrat lumē cō
feſſionis: p fenestram pietatis
lumē cōdeſcenſiois: p fenestrā
ſc̄ie lumē circūſpectionis: p
fenestrā fortitudinis exemplū
bone opationis: p fenestram

consilij radius deliberationis!
 p fenestram vō itellctūs lumē
 discretionis: p fenestrā sapiē
 lux edificatiōnis Sapia ei dū
 edificat illuīat: p ipām siquidē
 in mēte orit sol iusticie xpūs
 dñs de⁹ nŕ Doctrina et exemplū
 cōsolationis xpī. replet luce sa
 piē searetū cordis nŕi Audi fe
 nestrarū obliquitatē: audi diffu
 sam lūis claritatem Nichil enī
 latet occultū in absconso mētis:
 qd nō appareat in luce vē con
 fessionis. **De pietatē tēpli. xxii.**

Et edificauit pietes
 dom⁹ in iŕsec⁹ tabulatis
 cedris a paui mēto dom⁹ usq̄
 ad sūmitatem pietū: et super
 tabulas cedinas induit aurū
 iusticie tēpli pietes. sūt ppli
 fideles: qui ad similitudinē pie
 tū p successione tēpis sese iūce
 sŕsequētes. q̄ ordines lapidum
 dignū in altū fuit aut ex mar
 more: decorant tabulis cedinis:
 auro supueſtūtur In fortitudie
 siquidē marmoreis fides in alti
 tudie cedi spes: in p̄ciositate
 auri que virtutes supeminet
 ceteras. itelligi p̄ caritas Sub
 sternitur itaq̄ firmitas fidei:
 ut vestiatur sublimitate spei:
 ut decoretur auri p̄ciositate. id
 ē caritate Teguntur aut tēpli
 pietes cedro. usq̄ ad sūmitatē

pietū a fūdāmētō: qz spei p̄se
 uerancia nullū hŕē debz finē
 in hac vita: s̄a primo iusto usq̄
 ad vltimū iustum sub tutela
 spei iŕudicē debet etiā bonis
 opibz et studio virtutū Moralit̄
 autem: in sp̄itali templo struc
 tura pietū. ē p̄cessus virtutū
Sit igitur de marmore pario:
 vestitur cedro: decoratur auro
 Marmor parū candidū eē
 dinosatur: cedrus odore suo
 serpentes fugat: aurū pūita
 te sua metalloz oīm superat
 species In marmore itaq̄ pa
 rio candorē: in cedro repūg⁹
 odorem: in auro splendorem
 Candorē videl: mūdiciē: odo
 rem bone fame: splendorem
 bone oŕciē Candor igitur in
 marmore. ē q̄ mūdicia in mē
 te: odor in cedro suauitas fa
 me p̄cedens ex bone opatiōis
 exemplo: splendor vō in auro
 ē velut puritas cōſcientie in
 animo **de celaturis varijs c.**
Sed et omēs **toro. xxi.**
 tēpli pietes p̄ artū
 tū sculpsit celaturis varijs et
 toro iusticie pietes tēpli
 varijs celaturis sculpsit:
 dū diuersis fidelibz p̄ sp̄m di
 uerse donationes attribuūt:
 ita ut detur alijs sermo sapiē.
 alijs sermo ſciē. alijs gracia m

rationū. **A**ly interpretatio ser-
monū. **S**culpuntur etiā pai-
etes cū toro: cū omibz que do-
min⁹ per diuinas scripturas p-
cipit. null⁹ fidelium contradi-
cit: sed ex animo vnusquisqz
clamat cū psalmista. **P**arato-
rū et nō sū turbatus: ut cus-
todiam mandata tua. **E**t ali⁹
ppha. **E**cce ego: mitte me. **I**n
toro ergo sunt: qui mādat⁹
diuinis obediūt. **M**oraliter rō
varijs relaturis sculpiuntur p-
templi paietes: dū per di-
sa loca diuersarū rerum im-
pūntur ymagines: ut habe-
ant singule virtutes iuxta mo-
ralitatis intuitū formas sibi
cōuenientes. **A**tende ergo in q-
libz loco intelligibil' templi bo-
uis ymaginem id ē mansue-
tudine: improme et alibi figu-
ram leonis. rigorem videlicet
seuere distributionis: improme
colūbam simplicitatis formā:
adde et turturē id ē castitatē:
adiūge et arietem oīm saliter
virtutū ducē. id ē nigrum ver-
bo et exemplo pcedentem tur-
bam discipulorū: int'pone mū-
diciā liliij. seu rosam martiriij.
Habes igitur in templo spūa-
li diūsas relaturas: dū intrin-
secus in animo virtutū diuer-
sitates locas. **S**culpiuntur etiā

moralit' toro: dū in volubili-
tate obediētiē vtutes ani-
mi disponūt. sub p'dicatio-
nis ferro. **D**octine etenim vbi
p't appellari tornatoris ferrū.
Tornator est in mente discre-
tionis vigor: qui ante se di-
citur hēe toro. id ē rationa-
bilem itellan. **I**n toro autē
qñqz considerantur. ferrū.
vigna corrigia. lignū sub pe-
de p quod instrumētū moue-
tur: duo etiā acamina fer-
ri. int' que duo fixū voluitur
quidquid in toro tenetur. **I**n
ferro igitur doctrina: in vigna
disciplina. **I**n corrigia igitur
mortui animalis mortifica-
tio carnis intelligitur: in q'
anim⁹ spūalis inuolutus
tenetur. **P**er lignū vero qd'
mouet sub pede designatur
velocitas obediē. **S**ita enī debz
ēē obia et q' sub pedibz posita:
ut fiat cum hūilitate. et sine
tarditate. **V**nde et in canticis
canticorū dicitur. **M**anus eius
tornatiles auree plene iacinc-
tis. **S**unt man⁹ tornatiles:
diu affāis animi facile diu-
tuntur ad quaslibz opationes.
Sunt auree: dū affectus ani-
mi ab omni appetitu carnis
desiderij reddūtur puri. **P**lene
sūt iacinctis: dū esthiant amōe

et desiderio pie celestis Duo
 acamina ferri in quibz ponitur
 quidq in toro voluitur: sūt
 timor et amor. timor pene
 et amor bātudinis etne Int
 hec igitur habem⁹ aūm firū:
 nō ita tū. quin teneat volubi
 litatis sue cursū Nota quoq
 q doctrine verbo velut tornato
 ris **verbo** ferro supflua docen
 do refectantur: virga vero de
 sup inclmans se et eleuans.
 puaētis more disciplina m
 minat² Corrigia autē ligat²
 in sūmitate virge et in ligno
 quod tenet² sub pede Hec enī
 carnē mortificant et mētem
 domāt. labor videlicet obediē
 et correctio discipline lignū
 sub pede pmitur: virga desu
 per minatur: quia ad obedi
 enā cogim⁹ dū discipline legi
 bus coartam⁹ A duobz acami
 bus ferri aūm⁹ pungitur Int
 que duo ponitur. vni ne ad
 seculū redeas: aliud ut ad reg
 nū transeas: timor enī cōpel
 lit: amor vō trahit Int hec ita
 q voluitur: qui in toro spūa
 li ponit. et dicit **paratū** cor me
 ū: paratū cor meū **Sic** dicit pa
 ratū. id est intē⁹ in mēte. et ex
 tel⁹ in opatione: intē⁹ ad cogi
 tandū recta: foris ad faciēdū
 vtilia **de cherubin et palmis**

Et fecit et variis pictu
 in eis cherubin. **v. xvii.**
 et palmas et picturas vari
 as. q̄ p̄minētes de palete et
 egredientes **facit** salomon che
 rubin in pietē templi iustia:
 dū quoslibz fideles sc̄pture sa
 cre precepta. in q̄ est sc̄e mul
 titudo docet unū **Cherubin**
 fāt dū fici docet in terris. ad an
 geli tenent in celis: dū docet
 huānā creaturā angelicam
 possidere vitā: dū etiam cete
 ros in mūdo multitudie sc̄e
 precellit. qui deū pre ceteris
 diligunt **Nonē** etiā nūc vides
 aliquos a seculo longe remo
 tos tanta sc̄a p̄ditos. ut sc̄a
 secularis subdat² eis Int nō
 tū vocentur ad consilia p̄ci
 pū. s̄ etiam int̄ sunt negotijs
 regum: Int qui ceperunt dñā
 vi p̄p̄is moribz. Onentur etiā
 alienis. et honorētur a p̄sonis
 sublimioribz: **Hy** sūt qui lo
 quūtur int̄ p̄hos sapiam: qz
 rethores mirantur eloque
 aam **Quos** eī nullis vel pau
 cis artibz inbutos in seculo vi
 derūt: nūc de singulis loque
 tes audiūt: et adtātā sciencie
 mltitudinē eos p̄uenisse cog
 noscūt: ut sapientibz huius
 mūdi diuine sc̄pture profun
 ditatem et secreta celestia ver

vis pandant **Palmas** fāt:
dū spem et mediā retributio
nis etne. post agone legitiē
certantibz sine dubitatione
habituos expmittūt fāt
picturas pminētes. de pie
te egredientes: cū ad hoc e
lecti ex bona consuetudine
pueniant: ut quid sit dicen
dum. vel quid faciendū nō
ab alijs s; a seipis pferentes
querant **Moraliter** vō cheru
bin fāt in pietate dū p spm sa
encie qui nouit oīa puiden
ter disponē: virtutes ordinat
in mente. dū duabz alijs a
terrenis se subleuat. et dua
bz alijs ne oculo vane glorie
videatur corpus velat: ze
lū quoq; secundu scām ha
beat ut modū teneat. ut sa
at pati penuriā et habun
dare. satiat et esurie: ut sit
in eo multiplex sup dicti an
geli scām. in q; videlicet in or
dinādis virtutibz. certius
in multiplicandis bonis opi
bus **Palmas** fāt: dū in con
flictu maior de dyabolo tum
phans victor existit **In pal
ma** siquidē notatur victo
ria **Palma** post victorie fi
nem ornādo manū vitte
Sondie etenū pugnamus
et cotidie vincim: q; toti

die nobis lucta ē cū dyabolo:
et cotidie dyabolū superam?
Tenem itaq; cotidie palmā
in manu: id est victoriā de
conflictu **Habem** etiā pug
nā difficilem adūsus carnē
et sanguinē. ut nō que volu
m? aliquā faciam? fāt deo
amiente vincim: palmā
in manu tenem. et ptingi
m? ad victoriā per paciē
ciam **Sapiti** est enī **In paciā**
vā possidebitis aīas vās
Fert quoq; picturas varias
pminētes de pietate. et egre
dientes **Pminent** picture
varie de pietate et egredūtur:
dū ea que cogitantur i ani
mo. ut luceat lux nrā corā
homibz ope pfiāunt **Hoc**
aut fit cūm apparet miseri
cordia in effū. benignitas
in vltū. huilitas in habitu.
modestia in cohabitatione:
paciā in tribulatione **Si** at
velis agnoscere effm mīe?
ipsa est que compatit mise
ris. succurrit egemis: ex dul
cedine vero benignitatis. ef
fiatur māsueta facies et mi
tis **Si** autem fuerit aīm? hu
lis: sit et habit? exteior eide
animo similis pānosus salz
abiectus et vilis **Vestus** si
quidem modestie demōstra

aur ex habitu consae: ut talis appareas extei: q̄lis existis in tus. Effas aut v̄e pacie p̄mi nec et egreditur. dum p̄spira et adusa toleras cū hilaritate.

Sed et pau **De pau**
mētū dom̄ mēto.

terit auro intei et extei in ora culo saluz et in templo: id est in cōtēplatione coram deo. et in actione coram p̄ximo. Est aut̄ iustitā pauimētū. hūilis concordia fratru: qui in sp̄ituali firmitate sub magisterij regula hūiliter seip̄os p̄sternunt. calcandos etiam p̄sequētibus concordia societate: ne in dispo sitione pauimēti scā que iflat it̄ fr̄es tequalitatis offendicu lū ponat: ne in aliquo nobilitas genēis scrupulū faciat elationis: ne is qui de seculo ad mo nastēiū aliquid de p̄prio attulit. remissior in labore. paratior in habitu. delicatior in victu. honoratior p̄re ceteris eē velit: s̄ ordinatis fr̄ibus in pauimēto beniuole subiectionis. det̄ vniquq̄ sicut opus vniquq̄ fuit. iuxta q̄stituta aplice dispositionis. Texit itaq̄ pauimētū auro: prius t̄m mar moreos lapides super terrā sternens. deinde vero mar mori tabulas supponēs abi

egnas: in marmore videlicet fortitudine fidei. in abiete altitudine sp̄ei. in auro pau cū tatis designans. In hys igit̄ ē ambulandū desideranti p uenire ad celeste regnū. Sed et moraliter pauimētū dom̄ intrinsec̄ et extrinsec̄ auro te gitur: ita saluz ut p̄ri mar mor ac deinde tabule abieg ne supponantur. Intelligitur itaq̄ in marmore p̄positi firmitas: in abiete desiderij pro ceitas: in auro itentionis pu ritas. Habes nūc abietem in medio cū marmore et auro: ut si quid desideres in p̄uitate vite. et firmiter conserues. Est igitur morale pauimētū. hū milis concordia morū: intrin sec̄us extrinsec̄us vestitū auro. Intrinsec̄us in affcū: extrinsec̄ in effcū. Intrinsec̄ in moribus: extrinsec̄ in bonis opibz. Vesti tum auro: intrinsec̄us scilicet intentionis puritate: extei bonoz exemploz splendorissia daltate. Hoc enī aurū fulget in pauimēto oraculi contēplationis: et in pauimēto tem pli pie cōuersationis. Super hoc pauimētū calcas: dum in puritate supni desiderij fir miter ambulās. Istud ē limic oratorij aīe. In hoc oratorio

si pronus ores: aurū nō terram
vides **U**bi enī est puitas mētis:
nō apparet puluis terrene cu
piditatis **N**ichil enī erat ī itei
oribz templi: qđ nō tegetetur
aut sc̄ptura puritate auri **S**i
ē suspicias vides aurū: qz dum
contemplais celestia. pure di
ligis deum: dū respicias pietes
aurū vides: qz dū diligis pri
mū. ut pure diligis ip̄m. dili
gis p̄pter deū **N**ichil igitur eat
in templo qđ nō tegetetur auro:
qz in p̄fectoū mēte nichil ē qđ
nō vestiaturo auro sup̄emine
tis dilcōnis puitate **S**ed quia
attonemo fit sūm. et iustus in
ficio accusator est sui. et iterū
ad edificū quod ē in mōte oz
p̄ gradus ascendere: id arto
si ad pulchritudinē tante sub
limitatis ascende festinas:
natē ē ut p̄ gradus virtutū
pedetēptam ascendas **A**tten
de igitur dispositionē edificii
materialis: ut in te disponere
possis materīā et ordinem edi
ficii sp̄itales **F**rat enī ī materī
ali edificio templi atrū exteri:
quod in paralipomenon vo
catur basilica grandis. ī qua
cōueniebat vulgus **I**n ea siq̄
dem adducebant pecudes: ut
de manu ppli susciperent eas
sacerdotes **F**rat autē et aliud

atruū quod vocabat sac̄do
tū: in quo erat mare enei
positū ad abluendas manū
et pedes sac̄dotū **I**bidē erūt
luterēs ad abluendas hos
tias: ibi altare enei ad im
molandū eas **S**equitur **E**t
porticus templi in qua sa
lomon duas colūpnas ere
as fuit: inde et templū in
quo mēse auree et candela
bra aurea: in quo et altare
aureū an̄ ostiū oraculi posi
tū **E**rat etiam in iteiori do
mo oraculū: in quo eat ar
cha federis. in quo erant ta
bule legis **I**mmorem itaqz
in hys que p̄libauim: ut
ex ipsis aliquid ad edificatio
nem claustralū extorquere
valeam **D**e atrio exteriōri.
Frat salomona. **xviii.**
basilicam grandē id ē
exteriōriū: in quo designā
tur corda carnalū: qui p̄ hoc
q̄m cōi et simplici fide manēt
ad edificū templi p̄tinent:
nec tamen tales sunt ut per
se hostias imolent: s̄m ma
nu sac̄dotū eas offerūt ut p̄
eis orent **H**ostias etiā offerūt:
ut ex habundancia rerū q̄s
possident. egentes quosqz si
ue ministros ecclē offerendo
pascant **D**e infimis ad dñm

claman: dñ de profundo ter-
rene habitationis erui toto
mētis desiderio exoptant lon-
ge a templo remoti sunt. et
tñ in templū intuitū dignunt?
auri fulgorem et pulchritudi-
nē opis ammirantur: dñ viroz
sublimiū vitā quā attingere
nequūt effcū pie deuotionis
venerantur affcū. Sed extel-
atium moraliter designat ve-
cordationē patōz. Adducitur
ibidem ut offerantur sacerdo-
tibz pecudes: dñ ad mediā
coereptionis reducitū motū
animales. Voc aut fit cū ad
mediā reducat vitulū petulā-
tē? hecū lasciuie: taurū sup-
bie. Sepissime ei gaudet aim-
vanitate? carnis desiderio de-
lectatur: inflatur scā. honoi-
bus sublimai desiderat. Of-
fert aut hec omia aim- sumo
sacdoti in manu mīe: ut i ho-
lomultū ponant sup contri-
tionis altare. Intuetur etiā
oculo discretiois licet longe
positus. dñ apitur templū
ipi? templi pulchritudinem:
dñ in cōuersis quibuslibz per
exemplū boni opis foras ap-
parentem attendit morū
venustatē. Ad deū clamat:
dñ pro hys i quibus nacet ad
dñm suspicans anhelat.

Edificauit De atrio
quoqsalomon iteiori.
atriū intisec9 tribus ordini-
bus lapidū politoz: et vno
ligno cedri. Intei? atrū vitū
designat illoz qui nō tñ hos-
tias offerunt: scēā inolat
et occidit. Affligunt ei carnē
suā in laboribz et ieiuniis:
et incendit igne tbulatiois.
Tres autem ordines lapidū
politoz. tres sunt diūsitates
hoim: videlicet credentiū spe-
rantū amantū. Vn? vero
ordo lignoz cedri. bene opā-
tibz p similitudinē pē assig-
nari: fides enī sine opibz
mortua ē. Et recte dicit po-
litor? ut quō credere. quid
sperare uel diligere debeat
vniūsqz dinoscere possit:
ne inueniatur in fide scrupu-
lus erroris? in spe defcūs ter-
roris: in caritate offendiculi
rancoris. Bz poliatur fides
boni opis excecacio? spes et
nitatis desiderio: caritas ex-
hibiciois obsequio. Iurige
igitur lignū lapidū. cedri
marmorū. fidem operi: ne
sit fides ficta. spes cassa. car-
itas infructuosa. Dum hec
igitur attendis? lapidem
polis: cedri marmorū iun-
gis. Edificauit igitur salomō

moraliter atū in tei⁹ tribus
ordinib; lapidū politoz: et vno
ordine ceteri lignoz. In teius atū
ē moralit confessio peccoz: vno
ordo ceteri est in pnia longanimi
tas pſeuerandi. Tunc ei ceteris
cōiungitur marmorei: dū pnie
pſeuerantia continuatur vere
confessione. Tres vero ordines la
pidū politoz in atriō confessionis:
sunt tres qualitates in edificā
mētis. id est timor dolor et pudor.
Hij igitur lapides in equalitate
sui sepius exasperantur: et ideo
nate est ut diligenter et artifi
cose poliantur. Exasperatur ei
timor ppter pccā magnitudinē:
dolor ppter multitudinē: pudor
ppter turpitudinē. Dū enī aūm⁹
attendit turpia que gessit: etiā
dū eorūdem in secreto conscie nul
lo vidente phoret recordari: nō
ē mirū si hec aliter pudor sit con
fitei. Cum autē considerat qd qūis
turpia tū ppetrauit multū: nō
ē mirū si multū doleat aūm⁹
multis vicioz nerib; irretitus.
Cum iterū non tū recogitat mul
titudinē peccoz uel delictoz tur
piū que gessit: scetā magnitu
dinē eoz ante mētis oculos po
nit: si timeat et abhorreat nō
ē mirandū: si hūopere ne despe
ret est euitandū. Poliendi
igitur sunt lapides: ne exasper

rentur p desperationē fidelū
mētēs. Poliendū ē timor benigni
tate mētē: dolor assiduitate
pnie: pudor puitate conscie.
In poliendis ei lapidib; tria sūt
assignanda: scilicet oleū lapis
et manus. Infunditur ei desup
oleū: lapis durior in superficie
voluitur: manus vō lapide pce
mendo trahit. Benignitas in
q misericordie: q oleū aspiti
tem lapidū lenit: assiduitas
pnie velut lapis peccoz scrupu
los terit: puitas vō conscie
q manus ad vltimū pccā sordes
tergit. Istud ē oleū spiritus: hic
est lapis angularis: hec est dexte
ra dei patris. pmanū lenit: secūdu
pmit: tertiu trahit. Rogo igit
benignissime p: ut dolorem
meū leuas: aūm⁹ mei timo
rem pmas: opi manū tuarū
dexteram porrigis: iacentem
cignis erectū trahas. Dū ei oleū
sancti spūs infundis: cordis du
ritia molliendo dissoluis. Dū
vero hūilitatē et paciām filij
petendis. in nobis timorem
supbie ipi⁹ exemplo pnis: et
sic ad dexteram quadiū per ex
spectationē porrexisti accedim⁹:
ut cum electis ad dexterā patris
sim⁹. Nec igitur consideranda
sunt in atriō confessionis: ordi
nata sub regula iusticie. et sub

funiculo predicationis. Dicitur
etiam hoc atrium interius: voca-
tur et atrium sacerdotum. Et recte di-
citur interius: quia quicquid profes-
sione manifestatur: occultum debet
esse sicut erat prius. Sed et atrium
sacerdotum dicitur esse: quia spiritualiter in
atrio confessionis sacerdotibus
licet ministrare. *De mari fusili. ca.*

Fuit quoque mare *xxxj.*
fusile decem cubitorum: a
labio usque ad labium rotundum et ar-
cuium. Sicut et superius patet sacer-
dotum moraliter designatur confessio:
ita per mare enee designat patris cor-
dis compunctio. Sicut enim in mari
eneo solebant sacerdotes lauari:
ita et in amaritudine compunctio
lauantur cotidie fidelium mentes.
Vocatur autem vas maris nomine meruit
appellari: quia propter amaritudinem
delictorum comparatur mari. Appel-
latur etiam eneeum. Es enim super
ceteras metalli species. est valde
sonor. Es siquidem quando ab aliquo
tingitur stridet: ac velut plan-
gentis more conqueitur. Dum
enim vas compunctiois tingitur:
manu prope reprehensionis red-
dit tinnitum dum imittit questum.
Erat vas illud fusile. Quod fit
dum materia metalli ponitur in
igne defluens per ductum canalium
ad perfectionem forme. Ignis est
ardor: ebullitionis: metalli ma-

teries est patris species. Quod
per recordationis tractum quasi per
canalis ductum in forma basis
traicitur: dum mens emollita
per ardorem sancti spiritus ad
efficiendum vas compunctiois eli-
quat. Erat etiam decem cubito-
rum a labio usque ad labium. In dena-
tione siquidem nullo spes rebu-
tionis intelligitur: que labo-
rantibus promissa datur. A labio
igitur ab initio prime conuer-
sionis usque ad labium facte per
mortem separationis sperat ve-
niam: quicquid vas compunctiois
intra metris sue ambitum format.
Lauat enim lacrima sordes criminis:
ita dico si ponatur intra atri-
um vere confessionis. Et erat ro-
tundum in arcuium: quia non tantum
preterita et futura sed prospera
et aduersa debent irrigari fletu.
Rotunditas siquidem maris.
designat ambitum discrete ar-
cuspersionis. Que cum ea que
ante et retro a dextris et a si-
nistris sunt respicit. et nichil
absque compunctiois amaritudine
transire permittit: quid aliud
agitur nisi quod mari eneo rotun-
ditas arcuspersionis imponit.
Et altitudo eius erat quicquid
cubito-
rum: propria est sublimitas quasi
quod sensuum corporeorum. Sed quia
varietatis sensuum per diuisa mundi

oblectamēta defluit: cōuenien-
ter autoritas subiūgit. Et res-
ticula triginta cubitoꝝ ange-
bat illud paruitatē. Resticula
est p̄ceptorū disciplina: qua fluxa
restringimur: quociens a uisib; vo-
luptatib; opera et cogitationes
relegimur. Huc nimirū resticula
triginta dicitur eē cubitorū:
q̄. cum ad triginta annorū tē-
puenies: tu qui ante in annis
iuuēlib; r̄missior fueras saltē
tū ad p̄fectā etatem puenies
fluxa voluptatis restringas.

Fac De luteib; ca. 11
quoq; salomon xxvii
in interiori atrio decem luteas
ad abluēdas hostiarū carnes
Sicut eī in mari eneo lauabā-
tur sacerdotes: sic in luteis
abluēbatur hostiarū caro: ut
que offerebant et qui offerebat
mūdi cenit. In mari eneo manū
et pedes sacerdotū mūdaban-
tur a puluē: in luteis: uero hos-
tiarū carnes exprimebantur
a sanguine. a puluē uanitatē
a sanguine voluptatis. In ma-
ri igitur eneo et in luteis: du-
as compūctionis species itelli-
gere debemur timoris sal et a-
moris. In uno siquidem laua-
bantur manūū operationes:
in altero uero carnis delecta-
tiones. Sic hostie lote ī lutere

compūctionis. et expresse ma-
nu recte operationis: deferuntur
a sacerdote ut accendant sup
altare cōfectionis. **De altari**

Et pulchre eneo. xxvii.
altare eneū cōfectioni
cordis simile eē dicitur: quia
in cōfectione cordis desideria
carnis flāma tribulationis
accenduntur. Hoc autem altare
eneū magnitudine sui specie
metalli positione loci aliquid
significat. Erat enī amplum:
erat eneū: erat aū templi fo-
res positū. Erat amplū quia
plures sūt qui carnis concu-
piscētiās deflent: q̄ qui pu-
ritate celestis desiderij gaudēt.
Erat eneū: q̄. multi sūt qui
dicūt: mēte seruimur legi dei
carne autē legi pat̄. Erat aū
fores templi positū: q̄. pauca
sūt qui renūciant om̄ib; que
possident: ut ad ostiū porticū
appropinquēt. Porticū siquidē
templi ē ut sup̄ diximur. renū-
cianto mūdi. In hac porticu due
eiguntur colūpnę: una casti-
tatis altera sobrietatis: ut q̄
mūdo renūciant sobrie et cas-
te deo uiuant. **De altari au-
reo et mēsa aurea. xxix.**
Post porticū renūciati-
onis. sequitur tēplū
recte cōsationis. In hoc tem-

templo ē altare aureū! ē mē
 sa p̄positionis aurea: sūt et
 candelabra de auro purissio
 facta In altari accendeban
 tur thymiamata: in mensa
 panes ponebantur: in can
 delabris lucerne Altare vō
 sūt corda elcōr: thymia
 mata bona opa: odor thymia
 mati boni opis exemplū: fu
 m⁹ qui ascendit sup⁹ ē inten
 tio orōnis. que ex affectu cor
 dis ad desideranda celestia
 tendit Mensa vō aurea ē diu
 na scriptura: panes sūt apli
 siue cor̄ successores: ex quoz
 actibz tamq̄ ex panibz reficiū
 tur fidelū mentes Qui pa
 nes p̄positionis cōuenienter
 p̄nt appellari: q̄ ad imitan
 dū p̄ponūtur vniuerso orbi De
 cem candelabra sūt decem le
 gis p̄cepta. lucne lumen doc
 trine p̄nt et hec aliter dia.
Sit igitur altare dilectio! mē
 sa lectio: candelabra medita
 tio Puitas auri in altari. est
 aīm⁹ p̄fectus in dilcōne: puri
 tas auri in mēsa san⁹ intel
 lctūs in lōne: puritas auri
 in candelabris pur⁹ affctūs
 in meditacōe: ut nichil ter
 nale querat dilectio! nichil
 hereticū doceat lectio: nichil
 u terrenū exoptet medita

tio In altari accendūtur thym
 iamiata: in mēsa ponūt
 panes: in candelabris lucne:
 thymiamata orōnis: panes
 refectionis: lucne agnitionis
Porōne ergo queitur deus!
 p̄fectōne gustatur: videtur
 in lucne agnitionis **A**uerendo
 desideratur! gustatus dulces
 at: agnitus amatur **H**abet
 thymiamata odorē! panes
 saporem: agnicio amorem
Oro siquidē redolet deū! pa
 nes sapiūt: agnicio diligit.
Infundit autē deus odori sua
 uitate. saporē dulcedinē. amo
 ri delectacionē: ut sit odor sua
 uis! gustus dulcis: amor de
 lectabilis **H**ec omnia debent
 eē in cōuersione: hec mī strā
 tur a sac̄dotibz: et leuitis i tem
 plo cōuisionis **S**i autē oracu
 lū intrare desideras: intra in
 sac̄tuarū dei. ut intelligas
 in nouissimis eoz **E**oz videlz
 qui pierūt p̄pter iniquitatē
 suā: et eoz quoz mors p̄iosa
 ē in cōspectu dñi **I**bi enim itel
 liges et p̄mia iustoz: et pena
 dāpnatoz **I**n hoc oraculo
 posuit salomon archā fedcis:
 et in ea tabulas legis **E**st at
 oraculū diuine reuelationis
 secretū **I**bi salomon archam
 posuit: et ibidem qui pacem

desiderat mentem ponit In ea
 sunt tabule legis: scia diu
 ne discretiois. Hic solus pon
 tifer intrat. Sunt ei pauci qui
 bus reuelatur consilij diuini
 secretum. Hic solus oras si solitari
 us esse desideras: si suauitate
 quietis amas. Attende igitur
 ut oratio tua sit discreta et secre
 ta: dulcis et humilis: pura et
 tranquilla. Discreta propter re
 deotas: secreta propter ipocritas:
 dulcis affectu humilis appeti
 tu: ut quod appetit diligat: nich
 il altum sapiens humilia contu
 piscat. Sit pura et tranquil
 la: ne quidquam commodi temporalis
 oratio postulet: ne tranquillita
 tem orationis curiositas contur
 bet. Si igitur talis esse deside
 ras: ad illud claustrum non ma
 nufactum quod est in celis pue
 nire festinas. **Explicit liber**
secundus. Incipit prologus libri
quarti de ciuitate mag
ne iherusalem.

Rogas hunc et
 obne ruis depre
 caris. ut solito
 festinatus ere
 quar quod promisi. libelli siq
 dem que claustrum anime vocas.
 vltima id est quantum requiris
 partem: ut quam integrum de manu
 nostra recipias panem quem tu

est: quod de manu pauperis panem
 requiris: non forte quod panis gros
 sior quibusdam solet esse salubrior.
 Non enim habeo panem alium. non pro
 ostia medicamentum: id est proza do
 centium nobis aliquam predicantium:
 vel de spiritibus in alieno agro col
 lectis. de sententijs videlicet in
 campo diuine scripture congre
 gatis. Sic enim viuuntur: et in ta
 bulis vita spiritus mei. Hec recorda
 tus sum: et effudi in me animam
 meam. Non est michi panis de
 similia. ingenij subtilitate dis
 cussus: sed simplicitate eloque
 tie perhibui grossioris sensus ex
 agitatus. Non enim grecas aut
 barbaras vel insitatas dictiones
 ineposui: que turbant simpli
 ces. sed etiam ea que ab alijs ob
 saure dicta repperi. simpliciiori
 stilo et verbis planioribus dilu
 cidare curavi. Simplicitate itaque
 placere desidero: et ideo quibus
 eis placere valeam vobis quero.
 Sic christus inter duo animalia positus:
 vilibus est panis inolutus. Pon
 tur dei sapientia inter bouem et asinum:
 ut erudiret rudem. moneret
 tardum. rudes sensu tardum itellatum:
 erudiret simplicitate per humi
 litatem. Qui ergo inuolui se per
 misit in vilibus panibus: promit
 tet forsitan ut de eo loquar
 simplicitate vobis. Similiter qui

magis p stellam onditur. per
 angelū pastozib; nūciatur: ut
 qui sapientib; loquebatur p
 signū: simpliciorib; inotescē
 vet p simplex verbū. Nūc autē
 de hīs que ad claustrū nō ma
 nistm qd ē in celis ptinent.
 pro modulo imbecillitatis
 mee aliquid dicere nō vltra
 differam: ut ex ipō ordine et
 dilectōne illū sūmū abbatis.
 et ipōz supnoz spūm docti
 et instrui possit plator diligē
 tia et hūilitas subditoz. Se
 quar igitur post terga metē
 tū: ne aberrare videar a doc
 trina priorum. **Explicit plo
 gus Inapit liber quartus
 ciuitatis magne iherusalē
 Capittulum primum.**

Ciuitatis
 magne ihe
 rusalē que
 dam ps ad
 huc in terris
 peregrina duatur: quedam
 vero ps in celis firmiter loca
 ta stabilitur. Hec autē iherlm
 ad illā celestem qmā transiet?
 in qua nemo morietur: s; in
 etna felicitate sine fine viuet
 Nemo ei ad illam felicitatis
 etnitatem transire merebitur:
 nisi qui se ciuib; illū pte bñ
 viuendo in hoc seculo morib;

conformabit. Sed qui in hoc
 seculo pñi celibem vitā ducē
 cupiūt: in futūa vita supnis
 ciuib; cōformes erunt. Qua
 tuor siquidem ciuitates in di
 uina septura fuisse phibent:
 qmā vnaq; iherlm nūciatur:
 id ē mālis et mistica. moral
 et anagogica. materialis ihe
 rusalē est quedā ciuitas in
 iudea frā: mistica vero est ec
 clēsia: moralis quelib; fidelis
 anima: anagogica celestis
 pta. Prima constat ex lapi
 dib; et lignis: secūda ex homi
 bus iustis: tertia ex virtutib;
 quarta ex angelis et sanctis
 aiab; materialis aliqñ destrue
 tur: mistica transferetur: mo
 ralis edificabitur: anagogica
 vero metū nō omouebitur.
 Prima continet res gestas:
 secūda mysticōz figurā: ter
 tia exempla morū: qmā diuer
 sitates celestū mansionū. Res
 tat igitur ut de hīs que pmi
 sim ad edificatiōē claustra
 lū aliquid differam. **De ihe
 rusalē sit i iudea moralit. ij.**

Sicut diuina septura
 testatur: in regione
 iudee iherlm fundati fuisse me
 moratur. Fertur autē hec ciui
 tas habuisse murū et portas:
 vortēs et seras: viros et plateas

Iudea confessio: ihelin visio
patis interpretatur. In iudea
igitur ihelin ponitur: q̄ in cō
fessione vere fidei par ecclie so
lidatur. Qui ei xpm cōfiteatur
eē deū: pacem ecclie p̄dicat. et
in edificanda ihelin iustice la
borat. Qui vō in confessione
vere fidei eterne trinitatis glo
riam agnoscat: et in potencia
maiestatis adorat vnitatem:
eiusdem fidei firmitate ab oibz
aduersitatibus eccliam mu
nit. Pulcher ordo ut prius ag
noscat: postmodū adoret: ad
vltimū vero signo crucis se mu
nere festinet. Licet enī agnos
cat trinitatem. et adoret vnitatem:
n̄ xpm deū et hominē eē
et post mortē a mortuis resur
rerisse crediderit: etiā destrui
t nō munit. Non agnoscat in
deus trinitatem: nec gentilis
vnitatem: et tñ abrahā tres
vidit. et vniū adorauit. Confi
tebim̄ tibi deus confitebimur:
et iuocabim⁹ nomē tuū. Confi
temur p̄sonā patris: cōfitemur
p̄sonam spūs sancti: s̄simili
ariis inuocando confitem⁹ per
sonā filij videlicet ihū xpī. The
sus ei sicut dicitur saluator in
sp̄retatur. Sub hoc nomine
christianos credim⁹ eē saluādos.
Si ergo aliquñ homo delinquit:

mirandū nō est. si ad hominē
deū homo delinquens securus
recurrat. Ip̄e est enī dei et hominū
mediator. homo xpūs ihesus.
Ad hunc ergo xpianū recurrūt:
q̄ p̄ ipm se deo reconciliari pos
se credunt. **De eadē moralitas**

Moraliter iudea. **ca. iij.**
confessionē patris de
signat: in qua fidelis aīm⁹ se
ipm diuidians huiliter accu
sat. In hac siquidē iudea ihelin
fundata eē dicitur: q̄ in cōfes
sione patris patris penitens deo re
consiliatur. Confitebim̄ tibi de⁹
confitebim⁹: et iuocabim⁹ nomē
tuū. Per hoc qd̄ dicitur cōfitebi
mur cōfessio natiā fore p̄hibetur:
q̄ autem cōfitebim⁹ replicat mi
sericordiam diuine pietatis de
mōstrat. Ne desperes inuit: q̄
iterū peccatorem si peniteat
non repellit. Eam⁹ aut domin⁹
iterū in iudeā. In iudeā iterū
domin⁹ iure discipulos hortatur:
ut si quis peccauerit peniteat:
et iterū patris huiliter confitea
tur. In quāq̄ enī hora cōfitendo
patris peccator ingenuit: sc̄p
tū testante procul dubio sal
uus erit. Attende qualiter dili
git: qui torrens et tam benignē
peccantem recipit. Si sic at
tendis: deū misericordē cognos
cis. Notus in iudea deus. In iudea

deus agnosatur: q̄ in confessioe
 pat̄. m̄ia dei maifesta demōstrat̄
 tur Per pietatem siquidē per
 tantem reuocat: p̄ pacenciam
 sustinens expectat In bethlehē
 iude xp̄s n̄asatur: et t̄n̄ non
 bethleemites sed nazareus appel
 latur In bethleem iude sc̄ptura
 xp̄m natū meminit fuisse: quia
 p̄ confessionē sp̄italiter deus ad
 hominē descendit Nazareth
 flos siue mūdicia interpretatur
 In nazareth ergo nutritur et ha
 bitat: qui in flore mūdiciae delect
 atur et eam semper amat.

Multi sūt q̄ iudeā et iherosolim̄

multa sunt que **truuūt.**
 confessionē impediūt
 Multi siquidē hostes iudeā iua
 dunt: nec iherosolim̄ quietā p̄ma
 nē p̄mittunt In libro siquidē
 machabeoz sc̄ptum reperit: q̄
 rex demetrius nichanorē p̄posi
 tū elephantoz ducem misit i iu
 deam: datis mandatis ut ipsū
 iudam machabeū caperent: et
 eos qui cū eo erant disperderet
 Nichanor autem audiens vir
 tutem comitū iude: sanguine
 iudiciū facere metuebat Cū
 obrem misit nūcios: ut darent
 dexterās et acciperent Et cum
 diu consiliū de hys ageretur
 et ip̄e dix̄ ad multitudinē retu
 lisset: oīm vna fuit sententiā

amicis annuē: et congruū
 consiliū fecerūt Morabatur at
 nichanor iherosolimis et nichil
 inique agebat: greges q̄ tur
 barū que congregate fuerant
 dimisit Exasperat̄ itaq̄ rex
 demetrius sc̄psit nichanorē dicēs
 grauius se ferre de amiciae cō
 uēctione: iubere t̄n̄ ut macha
 beū cū vinctū mitteret an
 thochiam Venit itaq̄ nicha
 nor ad sanctissimū templū: et
 a sacerdotibus iussit sibi tradi
 iudā Et extendens manū ad
 templū iurauit Nisi michi vic
 tū iudam tradideris: istud dei
 fanū in planicie deducā. et al
 tare effodiam Compit autem
 nichanor iudam eē in loco sa
 marie: et cogitabat die sabba
 ti cū omni impetu cōmittere
 bellū Tamen nō obtinuit con
 siliū ut perficeret Cū summa
 autē supbia erectus: cogitauit
 rat cōmune trophēū stature de
 iuda Machabeus autē cōfidebat
 cum omni spe auxiliū sibi a deo
 affuturū: et hortabatur suos
 ne formidarent Singulos at
 illoz armauit. nō clipei et has
 te municioē: s̄ sermonibus et
 hortatioibz Judas autē et qui
 cū eo erant in oratioe p̄ ora
 tiones congressi sūt: manu q̄dē

pugnantes corde dei orantes
Pstauerunt autem triginta quinq;
milia p̄cia dei magnifice de
lectati: et agnouerunt nycha
noz ruisse cū suis armis **P**re
cepit autē iudas caput nichano
ris et manū cū humero absasa
iherosolimis p̄ferri **L**inguan
etiā impij nichanoris p̄sasam
iussit p̄ticutatim auibz dari.
Patet moralis sensus **D**eme
trius siquidem nimū p̄sequēs
nichanor lucerna stans: iudea
confessio. iudas cōfitens in ep̄
tatur **Q**uid igitur p̄ demetrium
p̄sequētē nimū possum⁹ in
telligere nisi dyabolū: et quid
p̄ nichanorē lucēna stantē. n̄
mētis elationē: **N**ichanor itē
q̄ elephantoz turmis p̄poni
tur: quocens incorrigibilū
mētibz supbia dominatur **O**s
sa siquidem elephantoz iūctū
ris erent: vnde supbis assi
mulantur: qui a suo p̄posito
flecti neq̄q̄ valent **A**ntitur
itaq; nichanor a demetrio: id
est spiritus elationis a dyabolo
Antitur in iudeam ut destru
at cōfessionis terram: ut iudā
capiat et eos qui cū eo sunt dis
pdat: ut eos scilicet qui p̄cā sua
confitentur curiositate tene
at. et p̄isa cōsuetudine liget:
et eos qui confitentes cōsolan

tur impediat ocio. et cogitati
one turbet **A**udiens autē nicha
noz virtutē comitū iude et ani
mi magnitudinē: sanguine
iudicū facere metuebat **H**abz
iudas comites: diūsas videlicet
corporis et aīe virtutes **H**abet
enim comites: cordis genitū
et cōtentionē **H**abz etiā secum
labore et ieiuniū **H**abz et alios
comites innumerabiles: opera
sali p̄nē. et hūiliate mentis
cogitationes **C**ontra comites
ergo iude. nichanor sanguine
iudicū facere metuit: qm̄ sup
bie spūs hui⁹ moi vibus non
resistit **H**ec enī sunt que carni
et sanguini nō contradicunt
Quāobrem nichanor tres nū
tios misit: qui dexterās darent
et acciperent **T**res ei nūcios mit
tit: quocens p̄cā in aliquo
bono. cogitationis locutionis
et opationis confessioni cōsen
tit **D**exterās dant et accipiūt:
qm̄ iūctē bonis opibz se consen
tire p̄mittit **E**t dū dū de hys
consiliū ageretur. et ip̄e dux
ad multitudinē retulisset: om
nū fuit vna suā amicitias
ānuere **D**ū consiliū agitur:
ut iude nichanor recōsilietur
Hoc ei aut vir aut nūq̄ eue
nit: ut supbz hūiliter confessi
oni sonari possit **S**ed cū res

ad hoc pueneit. ut amicitias
 annuatur: tunc diem constituerit
 qua secreto int se agerent **I**nt
 udam et nichanorem dies con
 stituitur: qn̄ cui lib; aīm con
 fitendi pacē desideio inflāma
 tur **D**ies constituitur: dū ad lu
 cem confessionis pacē iuitatur
Et tunc int se secreto res agitur:
 qn̄ aliquis penitens pacē hūilit
 confitetur **E**t congruum colloqui
 ū fecerunt **L**ongruū colloquiū
 iudas et nichanor faciūt: dum
 pacē qd̄ male fecerat detegit et
 ille cui confitetur pacē diuersos
 p̄nē modos imponit: dū iste se
 hūiliter iudicat. et ille ne des
 peret confortat: dū alter malis
 que gessit renūciat. alter vero
 bonis que facere debeat peni
 tentē informat **M**orabatur autē
 nichanor iherosolimus: et nich
 il inique agebat: greges q̄ tur
 barū q̄ cōgregate fuerant dimi
 sit **I**n iherlm̄ nichanor manet:
 qn̄ post p̄niam pacē pacē tenet
Et nichil ūque agit: quia ab
 hīs que male agere consueue
 rat in pace quieuit **R**eges q̄
 turbarū q̄ cōgregate fuerant
 dimittit: q̄ de p̄tēnis turbari
 nequit: s; ea que p̄i egre tu
 lerat post confessionē equam
 miter portat **H**abebat autē
 iudam sp̄ trū: et ex animo eāt

viro inclinatus **N**ichanor iudā
 diligit: dū pacē ea que recolat
 de hīs que male gesserat dili
 genter attendit **E**t ex animo
 inclinabatur viro **D**e hīs enī
 que prius erecta ceruice se fe
 cisse recolat: hūiliato mentis
 veritate in confessione se postea
 substernit **E**t exasperatus rex
 demetrius sc̄psit nichanori dicēs
 grauitē se ferre de amicitie cō
 uēctione: iubere tñ ut macha
 beū vinctū ciuis mitteret an
 thochiam **D**ū nichanor cum
 iudā in bonū pacis inducitur.
 tūc demetrius rex exasperatur:
 q̄ dū pacē ad pacem cōfessionis
 redit: dyabolus grauius insur
 git **I**ubet ut iudas vinctus an
 thochiam ciuis mittatur: ut
 p̄ hoc absq; mora bonū cōfessio
 nis impediatur **L**igari iudā
 postulat: ut opus p̄nē quod
 confessionē sequitur debilitatū
 queat **S**olent enī qui alios
 captos tenent hoc h̄re cōsuetu
 dinis: ut transuersis post ter
 gū manib; eos ligent **P**man
 bonas opationes intelligere
 solent **V**nde sc̄ptū est **P**laudi
 te manibus. id est opibus **P**ost
 tergū igitur manus ligatas
 gerit: qui bonū opus qd̄ añ
 oculos h̄re consueuerat obli
 uioni tradit **H**oc ei demetrius

agere nō cessat: quin p̄cedū
fimbriis ligatū iudā id ē aliquē
p̄tā sua cōfitemē a bonis
opibz si possit exptem reddat
Venit nichanor ad sanctissi
mū templū in iherlīm nō ut cō
seruet sicut destruat pacem?
et a sacerdotibz virū sibi tradi
p̄cepit: ut eorū ad quos cōfes
sio p̄tinet. cōfessionis vires
enēruare possit. **M**anū cont
templū iratus extendit: q̄
sup̄bus ea que sunt religio
ni contraria facere nō omit
tit. **N**isi inquit tradideritis
michi vincitū iudam: istud
dei phanū in planiciem de
ducam. **I**mmo si iudā trade
rent nichanor: nō remanēt
lapis sup̄ lapidē in construc
tione templi. **T**emplū in quā
onī quod estis vos. **E**ri enim de
strueretur cōfessionis murus.
destrueretur quilibz fidelis
aīn? nec remaneret lapis
sup̄ lapidem: q̄ sup̄bie spūs
subuerteret. **C**ordis hūilitatē
cōfessionis. **E**t altare inq̄t
effodiam: id ē deuotionē cor
dis in qua orōnū thinniamā
ta cremantur oīnō subūtam.
Comperit autē nichanor iu
dam esse in locis samarie: et
cogitabat die sabbati cū ot
impetu cōmittē bellū. **S**abba

tū requies: samaia custodia
int̄pretatur. **L**oca igitur sama
rie sunt loca custodie: sabbā
tū cor quietū. **L**ū ei aliquis in
bono ope quiescat. et seipm
sollerti arcūsp̄ctione custo
dit? tunc nichanor id ē sup̄bie
spūs obtinet ne osiliū p̄ficiat:
ne cū iudā die sabbati in locis
samarie p̄liū cōmittat. **E**re
tus autem nichanor cū sūma
sup̄bia: cōmune tropheū co
gitauerat statuire de iudā.
Cōmune tropheū nichanor de
iudā statuit: quociens nō p̄ma
tam gloriā s̄ cōmunē sup̄bus
de subuersione confessionis que
rit. **D**ū p̄cedi culpā suā defendit
et excusat: tūc de iudā nichanor
oīnō triumphat. **S**ed dū seipsum
iudicat et affligit: tunc iudas
de nichanore hūilit̄ triumphans
vincit. **M**athabeus autē cōfide
bat cū omī spe auxiliū sibi a deo
affuturū. **N**on solū iudas in p̄
sentibz spem ponit. s̄ etiam de
futuris deo auxiliante confidit?
et illū secūq̄ iuocat: quē futu
rū sibi p̄pitū post mortem pa
cienter expectat. **N**ec tantū
munitione clipei et haste socios
armat: s̄ sermonibz optimis
et hortationibz eorūdem aīmos
informat. **N**ichanor autem
et qui cū eo erant cū tubis et

cunctas admouebant **T**uba
 intus est vacua: et fit ex ere
 metallo valde sonoro: signifi
 cat autē seculi vanitatē **S**ed
 ut tuba sonū reddere valeat:
 nātē est ut eā aliquis ori suo iū
 gat: ventū attrahat et emit
 tat **D**ei suo tubā ut resonet ap
 ponit: qui p̄ secularis eloquē
 tie dulcedinem aliorū fauorē
 querit **V**entū attrahit: qui
 vane glorie desiderio inflatus
 sup̄bit **V**entū emittit ut tuba
 resonet: quociens aures au
 dientū iactantiae verbis sup̄
 bus replet **C**ū tubis igitur
 et cunctas nichanor et qui cū
 eo erant admouent: dū vane
 glorie seu iactantiae mētes au
 dientū delatōne demulcent
Judas vō et qui cū eo erant
 iuocato deo porōnes congres
 si sunt: manu quidē pugna
 tes f̄ corde deū orantes **H**ec
 tria confessioni sūt nātā. lin
 gua videlicet cor et manus:
 ut in corde sit cōtēctio: in lin
 gua sit orō: in manu opatio
In cōtēctōne cordis delectat
 p̄ccō: culpam: in orōe petit
 veniā: in opatione agit pe
 nitentiā **E**t agnouerūt ni
 chanorem ruisse cum armis
 suis **I**n hoc bello nichanor
 moritur: dū in corde culpa

agnosatur: dū in lingua ve
 nia deprecatur: dū quod per
 p̄niam iūgitur mansu humili
 liter opatur **C**ū hoc igitur ni
 chanor moritur: q̄ tunc sup̄
 bus ad huilitatē reuocatur
Precepit autē iudas caput
 nichanoris et manū cū hu
 mero absasam iherosolimis
 p̄ferri: linguā eā imp̄p̄
 sasam iussit p̄tūlatum au
 bus dari **C**aput nichanoris
 est intencio p̄ise opationis:
 manū p̄isum opus: lingua
 detractionis verba **C**aput
 nichanoris amputat: qui in
 tencione p̄uersi operis dāp
 nat: manū absadit qui p̄
 uersū opus iudicat et repre
 hendit **L**ingua p̄sadirur:
 dū oculos sermo per sūcāū
 amputatur **L**ingua nicha
 noris auibz p̄tūlatum dari
 precipitur: cum a penitēte
 pro his que male gesserat
 sanctorū suffingia querūtur:
 sed et aues sunt quilibz viri
 sancti spirituales **A**ues enī
 sunt: qui remoti a terrenis
 sublimiter viuūt **H**uiusmōi
 et auibz linguā diuidit:
 qui produis peccatis dui
 las orationes fundit **H**ec
 autem iudas iherosolimis
 p̄ferri iussit **N**ichil eā p̄deit

nisi pacem teneat qui pacem p
sedit **de hys q̄ defecūt iudeā**

Donge frater et iherosolym

digressi sum? ut aliq̄
de ofessione ad edificationem
claustralium dicem? Sed nec ad
huc differam: qm̄ de confessio
ne aliquid sub breuitate dicā
Ipa est ei iūctū et finis huāne
querelationis? nec ad iherosolym
misticā uel morale uel etiam
celestem puenire poterit: qui
cōfessione fidei. uel cōfessione
pccā dū uixit in mortis arti
culo carebit. **E**reūtibus autem
de seculo. in iūctio nccā est con
fessio: ereūtibus de corpore nccā
est ut creant iuda id est con
fessione pcedente **P**rimo iudas
machabeus int̄ fratres du
catū tenuit **P**rima tibus
iuda per turmas excecato
sui ad ouētem tabernaculi
federis tentoria fixit **P**ri
mo iuxta impiū domini
iudas p turmas suas cast
mouit **P**rimo die naason
filius aminadab de tribu
iuda oblationē suā obtulit
Primo int̄ frēs iudas ma
chabeus ducātū tenuit **P**ri
mo int̄ ceteras virtutes cōfessio
pmatū tenet: et ad salute
ducit **E**xit inquit iudas et
frēs eius: et expugnabant

filios esau in terra que ad
austrū est **I**udas exiit dum
quod in corde latet confiten
do pos pcedit: et expugnat
filios esau qm̄ carnales affec
tus exstirpat bone opatiois
manu? marie aut̄ eos qui
in terra que ad austrū sūt
destruit: q̄ eos qui carnis de
sideo feruent acius extinguit
Sed et fratres ei? cū eo exiit
et pugnant: quocens vir
tutes confessioni affines. op
confessionis iuuant **E**t ma
chabeus congregata multi
tudine intollerabilis gentibz
effiacbatur? et supueniens
castellis et ciuitatibz: impro
uisus succedebat eas: et opor
tuna loca occupans nō pau
cas hostiū strages dabat **I**u
das multitudine cōgregat.
q̄ cōfessio multas virtutes
sibi sociat? et fit gentibz intol
lerabilis. id est uiciis anime
et affābus carnis: et supue
niens castellis et ciuitatibz
iprouisus succedebat eas
Castella sunt corda rebello
ne plena: ciuitates sunt
mūdane voluptates plene
diuicijs. q̄ habundāt uicijs
In hys autem supueniens
iudas iprouisus intrat: qm̄
pcedente spūs sancti gratia

corda sublimium voluptati dediti
 confessio ad humilitate inclinac
Intrat et succendit: qz quos g
 tia sancti spūs replet ardentes
 fāt. **O**portuna loca occupat:
 ut ex oportunitate loca hostib:
 sine piculo superior fiat. **L**oca
 oportuna iudas occupat: dū
 loca que religioni conveniūt
 penitentib: assignat. **N**on pau
 cas hostiū strages facit: quādo
 in confessione multitudo viciaꝝ
 succūbit. **D**ū exit et ultimus
 a bello reuertitur: qz nō tantū
 voluntarios. s. etiam ad cōfes
 sionē tardos expectat: ut eis
 in fine soaetur. **E**rat ut refert
 historia iudas congregans ex
 tremos: et hortabatur pplm
 per totam viam donec veni
 ret in terram iuda. **L**ū reuer
 teretur iudas a p̄ho quod con
 tra thimotheū gesserat: ex
 tremos congregare nō cessat.
Thimotheus interpretatur be
 neficius. **H**abet ei dyabolus
 quosdā mīstros quos dicit eē
 beneficos: qui subiectos sibi
 in oao et voluptate nutunt.
 et eosdem puerse viue pmit
 tunt: et qz hoc agunt a qui
 busdam beneficia vocantur.
Cum autē thimotheus trans
 torrentē cisternā poneret. et iu
 das ad torrentem aque veniēs

apparet: ait thimotheus p̄n
 apibus excretatus sui. **S**i iudas
 prior ad nos transieit: nō po
 teim⁹ sustine eū. **S**i vero ti
 nucit transire: transfretem⁹
 ad eos. et poteim⁹ adūsū illū.
Et transfretiuit iudas ad eos
 por: et contrite sunt gentes.
Torrentem aque iudas prior
 transire nō timuit: qñ aliquis
 pctā sua cōfitens ad confessio
 nē cū lacrimis accedit. **S**ed ut
 thimotheus aque torrentem
 transiret: ut qui voluptuose
 viue consueverat. cū lacrimis
 peniteret. **D**ū ergo iudas nō
 timet transire fluvium: et cū re
 uertitur extrem⁹ sequitur ex
 tremū. **D**isplos congregat: qz
 diūsos aīni motus ad vnitā
 tem mētis reuocat: fessos ei
 git dū consolatur eos quos
 itineis ptensi labor frangit.
Tardos increpat: et eoz pigri
 tiam ne capiantur ab hostib:
 accusat. **V**ulneratos ne despe
 rent instruit: s. ad spem salu
 tis reuocat et attendit: onē
 ratos subleuat: et ne succū
 bant oneri v̄bis et exemplis
 iuuat. **D**isp̄si sunt qui dissolu
 te viuūt. fessi quib: tedio est
 vita xpi. **T**ardi sunt: qui ad
 bene opandū a nemine cogi
 p̄nt. **V**ulneratos illos eē dicitm⁹

quos dyaboli spiculis passos
eē videm? **O**nerati sūt: qui sibi
onere longe cōversationis do-
lentes genuit. **S**equitur hor-
tabatur autē iudas pplm per
totam viam: donec veniret
in terram iuda. **P**er totā viā
pplm iudas hortari nō desinit?
qz pctōe penitens per totam
viam orōnū suffragiis itabit:
donec ad terram iuda pueni-
at. id est donec firmitate boni
operis per cōfessionē stabilis
existat. **I**n p̄mis t̄bus iuda
sicut sup̄ dixim⁹ exiens de
egypto per curmas exieratus
sui ad orientem tabernaculi
federis fuit tentoria. **I**n p̄mis
castra mouit: p̄mo die naa-
son fili⁹ aminadab p̄nceps
de tribu iuda oblationes ob-
tulit. **T**ribus iuda in p̄mis
tentoria figit? qz qui pctā
confitetur in m̄ia dei spem
ponit: nō enī habet hic ma-
nentē ciuitatē s̄ futurā inq̄-
rit. **A**d orientē tentoria figē
dicitur? qz in iūo cōfessionis
radio cognitionis illuminatus
cognoscat et iudicat qd male
gesserat: p̄uidet et discernit
quid in futuro sine culpa fieri
possit. **I**n p̄mis castra mouē
festinat: ut ad terram p̄mis-
sionis per gradus virtutū

puenire queat p̄mo die naa-
son filius aminadab p̄nceps
de tribu iuda oblationē op-
tulit? qz qui sponte seipm of-
ferre desiderat: ad offerendū
caius accedit. **N**aason serpenti-
n⁹: aminadab p̄ me? sponta-
neus interpretatur. **S**erpens
ut dicitur per angustū forā-
mē t̄sire nitatur. ut pelle
betē spoliatur? sic pctōe per
angustum foramen cōfessio-
nis egreditur: ut veterem
exuat hominē. et induat no-
uū. qui de die in diem renoua-
tur p̄ cōfessionē. **I**n hoc siqui-
dem foramine districte cōfes-
sionis remanē dicitur pellis
id est gloria mūdane cōuer-
sationis. **I**bi enī serpentis
pellis remanet vbi phūli-
tatem confessionis sup̄bia
relicta iacet? et ibi pellis
relinquitur: vbi pctōe a per-
uersa consuetudine p̄ distric-
tionē discipline sepatur. **V**i-
des ne quō h̄i qui ad iudā
p̄tinent in om̄i negotio p̄ma-
tū tenent? **A**udis ne qualit̄
in libro iudicū post mortem
iosue iudas obtinuit p̄ncipa-
tū? **A**ut eī s̄ptura post mor-
tem iosue consuluerūt filij
israhel dnm̄ dicentes. **Q**uis
ascendet an̄ nos contra cha-

naneū inquit: et erit dux
 belli: **D**ixit q̄ domin⁹ Judas
 ascendet: et ecce tradidi ter
 ram in manu ei⁹ **J**osue sal
 uator interpretatur **M**ors io
 sue ē puatio spūalis vite
Filij isrl̄ dñm̄ consulūt: qm̄
 hī qui deū videre desiderant
 ducē veniendi ad terram pro
 missionis querūt **Q**uis as
 cendet ante nos inquit cont̄
 chananeū: et erit dux belli:
Ascendit qui de virtute i vir
 tute p̄ficiat **C**ontra chananeū
 ascendere nititur: qui cont̄
 mūdāna negotia totis vibi
 phatur **I**n mūdānis siquidē
 negotijs cotidie bellū gerit:
 q̄ de hīs que mens cogitat
 uel man⁹ agit multociens
 aīm⁹ gloriatur **S**ed ad hec
 expugnanda iudas eligitur:
 ut quod in mūdānis negotijs
 delinquitur: in virtute cōfes
 sionis deleatur **J**udas inq̄t
 domin⁹ ascendet: q̄ qui pacē
 sua hūiliter confitetur: p̄lin
 virtutū ad terrā p̄missionis
 deducet **E**t ecce in manu ei⁹
 terra traditur: cū terrenis de
 siderijs virtus cōfessionis do
 minatur **C**hanane⁹ negotia
 tor siue hūilis interpretatur:
 q̄ aīm⁹ multociens ecā de
 hūilitate gloriatur: et efficit

longo tpe hūilis ut postea pos
 sit fieri sublimis. mutuata hūi
 litate p̄ sublimitate **A**ut iudas
 symeoni fr̄i suo **A**scende meū
 in sorte mea **J**udas confessio:
 symeon exaudiao interpretatur
Qui enī pacē confitetur. natē
 est ut a domino exaudi mere
 atur: ut cōtione vere cōfes
 sionis sequatur deuotio fr̄ne
 orōnis: et qui se in confessioē
 coram deo hūiliat: suffragia
 scōr̄ et orōnes fr̄m sine cessa
 tione querat **E**cce qualiter
 iudas cū symeone id est cōfessio
 cū fraterna orōne contra cha
 naneū pugnant: ut deleant
 eū et terram obtinē queant
Oppugnātes ergo filij iuda ihe
 rusalem ceperunt eam: et p̄
 cusserunt eam in ore gladii.
 incendentes cūctā incendio
 ciuitatē **I**herlm̄ visio pacis iē
 ptatur **E**st autē vera pax: et
 falsa pax **O**ppugnant ergo
 filij iuda iherlm̄: dū hī qui pacē
 sua confitentur habuisse cum
 fr̄ibus seipos accusant falsā
 pacē **O**ppugnant et capiūt:
 dū qui falsam pacē tenuerāt
 vere pacē nō contradicūt **I**n
 ore gladii eam percipiūt: qm̄ gla
 dio doctrine verbi dei vicia sur
 adunt **T**radentes inquit cūc
 tum incendio ciuitatē **I**ncēdio

ihelīm a filiis iuda traditur:
cū post confessionē cuiuslibet cōi-
si mens gratia spūs sancti in-
flāmatur. Sic igitur filij ihel:
possident: edificant pacificā
mētē moribz. firmant bonis
opibz. et v̄e pacis concordia
tenent: et qui fictā pacē h̄c
cū fr̄ibus consueuerant: totis
ānī medullis fr̄es veraciter
amant. Ex his que dixim⁹
satis apte cōiam⁹: q̄ qñ filij
israhel exierūt de egypto fr̄a
est iudea sanctificatio ei⁹. In
exitu siquidē israhel de egypto:
facta est iudea sanctifica-
tio ei⁹ israhel p̄t̄is ei⁹. Nar-
rat p̄pheta nobis exitū isra-
helitici ppli de egypto: ut per
historialem intelligam⁹ mis-
ticiā uel moralē ansticus exit⁹
israhelitici ppli: est exitus to-
cius ecclē de p̄t̄e dyaboli.
Exitus v̄o moralis fit: quoci-
ens p̄ p̄niam a p̄t̄is exiit que
libi aīa fidelis. Audis q̄ iacob
et israhel de egypto exeunt.
Sunt et quidam: qui adhuc
contra vicia luctū nō desinūt.
Sūt et alij qui subactis vicijs
deū vidē contēdunt. Dom⁹ in-
quit iacob de pplō barbaro. Bar-
barus a barba et ruere dicitur
est. Vnde cassiodorus. Barba-
rus a barba et ruere dicitur:

q̄ nūq̄ in urbe vixit s̄semper
ut fera habitasse noscatur. De
pplō ergo barbaro dom⁹ iacob
exire nitatur: qñ ab inaudis
moribz et a feritate cordis aī
m̄separatur. Fr̄a est iudea sanc-
tificatio ei⁹. Ne timeat qui
cont̄ vicia luctatur qñ de egypto
egreditur: q̄ iudea id ē cō-
fessio sanctificat illū qui luc-
tando vicia supplantat. In ex-
itu igitur de egypto cōfessio
iustum fr̄at de impio. Cū vero
ab egypto discesserit in via
gradientē p̄ desertū ab hosti-
bus defendit: cū autē ad ter-
ram promissiois puenerit
incolumē custodit. Adhuc
plura de confessione libent̄
dicerem: n̄ delicto locū rediū
inferre timuisse. Deo tñ ānu-
ente q̄ diu vixero in iudea
manens. inseparabilis iude co-
mes ero. **De ihelīm allegoria**

Mistice ihelīm ca. vi.
est ecclā per orbem
terrarū vbiqz diffusa. Ip̄a ei
ihelīm designat ecclā pacem.
Sub interpretacione siquidē
hui⁹ noīs intelligere solem⁹
visionē pacis. Habet autē
ciuitas ista plures ūmicos
salic⁹ multos diūsi generis
hēticos: qui nō tantū ecclā
pacē suis inētionibz pulsāt:

ꝑ eam totis viribz conantur
 ut eam ab statu sue ratiōnis
 subvertant. Sunt et huius civi-
 tatis ciues et amici quilibz
 viri catholici: qui nō solum
 hereticis vbo contēdit: ꝑ eam
 usq; ad sanguinē certantes
 eis resistere nō desistunt. al-
 tis modis arrius. hebion. et
 cherintus et alij heretici ec-
 clesie pacem suis assertioibz
 subvertere sūt conati. Sed ec-
 tra bñs augustini. iheronim⁹
 ambrosius et ceteri viri catho-
 lici spūs sancti gratia roborati:
 occurrerūt eis in faciē. ut
 defenderent ecclie pacē. Usq;
 ad sanguinē stephan⁹ certas-
 se legitur: qui norma nrā tē-
 pōrat. Norma siquidē iusti-
 tie stephan⁹ nobis pōsuit:
 qui p̄m⁹ mori p̄ domino nō du-
 bitavit. mortem eī quā salua-
 tor dignatus est pro oībus pa-
 ti: hanc ille p̄m⁹ reddidit salua-
 tori. Lapidatur stephan⁹: cru-
 cifigitur petrus et impletur
 quod dicitur. sequere me. Im-
 titur eī petrus xp̄m per mor-
 tem cōsimilē: id est per crucis
 passionē. Symon nō tantū
 petrus ꝑ eam cephas ē appel-
 latus. Cephas autē ut quidā
 volunt caput interpretatur.
 Unde et acephali sine capite

solent appellari. Symon vero
 obediens interpretatur. Sicut
 enī mēbra subiarent capiti:
 sic et platis debent obedire sub-
 diti. Petrus vō interpretat⁹ ag-
 nostens sine dissoluēs. Dissolu-
 tionē petri agnoscam⁹: si ei⁹
 tñā negationē diligenti⁹ attē-
 dam⁹. Si vero attendim⁹ petri
 recordationē: scire poterimus
 negationis agnitionē. Record-
 atus eī petrus verbi quod
 dixerat domin⁹. p̄usq; gallus
 cantet ter me negabis: exiit
 foras et fleuit amare. Ter petro
 xp̄m negasse dicitur: et ne des-
 peret ter vtrū xp̄m diligit a
 xp̄o petrus interrogatur. Amas
 amas amas: Amo amo amo
 pasce pasce pasce. Amas p̄m?
 amas filiū? amas et sp̄m sc̄m?
 Amo amo amo. Corde ore et ope
 pasce pasce pasce. Vita doctri-
 na exemplo. Ecce quō petro cre-
 ditur: ut ei grex dñicus pascen-
 dus cōbuatur. Ecce qui ad vocē
 analle xp̄m negauerat. nūc
 fr̄s confirmat⁹: et qui mulieris
 verba tollerare nō potuit: pro
 dño crucē portare nō rēruit.
 Sūt igitur ciues iherlm: qui de-
 fendunt ecclie pacē. In hac civi-
 tate dauid rex fuisse legitur: q̄
 tūc t̄p̄is int̄ ceteras verbes sub-
 limior habebatur. Dauid manu

fortis interpretatur. In hac ciuitate ille manu fortis p̄matū tenuit: qui morte morte moriens superauit. **Itē de iherlm.**
Quelibet moralitas. vii.
Fidelis anima iherlm dicitur: que contēptis seculis auris meditando celestia contēplatur. Hec autē ciuitas habūdat multitudie ciuiū: id est simpliciū cogitationū copia et habūdanāa virtutū. Sunt eā i hac ciuitate viri robustissimi: viriles salis affectūs animi. Principatū vero hui⁹ ciuitatis obtinuisse dicitur dauid manu fortis. Virtutē siquidē boni opis imitari solet multociens habundantia vere pacis. Inde est ap̄post dauid salomon in iherlm regnū obtinet: q̄z aīn⁹ qui bonis opibus habundat in pace manē solet. Viuente autē dauid salomon in regem vngitur: q̄z vigente boni opis affectū. aīn⁹ quiete mentis dnat. Vixerūt inquit salomonē sadoch sacerdos et nathan p̄ph̄a regem in gyon. Sadoch iustus. nathan donans: salomon pacificus. gyon lucta interpretatur. In gyon salomon in regem vngitur: q̄z cum

magna difficultate agitur ut aīn⁹ sibi p̄i etiam i pace dominetur: ut regat in pace subiectū pplin. id est diūsos motus carnis et turbas simpliciū cogitationū. Salomon nō vngitur: n̄ qm̄ ad culmē p̄lationis sublimatur. Hores inquit mutant mores. Tunc eī salomon id pacific⁹ aīn⁹ vnctione indiget: q̄z locus p̄lationis aut vir aut nūq̄ elationis timore caret. Rectē est igitur ut salomon vngatur: ne pellis sicca rūpatū. id ē ne plus a rege separetur fregentis aīn⁹ humilitatis oleo molliatur. Salomon in regem vngitur: qm̄ pacificus aīn⁹ sp̄s sancti grāa fecundatur. Est autē locus sancti sp̄s aīn⁹ hūilis et quietus. Pelis puncta absq̄ lesione patitur ut in longū uel in latū se plus extendatur. Sic pacificus aīn⁹ ad quelibz opamē trahitur: si oleo vere hūilitatis aliquotiens pungetur. Vixerūt salomonē sadoch sacerdos et nathan p̄ph̄eta. Sadoch et nathan salomonē in regem vngit qm̄ iusticia et misericordia aīnū cui⁹ libz potentis mo-

modestū reddūt ut extendi va
 leat p dispensationē tne ipē
 idē p vnam rūpatur: uel alios
 a seipso separet p nimia crude
 litatis oppressionem. Et impo
 fuerit eū sup mulā regis am
 la ex equa et azino nascatur
¶ In hoc animal ex velocitate
 equi et tarditate arini nālit
 tpatur: et ideo per mulā itel
 ligim⁹ tēperanciā. **S**up mu
 lam sedens salomon in gyon
 duatur: qz nātē est ut qui ad
 luctā regimū trahitur per
 tpanciā moderetur. **V**inā
 tāles essent qui in ecclā pma
 tā tenent: ut in gyon luctan
 tes cont' vicia laborarent.
 ad opassionē vero fr̄m vncti
 oleo spūs sancti extendi possēt
 ut inter sadoch et nathan me
 di incederent: et sic ex vna
 pte iusticiā. ex alia vero mīāz
 haberent: sederent sup mulā
 regis. ut in omibz tenerent
 modū tēperancie et discretio
 nis. **R**oboam fili⁹ salomonis
 post mortem patris ppli nō
 diuideret: si super mulam
 quā dauid salomoni reliq̄
 hūius sedisset. **S**i enī tene
 ret modū nō diuideret reg
 nū. **V**enit autem roboam
 in sichein: illic eī congrega
 tus fuerat omīs israhel ad

constituendū eū regem. **V**e
 nit ergo omīs militudo isrl:
 et locuti sunt ad roboam dice
 tes. **P**ater tuus durissimū
 iugū imposuit nobis: tu ita
 qz nūc iminue paululū de
 impio patris tui durissimo. et
 de iugo grauissimo quod im
 posuit nobis releua nos: et
 seruiem⁹ tibi. **¶** Qui ait eis. **I**te
 usqz in diem terciū: et reuer
 timini ad me. **I**nit qz cōsiliū
 cū senioribz. **¶** Qui dixerunt ei.
Si obedieris hodie pplō hūic
 locuti qz fueris ad eos verba
 lenia: erunt tibi serui tūctis
 diebus. **¶** Qui reliquit consi
 liū senū: et adhibuit iuue
 nes qui cū eo nutriti fuerāt.
¶ Et dixerunt ei iuuenes. **S**ic
 loqueris pplō hūic. **¶** **P**ī me⁹
 aggrauauit iugū vtrū: ego
 autem addam iugo vestro.
Videns autē plus qz nolisset
 eos audire rex: respondit ei di
 cens. **¶** Que nobis ps in dauid.
 aut que hereditas in filio isay:
¶ Reuerete in tabernacula tua
 israhel. **¶** Cū salomon mortuū:
 roboam fili⁹ ei⁹ ad regnū pro
 mouetur. **¶** Congregatur etiam
 plus israhel in sichein: ut cō
 stituat eū regem. **¶** Salomon
 pacificus: roboam latitudo
 ppli uel impetus ppli itēptat.

Tunc ei salomon id est par in
aio cui libz homis moritur:
du in qualibz mete impetu
uacandie ut regnare debeat
radicatur **Congregatur** etia
omnis isrl' in sicheu: ut incli
net hueru ad laborem **Lon
queitur** qe ei grauissimu iu
gu imponatur: s; roboam
usq; in diem tercium inducias
postulat. ut interim de pōit
tis consiliu sumat **Sed** im
petus ire qui nuq; maturo
consilio nouit consentire.
iuuenile consiliu sequitur:
q; iuuetutis impetus leui
tate per omnia comitatur.
Tercia die plius ad roboam
redit: s; populo roboam du
ra respondit **Pz** me inquit
cedit vos flagellis: ego ce
dam vos scorpionibz **Audit**
plius qd' antea metuebat.
ne impetus iracundie usq; ad
crudelitatem pcedat: et ideo
fugiens quod metuit plius
A roboam id est ab impetu ire
videntiu deu simplicitas re
cedit **Audit** q; post mortem
salomonis roboam regnauit
in iherlm: q; impetus iracu
die illam que diu pace tenu
erat inhabitat mente **In** an
no quinto regni roboam asce
dit sesac rex egypti in iherlm:

et tulit thesauros domus dñi
et thesauros regis. et vni
sa diripiuit: et scuta aurea q
fecerat salomon. pro quibus
fecit rex roboam scuta erea
Sesac interpretat' bissus aliau
Liliu est vestis penitentiu
Hac ei veste se induit: qui
pccati plangere nouerunt.
Bissus vero gen' est panni
subtilitate et mollitie valde
delicati **Qui** ei in domibus
regni sunt mollibz vestiuntur
et voluptuosa querunt **De** ali
o ergo bissu fatuit: qui aspi
ritatem vite in voluptatem
vertunt **Tulit** etiam sesac
thesauros domus dñi: id est se
creta diuini osily **Sed** etiam
thesauros regis abstulit: q;
discretas dispensaciones vo
luptatis dissoluit **Thesauros**
quos salomon id est pacificus
animus forsitan congregaue
rat. regnante roboam sesac
rex egypti. id est voluptatis scli
dissipare no cessat **Scuta** vō
aurea sunt sacre scripture ver
ba **Scuta** sunt: q; vere fidei
firmitate defendunt aurea
sunt: q; ex puritate pcedunt
Que scuta inquit salomon
fecerat: q; quietus animus con
tra hereticos in pace verba
defensionis parat **Pro** quibz

rex roboam scuta erea fecit
 Scuta erea sunt scilicet vba
 Scuta sunt: qz multociens
 veritati resistunt. Sicut ex ere:
 id e ex sonora ma scilicet elo
 quecie. Es eni qm tangitur.
 paul auditur: qz impetuosus
 aim? ai manu reprehensiois
 tangitur. ad lites et iurgia
 puocatur. Auru vò du tangi
 tur nò clamosa sonoritate
 stridet. s; ead fortiter paussu
 silet: similis aim? pacificus
 ead cõuicio tactus. cõuiciu
 patitur tractus. Et vniuersa
 inquit diripuit. Vniuersa
 sesar rex egypti diripuit: qz
 voluptas carnis quiddam ali
 congregant in vsus ppios
 consumit. **De muro iherlm
 misit et moralit. ca viii**
Iherlm misit id e etia dia
 tur hie diuine spture muru
 p que repellat subales insi
 dias et aptos assultus here
 ticor. Dup muros tuos iherlm
 constitu custodes: tota die
 et tota nocte nò tacebunt
 laudare nome domini. Cust
 todes muros sunt doctores
 spturaru: qui muros custo
 diunt. quia diuine legi vi
 gilantes insistant. Die ac
 nocte nome domini laudae
 nò cessant: qz in pspere et

in aduis ad deu clamant.
 Hoc eni nome quod inuocant
 ihus dicitur. Ihus aut salua
 tor inepretatur. Qui ei nome
 saluatoris inuocant: hysit q
 desiderant ut omes homines
 salui fiant. Moralit autem
 muro anime fidelis. e struc
 tura bone opacionis. Custos
 muroz sollers custodia circa
 spectationu: que in nocte neg
 ligencie per puidenciam vi
 gilant: in die vero discrecio
 nis munitiones parant.
 Nomen dñi laudare nò ces
 sant: quia pro salute anime
 assiduis desiderijs ad deum
 clamant. Clamant ciues:
 clamant et hostes. Longe tñ
 diuisus est clamor hostiu a
 clamore ciuiu. Clamant ei
 catholici: clamant et hereti
 ci. Clamauit inquit ieremias
 cor eoz ad dñm. sup muros
 filie syon. Clamauit cor eoz
 duoz. Hereticor murus
 vero filie syon sũt: qui verita
 tem fidei defendunt. Super
 muros heretici clamant: q
 se potiora dicere gloriuntur
 q catholice fidei doctores di
 cunt. Dup muros clamant:
 qz superiores doctoribus ecclie
 in conflictu disputacionu
 se eẽ putant. Clamant ad do

minuū nō conitione cordis sed
crudelitate iniquitas **S**up
muros hēta sunt: dū pua
lent et destruit **C**or eoz ad
dñm clamat: qñ pelationē
cordis diuine potencie deu
gat **M**oralit aut p hostes aīe
carnales affais possum in
telligere: p cor hostiū delē
tionem carnaliū. p murū or
dinē virtutū **C**or igitur eoz
ad dñm clamat qz delētio
carnis ad hoc laborat. ut or
dinē virtutū intrūpat **H**ūc
murū p culpa ciuū domi
dissipari pmittit: dū uel ec
clesia hereticis. uel quelibet
aīa uicij nō resistit **V**n̄ the
remias **L**ogitauit inquit do
min⁹ dissipare murū filie
syon **M**urū filie syon domi
n⁹ dissipare cogitat: q̄ diu
perennaiū culpas per paciē
tiam portat **L**ogitat et des
truit: dū eos quos patient
expectauerat puniendos
hostibz relinquit **D**ec tantū
muros ciuitatis destruit: sed
etiam muros turriū in man⁹
iūmicoz tradit **P**nde p̄dictus
p̄pheta **T**radidit inquit domi
n⁹ in man⁹ iūmicū muros tur
riū ei⁹ **M**uri turriū sunt hī
qui sublimitate uite alios
p̄rellunt **S**unt etiā muri tur

riū que supeminent alias vir
tutes. discrete circūspectiones
virtutū **I**n man⁹ ergo iūmicū
muri turriū traduntur: cū
uel doctores ecclē hereticis. uel
sūme virtutes aīe uicij subī
ciūtur **L**ū ergo hoc agitur absq̄
muro ihelīm inhabitatur **V**n̄
dicitur **A**bsq̄ muro habitabit
ihelīm **M**urus aut ihelīm icolu
mie stare dicitur: dū diuine
sēpture v̄bis ecclā nullo contra
dicente inuit **S**tant etiam
muri turriū: dū vita et mori
bus emendatur doctrina plato
riū **H**abet etiam ihelīm portas
exhortationes videlicet scōz
p̄m̄ discretas: p̄ quas ingre
dimur in ecclā. et egredimur
ad eternā vitam **A**ttollite in
quit p̄ncipes portas vr̄as et
eleuamini porte et̄nales: et
introbibit rex glorie **P**ncipes
sunt uel boni uel mali docto
res **M**aloz porte sunt p̄ise
suggestiones: bonoz rex sanc
te exhortationes **P**̄ istas igit
ad celū: p̄ illas descenditur in
īfernū **I**ste grauantur: ille
eleuantur **I**ste et̄nales sūt:
qz ad et̄nitatem p̄petue felici
tatis ducit **I**lle sunt porte
mortis: qz ducunt ad abissū
p̄petue dāpnationis **P**̄ istas
introbibit rex glorie: p̄ illas

dyabolus rex supbie **De**fixe
 sūt inquit ihemias in tra por
 te ei? **De**fixe in terra porte ihe
 rusalem referuntur ee: quoci
 ens amore terrenariū verū p
 lati carie delatantur **E**recte sūt:
 quociens caelestia querūt **U**n
 p ezechielem pphetam dicitur
Portam inquit respiciebat viā
 aquilonis **V**ia aquilonis est
 vita pccōis **V**iam aquilonis
 porta respicit: qñ quilibz doc
 tor spitalis. considerat et resp
 hendit vitam pccōis **P**ortam ei
 doctor ee dicitur: qz p ipm ad
 etnam vitam recto tramite
 puenitur **S**ed et portis aie
 designare possum? diuisos
 corpis sensus **P**orte ei sunt:
 quia p eas intrant et exeunt
 qui ciuitate subitunt **E**xeūt
 et intrant: qui ciues eiusdem
 ciuitatis qñqz muniunt et con
 seruant **H**ec siquidē porte nūc
 in terra defixe iacent: qñ sensu
 corpis terrenis desiderijs peni
 tus inherent **I**n vestibus vō
 porte erecte pendunt: quociens
 sensus corpis diuine contem
 plationi patent **I**te **S**ba nec
A verbis neemye **m**ye **p**he
 filij helchie de portis ihel in le
 gisse me recolo quod huic opi
 ad edificationē claustralium
 inferere volo **E**gressus sum

inquit per portam vallis noc
 te et ante fontem draconis. et
 ad portam sterquilini: et con
 siderabam murū dissipatū
 et portas eius combustas igni
Et transiui ad portā pontis.
 et ad aqueductū regis: et nō
 erat locus iumento cui sedebā
 ut transieret: et ascendi per
 portam nocte. et considerabā
 murū: et reuersus veni ad por
 tam vallis et redi **P**ortam val
 lis est virtus huilitatis **P**er
 portam vallis ihel in ingre
 ditur. ut destructionē ciuita
 tis videat: qui ruinas carie
 vel lapsus aie huiliter repa
 rare festinat **E**t an fontē dra
 conis **F**ons est origo fluminis
 et dyabolus ūcū angelice et
 huane defluxionis **P** fontem
 dyabolus intelligitur **U**nde
 et dyabolus deorsū fluens int
 ptatur **D**eorsū fluit: qui a deo
 corde et ope recedit **E**st autē
 dyabolus fons draconis: id ē
 ūcū elationis **A**b ipō ei dya
 bolo culpa supbie supsit exor
 diū **U**nde post elationis ūn
 dationē. ruine metuit lapsū
Draco ceteris serpentibus
 maior ee dicitur: qz caput sup
 bie caam tetigisse memora
 tur **I**nte fontem ergo draco
 nis transit: qui ruinas angeli

et lapsum hominis ad memo-
riam reducat. **E**t ad portam
stercoris. **P**orta stercoris est
virtus confessionis. **D**icitur p[er]
portam fum[us] extra civitatem
vehitur: sic p[er] confessionem
p[er]i fetor necesse est ut a mē-
te evanescat. **E**t considerabam
muru[m] iherosolym[itarum] dissipatu[m]: et por-
tas eius exutas igni muru[m] ihe-
rusalem dissipatu[m] considerat
et curavit: qui lapsus carnis
et falluras mētis diligenter
attendit. **C**onsiderat portas
igne exutas: sensu videlicet
corp[or]is igne luxurie et flāmis
iracundie ~~exutas~~ cōsumptos.
Et transiit p[er] portam pontis
Pons ibi constructus: ubi de
vno ad aliud transitur pon-
tem facim[us]: cū p[er]niciam agim[us].
In ponte ligna ponim[us]: dū
transcūti anime carne sub-
cūm[us] ponte transim[us]: qm̄ de
vicijs ad virtutes transmig-
nim[us]. **S**i vero porta fontis le-
gitur: sicut in quibusdā codi-
cibus scriptū reperitur: non est
mirū si portam stercoris por-
ta sequatur fontis: ut fetor
emittis mūdetur lacrimis. **E**t
ad aqueductu[m] regis. **A**queductus
est desideriu[m] contemplandi
deū aliqua gratia. **F**ui ductus
ē dicitur regis: id est rōnis

suo iudicio aīcta regentis. **E**t
nō erat inquit locus iumēto
cui sedebam ut transiret. **C**ū
ad aqueductu[m] regis pueniret:
nō erat iumēto locus ut tran-
sire posset. **I**umētū ē ebetudo
mētis sine sensualitas carnis.
Dignatur aqueductus regis ē
amor cōtēplationis. si aque-
ductus ē grā spūs sancti. si iu-
mētū ebetudo mentis sine
sensualitas carnis: nō ē mi-
rū si sensualitas carnis tam-
toto nō transeat ad gratiam
cōtēplationis. **E**t ascendi in-
quit p[er] torrente[m] p[er] torrentem
forsitan cordon fedon in p[re]-
tatur tristis vel meror. **U**ia ig-
de captivitate reducta. id est
nouiter ad deū conūsa: in tūo
conūsiōnis merens et tristis
ascendit p[er] torrentem cōpūe-
tionis. **H**ic est enī ordo cōueni-
ens ut p[er]is defleat quod male
gesserat: et post ad gaudiū
diuine cōtēplationis ascendat.
Et considerabam muru[m] ier-
osolym[itarum] considerat muru[m] ier-
osolym[itarum] qui lapsus corp[or]is et aīe rui-
nas in mentem p[er] cordatio-
ne[m] sepius retractat. **E**t reuer-
sus veni ad portam vallis et
redū. **A**d portam vallis p[er] qua[m]
exierat reuertitur. **P**hoc enim

inuitur: ut quidquid agitur
beneficio inuilitatis condiat.

**De seris portarū ihrlin mis
Abet tice et moralit**

Hrlin in portis seras au
toritates videli: scripture firmas
que qd dicit firmiter asseruit
Lauda ihrlin dñm: lauda deū
tuū syon **D**ñm ofortauit seras
portarū tuarū **S**eras porta
rū ofortat: qui qd docet: autoi
tate ofirmat **L**audet ig ihrlin
dñm: laudet deū suū syon **D**ñm
confortauit seras portarū su
arū **Q**uid qd ei ppha de eo pre
dixerat: autoitatis ewangeli
fām fuisse demōstrat **H**abent
enī sere portarū clauē et pes
sulū **Q**ui clauē custodiunt:
hi sūt qui ecclie curā gerunt
Claus est potestas regentis
Pessulū possum⁹ accipere
obediencie pceptū **C**laus pes
sulū impellit et retrahit: qz
ptis platoz qsdā intrare p
hibet et quosdā intrare cōpel
lit: clausos ne exeat prohi
bet: exclusos ne intrent ab i
gressu potent arcet **M**oralit
aut anima in portis seras ha
bet: qz sensus corpis ne pate
ant hostibz id ē vias clausos
tenent **A**peit: quociens ve
nienti dilecto cordis secretum
pandit **V**nde in cantu dicit:

pellulū ostii mei aperui dilcō
meo **H**abet hoc ostiū clauē
et pessulū **C**lauē discretionē:
pessulū discretionis modum
Ratio clauē portat: ut qd no
cet ab ingressu mētis arceat:
quod autē decet p clauē dis
cretionis intrare pmittat **S**
qñq; sere inueniunt obserate:
et si dilcōs uenit nūq; intra
re possit: et si ratio que cla
uē gerit accedat: intrare nō
valeat **H**oc aut fit: quociens
aīm⁹ modū discretionis ex
cedit **S**: tam diu ratio foras
exspectat: donec si fieri pos
sit pessulū teptando retrahat
Clauē discretionis apponit:
monēdo uertit: nec tñ aīm cō
uertit **L**ū aut intrare nō va
leat qui clauē portat: nō tñ
ē ut pessulū obstinationis dis
cipline seari frangat: ut qd
monitōibz fieri nō poterat: vi
ribus discipline postmodū fi
at **C**ontingit etiam qñq; ut
qui clauē portare debuit: cla
uē pdeve sepius ofueuit **O**por
tet igitur ut hiis qui clauē
discretionis sepius amittunt
qz curā sui gerere nesciunt:
aliquis discretus pvideat:
qui de secretis eoz tñ tpus ad
uenit curā gerat **D**e ueti
bus portarū ihrlin ca. xij.

Sicut superius diximus: por-
te sunt exhortationes
sanctorum patrum diserte. Vectes porta-
rum statuta eorum. Vectes sunt: quia
portas vehunt. In vectibus
porte pendunt: nec sic tamen quin
moueri possint vectibus inhe-
rent. in vectibus porte mouentur
ut clausae teneantur. vel ut apertae
sint. Similiter statuta patrum alia
quam stricte seruantur: aliquo-
tamen per dispensationem transgredi-
untur. Nota etiam quod fere
portae semper inhaerent: porte
vero autem vectes mobilitatem
tenent. Sic autem virtutes sanctorum
patrum immobiles esse debent: sta-
tuta vero eorum aliquo tamen pro-
pter et loco et persona mutari
solent. Possunt etiam per vectes
portarum intelligere consilia in-
deorum. De quibus per prophetam dicitur
perdidit et contriuit vectes eorum.
Vectes eorum perdidit et contriuit:
quoniam consilia eorum ad effectum venie-
re non permisit. Erat eorum consilium
ut occiderent christum. Consilium
autem eorum perdidit et contriuit:
quia quod facere cogitauerant
ad nihilum rediit. Ad nichilum
rediit: quia christus a mortui-
s surrexit. Consilium eorum perdi-
dit. dum eos a terra sua paulatim
eiecit. Consilium eorum contriuit:
dum diuisis gentibus subiectos

per diuisas regiones dispersit. Mo-
valit autem et contriuit vectes eorum.
Vectes sunt quedam anime virtutes:
que portas sustinent ne sen-
sus corporis a sua stabilitate
vacillent. Vectes perdidit et con-
triuit: quoniam virtutes vitiosae sublato
robore mentis diuina permissi-
one subiecit. Et de vectibus
alibi dicitur. Quia contriuit
portas erebas et vectes ferreos
confregit. Unde cassiodorus
super psalterium. Porte inquit erebas
sunt consuetudines vitiosae. Vec-
tes vero ferreos spiritus inuidos
non impube videmur accipere.
Hec enim duo metalla per forti-
tudine delictorum videntur adhi-
bita. Si ista viribus hominum despa-
ta virtus diuina confregit:
quoniam perditantes aduentus sui
lumine miserata respexit.
Vectes etiam in scriptura diuina
possunt accipi: quibus archa per
heremum a filiis israel sole-
bat deportari. Facies inquit
vectes de lignis sethim et
operies auro induces quia per
arcuos qui sunt in lateribus
arche. ut portet in eis: qui
semper erunt in arcibus et
numquam extrahentur ab eis.
Archa est etiam vectes ecclesie
doctores. De lignis sethim
vectes fuit. Quod genus ligni

albe spine simile eē dicitur.
 De lignis ergo impure bilibz
 bectes fuit: id ē de viris qui
 corruptioni nō succūbūt. Au
 ro bectes opit qui virtutē bo
 ni opis certius p exemplū pri
 mis ostendit. Bectes parvulos
 induat: qui qtuor ewange
 loz verbis mētem attentius
 apponit: nec ab eis vniq̄ ex
 trahitur s̄m lege dñi die ac
 nocte meditatur. *De vias ihe
 rusalē Saplin xiiij.*

Actur hēc p̄dicta civi
 tas vios et plateas
 Via sunt in ecclia continētes
 et cōiugati. Sicut ei in marte
 ali vico duo sunt ordines do
 moz: sic in vico ecclie duo sūt
 ordines continētiū et cōiuga
 toz. In libro esdre septūi repe
 ri q melchias filius herem
 edificavit in iherlm mediam
 ptem via. In iherlm mediam
 ptem via edificat: qui cōiū
 gatorū legitime iura q̄servat.
 Alterā vero ptem eiusdē via
 ille edificare dicitur. a quo
 mūdicia cōtinētiū p omnia
 custoditur. Inter hos ordines
 domoz est q̄ via media ac
 tua vita. per hanc igitur
 ābulant: qui ad celestem
 iherlm puenire festināt. Sūt
 aut in iherlm maiores et mi

nozes via. maiores via sūt
 actiui et cōtēplatiui: mino
 res vero ad illos p̄tinent q̄
 ex illis diuantur v̄l ip̄s in
 herent. Sunt et in anima
 quidā via morales: diuise
 videlicet virtutū species. Si
 cut enim ī materiali vico
 sūt diuisi ordines hoīm: sic ī
 vias anime sūt diuisitates
 moz. Habet aut̄ aīa viciū
 timoris: habet et viciū amo
 ris. Viciū timoris descendit
 ad portā vallis id ē hūilitatis.
 Viciū amoris duat ad portā
 pontis: id est ad cōtēplacionē
 future retribucionis. In vico a
 moris habitant serui et mer
 cēnarij: in vico vero dilectōnis
 hītant qui p̄m hereditatē
 expectant. Serui pro timore
 pene seruiūt: mercēnarij pro
 labore mercedem querunt.
 Filij pro sola dilectōne laborāt:
 nō ut soli hereditatē posside
 ant: sed ut cū p̄re sine fine
 viuant. S; et in iherlm morali
 alij vici p̄nt assignari: id ē
 viciū sacerdotū. et viciū scu
 ta vendētiū. Viciū sacerdotū
 est viciū sancte exhortacionis
 qui duat ad portam sterquilini
 ni id ē ad portam q̄fessionis.
 Sicut ei sim̄ dicitur p portā
 sterquilini: sic etiam p portā

confessionis euatur fetor peccati
Et etiam vitius scilicet vendit
cuius dicitur ei quidam qui scilicet
emittit et scilicet gerit: quia in ne
cessitate fratres defendunt dicitur
et alij qui scilicet faciunt et scilicet
ta vendunt: quia licet ingenium
et pietatem alios uiuandi ha
beant: non tamen absque peccata
fratres in necessitate uiuant. **Scilicet**
ta sunt defensionis uerba. **Scilicet**
tamen manu tenet: qui quod loquitur
opibus implet. **Scilicet** contra
hostes eleuat: qui in defensi
one pauperum auxilium pro posse
prestat. **Scilicet** maritimes eme
runt: qui pro defensione diui
ne legis corpora sua ad suppli
cia tradiderunt. **Scilicet** iudas
machabeus et fratres eius eme
runt: quoniam possessiones suas pro de
fensione fratrum depopulandas
hostibus reliquerunt. **Eme**
runt autem machabei scilicet au
rea. In historia siquidem legitur
machabeos habuisse clipeos
aureos. Refulgit inquit sol in
clipeos aureos: et resplende
runt montes ab eis. **Dunt** autem
clipei aurei: auxilia defensio
nis. que sunt absque omixtione
temporalis lucri. In his ergo clipeis
sol refulget: quia in puritate cor
dis per exemplum boni operis ius
ticia clarior apparet. Et resplen

duerunt montes ab eis. **Montes**
sunt homines uita et moribus sub
limes. **A clipeis** igitur aureis
montes splendore recipiunt:
quia cum aliquis iustus bene opa
tur. ceteri uiri sublimes per fa
mam bone opinionis clariores
fiunt. **Dunt** in exercitu regis anthio
chi multi fuerant qui clipeos
aureos secum habebant. **Dunt**
autem sicut superius diximus clipei
aurei uerba que in defensione
primi preferuntur absque omixtione
temporalis lucri. **Dunt** istorum clipei
ideo aurei sunt: quia cum primo uer
ba defensionis preferunt. non
pro peccato sed pro iusticia se loqui
dicunt. **Lum** autem sol iusticie in
his clipeis resplendet tunc uer
tatis apparet: et sic montes ab
eis splendore recipiunt: quia con
cordum falsitate montes id est ius
ti luce ueritatis clariores fiunt.
Nota etiam quod in ueteri domo
scilicet uenditum esse dicitur: ne
alicui hoc quod dicitur mirum
uideatur. **Dicit** enim scriptura. **Edi**
ficauit melchias filius auri
fius usque ad domum nathaneorum
et scilicet uenditum contra por
tam iudicalem. **Scilicet** uenditum:
qui pro iusticia munera liben
ter accipit. **Dunt** domum scilicet
uenditum contra portam iudi
calem esse scriptura dicit: illos

eni qui iustitiam vendit ofensa
 reprehendit: et contra portam
 iudiciale domo eorum posite sunt
 quorum mens et ofensa veritati con-
 tradicit. Hoc autem totiens ius-
 tice vel moraliter agitur: quociens
 aliquis vir ecclesiasticus cu-
 piditate vincatur vel quociens
 animo adulacionis laude emu-
 neratur. **Nec mirum** si in iherusalem
 id est in ecclesia vel in anima istud agi-
 tur: cum contrario in damasco
 id est in seculo vel in seculari animo
 vitis raris et domo iude epia-
 tur. **Dixit** et ad ananiam in vi-
 su domini. **Surge** et vade in vi-
 am qui dicitur raris: et quere
 in domo iude saul nomine thar-
 sensis: ecce ei orat. **Ananias** gra-
 tia domini iudas ofessus: saulus
 temptatio respicientis. tharsen-
 sis exploratio gaudij interpretat.
Ad saulum ananias mittitur:
 qui ei qui peccatum considerat gratiam
 penitendi tribuitur. **Temptatione**
 ofiderat et respicit: qui tempus
 et locum delatione et ofensum
 temptationis attendit. **Talis**
 in domo iude queit et inveni-
 tur: qui in bono ofessionis
 manens adhuc in seculo demora-
 tur. **ponitur** autem hec domus in
 vico qui vocatur raris. **Qui**
 est in domo ofessionis manet:
 paulo dubio recte vivendi lineam

tenet. **Hic** qui tharsensis est vitam
 celestem in terris tolerat: ut
 postmodum celestis gaudij ex-
 plorator fiat. **de plateis iherusalem**
In iherusalem platee ca. xiiij.
Dicitur esse. **Unum** pihemia
 dicitur: cum in lamentationibus
 suis de civitate iherusalem loquitur
Cum deficerent inquit qui vulnerati
 in plateis civitatis. **Habet** ergo
 iherusalem civitates bonas
 et malas: habet plateas et
 areas: habet in horreis gra-
 na cum paleis. **In** plateis iherusalem
 boni sunt si non deficiunt: quia
 vanitatibus seculi dediti non suc-
 cubunt. **ayali** vero in plateis civi-
 tatis sunt et deficiunt: quia vagi
 et instabiles voluptatibus
 carnis non resistunt. **Platee** est
 vie late: que per eas gradien-
 tem ducit ad mortem. **Cum** defi-
 cerent inquit qui vulnerati in
 plateis civitatis. **Peccata** sunt
 qui vulnera. **Quasi** vulnerati
 in plateis deficiunt: quia defici-
 entes in a delatione bono
 peccata non respiciunt. **Ad** hoc etiam
 patet videtur: quod in eodem
 scriptura reperitur. **Cum** deficerent
 inquit puulus et lactans
 in plateis oppidi. **Puulus** est
 simplex et rudis populus:
 lactans est doctor carnalia pro-
 ducans. **Platee** oppidi sunt

delectationes huius mundi In plateis igitur oppidi pulvis et lactans deficiunt: quoniam platea cum subditis cessantes a bonis operibus passim carnalia querunt. Huiusmodi platee quoniamque lutum hinc: quoniamque pulvis et ariditate scitent. Unde psalmista. Et omnium inquit eos ut pulverem ante faciem venti: ut lutum platearum delebo eos. Pulvis est dissolutio humane fragilitatis: ventus superbie spiritus. Vento suo impetu pulvere subleuat: quoniamque alias actiones cuiuslibet dissoluti verbum adulatoris laudat. In pulvere vero turbine gnat: dum dissolutas actiones impetus elationis turbat. Ut pulvere ergo inimicos suos david omnium: quoniam ille manus fortis actiones peruersorum dissolutis remane permutat. Ut lutum platearum delebo eos. Lutum in plateis est inmundicia carnis. Habet ergo david inimicos: id est luxuriantes et lubricos. Et delebo inquit eos. Unde: Forsitan de libro vite. **De quatuor plateis iherusalem**
Quatuor moralitas
platee in civitate iherusalem dicitur esse: scilicet platea latior et platea domus dei. Est etiam platea ante portam

aquarum: et alia platea ante portam effraym. De platea latiori dicitur. Et dimiserunt iherusalem usque ad murum platee laeoris. De platea domus dei dicitur. Sedit omnis populus in platea domus dei: gementes pro peccato et pluvius. Et surrexit esdras sacerdos: et dixit ad eos. Vos transgressi estis: et dixistis uxores alienigenas. De platea que est ante portam aquarum: ~~et dixerunt esdras~~ dicitur. Congregatus est omnis populus quasi unus ad plateam que est ante portam aquarum: et dixerunt esdras scribere ut afferret librum legis moysi quem precepit dominus israeli. De platea siquidem porte effraym dicitur. Egressus est populus et attulerunt frondes de arboribus feceruntque sibi tabernacula uniusquisque in domo suo et in atrio suis. et in atrio domus domini. et in platea porte aquarum. et in platea porte effraym. murus iherusalem a filiis israel edificari dimittitur: quoniam ad murum platee laeoris appropinquat. laeora platea est secularis vita: murus platee adiustitias vite. Inde est quod discipuli qui erant apud damasum per murum submittentem in porta

dimiserit paulū **D**n̄ beda sup
 actus aplōz **M**urg inquit da
 masa qui sanguinē sicens
 tēpretatur. ē adūsitus seculi?
 rex aretha qui descensio tēpre
 tatur dyabolus intelligitur:
 sporta que iuncas palmis qz
 solet confia fidei spei qz cōiūc
 tione designat **I**uncas ei vivi
 ditatem fidei: palma eterne
 vite spem significat **S**i quis
 igitur se muro aduersitatis
 auctū videt: sportam vreni
 tis qua euadat festin⁹ ascen
 dat **D**edit om̄s popul⁹ i pla
 tea dom⁹ dei merens pro peccō
 et pluuijs **D**om⁹ dei ē dom⁹ cō
 iūctiois: que platea h̄c dicitur
 quociens negocijs secularibz
 exterius implicatur **S**i qui
 diu p plateam leti discurrere
 osueuerant. qn̄qz in eadem se
 dentes p peccō gemūt: qz qui i
 domo dei secularitati studuerūt:
 postmodū ad se reuēsi quiete mē
 tis eē desiderant **N**ec tñ pro
 peccō h̄cā pro pluuijs foris sta
 re nequeunt: s̄ totis desiderijs
 animi intēus eē querunt.
Tempus inquit pluuię ē: et
 nō sustinem⁹ stare foris **P**lu
 uia ē catholica doctrina **F**oris
 ei stare nō sustinet: que doc
 trine spiritalis pluuiā purget
Surrerit ei esdras sacerdos et

dixit vos transgressi estis: et
 duristis vros alienigenas
Et nūc date cōfessionem dñō
 deo p̄m̄ urōz: et separamini
 a pplis terre et ab vrozibus
 alienigenis **E**cce pluuiā id ē
 correctionū doctrina **V**ros vō
 alienigene sūt seculares cure
Ex hys confessio datur. dñi cul
 pa agnosatur **A** p̄lo terre et
 ab vrozibus alienigenis se
 patur: qui terrena negligit.
 et cui cure seclares odio haben
 tur **S**equitur de platea que
 ē ante portam aquarū: in
 qua populus congregatur
 q̄ v̄ v̄ dicentes esdras scri
 be ut afferret librū legis moy
 si **P**orta aquarū est animo
 natio scripturarū **P**latea peccō
 rū memoria **A**nte portam
 igitur aquarū platea eē di
 citur. qz p̄ amonitionē scrip
 turarū peccā ad mēoriā reuo
 tatur. in qua pplis q̄ v̄ v̄
 colligitur. dñi in v̄nitate p̄se
 uerans p̄ dilectōne ingris et
 fr̄ibus v̄n̄tur: et sic librū
 legis moysi afferri posat:
 ut per legem corrigat quod
 contra legis precepta gessit
Platea que est aū portam
 effraym vltima ponitur.
Nichil ei prodest laboranti
 n̄ fr̄is boni opis in fine col

lignatur **E**ffraym ei frugifer
interpretatur Iniaū ergo bo
ni opis ē porta penitentiē
Possūm⁹ autē hanc plateā
vocare p̄niam **P**latea ē q̄n
adhuc in ea plangim⁹ qd'
deliquim⁹: s̄ in ea lutū delem⁹
dū p̄ p̄niam laboram⁹ **D**e
platea q̄nq; egredim⁹: et ad
eā q̄nq; reuertim⁹ **D**e platea
egredim⁹: dū a seclari vitare
cedim⁹ **A**d plateam vero re
ūtū: tū ad ea que male ges
ta sūt a nobis detergenda
mētē reuocam⁹ **E**gredim⁹
īquit in mōtē: et afferte
frondes olyue. et frondes mur
ti et ramos palmarū ut fiat
tabnaacula **I**n mōtē egredim⁹
q̄n ad mōtē mīe p̄abus sub
leuam⁹ **I**p̄ ē forsitan mons
oliueti **A**fferte inquit frōdes
olyue: id ē opa mīe **O**leos ei
græce: mīa dicitur latine.
Virtus t̄p̄tue n̄ ē dicitur
palma vero in altū crescit **P**
oliuā igitur opus mīe: p̄ mur
tū virtus t̄p̄ancie: p̄ palmā
spēs venie. **H**is itaq; fron
dibus ex hīs ramos in platea
porte effraym tabnaacula
fiunt: q̄n p̄dicte virtutes
a p̄nna t̄ptationis et ca
lore delatationis vndiq; defen
dūt **I**n platea igitur que ē

an̄ portā effraym tabnaacula
ponim⁹: q̄n qd' male gessim⁹
p̄ opa mīe ad spem victorie
p̄uenie desideram⁹ **D**e quatuor
plateis ihrlm moralitas.

Plateam
laciozē possūm⁹ itelli
gere mētē vagacionē platee
siquidē ciuitatis sūt delatāo
nes vage mentis **P**latea gre
ce latitudo dicitur latine: que
lata est in ope: lacioz in ser
mone: latissima in cogitatio
ne **L**ū ei quod male agim⁹
v̄bis defendim⁹: tūc platee la
ciozī appinquam⁹ **E**raue est
ei petire: s̄ graui⁹ p̄tā defen
dere: graui⁹ p̄ delatationē
p̄tō consentiē **L**ūm culpa ergo
defenditur: tūc platea dilati
tur **D**ū ergo edificatur ihrlm.
et appinquatur ad plateam
laciozem: edificari ciuitas di
mittit **E**t hoc fit dū culpa ver
bis excusatur **N**emo ei aliq̄
p̄t edificare reat⁹ sui culpā de
fedētē: s̄ cū culpa agnosatur:
tūc ciuitatis muro id est bonū
opus edificari p̄mittitur **I**n
platea laciozī sicut p̄dixim⁹
culpa defenditur: s̄ in platea
dom⁹ dei accusatur et corripit
Dom⁹ dei ē mens quā īhabi
tat grā spūs sancti **P**latea
dom⁹ dei recordatio p̄t **D**ui

autē p̄ hanc plateā discurrē
 osuenerant. nūc in ea p̄ p̄tō
 tremētes sedent: et qui tēpte
 leticie diu studuerant p̄t̄m
 lugent In hac platea esdras
 sacerdos qui carnes imolat.
 id est aīn⁹ qui in se desideria
 carnis maculat. p̄lin̄ iarepat
 q̄ p̄ceptū domini transgresso
 fuerat **D**eparām̄ iquit a plō
 terre et ab vxoribz alienigenis
Plius terre sūt terrenarū rerū
 conaspiscencie: vxores alieni
 gene carnis blandicie **A**b hys
 vero mētē separant: qui mū
 di cōcupiscencia s negligūt et
 blandimētis misere carnis
 mētē contradiciūt **D**equitur
 de platea ~~non aquarū~~ que
 ē ante portā aquarū **P**orta
 aq̄rū est gratia lacinarū pla
 tea vero que aīn portā aqua
 rū ē cōtūo animi pro delat̄
 tione p̄t̄i In hac platea pl̄s
 congregatur q̄ vir vno: popu
 lus cogitacionū qui se p̄ diuer
 sa sperat tū per cōtūōnē ī
 vnum colligitur secretū mē
 tis intrat: librū legis audie
 desiderat: ut transgressionis
 culpā emēdare valeat. et ī
 meditacione diuine legis at
 tentior fiat **A**d plateā vero
 que ē aīn portam effraym aī
 m⁹ duatur: q̄n p̄ fr̄m boni

opis ad spem venie reuocat
In platea igitur laetiori nich
 il agim⁹: s̄ eadē ihrlm̄ edificat̄
 re dimittitur: in platea vō
 dom⁹ dei terrā cūtim⁹ et semī
 nam⁹: in platea que est aīn
 portam aquarū semētē rign
 m⁹: in platea que aīn portā
 effraym fr̄m colligim⁹ **I**bi
 tabernacula figim⁹: in quibz
 p̄ spem mīe fr̄mētā r̄cōnda
 m⁹ **I**n hys eadē plateis pone
 bantur īfirmi in laicis: ut
 veniente petro saltem vmbra
 illi⁹ obūbraret quēq̄ illoz:
 et liberarentur ab īfirmi
 tabus **I**nfirmi sūt: qui labo
 rant morbo p̄t̄i **C**ui in pla
 teis ponūtur q̄n p̄t̄oz suoz
 delectacionis recordantur: ut
 veniente petro. id ē agnito
 p̄ recordacionē p̄t̄o. petrus
 enī agnosceus īc̄pretatur
 saltem vmbra illius obūbra
 ret quēq̄ illoz: ut ītressio
 ei⁹ refrigeraret aīn au⁹ libz
 ab estu vicioz **N**ec est ei vmbra
 que īfirmū refrigerat:
 ut ab īfirmi tabz liberū sa
 nitati reddat **de hys q̄ tēplū
 destruit et de mudatibz**
In p̄cedenti libro illud
 de edificacione templi
 plura dixim⁹: nūc autē de
 destructioē ei⁹ quid historia

dicat breuiter audiam. **S**icut
videtur refert historia anthio-
chus illustris filius antho-
regis. qui fuerat rome obses
ascendit iherosolimā i multitu-
dine grauī et intrauit i sanc-
tificationē cū supbia: et acce-
pit altare aureū et candelabrū
luminis. et vniūsa vasa ei⁹ et
accepit thesauros occultos q̄s
iuenit: et sublatis omnibus ab-
iit in terram suā. Post duos
autē annos misit rex p̄ncipē
ēbutorū in ciuitates iuda: et
venit iherlm et irruit sup ciui-
tate repente. et perdidit iherlm
miltū ex isrl: et accepit spolia
ciuitatis et succendit eā igni
et destruxit domos ei⁹ et mu-
ros ei⁹ in arcuitū: et captiuas
duxerūt mulieres et viros et
p̄cora possederūt: et edifica-
uerūt ciuitatē dauid muro
magno et firmo et turribus
firmis. et facta est illis in arcē
et posuerūt illic gentē p̄corū
et viros i quos: et posuerunt
illic arma et escas. Ascendit
in iherlm rex anthiochus: q̄n
in eā dñātur dyabolus ul
in aīa carnalis appetitus. As-
cendit autem i multitudine
grauī: id est in habundancia
delictorū et in grauitate cuius-
libz animalis p̄cā. Intra i sa-

ficacione cū supbia: q̄n sancti-
ta p̄ cōfessionem elacois spūs
apit sibi corda. Accepit alta-
re aureū et candelabrū lu-
minis: id est puritatē orōnis et
lucē diuine cōtemplacionis.
Accepit vniūsa sanctifica-
cionis vasa: diūsa videlicet
vniūsa genera. Et omnia omi-
nuit: q̄n virtutū diūsas spe-
cies ad nichilū redegit. Et ac-
cepit thesauros occultos q̄s
iuenit: et sublatis omnibus
abiit in terram suā. Thesau-
rus est sapie intelligē: ocul-
tus dyabolo s̄ notus deo. Quē-
tūc dyabolus iuenit: q̄n per
iactancie spm̄ cetels mani-
festū reddidit. Sublatis omi-
bus in terram suā anthio-
chus abiit: quocens dyabolo
sublatis virtutibz ad terre-
na desideria mētes fidelū
reduat. Post duos autē ānos
misit p̄ncipem ēbutorū i
ciuitates iuda. Cupiditas
ēbuta recipit: q̄ et in ecclā
et in qualibz anima exac-
tiones q̄ plures agit. Cum
magna turba venit iherlm
ut conturbet simpliciu pa-
cem. Sup ciuitatem irruit:
et iherlm simpliciu cogitacionū
ex israhel perdit. Et accepit spo-
lia ciuitatis: q̄n mētem vir-

tutū spoliat indumētis **Et**
 eam igni succendit: dū con-
 cupiscentie flammis aīn
 con**sum**bitur **I**nterius destru-
 it domos. et in arcuitu eius
 muros: id ē intus a saēaas.
 et in arcuitu opaciones im-
 pfectas **Et** captiuas dure
 runt mulieres: impfectas
 salicz mentis affrōnes: et
 natos id est actus eoz imp-
 fectos **P**ecora eozū possident?
 dū dyabolus uel carnalis
 appetus in pte sua rōna-
 biles animi motus retinet:
 et que filij israhel custodire
 a suenerant. anthiochem
 mactant et manducant
Cuitatē dauid edificant:
 dū mētē cuiuslibz manus
 tis id est bene opantis i cō-
 trariam ptem mutat **A**u-
 ro magno et turribz firmis
 mununt: dū puerfa opera
 et eoz defensiones in arcui-
 tu ponit **Et** frā est illis in
 artem: id ē in sumā puerse
 mentis elacionē **Et** posue-
 runt illic gentem patorū
 viros uquos: in aīa salicet
 gentem viroz: in ecia vō
 heticos xpiane fidei graues
 inimicos **Et** posuerūt cū il-
 lis arma et escas **A**rma
 sūt defensionis verba: esce

delatāones terrene **H**uius
 moī abis artem mununt
 qui terrenis delatāonibus
 mētē pasant **R**ex an-
 thiochus ue volens in psidē
 reliquit lysiam hominem
 nobilem de grā regali sup
 negocia regia: et mandauit
 ei de omibus que volebat
 et de habitantibz iudeā et
 ihelin: ut mitteret ad eos ex-
 ercitu ad conterendā vutu-
 tem isrl et reliquias ihelin
Et congregauit lysias elcōz
 viroz sexaginta milia et e-
 quitū quinqz milia: et vene-
 runt in iudeam et castra
 posuerūt in betheron: et oc-
 currit illis iudas cū decē
 milibz viroz: et cōmiserūt
 et ceciderūt de exercitu lysie
 quinqz milia viroz **V**idens
 autem lysias suoz fugam
 et iudeoz audaciā: abiit an-
 thiochiam **L**ysias ab anthio-
 cho ad destruendā iudeam
 et ihelin mittitur: qñ spūs
 luxurie ad subūtendā con-
 fessionis pacem a dyabolo
 destinatur **L**ysias ei gene-
 vans interpretatur **S**iqui-
 dem luxuria plures filios
 generat: qz diuisos motus
 carnis ex se creat **Et** vene-
 rūt in iudeam: et castra po-

fuere in bethoron **V**enit
ut in iudea: dñi ingredi
tur confessionis terram **E**t
in bethoron castra ponit:
qz piam terrā confessionis
inadūt **B**ethoron ei dom⁹
ire interpretatur **E**st autem
bethoron superior: et betho
ron inferior **B**ethoron superi
or wa prelator: bethoron
inferior wa subditorū **Q**uā
cūqz istarū alienigene obri
neant terram confessionis
turbant **E**t occurrit illis
iudas cū decem milibz viris
Judas exercitū lysie cū decē
milibz viris occurrit: qñ ve
ra confessio fulta decem p̄
ceptis legis. diuisis luxurie
motibz viriliter resistit **E**t
comiserunt: et ceciderūt de
exercitū lysie quāqz milia vi
roz **J**udas cū exercitū lysie
comittit: cū mens totis vi
ribus luxurie contradicit
Et sic de exercitū lysie quāqz
milia corruūt: dñi quāqz sen
sus corporis in ore gladii con
fessionis succūbunt **V**idens
autē lysias suorū fugā et in
deoz audaciā: abiit anthio
chiam **A**nthiochia lysias abiit
qz luxuria diuiciarū habū
dantiā querit **A**nthiochia
enī paupertatis silentiū iter

pretatur **I**bi paupertas dia:
silē ubi diuitie dominatur
Postqz iudas missū ab an
thiocho fugauit lysiam. et
ille victus abiit anthiochia:
dixit iudas ad frēs suos **E**t
te contriti sūt iūmici nrī:
ascendam⁹ nūc mūdare et
renouare sancta **E**t ascen
derunt in mōtem syon: et
viderūt sanctificationē desertā
et altare pphanatū. et por
tas erustas. in atris virgul
ta nata sicut in saltu. uel i
mōtibz et pastozia diru
ta. et ceciderunt vestimenta
sua: et planxerūt planctu
magnō **J**udas fugato lysia
idē destructa luxuria. et con
ctis hostibus luxurie salis
opibz in mōtem syon ascen
dit: dñi vera confessio per
gradus virtutū sublimia
querit **A**scendit mūdare scā
et renouare **S**ed mūdū iqt
area in me deus: et spm vān
inoua i visceribz meis **A** vi
tū mūda: virtutibz inoua
Et viderūt sanctificationē de
sertam **S**anctificationē de
sertam conspiciat: qui sancti
tatem mentis a deo delect
tā eē cognoscat **T**emplū ei
sicut in eodem libro legitur
luxuria et comessationibz

erat plenu. et scortanaii am
 meretibus: sacras q; edib;
 mulieres se vltro ingerebat
Templu luxuria ee plenu dia
 tur: du luxurie cogitacionib;
 voluptuos ai mo delcatur.
Comestaciones vo in eo sut:
 du vicia carnis iuce diuisis
 delcacionu feracilis metem
 pascut **D**ortantes ai mere
 tabus in eo inhabitant: du
 vicia carnis cogitacionibus
 animi concordant **S**acras
 edibus vltrose mulieres inge
 runt: du molliaes et blandi
 menta carnis in secreto me
 tis sese licent abscondit **A**
 ture pphanatu et plenu illi
 tatis esse legitur: du mens
 ea desiderat que lege diuina
 phibentur **P**orte combuste
 iacent: du sensui aditus ar
 denti desiderio succesi ientab;
 vicijs oio patent **V**ulgula
 vo in acrys nata sut illucata
 desidia: que sicut nullo cole
 te crescit vulgula: sic in aio
 sponte surgere no desistunt
Pastoforia diuina: sut men
 tis secreta ab alienigenis id
 e a spib; imudis destructa
Pastoforia siquide sut cellu
 le i itimis gazophilacorum
 fre **N**ec igitur iudas a pdcis
 imudis purgat: et cotidie

renouae no cessat **I**udas
ordinauit viros ut pugna
 ret aduis eos q; erat i arce.
Ordinauit iudas viros:
 ut pugnaret aduis
 eos qui erant in arce donec
 sca emudarent p arce possu
 mo accipere metis rōnem?
 qua totiens alienigene pos
 sident: quocies vicia menti
 dnantur. ut eam a vtiab;
 alienent **M**uū tñ est q; filij
 isrl iherlm obtinet: alienige
 ne vo dnantur in arce. et in
 eadem pntem habent **E**t
 n aplius questionis nodu sol
 ueret: dubitaret forsitan ali
 quis qualiter hoc fieri posset
Video inquit alia legem in
 mebus meis repugnantē
 legi metis mee: et captiua
 tem me in lege pti **E**cce alia
 lex in mebus: et alia lex me
 tis **L**avo eni coaipisat aduer
 sus spm: et spūs aduisus car
 nem **S**ic aliqui alienigene
 dnantur in arce: et ead ml
 ti de ppo qui aduisantur iude
 manent i ciuitate **M**ulta
 ei ai ipa confessione in me
 te sunt que nocent: et tñ ex
 pelli non pnt **M**ulta etiam
 de mala consuetudine pro
 cedut. que rōni no obediūt:
 s; quada assiduitate rōnem

vinat. **S**imilit' effrem cha
naneu qui hitabat in gazer
no expulit: usq' quo pharo
rex egypti gazer cepit et eam
in dotem filie sue dedit. **E**ffre
fructificans pharao dissi
pans: chanane' motus. ga
zer constructio interpretatur. **L**i
hys igitur qui frān boni
opis colligunt. motus car
nis habitare no desunt:
s' eis sub t'buto seruiūt. quā
diu filij effrem ciuitati dnān
tur et presunt. **S**ed cū pha
rao rex egypti gazer id est
aīnam virtutibz construc
tam capit et dissipat oēs q
in ea habitant id est ani
me virtutes trucidare no
cessat. **E**t dedit eam filie
sue in dotem. **F**ilia pharao
nis regis egypti. ē lex p'ci
Gazer igitur rex egypti. in
dotem filie sue t'but: qū lex
p'ci aīam carnalit' viuē
tem in dotem sibi conscibit.
Et sic gazer filie pharaois
in dotem t'butur: qū con
structio corpis et aīe lege
p'ci subiugatur. **D**i ihrlm
iason fr' onye g'nasū et
ephebiā edificauit s' arce
Lum suscepisset anthoch'
regnuū qui nobilis appella
tur. ambiebat iason frater

onye sūmū sacerdotiū. **A**dito qz
rege anthocho: promisit ei
argenti talenta trecenta sex
aginta. **S**uper hec promitte
bat et alia centū quinquāgi
ta: si p'ati eius concederetur
g'nasū et ephebiā sibi cō
stituere. et eos qui in iheoso
limis erant anthochenos
scribere. **Q**uod cū rex annuiss
et obtinuiss iason p'ncipatū?
statim ad gentile ritū conu
bules suos transferri p'cepit:
et ausus ē sub ipā arce g'n
nasū constituere. et optimos
ephebeoz in lupanāibz pone
re. **A**mbiebat inquit iason frat
onye sūmū sacerdotiū. **E**t tunc
ua tua dnē: ex tūc venale sac
dotiū. et tūc et nūc. **A**d huc ei
in ecclia est iason cū onya: ad
huc p'abus et p'ao quozdam
celebratur elcō. **Q**ui hoc ordie
in ecclia migrū fuit: g'nasū
et ephebiā in ihrlm id ē in
ecclia qūqz constituit. **G**yna
sū ē dom' in qua solebant
fieri ludi gentiliū. **G**ynasū
in ihrlm edificauit prelati q
m' frēs seculaia narrant.
qui cū suis exhortationibus
auditores ad fletū mouere
deberent ad risū mouent.
Ephebiā vō in ihrlm cōstru
unt: qui secum p'sonas suz

pectas et notabiles tunc non erubescunt. **E**os qui in iherosolimis sunt antiochenos voluit scribi: quia divites esse cupiunt et videri. **E**t qui ante conversionem scilicet cum paucis re conversuerant nunc in multitudine magna et apparatu copioso curias frequentant: et per hoc simpliciter dant intelligi quod paupertas non conueniat prelationi. **M**oraliter autem iason desiderans interpretatur: gymnasium est locus ubi gentiliu ludii antiquitus solebant fieri: ephebian vero est lupanar ubi ephebi solebant poni. **E**phebi sunt viriles affectus animi: quos iason assensu regis antiochi in lupanaribus ponere statuit: quia carnale desiderium eisdem affectus instinctu dyaboli libidini quique subternit. **G**ymnasium vero in iherosolymis edificavit: qui leues et instabiles animo curiositatis libus exultant. **A**ntiochei in sebi desiderant: qui divitiarum copiam habundant. **E**cce et in arce et sub arce sunt: qui inde id est confessioni contendant. **O**rdinavit iudas sicut superius diximus viros: qui pugnarent aduersus eos qui erant in arce

donec sancta emundarent. **V**iri sunt viriles affectus animi: qui aduersus eos qui in arce sunt pugnant: quia virtutes viciis viriliter repugnant. **J**udas igitur ad pugnandum viros ordinat: dum vera confessio suis in locis virtutes ordinate locat. **P**onit igitur in primo loco timorem pene: in secundo dolorem culpe: in tertio laborem penite: in quarto fratrum elemosine. **N**e desperet adiuget spem venie timori: consolationem dolori: retributionem labori: elemosine fratrum visitationi pauperum. **A**d iungit etiam ieiunium copulationi: vigiliis orationi: lectionem meditationi: et sic in arca tu iudas arcem obsidet: donec ab inuidiis mentem confessio purget. **de mathathia et filiis eius ca. xviii.**

Postquam iudas missum ab antiocho fugavit lysiam: dixit iudas ad fratres suos. **E**cce conati sunt inimici nostri: ascendamus nunc iudare sanctam et renouare fratres inde quatuor dicitur esse: id est symon. ionathas. iohanan. et eleazarus. **H**ij quique sunt filij mathathie. **M**athathias interpretatur donum dei.

iudas confitens. symon obe
diens. ionathas colubadans.
iohānan gracia: eleazarus
dei auxiliū interpretatur. **Hij**
autē filij mathathie sunt:
q̄ ex dono dei omnia hec p̄cedūt
Judas ergo mūdāt. symon
edificat. ionathas renouat:
iohānan ornat. eleazarus
protegit et conseruat. **Judas**
templū mūdāt: q̄ confessio
mētē a vicijs purgat. **Sy**
mon edificat: q̄ ad hoc obediē
tia laborat. ut edificū boni
opis in altū crescat. **Ionathas**
sancta renouare nō desinit:
q̄ colūbina simplicitatis edi
ficat: q̄ calliditas antiqui
hostis cotidie destruit et in
p̄mo hominē destruxit. **Iohā**
nan faciē templi coronis au
reis ornat: q̄ nonnā victo
riose mētē grā moribz comē
dat. **Hec** omnia nichil pro
ficiūt: n̄ q̄ p̄ eleazarū. idē
auxiliante deo et ordinante
fiunt. **Si** ei quod agis non
deo s̄ tibi ascribis: nō edifi
cas s̄ subitis. **Et** elegit iu
das sacerdotes sine macula
volūtate habentes in lege
dei: et mūdauerūt sancta.
et edificauerūt domū in
secus. et edem et atria **sancti**
sanctificauerūt: et fecerūt

vasa sancta noua: et ita
lerunt candelabrū et altare
incensoz et mensā i templū
Et obtulerūt sacrificiū super
altare holocaustoz nouū.
Sacerdotes sine macula iuda
elegit: q̄ virtutes que i ara
cordis m̄strant immaculatis
reddit. **Qui** in lege dei volū
tatem h̄nt: q̄ aliter medul
latū sacrificiū nō offerrent.
Et mūdarent sancta. id est
deuotionē mētē. ab omni ma
liæ culpa. **Et** edificauerūt
intrinsecus domū: q̄ p̄m vide
licet consaam diuersi quali
tatibz mox. **Et** sanctificauē
rūt edem et atria: intus mē
tem. et extēius opera. **Et** fe
cerūt vasa noua sancta. **Va**
sa noua facti faciunt: qui in
nouitate conuersionis iuxta
p̄ceptū noui hominis idē xpi
corda sua cōponūt. **Et** intu
lerūt candelabrū et altare
incensoz et mensam in tem
plū. **P** candelabrū possumus
accipere dei verbū: plume
candelabri doctrinam verbi:
p̄ altare incensoz deuotionē
orōnū. nō suauē fumū adu
lationū: per mensam diui
ne sc̄pturæ memoriā. **Sicut**
ei aliquis h̄is que ponūtur
in mensa reficitur: sic aīmo

his que ad memoriā reducat
 q̄ diuisis ferulis saginat
 Et obtulerūt sacrificium sup
 altare holocaustoz nouum
 Super altare holocaustoz
 nouū sacrificant: dū in cont
 aone cordis carnis desidia
 mactant. Hec igitur mētē
 renouant: et ab inuidiis
 polluta purgant. Qui ergo
 in hac ciuitate iherlm id ē in
 pace manēt. qui iudam id
 est confessionē ducē pre ce
 teis habent. qui templū id
 ē aīn a viciis mūdant. et ea
 que destructa sunt cotidie
 restaurant: credosi nō defi
 ciunt q̄ ex hac iherlm ad ce
 lestem sine mora transibūt
De celesti iherlm ca. xij.

Illa supna ciuitas que iherl
 diatur. ierpugnabili muro
 p̄fē securitatis vndiq̄ mu
 nitur. In hac ciuitate duo
 decim sūt porte: per quas
 b̄toz anime ad illud clau
 strū nō manifestū quod est
 in celis festinant introire.
 Ex singulis margaritis sin
 gule porte sūt: qm̄ p̄ vni
 tatem fidei et puritatem mē
 tis ad celestem patriam iusti
 pucientes intrabūt. Platte
 ei⁹ auro mūdo et lapidibz
 p̄cios steruūtur: qm̄ nichil

in ea n̄ puitas inuitur. per
 omēs vias ei⁹ alla canit
 q̄ ubiq̄ per eam diuine lau
 dis gloria predicatur. In
 hac ciuitate iherlm q̄m̄pre
 tatur visio pacis fundatur
 claustrū p̄fē b̄itudinis.
 Hoc claustrū h̄c diatur fir
 me stabilitatis quadrati
 ram. equitatis latera: per
 seuerancie bases. colūnas
 virtutū: diuine protectio
 nis capitella. In hoc clau
 stro angeloz cōuetus residz:
 et in eo p̄fē trinitatis ordinē
 tenet. Ibi diuisi angelozum
 agnibus diuersa cōmēda
 tur officia: singulis singula
 Sunt ei⁹ ibi angeli archan
 geli throni et dn̄ationes.
 p̄ncipatus et pt̄ates virtutes
 cherubin et seraphin. Huic
 angeloz cōuentui deus p̄
 d̄n̄ipotens abbas more p̄
 sidet uel p̄ponitur. Hic con
 uentus per sapienciā filij
 qui minor ē p̄re sc̄dm̄ h̄m̄
 nitatem. more prioris re
 gitur: et sancti sp̄s gr̄a
 moderatur. Ad hoc claustrū
 iusti relictis om̄ibus que
 possident puenire p̄perāt:
 ut in eo perfecte religiois
 habitum id est immortalita
 tis et inocencie vestem su

manant Adhuc tñ in locis ad
hoc deputatis expectant
donec ad illud magni iudi-
cii caplin puenie queant.
ut ibi recepturi vestem per-
fctē religionis audiant **Ve-
nite benedī p̄ris mei: per-
cipite regnū quod vob̄ para-
tum ē ab origine mūdi.**

De celesti iherusalem

Itaur superio
multociens diximo:
ihrlm visio pacis interpretat̄
multi tñ pacem vident: q̄
ad eam puenie nō valent
**Inq̄re inquit pacem: et
psequere eam dimissam q̄
re: fugientē sequere. Duce
re eam in hoc seculo: seque
re eā in futuro. Et nisi eam
in p̄nti quesieris: in futuro
pauldubio nō habebis. Si
queras quō pacē sequi de-
beas: audi eū qui ad celos
ascendit. pacē discipulis
reliquit dicens **Pacē meā
do vobis pacem relinquo
vobis: non quā mūdus dat
ego do vobis. Audis si atten-
dis eē duo genera pacis? v-
nā quā dat xp̄s: alteram
quā dat mūdus. Pax mūdi
est: ut a deo recedas. et dya-
bolo consensas. Pax vero
xp̄i ē: ut expellas dyabolū****

et diligas xp̄m **Pax mūdi
ē ut mūdus tibi et tu mūdo
placeas: et sic saciatus ter-
renis voluptatibz iferni
cruciatibz in eē nū succubas
Pax xp̄i est. ut adūsa mūdi
usq; ad mortem patienter to-
leres: ut sic post mortem fu-
ture vite felicitate securus
expectes. Hic in pace in idipm
dormies. et requiesces. In pa-
ce in idipm dormit et requies-
cit: qui nūq; a quiete mētis
recedit. Sed quia in hoc sclo
nō p̄t hoc fieri: ideo hys qui
in celesti iherusalem manēt
poterit assignari. Ibi enī est
pax et̄na ab et̄no p̄re. Hec ē
ihrlm que edificatur ut ciui-
tas: cui⁹ p̄cipatio ei⁹ in idipm
Hare debem⁹ q̄ ista que nūc
agitur ihrlm continet idifac-
tos plōs: illa ē apit sine du-
bitatione p̄fctōs. Ista contra-
rietatibz quantur: illa iugi
securitate letatur. Ista ple-
na ē lacrimis penitenciam:
illa nescia lacrimarū. p̄cipa-
tio eius in idipm eē dicit̄.
q̄ qui illa p̄fctā b̄titudine
p̄cipant: nūq; sue v̄tutis
statum mutant: et ideo qui
idem ip̄e est et aū ei⁹ nō de-
ficiūt in cōmutabili stabili-
tate semp̄ manent. Nec sp̄s**

ibi in malo carni consensat?
 nec in bono carospiu contra
 dicit: nec eic ibi diminutio
 uel augmentu corpis. seu fis
 etatis. Puer ei in iuuenē nō
 crescit: nec aliqui iuuenis se
 nescit. Non eic ibi senectus
 nec senectutis deficiē. Nemi
 cōferet ibi rudi pallorem
 uel uia ruborem: nec pallox
 sudorem: nec infirmitas do
 lorem. Nec miru si hu qui in
 imutabili conditore pma
 nent. formam incorrupte per
 fōnis semper habent.

De ihel in celestis sit iudea

Hic aut ihel in celestis
 sicut iusticia uel etiā
 moralis i iudea eē dicitur:
 qz iudea nō tū confessio sed
 etiā laudans interpretatur.
 Laudans inuocabo dñm: et ab
 inuab meis sala? ero. Lau
 dans dñm inuocat. qui eū pro
 suis excessibus huilit? cogit?
 qui in omibus deo ebuic lau
 dem: nec aliquid suis meis
 assebit: qz huilitas illuc as
 cendit unde supbia nolens
 cecidit. Laudabo ergo nomē
 dei ai cuncto: et magnificā
 bo ai in laude. Et placebit deo
 super vitulu nouellu cornua
 producente et vngulas. Lau
 dabo igitur nomē dei ai cū

tico. idē ai dilcōnis modulo:
 et magnificabo eū in laude.
In laude deū magnificat: q
 opam potēcie et mīe ei? mē
 te diligit. et ea ceteris ad lau
 dem creatoris narrat. Vitu
 lus aut nouellus ē quilibet
 nomē cōuersus? qui deose
 ipm imolat: qn carnis sue
 lasauam ieiunius et orōibz
 mactat. Cornua producat:
 dū contra uiaa defensiois
 uues sumit. producat in
 gulas: dū processibz boni
 opis aduūgit arcū spectat dēs
 disactas. Vitulus ē mādū
 arat: ruminat et vngula
 diuidit. Sic nouit cōuersus
 pius mēte cogitat et terrae
 tate quid faciēdū ul? quid nō
 faciendū sit: postea discer
 nit. Super sacrificiū nāt vitu
 li nouelli. cornua et vngi
 las pducentis placet dño
 sacrificiū laudis. Sacrificiū in
 quit laudis honorificabit
 me: et illic iter quo ostendā
 illi salutare dei. Est autem
 sacrificiū peccatis: eē sacrificiū
 laudis. Sacrificiū peccatis ē
 afflictio inornificatio carnis:
 sacrificiū laudis ē affais hu
 liat cordis. Qui ei laudat dñi:
 seipm huiliat et deū honorat.
 Et illic iter ad deū: qz p hu

litate itur ad iherlm celeste
Quo ostendam illi salutae
dei **I**n iherlm siquidē celesti
ōnditur huiliter laudanti
salutae dei **P**er huilitatis
ecclī viam redim⁹ ad celeste
pāam **H**oc itine gradieba
tur iacob cū de mesopota
mia syrie rediret: ut ad ter
ram chanaan puenire poss
Dū enī reuertēretur iacob
de mesopotamia syrie ad ter
ram chanaan. fugiens la
ban auūculū suū. et timēs
esau frēm suū transiit va
dū iabothi: transductis q̄oi
bus que ad se p̄nebant.
ēmansit solus: et ecce vir
luctabatur cū eo usq; mane
Qui cū videret q̄ eū supe
rare nō poss: dixit ad eum
Dimittē me: iam ei ascen
dit auroza **R**ēdit **N**ō dimitt
tante: n̄ b̄ndicis michi.
Aut ergo **Q**uod nomē ē tibi:
Rēdit iacob **A**ut ille **N**eq;
q̄ inquit ultra iacob appel
labitur nomen tuū: s̄ isrl
Et b̄ndixit ei in eodem loco
Vocauitq; nomē loci illi
phanuel dicens **V**idi dñm
facie ad faciem: et salua
fca ē aīa mea **J**acob iter
pretatur luctator. israhel
videns deū: mesopotamia

elevata vocatio? laban
candidus. esau rubens si
ue van⁹: chanaan huilis
ul' negotator **J**acob de me
sopotamia syrie redit: dū
cū libz aīm⁹ contra vicia
luctans ab elatione recedit
Nō terram vero chanaan
pperat: dū ad p̄gendū v̄
humilitatis negotium fes
tinat **L**aban vero auūculū
suū fugit: dū de albatione
vane glorie nō consentit.
Esau autē fr̄i suo oīnerē
formidat: ne carnalis af
fectus statim mentis va
nis delatationibz subūtat
Vadū transit: qm labencia
aūta cōtēpuit **T**ransduc
tō q; oībus que ad se p̄
nent solus remanet: ut
collās scāi viribz mentis
ēmotus a scō dñm scari
oret **N**ō hoc p̄inet qd sequi
tur **E**t ecce vir luctabatur
cū eo usq; mane **J**acob cū
vroluctatur: dū cū libz
iusti aīm⁹ dñm obnūxiēs
solus deprecatur **E**t dixit
ad eū **D**imittē me iam ei
ascendit auroza: id ē cessa
ab orōne et p̄abz mō: quia
lux libertatis refulget in
mente tua **Q**uā dū enī
sūmis cū fletibus ad dñm

inclinabatur: nō poterat
 ab illo recedere. Et benedixit
 eū in eodem loco. In eodem loco
 bñdicitur: q̄ ab ydeitate
 boni posita neq̄ p̄mutat.
Vocaturq̄ nome loci illius
 phanuel dicens. Vidi dñm
 facie ad faciem: et salua facta
 ē aīa mea. Phanuel facies
 dei interpretatur. Tunc igitur
 iacob bñdicitur: aī dñs ab eo
 videtur: q̄ dei visio ē sūma
 bñdictio. Tūc ex iacob fit isrl̄
 q̄ post sudores bone opera
 tionis p̄uenit ad lucem con
 tēplationis. Ibi ergo exulta
 bit iacob: et letabitur israhel.
 Ibi exultabit aīa mea ī dño:
 et delectabitur super salutā
 tūo. Tūc iherlm̄ in iudea posita
 est: qm̄ angelica et hūana
 creatura dñm tūc in pace
 laudabūt. **q̄ murus celestis
 iherlm̄ sit ex lapide. ca. xvi.**
Sicut structura pre
 dicte quantitatis ex la
 pide iaspide. Structura mu
 ri quantitatis: sunt diuisa opa
 aut lib̄ bene operantis. Bona
 siquidem opa muri sūt: q̄
 nō tñ dyabolo s̄ etiam vi
 cis resistunt. Sūnt de ias
 pide: id est de quolibz hoīe
 in bono posito p̄seueran
 te. Tūc enī lapis in muro

boni opis firmū iacet: aī
 aliquis in bono posito line
 am rē cōsationis tenet. Est at
 iaspidis viridis color: qm̄ po
 sita nri rigor. Sicut ei arbor
 dñi viret nālis vegetatiōis
 vigore tenet: sic viroz iaspi
 dis designat vigorem cuius
 lib̄: in bono posito p̄seuerā
 tis. Viridis color aliqui pōit
 in pictura: aliqui vō in tinc
 tura: nascitur in herbis: et
 creatur in gēnis. In pictū
 viridi colore lapis vel lig
 nū limūtur: factō color in
 pictura deletur. In tinctura
 colore viridi p̄anus ibiuitur:
 s̄ pluuis aut nimio calore
 mlt̄o aīens decoloratur. Cū
 herbis viroz nascitur: sed
 hyemis gelu marcescit vel
 estatis calore siccatur. In q̄
 busdam gēnis creatur co
 lor viridis: nec tñ mutat
 longitudine t̄pis: nec fusta
 tur nube aut lib̄ obscurita
 tis. Per hos quatuor diuisos
 affūs color: p̄nt assignari
 quatuor diuisitates hoīm.
 Sicut ei qd̄ pingitur leuē
 deletur: sic mlti sūt qui qd̄
 ponūt aīus relinquūt.
 Sicut autē alii qui in tinctu
 ra viriditatis aliq̄ diu per
 seuerant: aliqua tñ occasioē

subortu q̄i amisso colore fi
mā bone opinionis mu
tant. **D** et alios eē nouum
quos herbe viriditati per
similitudinē cōparamus:
qui cū in puericia et iuuen
tute religiose viuāt. cū se
nectuti appropinquant. gelu
ceptationis metem dissipāt.
uel accensi nimio calore li
bidinis in senio flagrant:
et sic in articulo mortis a
misso virore pposita moriū
tur n̄ herbis. Viriditate
vero gemarū que creatur
in ipis aut i ipis pmanz
diatur h̄c iustus qui ppo
siti sui rigorem sine defici
tenet. Qui igitur in viri
ditate boni pposita pmanēt:
q̄i iaspis i structura muri
p̄dicte ciuitatis poni debēt
de portis celestis ih̄s̄lin. Ca.
Habet p̄dicta **xxij.**
ciuitas in muro duo
decim portas fuit autē por
te ciuitatis de duodecim mar
garitis: ita q̄ vna queq̄
porta fiat ex vna t̄m mar
garita. Hoc autē gen̄s lapi
dis inuētur in quibusdam
pisabz marinis. De cocleis
autem marinis legitur q̄
in eorū carne q̄i calculus
candidus nascitur: de ce

lesti siquidem rore calculus
gignitur: qui certis anni
cipibus a cocleis hauritur
diliores autē candidas
margaritas eē dicit: q̄ eas
que flauescūt. Has enī ut
aliū aut iuuetus a matu
tini rois conceptio reddit
candidas: has senectus a
vesperino aer gignit obscu
ras. Margarita vero misti
ce signat ewangelicā doc
trinam: seu dulcedinem ce
lestis vite. **D**n̄ legitur in **tes**
testi parabola ewangelica
de homine querente bonas
margaritas: q̄ inuēta vna
p̄iosa margarita abiicit
et vendiderit omnia que
habuerit. et emicit eam. **D**n̄
gregorius. Qui celestis iquit
vite dulcedinē in quācū pos
sibilitas admittit p̄f̄c cog
nouit. ea que in terris a
mauerat libent̄ cūcta dere
linquit. in cōparatione ei⁹
vilescūt omnia. desit habita.
congregata dispergit: ita
desat in celestibus anim̄. nil
in terrenis libet: de forme
conspicit. quidq̄ de terrena
placebat specie: q̄ sola p̄cio
se margarite claritas ful
get in mente. **H**abes nunc
p̄ margaritam dulcedinē

celestis vite. et ewangelicā
doctrinā **Hec** sunt margi-
rite: ex quibus fuit duodeci-
porte. **Ex** rore sicut sup̄ dix-
im⁹ margarite fiunt. que
terris anni t̄pibus coclee
hauriūt: qz iusti qui ī mari
hui⁹ scli habitant. q̄qz dul-
cedinem diuine cōtempla-
tionis quibz tenuiter gustāt
Uñ b̄t̄is gregorius hos de
super et subtilit̄ cōdit. **Et** to-
ciens de rore celi accipim⁹:
quociens per ifusione cō-
templationis it̄me. de sup̄nis
aliquid tenuit̄ videm⁹. **Ex**
rore igitur creari dicitur. q̄
in dulcedine diuine cōtem-
plationis nutritur. **Nota**
qz structura p̄dicte ciuitatis
hab̄ colorem p̄tue viridi-
tatis. **Nota** etiam qz mar-
garite dicitur cē candida.
Attende igitur candorem:
attende et uiuorem. **Landoz**
in portas. est mūdicia casa-
tatis: uxor in muro p̄seue-
rancia in p̄posito. **De seris**
portar̄ celestis iherlm̄. xiiii.

De seris portar̄ū ce-
lestis iherlm̄ diuina
s̄ptura loquitur: qz ad eā-
dem iherlm̄ propheta dixisse
med̄atur. **Confortauit** in-
quit seras portar̄ū tuarū

b̄ndixit filis tuis in te. **De**
uis confortauit: qui eas
ne amplius ap̄iantur fir-
mat. **Cū** seras confortatas
dicit: clausas ianuas b̄t̄e
ciuitatis oñdit. **Sera** ī por-
ta ponitur: ut intrandi li-
cencia denegetur. **Quod** il-
lo t̄pe accidit qm̄ sponsus
intrauit: sicut in ewangelio
dicitur de uirginibz. **Et** que
parate erant intrauerunt
cū eo ad nuptias: et clausa
ē ianua. **Clausā** ē ut quidā
sapiens dicit nō ad custodie
penā. s̄ ad b̄t̄itudinē sempi-
ternā: qz nec inde quisquā
s̄cis̄ ulterius eribit: nec ali-
quis postea alien⁹ intrabit.
Tūc enī eī b̄t̄itudo iustoz
secura: que tali lege proba-
tur suscipi. ut nūquā possit
amitti: qm̄ ciuitas illa con-
tubilem deū intus hēbit:
et ideo nemo inde desiderat
egredi: qz p̄ter ip̄m̄ nūl̄ si-
mile p̄ualet intueri. **Bene-**
dixit filis tuis in te. **Ad** iher-
salem dicitur: benedixit fi-
lius tuus in te. nō ē in pace. **Ip-**
se enī pacem fines ei⁹ ponit:
qz in futura iherlm̄ discordie
turbatio nūsq̄ eī. **Hui⁹** at pa-
as nō eī finis. **Et** ad p̄e fru-
menti faciat te. **Audi** quod

sequitur: q̄ iusti ex adipe
frumētī in illa ciuitate sa
cientur. **A**d ep̄s frumētī. est
p̄ns contēplatio vltis dei
vñ iustoz sensus sic refic
tur: ut oēm saētatem su
perare videatur. **S**ino hic
corpi sui p̄cipacione re
fiat: quē admodū ibi saā
bit quos toto lumine deita
tis repleuerit. **H**ic ē gus
tus mirabilis: qui p̄cedit
de p̄fā cognitione diuini
tatis. **De vias celestis iherlm**

Sicut in domo **ca. xiiij.**
dei p̄is māiones
multe sunt: sic qui diuina
sēpturas spiritaliter itel
ligūt in celesti iherlm ana
gogice diuisos vios assig
nare p̄nt. **D**iuinitatem siq̄
dem vios distinguūt diuer
sitas meitor. **D**iuersa etiā
meita sequūtur diuisa ve
bucionū dona. **I**n materia
li vico alij alios inficiunt:
in mystico xp̄ianos heretici
seducūt: in morali vicia vir
tutes expellūt. **I**n celestib:
vero vias nec alijs alium
īficiat: nec hereticis xp̄ia
nū seducat: nec viciū virtu
tem expellit. **E**t cū hoz nich
il agitur: p̄as tranquill
tās vndiq̄ custoditur. **H**ic

q̄i hospites censū soluiunt
et t̄butū reddunt: illic lib
tati donamur: nec aliqua
exactione ab aliquo angu
riati grauamur. **H**ic fures ef
fodiunt et furantur: ibi nec
fures effodiūt nec tinea de
molitur. **I**n celestibus vias
angeli sup̄ni aues h̄itant.
qui nullo indigent s̄ diuicijs
indeficiantib: h̄ndant. **N**o
illos vios anime iustozum
t̄seunt: cū ab hac valle la
cinarū post mortem rece
dūt. **I**bi enī sūt nouē vicorū
diuinitates: q̄ nouem sunt
ordines angeloz. id ē angeli
archangeli. virtutes. potes
tates. p̄ncipatus. domina
tiones. throni. cherubim et
seraphim. **S**ed cur istos uc
at b̄tis gregorius choros
angeloz numerando per
struxim? si nō illoz queq̄
ministeria subaliter exp̄
mam? **Q**uignitur m̄ina
nūciant angeli: qui vero
sūma nūciant archangeli
vocantur. **L**ū autem āgeli
ad nos aliquid m̄stratui
veniūt: apud nos eadē no
mina a m̄sterijs trahunt.
Michael naq̄ quis ut de
gabriel autem fortitudo dei:
raphael vō medicina dei dī.

Quod dicitur ergo mire virtutis
 aliquid agitur michael mit-
 ti prohibetur: ut ex ipso actu
 et nomine deus intelligi: quia
 nullus facere potest quod facere
 potest deus. **U**nus fons est silen-
 tium in celo. dum committeret bel-
 lum draco cum michael archa-
 gelo: ut qui se ad similitu-
 dinem dei superbus exultavit:
 per michaelem penitus discit
 quod ad dei similitudinem per super-
 biam nullo exurgat. **A**d ma-
 riam quoque gabriel mittitur:
 qui dei fortitudo nominatur.
Illi quippe nuntiare venie-
 bat: qui ad debellandas ae-
 reas potestates humilis appare-
 bat. **R**aphael vero ut divinum
 interpretatur medicina dei:
 quod dum thobie oculos qui per
 officium curacionis tetigit: ce-
 catans eius tenebras ter sic.
Qui ergo ad curandum mitti
 dignum fuit ut dei medicina
 vocetur. **S**ed quia illa super-
 na civitas ut ait beatus gre-
 gorius ex angelis et hominibus
 constat: ideo debemus et nos
 aliquid ex illis distinctioibus
 superiorum civium ad usum nostre con-
 versacionis trahere: nosque
 ipsos ad incrementum virtutum
 bonis studiis inflammare.
Quia et illic tantum ascensu

ra creditur multitudo hominum
 quanta multitudo remansit
 angelorum: super ut ipsi homi-
 nes qui ad celestem patriam
 redeunt ex eis agnitionibus ali-
 quid illuc revertentes imite-
 tur. **N**am sunt plerique qui pua
 capiunt: sed tamen eadem pua
 pie annuare fructus non de-
 sistunt. **I**ta itaque in angelorum
 numerum accipiunt. **E**t sunt non
 nulli qui divine largitatis
 munere refecti: secretorum celestium
 summa et capere potestant et
 nuntiare. **Q**uo ergo isti nisi
 inter archangelorum numerum de-
 putantur: **E**t sunt alii qui
 mira faciunt: signa valent
 operantur. **Q**uo ergo isti nisi
 ad supernarum virtutum sortem
 et numerum congruunt: **E**t sunt
 nonnulli qui etiam de obcessu
 corporibus malignos spiritus fugant:
 eosque virtute orationis et vi ac-
 cepte pietatis eiciunt. **Q**uo
 itaque isti numerum suum in
 agmina patriam celestium
 sortantur. **E**t sunt nonnulli qui
 etiam acceptis virtutibus
 eorum metra transcendunt. **L**iquidem
 et bonis meliores sunt: et ab
 quoque fructibus participantur.
Quo ergo isti sortem suam non
 in participatum numerum accepe-
 runt: **E**t sunt nonnulli qui sic

in semetipsis cunctis vias oib:
quod desideris dominantur: ut ipso
iure mundicie. diuini homines
votentur. Quos ergo isti nisi
iure nunc dominantur avertit:
Et sunt nonnulli qui dum sibi met
ipsis vigilanti cura dominant:
dum se sollicita intentione dis
ticiunt: diuino timore semp
inherentes. hoc in munere
virtutis acceperunt ut iudica
re recte et alios possunt. Quorum
profectio mirabilis. dum diuina con
templatio presto est: in his ve
lut in throno suo dominus pre
sidentis aliorum facta examinat
et cuncta mirabiliter de sua se
de dispensat. **Q**uid ergo isti
in throno sui conditoris sunt
vel quo non ad superna sed diu
nitas ascribuntur: **P**er quos
dum facta etiam regitur: plerumque
de quibusdam suis firmis ac
tabulis etiam etiam iudicantur. **E**t
sunt nonnulli qui tanta dei
et proximi dilectione pleni sunt:
ut cherubin iure nominentur.
Quia et ut profeta sumus che
rubin plenitudo sancte dicitur.
et paulo docente didicimus quod
plenitudo legis est caritas:
omnes qui dei ac proximi cari
tate ceteris amplius pleni
sunt. merito suorum sortem in
cherubin nubes preperunt

Et sunt nonnulli qui supne
contemplationis facibus atten
si in solo conditoris sui desi
derio anhelant: nihil iam in hoc
mundo cupiunt. eternitatis a
more pasantur. terrena que
abiciunt. cuncta temporalia men
te transcendunt: amant et ar
dent atque in ipso ardore suo
quiescunt. **A**mando ardent:
loquendo et alios attendunt:
et quos verbo tangunt ardere
per in dei amore faciunt.
Quid ergo istos non seraphim
dixerim: **Q**uorum cor in igne
conuersum lucet et vult: quod et
mirantur oculos ad superna illu
nant: et compungendo in fletu
bus viciorum rubiginem purgant.
Qui ergo ita ad amore sui co
nditoris inflammati sunt. quo isti
non in seraphim numeros sor
tem sue vocationis accepe
runt: **A**d hos igitur viros ut
in eis sine fine maneat pro
uenient: qui modum quem pre
diximus in hoc seculo pro posse
suo tenent. **de plateis celestis**
Platee **in laqueis**
in laqueis sternentur auro
mundo et lapidibus preciosis pla
tea supne **in** puritatis est
latitudo perfecte caritatis. **L**a
pides preciosi sunt iusti. empti
preciosos sanguine christi. auro ster

ni auitis illa dicitur: quia
 puritate dilectus vndiq;
 vestitur. Nec auro tm̄ ut ait
 beatus iohannes in apoca-
 lypsi: s̄ auro mūdo simile
 vitro mūdo. **Vn̄** beatus gre-
 gorius in moralibz: **A**pella-
 tione inquit auri in sacro elo-
 quio. aliqui splendor sup̄ne
 ciuitatis accipitur. **A**urum
 nāq; ex quo ciuitas illa con-
 stat simile vitro mūdo dicit:
 ut per aurū clara p̄ vitū
 p̄spicua designetur. **A**uri q̄p
 pe metallū nouū⁹ potiori
 metallis oībus claritate ful-
 gere. **V**itri vero natura ē: ut
 exmiscis visu pura. inmisc-
 tus p̄spicitur luceat. **I**n
 alio metallo quodq; intri-
 secus continetur abscondit:
 in vitro vero quilibz liquor
 qualis continetur interius
 talis monstratur exteius. **A**d
 igitur aliud in alio uel in
 vitro ut ait b̄n̄s gregorius
 accipim⁹. n̄ illā sup̄nā p̄tiaz
 illā b̄n̄z ciuiū societatem?
 quoz corda sibi iuncte et clari-
 tate fulgent et puritate tras-
 lucent. **L**uīa ei omēs s̄a
 in et̄na b̄n̄itudine sūma cla-
 ritate fulgebūt: instructa
 auro dicitur. **L**ū v̄d̄ ip̄a cor-
 claritas sibi iuncte in alterius

cordibz patet? et ai vni-
 cuiusq; volūis attenditur
 simul et cons̄cia penetrat:
 hoc ip̄m aurū simile vitro
 mūdo eē meōratū. **I**bi q̄p
 pe vniuscuiusq; mentem
 alteri oculis mebrorū cor-
 pulencia nō absconder⁹. s̄
 patebit aīn⁹: patebit cor-
 poralibz oculis ip̄a ea am-
 armonia corporis. **S**ic q̄ vni-
 quisq; n̄c erit conspicabi-
 lis alteri: sicut n̄c nō p̄t
 conspicibilis eē sibi. **N**am
 corda nr̄a q̄dm̄ in hac vitri
 sum⁹. q̄ ab altero in alterū
 videri nō p̄nt. nō in tra vi-
 trea s̄ in tra lutea vascula
 concludūtur. **L**uītas igit
 illa in qua omēs s̄a tanta
 claritate fulgent tanta
 p̄spicitate translucent.
 que sua singulis corda ma-
 festat ex auro dicit s̄a simili
 vitro mūdo: ut designetur
 auro clara vitro p̄spicua.
Nestat ut in illa celesti ih̄li
 alteri⁹ alteri cōs̄cia pateat:
 nec in occulto aliquid oculi
 tū fiat. **I**n plateis igitur
 celestis ih̄m̄ nō eēt lūta
 terrene voluptatis? nec
 puluis mūdane vanitatis:
 s̄ sternētur auro p̄s̄e clarita-
 tis sili vitro ip̄e b̄ate p̄uīnis.

De longitudine latitudie et
Longitudinē altitudinē
latitudinē **ihrl̄ celest̄**
et altitudinē sup̄ dē ciuita-
tis nouim̄ eē sicut scriptura
refert eiusdem equalitatis
Vñ iohānes in apocalypsi
longitudo inq̄ latitudo et
altitudo equalia sūt Inde
bñs gregorius sup̄ ezechie-
lem: quia ciuitas sc̄a ihrl̄
quā inhabitat deus ex an-
gelica simul et huāna nā-
pfiatur Per hoc q̄ angelica
creatura sursum ē. et huāna
deorsum: p̄t per latitudinē
et altitudinē ciuitatis hec v-
trāq̄ creatura signat: qm̄
adhuc ista in p̄mis degit.
illa v̄o in sublimibz p̄manet
H latitudo et altitudo eālia
sunt: qm̄ hūilitas hoīm ad
equalitatem qm̄q̄ p̄ducatur
angeloz Vñ scriptum ē Non
nubent neq̄ nubentur: sed
erunt sicut angeli dei in celo
Vñ etiam per iohāne dicitur
mensura hominis que ē an-
geli: q̄ usq̄ ad illā celsitudi-
nē glorie homo p̄ducatur: in
qua se solidatos angeli letā-
tur Latitudo ergo ciuitatis
tanta est quāta et altitudo:
qm̄ elā quiq̄ qui mō labo-
rant in p̄mis qm̄q̄ nō erunt

meq̄les illis sp̄itibz s̄m̄is **De**
claustro celestis ihrl̄m. xxvi.
In celesti ihrl̄m claustrū
p̄fecte bñitudinis ponit-
tur: quod q̄tuor generalibz
officiis vñd̄q̄ munitur
In vno siquidē latere ponit-
oratorū. in alio cellariū. in
tercio refectoriū. in quarto dormi-
toriū: ut oreat habundes.
ut reficiaris. ut requiescere
possis Pax et̄na per similitu-
dinē quasi oratorū dicitur:
q̄ qui vñcilla seu arcetes
mūdi hūc euaserūt: ad illud
confugiūt ut saluentur hūc
oratorio p̄fctē pacis. iūgitur
cellariū habundantiē diui-
ne suauitatis Cellariū vero
habundantiē suauitatis diui-
ne. sequitur refectoriū facie-
tatis et̄ne **S** licet in pace sis.
licet habundes diuicias. licet
fenaris ad libitū possessi: nichil-
tā prodest nisi quiescas in
dormitorio tranquille mētis
Nota q̄ hūc mōi officine nō
discoopiūtur ventoz turbine
nō anihilantur vetustate
s̄i columnes et integre p̄ma-
nent absq̄ sine: ut sit pax
sine p̄turbatione. habundā-
tia sine diminutione: facie-
tas sine fastidio. quies sine te-
dio **V**ides ne qualis pax p̄-

neat ad oratoriu. habundantia ad cellariu. facietas ad i. foru. quies ad dormitoriu. **A**ttende etia q oratorio. id e. etine pax adiacet secutis. q. latus claustru. cellario vero habundantie q. latus claustru adiacet virtus sufficiencie. facietas refectorio adiacet delectatio. dormitorio quietis virtus gratitudinis. ut sit pax secura. habundantia sufficientis. facietas delectabilis quies grata. **E**xcludit igitur quies laborem. facietas famem. habundantia paupertatem. pax rapacitate. **C**ui igitur ad illud claustru pfe bntudinis puenire desiderat. necesse e. ut adhuc in domo probationis manens. ordine pda claustru diligenter addiscat. **D**omus siquidem probationis. e. vita regularis. **I**n hac domo discamus. quid i. futura facere debeamus. **H**ic probamur. ut ibi recipiam. **I**n hac domo habemus xpm. mgm nouator. **I**pse ei docet nos ordine celestis iherusalem. **C**ui igitur pacem diligit. cui qd habet sufficit. qui faciat celesti desiderio nititur. et in eo totis medullis cordis delectatur. qui cu gratiaru actione

etiam adusa sustinet. talis dico adhuc in domo probationis positus. ordine pfecte bntudinis ex pte tenet. **D**ici ad illud claustru puenit. no. ex pte s. ex integro regula pfois obtinebit. **De columnis clau-**

In claustru celestis. pfe bntudinis sunt. **I**h. quatuor ordines columnaru distincti. qtuor prietatibz coloru. **E**st ei primus ordo croceus. secundus rubens. tertius niuens. quartus ceruleus. **P**rimus est silis croceus. secundus roseus. tertius lilis. quartus viole. **H**ec quatuor diuisitates coloru. designant qtuor ordines elcoz. **H**ab. ei croceus similitudine matris. frans. **S**imiliter antiqui pres matris uiuentes cu de hoc seculo ad celeste iherim mserunt. q. de vniuersis lapidibus in claustru pfe bntudis croce columne fiunt. **E**t qui diuinitate fabricam portare consueuerant. claustru pfe bntudinis suo decore q. croce columne decore ornant. **S**ecundus ordo columnaru roseo colore pingit. p que cruces mrm no. conuenient designatur. **V**ariu columnaru angeli mirant colore. mirantur et fortitudine. mirantur rubeu colore stephani. mirantur colore laurenti. **A**uant

fortitudinē que lapidibus
frangi nō potuit: mirant
fortitudinem que in medio
ignis icolumis ē māsīte. Ter
tius ordo colūpnarū est ni
uei coloris: et designat mū
diā confessionis. Confesso
rū siquidem vita ieiunij
et vigilijs. et assiduis orōib:
ē vndiq; polita. Et qui mū
diā mentis et corporis
tenere assueverant in clau
stro future bātudinis can
dorem mūditiæ sine fine ser
uant. Quartus ordo colūp
narū colorem celi cū serenū
ē hęc dicitur: q; color viole
aeris similitudinē cū florue
rit imitatur. Nec mirum si
integritas virginū in celo
silitudinē viole retinet: que
in terris integra. et absq; cor
ne. fragilitatis corruptione
manet. In feruētis olei dolio
iohēs missus illesus exiit.
et qui virginutatis integri
tatem secum secum habuit:
a corruptione carnis imanis
fuit. Nec calor in tormento
carni nocuit: quā calor lux
urie aliquoq; nō accendit.
In pmo igitur ordine sunt
antiqui p̄res. in scō marti
res: in cō confessores: in q̄
to virgines. *De quadratūa*

claustrū Caplin xxv.

Claustrū p̄fē bātudis
in quadro ponitur.
ut ex omni pte firmitas eq̄
litatis in ea teneatur: ne e
leuetur p̄sp̄eis. ne franga
tur aduersis: ne de p̄teritis
doleat. ne de futuris aliquid
sinistrū posse contingere p̄
timeat. Mensura quadri
nō recte stat: si vni latūs
min⁹ et aliud mai⁹ fiat. Op̄o
ret igitur ut mēsurā vniū
cū q; latūs subiaceat linee
p̄fē prosp̄itatis. Habeat at
hęc linea longitudinē p̄fē
felicitatis cōnitatem. In eze
chielis libro legitur de edifi
cio quod in monte a p̄phetā
visum fuisse p̄hibetur: qd'
illud edificū habeat atrū
qd' equis laterib; vndiq; dis
ponatur. Dissopositioni siq;
dem atrij assilatur quadra
tura supradā claustrū. Est
autem ut ait b̄tus gregorius
hoc alim amplitudo p̄fē
fidelū: qui dum prudenciā
fortitudinē iusticiā atq; tē
perantiam tenent: mensu
ram sp̄ualis edificij per q̄
drum habent. Longitudo et
equalitas quatuor laterū:
est in quolib; iusto p̄seuerā
tia usq; ad mortē quatuor

pcedentiu virtutu **S**: forsi
 tan aliquis dubitat: an i po
 pulo fidelium aliquis pfectus
 existat **C**u bñs gregorius
 in libro super ezechielem que
 veret vtrum eent aliqui q
 iuenerunt in mandatis
 dni vine pfecti: respondit
Sunt oino vñ in ezechiele di:
Et mensus e atum longitu
 dine centum cubitoz p qdru
Numerus centenarij p qua
 dru qui assignatur atri: e
 mensura pfaonis in quolibz
 iusto **P**erfa igitur sut qui
 in quadratura huius atri
 pmanent: qz recedentes ab
 hoc sclo. ad illud claustru p
 fte bñtudinis pueniet i quo
 sine aliquo defectu pouret
Ibi ei nec prudentia pte dea
 pi nec fortitudo frangi: nec
 iustitia subiri. nec tyranca
 minui uel augeri **E**t eit in
 hac pfaone finis sine fine
De pfaone claustru celestis
A claustru beatitudis. **xxx.**
Pste angeli resident: ut in
 eodem etne felicitatis ordi
 ne conseruent **N**ullo indi
 gent: et ideo no est natium
 ut laborent **N**on esuriunt
 neqz sicut: qz celesti pane
 factantur. et de torrente vo
 luptatis bibunt **F**acie pñs

semp vident: qz pre ceteris ro
 nabilibz creaturis pfaonem ag
 nitione de co habent **A**mant
 deu et desiderant: nec tñ de
 fideio cruciantur: nec fastidio
 laborant **S**iliter in mateia
 li claustru. multi sut q futu
 re felicitatis ordine diligunt
Pauas indigent: qm i ppi
 os vsus preter victum et res
 titum nihil hnt **E**t etiã q
 carnis neccitati concessa sut.
 carni subtrahit: nam vin
 cunt. qm celestem vita i ter
 ris ducit **C**ontemplationi va
 vacant: deu videre deside
 rant: et quecuqz interim co
 tingant aduentum tñ iudias
 patient expectant **I**n hac
 vita quelibz adusa tolerat:
 ut equales angelis post i
 surrectione fiant **V**nde bñs
 gregorius **I**s inquit q ppter
 nos minor angelis extitit:
 equales nos angelis virtu
 te sue minoracionis fecit.
Vñ et moriendo docuit morte
 no metui. resurgendo de vita
 confidi: ascendendo de celestis
 pñe hereditate gloriari:
 ut quo caput preisse cospicit
 illuc subsequi et mebra gra
 tulentur **O**mnes autem qui
 in eius fide nati sum: eius
 paulo dubio corpus existimus

Non ergo fragilitas humana
se desperet. unigeniti sangui-
ne consideret: et in patre suo
videt quod magna est que tan-
ti valet. **P**endat sollicitate
quo caput precessit: et qui
ad viuendum preceptis astri-
gitur ad sperandum exemplis
roboretur. Consideret celos
speret supernam patriam: ange-
lorum se sociam faciat: atque in suo
capite placam se angelis
gaudeat. **Q**ui igitur in hoc
seculo claustrum tenuerit seu labo-
res ad tempus sustinent: in
claustrum non manufacto quod
est in celis cum angelis quiete
sine fine viuunt.

Qui in claustrum
perfectionis beatitudinis
resident: procul dubio diu-
ine sapientie lectorem student: nec
retrahit eos aliqua uicium
corporis nec aliquod impe-
dimentum laboris. **Q**ui enim
in claustrum perfectionis beatitudinis
manent: nullo indigent:
sed postpositis omnibus curis
attente legunt in libro ui-
te. **Q**uatuor sunt libri uite.
Unus scriptus fuit in para-
diso: alius in deserto: tertius
in templo: quartus scriptus
ab eterno: adhuc habetur in
celesti claustrum. **P**rimus scriptus

est a deo in corde hominis: secundus
a moysi in tabulis lapideis:
tertius a christo in terra: quartus
in patria diuina. **P**rimus est li-
ber rationis: secundus correctionis:
tertius gratie: quartus diu-
ine sapientie. **L**iber qui in para-
diso est scriptus: ibidem est cor-
ruptus: nec emendatus. **L**i-
ber a moysi scriptus: multo-
tociens est corruptus: et mul-
tociens emendatus. **L**iber in
templo scriptus est a iudeis ac-
cusatus: non est tamen a deo repro-
batus. **L**iber uero diuine sa-
pientie qui est ab eterno scriptus
a deo: nunquam est corruptus: sed
semper idem manet: nec ullius
medicini maculam in se ha-
bet. **S**i aliquis cogitat quid
agere debeat: et hoc rationa-
biliter disponit: quod in libro
rationis legit. **S**i uero pec-
cat et corruptus penitet: quod
in libro correctionis legendum
sustinetur studet. **S**i autem ac-
cusatus ab aliquo: audiatur
a magistro: ubi sunt qui te ac-
cusabant: uade et amplius
noli peccare: legit in libro
gratie. **I**hesus autem inclinans
se deorsum: digito sebebat
in terra. **H**abes nunc scrip-
tores libri: et titulum: habes
penam et calannium: habes

caam pgramenū **I**dinatio
 ē dei misericordie condescensio
Scriptor ē ihū: id ē saluator.
Lonauit hęc omnia ut qui
 se idinat saluet: q̄tenus qui
 condescendit salutē prestet
Titulus in hoc opere. incipit
 liber grē **N**on enī p̄cesserāt
 incerta ut dimitterentur pec
 cata: s̄ dimittuntur p̄ceden
 te gratia **p**enna uel cala
 m̄ est dei digitus: id est be
 nignitas spiritus sc̄i **H**oc
 calamos ē buncur tabule
 moysi **D**e eodem dixerūt ma
 gi in egypto **H**ic ē digitus dei
Pgramenū ē terra: id ē corda
 terrenis desiderijs plena: de
 siccata a sanguine et pilis.
 id est a supfluitate et carna
 libus desiderijs **L**ibri materia
 ē p̄nia: sententia dei m̄ia **I**n
 tenacio arca causā vsatur **A**d
 hoc ei intendit: ut peccati mi
 serereatur **S**i ei cui philosophie
 supponatur p̄ti queritur:
 ethice supponatur **E**thica ē
 moralis sc̄ia **I**n hoc ei libro
 agitur: ut destruantur pra
 ui mores et boni superedi
 ficentur **R**edit lēorem be
 niuolū attentū et docilem
Benuolū reddit: dū peccā
 dimittit **R**edit attentū:
 dū promittit future r̄tribū

tionis p̄miū **R**edit doc
 lem: dum celestibus doct
 nis instruit legentis men
 tem **U**bi sūt inquit qui te
 accusabant: **V**ade et am
 plius noli peccare **F**orsitan
 qui te accusabant. sicut tu
 peccasti similiter et ip̄i pecca
 bant **O**m̄es enī peccauerūt:
 et egent gloria dei **E**t exiuit
 vnus post aliū: ut sequerē
 tur p̄cedentem dyabolum.
De eo dicitur **E**t egressus ē
 sathan a facie domini **E**gres
 sus ē autē nō ut b̄m iob sa
 naret: sicut affligeret **S**imi
 liter isti nō ad hoc cōuenerāt
 ut mulierē in adultērio dep
 hensam liberarent: sicut la
 pidarent **N**on ē autē iusticia
 legis ut aliquē iudicet: quē
 p̄p̄riū delicti conscia re
 mordet **V**ade inquit et am
 plius noli peccare **V**ade p̄
 xpm nō post dyabolū? **V**a
 de in viam mandatorū dei:
 vade per semitas iusticie
Noli peccare **E**t si quāq̄ cō
 pellat aīm carnis fragili
 tas: repugnet voluntas
Dixitres libri. id ē liber rōnis.
 cor rōis et grē. sc̄buntur in
 vno codice **H**ic codex ē diui
 na scriptura: de quo per iohā
 nē in apocalipsi dicitur **E**t

vidi angelū descendente
de celo: et habebat librū
apertū in manu sua **Et**
accepi librū de manu an
geli et deuoravi illū: et e
rat in ore meo tāq̄ mel
dulce **Et** cū deuorassem li
brū: amaiatus ē venter
meus **Dñ** beatus gregorius
librū deuorant: cum ver
ba vite cū auditate sumi
m⁹ **In** quo deuoratiois v
bo quid aliud q̄ pigritie
nrē corporis reprehenditur?
qui verba domini atque
misteria. et per nosmetip
sos requirim⁹ nō. et iuncta
dicta ab alijs audimus:
Librū ergo deuorant⁹ et cō
medim⁹: cū verba dei le
gim⁹ **Multi** autē legunt:
et ab ipsa lōne ieiunii s̄
Multi vocem p̄dicationis
audiūt s̄ post vocē vacui
et ieiunii redeūt? qz et si
mente intellcām sacri elo
qui papuūt: obliuiscēdo
et non obstruendo que au
dierint hec in cordis vis
ceribus nō reponūt **Legūt**
autem et ab ipā lōne ie
iunii nō sūt: qui itelligūt
et seruant ea in quibus
laborant **In** s̄m librum
deuorant et cōdunt et ie

ieiunii nō sūt: qz p̄cepta
vite que sensus capere
nō potuit memoria nō
amisit **Et** fit plerūq̄ ut
tales quicq̄ ex dono gracie
celestis etiam verbum doc
tine papiant: atq̄ de veri
tatis pabulo quod ipi dul
citer intrinsecus rumināt
et primos suos suauit pas
cant **Et** deuorant illū: et eat
in ore meo dulcis tāq̄ mel **Li**
ber qui deuoratur et cōdit⁹
dulcis in ore sicut mel effia
tur **In** e⁹ ore scriptura sacra
dulcis ēē dicitur cū vite
viscera mādatis illi⁹ replē
tur? q̄m ei suauis ē ad loquē
dū: cū intēus expressa fu
erit ad inueniendū **Sam** ser
mo dei dulcedinē non habet:
que vita reproba intra con
sāam emordet **Et** cū deuo
rassem librū: amaiatus est
venter me⁹ **Dñ** beatus grego
rius super ezechielem **In** sacro
inquit eloquio nō nūq̄ ven
ter pro mente poni cōsuevit
Dñ iheremias dicit **Ventrem**
meū doleo **Ventrem** quippe
doliuit: qui mētis afflictionē
sensit **Sciendū** ē qz cū ser
mo dei in ore dulcis ēē cepit:
hui⁹ pauldubio contra sem
ipm aīm⁹ amarescat **Dunt**

et alii libri: de quibus iohannes
 dicit in apocalypsi. et libri in
 quibus apti sunt. et alius liber
 aptus est. qui est liber vite:
 et iudicium sunt mortui ex hiis
 que scripta erant in libris se-
 cundu[m] opera eorum. **Libri** aper-
 ti referuntur: in quibus man-
 data celestia ope suo expres-
 sa cernuntur. **Et** iudicium sunt
 mortui ex hiis que scripta erant
 in libris: quoniam in ostensa vita
 iustorum quoniam in expansione libro-
 rum legunt bonum quod facere no-
 luerunt: atque dampnantur ex
 eorum contumacia que fecerunt. **Et**
 alius liber apertus est: qui est
 liber vite. Unde beatus grego-
 rius. **Libri** vite est ipsa visio in-
 dias aduentantis: in quo quod
 scriptum est omne mandatum: quod
 quisque enim videt mortem teste
 conscientia quidquid non fecit in-
 telligit. **Libri** etiam dicitur: quod ius-
 tus in libro diuine sapientie
 studens a viciis liberatur.
Dicitur etiam liber vite: quod iustus
 liberat ab eterna morte. et in
 futuro remunerat perpetua li-
 bertate: et quos in presentia libe-
 rat a culpa. in futuro reddet
 immunes a pena. **Unde** beatus iacobi
 cobus. **Sapientia** que de sursum
 est: primum quidem pudica est deum
 pacifica pudica sicut in pas-

torali legitur: quia caste in-
 telligit pacifica vero: quia
 per elationem minime se a pri-
 mi sui societate disiungit.
Qui ergo sapientiam que de sur-
 sum venit diligit: quoniam in libro
 vite legit. **Cum** autem ad claustrum
 profectus beatitudinis peruenit: in
 eo assidue legens in sancta diui-
 ne legis presertim erit. **De** hoc li-
 bro quidam sapiens dicit. quod
 eius origo sit eterna. incorrupta
 bilis. eterna. cognatio. vita
 scriptura indelibilis inspectio
 desiderabilis. doctrina facialis
 scientia dulcis. profunditas
 inscrutabilis: verba inimita-
 bilia. et tamen vnum verbum omnia
Huius libri littere in cruce
 humanitatis christi sunt scripte: si-
 cut auro humilitatis illustratae. **Qui**
 igitur ad inspectionem illius
 libri peruenit: eruditus scientia
 diuine legis merenti viuere.
De pratello quod est in medio ma-
Triditas **us** claustrum.
Pratelli quod est in medio
 claustrum marcialis oculos
 claustraliu[m] reficit: et eos ala-
 crosos ad legendum reddit. **Est**
 ei natura coloris viridis:
 ut oculos foueat obtentu
 sue visionis. **Silicet** viriditas
 pratelli quod est in medio ce-
 lestis claustrum oculos supernorum

aiuuu recreat: et eos semp
sua nouitate confortat.
Amenitas siquide future
uite. qm ueritas pratelli
metes supnoꝝ aiuuu resi
at sua nouitate. **N**ichil ibi
uicistiū ul' transitoriū **er**
er: s; semp nouitate sue ui
ditatis absq; dubio pma
nebit. **N**ec in uere crescet
nec in autūpno deficiet:
nec calore siccabitur esta
tis: nec marcescet frigoꝝ
bus hremis. **I**bi enī nō erit
uacitas tpsis: ubi semper
ē p̄p̄tatis eternitatis. **V**nde
iohānes in apocalipsi dicit:
quia tpus iam nō erit. **q**
rū est quod cū dixim⁹: quia
post resurrectionē nō erit
tpus. **E**t n̄ autoritas hoc
dicet: animos simpliciu
forsitan impediret. **E**t leua
uit inquit iohānes ange
lus manū suā in celū et in
rauit per uiuentē in sc̄la
q; temp⁹ iam nō erit. **V**nde
b̄tus gregorius q̄to mora
liū libro. **T**empus mortali
tatis nr̄e inquit q̄q; tran
siturū ē ut penitus nō sit:
angelo hoc in sacro eloquio
attestante qui ait p̄ uiue
tem in sc̄la q; tpus iam nō
erit. **N**am et si p̄ph̄a dicit.

erit tpus eoz in secula? q;
per momenta tpus deficiet
nomie tpsis eoz defc̄m nota
uit: oñdens q; sine fine oī
modo defc̄i deficiūt hū qui
a uisionis itime cōsolaciōe
sepantur. **I**ntelligitur er
go per tpus. mutabilitatis
humane uanis defc̄is.
Non ifundetur predicta
uiditas. h̄ndancia pluuię
s; infusione rois: quia nō
eger predicatione: sed uoce
diuine cōtēplacionis. **U**bi
ei un⁹ quisq; scientē omnia
facit: ibi nemo doctrina pre
dicationis eger. **d**e ligno uite
In medio qd̄ ē i medio
pratelli **celestis claustrī.**
quod future cōparauim⁹
amenitati ponitur lignū
uite: ut uita sit in ame
nitate. **N**on ei ē felix ame
nitas: cū uita coartatur
intra mortis metas. **S**ed
cū uita sine fine fuerit: tūc
amenitas uite cū uita felix
erit ita ut audiat homo qd̄
per p̄ph̄am dicitur a dño
longitudine dierū reple
bo eum: et oñdam illi salu
tare meū. **L**ongitudo tpsis
est spaciū eternitatis: osten
sio salutis uisio saluato
ris. **H**oc autē salutare ē lig

nū vite **D**uisa sunt ligna
 vite **E**st enī lignū vite ar
 bor quedā materialis: que
 a principio fuit in medio pa
 radisi **E**st et lignū vite q̄ ar
 bor quedam: iusticia in me
 dio moralis claustrī **E**st etiā
 arbor vite xp̄s in medio ec
 clēsie: s̄ et in medio claustrī
 future b̄titudinis **E** q̄ lignū
 vite sapiā dei p̄is **N**e p̄i
 mi lignū fr̄m tringeret hō
 post p̄cā: aūq̄ eiectus eēt
 a paradiso audiuit a dño.
 videte ne sumat de ligno vi
 te **A**rbor vero iusticie que ē
 lignū vite: in claustrō aīe
 ponitur. ut animi vtutes
 in eo delectentur **E**st autē aīe
 claustrū. cōtēplationis se
 cretum **P**lantatur autem
 arbor iusticie in terra bone
 volūtatis. radicatur in pro
 fundo hūilitatis: crescat per
 desiderū. expandit ramos
 per exemplum: dat fructū
 boni opis. abat esurientē
 dulcedine cōtēplationis
De hoc ligno p̄ b̄m iob dicit
Lignū habet spem: si p̄sāsu
 fuerit rursū vivescat. et rami
 ei pullulant **N**ō b̄tīs gre
 gorius in moralibus **L**ignū
 nomine aliq̄ arbor. aliq̄
 v̄v iustus: aliq̄ v̄o it̄na

ta dei sapiā designat **I**n lig
 no siquidem crucis habem⁹
 spem salutis **Q**uod v̄o hic
 de ligno dicitur: iusticie cui⁹
 libz hominibz assignat **L**ig
 nū enī habz spem: qz futūre
 b̄titudinis iustus expectat
 retribucionē **S**i p̄sāsu fuerit
 rursū vivescat **N**ō b̄tīs gre
 gorius **C**ū in morte passio
 nis iustus pro veritate affi
 citur. in et̄ne vite viridita
 te recuperatur **E**t qui hic
 vivebat per fidem: illic vi
 vescat per sp̄cā **E**t rami ei⁹
 pullulant: qz plerūqz ex
 passione iusti fideles quiqz
 ad amorē celestis p̄cie mul
 tiplicantur: et viriditate
 vite spiritualis accipiūt. dū
 hūc pro deo fortiter egisse
 granulantur **E**t fructu⁹
 lignū vite iusticie. qd̄ in me
 dio moralis claustrī ponit
 tur aīa cum suis virtutibz
 faciat **E**st etiā lignū
 vite scdm formā humani
 tatis xp̄s in medio ecclē
Hoc autem lignū habet
 spem **D**icit enī sup̄ius di
 citur: it̄nata dei sapiā
 per illud figuratur **H**oc
 igitur lignū habz spem
 qz si p̄sāsu fuerit rursū
 vivescat: qz et si xp̄s occidi

per passionē potuit: pre
surrectionis gloriā rursū
ad vite vriditate venit
Viu rami pullulant:
ut ex resurrectione illius
multiplicati. longe lateq;
fideles crescant. **F**ructus huius
arboris: est caro xpi et san
guis. **Q**ui ex hoc fructu se
ipso abant: etne vite sa
lutein absq; scrupulo dubi
tationis expectant. **L**ig
nū vero vite quod ē in me
dio claustrī future vitū
dinis. id ē sapiēcia dei pa
tris. fuit ab inicio creatu
re abus angeloz: incar
nata vero dei sapiēcia frū ē
receptio peccoz. salus ius
torum. **D**ub ramis huius
arboris id est sub tutela
diuine ptectionis iusti
resident: aspiciēdo delec
tantur et amenitate gū
dent: faciuntur fructus dul
cedine. id ē contēplatioē
fructus ei salutem con
seruat: et vitam prestat
Hoc ē igitur lignū vite:
quod vitam custodit iō
luem sine fine. **De silen**
cio celestis claustrī. xxxiiij
Ambusdā queitur
prieū silentiū in ce
lesti claustrō ad horam ul

cōtinuū teneatur. **S**ed nichil
nos phibet aliquid de silen
cio ptermittē: quod nescien
tes autoritas docet. **A**ut em
iohēs in apocalypsi. **S**an est
silentiū in celo q; media ho
ra. **V**n bñs gregorius. **N**ich
il pdest solitudo corporis:
vbi ~~dest~~ defueit solitudo cor
dis. **Q**ui ei corpore remoto
vuit. **S**tan multibz conuasa
tionis huāne tēnoy desi
derioy se infeit: nō ē in soli
tudine. **S**i vero aliquis cor
poraliter populaibz turbis
p̄matur. et tñ nullos cury
sclariū tumultus in corde pa
ciatur: nō ē in urbe. **D**e hoc
secreto cordis dictū est. **S**an
est silentiū in celo quasi me
dia hora. **S**clū quippe est
aīa iusti. **A**īa quippe iusti
dū ad etna sublimia per
subleuacionem contempla
cionis intendit: surgentes
ab infimis cogitacionū tu
multis p̄mit: et in terra se
deo quoddam silentiū fat
B; quia hoc silentiū cōtem
placionis. et hec quies mē
tis in hac vita nō p̄ eē per
frū: neq; hora integra
frū silentiū in celo dicitur.
sed quasi media: ut nec
media plene sentiat. cū

p̄mittatur q̄i? q̄ mox ut se
 aīn^o subleuare cepit. et
 quietis intīme lūmīe per
 fundi: redeunte motu co
 gitationū stupidus de se ip̄o
 confunditur. et confusus
 recatur. Bene ergo hoc silē
 tū fān non integra sed q̄
 media hora describitur:
 q̄m hic cōtemplatio neq̄q̄
 p̄ficiatur: quāuis ardent
 inchoetur. **P**er et hec autoi
 tas alit̄ exponi: ut angelo
 in celo silentiū obediēcie
 fān aīn ruīnam dyaboli pos
 sit assignari. **A**multitudo sig
 dem angeloz aīn casum si
 luit: quādiu volūtati sui
 creatoris huīlis obediunt.
Dyabolus silentiū rupit:
 locutus est superbiā: et in
 hec verba prupit. **P**onam
 sedem meā ad aquilonē:
 et similis ero altissimo. **H**oc
 autem silentiū in celo qua
 si media hora p̄māsisse di
 atur: q̄ nō diu post crea
 tionē suam illud dyabolus
 tenuisse perhibetur. **S**imi
 liter sicut lucifer in celo. sic
 quidā fratres hnt̄ se i ma
 teriali claustro. **O**bedien
 cie si quidem silentiū tenēt
 sicut lucifer nobilitate ge
 neis et scāe claritate lucēt?

et qui ceteros fr̄es inūlūm
 te precedere debuissent:
 simplicioribz fr̄ibus exem
 plū p̄uersitatis p̄bent. **A**na
 gisticis equales videri volūt:
 simplices fr̄es sibi v̄bis
 seductoris alliaūt. **E**t sicut
 lucifer q̄ fulgur de celo cecī
 dit: sic a sublimitate sui or
 dinis v̄nis q̄sq̄ superbe ca
 dit. **I**n succensi tonantes
 verbis choruscationū p̄e
 mittentes minas. a clau
 stro q̄ a celo recedūt: et a
 lios scāi trahunt. **L**ū scā
 ribus hnt̄ant se ip̄os exau
 sant? ad hoc etiam labo
 rant ut sicut dyabolus
 homines seducat: sic et eos
 cum quibz morantur. sua
 persuasione peruersos
 reddant. **O**bediēciam quā
 dyabolus primo homini
 p̄cepit seruant: a laude
 dei et a p̄ceptis ei? inobe
 dientes vacant. **S**ub silen
 cio igitur obediēcie. quie
 te degunt: qui a nemine
 reprehendunt: et ip̄i a nul
 lo reprehendi volunt. **D**e
 hoc quieto silēcio i libro
 sapie dicitur. **L**ū quietū
 silentiū tenerent om̄ia et
 nox in suo cursu mediū
 iter haberet: om̄p̄ sermo

exiliens de celo a regalibus
sedibus. durus bellator
in media extremi terram
psiliuit. **T**ria sunt silentia
primum silentium fuit angelum
in celo ante dyaboli casum.
secundum fuit hominibus in terra
post primi peccati lapsum.
tertium erit in celo post resurrectionem
quod nunquam habebit
finem. primum fuit solus angelis.
secundum solus hominibus.
tertium erit angelis et
hominibus. Secundum silentium
fuit ab adam usque ad christum.
Interim tamen subintravit:
quedam promissio sed
in promissione tandem defecit.
Ideo homo considerans
per legem neminem iustificari
posse siluit. **L**iber
ergo quietum silentium tene-
rent omnia. Vere omnia:
quia et ea que ante legem
fuerant. et ea que sub lege
erant. **I**lla ei tamen peti-
tione desperabant: istam
promissione defecerant. **A**xi-
um est tamen quod hoc silentium
quietum fuisse dicitur. tamen
sub domino dyaboli tene-
retur: nisi forsitan per aliquem
dicat. **I**lle rem aliquam
quiete possidet: qui absque
contradictione eam tenet.

Quietum siquidem silentium esse
dicitur: quod nullo prohibente
possidetur. **E**t in suo cursu innox
medium iter haberet. **N**ox
id est peccatum a dyabolo cepit: et
descendens ad primum hominem
per singulos actualiter currit.
medium inquit iter habet. **E**t
ei iter sursum: est et iter deorsum.
Sursum ad celos: deorsum ad
infernus. **I**ter vero medium est
vite peccati spatium. **T**unc vero
nox in suo cursu medium iter
tenebat: quia sursum erat et ne-
mo ad celos ascendere pote-
rat: sed omnes tamen iustos qui
iniustos mors secum trahebat
ad inferos. **L**iber ergo mors
secum omnes ad inferos
raperet et peccatum omni
spe remota ad summum pue-
niret: tunc omnipotens sermo
exiliens de celo a regali-
bus sedibus venit: silentium
erupit: ostendit evan-
gelistam viam per quam ipse
venerat. saltem per obedientiam
tunc qui per obedientiam a veritatis via
exorbitaverat per viam
obediencie christum sequens
salutem querebat: fecit quod
docuit. quod durus bellator
in media extremi terram
psiliuit. **D**urus inquam: quia

ppter verba labioꝝ tuoz
 ego custodim vias duras p
 afflictione siqꝫ carnis. p
 effusione sanguinis dya
 bolu debellauit? genonhu
 manu eipuit: et hoc i me
 dia extiminy terram Ter
 ra eximiny dicitur: qz p
 passione xpi dyabolus e
 lectus a fidelu cordibus
 extiminat. **H**ic enim ne:
 opatus e salute in medio
 terre. **H**ic erat: et a regali
 bus sedibus venerat. Et ai
 ad celos redit: quos a ser
 uitate dyaboli liberauerat
 ad conregnadu sibi fecit in
 celestibz sedere fecit. **L**u er
 go homo ad illud bñm silē
 ai future bñtudinis pue
 neit: qd petat ulterius
 nō habebit. **L**uc ei silebit
 iqtas. imōdabit caritas?
 nec quidqꝫ ibi deficiet: vbi
 vniꝫusqꝫ omnia hñte in se
 habet. **T**unc ei erit deus oia
 in oibus. **De angelis et aie**
istorum loquunt ad deū
Terū in Lam xxxv.
Claustro futue bñtu
 dinis alicui loqui licet:
 placet forsitam tibi fr au
 dire quid autoritas inde
 dicat. **V**n in moralu libro
 scō. **S**ciendū qm i corporea

natura ai loqui dicitur: ei
 locutio neqꝫ vna atqꝫ eade
 qualitate formatur. **A**lter
 enī loquitur deus ad ange
 los: aliter angeli ad deum
Alit loquitur deus ad scōꝝ
 animas: alie sanctorū aie
 ad deū. **S**amqꝫ nature spi
 rituali ex corporea oppositōe
 nil obstat: loquitur deus
 ad angelos suos corpo quo
 cordibz eoz occulta sua in
 sibilis oñdit? ut quidquid
 agere debeant in ipā con
 templatione veritatis le
 gant: et velut quedā pre
 cepta sūt vocis. ipā gaudia
 concēplationis. **Q**uasi enī
 audientibz dicit: quod vi
 dentibz inspiratur. **V**nde
 ai eoz cordibz contra hūā
 nā supbiā ai adūsiōne
 vlationis deus infunderet.
 dicit. **V**enite et descendam
 et confundam vbi linguas
 eozū. **D**icit: eis qui adherēt
 venite: qz nimirū hoc apm
 nūqꝫ a diuina contēplaci
 one decrescē. in diuina cō
 tēplacione semp atrescere
 ē. **E**t nūqꝫ corde recedere: ē
 qd quodam stabili motu sp
 venire. **R**ubret dicit. **D**es
 cendam et confundam
 linguas eoz. **A**scendunt

angeli in eo q̄ creatore cōspi-
ciunt Descendunt angeli in
eo q̄ creaturā sese in illiatis
eigentē. ex amicē districtiois
p̄mittit Dicit igitur ē descen-
dam et confundam. Lin-
guas eoz. in seipo eis. hoc ē
q̄d rē agitur ostendē: et p̄
viam iterne visionis eoz
mētibz exhibenda iudicia
motibz oculis ispirare.
Sed angeli ad deū loquū-
tur: sicut p̄ iohē in apo-
calypsi dicitur Dign⁹ est
agnus qui occisus ē. acci-
pere virtutem et diuinita-
tem et sapiām Vox ei an-
geloz ē in laude conditoris
ipsa ammiratio itime cōte-
placionis miracula diui-
ne v̄tutis obstupuisse dix-
isse est: qm̄ exatatus cum
reuerencia motus cordis
magn⁹ ē ad aures it̄raū
sc̄pti spūs clamor vocis
Que vox se q̄ per distinc-
ta verba explicat: idū se p̄
inuos modos ammiracionis
format **Deus** igitur **ange-**
lis angelis loquitur: cum
eis volūtas ei⁹ it̄ma vi-
dendo manifestatur Ange-
li v̄o loquūtur deo: tū per
hoc q̄ semetipos respici-
ūt. in motū ammiracionis

surgunt q̄ deus ad sc̄oz aiās

Deus ad sc̄oz loquitur
aiās: et sc̄oz aie ad
deū loquūtur Vñ in iohis
apocalypsi dicitur Vidi s̄b
altare dei aiās it̄factorū
p̄pter v̄bū dei: et clamabāt
voce magna dicentes Vñ
quod domine nō iudicas et
vindicas sanguinē nr̄m
de hīs qui h̄itant in terra:
Vñ bñs gregorius **Quid**
ē aiās v̄ndicte peticionē
dicē In diem extremi iudi-
cij et resurrectionē extinc-
toz corporū desiderare.
Magnus quippe clamor
eoz: magnū est desiderū
Tanto enim quisq̄ min⁹
clamat: quāto min⁹ desi-
derat **Et** tanto maiorem
voce it̄scripti spūs ex-
p̄mit: quāto se in ei⁹ desi-
derū plenius fundit **Nā**
rū ergo v̄ba ipsa sūt desi-
deria **Nā** si desiderū ser-
mo non esset prophā non
diceret **Desiderū** cordis eoz
audiuit auris tua **Sed** quō
dicitur petere: quā et
volūtatē dei certū ē et ea
que futura sūt nō ignorāe:
De ip̄o ergo bibunt: q̄d ab
ip̄o sciunt **Discordant**
igitur a volūtatē conditoris.

si que eū vident velle nō
 peterent: ei q̄ min⁹ in hē
 vereant. si volente eo dare
 desiderio pigriori pulsaret
S et deus ad scōz animas
 loquitur: sicut eis resur-
 rectionē corp̄m suoz desi-
 derantibz responsū diui-
 nitus dicitur. **Requiescite**
 t̄pus adhuc modicū: do-
 nec impleatur m̄s cōser-
 uoz et fr̄m vroz. **Desiderā-**
tibus aīabz: requiescite ad
huc modicū dicere ē: int̄
ardorem desiderii ex ip̄a p̄-
sc̄ia solaciū consolationis
aspurare? ut et aīarū vox
fit. hoc quod amātes desi-
derant: et respondentis
dei sermo sit. hoc quod eas
retributionis certitudine
int̄ desidia confirmat. In
deve ergo eius est ut collō-
nē fr̄m expectare debeant
coz mētibus libenē expect-
tandi moras infringere?
ut cum carnis resurrectio-
nē appetunt: ea a ex colli-
gendoz fr̄m augmēto gra-
tulentur. quō post r̄surrectio-
nē hominibus loquitur de?

A v̄tute phibente
 comperi: qualiter
 ad angelos et ad animas
 scōz deus consuevit loqui

Adhuc vōsare desidero quō
 post resurrectionē hominibz
 deus loqui debeat: ut qd̄
 sc̄bere ip̄osū auctoritati
 nō contradicit. **Unde b̄tis**
gregorius. Cū nobis post
resurrectionē deus oñdet
per speciem tūc sem̄ipm
quō creaturis om̄ibz p̄sit
isinnat? tūc deter̄sa mē-
tis nr̄e caligine. clara se-
visione manifestat: et tūc
implebitur quod in ewan-
gelio ip̄a veit̄as dicit. Veit̄
hora cū iam nō in p̄ibus
loquar vobis: s; palam de
pr̄e ānūciabo vobis. Fili⁹
ei de pr̄e palam ānūciat:
q; per hoc quod v̄bū ē ex
natura diuinitatis illus-
trat. palam itaq; de pr̄e
annūciat se asserit: q; p̄
patefactam tūc maiesta-
tis sue speciem. et quō ip̄e
gignenti non ip̄ar oriat̄
et quomodo v̄t̄oz q; sp̄us
v̄t̄iq; cōtern⁹ procedat
ostendit. Ap̄te nāq; tūc
videbim⁹ quō hoc quod
oriendo ē ei de quo oratur
subsequens nō est: quō
is qui per p̄essionē pro-
ducatur. a p̄ferentibz nō
p̄itur. Ap̄te tūc videbim⁹
quō et v̄nū diuisibilit̄ tria

sūt: et indiuisibilit̄ tria unū
Apparente igit̄ in iudicio i
ebutore opim. iam v̄ba cessa
būt exhortationū: et nos an
gustias vite p̄ntis euaden
tes. in illa quoq; suscepti cō
tēplatione gaudior. iam
nullaten⁹ indigebim⁹ au
dire v̄ba doctor. **Qualia sūt
mūana corpa post r̄surrec
tione**
Quoniam de q̄litate aonē
corpm qualia post
r̄surrectionē sint querat̄:
nō ego s̄ b̄t̄is gregoriū au
diatur. Redēptor n̄r inquit
r̄surrectionē quā in se ondit
nob̄ p̄misit: et q̄ sui sequū
tur gloriā capitis: eā i sine
mūdi futurū ē in nob̄is.
S̄: ecce resurrectionē audio:
effectū t̄n̄ eiusdem resurrec
tionis exquiro. Credo namq;
q̄ s̄a r̄surrectur⁹: s̄ volo
ut sciam qualis. Sciendū
quippe in est: vtrū in quo
dam in alio subtili forsitān
uel aereo. an in eo quo mo
rior corpore resurgam. Sed
si in aereo corpore surrexerō:
iam ego nō ero qui resurgo.
Nam quō vera resurrectionē?
si vera nō poterit eē caro.
Apt̄a igitur r̄acio suggestit:
quia si vera caro nō fuerit
proculdubio resurrectionē v̄a

nō erit. Nec enī r̄surrectio
v̄a nō p̄t̄ dici: vbi nō re
surgit quod cecidit. Creden
dū est igitur q̄ neququam
corpus n̄r̄m in illa resur
rectionis gloriā erit ip̄alpa
bile: v̄ntis subtilius uel
aere. Er̄t eī subtile quidē
p̄ effm̄ sp̄ialis potencie
sed palpabile per verita
tem nature. In illa ergo
celestis regni gloriā caro
scdm̄ naturā erit. s̄ scdm̄
passionis desiderū nō erit:
q̄ deuicto mortis aculeo i
et̄na icorruptione regna
bit. Credim⁹ ergo et fatem⁹
carne n̄r̄am post r̄surrec
tionē futurā. et eandē et
diuisam: eandē p̄ naturā
diuisam per gloriā: eandē
per veritatem. diuisam p̄
potenciā. Er̄t itaq; subti
lus q̄: et icorruptibilis: erit
palpabilis. q̄ nō amittet
essentiam nature vera
tis. **In quib; locis sūt aīe
iustor̄ an resurrectionē**
Quoniam quidā simpli
tiores fr̄es de aīabus
an resurrectionē quibus
in locis sint dubitant: ideo
voluim⁹ ut d̄s de eis di
uine s̄pture verbis certio
res fiant. **ut b̄t̄is gregorius**

moralium libro octavo. Cum
 factis seu maligno spiritu ali
 quo moriente egredientem
 animam a claustris carnis
 accepit in eternum facti sine
 ulla permutatione remanebit
 ut nec exaltata ad suppli
 cium peruat: nec etiam mer
 sa supplicis. ultra ad reme
 dum ereptionis ascendat.
 Nequaquam enim in redeptoris
 post mortem liberat: quem
 ante mortem gratia ad veniam
 non reformatur. Item moralium
 libro quarto. Etiam dei et per
 facti viri postquam de corporibus
 exeunt: nequaquam per morarum
 spacia sicut antiqui patres
 a patre celestis preceptione
 differuntur. Non quippe ut
 a colligatione carnis exe
 unt: in celesti sede requies
 cunt. Hoc autem quod in quarto
 libro dialogi legitur. quod ante
 resurrectionem corporum in celo
 rapiantur anime iustorum: hoc ne
 quod de omnibus iustis fateri
 possumus neque de omnibus ne
 gare. Nam sunt quorundam
 anime iustorum: qui quibusdam
 adhuc mansionibus a celesti
 regno differuntur. In quo
 dilacionis dampno quod
 aliud inuitur: nisi quod de perfecta
 iustitia aliquid minus habue

runt: Et tunc luce clarius con
 stat: quod perfectorum iustorum anime.
 morum huius carnis claustris
 exeunt: in celestibus sedibus
 recipiuntur. Hoc autem ipsis
 iustis pro retributione
 sue iusticie crescet in die iu
 dicii. quoniam autem anima sola per
 modum vero etiam corporum be
 tudine profuerunt: ut in
 ipsa quoque carne gaudeant:
 in qua dolores cruciatibusque
 pro domino pertulerunt. Preter
 rea sacerdotum qui et si bap
 tizatos omnes infantes
 atque in eadem infancia mo
 rientes ingredi regnum ce
 leste credendum est: omnes
 tamen pueros qui salubri loqui
 puer regna celestia ingredi
 credendum non est: quod non nul
 lus puulis eiusdem regni
 celestis aditus a putibus
 clauditur. si male nutran
 tur. *de summo abbate. capitulum*

Queator. *xl.*
 Oium deus per omnipotentem
 in quo clamamus abba pater
 qui omnia operatur quod tenet
 nec tamen angustiatur inten
 tus. sic exteriora curat ut
 ut interiora impleat: sic in
 teiora implet. ut exteriora
 curat. sic summa a regit
 ut prima non deserat: sic minus

presens ē ut a superioribus
nō recedat? sic latet i sua
specie. ut tñ agnoscat i
sua operatione: sic in suo
agnoscat i opere. ut tñ cō
prehendi nō valeat cog
noscentis estimacione **Sic**
adest ut videri nequeat:
sic videri non valet ut tñ
eius pñciam ipā sua in
dicia testentur **Sic** se i tel
ligendū prebet. ut tñ ipm
nobis radiū sui i tellectū
obnubilet: et rurū sic ca
ligine ignorantie nos rep
nit. ut tñ nrē menti radiū
sue claritatis intinuet? q̄
tinuis et subleuata quip
piam videat. et reūbera
ta cōtremiscat: et qz eū si
cui ē videre nō p̄. aliqñ
videndo cognoscat **Sunt**
autē in ecclēsijs quidā pre
lati: qui licet diuisis opibz
sint intenti. tñ opantur
quieti **Interiora** domus sue
implent doctrina: exteriora
vero arcūdant puidencia
Nec tñ sic doctrinē student
ut a puidencia cessent?
nec sic auris extelorbim
hiant: ut a spūali doctrina
refrigescant **Dūma** regūt
nec tñ p̄na deserūt **Illa**
tñ p̄tate: ista tñ hūilita

te **Non** ei a sapientibz re
cedunt: s; tñ simplicioribz
frībuz condescendūt **Sic**
latent frībuz in sua volū
tate: ut tñ aliqñ agnosca
tur in operatione **Sic** cog
noscat i suo opere: ut
vir cōprehendi possint cog
noscentis estimacione **Sic**
assūt qñqz ut videri neq̄
ant? qz quāuis i motū sint
corpore: assunt tñ sollicita
circūsp̄ctione **Sic** se in
telligendos p̄bent ceteris:
ut vir intelligi valeant
etiam a discretis **Nec** tñ
sic secretū mentis obnu
bilant: qñ pro tpe et loco
quibz congruū viderint
illud dicant **Et** qz sūmo
abbati toto mentis affcū
tam iherent: adhuc i ter
ris positi formā sūmi ab
batis tenent **¶** ppositos suo
flecti neq̄unt: et eos qui
sub ipis sūt pposita sua
tenete cogunt **¶** Alios rep
hendūt: et ab alijs repre
hendi volūt **Nichil** ei in
se h̄re desiderant: p ocul
hominū et diuine maiest
tatis nō oñdant **Et** quia
scptū repūt bā mūdo cor
de qm ipsi deū videbūt:
ideo ut deū in futuro vide

ant oculū cordis a pulvere
 terrene vanitatis mūdāt
In futura siquidē vita de
 videbitur ab his quorū oca-
 lus mentis a vicijs purga-
 tur **V**nde bñs **gregorius**
Videbim⁹ inquit deū ipm
 qui est nrī laboris p̄miū:
 ut post hui⁹ tenebras mor-
 talitatis. gaudeam⁹ luce
 diuine cōtemplationis **Q**ue
 nimirū visio nūc in fide
 inchoatur: sed tunc ī spē
 p̄ficiatur. qm̄ cōcēnam dei sa-
 pientia quā nō pora pre-
 dicamū q̄ per decurrenā
 flūia sumim⁹. ī ip̄o suo fon-
 te bibem⁹ **I**n libro etiam
 dyalogi scriptū reperī: q̄
 sicut mali malos in suppli-
 cio. sic boni bonos cognoscēt
 in regno **I**n qua videlicet
 agnitione vtriusq̄ p̄tis.
 amul⁹ exarscet retribu-
 tionis: ut et boni ampli⁹
 gaudeant qui feci eos le-
 tari conspiciunt quos a-
 maauerant: et mali dum
 ai eis torquētur quos in
 hoc seculo dilexerunt des-
 pecto deo. eos nō solū sua.
 sed etiam eorū cōsumat
 pena **f**it autem quiddā
 mirabilis in etiā: q̄ nō
 solū eos quos in hoc cog-

nouerant mūdo agnoscerēt: s̄
 velut visos a cognitos recog-
 noscunt bonos quos nū-
 quā viderūt **Q**uia enī
 illic omēs cōi claritate deū
 conspiciūt: nō ē q̄ibi nes-
 ciant vbi scientem omnia
 sciunt **T**unc ei in dāustro
 p̄fecte b̄titudinis ange-
 lis et homībz deus p̄erit:
 quibz nichil decē poteit:
 qm̄ abbatibz more. dei sa-
 pientia oībus omnia pro-
 uidebit **I**bi nullus in
 suo ordine deficiet: q̄ in
 libro diuine sapie ī quo
 scriptus est ordo nature
 vnusq̄sq̄ leget **dē puore q̄**
p̄cessit nos ad labore et dedū
Sicut at nos ad r̄quie
 sapiens verbis ino-
 tesat paucis. et iterū si-
 cut sapienti satis dictū
 ē. qm̄ aliquis ei de mul-
 tis pauca refert: sic qm̄
 aliquis simplicibus loq̄r
 oportet ut eis diffusius
 et verbis planioribz loq̄-
 tur **I**deo tractatū longi⁹
 extendi: qm̄ simpliciori-
 bus fr̄ibus itēndebam
 loqui **p̄**riusq̄ tñ finē hui⁹
 operi ponam: de inētoze
 nrī ordinis simplicioribz
 fr̄ibus aliquid in transitu

dicam Inuētor siquidē
nri ordinis nūssus fuit a
clauſtro ſūmi abbatis:
a ſūmi videli dei priō. **Veit**
in hūc mūdū: induit hu
militatis hūcū. **I**nduit
veſtem carnis: vocauit
peccatores ad clauſtrū p
frē religionis. **P**romiſit gra
ciam. **p**poſuit miām. **p**ro
miſit veniā: collegit con
uentum cōſtituit nūme
rū duodecā ſalūz aplos et
diſcipulos q̄ plures q̄ cō
uſos. **C**onſtruxit etiām p
totū orbem terrarū diffuſam
Poſuit cōem vitam ſcōm
regulam ſub ſcīs aplīs cō
ſtitutā. **D**icit priō: ceterōs
ad laborem p̄cedit. et eos
poſt laborem ad quietē clau
ſtri redūat: ſic xp̄s poſt
hūc mūdū laborem ſuos
deducet ad quietē: poſt
laborem ſalūz mūdane
t̄bulacionis ad quietē di
uine cōtēplacionis. **V**elle
ſare qui fuerint illi duo
decim apli: ut poſſim eos
ſalūz in aliquo ſequi. **H**ij
ſūt petrus andreas. iaco
bus iohēs. thomas iacobz.
philippus bartholomeus.
matheus ſymon. iudas et
iudas ſcariothes. **P**etrus

agnosens. andreas vilis:
iacobus luctator. iohēs grā
dei: philippus os lampadis.
thomas gemin⁹. iacobus
ſupplancator. bartholome⁹
ſilius ſuspendētis aquas:
matheus donatus. ſymon
obediens: iudas laudans
ul cōfitens in̄pretat. **Q**ui
igitur bonitatem dei ſicut
petrus agnoſcit. ſicut an
dreas viliter agunt. ſicut
iacobus luctant. contra
vicia. adiūuāte iohis grā.
ſicut thomas et ſi aliqui du
bitant. poſtea tū cōtātur
ut credant. ſicut iacobz vicia
ſupplancant. ſicut philipp⁹
aperto ore deū p̄dicant. ſi
cut bartholome⁹ **Q**ui p̄dic
ant aquas ſuspendūt q̄
populos in lapſu mūdū po
ſitos a terrenis ſuſtollunt.
ſicut matheus om̄ibus q̄
poſſident venūant. ſicut
ſymon deo obedūt. et ſicut
iudas pctā ſua cōfitent
et diuinis laudibz t̄tibūt.
nec ſicut iudas ſcariothes
loculos portant et locū mu
tant. oſculo ingrōs tradūt.
dū illis inſidiantes deſcūt:
qui tales ſūt a deo recedūt.
Qui autem t̄tbulacionibus
cū xp̄o p̄maſerūt. t̄ futuro

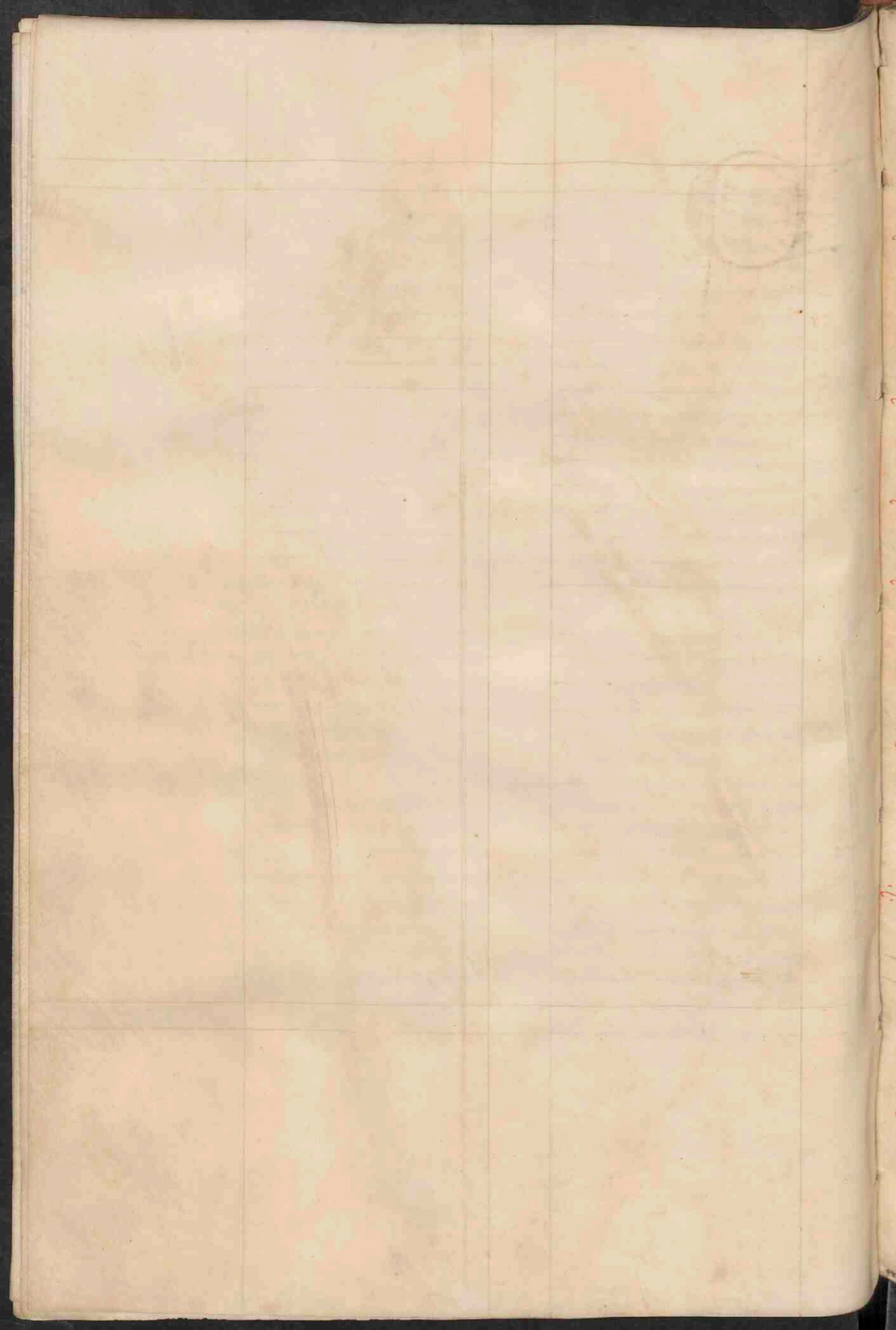
celestis glorie participes erunt:
 et quia secuti sunt eum ad laborem
 sequentur ad requiem. **L**um ipse
 erunt in claustris perfectae bea-
 titudinis: et profuerunt dul-
 cedine contemplationis. **I**n li-
 bro vite legent: floribus ame-
 nitatis perpetue delectati. **S**ub
 umbra ligni vite quasi sub
 umbra diuinae protectionis
 requiescent. **H**ec requies
 mea in sancti: hic habitabo
 quoniam elegi eam. **I**bi videbo
 deum saluatorem meum. **D**ao ei
 quod redemptor meus uiuit: et
 in nouissimo die de terra
 surrecturus sit: et rursum aui-
 dabor pelle mea: et in car-
 ne mea videbo deum saluato-
 rem meum: non dixit creatorem
 sed saluatorem. **Q**ui enim omnia
 creauit: de captiuitate nostra
 sua nos passione redemit. **E**t
 qui in impiorum mandocubum
 it: in celo uiuit. **I**n nouissimo
 igitur resurgens: ut in carne
 mea uerus homo. uerum homi-
 nem deum uideam. **R**eposita est hec
 spes mea in sinu meo. **V**nde
 beatus gregorius. **N**ichil certius
 nos habere credimus. quam quod in sinu
 tenemus. **I**n sinu ergo spem
 repositam tenuit: qui uera cer-
 titudine de spe resurrectionis
 presumpsit. **L**audabo igitur deum

in uita mea: ut possim eum
 laudare in futura uita. **L**au-
 dabo deum in opere humane cre-
 ationis: et post lapsum huma-
 ni generis. laudabo eum de misericordia
 reparationis. **L**audabo eum
 pro bono future resurrectionis.
Sed adhuc adiciam super
 omnem laudem istam. **P**ost peccatum
 eius creationem et peccatum et
 mori homo potuit: post repara-
 tionem peccatum siliu et mori
 non desit: sed post resurrectionem
 et mori et peccatum cessa-
 bit. **E**t hec laus super omnem lau-
 dem: quia non impeditur aliqua
 casu. nec habebit finem. **M**ira-
 bilis ergo deus in sanctis suis: deus
 israel ipse dabit uirtutem et for-
 titudinem plebi suae: benedictus
 deus. **I**n presentia mirabilis in
 sanctis suis in miraculis facie-
 dis. in futuro autem mirabilis in
 bonis remunerandis. **I**pse
 dat in presentia plebi suae adhuc
 in firme fidei firmitatem. pacem
 fortitudinem: in futuro autem
 uirtutem dabit incorruptionis:
 fortitudinem immortalitatis.
 benedictus deus. **A**men.

Expliat liber quartus de
 claustris celestibus.

Faint, illegible text in the left column, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text in the right column, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

*Inapit apolo
geticus liber
petri damiani
de gteptu scil*

De cōteptu
seculi hui⁹ fr̄es carissimi
albiso videlicet venēabi
lis heremita et petre de
mūdi r̄thore iā xp̄i philo
sophe sepe ut nostis fami
liari quodā studio. dispu
tāe soliti: ai de n̄ra ipozū
ip̄fōne dolum⁹: ai eadē
de nō nullis hui⁹ sacre mi
liae fr̄ibus p̄abruta vagū
tibus conquesti sumus.
Ad tātā quippe fecē cotidie
semetip̄o deterior mūd⁹
iste deuoluit: ut nō so
lū auolubz siue secularis
siue eccl̄astice cōdicōnis
ordo a statu suo collaps⁹
iaceat: s̄ eadē ip̄a monas
tici disciplina solotenus
ut ita dixerū r̄clinata ab
assuetā illa celsitudis sue
p̄fōne languescat. Pe
rit pudor: honestas eua
nuat. r̄ligio cecidit: et ve
lut fr̄o agnūe oīm sc̄itū
v̄tutū turba paul abcessit
Omnes enī que sua sūt
q̄rit: et contēpto celesti de
sideo t̄ram īsac̄a bulter
concupiscit. Et q̄ sub ip̄o

mūdi sine post mūdū i
lyare nō desinūt: q̄ post
alta pelagi in litis euecti
tram īmugio iānter pul
sant. dū adhuc p̄uitaces
nauigie festināt: et cū
laborandi finis paul dubio
quiescit: quib⁹ vltro quies
cedi loci offit̄ sup̄uacuo
laboris studio penaliter
fatigant. *De mōctis q̄ ad
ea que r̄liquerūt r̄tūtur*

Sed est ut filii hui⁹
seculi in fluctua
ga seculariū p̄cl
larū īundatione v̄sent⁹:
et nūc semīa quibus p̄pen
suis oblectentur asp̄gūt:
ut nō quas voluerunt p̄
modū fruges metant. Sed
enī mūd⁹ iurta apostolū
de hys qui ī mūdō sūt iu
dicare: Nos autē qui mūd⁹
abrenūciatio diam⁹: qui r̄
rem fluctus nauis quā
eua sisse gloria mur⁹: cur
ad illud denuo velut quo
dā v̄tice violentē absorbe
te r̄labimur. Cur ad ea
que produuino amore cō
tepsimus: r̄trogradis nu
tentis gressibus male ef
tuanti desiderio r̄talem⁹.
Cur nō vere m⁹ illud d̄ho
neste ambitionis ip̄ortu

Handwritten marginal notes in red ink, including decorative flourishes and small text fragments.

nitate repetere: quod neque tunc
na iura neque diuine legis
auctoritas vetueat possi-
de: **P**otius nos fecimus
ut a nobis iuste possessa
ia nostra non fierent: et quoniam
iuris erant in alienum dei
nisi translata potestarent.

Quod ergo consilium fuit
ita periculosum nosmet
ipsos etiam adducere
ut contra omnem diuinam hu-
manamque legem decreta. quae
videlicet pace fruebamur
nunc necesse sit dimicare?

Nos siquidem minus laces-
sa vltionea temeritate
bellum mouemus: nos contra
sacre scripturae sententias
confligere non timemus.

Et minus peruenit ananias?
saphira quoniam mochi quae pecunia hinc

Quis rogo anania
et saphiram rebus
ipsum abrenunciare
coegit? Sed quae partem pecu-
niae vitae pro sustentanda quae
longa vita retinuit:
repente mortis suam
non euasit. Et qui neque
iuxta abrenunciatorum re-
gulam contenti sunt viuere:
iuxta praedicatorum ad-
uersione coacti sunt immaturo
exitu infeliter exspi-

me. **E**t quidem illi utpote
rudes in ad fidem nouiter
uenientes necdum fortis-
se ad plenum euangelica
praeccepta didicerunt:
necdum saepe nouae doctrinae
codices ad publicum in con-
cesserunt: attamen qui in
ipso fidei tirocinio quodam-
modo simpliciter pertraxerunt:
districto quidem se pro iudi-
cio sola ut credimus sunt cor-
porum morte multati.

Nos autem qui cuncta sacra
eloqui uoluimus nouimus
qui inimitabilem sanctorum patrum
uitas atque praeccepta post
illud aureum a plorantem seculum
lumen existenciam pro oculis
assidua discussione uisita-
mus: ante tribunal christi quod
et satisfactionis obtinere. quod
terguisfactionis argumen-
tum potest inuenire. Ecce
longe nobilioris questus
obtentio. questus in lucrum
queque terna non modo reli-
quimus: sed et perpetua eorum ab-
hominacione non hominum sed
deo potius professi sumus.
Si ergo adhuc marsu-
pio neco numerus includi-
tur. si ad iterum specta-
toris iuriam quoniamlibet pe-
cunie reseruetur: quid

illi i reddenda rone dicem?
 qua ve de fensionis arte
 pugnabun? Huc accedit
 quili vaillante adhuc fi
 de i nulla videbant? caas
 tua posse sustentatione
 confidere: nimiru du ipoi
 ipiane religionis exordio
 ipē quoq; emē necdu fue
 rant p materiale edificau
 fabricate. Nos aut qui vbi
 q; terru in largissima ec
 clesiaru pmonia tenu
 mus. ut cotidie du mudus
 iminuta possessione cot
 lutur caa copiosissime
 dilaretur? si tūq; de futu
 ris alimentis lucru carna
 le rponim? du nobis i pa
 teru prudendo dicesam?
 thesauru fidei nos vaci
 os eē monstram? De quo
 aplus ait **Habem?** inquit
 thesauru istu i vasib ficti
 libus **Et** du cautionē qua
 ai xpo pepigim? frangi
 mus: violare fidei pota
 tormenta metue. q; pma
 possum? de nra conuersati
 one sperne **In** conuentione
 eteni pacti qd inc duos fit.
 sponsionis vox er vtriq;
 pte pcedit: ut nimiru v
 trilib; qui condita serua
 uent. modū deliberanti

frāis accipiat: econt qui
 trisgressus fuerit iactum
 violate sponsionis icnt.
In pactione aut illa q
 ai deo nro couenimus
 vox nra hec pauldubio
 fuit: q; xpm sequentes
 mudu t qcuq; sut mudu
 abrenūciare pmisim?
Diuina vox cosequeter
 ad ista rndit. **Amē** inqt
 dico vobis: q; vos qui se
 cuti estis me. in rgnatio
 ne ai sedet filius hoīs
 in sede maiestatis sue.
 sedebitis t vos sup sedes
 duodeca iudicantes duo
 decim tibus israhel. **Et** h
 quidem si pposite spon
 sionis iura seruamus.
Alioq; si post terga res
 piamus: terribile mor
 oraculu diuine comūati
 onis audimus. **Nemo**
 inquit qui manu suā
 mittit ad aratru respia
 ens i tro: aptus est regno
 dei. **Ece** audimus q; p
 fectis abrenūciatorib;
 nō qualiacūq; munera
 pmittuntur? s; sedes qui
 bus videlicet presidebūt
 iudices fā: qui de suis o
 lum tinnuerant excessi
 bus iudicari. **Nimiru**

decebat ut hec dexte et
celsi imutatio fieret: que
nus qui amore pfectois
p xpo effa sut paupe
res. ia cum ipso diuites
facti. qiter sedeant ce
lestis curie senatores:
sicut scriptu est. Nobilis
in portis ierusalem: qn
sederit cu senatoribus
terre. **Et mochtus nesciat
xpm filii peruenis posside**

Qui uero ad ea que i
liquit terrena qlibz
congeudo iuertit:
sicut alienus e a seculo
quose deaxuit exait: ita
caia regno dei aptus vlt
no est quod idubitanter
acceptu uoluit posside.
Satius nimiru uiator
nec eo iuertit pt vn ui
uocabiliter pdyt: i quo
ue disposucenti no ptui
git. Enueo ai mudo i nu
aauimus ipetate nra
deu ee constitui m⁹ et
nos illius ipetns coseq
ter effecti sumus: ut il
le eet portio nra et nos
peculiariter heditas su
a. **D**icimus eni portio
mea dne. **O**lle nobis.
Opus manuu mearu
tu es: hereditas mea is

rahel. Nam de heditate
terrena scriptu est. **H**eredi
tas ad qua i pncipio fes
tinatur: in nouissimis
bndicōne carebit. **S**i ergo
portio nra ipse oipotens
deus ee dignatur: quod
rogo diuiazcu genus
quis pia ualebit acqui
re: qd sup huc singularē
thesaurum mudo debeat
accumulare. **T**hesaurum
naq; ille huiusmōi est: ut
si solus sit. omēs in illo
diuicie ualeant uicari
possidei. **I**n pectore naq;
thesu oēs thesauri sapie
i saenae absconditi sut.
Si uo alias atq; peregr
nas diuicias sup huc is
qui potitur constipare
uoluit: illico uilis atq;
ignobilis copie dedigna
tur oio conforau: et in
digni contubialis ipa
ciens. dū itineti puti
tur amittitur: atq; hoc
mō et frustrati auolat
a manibus possessoris.
Nemo eni pt deo seruire
et manone. **Q**ua ppter
omōthe si vis in tuo locu
lo rōndē xpm: excute
pus nūmū. **R**epenti i
vno i te ptnulo congre

foantur. Nam si utrumque
 simul incluseris; alteram
 sine altero vacuam posses-
 sor inuenies. Quanto quod
 pe in egenus mundi lu-
 cis copiosior fueris: tan-
 to a veris diuitiis erip-
 nosius inanesas. Num
 ergo si est: in aliena p-
 tuus uim cedat: ut va-
 ciam tuam pectoris archam
 ipse inueniat. Que ei
 reli terre quod non valet vas-
 titas cape? quo pacto in-
 eriguo tuu domatis an-
 gulo niteis illi pignos
 ad cohabitandum socios
 adhibere? Cedat cedat
 terrena pecunia: ubi ce-
 lestis thesauri admitti.
 Que enim societatis luci ad-
 tenebras? Que conuictio
 dei admamona iustitias?
 Abiatur ergo pecunia
 erugini tince quod furis
 obnoxia: vacet credia
 cordis que celesti mara-
 monio possit impleri.
 Nolite inquit thesauri-
 zare vobis thesauros in
 terra: ubi erugo et tinea
 demolitur: et ubi fures
 effodiunt et furant. **Ex**
melius sit habitum retinere:
quam aliena repetere

Periculosior namque
 est anime pecunia cum
 acquiritur: quam cum
 vitio supeditans pos-
 sidetur. In ista siquidem
 terrene more est iusta pos-
 sessio: in illa non ferulis
 sepe regnat ambitio. Sa-
 lubrius ergo fuerit hinc
 quieto animo possidere:
 quam abiecta non sine qua
 da solliciti rancoris an-
 ietate inquirere. Pudeat
 ergo te o miles christi pitu-
 ra in hoc seculo facultate
 te ditescere: ne in futuro co-
 gnaris nudus et inopes p-
 petuo medicarie. In ta-
 lis quippe militiae arma
 iurasti: que nudos et a-
 giles erpetit bellatores:
 onustos autem atque in se-
 nes a castrorum erubibus
 donatiui arcent immu-
 nes. Abiunt illa mili-
 tia sarcinis perquam tur-
 turpit ante tempus emito
 subrogat et pediti. Non
 licet illis in mari subia pe-
 dere numerum: ubi thece-
 tantum non vibrantur cer-
 nuntur armorum. In bel-
 licosa salicet aere ierti
 pecunie non tuto seruitur:
 ubi constipatis cuneis

assidua dimicatione cō
fliguntur. Non illic soli
dorū sumā securu veni
merat: qui cōfusā hos
tū multitudine teloz
missilia idesinent ex
spectat. Sepe nāq; in
talibus dū talentū me
talli auslib; trutinat:
impulsa veniens or
acula hostis sagitta sto
macho librantis insigi
tur: sic q; sic ut q; solus
sibimet sine rei famili
aris adminiculo mini
me videbat posse suf
ficere: nā se et sua i pen
tino casu lugeat irru
perabiliter amisisse.
Et qui paup; ai xpō in li
bertate nō dignatus ē
vivē: dives absq; illo. si
seruus pecunie cōpelli
tur dāpnabiliter inte
rre. Audi diuitibus qd
vor diuina pmittat.
De vobis diuites: qz
recte pistis consolationē
vrām. Nec te pretere
at et hoc quod iacobus
dicit De vobis diuites:
diuitie vrē putrefacte
sūt. aurū et argentū
vrām eruginavit: eru
go corū in testimoniu

vobis eit: et māduca
būt carnes vrās sicut
ignis. **D**auarus nūmi
cola potius q; xpīcola
nūcupatur

Audisti obsecro
nūmicola mōdye
quid tibi estus a
uauacie pariat: audis
ti ad quē finē pecūia
congesta pducat: Ius
tū est q; ut cōmūc
mens amore carnis az
det in concupiscencia
illius postmodū et ipā ai
ro comburatur i pena
sūc fornae mentis i
uisibili concupiscenciae
ardore succenditur: dig
nū est ut tūc quoq; ai
ro materialis incendi
flāma incertingubili
ter depascatur. **A**udi
adhuc nūmicola. **E**t
autē te nūmicolā ap
pello. a q̄litate tu voca
bulū trahis opus: nō cō
tumelic ite nomē vsur
po. **N**ā mos em̄ colis.
qui pecuniā diligis: et
cū dñs p;phetā dicat
vacante et videte qm̄ ego
sū deus: vacationis q̄
dem cultū quē deo de
bueras. nūmis erlybes:

cura quorū custodia va
 cas. **U**bi enī est thesau
 rus tuus: ibi ē et cor tuū.
Quo arca sicut q̄ xp̄m
 colit. iure xp̄icola dicit:
 ita qui nūmis paustodi
 ā seruit nō in merito nū
 mica prohibetur. **S**ed
 adhuc fortasse pp̄uor
 dis sequi arbitriū iudicis:
 si etymologia huius no
 mis sacre scripturē testi
 monis nō affirmo. **I**pa
 nepe vitas dicit. **N**ō po
 testis dō seruire et māno
 ne. **A**c si apte dicat. **N**ō
 p̄t deū simul et pecu
 nias colere. **E**t ap̄ plus
 māifeste declarat cū ait
Hoc autē satote intelli
 gentes: omīs fornicator
 aut imūdos aut qua
 rus qd̄ est idolorū suū.
 nō habet hereditatē ī reg
 no xp̄i et dei. **T**ot ergo
 cūmibus simpliciter
 enūtiatis dū solam aug
 uiciā idolorū assent f
 uitutē: luce clarus do
 cet auarū nō dī. s̄ nū
 morū ac p̄ hoc demoni
 orū eē auctorem. **S**ed
 dū ī exponēdo nūmūto
 le noīe diuiciā moroz:
 ab effundenda ip̄a nū

morū congeue. manū
 disputationis. immodis
 sipatiois auerto. **S**c̄i
 gitur tibi de pp̄o noīe sa
 tiffactione nūmica:
 iū quod dāicus erā vi
 gilanter auscultā. **A**udi
 ergo quid de te tuusq̄
 simulibz vitas dicit. **D**if
 ficile inq̄t qui diuicias
 hnt intēbūt in regnū
 celorū. **E**t hec quidem
 sūa de hys qui diuicias
 iuxta morē sc̄di possi
 dent: ceterū hys qui iūc
 tis oībus deuiso ad vo
 mitū sūt r̄ lapsi nisi r̄ si
 piscant. regnā celorū
 nulla ul' cū difficultate
 p̄nt fiducia p̄mereū
Et etiam per uia mōchi
 aiām ianiter ledant
Sed ex isto nūmūto
 lazū nūo cerebro
 sus q̄sq̄ fortasse
 nō decit: qui nī ad ista
 r̄ndeat. **D**iuiciarū me
 ar mordaas impetis
 quē perigua sūma cō
 tentū vix paucos h̄c
 obulos cūis. **C**ūq̄ hoc
 pp̄ue fragilitati consen
 tio r̄ leuande tātū mō
 futūe n̄cātati p̄spicio:
 nō affluē diuicias q̄w

Teste siquidē totius fin
tuitatis mee cōuenti: a
filo subtegmibus vsq; ad
corrigā cōlige de mōste
rii mei facultatib; non
accipio. Et si ipus me qui
buscūq; reailis prorsus
euacuo: qualiter vno.
Ecce ppetamus nū. siue
melius ut an nūmicola
paupertatis patrocinio
vritur: ut ipē diues u;
rprehensibiliter videat;
et quibusdā argumen
torū suas mortale via
ū palliat: ut quodā mō
sepulchrū fedis cada
ueribus plenu. supduc
te calas albore candes
cat. **A**ge finter si er
mōsterialib; impensis
cōmodū tibi spare licu
isset: nūq; nō vestes
quas mor ut pberent
indueres: nō aut pe
cūe lucan darent: quis
loculis famulatura f
uaret. Cur nō eodē cō
pendio vteris i hys e
tiā que ab ex'neis con
ferūtur: videlicet ut
pcepto quolib; munie
mor nacia rdimant:
et virus apud te pecu
nie nō moretur. **h**oc

enī mō r indigenae tue
velor consolatio pucit:
et lepra fedis te macu
lis nō aspgit. Cur aut
nbi de eriguitate pecu
nie tū seaurus applau
dis: qui tibi sic calcaū.
sicut et ipm affem. p h
bitū eē nō ambigis.
Cui uō tota rī cuiuslib;
vniūsitatis includitur.
excusatiois au fugiū
de minutis nō licencia
tur: ut vñ totū cessit
pars pauldubio nō re
māsit: presertim cū
hec sit mentis huāne
nā. ut ita occupetur
cū mūma. si sit indigēs:
sicut erga multa si sit
diues. **S**iuē enī si p
tuosa diuiciarū ibnda
tione arāfluas. siue
tenuissā te rei fami
liaris angustia pmat:
sua illa mutari non
pōt. Vbi ē thesauru
us: ibi est et cor tuū. **C**re
sus r amidas diuisi quidē
possessores: s; nō diuisas
cū hec quibus pfruit
erhibent volūtates. **L**i
cet ille aureos meant
iste milia numeret:
discreta quidē faculta

tū q̄titate cedūt: sed nō
 dissimili archa illa que
 auq; virū suppetūt amo
 re tenentur. **P**orro si
 eriguius mus ul' qd̄cū
 q̄reptancū in quālibi
 capaciāssimā tunicā ca
 su decaat: nūq; nō p̄ti
 mus cū securibus ligna
 ū conauritur totū q̄q;
 illud cat̄ effuditur: cū
 tis sareantib' vomitū
 muiate stomacho nau
 siatur: **S**i tenuissima
 venem scilla panda hōle
 ris eneo diffuditur: nō
 ne totū esculenta licet
 edulū p̄sus abhōina
 bile iudicatur: **S**i ergo
 perigua mala largissi
 ma sepius bona corrū
 pūtur: quo pacto te le
 nocuante conscia iac
 tas q; mūmū sit qd̄ con
 tra p̄fessionis tue p̄posi
 tū puata p̄petate possi
 deas: **N**ā iuxta aplim
 modicū fermentū totā
 massam corrūpit. Et
 alibi **S**ui modica sper
 nit paulatim decaet.
Neque enī p̄nu p̄ntes nū
 er illo p̄hibito pomofre
 quētibus sūt cōiuuis
 ampulati: au' vna tm̄

legūtur ifausta p̄ceptio
 ne corrupti. **S**ed nec id
 cō momentanee vltiois
 p̄pleri sūt pena: q; diu
 aus nō p̄stare tūsgres
 sionis in culpa. **Qualit' ad
 vās diuas possit mōchus.**
Sergo frater puenie
 quisq; es. superius
 te delectat acquirē
 vnde futūe possis occur
 re paup̄tati: vems pui
 dus diuicias appetit: vē
 etiā paup̄tatis iopiam
 p̄timefec. **I**llus nāq;
 paup̄tatis ituitū: fra
 lume paup̄tis ista con
 tēp̄nitur. **I**llarū cōpati
 one diuiciarū oēs āene
 substantie copia tāq; lic
 toria alga despiciatur:
 que pedibus conculca?
Igitur si vē contendis
 inopiā tediosissime illū
 paup̄tatis euade: s̄hu
 de in agro cordis tui op
 timarū frugū sanoni
 bus insudare. **T**este eī
 aplo: qui semiat ī spū.
 de spū metet vitā eter
 na. **E**t iterū **B**onū aut
 facientes nō deficiam?
 tpe enī suo metemus
 nō defientes. **I**llud
 sumū et viciū gnū

in noualibus tue mentis
occulta: qd videlicet ca
dens in terram mortuum
fuit. et multum attulit
firmum. **Hoc tibi thesaurus:**
hoc tibi sic originari
vbertas frugum. In illo
acquirendi fine consti
tue: in illo oem vtrius
q; vite fiducia pone.
Dñs eni oim est: et di
ues in omnes qui iuo
tant illu. **Eni uo si gra
nu illud copetenti cura
seruare studueris:** inde
bis apothecis interio
ribus cellarij tui auri et
argenti: oim q; diuicia
rum talentis affluere:
videbis et horrea tua no
uo puentu segetu inco
pabiliter idu die. **Illu
ergo thesauru aurosa
solicitudine inquit et
cole:** au illu nocturnas
diurnasq; perturbas vi
gili sedulente depende
**In illo eni vno oim di
ues eris:** nec eoru q; ti
bi fuerit natia copia po
teris indigere. **In illo
quippe possidebitis auz
dine sapientie: argen
ti edificatrix eloque
cie.** **In illo diuisa pallia**

decore et honeste couisatio
nis: bis tinctu videlicet
corru gemie caritatis. col
lobiu nitide castitatis:
in illo bissu pacie. flame
u avou tirvanu diuini
feruoris purpuru regie
dignitatis. **Quia eni
muriceosanguie tinguu:
ut in purpureu colorem
lana vntur:** quisq; solio
ra eramus ita psiderunt
omnes sue carnis illece
bras. viciozūq; barbarie
violento impio mortifi
cacie festinet: hic verno
imeato dicitur. et spua
lis purpure decore vesti
tur: nimiru vocatur i
hereditatem iocominata
inaccessibile conserua
ta in celis. **In illo diu pis
nau vrentis semp spei:
in illo habebis anulū
fidei armillas pfecti in
actiua vna opis. dexte
ra: eam speculatione con
teplationis leua eni es
sub capite tuo: et dextera
illu implebitur te. **Et
quid tibi plura pollicar
: quiquidem in illo oim
vtriusq; gemis. auctozū
pfrueris aurismatum
magnitatis. **Nec tibi******

deerūt oīm mūdōrū scli.
 imūdōrū q̄ aīalū greges:
 que sub virga tue
 tūscāt discipline. Im
 mūda siquidē vīorū
 armenta sub tue dīo
 nis impio domabūtur:
 mūda nō interioris tui
 hoīs ventrē suauissime
 refectionis dapibus sa
 gnabūt. Quū velle
 ris turba delicatis ac
 cūctis: dulas inocen
 ac p̄bebūt tuis fertul
 alimēta. Domestice
 altalū carnes nō cessa
 būt in te diuinā amo
 ris augere pinguedinē.
 Vniūsa grā voluarū.
 sup̄ mentis tue mensā
 sumptuosius īstruent
 sp̄itale conuiuiū. At nō
 taurina cū sup̄bie sup
 positū tue dīonis enu
 giet uigū. Equē luxurie
 effrenata libtas sub te
 chamati oris mandet
 insaciabiliter ferrū.
 Omnes belue vīorū.
 vniūsa portenta reptā
 lū. tremestrā pauebūt
 tue dīationis impū.
 Et hec quidē oīa in hac
 vita. ī tūū cedūt vltro
 p̄caulū: si p̄aolu illū

ac singularē quē p̄ditim
 caute studueris custodie
 thesaurū. **C**eterū ī
 illa v̄ b̄tūdīs vita q̄
 ta tibi t̄ q̄ potiora dabū
 tur: nō est fateor n̄rū
 vniū disputāe: nō est n̄rē
 facultatis euoluē. Hoc
 tantū ad compendiosa
 īerplūbilis negotia eri
 tū īferre sufficit: quā
 hoc accepturi sūt qui mū
 dū p̄fecte r̄liquerūt: q̄d
 nec oculus vidit nec au
 ris audiuit nec ī cor ho
 mīs ascendit q̄ sp̄anuit
 deus diligentibus se. Hūc
 ergo thesaurū xp̄m vide
 licet deū et dñm n̄m q̄
 nobis factus est īdēptor et
 p̄cū ip̄e p̄missor: t̄ p̄mū
 qui et vita ē hoīm et p̄p̄
 nitatis angelorū: hūc īq̄
 ī creda tui p̄cōris dilige
 ti cura r̄conde: ī illū oēm
 hoc est aurūq̄ n̄rītatīs
 sollicitudinē p̄ice: ī ip̄o
 passidue orationis collo
 quū delectare: ī ip̄o te uigī
 bus sc̄rū cogitacōnū epu
 lib̄refice. ip̄e tibi sit abus
 ip̄e nichilomin⁹ idūmē
 tū. **B**i. conageit autē
 ut eā cōp̄iā q̄modi er
 tioris idigeas: nichil

hesites: nichil de eius fura
pmissione diffidas qua
pollicetur dicēs. Omniū
ante regnū di: et hec oīa
adiactur vobis. Qui cū
sacientibus israheliticis
plebis agnibus. ex illo
arido metallo rupis vbe
res aquarū riuos iussit
effluē. q̄ esurentibus celest
te māna p̄anosa tpm po
tuit spacia mīstrare. qui
innumera ortigomeanrū
militudine p̄cepit ī m
mūcāu castā descendē.
vni hominū sūis iugiter
obsequis īsistētia nō
poterit nāia p̄uiderē.
Et q̄ p̄ q̄draginta curāter
ānorū curricula. īfinite
illū turbe vestimēta s
uauit illesa. diffiale sibi
est. attritis vestibus no
uas tibi exuias īpare.
Nos certe nos nūme fidei.
compellim̄ xp̄m cē tena
cem. Nēpe pusillanimo
diffidētia. facit paupe
rē xp̄m: et plena fides
diuitē illū et largū ī ex
bendis muneribus erperi
tur. Sit age tāta ī hys te
erēce que iussit: et nulla
p̄sus ex hys maneat du
bictas que p̄romisit. Sic

securoractor: vbi ad red
dendū p̄optus est debi
tor. Sine causa diffidit.
vbi ille p̄missor ē qui nū
q̄ mentatur. Securor
dator q̄ dicitur: vbi simplex
vitas p̄missione tenet.
Hec autē de monachis
p̄petate h̄ntibus breui
p̄stringere cōpendio
durim̄: nūc autē ad eos
qui equis vectatioibus
assidue delcāntur. dis
putatōne articulū trā
feram̄. *De monachis as
sidue disaurētibues*

N Ecce vox de v̄ra et
adē potuisse me
moria kmū fixo.
q̄ sepe nūo de hac quop̄
mōchorū p̄uicie concor
di inter nos familiarit
te doluim̄. et ī quietis
fribus ac vagatiois vi
ao p̄cūtibus. fratne ca
ritatis affai compassi
sum̄. **S**ūt nāq̄ nō
nulli quib̄ dū seculi
mulciā baularent p̄
tesū catē mūdane sui
tutis iugū. huc illuc q̄
disaurē. adeo ut delibe
rarent ad mōsteriale
oau. libtatis amoc trā
ire: nūc autē tanto sūt

pestifere inquietudis ar-
dore succensi: ut si quā nō
p̄betur occasio dictis
longius p̄gredi tenebro-
sō carcere in his custodie vi-
deantur horrore concludi.
Eō p̄culdubio fieri anti-
qui hostis nō ignoratur
astucia. Quos eī adhuc
fessor nequissim⁹ equitat
idēo importunis vagā-
di calcantibus virget. ut i
ip̄i ad seculi vanitate re-
deūtes peant: ⁊ alios ab
arripiendo tramite v̄e
salutis euerant. *Ex lapa*
de monachis secularibus

Sunt enī dicant
q̄ plures ī seculi
hūtu constituti. qui nisi
adhuc mōdūcē īstitutio-
nis portū r̄pō dūce con-
fugiant: alit se ī illis p̄-
cellosis mūdāni pelagi
fluctibus saluari posse oīo
diffidant. Sed cū contē-
plunt eos quip̄ aīcta q̄
mūdi sūt cū magno fer-
uore cōtēpserant nūc se-
cularū negotiorū turbi-
ne thiant redigi et ī ei-
dē q̄ euaserunt cenosa
volubili fecer̄ vsari.
stipor murantibus orū
suspiciū ab p̄mis visci

bus t̄hitur: et ī corū mē-
tibus despatio ignatur.

In semetip̄m nāq;
vniūsq; p̄ hui⁹ mōi que
relā deponit dicit. *Ve*
ve ubi ego p̄e salutis
spem posui. Cur cū ca-
pitis mei p̄iculo ad or-
dine illū transie deare
ui. *Paulo* in v̄breu
p̄ūcto corpus sil' t̄ aīa;
p̄didi: pene me ī igne
aptis oculis. p̄a volū-
tate conieci. *Quis* enī
illo feruentior aliqui
mōsterū peccat. *Quis*
ut videbat aīosiore cō-
stancia ad xp̄i militiā
p̄peravit. *Sūc* aut̄ oīa
q̄ promisit oblitus ī e-
renus se negotiis iugit
vsat. s̄dm tractat. s̄dm
spūat: et que a me mor-
tificatiois hūtu dissimi-
le reddit meā mūdo
nō dissimilit v̄uit. *Pla-*
ne ut p̄spiciū est muta-
re corpus p̄ exteriorē
spem potuit: s̄ mens
in eo quo fuerat statu
male fixa p̄māsit. *Ed*
m conuersiois et iten-
tores accusat. *In* v̄bus
siquidē bellias solūmō
conmilitone p̄didi: s̄

in reliquis tremis actibus
sotū nō amisi. Meū cer-
te forenses lites agitat:
meū in tēbunalibus uidi:
cū porāe nō cessat. Meū
importun' atira p̄ncipiū
penetrant: meū sil' corū
auribus consilia treme
p̄fiditatis istillat. **S**
qua temeritate sotū
nūcupāe p̄sumo? quē
iā nō consuetudinalit'
sotū. s̄i auctis pedisse
qu' vix p̄ambulū seq̄r.
Sane tantā a p̄plo glo-
riā de sua conūsiōne lu-
cratur. ut sup̄uēienti
omnes assurgant? qd
qd attulerit. velut p̄phe-
cie oraculū credant: et
deuotiois obseq̄ū illi re-
uerent' exhibeant. Sic
videlicet q̄ntū ad carnē
neq̄q̄ ifructuosa illius
creditur fuisse cōuersio?
qz qui seculare vestem
nō tū mentē deposuit:
sclare pompā callidus
p̄mutator pleni' acqui-
siuit. **H**abitatq; atq;
hui' moi mormuratio-
nes. dū detractores ef-
fūdūt: q̄ntis sit occasio
p̄cūdi in seculo p̄uaga-
tio mōdhorū quis enu-

merie sufficiat: **S**ualius
enī in sclari hitu eā p̄ue
delibemur: q̄ p̄ditorū ex-
empla sequendo vtrūq;
sil' ut auct' sclm p̄dant.
Et reuēa nō est mūdū.
si videntibus hoc scanda-
lū nascatur: qd' ee dō et
sacre autoritati p̄batur
ēē contrariū. Aut enī a
postolus **N**emo militās
deo. implicat se negotiis
secularibus: ut ei place-
at cui se p̄bauit. **E**t ip̄e
dñs amonet discipulos
suos dicens. **S**auete ne
ḡuentur corda v̄ra i an-
pula et ebrietate: auris
hui' seculi. **D**iscipulo mōdū v̄tu-
tes expellit 2 vicia introducat
Et hac nāq;
i quicquidū bene
nata radice. tot
viciozū p̄pagines orū.
ut i quocūq; vige cog-
nosatur oī monastice
p̄fōnis frai velut ar-
bor arida denudetur:
et t̄q; grossi ficulnee v̄-
tis expositi. st̄ie neq̄ūt:
sic in illo diuersis mū-
di tēptationibus hinc
inde p̄flantib' bonozū
operum fructū p̄manē
nō p̄nt. **H**oc nāq; viciū

tante violencæ e: ut p̄
 q̄ sibi in pectore mōchi
 sel' impiū vendicauit:
 mox et maria pte si test
 vtutū chorū abscedat:
 nō illa viciōrū portenta
 velut argastulū p̄p̄u
 ris irrūpant. Nam ut
 pauca referant' e milas:
 mōchus in itine pōitus
 tenē ieiunū nequit: qz
 hospitalis ei hūanitas
 nō p̄mittit. Nō sapient
 psallit: qz obambulan
 tis comitat' eū loqua
 tas impedit. Nocturnus
 nō existit ex tibus: qz
 secretū deē singularita
 tis. Alectendis genub'
 nō iudat: qz sancte de
 uotiōis studio labori
 neis nō concordat. Ne
 q̄q̄ sub silenciū censurā
 constingitur: qz frequēter
 emergentib' causis iū
 tus eā p̄ multiloquia
 diffrenatur. Quid dicit:
 Quia leōni ul' orōni mi
 nime vacat: quē extra
 semetipm egredi. et ter
 rena q̄q̄ tinctiōe iminēs
 poan' dictat nāitas. Cai
 tas in eo minuit': quia
 mens que tot accusatio
 nū seculariū ventos re

apit ab amoris itimū f
 uore tepesat. Suū quoq̄
 castitas mentis dispen
 diū patit': qz nō nūq̄
 mens cōcupiscenac telo
 configit': p̄ carnis spēm
 quā certius contēplat'.
 Robur eā p̄ acē firm
 gitur: qz qdlibz inceptū
 tidū sepe conē votū r̄pē
 tim casus emergentes
 obuiant: qui suū accele
 rabat expliciōe negotiū.
 nō eāq̄mū portat': et
 talia tūc p̄ ip̄aenā
 vba pfundit: que cū ad
 otiū r̄uertit' vltimabus
 lacrimis gūter punit.
 Sobrietatis r̄gula nō s
 uatur: qz dū lautiōibus
 abis cōiuij appāntus
 istruit': dū hospitalis of
 ficij sedulitas exhibet':
 qz ihuānū putat iū
 tancū p̄abus nō condes
 cendē: delat' eā ven
 tri sub ciuitatis speac
 molliter idulgere. In
 quo nimirū arcaulo in
 mentē seruidi sepe du
 bictas oritur: ne videli
 cet vñ sobrietati consu
 litur: et eodē quoq̄ p̄po
 arsi. qd' abhominabile
 est. viciō seruatur. Vñ

apud quosdā sobrietatis
modus oīo contēpnitur.
ut ypoarsis quoq; nota p
cul ab eē videatur. si hoc
mō in eo qd̄ disarte agi
creditur disartio nō tene:
Ulle enī facit rē disartē: qui
virtutem nouit a vicio
separe. Qui autē cū rya
nyb. sil' eā tritū erudi
cat: hic pauldubio vni
disartionis ignorat. **Q**is
quis ergo solo supne re
munerationis intuitu
sobrietatis limitē nō ex
cedit? et ypoarsim sub
huilitatis sue pedibus
calcat: et custodite sobri
etatis p̄mū iūctanter
expectat. **U**t autē ad
huc quoq; de mōdō disar
tente dicam? lacrimarū
cōpūctionē quib; p̄cā de
flect nō habet: q; mens
arida que p̄ estū terrene
cōsationis incedit. dū p̄
fundi vore s̄a spūs nō moxet
aresat: et t̄renarū cogitatio
nū ceno plena. q; aquā capi
tis itei? largiēte grā nō capit:
nullas ex se lacrimas fūdit. Aliqñ
fortasse eāfusus auditoib; p̄di
cat: s̄ripēte vana glā surripit:
et qñ ex insidijs p̄diēs. cū q̄alys
medebatur occidit. **S**i autē et
hoc p̄ueniēs sub silentijs se

rensura constingit: nichil
il eorū posse p̄ficē quoz
grā venerat erubescat.
Si morose grauitatis
ut dignū est specā suat:
valde p̄timefat ne q̄ hic
ypoarsis notā simula
tor iaurit. **S**i autē a sue
mortificationis rigore
quātūlib; se i leuitatē
r̄soluit: hic eā m̄lto
mūscatur est: ne vide
licet suo exemplo alios
destruat. **S**i qñ intē dis
sidentes. sequestre paas
vult r̄formāe concordia:
si districte vitatē exseq̄
t̄ r̄cōsiliatiois intē eos
vnitas nō conflatur.
Qsi vā mendacis ac
quiescat: p̄cā laqueos
nō evadit. **C**ū vult p̄
cantes arguē: culpā nō
mūmā deputat. tot p̄ri
morū suorū adue: sum
se odia conatāre. **V**idē
autē et conticescē quid
aliud arbitretur: nisi
p̄raue agentib; consen
tiē. **E**t hoc quidē ex ill
qui q̄tolib; calent supni
favoris igniculo: ceter
frigidi qui sp̄retis diu
ne miliae castrib; ad
mūdane miliae molā

sinistro post ruoluntur.
 quāta iudicabiliter a
 gant. q̄ inconsiderate
 viuant. i ferant qui vo
 lūt. **Nobis** consultius
 videtur eos pia cōpassi
 one deflere. q̄ ercānde
 cōsolationis gesta conse
 be. ne quibz solas cōpaa
 endi lacrimas debemus
 impende. hos videam²
 censoris litteris obtret
 ture **Que mala nūc pāna²**
nūc q̄s eoz ad iteioea rūt²

H De autē absolute
 dicimus q̄ tanas
 insidiarū tendi
 culis hoc tpe mūdus iste
 densatus est: ut quisq̄s
 huius sacri ordīs desiderat
 innocenter viuē ab illius
 p̄ssu cautissime se erpe
 diat abstinere. **Cum** vi
 delictet iter si ipē terit. p̄
 curatos insidiarū laque
 os nō euadit: et t̄p̄ arbor
 munientis se corticis de
 fensione nudata. nec v̄tu
 tū fixis afferre: nec viao
 rū q̄ teredonū saturen
 tū curē poterit euitare.
Cū uō ad ip̄e habitatiois
 claustra reuertitur. comu
 nus illū quedā congloba
 ta turba hoīm. quā vide

int ul' audierat conuitt²
 ut tumultuāciū negotiorū
 strepitū quē illic tollēa
 bat in corpe. multo ing
 ruencaus multo q̄ impoz
 tum. huc paciatur men
 te? p̄apue si orōni vacā
 re cepit. ecce fantasma
 ta cogitationū. ecce yma
 gines quas vident rerū:
 ita ut in quolibz angu
 lo constitutus videatur
 sibi ludis theatralibus
 intereē ul' int' agitan
 tes forense litigū i fide.
Et quidē homō ruititur:
 et quasi cāuolantes
 muscas abigē a sue mē
 tis ore conatur. **At** ille
 mor ut abcedūt. p̄tin⁹
 ideūt illico ut i pellūt²
 assistūt: ut q̄ fugitiuū
 suū p̄sequētes cape. et
 in ip̄e seruitutis molū
 tur erācia ruocie: ul' tē
 infelix aīa disat quāti
 sibi constitit. q̄ se plati
 tudinē scali maniter
 relaxauit. **Tabesat** enī
 sicut. obscura lapidea.
 in modū nāq̄ lapidis
 obdurata: nec in lacīma
 rū fluentia. p̄rūpe nec
 lumen p̄t tenebris v̄ndi
 q̄ cācūsa vidē. **psalmo**

rū quidē misteris inten-
dere nititur: s; tamq̄ lip-
pientibus ocul' intollem-
bili lūie ruerbeatur.
Anhelat v̄tute qua p̄t
ad sūmā conscende: sed
quodā suo pondē p̄gra-
uata in ymis cogitur hu-
miliata iace. **C**ui p̄pheta
cū illud nō incōuenientē
aptatur. **I**n tenebrosis
collocauit me: q̄i mortu-
os sēpiternos cōtūdfica-
uit. **A**dūsū me ut non
egrediar aggrauauit cō-
pedem meū: s; cū dama-
uēo et rogauero erudet
orōnē meā. **A**neret anxi-
atur anhelat? et q̄ nec
ipām hanc eius miseri-
am sibi flere p̄mittitur
acriori doloris amaitu-
dine r̄pleta turbatur?
saltem hanc ploratus
vocem. cū p̄pheta iherē-
mia ul' desiderans effū-
dē qua dicitur. **I**dēo in-
quit ego plorans. et o-
culus meus deducens a
quā: q̄ longe frūs est a
me consolator cōuertēs
in aiām meā. **S**ed in-
felix illa aiā. cū et se
flebilem videat et tū
flere nō possit? q̄ paul

lit a salute q̄i in quēdam
lacū deuoluta miserie.
longius conspiat: numi-
rū cū flere via tātūmō
sit. ut p̄cōr valeat ad i-
dulgenā puenie. **E**r-
go cū illa reatū suū plā-
gere nequeat: videtur
sibi q̄ necdū eā in via
pede suū posuerit. qua
p̄tinge ad indulgenā
possit. **H**uic s̄lic est qd̄
ex imp̄fōrū p̄sona per
p̄phetam dicitur. **C**on-
cupiuit aiā mea deside-
rare iustificatiōes tuas
in oī tpe. **C**ui enī legē
dei que pauldubio iusti-
ficatio eius est. oī tpe
nōdū desideat. s; iam
desidēre concupiscat?
iā quidē v̄tūq; emun?
suspiat: s; neq̄q; p̄fōis
alta conscendit. **S**it er-
go menta misere tā tene-
brosa confusio? ut quo-
tūq; se v̄tere se v̄sari in
seculo videat: seculū cū
sine se cē indubitanter
agnoscat. **C**ū illo itaq;
ē qd̄ cū ipā nō ē: q̄ s̄cū
mūdū quē corporali di-
gressionē deseruit. se-
cū p̄ fantastiōis yma-
gnationes in mente

depingit. Enimvero ista in
 humana mente calamitas:
 et peccatum est et pena peccati
 Iustum quippe est ut quod quisque
 volens admisit. patia-
 tur iustus: ut qui nimi-
 rum noluit se inter secretum
 sui ordinis cohibere cum po-
 tuit: nequaquam seculo care-
 re potuit eam cum reliquit.
 Mens igitur humana tam-
 te egestatis atque penurie
 necessitate constricta dol-
 gemit atque ab omnis ves-
 tibibus suspicium trahit:
 quod videlicet recessus sui
 mundicia vagantibus
 vicio perdidit: et se rursus
 in voluntariosi velut
 sus lutulentam puoluit.
 Tunc se leuitatis atque in-
 constancie arguit mor-
 daacter: se vagum atque
 fallacem vehementer
 accusat: et dei iudicium
 rem esse. et equitatis iura
 tenere vaciter probat dicens
 cum propheta. Bonus est dominus
 sperantibus in eum: anime
 querenti illum. Bonum est episto-
 lare cum silentio salutari-
 re domini. Bonum est virum
 portauit iugum ab ado-
 lescencia sua: sedebit
 solitarius et tacebit: quod

leuauit se super se. Que
 enim si secreta diligeret su-
 per semetipsam euetta
 gauderet: mereret nunc quod
 ad publicum exiens. sub
 se videt se iace perstrati.
 Et is qui foris egreditur: cum
 exortationis communitate co-
 Et eam gatur
 aliquid quod et si certe
 in impedimenta
 deessent. solum sufficere
 poterat: ut modicum a
 mundi vagatione com-
 pesceret. Cuius enim hoc
 tempore quorumlibet seculari-
 um posset inuenire conue-
 tum: vbi non sic huiusmodi
 qui pro sui reatus pericu-
 lo. exortationis debe-
 at subire iudicium: Ita
 dudum enim omnia que per
 mundum commissa giter enim
 ferunt et vniuersa flagi-
 tiorum mala nunc vigent:
 atque eo se diffusi et cotidi-
 e pullulando dilatant:
 quo vicinior mundi finis
 appropinquat. Quapropter
 impossibile est mona-
 cho qui ad publicum eg-
 ditur: ut non sine exortationis
 siue exortationis
 quod pene tantum est. quod
 care cogatur. Cum hominum

dis enī cū pūris cū incestuo-
sis. cū incensibus saan-
rū edū cū adulteris loqui-
tur: quibz eā si auerſus er-
horreat plerūqz tñ ofculo
iūgitur: sil' eā q̄ feru-
lo put uicātas iminet cō-
uiuatur: cū econtro apls
clamet. **S**i is q̄ nōiat
est fornicator aut imūdo
aut ebriofus. a' mpar: cū
huiusmōi nec abū sumē
Et certe satis formidolo-
sū est. nimis q̄ contrariū
cū hys qui a deo diuisi sūt
h̄cē conforaū: presertim
monachis qui deo ita sūt
peccuari quadā atqz ut
ita loquar domestica fa-
miliariate cōiūti: ut ab-
iurato seculo solis sint
diuinis obsequiis irruo-
tabilitate deputati. **S**i
aut enī ab ipō i' pborū ca-
pite: ita quoqz a mēbus
illius. nisi causa conuersi-
onis egerit studendū est
declinare. **O**na siquidē hic
abhoīnationis repulsa de-
lectur: quibz illic vnus
ignis attestante ueritate pa-
tur: dum ad sinistra posi-
tis dicitur. **I**te maledō in
ignē eternū: qui patius est
dyabolo et angelis eius.

Quos ergo ad aliā certum
patriā tendē. nō debemus
eis in uia nocte soactatis
glutino fedēan: ne quos in
ordinatus amor assocat.
simul eā pena extreme
ultionis inuoluat. **Q**si
aut ab excommunicatis
ita ab excommunican-
dis oporteat declinare

Enūcō ut enudeca
pateat. q̄tū bonos
prouoz soactas le-
dat: hac possum⁹ pspicua
rōne colligē. **Q**uia uidelicet
eorū aly sūt sacerdotali snā
nup excoīcati: aly tātūmō
canonico scōrū p̄m iudicio
cōmunionē puandi. **S**i de
hys q̄ nup excoīcati sūt: nul-
le dubiū q̄ oīs qui eorū p-
tiapio utatur. silēm dāpnā-
onis suām forciatur. **D**e
hys aut qui pro cōmissa
mibus canoīca q̄cē sūt auc-
toritate dāpnādi. necdū
tamē uiuis sacerdotū uoab⁹
ab ecclīastica uident vni-
te p̄fasi: a nōnllis abigit⁹
utrū eorū tuto admittatur
soactas. **S**i rem pensiori
subtilitate ppendimus: nō
lam pene int' eos iuenim⁹
cē distinaā. **S**ine enī a mo

demus siue antiquis p[re]b[is]
 quis iure d[ap]netur. idem
 est: nec t[em]p[or]i diuisitas sol
 uit. que ead[em] p[er]tineti pia
 auli causa constiguit: et eta
 tu t[em]p[or]is iudiciali calca
 lo n[on] p[ro]udicat: ubi vnali
 mate equitatis regula suus
 dicitur. **S**ed q[uo]d app[ar]ere vo
 lum[us] meli[us] ostendim[us]: si
 ip[s]a c[om]municat[i]o p[ri]m[us] et
 antiquor[um] seculi et nouo
 r[um] v[er]ba ponam[us]. **S**acri qui
 dem canones dicit: qui h[oc]
 ul' illud fecit exco[m]municatur.
Mod[er]ni quoq[ue] pontifices i
 uadanda exco[m]municat[i]o[n]is se
 tenaa. ead[em] fere v[er]ba dep[re]c
 m[ur] dicentes: ille qui hoc
 fecerit exco[m]municat[ur]. **Q**uor[um] igit[ur]
 s[un]t ead[em] v[er]ba. ead[em] nichilo
 min[us] e[st] intelligenda s[en]t[en]tia:
 et t[ame]n p[ri]ncipal[iter] sanctor[um] ponti
 ficu[m] o[mn]i iudiciu[m] ab antiquo
 r[um] p[ri]m[us] diffinitio[n]ibus p[er]
 deat: nullu[m] isti d[ap]nare
 p[re]sumit. n[on] quos i[am] ab illis
 d[ap]natos e[ss]e nouerit. **N**on
 ergo qu[od]libet isti nouit d[ap]n
 nant: s[ed] i[am] p[ro]lat[us] maioru[m]
 s[en]t[en]tiam sequedo confirmant.
Concludendu[m] e[st] igit[ur] q[uo]d sic
 ab h[uius] cau[er]du[m] est quos mo
 derna synodo[rum] consilia ab
 eccl[esi]astica soaetate expellu[n]t:

ita et ab illis nichilominus
 dedmandu[m] quos antiqui pa
 tres eliminandos e[ss]e decrui[n]t
Hec itaq[ue] causa no[n] mi
 ma est que mod[er]nu[m] a seculi
 disausionib[us] r[ati]on[em]at. et in
 sui excessus angulo stabile[m]
 reddat: q[uo]d valde miseru[m] e[st]
 a p[ro]p[ri]is quide[m] excessibus re
 p[ro]p[ri]i s[ed] alieni incus maau
 lis inq[ui]at: cu[m] alijs no[n] deli
 que. et alieni delicti suppli
 ca sustineat. **M**aloru[m] naq[ue]
 cu[m] incante amiaais uirgin[um]:
 culpis ligam[ur]. **V**nde iosa
 phat qui tot dea[n]cta vita
 p[re]conijs attollitur. de achab
 regis amiaais pene peri
 tur[us] inarepat[ur]: au a d[omi]no
 p[ro]pheta dicit. **I**mpio p[re]
 bes auxiliu[m]: et hys qui ode
 ruit d[omi]n[u]m amiaais uirgin[um].
Et idcirco i[n] d[omi]ni mebaris: s[ed]
 bona opa i[n]uenta s[un]t in te:
 eo q[uo]d abstulens lucos de tin
 uida. **A** billo eni[m] qui sume
 ritus est eo ip[s]o iam disrepat
 quo p[ro]p[ri]o[rum] amiaais vita
 n[ost]ra discordat. **Q**ue e[st] vox
 illa aplica no[n] terreat: qua
 nob[is] contestans. et a prauo
 r[um] contubnio tuocans cla
 mat: **D**enu[n]cio inquit vob[is]
 i[n] no[m]i[n]e d[omi]ni ih[esu] christi: ut sub[er]hatis
 vos ab o[mn]i fr[atre] ambulante in

ordinate et nō scdm traditio
nē quā tradim⁹ vobis. Si er
go ab hys oībus nosmetipōs
debem⁹ caute subtrahē. q̄s
nō scdm traditionē aplicā
cernim⁹ ambulaē. q̄m̄ i illo
seculi sup sūt ordine cū q̄
bus absq; p̄iulo nō valēm⁹
contubiniū familiaritatis
habē. Porro autē qui aplica
traditione cōcepta. aliā doc
trīnā siue dogmatizādo. siue
viuendo supinducē nititur
orthodori et religiosi viri p̄
frui cōsortio non nitur.
ap̄lo quoq; iohāne attesta
te qui ait. Si quis venit ad
vos et hanc doctrīnā nō af
fert. nolite recipere eū in do
mo. nec aue eū directis. Et
cū dicit illi aue. cōicit opi
bus e⁹ malignus. Quibus
nimirū apostolice vitatis
instructi sententijs euiden
tissime comprobam⁹. q; q̄ cū
sceleratis hoībus carnaliter
amicitias iūgūt. alieni re
atus p̄cipites fiūt. et cū
illis simul extreme vltio
nis cogunt. subie iudiciū.
cū quibz tñ in hac vita sil
nō comiserit p̄cām. *De mōchis*

qui pretiosis vestib; delect

H De eā viā tñ
q̄ videlicet p̄secu

ti sum⁹ discurrētē mōdū
familiarit̄ obsid⁹. q; p̄fecto
nūq; sic ad purū valet a se
lepra vtrōse p̄p̄tatis eru
tere. qm̄ sibi necrū videat
tur. quātūlibz apud se oc
casione inuicis ritinē. Hinc
eā p̄osariū amor vestū
nasatur. ne videlicet i pub
licū p̄diens despicibilis eē
videat. Verūp̄tē dū exte
rioris indumenti falera q̄
ritur. cūcta interioris hoīs
cōpositio dissipatur. Hec
autē insania falsa nescio
quo pacto ita puer se men
tis oculos cecat. ut neq; q̄
apud hoīes honestus sit vi
deat. neq; vnde apud deū
quis clar⁹ videri possit at
tendat. Et reuera insani
a est et falsa ē. Insaniū
quippe ē occulti arbitri iu
diciū supbiciendo contēpnē.
et hūani fauoris aurā mol
liore veste captare. *Falsū*
est uō. q; vñ oculos supni
spectatoris offendit. inde
eā nichilomin⁹ apud hu
mane estātiois iudiciū
cadit. et ex qua re hoībus
vidēi clarior appetit. et ea
se quodā mō dentib; pub
lice obtreccatiois exponit.
Cūq; nitor indumenti ad

intuendū se oculos prouo-
cat: linguas etiā ad carpe-
dū hūc qui induit^r deroga-
nonū spiculis armat. **E**s
enī mōchū mollib^r idūtū
videat: et nō p^ran^r illū di-
uino vacuū spū terrenis
poti^r q̄ celestibus inh^rac
decernat: **Q**ue enī sit
mens: ex veste colligitur:
et uirtū extenore cultū que
sit interius spēs videt^r. **E**d
numrū cū euāgelicū aucto-
ritate cōcordat: cū dicitur.
A fructib^r eoz cognoscetis
eos. **E**t q̄ isti veniāt ad nos
cū vestimentis ouū: q̄nq̄
de vestimentū ouū vestis ē
hūilitatis et innocēcie nō
arrogancie ul^r rapine. **I**lla
autē vestis rapine ē nō in
meito nūcupatur: que du-
arū ul^r etiā cū vestū sūma
coemit^r. **R**apine nāq̄ sce-
lus admittit: qui vane
glorie dedit^r in sui corpis
indumentū solus insumit:
unde et frēm suū scā con-
tege cōiter potuit. **R**api-
nā p̄culdubio p̄erat: q̄
vani honoris ardore suarē
susduarū impensas vesti-
ū in vnā produit: et pri-
mū suū que sicut semet-
ipm amac debucat ī sua

nuditate delinquit. **S** hoc
distat int^r istos encenuatos
videlicet monachos et illos
ypocritas quos euāgeli-
ū notat: q̄ illi teste verita-
te veniūt ad nos ī uestimē-
tis ouū: intrinsecū autē
sūt lupi rapaces. **I**sti autē
int^rvento vane glorie crepā-
tibus ylibus int^rmescit:
foris autē ī veste rapine sicut
pbatū est ac p̄ hoc ī veste lu-
porū arrogant^r incedūt.
Ita q̄ cū dñs de iohāne di-
cat iudeis: qd̄ existis videre
in deserto hoīem mollibus
vestitū: ecce qui mollibus
vestitū: in domib^r regū sūt:
p̄fō mōch^r qui nitore p̄ao-
se vestis affectat: nō sup̄ni
regis: s̄ mūdi hū^r miliciā
baulat: et licet videatur
speacten^r deo: sue q̄ obedi-
encie mun^r offerre: s̄ tū
apte cōiūat: hūānū captū
de fauore: vane glorie vera-
acer deseruē. **P**orro at̄ si
sub optentu obediencie licet
mollib^r indū: cū potuit
hec immissio liberou dispe-
satione concedi: q̄ b̄to iohā-
nū: qui papue obsequiali
donat^r officio vencat corda
p̄m in filios noua predi-
catione cōuertē: et p̄fectū

plebem xpō dno ppamē: Nū
quid et ipē dñs puidē sibi cal
camenta nō potuit? augē
tilis p̄fida sola int se vesti
menta diuisit: Nā si ei
mūne calcaamenta decēnt:
de illis etiā saax hystorie se
ries nō tacet. **Sicut p̄nosa
vestis ad uā: ita hūilis ad
indulgentiā prouocat.**

R Er nimie purpā
indutus ipē ciuita
tis exadiū cooptis
sacro diuini furoris motū
cōtra cordis hūilitate pla
cauit. Ezechias quoq; cul
tu decorat; terribiles regis
assyriorū minas tremefac
tus audiuit: timor ut ipē
alio tegitur: alioq; cō
tenti ad p̄phetā mittē nō
erubuit nūtiōs: p̄p̄nquā
diuine victorie 4 optate p̄
p̄tatis oraculū r̄portauit
Que nimirū p̄missio sarp
tura teste celerē puenit ad
eritū. Nā ecce angelus dñi
centū octoginta quinq; mi
lia assyrioz vna nocte per
cussit: deū ipm sennache
ub regem vterq; filius pa
triādali quidē sed digno
gladio trucidauit. Vides
ergo apud deū quātū ves
tis fluxa distat ab aspera?

Pendis q; quē unū expen
ti delicata merueat. vilis
et abiecta vestis iudicē pla
cat: et quē plectibde illa
reddideat venia dignū ista
cōmedat. Cui autē momē
ti apud deū vestū sit orna
tus egregius ille p̄pharū
ysayas euidentē ondit: qui
nimirū ad diuine iussiois
impū vestimenta deposu
it: et p̄ trū ānoz spaciū
nudus 4 discalciatus inces
sit. Erubescat ergo huāna
supbia. confidatur mens
misera vane glorie pesto
corrupta: dū ille videlicet
organū dei templū spūs
sancti diuini cōsiliū p̄pala
tor. nō dubitauit publice
nudus incedē: et infelix hō
qui ne vllū quidē meruit
diuine familiaritatis indi
cū supstiaosū lasciuose
vestis affectat ornatū: et
dū male colorate vestis fu
to induit: lubrica aspia a
semetipō supni speculato
ris oculos nō veretur auiti
Ita sane dū induitū il
lud arrogancie sub diuina
estimatione despiciatur: is ca
ā qui induit: consequēt
abhoūabilis iudicatur.
Es esto videlicet ut ysayas

nudus incesseit: nūq̄ tūc cū
 vestitus ut cōsueuerat in
 du mollioribz indulgebat.
Inrogem̄ ergo ip̄az p̄phetā
 te narratiois hystoriā: et au
 diam̄ quid sibi vox diuina
 p̄cipiat. Locutus est inquit
 dñs i manu ysaye filij amos
 dicens. Vade et solue sac
 cū de lūbis tuis: et calcaam̄
 tā tolle de pedibus tuis. **E**
 tñ nō aliud quoddā vesti
 menti genus s̄ factū de lūb
 auferre p̄cipitur: p̄fecto q̄
 t̄ sibi vestīū litura cōstite
 rit liquido declarat. **O**pta
 tūc erant r̄gū & p̄cipū terre
 tridunia deaurata: quot pic
 tis cūfusa d̄pous purpura
 ta tubilia: quāta p̄diuitū
 onamenta gēnus mucātibz
 insignita: quot laquearia
 cedruis ac cypressinis istru
 ta sigill' et tñ oībus sp̄ctis
 despicabilē q̄ contēptis hūc
 sacina deformitate cōtectū
 dignatus ē oīpotens deus
 templū sibi rōnale constru
 ere: et p̄cū q̄ p̄organū se
 ceta sui mystēcia mortalibz
 r̄uelare. **D**iscat ergo discat
 eueniatus mōch' q̄ male
 merat' q̄ vnde clarus ap
 parē hūanus ocul' appēat:
 hunc p̄culdubio i supni u

diab estriatione videsat. **V**n̄
 impensius ab hoībus hono
 ratur. in magis a deo despi
 citur: cūq̄ in admirationē
 sui intuentū oculos puo
 cat: ab obtutibz se diuine q̄
 ac contenebrato occultat. **D**e
 hys q̄ vilitate vestīū vulgare
 sibi mercantur applausum
Sed quō loquēdi de
 vanitate vestīū se
 occasio p̄bit. sicut
 de hys qui mollibz delcānt'
 pauca p̄strinxim': ita eadē
 de illis qui eodē quidē laborāt
 morbo: s̄ diuisa ferūtur v̄sa
 nia breuiter differamus.
Sūt nāq̄ nōnulli qui vilū
 deformitate vestīū fauora
 bilem vulgi mercant' applau
 sū: et hac iocūdius delcātio
 ne pasātur: si dū p̄actum
 te deformitatis industria
 vident' abiecti p̄fferenciū
 populor' ora volitēt glorio
 si: gaudent inquerēciū dis
 cussione fieri: gaudent ve
 lut mirandū aliqd' digito
 demonstrā. **Q**ui nimirū
 de sua deformitate cōpo
 sita de obscuritate cōspicui:
 de huilitate videri machinā
 tur cretse. **V**ersuta siquidē
 diabolice calliditatis astu
 cia ad hoc dep̄mūtur ut

sublimes appareant: ad hoc
deturpantur. ut oculis intui-
entium spectabiles emitesant.
Porro autem istis cum superioribus
diuisa siquidem summa est quam
expediunt: si vne sunt mercede
des quas concordie emunt.
Vana gloria nepe quae quaedam
negotandi materia in medi-
o posita est: ad quam videlicet
diuisi mercatores accedunt. Alii
vilis indumenta tempore praui
de marisupio profecerunt alij redi-
bere praiosa contendunt: sed
dum quaeque pro suis partibus facta
gerunt: qui viles vestes afferunt
reliquis septoribus: continuo pre-
feruntur. **Q**ui enim delicatis
vestibus vitatur. sicut superius
dicitur est. sepe unde captiue
aucta fauoris estimat. unde
lacus obtrectatorum morsibus
patet: qui vobis vilis indum-
ti extremitate contentus est.
porro de moichis loquor. cuius
cuique intentionis studio scilicet
sue praue sue recte id faciat.
sanctitatis illi opinio contu-
entibus plerumque commendat:
et quo in exteriore habitu defor-
mior quisque conspiciatur: eo
maiori sepe digni reueren-
tia iudicatur. **De vera hu-**
mitate dauid prophete

Ucriptam e quisque
ille est qui de ip-
sibus vilitate su-
perne tributionis primu spe-
me: in nate est ut omnium laudis
humane fauore sub pedibus
mentis ac si cenosum lutu cal-
caie non desinat: qualeque se
spiritualem obtutibus prebe: ta-
lem se intus consue sue searta
diuidit. **V**nde dauid cum eu-
nicol filia saul obiurgaret
dicens. quae gloriosus fuit ho-
die rex israel discoopiens
se an anallas suorum suorum.
et nudatus est quae nudetur vnus
de sauris: ut ostendit quae eade
humilitas vigeat in mente
quam precebat in corpore:
non iratus efferbuit: non elati-
onis vba rudit: si humilit
dixit. **V**ult dominus quae ludam
viliorem fieri plus quam factus sum:
et ero humilis in oculis meis.
In quibus vobis ve humilitatis
forma proponitur: dum non mi-
nus interior quam exterior humili-
tas demonstratur. **N**on illi
enim quos se deformis in exte-
ori compositione deiciunt: eo-
de se intrinsecus maiora de-
cernunt. **Q**ui pro alio
alio optant se in superficie
videri. alio latenter intel-
ligi: et vnde se in publico hu-

militer depmūt. in in ocul
 to clatus intumescit. Da
 uid aut ut exmīscus se huū
 lem prebeat dicit. Iudā et
 vilior fīā plus q̄ factus sū.
 Ut uō huūlitatē mentis oñ
 dat adiūgit. Et eō huūlis
 in ocul' meis. Ac si patent
 dicat. Et exteius huūlia
 bor. ut alijs salutis exem
 plū exhibeā: et intō huūl'
 et ut in eō dē salua fere
 huūlitas radice et ipē per
 sistam. Qui ergo ita sim
 pliciter graditur. ut qualē
 se in deformatione sui hūm
 preb. talem se in opinio
 ne videntū eē desidet. hic
 p̄fō xpi imperiū v̄tate
 portat. et cruce post eū mū
 do mortuū bauulat: tūto q̄
 in diuinis obtutibz clazior
 reddit: quāto apud huū
 nos oculos despiciabilior
 iudicatur: et fructuosa cō
 mēsiō is quē vestis exte
 or fedat. ḡnna intēiore
 choruscet. *Et mollia idumē
 ta minus perfecti fastidiūt:
 perfectiores indifferenter
 admittant*

Nonnulli eā sūt
 qui rē intentiois
 studio. vilibz indu
 mentis diuina assueti. si cō

tingat aliquū ut q̄tūlibz
 potioribz contegnat: libe
 huūlitas sup alio dedig
 nante fastidiūt: et sicut
 alij fedis. ita isti p̄asos
 indui vestibz eubescūt.
 Delicatos sane habitū tolle
 rant: despiciabiliū aspita
 te fruūtur: fuit illis oīa
 corpis ornamenta de dōri
 deformitas honesta. Hor
 deniq; specē hester tenuē
 int: cū dicebat. Tu sis do
 mine nātate meā: et q̄ ab
 hominū signū supbie. et
 glorie mee ad sup caput meū
 ē in diebz ostentatiois mee:
 et detester illud q̄ p̄anū
 menstruate: et nō portē in
 diebz splencij mei. Hū qui
 dem sancti desiderij ardore
 feruescūt: adhuc tñ adūs
 passionū suarū tēptamen
 ta confligūt. Alij aut ad
 tātē mortificatiois celsitu
 dinē puenerūt: q̄iā ad verū
 q̄ velut insensibiles facti.
 sicut vilibz indui consuetu
 dinaliter ei petūt. ita eā
 vbi res erigit p̄caosa q̄q;
 ul' nitida nullatenū phor
 rescūt: vtriq; saluet vno
 cōtēplante aspitu: quos ni
 mirū et mollia nō r̄soluūt
 et aspa nō affligūt. Istoz

quoq; forma iudicij fuerit que
videlicet alicuius eate n^o vsa.
cū nēcitas peccat diuisis se cor
porice venustatis ifulis adve
nauit: sacra testante scriptū
que ait. Abstulit a se iudicij
siliuū. et eruit se vestimento
viduitatis sue: et lauit corp^o
suū et vestiuit se micro opti
mo. et disarminauit crinē
capitis suū: et imposuit mi
tra sup caput suū: et induit
se vestimentis iocūditatis sue
Induit q; sandalia pedibus
suis: assūpsit q; dextera iola
et lilia et laures et ānulos:
et oībz ornamentis suis orna
uit se. Cū his ornamentis
sancta femina. et v̄ arca se
huilitatis custodia tenuit:
et cū cū quo locupletata fue
rat paupertatis spiritū non
amisit. **D**e vagatio multis
fuit occasio percundi

Ed dū ego mōdū
picaosis undatū
erue gesto. vagā
tē que arripuēti de maū
pice disputationis amitto:
et id paul elongantē vir as
picio: dū solas n̄ vestes in
manib; imansisse ppendo.
Abiectis utaq; vestib; ipm
pnicatō insequant: cōprehe
dentes fieri possit. sistē labo

rem? Nouit ergo mōdus
vicio vagationis addictus?
q; n̄ a seculo pede i trahat.
et ad seruendū deo in loco
i motionis se pseuerant acā
gat: nec p̄fōnis admen at
tingē nec ordinis sui digne
poterit munia custodiē. **D**
Dina quippe iacob filia. q;
dū se intan tabnacula pat
na cohibuit: i libate virgi
nitatis uirā seruauit. Post
q; uō ad videndas milices
ignominis illi egressa publicū
peccat: hostem p̄tin^o virgini
tatis ptulit: et alieni libidini
tur p̄ter p̄statum seruauit.
Dror leuitis de late mō
tis effraym. donec in penetra
lib; pōita auris se domesticas
occupauit. cōiugalis thala
mi pudiciaā custodiuit: duc
ta autē i luce cognationis af
fectu patriā p̄ntes q; i uisit:
de hinc i diens multis corrup
torib; furiose libidini fca
preda succubiuit: et dū in
carne p̄clitantis pudiciae
naufragū ptulit: ignomi
noso verata ludibuo. etiā
sp̄m exalauit. **T**hamar
soror absalon dū in frater
nis larib; simplicit̄ habitat
intemēate virginitatis ge
nū seruat: cū uō āmon filio

dauid fraterne dependit vi
 sitationis officiu. precepte
 virginitatis plorat incur
 ruisse dispendiu. et tandem ex
 pecca tuauis ee manie q̄ pro
 gredi: licet seio seacti oau
 noie ptulit vagnitati. **Q**
Et tu si vis aiām tuā in suc
 virginitatis integritate p̄sil
 te. si abhominandū duab se
 dis et violentis corruptonibz
 subiacē secretū appetē rēssū
 singularitatis inquit. re. au
 res et oculos a negotiū se
 culariū vanitate fumiter
 obstrue: carnaliū hoīm col
 loquū destructioni magis q̄
 edificationi p̄ficiā cōtēpne
Nā ur̄ salomonē: qui tangit
 p̄ccem conquinabit ab ea.
Intan cōsāe ergo tue te cubia
 lū collige: cūctis dom̄ tue
 foribz. cūctis videlicet sensibus
 censoie discipline r̄ pagula
 ne quis ingrediat. oppone.
 fons enī qui arcū quaq̄ ne
 effūdatur obcludit. vndis ad
 alta p̄fluentibz eleuatur:
 ccontra q̄ p̄ plures riuos
 hinc inde deducit. mor sup
 eū estus feruentior ut inai
 bucit exsiccatur. **D**eniq̄ si
 dauid deambulanti in sola
 uo dom̄ regie clausē fores
 obfisterent. in lauanti se

bethsabee concupiscēciā nulla
 tenē exarsisset. si quia oculū
 sub custodia discipline nō te
 nuit: ipē quoq̄ post eū ī ima
 ne hiantis ruine baratrū to
 tus impreceptis ruit. **L**ubrica
 tis enī gressibz totius sui ex
 ptus est lapsū: dū solius fre
 nū laxauit obtutus. **C**ui vi
 delicet ihēmie illud aptissē
 congruit. **D**epredatus est ī
 quit ocul̄ meus aiām meā.
Si ergo tā sublimis celi colūp
 na p̄pter solam ocularū vaga
 tionē grauius corruit: quid
 de nobis infirmis et puulis
 senacendū qui p̄ seculū disc̄
 rentes nos extra nosmetip̄os
 p̄sus educim̄. visū at̄ pau
 ditū oēs q̄ sensus n̄ōs hau
 uendis mūdi vanitatibus
 occupamus. **E**t **vagnatio**
esau deieat: stabilitas
iacob exaltauit.

Que autē distanca
 sit inē mōd̄os qui
 seacti īmotiōne di
 ligūt. et eos qui se p̄terioia
 diffidūt: in duobz ysaac fi
 lis luce clarius edocemur.
Scriptū nāq̄ est. **Q**uia fac
 tus est esau vir gnarus ve
 nandi: et homo agricola. **J**a
 cob autē simplex habitabat
 in tabnaculis. **S**i iste

prudens simplex fr̄is p̄moge
nita et b̄ndictionē patris pro
fectus sui caute executor ac
cepit: ille fatuitate gnarus
q̄ in gladio uiuēt et fr̄i suo
velut dñō seruaturus famul^{us}
eēt audiuit. Att̄n iste n̄ in
tabnaculis ī sediss̄: pauldu
bio p̄mittē b̄ndictionis in
munus eristeret. Ille nisi p̄
uagus se in extēiora proice
ret: p̄uatus sui p̄delegio
nō carēt. Iste domestice quie
tis ocaū tenuit: et diuina
largiente gr̄a ī aliena uia
subsiliuit. Ille uenandi la
bore confectus: et hoc quod
sibi iure competeat amisit.
Ut autē sup̄cedant scutū ex
cusationis opponē qui seculū
plustrantes iactant se obe
dientie legibz deseriue: nō
ignorēt q̄ esau uenatū p̄
dicens p̄mis iussionibz paru
it: et t̄n nec p̄ abos offerre
nec optate b̄ndictionis me
ruit p̄micias optinē. Quis
quis enī rem que ad uicū p̄
tinet consuetudine ductus
p̄p̄e uolūtatis instructu libe
ter exequit^{ur}: peccat etiā si
alienis imperiis sp̄ētēnis
obteperāe uideatur. Nā dia
tur q̄ ysaac amabat esau:
eo q̄ de uenationibz ei⁹ uesce

retur. Constat nimirū q̄
esau ut p̄ abos studio ue
nationis acquirēt: nō ma
gis p̄p̄e iussioni p̄ obediē
tiā paruit: q̄ inolite consue
tudinē quodamō tributa p̄
soluit. Cui ergo disaurien
to p̄ seculū p̄p̄e libidini sa
tissat: et tamē obediē se
maiorū iussibz assent: no
ueit deū nō tam coloratis
uerbositatibz arde. q̄ de oc
cultis hoīm iurta cōsacā
iudicāe. **N**ōndū autē q̄
nōnulli q̄ diu ī ip̄a uagati
one sūt positi nō ḡuiter cor
ruūt: r̄uertentes autē qua
si quodā negotiorū secula
riū themato ebrii ī imane
p̄p̄iaū deuoluūtur. Ac
tionū quippe seculariū fu
mo suffusis oculis redeūt:
atq̄ idēto p̄p̄is luminibus
redditi ubi pedem opis
ponē debeant nō attendūt.
Quod p̄fecto idē esau
patenter īsumat: qui dū
de agro rediens oppido se
conqueatur lassū dāpno
sū valde pepigit cū fr̄e cō
meratū: dū q̄ in se imode
rata famis rabie se uic
p̄misit: magnū p̄moge
nariū decus uili p̄ue len
tiale cōtione distinxit.

Sic nimirū sic q̄ exteioribz dedit
 semetipm̄ deseruit: et sua p̄
 modū corpe nō corde in aetno
 in ruocatus amisit. Contan
 git eā uigilationis uia labo
 rantiabz: ut pulcatis interu
 oribz oculis sicut nō p̄cauet
 ne in ratis foucā corruant:
 ita eā postmodū a quo cca
 deunt nō adūtant. Itaqz dū
 admissa considere subalū
 negligūt. q̄d̄ illud ē quod
 deliquerāt confusio mentis ex
 amie p̄pendūt: alitē si qui
 dem nō liquantes et sic amie
 lū glūientes. Cuius quoqz
 citatis esau nō imūnis exat
 se cognoscat: sicut sacra hysto
 ria testante phibetur. Vbi
 postq̄ dicitur quia iurauit
 esau et vendidit p̄mogenitū
 deū subnectat: et sic accepto
 pane lentis qz edulio cōdit et
 bibit: et abiit p̄pendens qz
 p̄mogenita vendidit. **In hys**
duobz fr̄ibz p̄ q̄it̄ vagos mōchos
hys ergo: stabiles
duobus fr̄ibus mā
festē dephedit. distat
 quāta int̄ r̄sidentes. atqz va
 gabūdos mōchos haberi dis
 tancia sentiāt. Ille enī nisi
 se instabile et sui prodigū
 p̄exteiora diffundet: neqz
 b̄ndictionis p̄ine misterū

vna cū p̄mogenitis amisiss̄
 Iste n̄ int̄ domestica se la
 us septa cōpmet: in p̄sēp̄
 tū subsecutiois sue limite
 iunior hūdit defeciss̄. Ille
 gnare et solers a sue p̄ogni
 t̄e iure dilabitur: iste quietū
 et simplex subactis fr̄ibus sui
 gulari p̄uilegio p̄cipatur.
 Alter sulcus et lustrū pagrā
 da defessus a p̄matus sui dig
 nitate deiciatur: alter in con
 dau ameno fruens oao. ad
 capescendā sup̄ p̄lōs t̄busqz
 monarchiā diuinit̄ subluna
 tur. Desinat ergo mōchus
 quisqz est cū esau imonius
 sue claustris frequēter cūpe:
 desinat cū eo subobediencie
 specie causis scilicet bus impli
 c̄t: ne qm̄ se cū ip̄o lugat
 diuine b̄ndictionis extorē:
 quē noxie uagationis sortat̄
 auctore. Cū iacob ergo se do
 mesticiū p̄bebat. cū iacob in
 tabnaculis simplicat̄ uiuat:
 quatenū deū qui v̄ p̄ est elec
 torū boni op̄is v̄sa dapibus
 cupiente. nō siluestriū ferax
 s̄ domestica gregis apparati
 one r̄ficiat: qm̄ nō de externe
 saucitatis sup̄ficiē s̄ suaue
 sibi de cōsacnāe sue virtuti
 bus edulū parat. Neqz enī
 deus hostiarū pelles in sacri

ficio sibi met mandat offerri:
Sunt interiora potius viscerum cum ipse
quoque medullis precepit exhibe
ri. Unde et in ostendendo ipse
sacrificiorum unum moyses pre
cepit dicens. Subtrahit pel
le hostie artus in frustra cona
dant. Cui mandato etiam mus
ticus intellectus in eum deprehē
ditur: si subtiliter indagetur.
Velle namque hostie subtrahim?
cum a mentis nostre oculis superfi
cie vitium amouemus. Cuius ar
tus in frustra conadim? cum dis
tinguētes subtiliter eorum intima
membrata que cogitamus: ut que
foris sincera videntur. Solida in
tus non habeant: latebrosae va
nitatis vicio cavernosa. **Da**
uid autem per magnam munie me
dullata se deo sacrificia obla
turum esse pollicetur dicens. Ho
locausta inquit medullata
offeram tibi cum incenso et auc
tibus. Quisquis autem se per nego
tiorum secularium etiam delecta
biliter fudit: holocausta sui
medullas cum visceribus subtrahit:
et sola vitium pellem deo
que offerri prohibetur adolere
contendit. Cui vero suauiter deo
sacrificium offerre desiderat: et res
sperat iterum se sciretur: qui
niam suam integram illibatamque
per virginitate custodiat: non

discurrendo per lupanaria seculi
in mundis corruptoribus per
tabuli more substernat.
Ut ergo inter se sponsi con
spectu placeat: non oculos
suos stabio cum perabele depi
gat. Quod est non facis prope seculi
laris obducit: sed cum uiderit
mirum optio sua membra un
gat? oculos videlicet mentis
sue sensus immortalis unguie
castitatis obliuiat ne in mor
te per incontinenciam corrumpens
in fetore luxurie in putrescat.
In conclaui igitur sancte ec
clesie anima se pudica condu
dat: sic que in eternis regis th
lamoungit requiescat? non
carnalium per in quorum non con
placium quorumlibet requirat af
fectus: et solius veri sponsi
delectatur amplectibus. Neque
sine causa scriptum est. Audi filia
et vide et inclina aurem tuam?
et obliuiscere populum tuum et
domum patris: quam concupiu
erit speciem tuam. In huius ergo
sponsi cubiculo anima sancta ab
omni seculi strepitibus turbine
dormiat? super hoc sue virgin
tatis auctore casta amoris fa
abus inardescat: cantans
nimirum et dicens. Intra dux
it me rex in cellam suam: ex
ultabimur et letabimur in te

Et iterum. **I**n sacculus mure di-
lectus meus michi: ut vbera
mea comorabitur. **S**i uo au-
libz occasiois articulus acci-
dat. ut egrediendi neccitatē
mine videatur? nō mor ad
vagandū se leuit. puiat. nō
colloquio sanguinitatis ag-
gliscat nō ad seculi vanita-
tem fixus in deo aūnus ita
lesat: si morose ac gūter in-
tra se delibēt dicens. **E**x poli-
aui me tūta mea: quō in-
duar illa: **I**au pedes meos:
quō inquinabo illos? **E**t
Diuina tributo sicut bonis
Spūale oiaū tūit: ita pūos
Diffudi in exteioea pmitit
Sigit singularis
ille sponsus hoc de-
sideriū aīe sancte
in cō pspereit. qz pculdubio
pnceps est pacis. liberā si-
bi spūalis oiaū tūit: tūit:
et omnes emgenāū cau-
sarū fluctus plaada arca
illam tūquillitate com-
ponit. **H**unc est enī qui in
canticis canticorū dicit.
Ad uero uos filie iherusalē:
ne susatetis neqz euigila-
re faciatis dilectū. donec
ipā velit. **Q**uo cont' men-
ti tūprobe. negotiis qz secu-
laribz iminenti sub babi-

lonis spē pphiaz dicitur.
Descende sede in puluē vir-
go filia babilonis? sede in t-
ra: nō ē solū filie caldeorū.
Hoc enī loco hūana mens
virgo nō incorrupta ut arbi-
tror dicitur: si infecūda. **E**t
quia babilon confusio int-
pretatur rē infecūda mēs
babilois filia vocatur: que
in eo q' neq'q' bona opa ger-
minat. dū nullo ordine rē
uite cōponit: q' confusione
mēs genēatur. **S**im aut' vir-
go nō infecūda dicitur si in-
corrupta: post q' statū salu-
tis pdidit. ad cōfusiōis suc-
cumulū appellatur qd' fuit
Cui apte pūncipationē
dicitur diuina voce descen-
de **I**n alto quippe hūanus
aūnus stat: qū supnis i tribu-
tionibus inhiat. **S**ed ab hoc
statu dndit: cū turpiter vic-
tus sese defluentibus mūdi
desideriis subiat. **C**ui bñ mor
additur. **S**ede in puluē. **D**es-
cendens enī in puluē r' fidet:
q' celestia deserens terrenis
cogitationibus aspersus in
infimis vilesat. **U**bi adhuc
ingēnando subiūgitur. **S**ede
in t'ra **A**c si apte exprobrans
dicit. **Q**uia celesti cōnūsa-
tione nolūisti te rigere: sub

temetipso pstratus. in terre
nis acibus huiliae. **Vñ** et
nec uo ptimus additur. Non
ē solū filie caldeorū. Caldei
nāq; feroces incipiantur
Valde nāq; feroces sūt. qui
volūntes pias sequētes.
nec suis ptere mortib; sūt
Ferocia sūt trena de sidera?
q̄ nō solū cont̄ precepta con
ditoris. s; sepe eā passionū
cont̄ ōberā durā insensibile
mentē reddūt. **S**; filia ferro
cū solū nō hās. **M**ens q̄ ad
amōrē mūdi ex prauis desi
deriis nascatur. atq; eisdem
desideriis obduratur in eo
quo se terrenis concupiscentiis
subiac. sedem iudicij amittit.
nulli q; apud se solio p̄sidi;
q; ex amicis disactionis tūct.
quasi a iudicij sessione i pel
litur q; per exteioris deside
riū concupiscentiā vagatur.
liquet enī q̄d mens que int̄
consiliū sedem p̄didit. foras
se p̄ desideria innumerabiliter
sp̄rigit. et q; agē intellcā dis
simulat. recatur eā ut nes
ciat quid agat. et sepe iusto
iudicio in ip̄a sua volūntate
ēlinquit. et sub ea que an
xia appetit laboriosa mūdi
ministerium ēlaratur. **V**nde
et illic apte subdit. **Q**uia

ultra nō vombeus mollis
et tenca: tolle molā ac mo
le farina. **C**onstat nimirū
q; tenere filie sue p̄ntes p̄
cūt. nec duris atq; seruilib;
hanc opibus affligūt. **D**i
potens ergo deus quasi te
nerā filiā vocat. q̄ dū dicit
vniūq; aiām a laborio
sis huius mūdi seruicijs re
uocat. ne dū exteioribus
actibus afficiatur. ab inter
nis desiderijs induētur. **S**;
caldeorū filia mollis et tenca
nō vocatur. q; mens p̄uis de
siderijs dedita in eo quē anxia
appetit. huius seculi labore ēli
quitur. ut foras mūdo velut
analla seruiat. que intus
deū ut filia neq̄q; amat. **Vñ**
et molam tolle et farina mo
lere iubetur. **A**iola que in gr̄
roduat. et farina p̄fertur
vnaq; mūdi huius actio est.
que dū mltas curas congeit
huānas mentes q̄ p̄grū v̄
tit. atq; ex se velut farinas
picat. q; seducto cordi semp̄
minuissias cogitationes
gignit. **N**ōnūq; uō qui que
tus alicorē mēta creditur.
positum qualib; actione de
nudatur. **Vñ** illuc ptimus
subinfertur. **D**enucda tur
pitudinē tuā. discopercu hu

merū: ruela cura tñsi flu
 mīa In administratione
 quippe operis turpido denu
 datur: dū vilis mens ab
 iecta q; in actionis ontatio
 ne cognofatur: que quicta
 prius magna putabatur
Humcū mens discoopcit:
 qñ opus suū qđ ignorabat
 oñdit **C**rus ruelat: q; qui
 bus deſideriū paſſionibz
 lucris mūdi inhābat ma
 nifeſtat **F**luū eā trāſit:
 q; actiones hui⁹ ſeculi que
 cotidie ad tinū diffliūt in
 deſinent appetit: dū q; alia
 rlinquit alia aſſequitur
 quaſi ſemp de fluē ad flu
 men tendit **H**ec aut durim⁹
 ut mens a ſolio ſancte in
 tenaōis crauſſa et vagati
 onis viao dedita quo iacet
 mōſtrarem⁹: q; ſi ad eā q̄
 ſup ipāz ſūt inhāc ceſſa
 ueit: ſub ſemetipā eā
 in deſinenter ruit **I**n alto
 aut figitur: ſi amorē tpali
 ū deſerens ad ſpem icōmu
 tabilis cētuitatis ligatur
Ne q; nos hui⁹ vbiſ illud al
 truum⁹ ut mōchus pnuā
 ppoſito in ſua iugiter cōmo
 tione pmaneat nec aliquā
 pgrēdi ubi violenta popoſ
 cerit uacitas acquieſcat:

ſi hoc potō ſuademus qua
 ten⁹ id tanto pauiſ tanto
 prauis agat: quāto ſat
 q; vagando per ſeculū
 neq; ſpūaliter viuē ne
 q; ad pſcōnis culmē vale
 at eā ſi diligētē iugilet
 pueniē **D**e heremitis q;

in vagatione ſūt poſiti

Sed inter oīa hoīm
 a ſuo ppoſito deu
 antiū genēa illud nō me
 dio criter diſplicet: qđ eā
 q̄ ſanctiſſimis hēmitis
 quōdā vident admira qđ
 idem peſtaſere vagatiōis
 morbus eragitat: et dicē
 liceat q̄ vera unū qđdam
 ſeculi demōiū veyat **P**er
 aiū ſiquidē apud antiquos
 dicebant demones: quorū
 inſtinctu hoīes in veragine
 poīa reddebant inſtabiles
Quibz nimirū illi nō inme
 rito vident obnoxi: qui ſo
 lo quadrageſimali tempo
 re in cellulis cōmorantes
 toto penē aiū cāulo huc illuc
 q; deſaurūt: et ſic vitā ſuā
 ianiter ſpaciādo cōſumūt
Qui nimirū dūmō ſūmo
 ten⁹ i motaora ſectantes mō
 i publicū arbruiſ pdeūtes:
 in vitāq; ſe vitā contēpla
 tiuā ſalict et actiuā glori

antur exarantendē in neutra
plenū salutis frōm proban
tur afferre **C**ūq; sibi applau
dant cū iacob duarū cōi
gū spūali quadā copula
federā: deprehenditur ill
p̄p̄ opiniois suā in cont
rū veri: quib; nimirū cō
tra consuetudinē et rachel
lyp̄a et h̄a redditur infe
cūda **A**ltēa siquidē hebe
tatione visus obtūdatur.
altēa sterilitatis aī adūsiōe
feutur: q; videlicet huius
mōi hoīes p̄ publicū disc̄
rentes ut puta sinistre o
piniois apud pplm̄ habita
neq; p̄nt spūales deo fili
os gignē: et velut ebri de
seculo r̄deūtes ināa neq;
ut penetrāe **Q**uisq; enī
desiderat ad illud inaccessi
bile lumē aae mentis at
tingē: n̄c̄rū sibi est itē
ores oculos p̄diutna vaga
tionis spacia ab omī mū
dane actionis labe pur
gare: n̄dū ad sūma spe
culanda oculos eleuat. ter
rene cōūlationis puluis
obsistat: et magis tenebō
quas r̄liquat videat. q̄
lumē ad quod nitit̄ app̄
hendat. **H**ellam cōsuetu
do dulcem vagatio horribi

lem reddat

Nunc accedit quis
qui vitā suā sub
hac iconstantia
mutatiois alternat. eo sit
vita i motiois austerior quo
iolita vagandi consuetudie
i trahitur: ita ut heremitica
distractio quāsi difficultati
cella ip̄a videat̄ horron **C**ō
suetudo eī facit mōcho cel
lā dulce: vagatio videi fat
horribilē. **V**agantib; cella
carcer ē: p̄manētib; suave
cubiculū **S**ilenciū p̄seue
rantē mōchū vigilē reddit:
ext̄isecus venientē sopore
depmit. **A**ssuetū ieiunijs
corpus sobrietas roborat:
affluentū epularū fluribus
enaruat. **V**igilia moderata
aac̄ huāne mentis eracuit:
confabulatio acbra in mē
te mōchi esuriē parit: sece
ta i motio aīnā i assuecte
continenae rigore custodit
Seculariū negotiorū r̄latio
aīam passionib; desiderij
facit obnoxia: sacri eloquij
assidua meditatio mūdo red
dit extinctā **P**auptas mō
chi securitas ē mentis: secu
ritas mū ē p̄uitatis **E**con
tra rerū habūdantia acule
os parit sollicitudis: sollicita

tudo radu ē anrietatis. Pedes
 illorū mans neglecte inulta
 resares. q̄i quedā anchora ē
 mōdij in cella iugiter pmanē
 di. ediufo accurata delicti
 corpus cōposito fomes ē et oc
 casio ī publicā p̄cedi. Cuius
 q̄s ergo vult ut sibi hēmitica
 vita dulcescat. p̄fō nōcē est
 ut in ea cōstanti aū iugiter
 p̄seuerne contendat. nec alē
 net viabz si suauē iugū dū
 vult porre quietē. Dum nāq;
 hēmitica cōtinuata quidē ē
 frigeriū. inēmissa q̄dam
 videtur ēē tormentū. Nemo
 tione quoq; cōtinua illūat
 aū. vicia detegūtur. et q̄dō
 hōiē de semetip̄o latueat a
 peritur. Cū aqua de viuario
 imotis que apponebātur ege
 ritur. pices in siccō īmanen
 tes. huānos pasāt aspectus.
 et a nobis cū terrene actionis
 flucto elabatur. quodq; in pro
 fundo pcellarū emergentiū
 subnataē consueuat denuda
 tur. Venator quoq; opulatis
 aufractibz densis arcū apit sal
 tū lustra fructibz. vniūq; p
 multis aduā feris fugacibus
 ex arte r̄lunquit. illic q; se vi
 brata stringendo venabula
 in insidijs ponit sic q; cōpen
 diū sibi laboriose verationis

attribuit. dū p̄māū ferarū
 vestigia que p̄sequi p̄ infini
 ta nequiverat in egressiois
 solo vestibulo negotioso oao
 quietē expectat. Et nos cū
 vicijs ad prauū opis libertatē
 p̄dure nitentibz. terrene ac
 tiois meatū cōcludim⁹ q̄i vno
 in loco illis insidias ponim⁹.
 q; cū solis cogitatioibz iū
 giter dimucam⁹. sic q; vicio
 rū nōrū bestialis feritas
 faale caput. dū solū cogita
 tiois huāne p̄mū singulari
 ter custoditur. Aut p̄s eā
 cūctos vndiq; gurgites ra
 malū densitatibz opeut.
 atq; ad vniū hauriende dul
 cis aque locū conflue volu
 cres prescripta nātās cōpel
 lit. dū q; solus ille ad biben
 dū locus exponitur. arcū po
 sita musapularū argumē
 ta felias aucupij prouētiōē
 ditatur. Et ergo diuisis aīe
 passionibz faale possimus
 laqueos captiois iūcere. ob
 strusis negotiorū seulariū
 riuulis adūsus solos cogita
 tionū impetus studeamus
 viriditer deterrere. ut dū vi
 cia nēn ab actione deterrita
 solis cogitationū fluctuati
 onibz aduolant. faale in
 sancte prudēcie laq̄os cadūt

**De sepe mōchus cariliū
promissione deapitur**

Notandum autē q̄ sepe
seruus dei per huius
mūdi mēbra deapitur:
dū ad dirimendas dissidenciū
lites. ul' ad aliqua pagenda et
desiasticas saluet vsibus pro
futa importunū iuuatur.
Imminēs nāq; piculū multo
rū q; cōmūe disarūē. n̄ pro
grediatur eraggerant: quia
si accesserit. aucta ad sue vo
lūtatis arbitriū atq; ad fel
ces eritus prouentum multa
plur assueciāt. Antiquū enī
hostas videns milite xp̄i in p
anctu sancti cōmūis positi.
nō aliter posse a sui ppositi
feruore tepescē machinatur
vberous cuiusdā fructus su
pfiatē fallaciter adūbrat: ut
dū lucrū mai' attenditur:
bonū qd̄ in p̄nti ē ad t̄p̄s q̄
dispensatore postponatur.
S; qui mendacis mūdi cōsue
tudinē frequent' expertus ē:
prudēt' nouit et vana sug
gerenciū cōmenta respicē. et
se ab infructuosi laboris ex
ercitatio grauiter custodire.
Apid quosdā nāq; absentes
mōchi auctouitas ḡius ē: si
aut affucit. illius iudicat
ēē momēti. Sepe aut' p̄nam

opinabilis viri litteus iucū
cie honor impendit: qui p̄so
ne si assit t̄deuocū exhibet.
Apid seculares nēpe. religio
sus quisq; velut picatū est.
Pictura siquidē si. p̄cul af
sistat inhiāter et cū auctoua
te. p̄spiciatur: si iuxta sit con
tēptibilis iudicatur: et sp̄ia
lis quisq; carnalibus absens.
siquidē timorū. p̄ns aut' vide
tur cē despectu. Sed et ap̄ls
sibimet contagisse te statuit: cū
aut Epistole inquit ḡues sūt
et fortes: p̄naa aut' corpis i
fuma et sermo cōtēptibilis.
Quos enī epistolariū fortitu
dine et ḡuitate terruerat:
hys corporali p̄naa despecti
bilis appaebat. Quid aut
mirū si iustis quibuslibet
us ista contangāt: cū et de
ip̄o clōrū capite i deceptore
uidelicet nr̄o. nō dissimile
qd̄ euangelica serues assit.
Herodes viso ihu grauisus ē
valde: erat enī cupiens ex
multo t̄p̄e vidē eū: eo q; audi
cāt multa de illo. S; videa
mus hoc t̄ā magnū t̄ā dūc
nū desiderū. qd̄ in absente
dn̄m falsitas herodiana te
nuerat. in quē t̄andē eritū
oblata videndi fraulitate cō
cluserat. Sed nimirū mā

feste declaratur: cū paulo
 inferius subditur. **S**pernit
 autē illū herodes cū exatu
 suo? et illūsit inducū veste
 alba: et remisit ad pylatū.
Ecce quē vulpes illa mali-
 ciosa desiderauit spernit:
 quē vidē cupiebat illūsit:
 et qz vitā nō pro videndi a-
 more quesuit. r̄mittens eū
 ad pylatū in impietatis sue
 morte r̄mansit. **Ut mona-
 chus se a mundi implicatio-
 ne custodiat**

Quis ergo in pro-
 cinctu celestis mi-
 licie pōitus ad su-
 p̄ne p̄ie municipiū p̄perat.
 studeat male blādiētis mūdi
 p̄missa respicere: abhorreat se
 sub quibz spē actionū s̄clariū
 laq̄is v̄ritate: habeat deputa-
 tū s̄ p̄e s̄uitatis officii: suffi-
 cē s̄ credat si iudice s̄ obedire p̄
 s̄ptū munus possit imple.
Illud autē ad mēoriā r̄uoct.
 qd̄ s̄ptū est. **C**auc ne multas
 artus tui sint. **S**calaibus
 r̄liquāt s̄clara iura cōpone-
 re: satis sit seruis dei pituro
 hinc mūdo se mortuos exhi-
 bere. **S**icut enī absurdū bo-
 nus mala p̄ferre: ita eā fa-
 tū optimū bono inferius
 iudicare. **q̄**aua qz optimā

partē elegit suffice sibi credi-
 dit: nec se ad bona marthe.
 frequēs videlicet mīsteriū
 r̄dinauit. **M**oyse qz ab hūā-
 na cōuersatione r̄motus his
 quadragenariis diez nūo ie-
 iunauit: his eā legem dñi
 digito s̄ptā suscipere uuit.
Aaron autē qui ad ppli custo-
 diā derelictus ē: cognosatur
 ydola fabricatus. **S**ic nimirū
 sic plerūqz contingit: ut qui
 p̄p̄a nō contenti aliene p̄gre-
 ditur saluti consilē: sui p̄oā
 cogatur piculū sustinē: cū
 qz alij velut inter procello-
 sa naufragia palpitāt ma-
 nū porrigit: ipm quoqz p̄e-
 capite vorax fluctū uoluit.
Tucius ergo ē sublimis vi-
 te nocturna caligine nos i
 littore positos naufragant-
 tibus lumē ingerē: q̄ ad eos
 cōpassionis grātia: cū p̄rie
 vite p̄culo p̄natā: quate-
 no ipi per nos dato r̄ā au s̄
 iudicio sinū tui portus at-
 tinguant: nō autē nos ad eos
 tr̄stretantes vorago spūmo
 si maus absorbeat. **I**n ver-
 tice montis raphidim moy-
 ses orabat: et duce ioseph
 rahel i cōualle pugnabat.
Si si moyses in adiutorium
 ppli sui ad campestrā descē

disset: amalech pauldubio
israhelitarū cedentū terga
pudet. **S**ulle manū ad corri
pienda arma deponet: facta
suorū strage. facile victoria
adiisarijs tūphantibus pre
buisse. **Q**uod nimirū paten
ter agnoscat: si ipā saae
historie seues subtiliter at
tendatur. vbi dicitur. **Q**uia
cū leuassit moyses manū vni
cebat israhel: sin autē pau
lulū rēmissit supabat ama
lech. **O**rantis ergo manus.
manus preliācū roborant:
et qz iste in bellis ad celū pa
tebat: idēo ille dimicantes
victoriā celsis hostibz optine
bant. **M**az quidē fuit pug
na: si istarū nō abigitur fu
isse victoria: qz ut illis dice
tur vincē iste meuerūt di
uinitū impetrāe. **A**t contra
balaan filius beor qui ad
preliū cū madianitis e
greditur: cū hys quos iu
uāe de creueat gladio tru
adatur. **E**t iure qui pio
nō contentū offiāo: disci
mini reddit obnoxius a
lieno. **I**nfelix meuit ut
bellancū aineos hostili
bus gladijs cōfossus oc
cūbere: qui t̄ pace posi
tus p̄ prophete oraculū po

tuisi ipius belli critū
nūciare. **De libertate
et discretione helizei**

N Equaqz sic helizeus
qui nimirū iorā re
gem israhel adisus
moab p̄perāte nō ad bella se
cutus est: s̄ tātū sufficē credo
dit. qz ei successū bellū et af
futurā cōsāp̄ hostibz victori
ā prelibauit. **S**ic cur dicam
qz neqz in preliū r̄gna cast
secutus sit. cū et naaman de
r̄motis syue finibz veniēt
et ostio domū sue cū equis et
curribz huūliter assistenti.
nō limē egredi durit nō in
nuā ut egredietur aperuit:
s̄ p̄ nūciū potius q̄ fuerūt
facienda mandauit. **E**t
certe naaman isti multiplex
mūdancarū dotū suppete
bat copia: qbz honorādus
eē videtur. **S**ic enī sacra
testatur historia. **P**riiceps
erat milicie: vir quoqz mag
nū apud dñm suū et hono
ratus. **P**er illū enī dedit
dñs salutē syue. **E**rat isu
per sicut sc̄ptū ē. vir fortis
et diues. **I**n ipā eadē expe
ditione positū substantiae
facultate nō adeo vacuus
Tuleat enī secū sicut le
gitur decē talenta argen

ti et sex milia aureos: decem
 nichilominus multiora vesti-
 mentor. **Q**ueque omni fuerit
 scriptura no dicit? quibus tamen
 auri argenti que conuata pon-
 debus. paosa fuisse quis au-
 bigat? **Q**uanti sunt hodie
 qui monachice institutionis
 pessione censentur? quibus
 si ta potens taq; famosus vir
 pro foribus dignaetur assiste-
 mor eam festinatates ruciter
 occurrerent: ut ingredetur
 huiliter obsecrarent: et ia
 no ta que vtiliter impleren-
 tur q; que libenter audirent?
 assentationis vba pferrent
Qui eam si tatoope rogaren-
 tur: neq; susape oblata re-
 nuerent: presertim si aliqua
 tula niosior: alendoru sibi
 fratru conuictus adcet. **H**elye
 us aut spūs sancti discipu-
 lus diues thesauro fidei locu-
 plex: licet centu ppharu fili-
 os sub discipule sue magiste-
 ro sustentaret: pecunia
 spreuit: muneā repulit: et
 impense graae vice rāpe
 laudabiliter rāsaunt: ne
 videlicet qd gūis acceperat.
 ad dantis turru vende vide-
 retur. **V**enientia aut naama
 neq; supbe si prudenter no
 assurrexit: ne videlicet alie

nigene de terrena ad huc glo-
 ria presumentu rucinaā ex-
 libet: numeru ia tūc aplice
 dignitatis ymaginē presens
 qua paulo postmodu ex pres-
 sa rpresentat dicens **E**t duc-
 uerunt su aplis genau: mi-
 nisteriu meū honorifico
Nūqd emi mīster huilitatis
 existimādu ē naama sup-
 be fuisse pro foribus qui de
 monte carmeli in quo ma-
 nebat a femia se passus ē
 ppari: et sunamite illa no
 solu conuicta: veru in super-
 e se autus: **N**ā cū illa dicit:
 viuit dñs et viuit aū tua
 no dimittā te: mox sequit
 scriptura dicens **S**urrexit et
 secutū eam **N**ūq; eam co-
 piofa muneā tumidi fasto
 sup alio respuit: q; vno quo-
 dam de balsalis adueicna
 viles ordacros panes cau-
 tatae susape no desperit:
Hic dū pphete obstaculū
 ne tumide elatiois arguat
 opponim: in nosmetipos
 eratore questionis aditu
 apimus **P**t em adūsus h
 que pponim? questio huius
 moi fici **S**i tantū ppha et pa-
 nes de maibus offerentis ac-
 cepit: et exie de hemo femi-
 nea supplicatione cōsensit?

qua tunc modicus ul' scdm fre
quentie no' audeat. ul' susape
munca' diffialis no' acqui
escat. Ad que nos sub com
pendio m'dentes neq' qd
accipiendi licca' monacho
p' sus absadim? siq' d' d' c'
perana' et cu' discretione
fiat. cu' fraterna deuotio
postulat suadem? n' n' m'
z ut nat'ra queq; sicut p' phe
ta panes quib; indigebat
accipiat: et que supflua
iudicauit sicut ille pecu
nia no' admittat. **Q**uid aut
helizeus ad i' suscitandu'
sunamitis filiu' de motana
i' motione descendit: hui'
tpus monachus pot' e' vene
rationi h'ndu' q' unitadu'.
liccat sane mo'cho ad scdm
ex volutate faur'e: quoacs
mortuu' ho'iem ad vita' po
tuit suscitae. **I**llud naq; p'
phetia' iter o'is cognoscat:
et virtute plenu' p' surrec
tionis huane miraculu': et
typicu' p' significationis i
terne misteriu'. **Q**uid aut
significet no' o'iosu' credit?
si breuiter apponatur. **S**u
namitis nepe filiu' puer
helizei missus cu' baailo
no' i' suscitauit? p' semetip
su' uo' helizeus venies se qz

suu' mortuu' sternens atq; ad
ei' membra se colligens. huc
illuc q' deambulans et i' ore
mortui septies aspuit.
huc ad rediuua' luce' p'tin'
p' misteriu' copassionis aia'
uit. **A**uctor siquid' huani
gnus deus. q' mortuu' pue
ru' doluit: cu' extinctos nos
iniquitatis a'aleo misera
tr' asperit. **E**t q' per moyse
terrore legis protulit: q'
per puer' virga' misit. **P**er
legem quippe deus ho'iem
terrueat: cu' dicebat. **S**i q's
hoc ul' illud fecit: morte mo
uatur. **A** p'ca' igitur morte
lex nos suscitae no' valuit:
si ad statu' vite deus aspira
ta ma'uetudis g'naa de
menter erexit. **S**i puer cu'
baailo mortuu' suscitae no'
valuit: qz paulo attestan
te nichil ad p'fectu' addux
it lex. **I**p'e aut' p' semetip'm
veniens et sup' cadauer se
huiliter sternens ad ereque
da sibi mortui me'bra se col
legit: qz cu' in forma dei
eet no' rapina' arbitrat' e'
e' se equal'e deo: si semetip's exi
nauit forma' serui acci
pies in similitudine ho'im
factus et habitu' iuency
ut ho'. **H**uc illuc q' abulat

qz et uideā iuxta se et longe
 positas gentes vocat Super
 mortuū septies aspirat. ad
 pceptionē diuini muneus
 grā septiformis spūs ī pā
 morte iacentes flāmat? mor
 tuū eugitur: qz is que
 terrens virga suscitāc nō
 potuit p amoris spm puer
 ad vitā redit. Quid ergo p
 phetiaū dī sar sū iure audeat
 in exēplū tūalē? aut nimir
 constat qz neq; virtutē neq;
 mīsteriū possit equāc. Ex
 cubet igitur assidue bellator
 xpī in pāctu celestis mili
 ac: lonca munus fidei pro
 castris sui imperatoris ad
 diuiciū patus semp as
 sistat: ne fortassis extra cas
 tra vagantē ī pēcō. cum
 gladius hostilis absumat.
 Donec abner cōmilitonū
 castris interfuit. aduersari
 orū aueis terribilis extat:
 postq; uō arma deposuit ui
 dionis adhuc militas gladio
 cōsi nupazael penas exsoluit
 Dūc quoq; si ppe dom' hos
 piciū placuissī suāam pro
 culdubio regie indignat
 onis ac fraudis euaderet?
 s; qz extrinsecus ī alienis
 q' in xpō dormie cubiculo
 maluit. auctores sue mortis

leās ad castror' urbem obsi
 denāū pncipē īportauit. **H'**
hoc tpe p'dicatio nō sicut
olim sic ad modū fictiosa

Et quidē fuit oli
 tpus quo bona ad
 nūciatib; mīcōus
 egebat? s; elapsa sūt h' et eno
 luta sūt tpa qbus elugiosq;
 qsq; potuerat sclarib; fructuo
 se cōsule: et ī mēte cōtū
 spūalia nō inuulit semā
 re. s; hūc infelices qui qvba
 vite fabulas deputāt: et sa
 lutāib; monitis licet aures
 adhibeant seruāc declināt
 porro si fidei oculos ad tūc
 acta rēducant: vclut fructu
 osos ramos ī sterilia degene
 rasse vitulamīa. pteritū
 in hoc pns seculū iuenim?
 Quis eī nō miretur qm
 niue spcaosa nimis et tē
 pabilis ciuitas. ad vocem
 vni hoīs tā facile a sua p
 uitate cōuertatur: et īuā
 bilis plius nō solū cū puul'
 et mulieib; s; eā cū iumentis
 ad penitentiā r'uoatur?
 Quis hoc tpe nō dicā īfir
 me etati ul' serui s; ipis eā
 vris presuat ieiunia r'oua
 na prescribē: ut nec aquā
 bibere. nec quidq; oīs abi
 liceat degustare? Ecce apud

gentiles huiusmodi etiam pecora
ad prophete vocē triduo ieiunā
nāt. cū et ipī hoīes sub eiuā
gelica disciplina vltimā die
ieiunāe cōtēpnāt. Illi ad
pniām vno predicāte vna
numiter cōfluūt. isti predi
catorū turbas indefinē
ter audiūt. et obedie nul
laten. acquiescūt. Quis
itē nō obstupescat. q. oēs
viri iuda et bēiamun qui
cūq. vxoies alienigenas
duxerāt. ad predicatiōne
esore sacerdotis nō solū illi
ata cōnubia dissoluerūt.
siet oēm sobolē que ex eis
genita erāt abiecerūt. Quis
nesciat quāt. vxoīū amor
circa vxores pias vigent.
quāt. ai. filios pietas pa
ternū pectus astrūgat.
Quis ignoret ad dissoluē
dū duplex huiusmodi nātatis
vinculū. quomeroze qua
amāitudie se potuerūt vis
cēa hūana cōcutē. quo ve
hementissimi doloris iten
dio paternus affectus cōi
galis aīnus cōpulsus est es
tuāe. Habentes tē vrā ai
deū pietatē ad nichilū rēde
gerūt false pietatis ymagi
nem. atq. ut eēt in spū
tu veraciter py. facti sūt cōt

carne et sanguine laudabi
liter rigidi. Armaverūt se
cont. iura natūe. ut natura
rū auctori fideliter milita
rent. oblitā sūt erga filios
qd fuerāt genitores. ut verū
pūs ipī assarbecitur here
des. atq. ut supne pacis si
bi federa rēfarturent. cōi
galis thori copula resade
rūt. Nesciūt seruāe mat
monys fidem. vbi fides
melior ad ppiū rcalescat auc
torē. Quib. vtiq. cōuenient
aptatur. qd p moysen dicit.
Cui dicit pā suo et mū sue
nescio vos et fribus suis igno
ro illos. et nescio filys suis.
hij custodieūt eloquū tuū.
et pactū tuū seruauerūt.
Quis rogo nūt possit incestu
osa cōiugia q. tūus istant
sūa predicatiōe rēfandē. Quis
valeat nō dicit p. lin. sul
vnū hoīem ad illicita mat
monij rēpudiū puocare. C
lamāt sacri canones. hūa
nū cātū scelus vndicant
leges. obsistūt predicatorēs
ecclie. et cūcta hec p. ditis
hoībus aniles nēme rēfū
pocā mouēt. q. ad corrigē
di piaculi lamēta cōpun
gant. Ecce insuper hoc aīno
sicut nostis p. rone sedis an

tistat hoc congregatū ē sūo
 dale consiliū: ubi de nūo oēs
 incestuosi iuxta canonū de
 creta ecclāstica sūt cōione p
 uati. **S** quis ex tot milibus
 hoīm saltē vnū vidit ab in
 fausta fedis abhōinatione
 diuulsū? **S** mout profūdio
 u iuste dāpnatiōis absorbe
 antur hiati. quis corū post
 hec ecclāe limē terē destitit?
 aut quis sup considerans
 ab corū se familiaritate re
 mouit? **I**n oēs itaq; morta
 lis lepre contagū serpit: q
 nūmū oēs corū cōplices a
 postolice excoicationis nerus
 astigit. **E**nūo quisq; cōi
 galis profapie titulis sig
 nitur quisq; male blandie
 tis formose vite venustate
 mulcetur. presertim si largio
 us substantiae dotibus afflu
 it. ul' succrescentis sobolis in
 doles spūs sibi futūe postei
 tatis ifundit? consulaus iu
 dicat a deo māfeste cecidit:
 q̄ adolucrosi mūionij gluti
 nū disgregat. **S**i uō hys con
 traria vrbue calamitatis i
 cōmoditate pcellitur: ipē
 vir false cōsanguinitatis li
 nca terit. et maudita proa
 uorū noīa p multa argu
 mēta confingit? atq; senes

quosdā in hui' allegatiōis
 testionū aduocat: quos tū
 p vite terminū sublato e
 medio nō ignorat. **I**pē itaq;
 sibimet accusator et reus
 cū impingit scelus exagge
 rat: atq; ad mūicū quo
 ex tā pūaloso naufragio e
 natae possit inquirat. **E**at
 ergo nūc mōchus salutiferū
 quietis sue oīū deserat: vi
 tā q; suā sub speae luarū
 di animas ianua scetando
 cōsumat. **Q**uis enī symoni
 acis nūc cōionis ifanctu sua
 se aliqñ sponte deposuit?
Quis alicui iuris violenti
 iuasor. pacno solo depulso
 i pūmonū sublata restituit?
Quis i cāpo bellicos arma
 torū aueis cōstipatis si er
 equo congredi potuit obsta
 culo. sequestre ad pūa nisi
 fuso sanguīe i pedauit?
Quis ex actor egeno debito
 ri preficū grogrophofens
 idullit? **Q**uis debitor cre
 ditoris heredibus iura ser
 uauit bone fidei? **Q**uā in
 orbe confusa cūcta pieta
 tis et fidei decreta cōiulsa
Audiabus iusticia vendi
 tur: a legis pūis vitas te
 nebrofa cauillatorie argu
 mentationis colore fuscatur?

Denales sūt siquidē leges:
et peccatū iustificat delinq̄
tes. Aurū nūc ipis senato
ribz presidens tribunalibz
iudicat: et velut imperator
quidē praeumatice sanctionis
edicta promulgat. Sicut et
rex in secretalibz adias. de
regni statu. de trū sūma
deliberat quidē aīo: sic au
rū et iacet in occulto. et se
tencias deponit i publico.
In sudario angusto cōdu
ditur: et de asis negocijs cal
culos iudiciales apponit.
Pleū p̄ci quos cū cōdēp
nat: mendax peccatū p̄mo
dignos prociatē affueat
E contra quos cōsāā testa
tur in orio: statuit iopia
cōā iudicabz: eos sūmne
nēpe mōm̄ta legibus tri
buit: atqz ad suū intellē
tū obscuras sūas falsus
int̄pretator inflectit. Sū
mus cor iudicū cura diu
tes oleo impietatis emol
lit: erga paupes uō ad ex
erendū vigore rigide aīad
uersionis ipellit. Nūc ign
tur aua uicia malorū oīm
radix vberius pullulat:
et tūqz vrose p̄p̄gnis ra
mos p̄ totū orbem ferulū

vicioz portenta dilatat
**Nūc oīa viciozum
monstra vigeant**

Hec nimirū tyra a
postolico denūciā
tur oraculo: dū th
motheo futūra p̄dicit. In
nouissis inquit erūt tēpora
piculosa: et erūt hoīes seip
sos amātes cupidi elati su
perbi blasphemū p̄ntibus
iobedientes ingrati scelesti
sine affōne. sine pace cōmū
tores icontinentes. unites.
sine benignitate proditores.
proterui tumidi voluptatū
amatores magis q̄ dei. In
tes quidē specāe pietatis:
virtutē autē eius abnegā
tes. Atqz hys p̄missis illico
subiūgit. Et hos deuita. Nū
quid usqz ad huius mūdi ter
minū thimotheus p̄uētus
erat: Cui cū prauitates ho
minū i nouissis diebus fu
turas ap̄liis enūciaret: p̄tā
ut deuitaret adiecit: An
pocus in vniū p̄sona dis
cipuli illius mādātū hoc
cōiter iudicat: quos ad hoc
deputatos officū iuxta fi
nē seculi forte p̄uidit.
Igitur dū nō dicit hys p̄
dicit. hys verba vite denū
ciā. si hos deuita: p̄fōmo

cerne temeritatis insolentia
 a arguit: atq; ab infructuo
 sa timidos quosq; cōpesat
 predicatione. **Q**uid ad hec
 nos monachi dicimus. que
 mēsure nrē metas excedi
 mus: atq; uis nobis alieni
 muneris vsurpatore ven
 dicamus: **S**i paulus disa
 pulū in hoc ipm spāliter cō
 statutū ab icorrigibilū pre
 dicatione prohibuit: qua
 nos audacie nota corripim?
 qui nequaquā nobis delegato
 predicationis officio iportūe
 nosmetipos ingremus: et
 nostra salute postpōita ali
 enis quasi pfectibus tam
 ter insudamus: **C**edit er
 go cedat sterilis cura negotij
 supflūū iudicetur infructuo
 so indulgē labori: in semet
 ipsa mens totis collectā viribz
 redat: adūsus ifatigabiles
 adūsarios puigil se ad cōtra
 men attingat: caritatis q
 dē visceribus erga oēs intū
 secus affluat: ad exteiora
 uō se causa aliene salutis
 extendē supuacū ducat:
 ad se venientibus monita
 salutis impendat: nullius
 hortatu leuiter ppe quietis
 lucra postponat. **I**mpi
 alis edicti pagina vereda

no disaurrente defectur: bul
 late nobis apotecē ab auitē
 sedis aplice dirigūtur. **S**ino
 dus congregatur. eligosis
 tota consiliū sūma cōmutat:
 solotens illico se mōchus flect
 tat. honorē sacris litteris i
 uerēter erhibeat: huiusmōdi
 expeditionis munera se ali
 enū irtractabiliter ducat
 rputans intra se. **Q**uid nī
 cū regibus terre: **Q**uid nī
 cū synodali cōuētū: **S**uffi
 ciat nī pntis flendis ifistere:
 satis multū sit me hūc mū
 do mortuū erhibere. **N**olite
 que so monachi: nolite sub ec
 clesiastice cōpassionis speac
 egū aulas urūpe. **N**olite au
 res pncipiū velut salutaria
 suggerendo. fatidiosa impor
 tunitate pulsac. **C**redite ex
 perto: credite in huiusgracie
 studiis nō leuiter fatigato.
Imperatore nāq; maiestati
 sepe que suggerenda videbā
 tur expressimus. a sūmus pō
 tificabus iuitati. synodali
 bus consiliis inter hūmus
Sz qui hoc tempore ista pro
 sequitur: tāq; si semūa are
 dē arenos littoribz videatur.
Quod in synodo mōchus ad e
 piscopoz iudiciam libere
 loqui non audent

Sepenaq̄ i consilijs
synodalibus p̄oiti
quosdā sibi feralit
consaos p̄sidiē i nūto sacerdo
tū vidimus: nō mō sui seculi
ros s; vltro eadē aliorū c̄mū
defendēda impudenter ac
auctos: qui nimirū ut se
batur et cū symone pius e
merat: et cū iezī postmodū
carismatū dona vendiderāt
Quoz tanta vis eāt ad er
taifandas excusationes in
p̄oiti: ut inter cet̄a mala
eadē symoniacē hereseos
nō mō defensores: s; vide
rent p̄oiti assertores. **C**is
ad istorū iudiciū mōdus
mutiē presumēt: **Q**uis
ad arguendā c̄mū ul' ius
ticiā declarandā vendica
re sibi res libertatis aude
ret: **I**llico seurent illico
i nos dure i suggestillatiois
arma cooperent: et p̄e
missio iurgio s̄ylenciū im
perarent: inter se hoc
mō iuicē cōquerentes.
Illo consiliū hoc iudiciū
cōuenim: s; vana p̄e
sūptio mortuorū sentē
tias subiaccim: et ep̄dū
sūt iudices facti qui le
galiter sub eorū fuerūt
legibus constituti.

Quibus aliqui r̄ndetur Vene
rabiles p̄es et dñi. sicut vo
bis sp̄aliter prerogatu est
iudiciū: ita eadē m̄ioribus
eccl̄ie mēbris cōpetit qd̄ sen
sūt in cōe conferre: nec vl
la canonū auctoritas plu
bet. nūiores p̄eccl̄ie ducūt
profutū depromē: dū tū v̄
tilata negotia pontificalis
iudiciū debeat clausula ter
mūare. **S**i q̄ hoc aut hui
mōi aliq̄ illuc cū hūilitate
suggeritur neq̄q̄ patienter
admittatur: s; quod nō a nobis
in synodo dictū ē totū ad i
iudiciū n̄am sup̄bo vocabu
lo iudiciū nūcipatur. **H**ec
breuiter idēo p̄stiteri: ut
in me quilibz inc̄p̄tus
discat. sibi et eadē a talibz
declinac̄ q̄ diligenter erpe
diat. **I**n vno siquidē p̄eua
dente colligitur: v̄tū a sub
sequēta c̄tatu ignote aque
tuto fides habeatur. **P**̄tin
se ab impetu p̄p̄i cursus in
statores venaliū i p̄rimūt:
cū ul' v̄nū e suis redie a nū
diuis vacuū nō distractis
met̄abz t̄erūt. **Q**uē cura
libz auris inc̄tū frequēter
seges negata delusit: q̄ plu
res a sterilibz agri cultura
diuisū cōpesant. **C**ū seruita

tor fluctuū labore frustratus
 vacua lassus lina iportat :
 facile iā nudatos a plustrā
 dis inopis aque sinitibus ino
 tat **Sic** nimirū me nō nudu
 soli. s. et auctis fr̄ibus meis
 talia tēptasse sufficiat : ut
 dū vni labor iūtilis fuisse
 penditur : nō vni s. multis
 a supuaau laboris unpen
 dio cautela prebeat. **Ve**
mōchus se a mūdo cohibeat
2 dei iudiciū suis semp ocul'

Quis ergo anpo
 mōchus p̄tōnis nat
 culmē festinat at
 tinge. intra i motiois sue se
 claustra cohibeat ? spiritua
 le oau diligit : discurre uo
 p̄ seculū velut mercare se i
 laai sanguis p̄hyorescat.
Tot enī arminū magis ac
 magis indices mūdo cōta
 mūatione polluitur : ut que
 libz s̄m̄ mens sola eius con
 siderata rōne fedetur **Et** dū
 veteribus noua semp augē
 tur quid aliud agitur q̄ an
 tiqua via proculdubio ster
 nitur : ut iā iuxta finē s̄li
 i mūdu veniens sine offen
 diculo liber ingrediatur :
Et at illi via nil aliud p̄s̄
 q̄ nūa sunt absq̄ dubio scā
 dala : eadem causa debet

vestigia nra cōpescē que illi
 spondz. liberis posse gressibz
 aduētiē **Ne**primatur ergo
 quilibz frater nūc in angus
 to sue i motiois argastulo :
 ut infinite magnitudōis do
 mus sibi paretur in celo **Ihē**
 mias aut **O**srabel q̄ mag
 na ē domus dei : et ingens lo
 cus possessiois eius : magnū
 et nō habz cōsumationem :
 excelsus et unicus **Nūc** se
 vinculo diuinitōis obstrī
 gat : ut postmodū ius vere
 libertatis obtineat **Ne**qui
 escens in xpō i putet nil sibi
 cōe ēē cū mūdo : ut qd ioha
 nes aplūs iūbz nō solū cōde
 s̄et corpe ipō conseruet **No**
 lite inquit dilige mūdu ne
 q̄ ea que sūt in mūdo : qm̄
 si quis diligit mūdu nō est
 caritas p̄s̄ in eo **Clarescat**
 seruū xp̄i nulla mūdu cor
 dis affectione dilige : atq̄ ad
 hoc p̄bandū corporalibus e
 ciā hūc fastidiat gressibus
 frequētare **Ipa** siquidē cor
 poralis absentia p̄e men
 tis odiū cōprobet : ut quo q̄
 q̄ a notia mūdi notiaa ma
 gis excluditur : eo arā ori dō
 familiaritate iūgatur **Nūc**
 flebilis et merēs defuros in
 terrā oculosteneat : quos

ad eū videndū qui venturū
ē in nubibus celi cū p̄tate
magna et maestate tūc le
tus attollat: sicut scriptū est
Respice et leuate capita
vr̄a: qm̄ appinquat r̄deptio
vr̄a. **Q**uā ad p̄nūciandū
brevissia verba q̄ ad p̄tanc
tandū medullis infinita se
tenaia videlicet cū r̄probi
hoc euilantes tremefactis
viscibus dicūt. o montes ca
dite sup nos. et montes opite
nos a facie sedentis in thro
no: cū deniq; sol obscurabit̄
et luna nō dabit lumē suū
et stelle cadent de celo. Tūc
nimirū videbit eū om̄s ocu
lus et qui eū pupugerūt: et
plangent se supra se oēs tri
bus terre. Que mens huāna
conape que lingua valeat ex
plicare q̄tū tūc erit elcōm̄ gau
diū. q̄ inenarrabilis leticia
br̄ōm̄? cū p̄dicante mūdo
ipi de cetero subiacē p̄cūlis
desinūt et venientī imortali
sponso accensis lampadib;
tripudiatēs occurrūt? Cū
mēbra mūdi ad p̄fēda tar
taree cōbustiois supplicia cor
ruūt: ipi ad p̄cipienda imar
cessibilis glorie p̄m̄ia feli
ces assurgūt. Cū illorū vitā
r̄pente mors imōrlis iterā

pit: istorū mōrlitate virtute
r̄surrectiois absorptā incorrup
tio gloriosa cōsūt. Hoc autē
tis seculis admirandū singu
lare spectaculū incessanter
sibi mens sc̄a p̄ponat. hanc
tremendā ventūe disaustiois
ymaginē assidua p̄e ocul
meditatioe depingat. Jam
se vir claus ad tribunal rap
tū iudicis deputet: iā se in
eramie pōitū ad reddendā
rōnē diuis questioib; purge
ri formidabiliter pensent
aspicēdo se extraneū reddat:
ut deo p̄ensionis gr̄acie lar
gitate familiaris adherent
Hoc itaq; mō mortū v̄uiat
a terrenis se veratioibus s̄b
trahat: ac velut in sepulch
iā positus. in solo sui creato
ris desidio suauiter r̄quies
cat? sic q; in deo vita fit eius
abscondita: quaten⁹ ap̄nte
r̄pō. et ip̄e cū eo appare me
reatur in gloria

Nunc ergo fratres
hūm̄ alter stilius
terres forma cenō
bitūm̄ alter in unūcandū
hēm̄itice cōuersatiois cre
plū: ad nos stili hūm̄ artia
lū cūoco? ut quib; p̄m̄ordū
incipientis incenditur: in

eos eam consequenter patra o
 pusculi clausula terminet.
Videtur igitur qd seculiter
 hec vita ptranscat: videtur
 qd mundus vicinū sui termi
 nū iudicis iā euidentioribz
 clamat. **T**ellus enī genita
 libus effeta hūioribus quodā
 mō iuncta aratrū tolerat: dū
 ferre fructu cultoribz suis ne
 gat: et velut anilis alius
 dū sanguis in corpore vidua
 marcescente frigesat: eam
 si procreandi studiū nō desu
 cit: ad gignendā tñ sobole
 nō assuegit. **A**qua eam nich
 ilominus sterilitate patitur
 ut iā piscatorū rethibus im
 pendū denegat: dū inopis
 capture questus duris p ele
 mentū liquidū laboribus nō
 respondit. **N**ec te aer olim fecit
 de pretereā: qui nūc dū dui
 sis tendiculaz argumentis
 in volucru captione nō pro
 uenis nimirū aucupes casso
 labore frustratos ad exercitiū
 rurale imittis: ut quos didū
 ad sublimia captandis tuis
 muncibz faciebas intentos
 iā ut meminerūt cui susten
 tande vite ad munitū de
 beant. alūpne terre reddis
 obnoxios: quiqz tūc largi
 quelibz grossiora edulia tu

is iubeas delicias cedere: iā nē
 ad te manū itrahens vilia
 facias oluscula velut acura
 tas epulas mensas diuitū
 infartit. **M**undus itaqz
 predictū est qd longo lassat
 tus iā senio pūcta sua mē
 bra probabiliter iudicat:
 qz cursus sui terminū diu
 aus nō elongat. **H**uc acce
 dit qd hoies nūc in iuuetu
 te senescūt: et iuuenili ad
 huc decore vernāt. in tem
 pestiuus canis vertitē sparc
 gūt: nimirū quos p pua
 dictat etas imature venus
 tatis adhuc flore vivescē:
 sener mūdus quodā violen
 te auctoritatis imperio secū
 precepit deareptos appare
Quō fit ut sicut cauerno
 se arboris poma mor ut p
 ducta fuerit aī maturita
 tē corrūit: ita nimirū ho
 mines acerbout ita dixerū
 eritū pūis qd ad etatis ple
 nitudinē veniant morū
 tur. **C**ūqz ita mūdus prece
 pit et protin' pre oculis
 imūctē sui cursus muret
 occāsu hoies eam cotidie i
 maturo preuētū rapiant
 interitū: qd restat nisi ut
 hoc breui pūcto quo viu
 m' lapsura queqz velut

ia lapsa despicere et ad ea que
pmanent pleno feruore me-
tis studemus desidio festina-
re: Ecce non leuia currentibus
prima ponuntur: et ita uicis
nri stadium cottidie breuiat.
Nulla ergo pntis uite offe-
dacula nri cursus iter impe-
diat: nullas nobis moras
carnalis illecebre torpori
nectat. Quisq; ia ad pms-
sa munera pspicaces fidei
oculos dirigat: et abruptis
ignauie uinculis obuian-
tia queq; terrene pmanen-
tis obstacula robuste spei
transcendat. **E**cce
enim qui de longinquo ueni-
uerat: manu ia appropin-
quantibus porrigit: et quasi
teneros filios uallantibus
nutantes populiq; firmat:
blande q; ac leniter in gre-
mii sue caritatis iuitat.
Adeamus ergo cu fidei
a thronu gratie arripia-
mus tante insignie pnta-
tis: et si temeritatis fuerit
querere non promissu: pudo-
ri sit nolle suscipere uel obla-
tu. **D**edignemur ia cenosi hu-
ius mundi lutu sepius cor-
poraliter terere: aut amore
deo inspirante didicimus
liberomentis pede calcare

Ab eorumque que non diligit
animus: ipse etiam corporeus
i primatur incessus. **I**n-
dignu censeamur uisitati-
onis nre frequencia: qui
de nra glisat triumphae
ruina. **I**mmuacuas mentis
ipa quoq; testetur absentia
corporalis: ardeo nros nec me-
reatur ille disausus: quoz
fedare consuevit obtutus. **S**ol-
q; insidiaru suaru foueas in-
cedat qui nris assidue gressi-
bus deceptionu laqueos pa-
rat. **S**ic frustratas fraudu
suaru exambias luceat: du
nobis in pace quiescentibus
nocturne nre professionis
aditu callidus insidiator ex-
plorat. **S**ufficiat aut nre dis-
ausioni diuini campus clo-
qui. **P**er huc campu iugiter
gradiamur: in eo delcabiliter
spaciemur: licet illic liberis
gressibus p patula sacaru
historiaru planicie curre.
Possumus etiam p mustace intel-
ligenae profunditate: quo-
damo pceptoru illuc mon-
au celsitudine epure. **I**lluc p
fruemur fidelu amicoru
dula colloquio: illic diuersi
apparatus epularu q; celestiu
iuge conuiu. **H**is dapi-
bus inhians fidelis aia assi-

que leonibus alimento vegeta
 ta robur accipiat: et purissi
 me oronibus adipe saciata pi
 guescat. **N**elinquat: fames
 seculi fastidientibus conuiu
 u dei. **N**os aut illas didia
 mus epulas esurie: que et
 famelias sacietate assolent
 cu iocunditate tribue: et saci
 atis nesciunt fastidium gnare
Que nimiru epule et me
 tis nre stomachu suauiter
 replent: et cu doctaru scel
 sibus nichil debent. **N**ichil
 eni de se proorsus egestionu
 rlinquunt: si ad prebendas
 vires poim se venaru poros
 auctorum q visceru penitru
 terna diffundit. **H**ys itaqz
 celestis mense dapibus mes
 intenta inexplabiliter vacet:
 hys oculus solerter inuigilet
 lingua articularis stili verba
 parrent: cor que legitur in
 telligat: et mysteri latentis
 archana ruoluat. **H**oc pabu
 lu sacra aialia passidue re
 tractiois studiu iugiter ru
 minet: que nimiru a ventre
 sac ad medone guttur sepius
 iterata meditaco rduant
 has inq dapes mens ieiuna
 semp esuriat: ab hys uo nuq
 saciata recedat: si quo ma
 gis expletur: eo rursus ad ca

ru appetitu audius accedat:
 sic q ocs sensus nros circa istas
 vitales epulas occupemus
 ut cunctis causaru seculariu
 negocijs insensibiles facti de
 mortu mudo soli viuamus
 deo: quatenus ipse auctor et in
 structor felissimu huius seculi
 illis suis conuiujs nos dignie
 tur assare: qui ex ore verita
 tis merebant audie. **E**go dis
 pono vobis sicut disposuit in
 pater meus regnu: ut edatis
 et bibatis sup mensa mea in
 regno meo. **Explicat liber de
 cotceptu seculi. Incipit cau
 satio eodem petri damiani
 prelatiure suscipiende.**

Dilectissimo glie
 do floretine au
 tatis epo et apli
 te sedis electo: et
 vurge assue hildebrando: petri
 pado: mochtus seruitute ferut
 q i rimandis reru desiconue
 naturis: hoc lunabus natura
 liter insitu: qz cu post terga
 respiciat: protinus illu qui pre
 cesserat obliuiscitur. **C**ontinuo
 videlicet et mens simul poit:
 qd oculus vide desicit. **E**t cu
 hec belua tanto visus acumi
 feraru genus o precellat: ut
 et lapideos penetrne pietes
 valeat: hoc laborat vino: qz

Vertical marginal notes in red ink, including decorative flourishes and small text fragments.

quodam illud e a quo semel
oculos auerat: ad meoia p
modu no rduat **Quoru** vi
delicet aialiu quada vobis
inec stitidone dicere: nisi
me magnitudis vie ruenaa
prohiberet **quu** e eni q ta
aaita prudencia imo qd lon
ge glouosius est ta sincera
et feruentissima caritas que
me suscepit affectuose pnt:
nuq sine p silu sine p vbu
visitare dignat absentem
Douo qm a vobis scpta no
mereor si in ai alys negotiu
ageretur dicere q illa qua
apliis dicit caritatis epistola
no e apud vos in tabulis cor
dis carnalibis scpta: silens ut
aut certe crasa **h**du atte
do quid loquor: considerandu
est nichilomin⁹ quibus lo
quar **Qu**appter du va loq
di libertate no audeo: or di
gnti suppono **Qu**erela igit
er postulationis hucusq de
ducta: in qua ppenius ai
mus scater breuiter infera
Bndicta oipotentis dispen
satio conditoris q ad vos
nuq ascendens duoru epif
copatuu vni r gendi alteru
us visitandi mole depress⁹
pcepta alpu uiga tras
nisi: mor q sarana tbula

nois abieca: exonoratus et
liber ad dilectam solitudine t⁹
fugitius postlunio repedi
u **lib**et itaq sub quad men
tis enargia: q diu stupibus
attatos agnue pedes: duris
q cathenis edonutis subleuare
ceruices: illud q phetia ala
arter decantae **Dis**rupistis
dne vincula mea: tibi sacr
ficabo hostia laudis **N**ostis
plane certu q tenetis her in
me pucta fuisse onera: no
suscepta: et ut ita loquar: re
caaculu no ingressu s violen
ter oppressu **Qu**app occasio
nacta pondus libent abieca: qd
ultrone qm no subu **E**t q
vos aplica sedes vos rona et
clesia estis: ad deponendu red
dendu q qd baulae ne qua
uera: integrum in visu e: no
adure fabuca lapidu: sic os
potius in quib viget ipius
cate sacramentu **S**ub psecu
tione quippe uduca: vbitu
perat apli illic ee pmitia
dicebatur eam **N**uc eam ai
smon ille veterinosus vde
licet trapezeta malleos et
marte reparat: ai rona vi
bem velut offiana sibi per
monetarios pestifere nego
tationis vsurpat: quo vos
petrus vobiscu fugiens at

trahit: illic eē rōnā eāam oī
 bus uodubitatē ostēdit **U**n ego
 aī eāstiaū vobis rēgimen re
 nūciare disposui nō errauī: q̄
 romane que vobestis eācē qd̄
 sūū eāt digne restitui **E**t ut vo
 bis me confessū eē confitear?
 p̄ hac refutatione centū āno
 rū penitētia mī eōsequēter
 tūicta: p̄ illa nimirū rēmedia
 que monastias sūt rēgul' isti
 tuta **S**i parū videtur vob
 eāā sup̄ addite: vltro eāā et
 carcerali si placet custodie
 mācipate **P**ost tot quippe va
 gatioēs et noīe libertatis
 excessus. quid restat? n̄ ut
 me r̄ignatiois atq; silentiē
 sua coarceat: **S**ilic forte
 blandus ille tyrānus. qui nī
 neroniana semp̄ pietate cō
 voluit. qui me colaphizādo
 demulsiit qui me certe aguli
 no ut ita loquar vngue pal
 pauit: hāc querulus erū
 pat in vocem **E**cce latibulū
 petit et colore p̄nīe romē sub
 terfugē querit accessū lucan
 ri minatur de inobediencia
 oāū et ceteris in bello uenti
 bus hic sibi de geneis vmbre
 querit opacū **S**i hoc ego sāt
 to sathane meo respondeo:
 qd̄ filij ruben et gad morsu
 ductori suo respondisse nos

cuntur **N**os inquit armati
 et accincti p̄genus ante filios
 israhel donec introducamus
 eos ad loca sua: puuli n̄i et
 quit qd̄ h̄c possumus erūt in
 vrbib; muratis p̄pter habita
 torū insidias **N**on r̄uertem̄
 in domos n̄as vsq; quo pos
 sideant filij israhel heredita
 tē suā: nec quidq; querim̄
 trans iordane: q; iā habem̄
 possionē n̄rā; in orientali
 plaga eius **H**oc itaq; mō co
 mitaturus quidē vos arma
 corripio: s; vobis duce xp̄o p̄
 bella victoribus mor̄ recedo
Hoc igitur dicā electo d̄ni:
 qd̄ berzellay quoz galadi
 tes de rogelim dauid locuto
 ē regi **P**aululū procedā fa
 mulus tuus ab iordane te
 cū: obsecro ut r̄uertat serus
 tuus. et moruar in ciuitate
 mea **H**ic michi fortass
 obiatur: semel acceptū di
 mitta regimen nō licē **A**d
 quod breuiter dico qd̄ senao:
 q; plerq; pontificatus iura
 nō deserūt et de sinistris sūt
Quotq; autē legimus r̄nā
 intentione dimisisse: certa
 spes est eos de eāna cū xp̄o
 societate gaude **N**eq; hoc di
 cinus ut passim deseru ep̄nā
 tū liceat: n̄ videlicet r̄ficu

nātas magna cōpellat. **E**nūvero beatus valerius dū
sibi prouocō successorē: mag
nū augustinū pponēsi ecclē
intronizauit antistite. **C**lu
adius ficolens epūs dū pro
pinquū sibi met obitū imi
nē cognoscat: ad cenobialis
portū cōuolat ordius: ac sa
cerdotalis infulas dignita
tis mōdū mutāt in diu
is. **E**t ut noueis quod sibi cō
uēctio ista cōtulerit: sicut
auctentica registri phibet
historia sub ipō migrantis obi
tu spūs sancti grā letissimo
ē lucebat in vultu. **C**ui nūm
rū et anq̄ morētur brūs a
postolius andreas apparuit:
et qua hora migraturū eēt
ex corpe nūcāuit. **Q**uid bea
tū a delbtū martirē dūā qui
nūmū qm̄ boemienf ecclē
postposuit cathedrā mōchū
indues: tūphalē martiry
meruit iueniē coronā. **V**t q̄
et industria de ceteris sylea.
quidā scūs penitēs au me
ad pns vocabulū fugit. iā
ante septēniū fere epātū di
misso tandē angelo visitan
te preapitur ut ad epātū
ēdeat: si r̄ausat donec āmo
nente eodem angelo. brūs
aduēit sub celeritate r̄mi

gnis. **S**ic itaq; ne deceptio po
tuisse forte subape: etiā tūm
formidās huāno cessit impio
qui ad angelicū prius orati
lū rigidus stetit. **E**piscopus
caā ille samēsis qui solū
pontificale deseruit: et far
sen mōsteriū cōcepta sacer
dotali dignitate construit:
q̄ nobilis in xpō vir fuit res
tis est antiqua traditio que
sanctitatis ei insignia cele
brat: testis modna deuotio
que piā ei mēoriā in bndōe
frequēt. **Q**uāti saluet q̄
prius. qui postmodū in ea
dem sede vsq; ad vite t̄minū
p̄durarūt: et t̄m̄ op̄erosū
fructū deo nullatenus actu
lerūt. **N**ec te bonitate p̄ete
reā qui hac dūtr̄eat occa
sione p̄cepta qm̄ de manu
regis laya videlicet hoīs. t̄
ditione ecclē te suscepisse
contigerat cathedrā cōtēp
sisti. ad remotioris vite cus
todia te protin̄ contulisti.
Quid rogo iste facēt. si tor
menta quib; n̄t̄ cruaant:
epi et ip̄e p̄ferret. si sauto
rū et lanceatorū turme p̄
equitantis terga confluc
rent. si eū t̄p̄ gentilis mili
tie dūcē in proactū portū
armati v̄ndiq; manipuli

constiparet. et que deicent
 iuenter incedi ai cyoro psal
 lencau audie cogereur hinc
 in pstrpcau finitais armo
 2 Vn fit ut nro pontificem
 no comitentur ut dignu e
 diuisi cleucox ordines ficas
 tra potius et armaia telis
 vibriatibus bellatores Pen
 semus caa quale hoc sit quia
 hec nonnulli et iunia pferut.
 et ai eos quos tolerant pre
 dy ac facultatib; ecclie velit
 nolit curius emut. Cotidie
 igales epule. cotidie apparu
 tus. cotidie nuptiale conuiu
 u et vn refrigeriu debuerat
 indigentes. rubenau tabula
 u recreant gestatores. et ai
 epus dispensator q; proxim
 debeat ee pauperu ad eoru
 mesam affluentib; delicijs
 alieni ructat. ai illi quoru
 est tota substacia proail ex
 clusi famus inopia contabel
 cant. Inter oia porro hec ma
 la illud excedit. et diabolica
 ppe modu videtur equae ne
 quicia. q; pedy in malicia
 profugatis. oi pposioe ter
 ranu insup caa et deame ac
 plebes adduntur in brifiau
 seculaibus. Que pfo libera
 litas inhonesta et indigen
 tib; adimit vn viuat. et

diocesanos caa deterret ut
 decimas no psoluat. vna
 salices res et illis subtrahit
 corpale subsidu. et istis pu
 culu prouid; aiaru. qd totu
 in male munifia caput re
 dundare nullu dubiu. si in
 eu ad ppaia vaitas trahat.
 no naitas aliqua copellat.
 Et quide plurima suspectu
 que de eporu ml'upliab; e
 rupnis apponerent. nisi me
 epistolaris copedy regula p
 hibet. H; o facin; adeo me so
 la sedes aplica auant. ut
 ab hys oibus me dicendis
 auertat. In qua nimiru
 sede ai amirari soleamus
 euende maiestatis antista
 te. nnt despicabilis psona
 cernim; in cisione **primu**
H Et vena **exepu**
 bilis ille vir exp
 tus fucat. p; vide
 licet asparens epus qui
 epatu dimisit. et de scla
 uonico regno italia nau
 gans litoribus aconitane
 vrbis applicuit. Hic in du
 tota ai se regnu euencia
 conquestus exponet. ac mo
 leste iniquitudois tediana
 aaret. inter cetera vnu
 intulit. qd vos late no pa
 aor. Quidam inquit degener

quidē moribz s; maiorū titu-
lis insignit; sui grūis con-
sanguineā nuptiali sibi
fede copulauit. **Q**uid plu-
ra? **P**hibitus pstitit? exco-
municatus adhesit: totū pccatū
tice censure vigore nuga-
z pccitū fabulas deputa-
uit. **C**ui certe hoc ad diu-
ne indignationis iudiciū
contigit: ut panes de nup-
tialibz mensis in plateas
an̄ canū ora proiecti nūme-
tangerent. **I**nsup odiu-
ne ad aduersionis pceda se-
uicitas. **D**ū rigidos stat.
dū pceptus se sacerdotali-
bus nō humiliat qui vigila-
re sibi met ad salutē noluit:
in cubiculo dormientem re-
pente de celestibus irruens
fulgur extinxit. **S**ic sic di-
uini furoris exptus ē mo-
riendo sententiā: qui vulne-
ri suo dū adhuc uiuēt ad-
hibere contempserat medica-
nā. **H**oc aut dixim; ut q̄
sancte auctoritatis vir
ille fuerit qui ep̄atū dese-
ruit monstrarem. **S**ecūdu
Et dū ista ex-
prosequim; illud
caā nobis conse-
quēter occurrunt. qd̄ et ip̄e
nobis nup̄ uenēabilis hil-

debrande dixisti? et q̄ nō
magnopē huius uideatur eē
negocij qd̄ vsatur in māibz;
tū dū quolibz hoc amabit
dum; ne vorago funditus
obliuionis absorbeat: q̄ rē
fluctuagā parillulis allu-
gam; **U**t enī te etulisse me-
mini: hec tibi ut eiusdē v-
ba ponam; au; dā ecclē
narrauit ep̄us. **C**ū inq̄t
in galliā p̄bus auctā e-
p̄scopo comitator incedere
et imnēte iā iā r̄fectiois ho-
ra. ille quō in q̄ decenter
apponēt nō habet: estuac
cepit et anxie querē vñ in-
poss; in itinē pōitus subue-
niē. **C**ū p̄ hunc indigenaā
stingeret. illinc caritas ai-
mū dilataret: in arto pōi-
tus qd̄ p̄sus ageret igno-
rabat. **C**ū ecclē r̄pente gru-
es ut lram̄ iūcē congruē-
tes exprimūt. parili q̄ seric
q̄ diuisa uterq̄ sub duce
castra cōponūt: sup̄ ver-
tice nobis turmati volita-
re ceperūt. **T**ūc ep̄us in
feruore foci constanter e-
raus ait. **D**ne p̄cepe vna
de grūibus istis ad nos
deici: ut seru; tuus de bñ
dictiois tue munē satiffa-
ciat caritati. **Q**uia exau;

ditiois diuine celestas vrbu
 ore depromit: p̄tan nou p̄u
 corpis gr̄us demergitur an ora
 n̄a terraten sic q̄ fides que
 p̄ d̄l̄cōne op̄abatur impletur
Hec tibi i ferenti cōtinuo p̄at
 tatus aio Erat spiritalis il
 le ep̄us: Tu ut nescio quo p̄at
 to d̄ d̄iceras. carn̄ p̄e viuē
 hominē r̄d̄isti: ut liquido p̄a
 teat nō vite r̄at̄cōne: s̄ fide
 caritati cōiūctā hanc optinu
 isse virtutē **Tertiu exēplū**

Hodisti etiā quia be
 ato leone scdis apli
 ce p̄sule i fente cog
 noueras: eque carnalis et in
 considerate cōuersatiōis sacer
 dotem eratisse qui tantā fidei
 gr̄am a d̄no fucat consecrati:
 ut virtutes ac signa frequē
 ter oñderet **U**ltro etiā cū mag
 ne auctoritatis impio: et ob
 cessis corpibus demones effu
 gabat **I**nter q̄ n̄m̄itū signa
 virtutū et illud aliq̄n̄ conti
 git: ut eode sc̄e meōne leone
 p̄nte demoniacus astutasset
Cūq̄ p̄efatus sacerdos ne
 quiae sp̄m̄ abie p̄caper: ille
 aut quibusdā verbis puica
 as sup̄bie i sultaret. tunc d̄ p̄
 nomen xp̄i terribiliter adu
 ratas reuati vltra nō potuit
Cūq̄ caput miseri hoīs huc

illuc q̄ conuertet. capillos in
 altū pauendo quodā errore
 subriget: os q̄ ad euomen
 dū quibusdā conatibz ap̄uet.
 p̄tan se obieat sacerdos: ne
 quaq̄ inquit p̄ os egredie
 ris ut niteris. oīno frustra
 bitur qd̄ moliris: p̄ postero
 ra te exire p̄capiō: nā oue
 tibi aditū nō p̄mitto **P**ordi
 dos igitur meatus imūdus
 habitator egredere: et fedā
 post te ut dignes vestigia
 delinque **D**ix verba cōpleue
 rat: et nequissim̄ sp̄us fluyū
 ventris eiectus ē **Quartū exēplū**

Huis itē ep̄us oppido
 ficiens vinū sibi af
 ferri p̄cepit **C**ūq̄
 p̄nterna totū qd̄ erat in vas
 culo funditus exhausiss̄ in po
 culū et ep̄o detuliss̄: eate pau
 per importunus illud sibi da
 ri p̄cibus flagitabat dices:
 q̄ p̄e ariditate iumua n̄ bi
 berec cōtinuo resp̄uaret **E**
 contra m̄ster asseribat nil
 se in vase i s̄idūū r̄liquisse:
 et in eo loco vinū aliud i
 periri nullaten̄ posse **I**n hīs
 fortis ep̄us angustus dep̄
 hensus. cū hinc videlicet
 sitam differre nō posset. illū
 aut se bibere alio p̄ditan
 te impū iudicaret: aut it

se a se fratri q̄ laboranti in ne-
cessitate succurrit: precepit i-
gitur paupi vinū dari. **S**ed iā
quo spes bibendi oīno defecit:
eos itas ep̄i atrocus seuebat

Mandauit itaq̄ mīstro ut vi-
nariū vas iquireret: si forte ali-
quā consolatiois stillā ul' p̄p̄i-
guā iquireret. **Q**ui diuicius ab
negās nichil q̄ se seruasse con-
stanter affirmās tandē nō spe-
erāis si impio magis oppressus
paruit: et vas qd̄ vanaū eliq̄-
rat vino plenū nūmū amura-
tus iuenit. **Quinti exēplū**

Abbas quidā ut n̄ r̄-
latū ē suauis eduly
concupiscētia ductū
naupredā sibi precepit acquia
Cūq̄ mīster dicit hoc genus eo
loco difficile i p̄ui posse erant
qui dicit: vna tantū in vena-
libus naupredā se didisse po-
sitā nullo pacto mun⁹ q̄ digni-
tā nūmōrū papicisū soldis
coemēdā. **I**ussit abbas nūme-
mū pecunias: cocorū autē dili-
genā p̄fectus et laute decoc-
tus abbati p̄sas apponitur.

Si atq̄ tangeretur eae pau-
per ad ianuā hoc potissimū
sibi dari qd̄ abbaa eēt appoi-
tū ancie postulabat. **Q**uor ut
eāt integrū piscem nichil he-
sitans vir dñi mittit ad pau-

perem. **I**llico paup̄ qui videba-
tur cū ipā parapside plena
piscē in sublime se extulit: et
liberata manu velut euenū
portās celū cūctis videntibus
penetravit. **V**n liquidō com-
probatū q̄ qd̄ indigentibus
datur deotū mittitur: et qd̄ i
sūmū paup̄m occultam in ce-
lo i ponim⁹. **I**llud eadē qd̄ n̄
addim⁹ q̄ q̄ nō sit miraculū:
ab edificatiōe tū cui faulat
et qd̄ scribim⁹ nō ē alienū.

Ep̄iscopus **Serui ex^m**
quidā lampredā sibi
parū precepit

Qui paulo post dū inter ipā
mīstrū solepnia sacris alta-
ribus deuotus astaret: eae
lamprede mēdria ille rebrosi
gustus eū teptauit affectu
Ille ut eāt insignis animi tūa
se pati posse in obtutibus oc-
culi et oīpotentis insptoris
erubuit: expletis q̄ i gressus
officijs febreiāi aīe piscem
paup̄i tradendū eē manda-
uit. **S**ic profcō canuā vo-
luptatis que sub mēsa corpis
utāq̄ potuiss: viuē: ad scā
scōrū ipudenter rēpēns pe-
niteae fuste mactata meū
it interire. **Septimū ex^m**

Pilup quidā p̄ fami-
lias vniū dūtarat

nūmū in loco possidebat: que
 ad emendū qd cū pane cōdēt
 expendē gestabat. **Cūq;** sit et
 arduus a launocibus alimentis
 hoc diu negotiū in mente ver
 saret? interī paup aduēt: mi
 sericordiā postulauit. Ille he
 rens aīo velut in quodā cat
 ai mediatullo constitutus. **Nā**
 si daret carni metuebat afflic
 te: si rituēt culpā inaurē for
 midabat denegate mīe. **Can**
dē viat spūs carnē: et euuā
 gelicā imitatus viduā sub pau
 pis spē bono debitorū deosua
 fenorat q̄ritate. **Hedit** domū
 panis qui solebat apponitur:
 paup quidē mensa si bona
 spe diues eat consāa. **Dāpnū**
 siquidē carnis cōpensabat lu
 tro pietatis. **Cū** ecce vir qui
 dā ignotus et que antea nū
 q̄ viderat festinus et anxius
 ligatos linteos in manū eius
 viginti denariorū solidos
 posuit? dices q̄ sibi a dno suo
 missos: t̄p̄ qui ab eo expect
 taretur inuictanter abcessit.
Cūq; hic attonitus vellet inq̄
 rē ille disparuit. **Idcirco** aut
 noīa hoīm nō appono? qm̄
 ordo parte rei faaliū hesit aīo:
 noīa nō curis alijs inuenta
 bus fateor interceptit obliuio.
Et magnope curam eē au

cupes noīm dūmō nō eradat
 series et ordo gestorū? q̄ip̄ et
 hec gesta que scribimusq; in
 transitu audie nos contigit:
 vtrū inoffensam fidei lineā
 teneat certū poīa nō habem⁹.
Ne igitur sine noībus diges
 ta narratio nareos fastidios⁹
 lōribus contrahat: a talibz
 interī supsedeo. **Et** certe salu
 brius est ut omīssis oībus
 ad me redeā me defleā: me
 iugiter meis ocul' anponā.
Ecce enī iā oculi caligant:
 et solito āplius flegmatis
 hūiores habundāt? et ruge
 subeūt: et densū ruuā qu
 que minantur. **Caput** de
 uig qd canis hatten⁹ spar
 gebatur. agneorā albore in
 uesat? vor rauat. virtus de
 fiat: et heu prochoolor sola
 in me diaorū radit ignorat
 penit⁹ senectute. **Et** uō totū
 die morte pre ocul' tenco:
 et iā tribunali tremēdi iu
 dias quodā mō p̄ntat⁹ as
 sisto? iā sub quadā mentis
 imaginatione. puer si spūs
 trua dultu et horrenda spe
 ac me sub extremo spū pal
 pitante terrabiliter impe
 tūt: iā sancti angeli blan
 di ac nuici qui auxiliē
 tur accedūt. **Octauū ex!**

Quidā poro nō longe
an̄ hec euenisse cōpe
ri: qđ dū michi sepe
mouet mente solet exagge
rāe formidine **Q**uidā nāq;
penitens sub peregrino hōi
in nr̄is p̄ibus exulabat **Q**ui
p̄quisitusque eū exulāe culpa
cōpellēt: cū cōiucaneos meos
quit ad ligna cedenda p̄ge
bam: et ecce trabalis mag
nitudois serpens duobus at
tollens squamosa colla capi
tibus sinuosis flexibus obre
pebat **Q**ui nos eo ambulātes
asperit: cōtinuo sanctillas
oculis et tāq; linguas exaci
ens ora trusulas in nos im
petū fecit **Q**ui protin9 cōiua
tor meus librata securi vni
caput absadit: mor q; fecerā
mentū ex eius maibus reca
dit **P**an9 serpens in furoris
rabiē implacabilē effera
tus in sublime se erigit: qđ
solū emāserat caput attollit:
auctore q; p̄p̄i vulneris mor
dians apprehendit **Q**uē mor
ut inuasit sinuos eū spiras
īplicauit et inuoluit: totū q;
suis viribus vendicās int̄
subterrance specus latebras
asportauit **S**z dū tanhere
tur ille qđ solū poterat me
flagitat: in me clamoras

vores ingēinat: ut ul' ipē
promptus adiutor acurre
rē: ul' scauri que in meis e
rat maibus porrigē festina
tem **E**go autē infelix et de
gener vltibus flānis obnor
ius et ipē potius a serpenti
bus mīto deuoandus: ve
in homiade contremui: et
cū maibus eēt agenda tā
nō pedibus fugā parau
Ideo q; a sacerdotibus iūit
tū in hoc exiliū patior: me
quit iūera mortis illi auct
torē deflere compello: **Q**ue
nimirū gemit de calamita
tis historia ita totū cor meū
tremefiat et concutit: ut i
mensā cordis mei formidi
nē nec shilo tradē nec valen
sermone proferre **A**leditor
enī sepe ecce hō et bestia duo
piter in spelūca: nō media
tor iteruenit nō creptor ac
cedit **F**erunū sane cor pietas
nō emollit: presertim cū ra
bide voracitati hoc eā sup
additur: ut illate cōmmele
grauis vltio compensetur
Queso que rī hui9 tūc spes
erat v̄mo que mēs miserū hō
mūs eē poterat: cū preda fac
tus eēt hosti nescienti mise
ren cū euadendi spes nullā
supēēt: si potius auentis

denabus in esam traditus
 feruā p̄tū in gluuē saa
 aret **H**uius ego formidolosi
 casus speciem i meā sepe
 mente depingo: mor q̄ d̄ra
 conē illū totius crudelitatis
 auctore quō rapiat ac deno
 ret aiās pauca considera
 tione p̄tracto: illū sepe v̄si
 culū repetens quē p̄pheta
 cantabat **N**eq̄n rapiat ut
 leo aiām meā: dū nō est q̄
 i dimat neq̄ qui saluū fa
 ciat **T**am breuis sp̄tura
 q̄ longā formidandi mate
 riā sanis mentibus prebz

v. cxiij

Dico aut et an̄ an
 nū in nō longinq̄
 ab hac regione vil
 la contagisse dicitur: q̄ qui
 dam agricola vir erūpente
 crepusculo mature surgēs
 enormis draconē magni
 tudis vidit **Q**uē q̄ lignū
 putauit: mor se sup̄ eū ad
 sedendū q̄ in trabe composu
 it **C**ōmota p̄tū bestia ca
 put attollit hoīem truento
 ore puadit: sic q̄ viuētem
 sub momento rabida voraa
 tate deglutit **E**t ut corda
 nostra grauior adhuc formi
 do contuat: atq̄ ad metue
 da sup̄ nos diuina iudicia
 pugil nos sollicitudo cōpel

lat: plerūq̄ videm honesti
 oribus ac iuste viuētibz
 v̄ris ista confingere: cū con
 tra caruales et incompōta
 videantur hoīes ut supra
 memuim⁹ etiā v̄ruiabus
 coustare **Decimū exēplū**

Iam ut nō diuina in
 morar: quidā ab ihe
 rosolymis i diens hoc
 sibi suis q̄ conuabz contigis
 se narrauit: q̄ cū itineris
 labore defessi secus viā noc
 te quiescerent: i pente leo
 terribilis dormientibus sup
 uēit **I**bi aut p̄c op̄ionis
 et honeste vite: qui etiā qua
 ter iā a dñice sepulture vi
 sitatione i dierat: soais vi
 diq̄ arā fufis medius qui
 esebat **I**ruēs igitur i ma
 nis bestia nēnē ex hys qui
 sibi paus occurrerāt tēgit:
 siceteros sup̄ siliens et t̄q̄
 p̄iecta ligna cōtēpnēs: solū
 p̄sbiterū signanter appe
 cū p̄capitanter iuasit: ce
 teris q̄ leonibus qui nō pro
 cul aberant predā suā cru
 entus venator exposuit **Q**uē
 clamitante et soais eius au
 dientibz horribiliter nuqi
 tante subito deuorauerūt:
 et e vestigio cōuatores ei⁹
 vsq̄ ad turrim in quā tre

me facti confunderentur sunt secuti
Et utique infirmis mentibus
satis videtur esse terribile: ut
merentes prima virga conar-
cent: et super eos qui digni sunt
gratia celestis iungantur disciplina

Illud etiam videtur
non dissimili **mirum**
dignum videtur esse
formidare: quod religiosum quoddam
pisanum diocesis abbatem referunt
te cognovimus dicebat plane quod
prima hac estate transacta
contigit ut esset in quadam tenu-
torum vrbis servus dei et
sancte conversationis et bone
fame: qui iuxta monasterium
in cella morabatur. Huc sa-
ne revelatum est: quod nisi prius
per penitentiam quatuordecim se a sua
pravitate compeisset: infra
quinta dies tota coram civitate
incendio subiaceret. Quum
mirum visionis sue monasterium
non solum episcopo civitatis innotuit:
sed per omnem populum sine mora
divulgare curavit. Illi autem
in pravitate sua malicia per-
durantes virum dei arbitrati
sunt delirare: et intentas dei
minas omnino perpicientes
dedignati sunt sua facta corri-
gere. Porro vir dei precavisse
va queque monasterium in re-
cessus abditos conveli: ubi

possent ab ignibus illibata
servari. Quod verbis imorum:
Tandem lugubris ille dies ad-
venit: et a septem vrbis regio-
nibus ultor ignis exoritur.
Et ecce monachi ad servum dei cel-
lulam acrie prorunt: cum im-
minente periculo non segniter
exire deposuerunt. Ille autem rati-
sat quod? diuino iudicio cum
ta committens: quod deo de se pla-
ceat imotus et spectat. Ignis
ergo globis in astra furentibus
cuncta occupat cuncta perdat:
et non solum cetera queque succu-
duntur: sed et monasterium heu te-
ret dicit ipsum quod servum dei cum
tota sua cellula conflagra-
uit. Quod profecto dei iudicium
non tam dissimulandum est quam
mendum. Quis est humane me-
tis intuitus diuinorum iudi-
ciorum penetrare valet abis-
sus cum sit vix terribilis in con-
siliis super filios hominum? Quis
enim credere potuisset ut is
qui per revelationem meruit
agnoscere future vrbis ex-
cidium: semetipsum ignoraret
flamma sua attronabus eru-
rendum? Hec igitur et hys
silia cum mente considero cum
subtili meditatione perat-
to: dum quid mihi adhuc in-
neat nescio tremefactis cer-

te totis visceribus obstupescor
 mor q; ad lacrimas rideo et si
 fletus aliquñ pre cordis duricia
 nō erūpit: mens tñ ipā meo
 re grauius contabescat **W**en
 do sepe quale sit insanaabilibz
 subiacē diaconibus: iūnicis
 infederabilibus intesse: in
 morte viuē in ignibus habi
 tāe **I**llud etiā quō ad crucian
 dos impios hoc pre ceteris e
 lectū sit elementū ut cū faul
 la diffiliens in quolibz men
 bro. ul' ad momentū tollerari
 nō possit: vltimes flāme mise
 ros hoīnes hinc egredientes ab
 sorbeant et infuute patens vo
 rar iehēna concludat **E**x quibz
 nimirū plura supeditat ani
 mus eloqui: n̄ me phibēt epis
 tolare cōpendiū diuiciis imo
 rari **E**x qua tñ occasione qd
 dā nūc r̄dit in mente: qd nō
 piget breuiter ānotāe **xiij. ex. m.**

Duo viri de p̄moribus
 fauētine ciuitatis et
 hoc seculo an̄ nō puū
 tibus egressi: audā dyacono
 simul apparuē p̄ visu **Q**ui
 nimirū ferreis casulis in mo
 re sacerdotū taloten' ad yma
 defluentibus videbantur in
 diti **P**auitatus aut dyaco
 nus vtrū ne inquit vos qui
 in illa vita estis iugiter domu

nū b̄dicatis: **R**ūderūt **R**os
 qui apud inferos eterno igne
 cruciamur: nūq; b̄dicam⁹
 dñm **P**lane qd sollicitudis
 mee pondus accumulāt et
 frater ille cui⁹ an̄ meminim⁹
 ut cōia p̄t tūc stabat cū r̄ue
 latiois p̄sagiū meruit: tūc ī
 aliqua culpa iacebat cū dis
 crimē incurrit **I**n lubrico si
 quidē poīta r̄pente plabim⁹
 et nūc mūdi sub momēto tē
 poris inquinam⁹ **xiij. ex. m.**

Unde et illud nūc ad
 mēōiā r̄dit: qd in
 benentane olim ve
 be constitutū audie me conta
 git **P**riiceps deniq; eius ciuita
 tis presbiterū habebat sanc
 te cōuērsatiois virū: et in di
 uinis officiis ac p̄cipue in
 solepmitate missarū uidesi
 nenter assiduū **Q**ui dū co
 tidie sacris mysterijs r̄ueren
 ter assistet: angelus dñi ex
 consuetudine veniebat: et
 vidente p̄ncipe sacramentū
 dñici corpis ex offerentis
 maibus assumebat **S**erup
 nalis ē vite hui⁹ lubrica et
 incerta condicio **N**am qui
 angelias fruebatur mūdus
 obsequis: in fede luxurie vo
 ragine plapsus est **Q**uid
 plura: **P**agendi sacri mis

terey tempus adueit? p̄sbiter
exigente consuetudinē foris
cōpellitur: siquiter intus
cōsciencia emordente torq̄
tur. **O**mnatur accedit. trepi
dat palpitat. tñ offerre pre
sūt. **E**cce angelus ut assue
tus fuerat adueit: et inspec
tante p̄ncipe spongiā infec
tam aqua sup̄ caput illius
expressit: totūq; corpus ei
tergendo purgauit. **E**xple
tis aut̄ misterijs candē spon
giā rursus expressit: cōs q;
sordes atq; squalores quos ex
torpe illis an̄ contraxerat mē
bris ei; oibus ut cū sup̄fudit.
Hoc viso p̄ncip̄s ammiratus
obstupuit: p̄sbiterū q; se
motis oibus secrete cōuenit.
Inquisitus itaq; p̄sbiter si
nouiter aliqd̄ cōm̄is admissis
set? p̄mo quidē q̄ phoresces
faciū abnegat: deīn male
sibi consatus ac p̄ncip̄is auc
toritate compulsius. tandē
corruisse se nocte preterita
in quādā eiusdem p̄ncip̄is
cubiculariā confitetur. **xiii**

In eadem rursus
vibe vidi monachū
cui nomē erat ma
delinus: qui nimirū iuxta
monasteriū degens cellula
inclusus siue solitarius dice

batur. **H**ic m̄ r̄tulit q̄ in sa
croscō pascali sabbō ī surrex
ionē precedente dñicā in ec
clesia quā frequētiē consue
uerat quatuordec̄ plus nu
nus lampades adornauit:
et aqua sup̄posita preter v
nā oibus oleū sup̄fudit.
Cūq; ceteris satisfactū eēt si
deficiente oleo vna emanēt?
petiuit abbate si impetrare
nō potuit: tandē in fide nō
hesitans aqua lampadē im
pleuit. lumē adhibuit: que
p̄ totā noctē cū ceteris nich
ilominus radiauit: et cū na
turale sit aque ut ignē sp̄
extinguat. illa fouebat. **C**ū
abbas aduocatus in testimoniū
signū virtutis ammiratus ex
pauit: sese q; oleū dedisse cru
buit nō confusus. **D**orro et ali
as quosdā mōchus ille diceba
tur oīdoisse virtutes. **S**i de il
li qui clausis ocul̄ securus in
cedit: et desuti hostis laque
os nō attendit. **N**am postmo
dū hic in luxurie voragine cor
ruit: et qui catenus magnē
tuerēne p̄ncipi ac ciuibus fue
rat habitus: publice virgis ce
sus. et sub inhonesti ludibuo
turpiter afficitur. **d**emulatus
Hec d̄orro dixerim ut liquido
patreat. q; in hoc vite mōdis

itine gradientibus multe
 supponuntur insidie: diversa
 occultus hostis scandala con-
 tegit. multa viscera struit:
 plures laqueos atq; tendicu-
 las nris cotidie gressibus an-
 ponit. **D**icit ergo michi qui
 voluit episcopare: plebibus
 te i gerendis expone. **S**i qui me
 ipm nequos inter tot gladi-
 os ac tela ptegerit: quo pat-
 to et alios possu ex captiois
 latenciu insidiaru laqueis
 expedire? **D**eponeda ergo e
 sarcina qua bauulae no pos-
 sum? melius q; e pondus
 abice: qua cu de memento dni
 cuo su seruus fractis teru-
 bus interie. **S**ufficiat nuc
 ad testoniu hoc solu ba iho-
 nini: qd necdu hora trans-
 acta sub oculis habuisse me
 memi. **D**u ei de otioso ecclie
 pastore tractaret. adiecit: il-
 lico inquit indignantis dni
 respensione ferietur. **S**erue
 neq; quare no dedisti pecuni-
 a meam ad mensam? ut ego
 venies cu vsuris exegissem
 illa. **D**o idem doctor. ptius
 expones aut: id e deposuis-
 ses ad altare qd ferre no po-
 teras. **D**u eni tu ignauus
 negotiator denarium tenes:
 alterius loci qui pecunia

duplicae poterat occupasti
Hoc ego sancti viri consiliu
 fateor libenter arripui: et
 onus cui compellebar abice:
 pmo pecunia qua duplicae
 no poteram negotiator igna-
 uus ad altare deposui. **F**uit
 olim hia clapsu est tpus: ut
 modeste pudor morificati-
 onis ifigne. digna seueritas
 et sacerdotalis genij valeat
 censura seruari. **N**am ut me
 solu digne coargua videtis
 ipsi q; ptius ut ad vos venio:
 ecce sales ecce facecia. lepores
 urbanitates ditatates do-
 lumia questionu aes q; verbo-
 ra manuu pestes insolenter
 erupit: que nos no ia sacer-
 dotes s; potius oratores ac r-
 thores. siue qd inhonestu e
 sauras onduat. **M**or eni ut v-
 ba conferim paulati queda
 lenoania confabulatiois al-
 terne surripuit: que omem
 aie rigore indecenter emolli-
 ut: et seueritatis robur in
 excelsu visu et turpia loca
 dissoluut. **H**inc est q mens
 extra se sparsa confuditur.
 aacs cordis obtunditur. iur-
 diuini amoris extinguatur:
 terror in alios et reuerentia
 sacerdotalis amittitur: et
 qd piculosius est recte viuere

de linea que alijs ad exemplū
pponenda fuerit nō teneatur
Ed si nos ul' pudore ul' me
tu in hec declinaē contēpni
mus: mor inhuāne rigidi
et quos hyronice genuerūt
trigres sarei iudicant. Sic
placo calamū nā ut turpio
res atterantur inepae pūdo
re suffundor: videlicet dena
tus aucupū alearū insuper
fure ul' scatorū. Que nimirū
de toto qdē sac'dote exhibent
munerū s; p'capue oculos
manū et linguā qī d'eri d'nū
sū effiaant sic q; conditos
et qī suau' sapiant. abos de
monū mensis apponūt. **rb.**

Hic plane si quid in
de vencabili floren
tine sedis epō conti
gerit icolo: alienū eē ab edi
ficatione nō credo. Dū aliqu
sibi eem comes itineas: des
ptinū tandē subcūtes hospiti
tū: ego me in presbiteri cel
lā semoui: is autē in specio
sa domo cū cōmeantū tur
ba ēsedit. Mane autē facto
ab vno in agazone signifi
catū est: q; predictus epūs
ludo p'fucit scatorū. **E**d
p'fecto sbū velut sagitta
cor meū acutissime pupu
git: et indignatiois vuln'

infurit. **H**ora autē que michi
videbatur elcā. conceō hoī
nē et vehemēter inueho:
Hoc ergo iniaū smois ac
ripiens aio. **L**ibrata manu
viegas exero plagas influ
gere queo: si sit qui teega
subiaat. **E**t ille inferatur
inquit culpa: non t'ausa
bitur puūa. **H**ecce ne mīy:
Tui q; eāt officij desperere in
schacorū vanitate colludē:
et manu d'nīa corpis obla
torem linguā inter dū et
pplm mediatorē. sacrilegi
ludibrii conuaminatione
sedare: p'feram cū cano
nica decernat auctoritas
ut alectores epī deponantur.
Et quid p'dest ei que
effiaat auctoritas dūp
nat: eadē si iudiciū extem
secus nō accedat. **I**lle autē
ex dūisitate noīm defensi
oīs sibi faacne scitū: aut
aliud schacū eē aliud alea
Aleas ergo auctoritas illa
phibuit: scacos uō tacendo
concessit. **A**d qd ego. **S**cha
cū inip' septura non ponit:
sicut q; ludi gen' alee no
mūe comprehendit. **Q**ua
inter dū alea phibetur:
et noīatim nil de schaco di
citur: constat p'ocudubio

annete

verūq; genus vno vocabulo
 comprehensum. vniū sūc
 auctoritate dīpnatū **Tūc**
 ille ut mutis est aī. et pspici
 as ingenu redditis vōibus hu
 militer acquieuit. culpam
 nullatenus iterandā recta polli
 citatione constituit. inuini
 gi sibi pniām postulauit
Cui mox p̄cepti ut ter psal
 teriū meditandō p̄curreret.
 ac duodecim pauperū pedes
 sub totidem nūmis matū e
 rogatione corū q; iēreatiōe
 lauaret **Hac** saluet rōne p
 specta ut qm̄ her culpa manibz
 potissimū et s̄mone cōmittit.
 lauando pauperū pedes suas
 poaus a culpe contagio manū
 ablucet. et impietibz alijs ora
 deflagus. pacem sibi cū dno
 que p̄ flendos iocōs offendit
 i formaret **Hoc** aut diximus
 ut q; inhonestū q; absurdū
 q; deniq; fedū sit hoc in sacre
 dote ludibriū. et alterius e
 menditiōe noscatur. **Xvi.**

Petere a dilectissi
 mi ut ad id puen
 am pro quo ista
 scbere p̄posui. de cetero nolite
 eē molesti. ut quietis portū
 in que xp̄o p̄ vos gubnante
 delapsus sū deseram. et spu
 mantes procellarū cumulos

confragosa voluā stilleam.
 voragine demio sulcare con
 tendam **Quāuis** enī ego
 miser. et ille sit sanctus. q;
 tamen par in quodāmodo
 cū samule fit causa. nō dis
 par. p̄matur sup verūq; sen
 tenciā **Ille** siquidē p̄cipa
 tus deseruit dignitatem.
 dauid tū vixit in p̄cipem
Nos eā ad ex' exemplū a
 postolice sedis auctore deo
 cupim' pontificem ordināe.
 ac p̄tin' a p̄p̄i pontificati
 arte iēcedere **Eae** dilassi
 mi dū vberioris vobis allo
 qui v̄ba p̄trari. epistola
 ris iēgulam breuitatis offen
 di **Si** quis igitur me lasa
 uose velit prolixitatis ar
 guere. arguat poaus im
 paacētē silenciū caritatem.
 nec ignoret q; illū est suc
 tanta prolixitas. vbi sic si
 li aurentis s̄q̄tor extendit
 arcuū. ut tū totū pleni
 pectoris nō explicet donū
Stephanū quoq; que int
 p̄mos in mente gestamus
 aīcos. in eplē calce subnec
 tam'. ut q; meōs nō sit i
 me mor obsecram' **Ille** nu
 serū petrū de matibus eru
 at hildebrandi. ad au' im
 perū magno petro patuit

actus herodis **Sermo de**
petri de floza et lucida

Huc dilectissimi
virgine gminat
ptas. adhuc vir
ginalis illa fecit
ditas celestiu segetu fructus
accumulat cu muliebus in
femitas no mo serū supat
s et mudi hui pncipem in
superabili mentis magna
nimitate eūphat Ad hoc nā
qz dei filius vnanis vidue
floze conceptus ē ut fermen
tu vetus in azima verteret:
et p carnē que vita fuerat
huāno genci victoriā tpara
ret Loucā quippe sibi et nrā
fragilitate cōposuit. in qua
exultans ut gigas et potens
ac fortis in prelio ptates ac
reas debellauit Sic itaqz de
infirmitate constanā de
captiuitate victoria de rui
na est ascensio procurata
Hinc siquidē factū est ut an
tiquu hostis qui sibi proue
nisse victoriā p vnu femū
decoriā applaudebat. p mil
tas se iam deuictū atqz con
fusu feinas erubescat Hinc
est qz nūc vsatur in maibz
qz videlicet succatissime is
te virgines floza videlicet
et lucida et pus illecebras
voluptatū et postmodum

gladios conceperit corcorū.
queqz diuissime pus fue
rant marures in oculto cla
ruerūt postmodū in publi
co Quibus nimirū illud
apostolicū congruit qd spon
sa dicit in cantibus **fascia**
murre dilais meus n̄ inter
vbera mea cōmorabitur
aura plane est spēs aroma
tata nimie amaritudis: qz
mortuorū cadauera condi
untur ne facile computres
cant Hinc est qz et ipius spō
si corpus a nicodemo et io
seph depositū mitta et aloē
conditur: et linteis inuo
lutū sepulture cōmittitur
Quid ergo p murre fascia?
nisi multiplex mortificatio
designatur: Non enī dicit
fascia murre ul' ramusail?
murre: **fascia** inquit mur
re dilais meus n̄ **Ac** si dicit
Quia in oī me cōsatione
morafico. et nullis iā ppe vo
luntatis opibus viuo: dilais
meus nō michi simplex factus
est ramus. **fascia** murre
Vn et predicator criminis:
ego inquit stigmata ihū in
corpe meo porto Ad quā vide
licet multiplicem mortificati
onē et nos scā hortatur dicit
Semper mortificationē ihē
su in corpe nrō artificentes:

ut et vita ihu manifestetur in
 carne nra mortali Ille ergo
 mortificatione ihu in corpe
 suo aratfert. qui de se sibi nich
 il relinquit. qui no sibi si epō
 in oibus uiuit: qui certe se a
 voluntatibus pprijs vndiq
 trua figit Hinc itaq dilais
 mirre fasaadus fit: qui in
 tuncis suis actibus se delut
 et tinctū prebens multiplicē
 quodāmo mortificationis xpi
 manipulū colligit Conant
 ergo beatissime virgines que
 dñū sponsū habentes. zelou
 piā nō nouerūt: et sicut per
 caritatis glutinū. dñā ex du
 abus aīnā conflant. ita de
 lut dno ore singulariter dicit.
 fasaadus mirre dilectus me
 michi Vbi et apte subiūgit
 inter vbera mea comorabit
 Remo dubitat int' vbera
 pectoris ee locū cordis Dilec
 tus ergo int' vbera virgū
 vbera comoratur: q' indefi
 acens eius amor ac desiderū
 et carū memoria nō deleat
 Inter vbera mea comorabit
 Camp diceret Qui in fasa
 adus mirre factus ē. pa
 maritudine compassionis
 inter vbera mea iugiter co
 moratur pdulcedine cordis:
 et qui me exiscas p' exem

plū suscepte mortis exaspe
 rat. p' infusam g'nam me
 intime suauitatis obdulcat
 Dicit de eodem sponsa iterū
 dicit Dilais meus caridō
 et rubicōdus elcūs ex multibz
 Caridōdus videlicet ex glo
 ua diuinitatis rubicōdus
 aut p' sanguinē passionis
 Electus uō ex multibus dicitur.
 quia ex omī sanctorū
 multitudine solus est qui
 dignus fuit audire. hic est
 filius meus dilectus in quo
 m' complacui Hanc dilecti
 pulchritudine venerabiles
 iste virgines. nisi oculis fi
 dei indefinenter aspicerēt:
 tot erūpnas atq' pressuras
 velut amarū atq' multipli
 cem mirre fasaadū nulla
 tens ptulissent Vbi nō nisi
 ad illū sūme pulchritudis
 accenderentur āplexus: ne
 quāq' de aula rēgis hēmū
 facerent: et inter carnales
 et lubricos hoīes oēs car
 nis illecebras p' tres fere ā
 norū ebdomadas iugis cō
 tinenae muratione trātarēt
 Erat enī eis sicut dicitur
 guttur sponsi suauissimū
 et totus desiderabilis Sua
 uissimū sponsi guttur in
 terior est dulcedo verborz

In vobis etenim christi quatuor
res intelliguntur facile superbiae.
pauca uero data est interiori
penetrare dulcedine. De qua
prophetam dicitur **Gustate**
et videte quoniam suavis est dominus.
Sed quod suavis est gutture: a
marum sapit in ore. Unde
scitum est **labia illius sicut**
stillantia mirra primam
Per labia nempe in gutt-
ura traicitur **labia ergo**
sponsi uerba sunt receptoris
Quae perfecto mirra distillat
quod per mortificationem et ama-
ritudinem carnis: puenien-
dum esse docet ad suauitatem
interne dulcedinis **Per hanc**
amaritudinis viam frater ca-
rissimi nunc cum beatis uirginibus
studeamus incedere: ut
cum eisdem postmodum ad
egales eterni sponsi nuptias
mereamur cum benedictione
dulcedinis introire **Ab**
huius nos etenim auaritate conuiuii
non falsa carnis dulcedo demul-
ceat: non laborum ingruentium aspe-
ritas frangat: non sarcina irum-
temporalium aggrauet: non filiorum
affectus vel carorum quorumlibet
necitudo tentet: non implacabilis
erga proximum ira praedat: non
acquirende uel acquirete rei sol-
licitudo estingat **Amputemus**

a nobis omnes uiciorum male pul-
lulantium spinas abigamus ab
oculis cordis terrene concupiscentiae
tenebras de cum beatis uirginibus
flora saluet et lucida elaboremus
florere uirtutibus. et in bonorum
lucere diuamur operum quatenus
per carum uestigia gradientes: dum
non heremus transitoris insecramur
eternis. et dum contempnimus mundum
pueniamus ad christum qui cum deo
patre et spiritu sancto uiuit et regnat
in secula seculorum Amen.

**Epistola petri damiani ad
gamgneses heremitas**

Natibus in gamgnesibus in
mugni heremico
statutis petrus per-
cator monachus
salutem **filius** sapiens ait
salomon letificat preteritum: filius
uero stultus inestitia est meri
sue **Qui** rursus ait **Qui** congre-
gat in messe filius est sapiens:
qui autem stertit in estate filius
est confusiois **Hoc** ergo ait
dicitur consequenter aperit
Uir quidam a medio
lanensi urbe progrediens
dum me quereret per uos tran-
situm habuit: sed et habitum
uobiscum ut ipse professus est
sub meo nomine concupiscit

Qui dū lassus iuue morā
 velut quiescendo potralhe
 ret. si ab exploratiois vīe au
 tōdia clausos oculos nō ha
 beret? nescio quos vestri am
 les nugas. et oiosa pēdit
 deluamenta. p̄funde: cū lai
 as eāā sauriles iocos et lud
 bua vidit verba misce **V**n
 factū est ut nō mō vos nr̄m
 q̄ p̄ter vos cōtubnū dē con
 tēpnet: s; ipm̄ cōsūiois aīm
 quātū deprehendi potuit fū
 ditus amissib; **A**pte saluet
 vita nr̄a fructificat ut nō per
 amfractus et iūia a iustiae
 tramite semp̄ ipā declinet:
 verā eāā alios a diuini cultū
 aggressu p̄sue prauitatis
 exempla deturbet **S**anis pla
 ne vigilanter attendim; q̄ ex
 p̄brationē p̄phete munitatis
 auduim; **P**ros nomē dei blas
 phematur in gentibus **I**llud
 eāā qd̄ de filiis hely scriptura
 testatur **E**rat inquit p̄cām
 puerorū grande nimis corā
 dōnō: qz detrahebant hoīes
 a sacrificio dei **D**oro q̄pluri
 mi sūt qui sic in turbulenti
 seculi t̄p̄ in spumosi maris
 procellis ac fluctibus ventila
 tur: ut si ad quietū hui; sacri
 ordis se conferant portū: ul
 latent; confidant p̄ie salutis

euadē se posse naufragū
Quātū ergo sanguis reusē
 qui sub sacri habitus scema
 te talem se p̄suscepte profes
 siois incutiā exhibet: ut que
 rentes accedē p̄uerse viuē
 do disturbet **E**uāgelica ni
 mirū illi sentētia congruit
 qua dicitur **Q**ui scandaliza
 ueit vnū ex hys pusillis: et
 pedit ei ut suspendatur mo
 la azimaria in collo eius et
 demergatur in profundū
 maris **T**ollerabilus enī fū
 erat ut solus in eo quē r̄li
 quit mūdi vertigine rota
 retur: q̄ multos nūc a salu
 tate stanoīs r̄uocaret acces
 su **S**i uero vita nr̄a tā praua
 videtur et squalida ut eāam
 carne vestitis hoībus ferat:
 qualis putas est angelis qui
 uigiter sup̄eminēt in spūalis
 mūdīe culmīe? qualis deo q̄
 et ipām sup̄eant angelicā pu
 ritatem? **V**nde et illud formi
 dolose pensandū est ne illos
 qui ad custodiā nr̄am deputa
 ti sūt angelos vite nr̄e fetor
 offendat: ut potius de nobis
 apud deū conqueri: q̄ sua nos
 debeant attestatiōe tueri
Illud quoq;
 de sanctitatis vīe p̄e
 conis notitiae nr̄e nu

per accessit: q̄ plena q̄ capi-
tula ad continēcie p̄tinēcia
disciplina. que int̄ vos r̄gula-
riter cōstituitur. ita nūc obli-
uioni sūt tradita. ac si a de-
lito quolibz fuerit op̄tione
mandata: videlicet ut vīnū
vtrōq̄ quadragesimali t̄pe
nō bibatur. nō p̄sas edatur:
ut n̄ p̄cipuis festiuitatibus
molis legumina nō terantur:
ut vesytine r̄fectioni pulmē-
tariū nō pareatur. ut oleate
fraxure rarissime concedan-
tur: et multa s̄lia que ma-
gis dolenda q̄ sc̄ibenda de-
creuim⁹. Nec mirū si hoc me
procul agente presumitur:
cū homo videlicet sub ip̄a
natiuitate dn̄ica me pre-
sente s̄ nesciente. nullū
melle sil' et dūif pigmento-
rū gencibus p̄batur. Qd̄
ut agnouitātomagis pro-
digij nouitate p̄ausus ex-
horui: quāto id in heremo
fieri ne audisse me quidem
catenā contigiss̄. Verū ista
dicentes. nec cū illis nos sen-
tire quis iudicet. qui prohi-
bent a vobis quos deus crea-
uit: nec ap̄lice contraue-
sentēcie qua nos mādurac̄
p̄cepit quidd̄ apponitur:
et nihil etiā dū qd̄ aum

graciarū actione p̄cipitur
Aliud est enī q̄ creaturas dei
bonas indifferent̄ asserim⁹:
aliud q̄ pudicie sobrietati
q̄ seruande castigationē cor-
porū p̄ouidemus. Bonū q̄
pe erat in paradiso lignū. a bo-
no saluet op̄ficat conditū: bo-
nū nichilomin⁹ mādurac̄
eodem instituyente p̄ceptū.
Sed dū bonū bono nō v̄nū
gitur: mors pan⁹ ex virulen-
to sup̄bie semē generatur.
Qd̄ enī fucat bonū p̄ natu-
rā. malū factū est p̄ inobe-
dientie culpam: et qd̄ ab aut-
tore fucat salubiter indit-
tum: hoc letale factū est hōi
p̄ vsurpate libertatis arbitriū.
Hoc p̄mi hōis peccatū fratres
mei ut cū pace v̄ra loquar.
vos iterare vsq̄ hodie nō de-
sinitis: si qd̄ vobis inhibuit
est. p̄ p̄uicitū lenocinantis
illicebre degustatis. Quoa-
ens enī ad hui⁹ mōi abū-
man⁹ inobedientie tendit
toacus proautoubio p̄mi
p̄tis lapsus iteratur: et
semen stupis erūpit cōse-
quenter in ramis. Sic pro-
fluente vena: cuius fonte
tractus respondet origini.
Hoc etiā me nō leu⁹
mouet: q̄ p̄ter

gresso nichilomin⁹ obedientie
 limite. elemosinas a seculari-
 bus indifferent⁹ accipitis? pos-
 sessionis v̄ie funiculos in man-
 ter extenditis: ut et cūcta bre-
 uis sermo concludat. in ocul-
 to simul et in publico fieri di-
 uites festinatis. **H**oc autē faci-
 entes amarissimis vos terre-
 ne cōcupiscencie p̄catoribus
 lateratis: et nō solū vobis. s̄
 et posteris v̄ris dulcedine qui-
 etis adimitis auarū secula-
 riū vos laqueis inodatis: et
 q̄d deterrimū est. pugnatōri
 semper cū secularibus ul' pot⁹
 seruiendi materiā cōstituitis.
 nō considerantes illud egre-
 gū predicatōis q̄d veris ab-
 renūciatoribus ait. **H**aben-
 tes alimenta. et quibus tegni-
 mur hys contenta sumus.
Nam qui volūt diuites fieri
 inadūt in laqueos diaboli
 et in tēptationes ac desidia
 multa inualia et nocua:
 que mergūt hōines in inte-
 ritū et p̄dionē. **V**bi et seq̄-
 tur. **R**adix enī om̄i malorū
 ē auaricia. **Q**uā quidā ap-
 perentes. errauerūt a fide:
 et inseruerūt se doloribus
 multis. **E**nūvero dona obla-
 tiones ab iniquo suscipere?
 quid est aliud q̄ p̄iā auam

et dantis squalore fedare: **H**ic
 enī scriptū est. **I**mmolantis ex-
 er iniquo oblatio est. **I**macula-
 ta: et nō sūt b̄nplacite subsā-
 nationes iustorū. **E**t rur sus
Dona malignorū nō probat
 altissimus: nec respicit in ob-
 lationibus iniquorū nec in
 multitudine sacrificiorū corū
 pro pat̄is. **E**t rucra q̄d pro-
 dest iustū orando edificare?
 quod p̄au⁹ festinat p̄uere
 viuendo destrūe. **V**nde et p̄
 eundem sapientē dicitur. **V**-
 nus edificans et vnus des-
 truens q̄d prodest illis labor?
Vn⁹ orans et vn⁹ destrūes?
 cui⁹ vocem exaudiet deus.
Dono autē ut quid diuitiarū
 luam congeim⁹. **A**n q̄ licet
 in nr̄os vsus expende natā
 modico contenta phibente
 nō possumus? in quos pro-
 digi nō valeant anxia sem-
 per sollicitudinē p̄quiram⁹.
Interim autē in carū cōtēp-
 tatione. solas infelicū ocu-
 lū nr̄orū illecebras pasca-
 mus: qm̄ eas intorquere in
 nr̄e nātatis impendia nō
 valemus. **V**n̄ et salomon
 cū p̄mississ. auarū nō im-
 plebitur pecūia et qui amat
 diuitias fructus nō capiet
 et eis: protinus intulit. **V**bi

sunt multe opes: multi et qui
comedunt eas. Et quid pro-
dest possessori: in quo erunt diui-
tias oculis suis? Quia autem di-
uitiarum sollicitudinem possiden-
tibus ingerant nec eos qui
escere se cure permittant: au-
diant monachi quorum certe pro-
fessio non sollicitudini mili-
tat si quieti. Idem salomon
Dulcis est inquit sepius
operanti siue parum siue
multum condat: saturitas autem
diuitiarum non sunt dormire cum
Preterea iam etiam si homo
violenter aut furtive non
rapiat. etiam si nequaquam me-
tendo uel arripuendo de-
cipiat: non leuiter tamen peccat
si duraxat alienam rem sum-
ptuiter concupiscat. Unde
est quod in cathalogo decem
ponitur preceptorum. Non
concupiscas rem proximi tui.
Cuius autem reatus sit alieni
iuris ambiguo: ut ex indus-
tria multa preterea dno
bona peccari dicebatur exem-
plo. Nemo inquit uanum pa-
ciatur. quia hominada aut fur
aut maledictus: aut alie-
norum appetitor. Cui enim
intus hominadas fures atque
maledictos qui regnum pro-
fecto dei non possident. appe-

torum facultatis alienae con-
stituit: quod graue crimen quod
dignabile sit ex collatione
similium euidenter ostendit. Quod
etiam lucidius accernitur:
si quod hys uerbis subiunctum
est subtiliter attendatur.
Nam protinus addidit. Si
autem ut christianus non eru-
bescat: quoniam ipse est ut in-
cipiat iudicium de domo dei.
Ut ergo de aliena peten-
tibus differam. non sicut
christianus sicut antichristus
pauldubio patitur: qui dum
alienis substantiis inharet
ingrumentis cum aduersitatis
sollicitudo perturbat. Christus
enim uenit semetipsum ac ce-
lestem gloriam tradere: antichristus
autem ueniens hominum
preciosam uidelicet substantiam
conatur auferre. Si ergo
qui aliena appetat christia-
nus non est. quia ratione monachi
dicendus est. Non dicitur
tamen quia quisque non sceleratis
sed honestioribus uiris a-
liquid hoc studio tollit ut
subsidia fratribus in egestate
prouideat. uel pro cuiuslibet
operi sumptibus exhibeat. siue
etiam quod insignis est. pauperibus
in necessitate succurrat:
hic non dicendus est aliena

impudenter appetere: si poius
 que corā sūt a fratribus in fra
 tres iuste trāsferre Ad hoc cō
 vnus ceteris diaor est: ut nō
 solus cōmissa possideat: sicut
 nō habentibus exogret: et nō
 tam pie q̄ iuste mīster ip̄e
 nō dñs. que sunt aliena dis
 penset **Vñ** ppheta cū diceret
Dispsit dedit paupibus: nō
 addidit mīa ei: s̄ iustitia ei
 manet in scailū scailū **Hinc**
 caā dñs cū de exhibendis eleo
 sinis loquetur: videte **inquit**
 inquit ne facias iustitiā vel
 tā corā hoibus ut videamī
 ab eis **Et** aut eleosine largita
 tem: hic precapue iustitiā vult
 intelligi: insinuat ip̄e cū p̄sto
 subiungit **Cū** ergo facis eleo
 sinā: noli tuba canē an te: si
 aut p̄p̄arte faciūt **Sicut** cū
 mīa est p̄p̄a p̄tē: ita iusti
 tia est. que aliena sūt reddere
Quap̄pter qui diuitibus au
 ferens indigentibus exhibet
 nō alienorū dicens est ap
 petitor: s̄ bonorū poius cōm
 distributor **Hec** aut breui
 ter dixim⁹ ut int̄ alienorū
 appetitores et fideles dispen
 satores cē distantiā monstra
 remus: ne videlicet aliqñ se
 sub colore dñitatis dicitū palli
 et: ul' rursus dicitas intime

puritatem falsū dicitū nomē
 obscurer **Ulexi** sane puer
 hylzei si ppharū filius ut men
 titus est argenti talenta susa
 picendo consulēt: nequaq̄ sub
 eunde lepre sententiā pauliss̄
Nam darto plaga paustus
 est quā dator amiserat: q̄ nō
 ad hoc aliena suscepit: ut in
 opus pietatis erpender: sicut
 sue concupiscentiae satisfaret
 in p̄p̄i iuris peccatū possidet
Unde vir dei postq̄cū digne
 corripens ait: nōne cor meū
 in p̄nā erat: q̄n̄ r̄uersus est
 hō de curru suo in otusum
 tibi: mox addidit **Nūc** autē
 p̄isti argentū et testes ut emas
 oliucta vineca q̄ et oues et
 boues et seruos et anallas:
 fiet lepra naaman adhibet
 tibi et semī tuo in sempiternū
Ieri porro semen sūt: qui ea
 que in opus pietatis impen
 denda susceperūt. sibi met in
 posterū noxie profutura con
 seruat **Ignobili** nāq; atq; de
 generi p̄nti responsura poste
 ritas. dā sup̄tus mīe in sua
 trāsferre luca conatur: a
 lieni proculdubio sceleris le
 pra p̄funditur **Uec** pre
 tereundū qd̄ illic dicitur: et
 egressus est ab eo ieri lepro
 sus q̄ nix **Dix** enī alba est

si frigida **P**rocurata nepe
qui se per sanctitatis adu-
brante figmenta transfigurant
in angelam lucis. nullis in-
fernet estibus caritatis:
atque ad instar niuis simul
et albus est et frigidus: quia
pius quidem se deseruire opibus
simulat: sed viscera solide pi-
etatis ignorat

Quid plura comen-
tem: Dixi pius di-
co nunc absens: tam-
tandem tamen utrobique pro-
ficiens. **S**pernite diuitias.
ne metu mendicetis: esto-
te voluntarie pauperes ut sine
fine regnetis. **B**eati inquit
pauperes spiritu: quoniam imperium est
regnum celorum. **E**t salomon
ait. **Q**ui odit auaritia: lon-
gi fient dies eius. **E**t iterum
Non proderunt diuitie in die
ultionis: iustitia autem libera-
bit a morte. **E**t rursus mel-
ior est pauper in simplicitate
sua: quam diues prauis iactantibus.
Et alibi. **Q**ui festinat ditari:
~~ditari~~ non erit innocens. **E**t iterum
vir qui festinat ditari et
alijs iudet: ignorat quod eges-
tas superveniet ei. **P**erucitum pre-
terea gula: frenum cohibeat
discipline. **I**n cassum namque co-
natur edificare fastigium: qui

in arena que dissilit collo-
cat fundamentum. **Q**ui virtu-
tum lapidibus festinat aedium
sublime construere: prius cum
nate est in horrescencia carna-
lium delectationum spineta pur-
gare. **U**n de p salomone di-
citur. **D**iligenter exerce agrum
tuum: ut postea edifices domum
tuam. **I**lle quippe bene edificat
domum mentis: qui prius a-
grum corporis a spinis vitiorum
purgat. **U**lloquin si desideriorum
passionumque carnalium scrites
in carnis agro pullulare si-
nuntur: fama boni arefescen-
te: tota intus virtutum struc-
tura collabebat. **H**inc rursus
ait. **P** agrum hominis pigri
transiit: et per vineam viri
stulti. **E**t ecce totum impleve-
runt vitice: operuerunt super-
ficiem eius spine: et materia
lapideam destructa erat. **Q**uid
enim est ager vel vinea pigri
hominis: nisi caro quilibet oculo
si in spiritualibus agriculturalibus
laboribus desudare nolentis.
Quid autem vitice: nisi
gule purgines: et carna-
les illecebre. **Q**uid denique
spine sunt: nisi passionum car-
naliu punctiones. **Q**uid pos-
tremo maceria lapideum: nisi
caritate media quae calce p

mixta. cohercētū structura
 virtutū: Ager ergo pigri
 et stulta hominis vitias spiritus
 q̄ impletur cū caro cuiuspiā
 oiaose diuenas nō p̄ disciplina
 nā continui laboris extolūt
 s̄ in voluptatis atq; lasciuie
 desiderio molliter enutritur
Lapidū quoq; maceria labe
 facta duruitur: q̄ totū v̄
 tutū fabrica velut in partis
 continencie aricibus disti
 patur **P**riniceps enī cororū
 destruxit muros iherlm **C**o
 corū autē priniceps iure ven
 ter asseritur: cui nimirū
 a cogis operoso labore seruit
Quisquis desiderat spūaliū
 segetū vbertate ditescē. desu
 det nūc agrū sui corpis dis
 cipline ac continencie vomie
 continuo labore sulcāc: et
 tāq; noualiū suorū glebas
 sarculo sarriente constin
 gat: dū quidq; durū q̄dā
 ifecidū in se deprehenderit.
 iugis p̄nie confusionibus te
 rat **N**ec desinat gule pu
 rientes vitias atq; inhor
 rescentes carnaliū desiderio
 ū repressio diuinitus extirpa
 re: quo vberes p̄uētū spūaliū
 segetum valeant sui cordis
 cura proferre **V**nde et idem
 salomon ait **Q**ui operatur

terrā suā saturabitur pani
 bus: qui scetatur oīū imple
 bitur egestate **A**d hanc sa
 ne agriculturā ioseph allego
 rias exhortationibus mouoca
 bat filios ioseph **S**i plius in
 quit multus es ascende in
 siluā: et succide tibi spacia
 in terra pherezei et raphaum:
 q̄ angusta est tibi possessio
 montis effraim **C**ūq; illi
 querentur et dicerent.
 nō potēim⁹ ad mōtana con
 scende. cū ferreis curribus
 vtantur chanaan: qui habi
 tant in terra cāpestri: res
 pondit ioseph **P**lius multa
 es et magne fortitudis **N**ō
 habebis sortem vnā: s̄ trīs
 ibis ad montē et succides ē
 atq; purgabis ad habitan
 dū spacia: et potēis vltra
 procedē cū subūteris chana
 neū quē diis ferreos habē
 currus et eē fortissimū **Q**ue
 nimirū multis indigenarū
 v̄bis fortiss̄ exponerem:
 si nō michi meta cōpendij
 epistolaris obstaret **N**oc tū
 tū q̄ sumotens̄ p̄stringen
 do ditisse sufficiat: q̄ cū iō
 sue plō precepit siluarū
 condensa succide: hoc inu
 it qd nē inuis eiusdem salu
 tet noīs sequentibus se v̄bz

male pullulantes siluesce
cū viciōrū fructus extirpa
re **H**ortatur ut infederabile
bellū contra chanaanicos ge
rant. ut montana conscen
dant. q̄tenus et viciōrū e
laborent debellare barba
ricam. et arduū virtutū
festinēt obtinē caucimen
Doro autē q̄dli pusillani
miter conq̄rūtur adūsus
eos qui ferreis utebantur
curribus se nō posse conflu
gere. hoc est q̄d nos imbe
cilles et fragiles sepe defia
mus. t̄q̄ ferreus currus sit
adūsantes malignorū spi
rituū impetus sustinere
Ram cū perculantia gula
vorago luxurie oīm q̄d vici
orū pestes. tamq̄ fremen
tū chanaanorū aces con
stipatis **adūsū** adūsū nos
caucis conglobantur. q̄d
aliud q̄ chanaanici ferreis
nos curribus impetit. ce
ne de carnal' vite campes
tribus ad virtutū dilec
tius crecta conscende salu
tis nobis additus intellidē.
S bon' militiae nre dur
imbecillitate nrām ad for
titer agendi constāciā eri
git et contra hostiū impet
tus ut in aliaora progre

diamur impellit **S**z quō de
ūmicis nrīs cūphū possum'
obtinē victorie. qui semper
in epulis sp̄i potulorū af
fluētū volum' ingurgita
tione iacē. **D**e quibus viciō
salomon ait **Q**ui epulas
diligit in egestate erit. qui
amat vinū et pingua. nō
durabitur **E**t iterū **L**uxurio
sa res vinū. et tumultuosa
ebrietas. quia q̄d hys delat
tur nō sapiens est **V**entre
nāq̄ vino et epul' assuescē.
q̄d est aliud q̄ hostibus aic
ut ingrediantur aditus ap
rire. **V**n et salomon idem
Qui delicate inquit a puc
ucia nutrit seruū suū. post
ea illū senect cōtumacem
Bn hunc seruū doloris colu
bebat inedic. qui dicebat **C**as
tigo corpus meū. et seruituti
subiao **A**dūsus hūc seruū dis
putabat cū diceret **E**sta ven
tri et venter esab. deus autē
hūc et illā destruct **H**ūc ser
uū cū calat' frenādū cē sig
nificabat cū dicit **M**ulta enī
ambulant quos sepe dicebū
vobis nūc aut et flens dico
ūmicos quas xpi. quorū fi
nis interitus. et quoz deus
venter est. et gloria in con
fusione corū **N**ondū autem

duo hic terribilia dia: et imi-
 tos anas xpi et quoz deus
 venter est De imitas eni xpi
 tremenda depromit idem a
 postolus sententia dicens Si
 quis no amat dnm ihesum
 xpm: sit anathema marana-
 tha Qui uo ventre pro deo
 veneratur: deu quodam no ne-
 gare conuatur Ac per hoc
 duo hec terrore plenissima
 vnu videntur videlicet et
 tristi qd absit imitai ee: et
 preter vnu dea aliu colere

Exemplu de duobz fribus

Duo fratres alter iu-
 uenis alter uo senex
 in possessione dal-
 sensis mosterij. q inuenia-
 na diae ad custodia mo-
 tabatur. Octauo sane die
 ante natiuitate dnu. sexta
 salicet fena. que sabbatu
 duodecim laoniu ex more
 cedit: dicit iuuenis ad se-
 noie. **F**rater leto. sic eni
 vocabat? quo viuemus
 hodie? **C**ui senex. **V**ive i-
 que ut velis? ego vnu
 bibam: et in solo sicut sep-
 tu e pane no viuam. **E**rat
 aute ille vegetus: obesus
 incolimus et robustus **f**at-
 tu e: apposita mensa vtrq
 distabuit. **S**ed iste pane

contentus i aqua. sub
 regulans ieiunij se disa-
 plina cohibuit: ille vero
 vnu sibi. et insup qd vi-
 debatur indulisit. **C**um p-
 fecto si qd iminebat ag-
 noscer: ugoie abstineat
 ad petulantis gule lenoa-
 niu no molliret **O**ctaua
 siquidem die cu doice na-
 tiuitatis gloria mudo
 spudante claresceret
 ille defunctus est **C**u
 festiuitatis inuitanta-
 te leacia ceteri prouoca-
 rentur ad mensam: il-
 le efferebat fleatibz vndiqz
 pinqs carnalibus ad
 sepultura **Aliud exemplu**

Dicam et aliud
 qd prefato cona-
 gerit monaste-
 rio **S**tatutu erat itaqz
 et iam p rennu fere
 seruatum: ut hois ca-
 nonicis cotidie bte ma-
 ric semper virginis of-
 ficia dicerentur **E**rat
 inter eos quida gozo
 habitu monachus: rep-
 be quidem vire: si dica-
 cis et acurate facundie
Hic cepit conqueri sa-
 tis super qz sufficere qd
 sanctus precipit bene-

dictus? nec noue aduentionis pondus debet fratribus supponi: nec nos antiquis esse patribus sanctiores? qui videlicet hec supstitiosa ac supvacua iudicantes: psallendi nobis metam omnemque viuendi regulam prefecerunt. **H**ac sane debemus esse contenti: ne ab illa incautus declinantes per anfractus et inuia ducamur exonerati. **Q**uid plura? **C**ontra reginam mundi pellicari visus est: et confectus. **A**d hoc nimirum fratres versuta machinatione pellexerit: ut solitas beate marie laudes vltimus non offerrent. **S**ed diuinum iudicium: a nre prauitatis intuitu non dormitas. **M**ox enim aduersum prefatum monasterium tot aduersitatum: tot vndique bellorum atque conflictuum exortis sunt tempestates: ut ipis cotidie monachis minantes gladii nece eridum intentarent. **N**unc vndique depredationes atque rapine conflantur: cum segetibus ac domibus arce familiares

ac serui sancti loca crudeliter trucidantur: et non iam ymago moris si mors ipsa grassatur: adeo ut tederet iam monachos viuere: dum nequam possent in provincia certaminis amicum quieti sue professionis officium custodire. **N**on quis expensis ad teutonum partes imperator expectatur pragmatice satisfactiones cum sigillis imperialibus aduehantur. **S**ed tantumdem est in omnibus quippe studijs non fructus: sed labor est supvacuus. **U**nde cum ego petitione fratrum sepe pulsaret: quatenus sequeretur accedere: et si possibile esset pacis inter eos federa continuarem: hac rogantibus vix respondi. **X**pianus inquit est pax nostra. **D**e quo etiam de virgine ricens nato angelitus dictum est. **G**loria in excelsis deo: et in terra pax. **Q**uia igitur matrem vere pacis de suo monasterio pecerunt: dignum est ut in quietis calamitatum tribulationumque procellis ac turbibus agitentur. **P**erit ne locum diuicijs peraham fratres illi hec que dixeram non dubius erit

pentibus signis vera pro
 bantes. in arto siti tandē
 ad cor rēdūt pauimento
 sese huiliter sternūt: ac
 pcepta pnia nūq̄ se de ce
 tero neglecturos soluta
 genitris dei preconiā vna
 numiter pollucētur. *Uor*
 itaq; ut ita fateat post
 choruscōs atq; tonitrua
 tanta celi serenitas re
 dūt: ut extant vsq; hodie
 iocunde panis oas pfruan
 tur: ac de sillea boragine
 se desolatos. ad portū gu
 bnanate filio virginis grā
 tulentur. *Impletū est ergo*
qd̄ per pphetam dicitur
Reuertimū ad me: et ego
rūertar ad vos dicit dñs
Qui ergo facile seniorū
suorū statuta cōuellūt is
ta considerent: et ne dui
ni furous sup eos gladi
veniat nō sine causa for
mident. Parate ori meo
dilāssimi fratres: et si for
tassis in aliquo limitem
modeste correptiois excelsi
si: zelo potius fructu a
moris ascribite q̄ liuo
us. Memortote qd̄ per
salomonē dicitur. Melior
est manifesta correptio
q̄ amor absconditus.

Meliora sūt vulnera dili
 gentis: q̄ fraudulenta
 oscula odientis. Et iterū
 Viro qui corripientē du
 ra ceruice contēpmit. ipen
 tan supueniet inuitus:
 et eū sanitas nō sequet.
 Animorū medicus oīpo
 tens deus dilāssimi hūc
 mei sermonis absintēū
 vobis in dulcedinē vertat:
 et quidqd̄ in vobis est fra
 gidū. qd̄ quid obscurū flā
 ma sui spūs mirificus il
 lustrator accendat. Amen
Eplā petri damiani ad blāc
ham quōdam comitissā

Blanche quōdā
 comitisse nūc
 celesti sponso
 cōiūcte. petrus
 pator monachus. uibulū
 cordis in spū sancto. Ad
 rigales nuptias epulatu
 rus accedo: thalamos au
 to gēnis q; radiantibus
 adornatos vidē desidero:
 nupcialibus saginari da
 pibus audissime cōiū
 piscio. Undiq; gignit mus
 tica deferantur crenia
 pphetica sil' et aplica nō
 desint tam excellentibus
 nuptiis ornamenta. *E*
 iuuangelicus itaq; n̄

Handwritten marginal notes in red and black ink, including decorative flourishes and small text fragments.

psayas iam procedat ad me
dum: et munificis erubescat
quod parum ornatum videlicet
calceamentorum limulas cor
ques. atque monilia gemil
las et mitras discrimina
lia et perichelidas murenu
las et olfactoriolas manures
et anulos. et gemas in fro
te pendentes mutatoriola
et pallia et linteamina a
cis et specula et sindones
et vitas atque thyriska. **I**te
igitur omnia spiritualibus
conferenda sunt nuptijs:
at noue sponse diligenter
aptanda. quo veri sponsi
placere possit obtutibus. **H**is
nimirum infulis venustata
hac ornamentorum varia
te composita est regina illa:
quam psalmista contemplan
suebat. **A**stitit regina a dex
tris tuis in vestitu deaurato:
circumdada varietate. **R**up
tae facte sunt in chana gali
lee. et sicut euangelista tes
tatur. vocatus est ihesus ad
nuptias cum discipulis suis:
si tamquam pronubus non ut spo
sus: quia mansurus non ut
nupturus. **I**ste uero nuptie
tanto illas privilegio supe
rant: ut hic ihesus uere ac
datur non amicus sed sponsus

Et quoniam qui adheret domino
unus spiritus est cum eo. spon
sus iste non modo sponse
iungitur sed unitur: atque ex
hac copula non corruptio
nasatur: si integritas potius
clausula reparatur. **I**lluc istis
aqua conuertit in uinum: hic
idem illius et uinum semetip
sum fecit et cibum. **A**bun uide
licet quia ipse est panis uini
quod de celo descendit: uinum uero
quod letificat cor hominis spiritus
eius est. **D**e quo iterum dicit
Poculum tuum inebrians quia
predatum est. **S**piritus enim dei
hominum mentes inebriat. ut
tempora suis sensibus aliena
t. diuicias mundi huius. ho
nores et gloriam respiciat:
ad subeunda uero pro deo que
quod dura uel aspera flammam
bus desiderijs inardescant.
Hoc musto debruati fuerant:
quibus iudei uere demen
tes ac furiosi dicebant.
Musto pleni sunt isti. **H**oc
musto erat plenus uir ille
de filiis phariseorum. quem ad uin
gendum ihesu in regem mi
serat helizens: de quo dice
runt besane sapientes ad
eum. **Q**ui uenit insanus iste
ad te? **Q**uid autem mirum
si ihu qui pater sunt homines.

ai spu diuino iplentur ab
 inuimudi sapientibus at
 qno uere insipientibus in
 dicentur insani ai et ipse
 qui est magister angeloru
 dictus sit habuisse demoi
 u. vmo ut marcus ewan
 gelista testatur estimato
 sit caam fuisse freneticus.
Venit inquit domu iteru
 turba: ita ut no possent
 nec pane manducare. Et
 ai audissent sui: exierat
 tene cu. Dicebant eni: am
 in furore uersus est. **H**ac
 sancti spūs ebrietatem.
 et tu venerabilis dnā me
 te contempas ai seculū rlin
 quere dea uisti? et uelut
 colūbe simpliciis alas exai
 tiens ad innocenti atq; sim
 pliciu nidulu couolasti:
 tūc dicens. quis n dabit
 pennas sicut colūbe et do
 labo et requiescam? nūc
 caam scaure decantans
 eate elongaui fugiens et
 mansi in solitudine: ex
 spectans cu qui saluam
 me fecit a pusillanimitate
 spūs et tempestate.
Hec te nimitu ebrietas
 impulit. ampla satis at
 q; vberimus feanda p
 uentibus. rura contempne

munita turru atq; castro
 ru magna aila dedinare
 dulai pinguoru neces
 situdines. ac vnaailoru
 affectus abicere: qdaz hor
 oim pmaximu est. vni
 ai filiu eu q; ephebu ad
 huc atq; impubere sine
 couugalib solatio federis
 abdicare. **E**t que constipa
 tis vallata dienaū aue
 is solebas uicēde: iam di
 diasti in angulo mona
 steru ai paupibus spū
 sanctis mulieribus hu
 liter isidere. **H**ec te sobri
 a ut ita loquar ebrietas
 docuit: ut pro carbasi
 nis lanca propupureis
 atq; nitidulis pulla
 ac desincabilia eliges
 indumenta. **H**ec te psua
 sit ebrietas ut siligine
 as pollines. ac fertula
 dapibus referta postpo
 neres: atq; ad libze pen
 silem te mensura panis
 cibariy cohiberes. **H**ec te
 plane penta et pudica
 ebrietas inatruit: ut
 ai in pmo adolescentiae
 flore viro fueris obeūte
 flucta no tam claris tā
 q; magnifias proas an
 nueres: no ut oia vide

bantur horati thalamos
iterares: s; soli iam xp̄o
victuram mundo te mor
tuam exhibēs. Enūo tam
q̄ negotiatu nūdū
intenta venalibus. pro
icasti mūdū ut acqui
teres celum: preuenisti
mortem ut sentēā mor
tis euadēs: elegisti pau
piem ut diuiciarū nō
pereūtiā copā possidēs
atq; ut mirabilior tua
videatur eē cōuersio:
non te a se mūdus rep
pulit s; solus ardor diu
ni spūs incitauit. *Et aliqui
iusti ab iniustis idcirco pmitt
tūtur affligi ut acquiescāt
ad deū ul' ex neccitate q̄nti*

Enūo sicut pro
uidēna diuina
disponit. ad edu
cendū de egipto israhelita
cū pplm tunc est moyses
missus. cū iam pharao ad
oppimendū duris opibus
fuerat exaratus: quate
nus israhelitarū mentes
egypto deformiter inhēn
tes. alius dū doceret q̄
trahēt alius velut im
pelleret dū seueret: ut
dū plebs in seruaio tur
piter figit: ul' malis im

pulsa ul' bonis prouocata
moueat. Hoc et in popu
lo dei frequētius agitur
cū predicatis celestibus
pmis seue in elcōs ipro
bi pmittuntur: ut si loca
ti ad iram re promissiois
erire negligim; pressuris
saltem seuentibus impel
lamur: atq; hec egiptus
vita videlicet p̄ns que
nos oppressit blandiens
adiuuet premens: qua
ten; que dū fouēt ingo
seruitutis attriuerat: lib
tatis viam dū affligit
ōndat. Hec itaq; causa ē
q̄ ab iniustis iusti sinunt:
affligi: ut dū futura au
diūt bona que diligūt
paciuntur eam mala
p̄na que phorescunt:
atq; ad faciliorem critā
dū amor prouocat tri
uatus impellat. Tibi au
tem cū vite hui; vndiq;
pspirat attridet nō te mū
dus qui blandiebatur
impulit: s; speciosus for
ma pre filijs hoīm xp̄us
ad sue dotatiois amplex
um p̄ afflatū sancti spūs
prouocauit. Surge inq;
amīca mea sponsa mea
et veni: columba mea

in foraminibus petre in ca-
 uerna materie. **Unde** in
 faciem tuam: sonet vox
 tua in auribus meis.
Vox enim tua dulcis et fa-
 cies tua decora. **Anima**
 quippe sancta iure epi-
 amica et sponsa vocat-
 qz illi p fidem dilectio-
 nis coniungitur. **Sic** hec spo-
 sa qz adhuc iacet dū in
 mundanis actibus im-
 plicatur: tūc surgit cū
 ad prociatū diuine mi-
 licie erigitur. **Ac** si dicat
Que in secularis vite
 mollitie iaces iam surge:
 atqz ad familiare concu-
 biniū mee contēplatiōis
 erigere. **Colūba** mea in
 foraminibus petre. **Si** iux-
 ta aplm petra xpūs ē:
 foramina petre vulnēa
 sūt rēptōis. **Que** pfecto
 nō casu qnqz sūt lancee
 salicet et clauor: s; quia
 nos fueram⁹ qnqz sensu
 ū vulnēibus sauciati: p
 has qnqz plagas saluti
 ppetue sum⁹ restituti. **Is-
 te** siquidem porte erant:
 p quas die sabbati ipha-
 ne inferrentur onera g-
 uia phibeat. **In** his fo-
 ramibus dei colūba con-

sistit: qz sancta quelibz aīa
 totā ipe salutis spem in sui
 rēptōis passione constituit.
Ibi velut ab inuisu defendi-
 tur accipitris: qz a cūctis
 malignorū spirituiū insidijs
 custoditur. **Ibi** plane nidifi-
 cat: qz illic fenus honorū o-
 perū conseruat. **De** hac petra
 p psalmistā dicitur. **Montes**
 excelsi ceruus: petra rēfugiū
 erinacis. **Quid** enī hoc loco p
 montes: n̄ alte scripturarū in-
 telligende sūt pfunditates:
Hij nimirū qz iam dare con-
 tēplatiōis saltus nouerūt:
 altos sententiarū dinarū ver-
 tices qz cūctū montana
 cōscendūt. **Ad** que profecto
 cūctū qz infirmi ptinge-
 nequnt. **Itē** illic subditur pe-
 tra rēfugiū erinacis: qz vix
 licet inualidos quosqz nō in-
 telligētia sublimis ererret
 s; sola in xpō fides huiliter cō-
 tinet. **Quō** aut illic additur
 in cauerna materie: solent
 ex lapidibus materie fieri
 ad custodiam vinearū. sicut
 p ysaiam dicitur. **Vinea**
 facta est dilectio in cornu in
 loco vberū: et materia cernū
 dedit et artūfodit eam. **Quō**
 ergo p materiā lapidū: n̄
 presidū et erinacis itelligi

mus angelorū: **N**ubis vide
licet aīa dū vallatur et ac
cundatur in certamine poi
ta: a cunctis adūsariū
spitūū rēptatiōibus custo
ditur **D**ono qđ sequitur
ōndē in faciem tuā: tūc
aīa celesti sponso faciem
suā onđē dicitur. cū ip̄us
speciem intus obtutibus
qđ reuelata facie cōtēplat²
Donet inquit vox tua i au
ribus meis **V**ox enī tua
dulcis et facies tua decora
Qđ suane cōmerciū p̄mo
qđ inenarrabilis dulcedo
in huānis visceribus ori
tur. cū creator et creatura
alterius īsciuicem affecti
bus delectantur: sicut per
p̄phetam dicitur **S**uauius
sit ei laudatio mea: ego
uero delectabor in dño **Q**đ
*qđ p̄cepto scđo ad h̄. debz nū
ur pueniat ad amorē dei*
Hec est sūma au
libet sancte aīe mū
di neribus expedite:
atq; hic tota vsari debz in
tentio. ut ad amorē dei per
oīm suor operū incrementa
contendat: et qñq; in ven
sponsi delectabiliter amplex
ibus r̄quiescat **S**icut eī
quis ad hoc emāstas ḡ

dibus iuciat. ut ad sacer
doti culmen attingat. ul
potius ut tua dicamus.
ad hoc subarratur virgo
dotatione ut nubat: ita
nimirū oēs seculū r̄linq̄
tes. ad hoc debent semp e
niti: ut auctori suo valeāt
aratus in amore cōiūgi
Alioqñ quid proderat iugū
egyp̄tate seruitutis abri
pere. rubrū mare transire:
si terram lactis et mellis
irriguā nūq̄ daretur in
trare: **L**ac quippe fructus
est carnis: mel labitur de
supnis **E**t qđ r̄emptor
nr̄ de celo veniens carnē
suscepit et virgine **H**ec est
terra illa viuenciū ad quā
debem̄ intentis semp ar
doris gressibus festinaē
Hūc sponsū venerabilis
soror vere caritatis vlnis
amplectē: sup hūc iugat
delectāre **D**electāre inq̄ in
dño: et dabit tibi petiti
ones cordis tui **H**uius corp̄
et sanguinē etiam ore
carnis crebris suscipe:
ut hanc eius vocem m̄to
possis audire **F**auus dis
tillans labia tua sponsa
mel et lac sub lingua tua
Terretur enī adūsarius:

cū xpiani labia cristi vi-
 det amore rubenaa Ag-
 noscat enī presto sue pōi-
 tionis iudiciū: et diu-
 ne victorie qua capti-
 uatus ē et obrutus nō
 tolerat instrumētum
Epūs ergo p mysteriū
 suū tibi videatur i ore?
 xpūs p sui amoris incen-
 diū tibi viuat semp i cor-
 de: ut congruat eā tibi
 qd sponsa dicit in cantias
fasciulus mire dilcis
 meus in: int vbera mea
 cōmorabitur **Qd** enī p
 mirā amarissimā vide-
 licet aromatis specie qua
 etiam defunctorū cad-
 uera conditiūtur: n xpī
 passio designatur: **Qd**
 aliud int vbera? n locus
 cordis agnosatur: **Quis**
 igitur amore cōtinuo-
 xpīm in archano sui cor-
 dis amplectitur. quisq̄
 imitandi grā passiois
 eius mysteriū iugiter
 meditatū: huic pfecto
 mire fasciulus crastus
 effiatur: atq̄ iuxta sēp-
 ture sacre sententiā int
 ei vbera cōmoratur
Vnde idem sponsus ad
 sponsam **Pone** aut me

ut signaculū sup cor tuū
 ut signaculū sup brach-
 iū tuū **Sepe** nos ob rei
 memoriā quā obliuioni
 tradē nolum⁹. **Digitum** nō
 ul' brachio signū aliqd
 inodam⁹: ut dū signū
 frequēter attenditur:
 res quā intape potuiss
 obliuio iugiter in memori-
 a teneatur **Quisq̄** autē
 xpīm qī amat si operari
 dissimulat: iam quodā
 mō sup cor signaculum
 posuit: si sup brachiū oī-
 no nō posuit **Quisq̄** nō
 bonus opibus videtur in-
 tentus si a diuini amoris
 torpet incendio frigidus:
 iam iste sanctitatis yma-
 ginem sup brachiū po-
 suit si adhuc in corde xpī
 signaculū nō expressit
Ut ergo sancta aīa xpī
 caractere vtrobiq̄ signe-
 tur. cū in corde suo signa-
 culū ponat: ut amoris
 ei⁹ facibus medullitus
 inardescat **Ponat** eā
 consequēter in brachio:
 ut p̄is opibz valent in-
 sistat **Signaculū** paul⁹
 in corpe suo velut in bra-
 chio ihesū posuerat: cū
 dicebat **Ego** stigmata

ihesu in corpore meo porto
Signaculū ihu sup cor
posuit: cū alibi gratula
bundus aiebat. **N**ichu
autem absit gloriari
nisi in cruce dñi nr̄i ihu
xpi: p quē m̄ mūdus
crucifixus est: et ego mū
do. **C**ui sane stigmata
expressa gerebat in cor
pore: cū se signaculū
habere gloriabatur in
mente. **P**orro aut̄ et ip̄e
celestis sponsus electū
quē q̄ suū sibi signaculū
ponit: cū q̄ grata vice
tam p̄ ne de mēoria dele
atur attendit: iuxta qd̄
zorobabel dicitur iudee polli
cetur dicens. **I**lla die in
suscipiā te zorobabel ser
ue meus: et ponā te si
cut signaculū in consp̄
tu meo. **C**ontra de quo
dam reprobo rege dñs
dicit. **S**i fuerit iechonias
ānulus **D**exter in manu
mea: inde euellā eum
**Exhortatio i celestis sp̄si
semp̄ āpteribz requiescat**
Hanc ergo tu
venerabilis soror
assidue viassiti
dine satage: ut celestis
sponsus p̄ amoris sui

gratiam te semp̄ aspira
at. et tu ab eo qd̄ absit
p̄ amorē quozūlibz tem
poraliū oculos nō auer
tas: quaten̄ ille te sub
tiliter intueēs nullā q̄
offensiois illuue depre
hendens. dicat. tota pul
chra es amica mea et
macula nō est in te. **S**icut
et tu eius amore tenar
rabiliter estuans. hoc in
tima voce de promas
Dilais meus candidus
et rubicundus: elais ex
milibus. **C**aput eius aurū
optimū: guttur illius
suauissimū: et totus de
siderabilis. **D**ilais siqui
dem candidus virginita
te: rubicundus ē passione.
Candidus q̄ dicit egoli
liū conuallū: rubicundus
de quo iohānes dicit. q̄
lauit nos a peccatis nr̄is in
sanguine suo. **E**lais: de
quo salomon dicit. **V**irū
inquit de mille vnū rep
perit. **Q**uillenariū quippe
nūis totius huāni generis
est intelligenda p̄fectio:
in quo saluator tūq̄ pas
ser est vnicus in edificatio
Caput eius aurū opti
mū. **Q** nimirū caput

xpi deus? qui nimirum sicut
 aurum metallis ita licet in
 compabiliter oibus supe
 minet creaturis **C**urigitur
 tur suauissimum dicitur:
 qz suorum melliflua suau
 tate vborum mentes audi
 entium obdulcuntur **D**
 dulcia inquit fauibus
 meis eloquia tua: super
 mel et fauim ori meo **T**
 otus etiam desiderabilis:
 qz in eum testante petro de
 siderant angeli. pspicere
Vel qz humanitas eius ce
 misterium attendit in me
 tibus electorum: ut eos videlicet
 non modo in supernis gloria
 prouocet: sed ad imitatiois
 exemplum ipsa quoque igno
 minia passiois iuuat **I**n
 hoc igitur sponso tuo vene
 randa soror assidue delat
 te: in hoc omnia cordis tui
 vota constitue: in huius
 semp amplexibus. ab omni
 sopita mundi turbine
 requiesce **Ad cautela pvo**
cat ut contra teptationes sp
spiritualiter sit accincta
Ed interim
 dum amplecteris
 sponsu: caue sol
 lecter aduersariu **A**d
 huc enim in salo versais:

necdum portus statione p
 fructis **P**erfectus enim iste
 castroium non quiescit e mu
 niapui **V**ia e ista non pa
 tria: ambulamus et non
 habitam **T**eptatio est
 enim vita hois sup terram
Quapropter si teptationu
 bella desit gaude quide:
 noli tamen nimium secura
 confide: sed aduersus repenti
 nos et inopinatos insidi
 atorum hostium impetus te
 vigilanter attinge **D**epe
 namque nonnulli ad deum de
 mundo conuersi in ipso sue
 inchoatiois adiu. paci
 tissima carnis tranquill
 tatem cogitationu qz pa
 piunt: procedente uo tpe
 duris teptationu. pbatio
 nibus fatigantur **E**d va
 qz fieri diuina dispensa
 tione cognoscatur: ne in
 ipso nouitatis sue initio
 teptationu aspitate fran
 gantur **N**am si eos ad
 huc teneres ac intinu cou
 flictus ignaros amarum
 do teptationis eraper:
 ad ea saliret a quibus nec
 dum longe discesserant.
 facile emearent **V**nde
 scriptum est **C**um emisisset
 pharao populum non eos de

durit dñs p viam terre
philistim que vicina est:
rputans ne forte penitet
cū si vidisset aduersum se
bella consurgere et rueret
tur in egyptū. Et egypto
itaq; rēdenabus e vicino
pugna subtrahitur? qz
delinquēabus seculū. q
dam pacis tranquilli
tas datur: ne in ipā sue
teneritudis nouitate t
ban atq; conterriti ad
ea que contēpserant re
uertant. **P**ius ergo secu
ritatis suauitate mulcē
tur: pius pacis quiete
nutuntur. **P**ost cognitū
uero dulcedinē tanto iā
tolerabilius tēptationū
certamina sustinent: q
to in deo ala? agnouere
ad ament. Tu ergo sic in
hys que forte nūc p spe
rantur exultes: ut ab
hys que posteiūs imi
nent nō dormites. **E**sto
ergo cauta et vndiq;
arā specta: sic q; pbe te
pugilem: ut nūq; hos
tes inueniant occante.
Confederanda quippe
sūt adūsum te et prosa
pia generis. et flos eta
tis: deuistas forme: et

meōua facultatis abiet
te. **A**d curatanda sane
istorū tela certaminū
nlls videtur in balteo:
clipeus: q; meditatio
mortis ac extremi terro
examis. **De terrorib; mortis**

Pensandū quippe
est cū iam pecca
tur aīa vniuersis
inapit carnis absolui.
q; amaro terrore conu
titur: quantis mordacis
consaencie stimulis lac
ratur. **H**ecoluit ventū q
cōmisit: videt mandata
que negligenter imple
contēpsit. **D**oler indulgē
pnie tpa sese maniter
pcepisse: plorat imobi
lem districte vltionis ar
ticulū inuitabiliter in
minē. **A**anē satagit
ire cōpellitur: recupera
re vult pōta nō audit.
Post terga respiciens:
totius transacte vite aut
sum velut vniū breuis
simū deputat itineris
passū. **A**nse oculos di
rigit: et infinite pthen
nitatis spacia depren
dit. **P**lorat itaq;: quia
intra tam breue spaciū
acquirē potuit oīm le

nam seculorū Deflect
 etiam se ppter tam bre-
 uis illecebre voluptatē
 inenarrabilem pietate
 suauitatis amississe dul-
 cedine Erubescat qz ppter
 illam substantiā que v-
 mibus erat obnoxia: il-
 lam neglexit que chorū
 erat angelicis inferen-
 da **N**am radios men-
 tis attollit: et cū diuina
 tā inōrū gloriā con-
 tēplatur: eam ppter vi-
 te huius inopiā p̄dit
 se confunditur Cūqz s-
 se r̄flectit oculos ad hui-
 mūdi cōuallem terrā qz
 caliginē sup se nō mirat-
 efrū luīs claritatē: liqui-
 do deprehendit qz nox erat
 et tenebre qd̄ amauit **S**
 si r̄diuū p̄nē tempus
 mereri potuiss: qd̄ dure cō-
 uersationis iter arripet:
 quātis se deuotionū vin-
 culis inodaret **I**nter
 adū ebescens oculi cō-
 tabescunt dū peccatis pal-
 pitat: raurū guttur an-
 helat: dentes palatū
 nigrescūt et quādā ve-
 lut erugine contrahūt
 pallefcunt ora mebra
 tunc nige fcunt: dū

nec itaqz et huiusmōi tā
 vicine morti p̄ceden-
 tia faūlantur officia
 assūt oīa gesta sil' et v-
 ba: nec etiam ip̄ cogi-
 tationes desūt: et cuncta
 hec amarū adūsus
 auctore testimoniū red-
 dūt **L**ocuant' oīa an-
 respicientis oculos: et
 que conspicē r̄fugit:
 coactus et iuitus artēdit
Ad est p̄terea hinc hor-
 renda demonū turba:
 illinc v̄tus angelica
In illo qui mediū ē
 liquido deprehenditur
 cui p̄ iure possessiois
 vendicetur **N**am si pie-
 tatis in eo videtur in-
 signia visitatiois an-
 gelice blandicijs delini-
 tur: atqz armoniacē me-
 lodie dulcedine ut cre-
 at p̄uocatur **S**i eū
 sinistre p̄a meitorū ni-
 gredo et feditas squa-
 lor adiudicet: intolle-
 rabili mox terrore con-
 cutitur repentini im-
 petus violencia p̄tur-
 batur: precipitanter
 iuaditur: ac de misere
 carnis ergastulo vio-
 lenter euellit: et ad

etna supplicia n̄ amaitu
dine p̄trahit. Jam uō p̄
egressionē de corpore quis
explicitē valeat quot ar
mate ū quorū spiritū
aates in istis lateant.
quot frementes tunc fe
ralibz telis instructi tūc
obsideant. et ne transie
libē possit aīnus. velut
militari more cōstipate
legiones oppugnāt. Hec
qz et huiusmōi frequēter
in corde versare. qd est a
liud q̄ lenocināa vite
huius blandimenta respu
ere. mūdo repudiū dare
illicitos motus carnis il
lidere. solidū qz p̄fectōis
adipiscende. p̄positū inde
dinabiliter custodire.

Sentētie s̄pt̄arū de die iudi

His addendū qz
est etiam extre
mi terror iudicij:
ut illius amaitudie va
leat huius mūdi dulcedo
falsa contēpni. Ad eua
dendās nāqz diaboli
pugne molestias valen
ter assurgimz. si nati
tas vltime p̄iculī prou
de p̄tractamus. Nam si
repentinū ille atqz terri
bilis aduentus xpi dig

ne p̄penditur. quid erit
in mūdo vbi mens hūa
na ul' desipiens delecte
tur. Ille nēpe dies ē ad
quē oīs p̄cedentū secul
lorū intēnāo ac sūma
colligitur. cui cūcta sac
rū s̄pturāru volūa fa
mulantur. De quobz
petrus ut audientū cor
da digno terrore cōtūct.
adueniet inquit dies dñi
sicut fur. in quo celi mag
no impetu transient. e
lementa uō calore solue
tur. Vnde et mor subdit.
Cū hec igitur oīm dissoluē
da sint. quales oportet
eē vob in sanctis cōuersa
tionibus et pietatibus
expectantes et p̄erantes
in aduētū diei dñi. p̄ q̄
celi ardentes soluentur
elementa uō ignis arde
tabescent. De quo et iu
das dicit aplūs. Ecce ve
niet dñs in sanctis mili
bus suis facē iudiciū in
oēs. redarguē oēs impios
de oībus opibus impie
tatis eorū. quibus impie
egerūt. et de omībus du
ris que locuti sūt cont
eū peccatores impij. De
quo et iohānes in apo

caliphi dicit **E**cce veniet
 in nubibus: et videbit
 eum omnes oculus: et qui eum
 pupugerunt: et plangent
 se super se omnes tribus **tribus**
 terre **E**t malachias ait
Ecce dominus veniet exercituum:
 et quis poterit cogitare
 diem adventus eius?
 et quis stabit ad viden-
 dum eum? **E**t paulo post.
Ecce dies veniet succen-
 sa quasi caminus: et erunt
 omnes superbi et omnes facientes
 iniquitatem stipula: et
 inflammabit eos dies ve-
 niens. que non relinquet
 eis radicem et germen **E**t
 per alium prophetam dicitur
Ad huc unum modicum est:
 et ego mouebo celum et ter-
 ram. et mare et aridam:
 et mouebo omnes gentes:
 et veniet desideratus cun-
 ctis gentibus **I**tem alius
Hic est dies domini magna:
 iuxta et velox nimis **V**ox
 dicitur domini amara: tribula-
 bitur ibi fortis **D**ies illa
 dies ire. dies tribulationis
 et angustie **D**ies cala-
 mitatis et miserie: dies
 nebulae et turbinis: di-
 es tubae et clangoris **V**bi
 nondum tremendi diem

iudicii quod prime quod punit
 aduentum propheta considerat
 ad aures agilitate expressis
 inculcandum tot acriteran
 di noia coarctuat: ubi sa-
 licet ad aures iudicis bis
 ponit iuxta. dem velox et
 nimis: ut liquido doceat
 quod oculis fidei id iam vide-
 tur in lumine. quod infidelibus
 et ceas corde putatur pro-
 cul abesse: et isti iam tribunali-
 bus iudicis quodammodo tre-
 mentes assistunt: que illi
 per diuine longuinquitate
 absentiam suspenderunt **D**e
 hoc vitame et ut in mediabi-
 lis natiuitatis die preconat
 ysayas dicens **E**cce dies
 domini venit crudelis et
 indignationis plenus. et
 ire furorisque ad ponendam
 terram in solitudine: et
 patres eius contentos
 ex ea **D**ominus stelle et splen-
 dor earum non eripiet lu-
 men suum: obtenebratus
 est sol in ortu suo: et luna
 non splendet in lumine suo
Et visitabo super orbis ma-
 la: et contra impios iniqui-
 tates eorum **E**t iterum **E**cce
 ait validus et fortis dominus
 sicut impetus grandinis
 turbo confringens: sicut

impetibus aquarum militum
invidiam et emissarum
super terram. **I**dem alibi. **E**t
ecce nomen domini venit de lon-
gino: ardens furor eius
et grauis ad portandum.
Labia eius repleta sunt indignatione:
lingua eius et eius
quasi ignis deuorans.
Spiritus eius velut torrens
inundans: ad percutiendas
gentes in nichilum. **A**u-
turus autem. **E**cce qui repente
confestim a domino excruciatu-
rum: visitabitur in tonitruo
et commotione terra et vo-
ce magna turbatus et tem-
pestatis: et flamma ignis
deuorantis. **D**e quo vide-
licet igne petrus ait. **C**eli
autem qui nunc sunt et terra
eodem verbo imposita sunt:
igni reseruari in diem
iudicii et perditionis impio-
rum hominum. **D**e quo et propheta
dicit. **A**udiam faciet
dominus gloriam vocis sue:
et terrorem brachii sui
ostendet in comminatione fu-
roris et flamma ignis de-
uorantis. **D**e hac etiam
revelatione tremenda per moysen
dominus dicit. **G**ladius
meus manducabit car-
nes. **D**e hac iheremias ait

Gladius domini deuorabit
ab extremo usque ad exte-
mum eius: non est par vni-
uersae carni. **G**ladius eius
deuorabit terram dicitur. et
par vniuersae carni deesse
prohibetur? quia si quis nunc
carnaliter conuersatur. vel
terrena inmoderate am-
bitur conuincatur: blame dis-
tinctionis natus est gladio pi-
natus. **D**e quo nimirum
gladio per ezechielum dominus
dicit. **E**gredietur gladius
meus de vagina sua. ad
occidendum carnem ab austro usque
ad aquilonem: ut sciat omnis
carnis quod ego dominus eduxi gla-
dium meum de vagina sua
irritabile. **D**e hoc vult
gladio et amos propheta di-
cit. **I**n gladio mouentur
omnes patres populi mei: qui
dixerunt non appropinquabit
et non veniet super nos ma-
lum. **H**ic diuini iudicii ter-
ror interiores namque propheta
aures perturbauerat: cum
dicebat. **V**ox flagelli. et
vox impetus rote et equi
fremantis. et quadrage-
feruentis. et equitis as-
cendentis. et nuccantis
gladii et fulgurantis
haste et multitudine

in ferte et gñus ruine: nec
 est finis cadaveru. **F**iniu
 de diuino iudicio quid vi
 dent daniel maifeste desc
 bit dicens **A**spicebam do
 nec tyroni positi suñ: et an
 tiquus dieru sedit **V**estim
 tu eius quasi nix candidu
 et capilli eius quasi lana
 munda **T**yronus eius flam
 ma ignis: rote eius ignis
 accensus: fluu igneus
 rapidus qz egrediebatur
 a facie eius **E**t paulo p
Judiciu sedit et libri apñ
 suñ **Q**ui nimiru libri ipñ
 intelligendi suñ sancti:
 quoru nunc meitu ab eis p
 custodiam huilitatis ab
 scconditur. et tamq volu
 men rodias ne legatur
 uoluitur: tuc aute ad co
 ru gloriã vniuersu ocul
 apietur: ut in eis preua
 ricatores tamq p digeste
 scriptiois articulu legat
 diuine legis mandata:
 que dũ adhuc vincerent
 seruare contempserant **I**
 lic iam cõpelluntur lege
 qui huc p arrogancie tr
 pu verba dei dedignan
 tur audire **I**lluc iugũ do
 mini leue et onus eius
 suauẽ mutabus et patie

nibus fuisse considerat: qd
 hic supbie sue tenuabus
 intollerabile uidebant
Illuc supbu de confundit:
 et quidq elatu fuerat
 sub tante maiestatis in
 dignatione curuat **V**n
 p ysaiam dicitur **O**culi
 sublimes huiliati suñ et
 icurruabitur altitudo vi
 roñ: exaltabitur aute
 dñs solus in die illa: qz
 dies dñi sup oem supbu
 et excelsu. et sup oem ar
 rogantem et sup oes ce
 dros libani sublimes et
 erectas. et sup quercus
 basan. et sup oes montes
 excelsos et sup omes colles
 eleuatos et sup oem tur
 rim excelsam. et sup oem
 muru munitu. et sup o
 nes naues tharsis: et su
 p oem qd visu pulchru est
Et inauruabitur subli
 mitas homin: et huilia
 bitur alitudo viroru
Et eleuabitur dñs solus
 in die illa: et idola pei
 tus conterentur **E**t int
 ibut in speluncas pet
 ru et boragine terre. a
 facie formidõis dñi. et a
 gloria maiestatis eius:
 cu surrexit pante terra

Que nimirum verba
seriatim fortassis exponere
rem: si eplaris copendi
regulam crede deuitare
Illud dicitur sumotens
video pstringendum: quod re
bus insensibilibus dies diu
ni iudicii dicitur imine
Si per figuras irum rone
carentium. stoliditas in
telligitur hominum improborum
Ceteri quippe libani subli
mes et crece. potentes sunt
huius seculi: precellentiam
quidem terrene sublimi
tatis elati: si honorum ope
rum fructibus infentandi
Quertus autem fructus qui
dem proferunt: si non quibus
homo reficitur: si vnde
sues aluntur **D**ues autem
imundi intelligendi spi
tus sunt: qui spurcas for
denam hominum opibus sagi
nantur **D**oro montes
erctsi et colles eleuati su
pbi quique sunt quasi per ag
gestum tumide cogitationi
in alta porrecti: sed fru
mento quo balles habu
dant cunctis quod spiritualium
studiorum frugibus aliet
Iam uo turris erctsa et
murus munitus. illos
qui cum peccatores sint.

in quadam se velut in oca
tie arte constituunt: sese
quod defensionis diuersis con
tegentes. reprehensorum
suorum ad se perungere iacu
la non permittunt **T**harsis
autem exploratio gaudium
dicitur **Q**uisquis autem
in seculo vnde gaudere
possit explorat: hinc su
pueniens dies domini quibus
perpetualiter amarescat me
roris atque tristitie moles
tias utrogat **V**enit etiam
dies domini super eos quod visu
pulchrum est: quod ille diu
ni iudicii pondere premitur
qui intrinsecus quadam
viciose latenter ingrue
tum deformitate confun
ditur: foris autem quadam
adumbrate virtutis uel
potius honestatis pulchi
tudine palliatur **S**ed
cum plurima suppetant
nos enucleatius exponere
ista postponimus: quia
prolixioris stili lacrimam
deuitamus **E**xempla
quoque de diuini terrore
iudicii plura hinc superse
demus inserere: quod cum
hinc tremendo examini
ois eloquii celestis inten
tio militet: nos in ag

generatione eius elaborare
 diuicijs nō oportet. Ad h^{oc}
 enī pleniter intinmandū
 eam si cetera cuncta de
 ceat: sola illa veritatis
 verba sufficerent quibus
 ait. **Frunt dies illi tales**
quales nō fuerūt ab ūcio
creature quā condidit de^{us}
usq; nūc neq; fiet. *hic a^{nt}*
monetur ne sub pietatis
spē ad scilicet redent

Qu autē dnā mea
 dnā inq; mea. v^{er}
 mo et regina do
 mino meo celesti saluet
 regi p anulū viue fidei
 et aram sancti spūs des
 ponata. tu itaq; her et
 huius similia que de diuini
 furoris et indignationis
 amaritudine. mūdi ama
 toribus leguntur iminē.
 crebrū p lege. subtilius
 meditare: ut hoc velut
 amare confectiois antido
 to sibilos antiqui serpen
 tis. eius q; letale virus
 possit euadē. In memet ipō
 quippe frequenter exptus
 sū. q; nī visceribus meis
 huius cogitatiois amaritudo
 diffunditur: a cunctis
 male blandientis mūdi
 ut ita loquat hūoribus

mentis mee stomachus
 exsiccatur. **Sepe enī malig**
nus spūs velut avis in
ramo arboris. sic in lingua
ponitur adulantis. et tā
q; p organū basis in ba
si virus effluit: qd letali
ter in audientis interiora
transfundit. Tu autem
obtura aures male sua
dis cantibus smenarū. et
stillee voraginis prudent
euadē naufragū? sic q;
cor tuū in sancto pposito
terror iudicis figat: ut ne
quaq; hoc ventus assen
tatorū fauoris euellat.
Antiquus enī ille seductor
qui dudū eue p serpente
versuæ sue virus inuo
muat adhuc fortassis et
tibi tamq; filie morē ser
uans palud suū vasai
lū sibilabit? ruerit in qui
ens domū sub ipō sacre
professionis habitu: rege
familiā. expone pie viue
di formam. tene sup filiū
eius. q; cœuos grauitatis
ac modestie disciplinā?
prouide lapsuro nō abso
nā legibus sponsam: nec
refilire pmutas sibi met
obsequentiū clientelam
Hec igitur fabruans ne

quiae spūs nō curat qua
te ad seculū irrahāt bestē:
dūmō confidat q̄ per se
culares actus tibi p̄cipue
tur in mente **De Sepultu
ra sophie exemplum**

H fortasse contra
diatur. q̄ corpus
cūlū tuū graale
nimis et delicatum ab ip
sis lactentis infancie ru
dimentis esculentissimis
ac pene regalibus fuit e
pulis molliter enutritū:
nec sororū potes nūc mē
sulis eē contenta. que i
magnificas olim fucās
fertulis assucta! si nec o
lere quidem ul' coibus ai
eis vti potes edulis: que
marinas exquisitas q̄
delicias inditis assueue
ras infarcire pigmentis
Hus itaq̄ male blandien
tibus suadelis. p̄molitis
melle sagittis ex diaboli
ca pharetra manifeste
vibratis tu disapula tu
asiri prudenter occurrē:
eas q̄ a te condiciois tue
sedula consideratione re
pelle **U**ende igitur quia
caro que nūc accuratis di
pibus enutritur. paulo
post vermibus scaturire

compellitur: ipā q̄ fit tūc
esca rodentū. que nūc de
lectabiliter saginatur iocū
ditate aborū: ac tanto ḡ
uiorē exalat putrefactā
fetorē: quanto suauiorē
sibi procurauit educata
mollitiē. **U**nde dū ista
conscribimus sophia nob̄
ad memoriā redit. duorū
salicet marthoniū vgu
ronis soror rameri filia:
que ante hoc fere serēniū.
dū sana adhuc eēt atq̄
incolumis. abbate mō
sterii ep̄oferi martiris. ut
sibi sepulturā construct
petit: illo q̄ renitente
eam q̄ delirare phibente
difficilius impetrauit.
Factū q̄ inter monachoz
claustra sepulchrū mor
ut ingressa conspexit:
nescio quo uisiduo in egrit
tudine corruit. ac paulo
post abortit et obit **S**u
profecto tumultus tū ḡp
seis eēt artificiosus q̄ se
mentorū studiis. vndiq̄
cōmunitus! tantā fetō
ris illuuiē per continui
acriter āni aculū exala
uit ut tolerari vix possi:
nec fratres quiescere in
tota claustra illius medi

etate pmuttēt. Et cū mul-
 ta arcūquaq; sepulchra
 subsiderent eademq; muno-
 ra satis impendia pcepis-
 sent. nullū preter hoc solū
 molestias naribus ingere-
 bat. ut luce darius inotef-
 ceret. qm̄ huāna caro. qm̄
 toto tenerius ac mollius cou-
 citur: tanto deterius in pu-
 tredinē ac nauisam vātur.
Enūvero fratres cū a me
 cur id fieret inquisissent:
 qd̄ michi videbatur expo-
 sui. **H**oc enī ut opinor ad
 salute vram diuinitus a-
 gitur: ut in illo vno corpore
 qd̄ tam pulchrū venustū
 q; vidistis. quōd eam de
 ceteris mulieribus in tēp-
 tatione luxurie sentiri
 debeat liquido colligatis?
 qm̄ caro illa et tunc putre-
 do veniater erat: tū ad se-
 spectandū. lubricos intue-
 tū oculos prouocabat.
Nō enī tunc fuit nūc cui
 denter oīdit. **E**t quelibet
 hoīs caro que nūc virescē
 conspiciatur. nequaquā de se
 post obitū putredinē ge-
 nerat: s; que semper fue-
 rat tunc se tantūmō pu-
 tredinē manifeste decla-
 rat. **De vxore duas venearū**

**prūs nimirū delicata p̄
 iputredinē versa**

Sed ad id qd̄ asseri-
 mus roborandū:
 congruū est ut e-
 aam de viua carne. pfe-
 ramus exemplū. **V**eras
 itaq; et honesti viri dō-
 ti relatione qd̄ narra. **D**ux
 venearū constantinopo-
 litane vrbis auē habebat
 vxorem. **Q**ue nimirū tā
 tenere tam delicate viue-
 bat. et nō mō supstiaosa
 s; artificioosa ut ita loquat
 sese iocunditate mulcebat?
 ut eam coibus se aquis
 dedignactur abluē: s; ser-
 uicū eius rorem celi satage-
 bant vnde aūq; colligere.
 ex quo sibi laboriosū satis
 balneū pararent. **C**ibos
 quoq; suos manibus nō
 tangebāt? s; ab eunuchis
 eius alimenta minucius
 conatēbant. in frustra:
 que mor illa quibusdam
 fufanulis aureis atq; vi-
 dentibus ori suo largiens
 adhibebat. **S**uis poro tibi
 cillū thimiamatū aroma-
 tū q; genēibus redolebat?
 ut et nob narrare tantū
 dedecus fereat: et auditor
 forte nō credat. **S**ed oīpo

tenti deo quantum huius fe-
mine fuit etrosa supbia
manifesta docuit blasphen-
do censura Vibrato quip-
pe super eam diuini miracu-
ne iudicij corpus eius co-
putruit: ita ut membra
corpis videlicet aucta mer-
cesserent totumque cubiculum
intollerabili prorsus fetore
complerent: nec quisquam
tantam ferre narum iuriam
potuit Non aestimata non
seruilius. Vix vna duntaxat
at analla non sine speciei
redolentis auxilio in eius
obsequij sedulitate prima
fuit: eadem tamen raptim
accedebat: et protinus
fugiens abcedebat. Diu-
cius igitur hoc dolore de-
cocta et miserabiliter cru-
ciata: amaris quoque letan-
tibus diem clausit extre-
mum Quid igitur sit caro
doceat ipsa caro: quodque
prohibet mortua restetur
et vna **De supplicij dap-**
Sed o vana natorum
qui huiusmodi sunt
pena temporalis
afficeret: ut non eos tartar-
us expectaret Illic et iur-
ta qualitate gaudij: re-
tribuitur mensura tormen-

ti Quantoque hic altius p-
iactantiam tumoris extolli-
tur: tanto illic torrens in-
cendij baratro profundior
absorbetur Unde est quod de
puersa anima sub babilonis
specie dicitur Quatum se ex-
altauit et in delicijs fuit:
tantum date illi tormenta et
luctus Et alibi Potentes
potenter tormenta patient:
et fortibus fortior est crua-
tatio Nam et ipse carnales
illicebrie vel cetera vicia que
hic prauos homines inflam-
mabant: illic in pitem re-
sinamque vertunt: et vitriabz
flamis vires attribuunt Pla-
ne sicut scriptura dicit illic
est umbra mortis Que p-
fecto nichil est aliud. nisi
obscuritas visionis anime: quia
dampnatum quisque cum eterno ig-
ne suatenditur: ab interno
luce tenebratur Natura
vero ignis est: ut ex ipso
et lucem exhibeat et ardorem
Sed trans actorum illa
vitru flama viorum. habet
ardorem. non habet penitus
lucem Unde est quod de illo que
a se repellit vitas dicit Li-
gate illi manus et pedes:
et mittite in tenebras ex-
teriores Si ignis itaque qui

reprobos cruaat lumē hē
 potuiff: is qui epellit ut ne
 quaq; mitti in tenebras
 diceretur. Hinc eadē psal
 mista ait. **S**up eos cecidit
 ignis: et nō viderūt solem
Ignis enī sup impios ca
 dit s; sol igne cadente nō
 tēnitur: q; illos quos ge
 hēne flāma deuorat. a vi
 sione veri lūis tētat: ut et
 foris eos dolor combustiois
 cruaet et intus pena ca
 tatis obfuret: quatenus
 auctori suo corpe et corde pu
 niantur. et vtrobzq; penā
 sentiant: qui dū hic viue
 rent prauis suis delatōi
 bus ex vtroq; seruebant
Vnde bñ p̄ prophetam dicit
Descenderūt ad infernū
 cū armis suis. **A**rma quip
 pē patōrū sūt mēbra corpis:
 quibus puerfa desideria q̄
 conapiunt exequūtur. **V**n̄
 recte p̄ paulū dicitur. **N**e q;
 exhibeatis mēbra v̄rā ar
 ma iniquitatis patō. **C**um
 armis uō descendē ad infer
 nū est: cū ipis quoq; mē
 bris quibus desideria v
 luptatis expleuerūt. eter
 ni iudicij tormēta tollerēt:
 ut tunc eos vndiq; dolor
 absorbeat: qui nūc suis

delatōibus subditi vñ
 diq; contra iusticiā iuste
 iudicantis pugnant. **Q**ue
 tū supplicia in se demersos
 et vltra vires cruaant et
 in eis vite subscōiū extin
 guendo seruant: ut sic vi
 tā termin⁹ finiat. quate
 n⁹ semper sine termino
 cruaatibus viuat: q; et ad
 finē p̄ tormenta p̄perat:
 et sine fine deficiens diuit
Sit ergo miseris mors sine
 morte: defectus sine defectu:
 finis sine fine. **S**emp
 inapit: et defectus defice
 re nescit. **E**ant ergo nūc
 luxurie dediti. et ad p̄rie
 carnis arbitū viuant: ut
 quā postmodū et carne sū
 intereant. **N**ūc medullas
 mūdane dulcedinis sorbe
 ant: ut repleti tūc p̄petui
 cruaati absinthio totis
 visceribus amarescant. **N**e
 cesse quippe est ut illic den
 tibus strideant: qui hic e
 dacitate gaudebant. **I**lluc
 ab eis irremediabiliter
 plangitur: a quibus hic
 voluptuose rīdetur. **Q**uiq;
 hic olfactuunt nīdores aro
 matai ac reindui inhiant
 pigmentorū. illic eos et
 sulphureus fetor excrui

at: et terra picei fumi cali
go arandae. Ducunt eni
in bonus dies suos: et in
puncto ad inferna descen
dunt. *Et mochy frigidus di
est alga feruidus est vi
tus fructuosa.*

QErū hec illis exag
geranda sūt men
tibus que post ter
ga relictam egyptū reperit
que sedere sup ollas carniū
ignobiliter concupisat.
ut hys cogitationū flucti
bus terrorū q; pcellis quo
dā mō rubrū mare fiat:
qd eis in medio ne ruer
tantur obsistat. Tu autē
veneranda soror que scilicet
et euuangelice quatuor
ge ac rotarū celestū aīa
lia sequens. quorū sunt
pedes tā que pāi ambulat
nō ruerūtur. neq; pū pro
certo confidimus lothi seque
tis vixem. s; hanc potius
imitaberis stabilita vīte:
cui saluet vultus nō sūt
amplius in diuisa mutati.
Et quō quod ab adulate
laudatur ab ecclīastica au
toritate contēpmitur: vīū
q; hanc pēde sententiā
laudatur pāi in desider
is suis. et qui iniqua geit

benedicatur. hec adulan
tis est: maledicti qui decli
nant a mandatis tuis hec
ecclīe vox est. N; autē in re
probos iuxta quātatatem
cūis equa sit eadē mēsurā
maledictiois: testatur pro
pheta dauid. Cui nimirū
in iuda scariothen trigini
ta maledictiones intulit:
sicut ille dñm triginta ar
gentis saarlega venali
tate distraxit. Quarū vi
delicet sicut pma ē. cōstitū
e super eū peccatore: sic ex
trema illa ē operantur
sicut dyploide confusione
sua. Quasi si quis p psal
mi seriem subtiliter que
rat: certū est qm nō eas
vltro atro ue reperiat. In
serie septuagintū discē con
sequēter et ordinē rerū.
Vnus enī lex scribitur: de
inde historia tertiar iudi
cum: postremo liter pon
tur regū. Dñm hic si diui
ne legis mandata pfiat
postmodū ad iudiciū ve
nimus: ad extremū si cau
sa nō dissonat cū xpō sine
fine regnāmus. Hic pronē
tus affectū sūt segetū:
qui celestibus honoris in
ferantur. Vitis plane si

sit ferax buarū: aīaīa pre
 cellit arbusta siluarū. **S**in
 uō sit sterilis: ceteris uīdi
 catur abiectior ac bilior eē
 uirgultis. **V**nde ē q̄ ad ip̄e
 tam diuina vox ait **F**ili
 hominis quō fiet ligno vitis?
 ex oībus lignis nemorū q̄
 sūt inter ligna siluarū:
Nūquid tolletur de ea lig
 nū ut fiat opus? aut fabri
 cabitur de ea parillus. ut
 pendeat in eo quodāq̄
 uis. **S**ed profecto mōchus
 si ad profectos frātis boni
 opis sit intentus et feruō?
 nichil inter hoīes eo ualet
 eē prestancus. **A**lioq̄ si
 frigidus et infecundus a
 resat ac dormiens stertit:
 uire t̄p̄ uilis alga despa
 tur et ip̄is quoq̄ seculari
 bus nō equatur. **S**i quis
 statoris adipiscende p̄fōis
 inferuet. s̄ adhuc tamē p̄
 ifirmitatē de prius vite
 uicis iūctus aliquid reti
 net: secularis quispiā licet
 ē lignosus eē cōprobetur et
 pius. nequa q̄ est huic p̄
 oīa cōparandus. **M**elius
 quippe est uiciosū aurū:
 q̄ es purū. **E**t preciosus ē
 hebes margaritum: q̄
 marmor pietū. **P**allens

quoq̄ carbūculus amabili
 or: q̄ ceruleus sit iacinctus.
In quoq̄ si delat in aurore
 diluailo constituta de pristi
 ne uite tenebris adhuc in te
 aliquid sentis: noli deficere
 puenire celeriter ad plenitudi
 nem lucis. **S**auc tantū mō
 ne in carnis mollitie requi
 estas: s̄ in sanate discipline
 laboribus te uigilanter ex
 erceas. **D**ñicus **xxij** sil'
psaltem cū disciplina cāta
uit xij? nō incepit.
Quā daretur tibi
 nūc dominū me
 ū uidere dñicū?
 qui qd̄ nos imperite lin
 gue conamur officio: ip̄e
 te efficaciori iuculentissi
 me uite doceret et infor
 maret exemplo. **H**ic deni
 q̄ a tribus iam arator
 ānorū lustris lorica fer
 rea testatur ad carnē?
 duobus autem ferreis
 aratilis in corpore angit?
 duobus autē p̄ brachiorū
 armos artatur. **S**ed quia
 de illo in alijs nr̄is opus
 culis iam plura digessim?
 nūc qd̄ uis ante sex dies
 ad nos ueniens reculit. p̄
 feramus. **A**it itaq̄. **C**ontri
 git me nosce: q̄ sapientis

nouē me vno die psal
teria decantasse cū cor
poralibus disciplinis
Nō certe cū audiui me
me factus ex pau: et
consuetudina remorden
te congemui **De** in qua
michi **E**cce hoc de me
nesciente me scriptū est:
tamen vtrū a me hoc
fieri poss: ignoro **E**go
rursus experiar: et an
hoc implere potuerim
indubitanter p agnos
cam **Quarta** igitur fe
ria me vestibus erui:
et armata scopis vtra
q: manu totam nocte
ducendo puigile psalle
at me verberare nō des
tit: donec die altero de
cursus ruer more psalte
ris de tera decimo ad
psalmū beati quorū
vsq: reptam **Porro** ad
nobis durū videtur se
pe et asperū: q: ille pu
erile deperet vno die
annus exemplo **Fra**
ter quidam cū se scopa
rū ictibus nimis abhor
reret atterē. atq: ipē si
bimet plagas inferre
atq: pferre grauissi
mū uideret: tamenē

dōpni dñia crebrius in
sistentis adhortationibz
acquieuit: ac p modu
lationem totius psalte
ri et insup quūquagin
ta psalmorū sibimet dis
ciplinā inferre p̄p̄is ma
nibus nō cessauit **Frater**
autem nor illa precedeb
dñicam: et beati micha
elis festiuitatem **Cūq:**
facto mane ad predictū
senem frater ille veniss
timens q: ne de indiscre
tione redargueretur dū
q: egerat p ordinē reu
liss: hac voce ille rēdit
Noli frater pusillan
mus ēē: ul' pro hac tua
que nūc est infirmita
te diffide **Potens** est enī
deus ex imis ad alia ora
puehere: tamq: lacteo
le tue cōuersationis in
fanaam. ad iuuenilis
coloris incrementa fir
mare **Et** adiacens ait
Nos etiam p̄mo pede
temptim cepimus: sen
sim q: ad ad nos diuina
pietas pducere voluit
licet imbecilles ac fragi
les educti sumus **Sic** q:
factum est ut nō cū de
i modērato feruore sicut

ille timebat argueret sine desperatione succubet tamquam qui nimium quid egerit animu refoueret.

Huius itaque sancti senes exemplo faciente discipline mos adeo in nris partibus inoleuit ut mox viri sicut nobiles mulieres hoc purgatorij genus inuoluntate accipient Nam et reliata theobaldus sublimis vaq generis et no infime dignitatis: in aliquo reculit p prefixam huius regulam discipline centum annorum se pnam pegisse

De celesti iherusale ba ne

Quiaque libenter audi semper facta bonorum: ut uel si imitari potest cumulum tibi perpetue beatitudinis acquirant: uel si impossibilia sunt uberius te humilitate custodiant Erigatur spiritus ad ea que promittunt in patria: et exilens perpendit. quidam aspuitis horret in via Cum pondus auri radiantis attendit: labor uineis leuigat Vbi loco primij corona pponit: stadij aursu alaciter trasilit p de ig q batus sit: q ai tanta pboz

multitudine repellitur: ne ad nuptiale conuiuium ingredi cum splendorum electorum societate meretur Quare dignitatis sit adeo sp obuiibus conditoris. contemplari pntissime specie veritatis: facie ad faciem deum cernere: chorus angelicus interce Vbi sic pntibus quique gaudys sunt repleta: ut de futura nunquam sint aduisione solliciti. Vbi dum quiesca mens in arcibusque luis amenitate perfruatur: de suorum quoque conuiuio primis inenarrabiliter gratulatur Illic vite fontem et sicut ftes hauriunt et haurientes sicut: quia ibi non potest uel auditas passionem gignere: uel saetatis fastidire Et eo plane quia auctori semper vite assistunt omnium beatitudinis trahunt Hinc floride iuuentutis eterna uirtutis: hinc venustas est pulchritudinis: et indeficiens vigor incolumitatis Et illo itaque eternitatis fonte percipiunt ut eternaliter uiuant: ineffabiliter gaudeant: et quod est longe

prestantius ad eiuſdem
conditoris ſtudente cōua
leſcant. Sicut enī iohā
nes euangelista teſta
tur. cū apparuerit ſimi
les ei eiſus: qm̄ videbi
mus eū ſicuti eſt. Tunc
mors abſorta eſt in vic
toria: oīs q̄ huāne natē
funditus corruit corrup
tela. De hac porro ciuita
te ſanctus ille thobias a
iebat. Porte iherlm̄ ex ſa
phuro et ſmaragdo edi
ficabunt: et ex lapide p̄
oſo omīs arcum muror
eius. Ex lapide candido
et mūdo oēs platee eius
ſternentur: et p̄ vitos e
alleluya cantabitur. De
hac et iohānes ait. quia
ſingule porte eius erant
ex ſingul̄ margaritis:
et platee ciuitatis aurū
mūdū tamq̄ vitrū plu
ridū. De hac etiam mor
adicit q̄ nō eger ſole ne
q̄ luna: ſ̄ claritas dei il
luſiat eam: et lucna ei
eſt agnus. Ibi preterea
natura huāna que via
ata fuerat cūctis paſſio
nū ſqualoribus defec
ta tripudiat: et anima
facta in ſue puritatis at

q̄ ſinceritatis mūdicia p̄
ſeuerat. Cū ſpū ſiquide
et caro ſpūalis facta
concordat: ac totus hō
ſui conditoris arbitrio.
in nullo penitus diſſonat.
Tūc impletur quod ſpon
ſe ſponſus loquitur: ve
ni ſponſa mea tempus
putationis adueit. Duru
lus enī cū putatur: re
manente qd̄ vale eſt. ab
ſcanditur qd̄ ſupfluū ē.
ſic ex huāna natura ma
net quidē q̄ quod condi
tor fecit: tollitur autē qd̄
diabolus addidit. Illic
archana ſingulorū pa
tent oculis oīm. Illic oī
um mentes in mutui
amoris vniōne conflata
nulla ſuētē varietate
diſſentiūt: ſ̄ in cōi volū
tatis ſtudio oēs vnamini
ter federantur. Apud nos
cū vna feſtiuitas colitur.
altera nō habetur. Illic
autem oīm ſolempnitatū
ſemper eſt cōaceruata le
ticia: quia illi p̄ntes aſ
ſiſtūt. qui ſolempnitatū ſt
proculdubio cauſa. Deſt
illuc ignorantia. deſt im
poſſibilitas: quia in ſa
piencia cū vniū ſunt:

amata faunt: in oīpote
 te oīa pūt. **I**lluc ruelata
 facie cōtuebitur quō p
 ineffabiliter filiū gignat:
 quō spīritus sanctus ex vtro
 q̄ procedat. **I**lluc vīdebi
 mus quō is qui nusq̄ de
 est. nō p̄ partes s̄ totus
 ubiq̄ est: quō eam fieri
 possit ut et intendat sin
 gulis. tamq̄ varet ab v
 nūsis. sic intendat vni
 ūs tamq̄ varet singulis:
 quō is qui celestibus pre
 minet abissi fundamē
 ta sustentet: qui mūdi
 itania penetrat quō exte
 riora aīta arantet. **I**l
 lic odoris suavitatis amē
 torū excedit vires aroma
 tū oīm supat flagran
 tiam pigmentorū. **I**lluc
 beatorū aures armoni
 ace dulcedinis organa
 meloda p̄mulcent. **I**l
 lic pratis iocunda satis
 amenitate vnanantibus
 candentia lilia nūq̄
 decidunt: rose q̄ purpu
 ree cū arore floribus nō
 marcescunt. **E**t certe de
 illa celestis iherlm̄ beati
 tudine sempiterna inco
 parabiliter plus est in
 re q̄ mens possit hūa

na concipit: plus mente
 concipitur: q̄ vllis ser
 monibus explicetur. **H**oc
 ergo plura de illis beato
 rū aīnū gaudis eloq̄:
 quando quidē corū feli
 cissime volūtati aīta
 p̄sus elementa deserui
 unt. et amata ad corū nu
 tū oīa ad corū v̄tuntur
 arbitriū: **V**era quippe
 est sententia illa qua
 dicitur **D**nia quecumq̄
 voluit dñs fecit in celo
 et in terra in mari et in
 oībus abissis. **E**t quod de
 capite dicitur: de mem
 bris quoq̄ illi dignū ē
 ut credatur. **H**us te gau
 dius venerabilis sor̄ or
 deus oīpotens introdu
 cit: ip̄e q̄ tibi sit p̄mū
 aī assumit. qui factus
 est p̄cāi cū redemit.
Comenda me moysi et
 aaron duabus tuis.
 sanctis videlicet vitali
 et rodulpho p̄sb̄is: qui
 videlicet nouerunt q̄
 idcirco contra morē eplē
 titulos inseruimus: ut
 inclinata atq̄ proluxi
 stili duplex fastidium
 leuaremus.

*Eplā eundē ad papā nicolau
de continētia clericorum*

DŌ sumo ponti
fia *R. Petrus*
peccator mōdū
debite seruicu
tis obsequiū *Rup habēs*
cū nō null' epīs ex vrē ma
iestatis autoritate collo
quū. sanctis eorū femo
ribus volui seras appone:
teptam genitalib; sacer
dotū ut ita loquar conti
nenae fibulas adhibere
S; qm̄ hec est secta cui
vbiq; contradiat: aliud
quidē quodcūq; vrē con
stitutionis impiū sub spe
pfiacendi fident iudici
mus: huius autē capituli
nuda saltē promissionē
tremul' prolata labijs
diffiali' extorquemus:
primo qz fastigiū castita
tis attingē se posse despe
rant: deinde qz synodali
se plectendos eē senten
cia ppter luxurie viciū
nō formidant. *Reis qz*
pe tempibus geīna quo
dā mō romane ecclie con
suetudo seruatur: ut de
ceteris quidē eccliaſtice
discipline studijs examē
put dignū est moueat:

de clericorū uō libidine
ppter insultationē scari
larū dispensatore con
ticeſcat. Quod satis cor
rectione dignū est: ne vñ
de vulgus & conqueritur
inde potissimū a mīgrīs
ecclie in iudicio taceatur.
S; osceus Dm̄ pudore
postposito pestis hec in
tantā prupit audaciā
ut pora populi volute
ioca scortanū. noia cō
cubinarū socerū quoq;
vocabula sil' et soarū
fratrū deniq; et quorū
libet p̄in quorū. Et ne
quid huius assertioibus
desse videatur. testimo
nū sūt discursio nūciarū.
effusio munerū. diachi
nancū ioca. secreta col
loquia: postremo vbi
omnis dubietas tollitur:
vteri timentes et pue
ri vagientes. Ergo pre
pudore nescio quomodo
suppmatur in synodo
quod publice vaserat
in mundo: ut nō modo
peccantes ut dignū ē
notent' infamia: s; et
hij quoq; qui vltiores eē
debuerant videantur
in culpa. *R. phinees idēto*

sedus et in meruit sacerdoti
qz zelū se extulit blaonis

Non hic pudor faci-
em phinees sacer-
dotis operuit: qui
nimirū cœunte cū mady-
anite israelite in locis
genitalibus arrepto pu-
gione transfudit Porro
autē nos contra diuina
mandata psonarū ac-
ceptores in iudicijs qui-
dem sacerdotibus luxu-
re inquinamēta psequi-
mur: in epis autem qd
nimis absurdū est per-
silencia tollerantā vene-
ramur. Sicte hic phine-
es diuini spūs zelo fuit
sus cū totus pene israeli-
tarū pplus cū filiabus
moab fornicando corru-
eret sese qz beelphegor sa-
cilegis testimonijs inia-
aret: nō in respectos qd
qz ut infimos diuine le-
gis pugnator insiliuit
ferecillētiōres et dano-
res in ppo quos ad terre-
dū ceteros trauderet ele-
git: testante scptura que
diat. Erat inquit nome-
biri israelite qui occas
est cum madianite za-
ri filius salai: dixit de qz

natione et tribu symeoīs
De mulieris quoqz nobili-
tate si queratur: hoc in
sequentijs inuenitur
porro mulier madiani-
tis que pariter infecta
est vocabatur corbi: fi-
lia sui pncipis nobilis-
simi madianitarū. Sa-
ne post digestam formi-
cationis et digne bla-
onis historiā quid o-
pus fuit moysi ut gene-
alogiam fornicatoris
ut usqz contereret et al-
terū ducem alterā no-
bilissimi pncipis filiā
fuisse narraret: nō ut
doceret carnales illece-
bras in eminentioribz
psonis acius psequen-
das. Hinc est qd et ipse
minus cū oīs israeliti-
ca plebs nō dispari ar-
mine tenetur obnoxia-
de ppo quidē tacuit: ad-
uersus solos autem pnci-
pes in furore se digne
atā uersionis erexit. In-
tus enī ait moysi. Colle-
cunctos pncipes populi
et suspende eos contra
solem in patibulis: ut
auertatur furor meus
ab israel. plane et mor-

ses non ad alios sed ad in-
duces israel ait. **D**ati
dat unusquisque proximos
suos: qui iniuriam sunt
heelphegor. **D**um ergo phi-
nees pro tota fornicatio-
ne aus multitudine inis vl-
tiscenda in eos potissi-
mum qui duces videban-
tur insiluit. principes sli-
ter populi in patibulis
suspendi sententia divi-
na precepit. moyses q-
no quibuslibet infamis s-
iudiciis israel ut pri-
mos occiderent p-
vincta fornicationis in-
iuriam: quid in his ob-
dat intelligi? in quia
reatus adulteri in p-
sonis clacioribus debet
durius vindicari: Et
qui tales commotus blas-
catur: pace supmi iudi-
cis et gratiam non mo-
sibi sed iplo absq- dubio
pmeretur. **V**nde divi-
na vox. phinees inquit
auit iram mea a filiis
israel: q- zelo meo co-
motus est contra eos ut
no ipse delectem eos in
zelo meo. **E**cce autem
mus quo ppter iram
phinees placata est ira

domini super israel: audivi-
mus etiam nunc qualiter
ipse p- animi sui commo-
tionem pietuam sibi ad
domino statuerat pacem.
Ecce inquit dicitur pace
federis mei: et est tam-
ip- q- semel illius pactum
sacerdotum sempiternum: q-
zelatus est pro deo suo:
et expiauit zelus filiorum
israel. **P**acem quippe
dominus illi sui federis dedit:
q- sedata omni acerbis-
molestia. vite illi usq-
in finem mundi in p-
si amicitate constituit.
Ipsa siquidem est in fallo-
heelpas propheta: qui videt
ignem equis et curru he-
lideo suspiciente est tris-
latus in celum. **V**nde me-
quis metari auctumat:
diuine legis interpretem
ihonimam qui hoc in he-
braicam questionum li-
bro testatur potius q- me-
reprehendat. **P**orro autem
et tpe dauid regis hic
phinees super ac sacer-
dotale officium regere p-
spicue cepit: dicente
scriptura. **H**is sunt inquit
chorite super opera misterii
custodes vestibulorum ta-

bnaali: et familie eoz
 p vices castroru dñi au
 todientes inarvitu Phi
 nees autē filius eleazar
 erat dux eoz corā dño
 Cui nimirū phinees no
 men est a pntibus indi
 tū: helias autē agnome
 est accidens p euentū
 Helias siquidem intpre
 tatur deus dñs. Qd ex
 hac sibi occasione im
 positū fuisse creditur: q
 cū legationis officio fun
 geretur missus ab isra
 helitico iplo ad duas se
 mus tribus. ruben videli
 cet et gad et dimudiam
 tribū manasse. que enor
 mis magnitudinis alta
 re construxerant hoc ab
 eis rñsū exausationis ac
 cepit. Fortissimus dñs de
 us: ipē nouit si preuai
 rationis aīo hoc altare
 construximus. Ab his
 itaq; rōne reddentū v
 bis helias nūcupatus
 asseritur. qui phinees
 catus dicebatur: ut illo
 rū responsū hui⁹ videba
 tur eē vocabulū. **N**o
 tandū autē qz sicut in
 aonias suis sollicitissi
 mus beda testatur: ab

egressu filiorū israhel
 et egypto usq; ad helie
 in teli culme ascensū
 septentozū viginti aīoz
 supputat calcaulus unuci
 tur. Iure ergo qui me
 chis intulit necem i pen
 tinā: aīose vite sortitus
 est longitudine. Quāq;
 teris diuini zeli est ar
 dore susctensus. **Q**on
 gruenter est e **Q**uis
 igneis eleuatus in telū

*Et hely iō perijt qz filijs pat
 rib; male pius tollit.*

Contra hely quia
 filiorū patā cog
 nouit heos uiuic
 tione qua digni erant
 acerrima non corripuit:
 eisdem filijs a philistin
 in bello pemptis. ipē quo
 qz de cella retrorsum ce
 adit. fractis qz ceruicib;
 cepit. Nam et archa
 dñi ab hostibus capta ē:
 et prius quidē quatuor
 milia. dein triginta mi
 lia virorū sūt philisteo
 trucidante pstrata. Et
 quidem redarguit etiā
 dem corripuit? flenita
 te et mansuetudine
 patris: nō seueitate ul' au
 toritate pontifias. Qua

re inquit factis res huius
temori quas ego audio? res
pessimas ab omni populo: **Noli**
te filium mei **Non** est enim
fama quam audio **Audie**
rat enim scriptura testante:
quod dormiebant cum milieibus
que observabant ad hostium
tabernaculum **Porro** quos
inimicos dei vidit in prima
est sua **filios** recogno
uit? et quos hostili feri
te gladio debuit: prope bla
diae **blanditiae** lenitate
palpavit **Non** sic ille fi
delis in domo domini famulus
mose: magister videlicet
ingenium phinees **Stans**
enim in porta castrorum ait
Si quis est domini iungat in
Congregati quod sunt ad eum
omnes filii levi **Quibus** ait
Hec dicit dominus deus israel
ponat gladium vir super
femur suum **Hec** et idcirco de
porta usque ad portam castrorum
et occidat unumquisque fra
trem et proximum et amicum
suum **Cecis** itaque viginti
tribus milibus hominum: ait
mose **Consecratis** ma
nus vestras hodie domino unus
quis in filio et fratre suo:
ut detur vobis benedictio.
Plane sicut benedictione

digni sunt qui culpas cor
rigunt. ita nichilominus
maledictioni obnoxii sunt
qui peccantibus blandiunt:
sicut per prophetam dicitur **Male**
dicitur qui phibet gladium
suum a sanguine **A** sanguine
quippe gladium suum phibet:
qui se ab inferenda impro
bis digne sententiae ad ad
uersionem cohercet **Facti** si
quidem culpam habet
qui ad peccatum negligit emen
datione unde et presbiter hely
bur dei qui et phinees fuisse
putatur ait **Hec** dicit
dominus **Quare** calice abiecas
tis victimam meam et mu
nera mea que precepi ut
offerrent in templo? et
magis honorasti filios tuos
quam me: **Si** ergo hely per
duos dicitur filios. quos
non ea qua digni erant i
uocatione corripuit cum eis
filiis et tot cum hominum multa
tatione periret: qua arbit
trantur dignos esse summa qui
in aula ecclesiastica et soli
is iudicantium president:
et super non ignotis pravorum
hominum criminibus tacent:
Quos dum de honestate in
publico metuunt ad contra
meliam superi iudicium di

iunc legis mandata
 confundunt: et dū p
 dius hoibus amittendi
 honoris officū seruant:
 ipm etiā iuste dignita
 tatis auctorē crudeliter
 inhonorant. Unde et
 eidem hely qui deū fili
 os suos honorando con
 tēperat diuina vox ait
Qui glorificauit me
glorificabo eū: qui autē
contēpuit me erūt ig
nobiles. Vbi mox subdi
tur Ecce dies venient: et
precadā brachiū tuū et
brachiū domus prīstui.
Ac si apte dicat Quia
ego p pastoral' officij dig
nitatem contra inimi
cos meos brachiaū tibi
fortitudinis contuli. s
tu ad eorū vltionē illud
exerce noluisti: iam
brachiū a te precadam
id est vigore tibi sacer
dotai' culmīs auferā':
ut qui maniceps fueras
ad pugnantōū prome
riā nec manū habeas ad
tuendū te. Ponamus
plane q'ofni et phine
es epī sint: hely autē
metropolitani vitem
teneat. Quid ergo detei'

quis p̄t agere? q̄ si lux
 urosus ep̄s parcat ai
 emendare preualeat:
Presertim ai prefato
 hely dñs dicat **P**redici
 ei quid iudicaturus eē
 domū eius in etnū. p̄t
 iniquitate: eo q' noue
 rat indignē agere filios
 suos: et nō coēripuit eos
Ita dicitur uicam domū
 hely: q' nō expietur in
 quitas domus eius vic
 timis et muncibz usq' in
 etnū. **S**i ergo victimis
 et muncibz omīa c̄mia
 diluūtur. sola autem
 falsa in ep̄os pietas ve
 niā nō meretur: videat
 qui eorū diiudicare ma
 la dissimulat q' dure
 sententiae apud distric
 tū iudicē se obnoxū red
 dat. **S**i qm̄ ego sūmū et
 desie vniūsalis antisti
 tem ul' lenit' suggillatē
 nō audeo: ipm qui pec
 cat breuiter alloquor
Nūc i sacerdotem luxuriā
tem scriptor iuehitur

Qui o sacerdos q'
 sacri dare hoc
 est sacrificiū deo
 debes offerre temetipm
 p̄us maligno sp̄itui nō

vereris vitium imola-
re: **S**ervitans ei a xpi
te mebris abscondis et me-
bras corpus efficitis: a-
plo testante qui ait **Qui**
adheret metra: unum
corpus efficitur. **E**t item
Tollens inquit membra
xpi faciam membra
metras: **A**bsit **Q**uid er-
go tibi ai corpe xpi: qui
p carnis illecebrose lux-
uria mebrui factus es
antixpi: **Q**ue eni coue-
tio est lucia ad tenebras:
Aut que societatis dei ad
belial: **N**unquid ignoras
dei filium adeo carnis ele-
gisse mundicia: ut ne q-
dem de pudiciaa con-
gali s: de clausula por-
incarnacionis sic virginali:
Et ne hoc suffice videat-
tur. ut tantummodo virgo
sit mater: etiam fides est
ut virgo fuerit et is qui
simulatus est p: **S**i igit-
r de p: noster tanto pe-
dilexit floridi pudoris i-
tegritate ut no mo de vir-
gineo vtero nasceretur. s:
etiam a nutrio virgine te-
taret: et hoc ai ad huc
p: uul: vaguet in animis:
a quib: nunc obsecro tunc

tari vult corpus suum. ai
iam imens regnat in
celis: **S**i mundis ar-
tibus manib: volebat
in presepio positus: q-
tam corpi suo nunc vult
adeo mundicia iam in
p:ne maiestatis gloria
sublimatus: **P**lane si
p: filiam suam ince-
tiose corrumpit. mor ab-
ectia pietatis excludit
coione p:uatur: et uel
in carcere traditur: uel
in eruliu destinatur. **E**-
t ergo deterrus qe abi-
ciendus es. qui ai filia
tua no quide carnali
qd minus est. s: ai spua-
li potius pure no metu-
is: **D**es quippe etie tue
filii. tu p: ad dubio filii
sunt. **E**t certe p: p: uul:
quia spiritualis genea-
tio maior est q: carnal:
porro du tu sis vir et
sponsus etie tue. qd v-
tiq: p: uul: et anulus
desponsationis et virgini-
tatis commissionis: oes qui in
ea nati r: generati sut
p: baptisimi sacramentu
tibi quoq: nichilomin:
astringuntur necessitu-
dine filioru. **Q**ui ergo

ai spuali filia tua comu-
 tas incestu. qua consaen-
 aa dnici corpus audest
 tare misteiu. **S**i fortas
 sis obiaas. qz longe an-
 teq tu culme sis adeptus
 episcopy illa sic nata.
 et no in episcopio. si in
 aliqua sit plebiu bap-
 tizata. tuncq tu coru
 tantu mo qui nascatur
 erant factus sis pater.
 et omis prochna tua no
 sic ecia tua. **F**nuo ai
 dñs dicat. nolite sanc-
 tu dare canibz. qd dete in
 dicitu eit. qui corpus tu
 u qd vnaqz sanctificatu
 est p consecratiois aces-
 sum no canibz. si lupana
 tibus tradis. **E**t cum
 oes ecia sticos ordines
 in te vno habeas metu-
 enda mole congestos.
 oes pculdubio fedas. du
 te p stibuli pmixtione
 comaculas. **P**olluis ita
 qz in te hostiaru lectore exoras-
 tam. oes qz demceps
 sacros ordines. pro qui-
 bus oibus in distictodi-
 iudicio redditur es tu-
 tionē. **A**d impositionē
 manus tue descendit
 spūs sanctus. et tu ca-

adhibes genitalibz meretrici.
Ingue tue obsequitur de-
 et tu no vereris obrepere de-
 moibus. **P**orro qui in ecia
 afflita cerneris dignitate
 conspicuus. note erubescas
 imergere fornicabus scorta-
 toru. **E**t qui predicator
 constitutus es castitatis. no
 te pudeat seruu ee libidinis.
Veniet pfecto dies vno
 nor. qñ libido ista tua vta-
 tur in pitem. qua se pe-
 tuus ignis in tuus visceibz
 inextinguibilis nucat. et
 medullas tuas sil et ossa
 in defectiua coflagratioe
 depascit. **Q**ui eni flama
 libidis estuas. qua fronte
 qua audacia sacris altaribz
 appinquas. **I**gnoras quia
 filia aaron nadab videlicz
 et abyu idartorelesti sut
 igne consumpti. qm alienu
 ignem offerre dno presup-
 serut. **A**ltaria quippe dñi
 no alienu. si igne dñi
 at diuini amoris accipi-
 ut. **Q**uisquis igitur carna-
 lis illecebre ignibus estuat
 et sacris assiste misteris
 no formidat. illo procul
 dubio diuine vltionis in-
 terim igne consumitur. de
 quo scriptura testatur. **E**t

nunc ignis ad insanos consumit. Et sicut nunc estuans luxurie flammis decoquitur: ita postmodum non finientis atrocis gehene incendis nate est comburatur. Preterea non ex paucis o infelix episcopus! quod in luxurie voragine coruus nicolaitarum heresim incurriti: Nicolaus quippe unus ex his quos beatus petrus apostolus dominus consecrauit: dogmatibus abbat clericos cuiuslibet ordinis in imperialibus federandis esse coniungis. Quod ergo ille docebat vobis: adhortu in cathedra pestilentiae sedens multo detestius inuitas exemplis. De quo videlicet scelere angelo ephesine ecclesie diuina vox ait. **D**isti facta nicolaitarum: que et ego odi. Et cum apostolus dicitur: omnis fornicator non habet hereditatem in regno christi et dei: qui in regno dei non habes qualibet hereditate hoc est in celo! quo pacto in ecclesia que nichilominus regnum dei est prelatiois obtines dignitatem. **Epilogus**
Quante mihi venerabilis papa qui christi vice fungens

qui summo pastori in apostolica dignitate succedis! noli pestem hanc per igni quam ad inaremetam producat: noli conuiuendo et dissimulando grassanti luxurie frenas laxare. Desuper enim hic morbus ut cancer! et virus appago ad infinita porrigitur: nisi euangelica falce quod male pullulat amputet. Absit igitur ut sanctum cor vestrum seignis hely torpor emolliat: si potius ad sceleris vltionem ingenium phinices zelus accendat. Deponantur hi qui ecclesiastice castitatis non verentur fedare mundiciam: et deieci terreat quos male stantes ad turpis luxurie contumeliam prouocabant. Ad vltionem igitur se canonicus vigor erreat: et petulantiam deicorum mala contempserat! quatenus et beatitudinem vestre quod absit neque non obrepat infamie: et solitus uitor ecclesiastice resplendeat discipline. Vra quippe clementia non ignorat: quoniam actus rex israel dum regi assyriorum benadab inordinata pietate peccat diuini aduer-

fuisse furoris sententiam pro
 cauit Cui nimirum vir dei
 ait Hec dicit dominus Quia
 dimisisti virum morte dig
 num de manu tua: et anima
 tua pro anima eius et populus tu
 us pro populo eius Hic ipse
 quoque vir dei ait dicit sermo
 suo in sermone domini nolui
 ista quae paterere ait Quia
 noluisti audire vocem domini:
 ecce recedes a me et anima
 et te leo Sicut paululum re
 cessit ab eo: ut scriptum
 testatur in eis enim leo atque
 passit Quibus vna quae saari
 eloqui vobis quid aliud i
 nuatur: quia in composita
 pietas pauldubio metur
 ura: dum non promulgat i
 reos sub districta iuris eq
 tate censura: Axioma quod
 b: supini iudicis subire bi
 dictam: qui negligit in
 subditos exercere discipli
 nam Illi quae leoni quae aruit
 querens quae deuoret me
 rito tradit: qui ab iustu
 gendo pueri vlnie pro porpo
 us desidia conhibetur Sic
 igitur ingenuus vir spiritus
 ad tollendum castitatis ob
 probrium se feruent actin
 gat: sic se in blationem
 nicolante hesis strenue

caute me

ac viridit eigan: ut iuxta
 sponsonem plinices pacem
 sui fedens vobis ai deus oi
 potens statuatur: sicut vno
 helyam cesis typice quadri
 genas sacerdotibus: celo
 vos noequis igneis fange
 lis comitantibus introdu
 cat Amen. *Epla petri da
 miani De equitatis et disa
 pline vigore tenedo.*

Gliffredo excellē
 tissimo duā
 peccator
 mōchus Balu
 tem in dno Qui pigmēta
 cotidie bibit ac melle con
 dita: aliquā longa dulce
 dme gustus eius offendit:
 et in austeritate vilis nape
 iocandius delctatur Et cer
 te p salomonē dicitur: qu
 qui mel multū edidit nō ē
 ei bonū Int adipati que
 quibus edulia vrentes
 herbe fastidiū expmūt:
 et nauseantis ad vomitū
 pectoris archana cōpo
 nūt Tu sane vir emine
 tissime quodāmodo multa
 cotidie papis: et necta
 reo sapore cōlysa: dū t
 vnusq; ad votū loquit
 nec aliud quidq; sug
 gerē nititur: nisi quod

tuis auribus blanditur. **N**o
quod tibi plane dicendum est
purs accurate componitur.
et quasi fabul' instrumenta
studio auditur ac politur:
ut videlicet quidquid illud e
substrata potius humilitas
suggerat. q' libera loque
tis auctoritas dicet. **E**t o
felix et deceptioni semp ob
noxium mundane fastigium
dignitatis. **Q**uia cum ce
teris dicant homines illa q'
sentant potentibus seculi
fucati sermois argumenta
componit' et eos qui se ali
is exhibent pueros: diuites
compelluntur semp h're suspec
tos. **D**u ergo mundani quili
bet homines excellencie tue
potula tantum non mellita
ppinent. idem solum modo
suggerunt quod tibi placatum
e' p'endit'. inter dulces
cotidiane assentationis il
lecebras non debz moleste
ferri meorum amantudo ser
monum: tanquam in' suaues ce
pulas aliqu' placet agres
tium viroz herbarum. **Q**uod
ergo viuis tibi sermoibus
ptuli: hoc nunc p' epistola
e' p'lico. **F**ateor sane multum
michi displicet q' monar
chia hanc in qua pene ce

ta milia degunt homin. tan
zustiati quedam viciu' neg
ligis: ea quod dua p' que regi
et amministrari debeat non
comittis. **E**t oibus quippe
quibus nunc per regnum
officium p'mines: districto
iudicio ranoanum delves. **E**t
quod nunc gloriosius est in
obtinenda dignitate fasti
gium: tanto durius est in
reddenda ratione iudicium.
Transfer ergo pondus in
alterum. ut quod p'ius non ceru
tibus ferre: paulum valeas
gratulo labore portare. **I**llud
etiam in non medio ariter
displicet. q' in plectendis
flagitiosis et temerariis in
iquorum hominum ausibus coher
tendis e' missior cerneris
e' quod debeas: et dum p'cedis
pas: auge p'ata conuice
ris. **E**neruato quippe rigore
iusticie: status euerit
tur discipline. **E**t dum vi
torie senectutis censura
e' p'mittitur: temeraria de
lingit dilicencia relaxatur.
Inordinata sane pietas
nutrit impietate: et tunc
da man' media vulnus
auget egron. **F**aat enim ex
uberante putredine: dum non
secundo s' palpando coti

die supduat vulnusailo
 acatitce farina copula
Denique qui mollibus ungue-
 tis no pmisset acedime:
 tumoribus exsiccandis ul-
 lam pt adhibe vritem
Roia mebra eme vno
 fungitur officio **N**uud
 nepe sacerdoti aliud cope-
 tit iudicia **I**ste siquide vis-
 ceibus debz pietatis afflu-
 ere: et in mrene mie gre-
 nio suberuberantibus
 doctrine vbeibus filios con-
 foue **I**llius aut officiu e
 ut reos puniat et prauoz
 mailz eipiat inocentes:
 ut vigore raitudinis et
 iusticie teneat. et a zelo
 sanctionu legaliu no te-
 pestat: ut ab equitatis
 linea no declinet. ut legi-
 timi vigoris genui non
 eneruet **N**emineit ead
 semp qd p aplin diatur
Vis no timere ptate: fac
 bonu et habeb laude ex il-
 la **D**eicni minister est r
 in bonu. si aute male fe-
 ceus time: no eni sine ca
 gladiu portat **I**n quibus
 vnaqz vbis intellige aliud
 ee gladiu pnapis aliud
 infula sacerdotis **N**oci
 ad hoc precingeris gladio

ut violentiaz mala debe-
 as palpate vl' vngue: si ut
 ea studeas vibrati muato-
 nis icibus obtruncare **H**inc
 est quod sequit **D**eicni
 minister est vindex in iram
 ei qui malu agit **S**i ergo
 dei minister est qui mala
 facientes in ira vindicat.
 diaboli pauldubio minister
 est: qui animosos ac repro-
 bos suauit palpat: et si-
 cut deo prebz obsequiu q
 in piosos vlsatur: sic mi-
 nister est aduisari qui pe-
 trantes iniqua blandit.
Recessse est ut conatit
 muato rubigine. qui semp
 in theca reconditus nuq
 erent vltione: scaber eni
 effiatur. qui du colibetur
 semp a vulne no limatur
Quoat pezechelem dicit
Gladius exacuatus est et li-
 matus: ut cedat victimas
 exacuatus e: ut splendeat
 limatus **D**istat plane r
 bunal iudias a cathedra
 sacerdotis **I**lle nimiru ad
 hoc gladiu portat: ut eu
 in vltione iuste viuenciu
 exerat **I**ste baculo tantu
 contentus est inocencie: ut
 quietus et placidus tene-
 at custodia disciplina.

Quāq̄ et sacerdos si im-
moderata aī subiectos
pietate īsoluitur: et ip̄e
sententia diuini furoris
nō ī merito cōdēpnetur.
Nā sacerdos erat hely de
quod dictū est ad samuele
cognouerat indigne a-
gere filios et nō corripuit
eos: idcirco iurauit domini
hely q̄ nō expietur iniqui-
tas domus ei: victimis
et muncibus: in sempit-
nū. **E**rat ergo iudex causas
atq̄ negotia iurgancū
dirime negligat: maxi-
mā diē p̄tem iussarū
solepnis et orōibus insis-
tendo asumat. **H**ec et
illuc dicitur q̄ ne ip̄us
quidē sacerdos iniqui-
tas expiari potest victi-
mis et muncibus: in et-
nū: eo q̄ hely uicia nō
coeruit filiorū. **E**t ip̄e
de quate est q̄ uictime
sū ac muncem que p̄cā
p̄ncipalit̄ abluūt. h̄ita
erga subiectos negligē-
tiam expiare nō p̄nt. **I**l-
ti nēpe false pietatē erro-
re decepti uide se de pla-
cere insipienter autumat.
inde aduersus eū crude-
liter pugnant: et ex eo

merentur irā v̄n̄ se adep-
turos opinati sūt grām?
et dū alijs ueniā false
pietatis imparauit:
ip̄i motū diuine indig-
nationis incurrit. **V**ir nā
q̄ de filiis pharū dicit
ad soan̄ ut se p̄tēt? q̄
qm̄ ferre cōtempnit: pro-
tinus a leone passus in-
terit. **P**lace se deo de pie-
tate sua arbitratus est
achab: cū benadab regē
syr̄ie nō mō uocauit fra-
trem s; in curru p̄posibi
dignatus est assessore.
Saudi qd̄ indiscreta pie-
tas mereat in dore. **D**
dimisisti inquit dñs uirū
dignū morte de manu
tua: cū aīa tua p̄cā il-
lius: et pl̄us tuus pro-
pl̄o eius. **S**aul agnō re-
gem amalech nō oadit
scriptū pacta victoria
cōseruauit: et pro hac
mūa digne īmuncem
audiuit. **P**ro eo q̄ abie-
cisti sermonē dñi: abie-
cit te dñs ne sis rex p̄ius
erant pl̄us erga muli-
eres madianitarū. s;
ait ill' moyses. **C**ur femi-
nas reseruastis? **E**rgo
cūctos inficite qd̄ quid

est geneis masculini e
 aam puulos: et mulie
 res que nouerunt viros
 in cotuugulate. **I**de
 quoq; moyses postq; fa
 bricat est vitulu in oreb
 ait filijs leui. **D**adant
 vnusquisq; fratre et ami
 cu et proxima suu. **E**t po
 q; viginti tria milia
 hoim cesa sut ait. **C**onse
 crastis hodie manus
 vras dno vnusquisq; in
 filio et frē suo ut detur
 vob bndictio. **A**malechi
 tes ille qui gloriatur se
 pemisse saul. **d**ū senō
 galeā s; dyadema de ca
 pite bellantis abstulit
 se confingit: gladio dauid
 percussus occubuit. **I**nsec
 tores etiā isoset dū loco
 numeris quasi caput il
 lius offerūt. dauid gladi
 ū nō euadūt: et que spe
 rauērūt munei grauas
 redibentē: comissi potius
 homiadu expūitū vlti
 rem. **P**etrus etiā ananie
 et saphire mēdaui nō
 inultū abire pmissit: s;
 eos oris gladio ferens.
 aliorū ne silē quid forte
 presumerent corda per
 terruit. **P**aulus quoq;

dū ab excessibus coercere
 discipulos nitatur. virgā
 delinquentib; cōminatur.
Saluator etiā noster qui
 tū multas agnus appa
 ruit. mor ut petro celit
 re q; iura cōmisit: proci
 nus eū dura redargu
 tione corripuit. **V**ade in
 quit post me sathana
 scandalū es mī: q; nō sa
 pis ea que dei sūt. s; ea q
 hoim. **Q**uid ē ergo q; sanc
 ti viri toaens delinquē
 tes i pūitū iuecti. ul' cor
 rectione iūborū ul' vltio
 ribus opm? nō ut manifes
 te clarescat. q; in hac mō
 litate rē nō viuunt si
 blandis ac mollib; aspi
 ritas nō misceatur. **R**am
 ubi penit' disciplina p
 ponitur. vbi districta le
 gitimū vigoris censura
 repmitur: natē est ut p
 na semp ad malū fragi
 litatis huāne conditio
 ad illiata r' laxetur. **E**t
 in eū procul dubio tota
 subiectoū culpa r' dū
 dat: qui eos ne preapi
 tant' ercederent sub dis
 cipline loro cōhibe debu
 erat. **I**nordinata nē pe
 pietas pūapis? quid ē

aliud q̄ confusio plebis.

Nam dū ille a moderāda
r̄gim̄is habena r̄p̄mitur:
subiecti quq; velut effre
nes equi p̄ abrupta imp̄tā
tur: agere nimirū licet qd̄
libz. et tūc liquet docerunt:
qd̄ sepe dictū in libro iudi
cum r̄p̄itur: in diebus illis
nō erit rex in israel: sed
vniū quisq; quod sibi rec
tū videbatur agebat. Et
illud qd̄ tpe achab imp̄p̄s
simi regis dictū est p̄ nu
cheā. Non h̄nt dñm isti: r̄
uertatur ergo vniū quisq;
in domū suam in pace.

De tpe quoq; saul dicitur
q̄ retonse erant aces to
merū et ligonū et triden
cū et securū usq; ad sti
mulū corrigendū. Hic tū
se quippe sunt aces vren
siliū. cū zelus ac feruor ex
tinguitur in gr̄orū: nec
stimulus est qui p̄gnat:
cū deest qui delinquētū
p̄tā corripit. Hūc pun
gentem se paulus sentē
cepat cū v̄r illi diuina
dicebat: durū est tibi con
tra stimulū calatrare. **F**
nūō qd̄ dicitur. Si nō in
stilus historie tradidit:
fcomes v̄ baldus v̄r vide

licet discretus ac p̄uidēs
nudo dūtaxat sermone
narravit. **T**heodosius
inquit imp̄ator cū religi
oso quodā heremita con
sueuerat h̄re colloq̄i: cū
videlicet obtēpabat un
p̄ator imp̄eris: et cōsac
sibilatentis archana p̄a
debat. Seruus itaq; dei ut
erat simplex et p̄uō ac
mūdane p̄pe modū p̄u
tatis ignaro. augustū
distracte p̄monuit ut er
ga delinquētes p̄uō ex
isteret: ut reorū v̄lnoibz
abstineret: et qui sibi de
poscet a sup̄no iudice ve
niā: ip̄e nō eriget v̄ndit
tam a fratre: nimirū cū
ip̄e uider dicit. in qua
mēsua mensi fucitis e
adem i me actur vob. **I**m
p̄ator itaq; fidem sancti
viri monitis adhibens.
cepit flagitiosos et quibus
q; nocentibz impune cō
missa relinquere. Hanc
legis ac lege plectendis
venialit̄ indulgē: cūctis
eā aliena iura temē
p̄uadentibz debita relac
are. Ad hec regni p̄oces
conquerūtur regalis
mysterū tractorēs r̄uinā

mundi iudicantis expos
 tulant: et p[ro]fanas ac nefas
 aucta p[ro]fundi. n[on] p[er] equi
 tate iustitiae rebu[m] ma
 nis celerius orturatur
 affirmant. **L**am[en]tant
 dem[um] p[ro]p[ter] sup[er]stitione hui[us]
 ac frivole pietatis igna
 via passim rapinas ac
 violencias fieri. legu[m] sa
 ta dissolvit: et ad auden
 da plectibilia queq[ue] vel
 notia. p[ro]fano nequicias
 ho[m]i[n]u[m] p[ro]concesse libertatis
 audacia conatai. **H**ac
 impator querula sug
 gessione p[ro]motus ad
 ho[m]i[n]e dei veredatam
 destinat. consilium flagi
 tat. quid sibi a murmu
 rantib[us] obiatur expo[n]it:
 quid potissimum sit ip[s]e
 facturus inquiri. **V**
 bir dei solerti examia
 tione discutiens. mu
 tandam q[ue] sui consilii sen
 tentiam recognoscens;
 ore quide[m] siluit. mista
 uo[m] **u**st[ur] op[er]is significa
 tioe respondit. **A**spice
 ente siquid p[ro]nati
 ce legationis baulo.
 caput vndiq[ue] p[er]cutit:
 et quidq[ue] in gremiu[m]
 demolit[ur] est ill[ud] effusi

igne sine mora p[er]eat
Mor q[ue] corrumpens sarai
 lu[m] ingreditur ortu[m].
 queq[ue] notia demolitur
 steiles herbas exstirpat?
 arca[us]a sarai es v[er]u[m] ca
 ercolit: et cominuut olus
 cula. **I**llas igitur eradi
 cat ut radicib[us] euil[is] a
 rescant: ista uero fouet
 et ercolit ut p[ro]adula ger
 mis in aremetu[m] proficiat
Hys itaq[ue] mystica sig
 nificatione p[er]actis: i ca
 de silentij c[on]sura p[er]sif
 tens inuit n[on]o ut ad
 suu[m] d[omi]nu[m] redeat: ei q[ue]
 quid viderit p[ro]ordine
 inotescat. **Q**ui nimiru[m]
 non sine quadam au
 mi stomachantis in
 dignatione ruerus
 murmurare cepit et co
 queri q[ue] no[n] misisset ad
 sani capitis ho[m]i[n]em:
 s[ed] ad vesani potius ac
 demente[m]. **S**p[er]abam in
 quit ut decurrerentibus
 me me verbis instrue
 ret. et iuxta inquisi
 tionis mee seriem p[er] ap
 te r[ati]onis alloqui u[el] ex
 omib[us] informaet: ille at ve
 lut alienate mentis
 ac furiosus mo[n]d[us]

tam capitis cesarię per
tere. mō corā portulū
cepit hgone sarric: tāq̄
ego lēdes eius ac pedi
culos magnipenderem.
ul' ruralis industrie ma
gisteriū flagitare. Tūc i
pator: qd̄ dicebatur dili
gent auscultans. et alia
ori consilio qd̄ factū fue
rat mēte ptractans: aut
hoc nō eē ridiculū s̄ mis
terū: atq̄ id sibi qd̄ que
sierat euidētibz iudicijs
indubitanē expressum.
Serū inquit dei nob̄ me
lius agēdo q̄ loquēdo
rūdit: et gemino sue ope
rationis oraculo nodū v
nū nūc̄ questionis absol
uit. **E**d̄ enī apaus eo qd̄
vīcā peruit. et mox in ig
nē dēter sapieat: ac si di
ceret p̄ multimodē diu
sionis pectinē. h̄ ē p̄ legi
time disautōis ac disac
tionis examen. et noxia
queq̄ dispāreant. et que
bona sūt abiectis malis
purificata r̄ maneāt.
Eandē porro sentētiā
portulū quoq̄ voluit ite
rare culturā. ut sicut
ille noxiās cum suis ses
pitiāz herbas euulsit.

bonū autē olus ut vbei
gminaret excoluit: ita
nos p̄ disaretū librate
iusticie sarculū. et elabo
remus ī probos iudiciū
et arpare. et bonos ut dō
fructificent in tranquilla
pace cōponē. **H**oc illi qui
aderant audientes qd̄ ve
lut amilū iugurū depu
tauerūt an̄ iudiciū: ve
nerū ceperūt ut cuera
spuālis ac profunde sapi
encie sacmētū. Tūc impa
tōe hoc t̄q̄ phetico cōfir
matus oraculo. violētia
as iuste viuētiū cepit vl
asa: reatus ac scelera
districta iurisdictionis aī
adūsiōne p̄uiter neplia
tus ausibz implos colūbe:
et p̄ auctem impialis po
tenae p̄isoriū corda trifi
gans in pace cūta oponē.
Sic itaq̄ mūdus qui p̄ie
cepit p̄ ignāuā: ad equi
tatis atq̄ iusticie reflo
rit disciplina. **H**oc autem
ego nō ut constantē verū
fuisse phibeam reculi: s̄
admodū aut seruo sermōe
relatū est. inquitū nō in
tercepit obliuio preliba
ui. **D**erūptamen nūq̄
hoc usq̄ ad nos antiq̄tas

fama vulgante trans-
mutaret: si nō ad edifi-
catis creplū pdesse po-
teis credidiss. **V**ix pla-
ne qui quēmo ante mee
natiuitatis exortū huā-
nus rebus exemptus est
fauis otto. qui impialis
apias dignitate pollu-
abiliter floruit: et rōnā
re publicam strenue gu-
bnauit. **H**ic itaq; cum
biēnal' adoleſcenae vix
adhuc excessiffetatem
int' insignia multa et
preclara que gessit. tribz
regni proceibz atq; comi-
tibus oculos eruit. rodul-
pho videlicet rarmūdo
et armūdo in quonimū-
rū conspicuo de ore iusti-
cie. sic oīm aliena dir-
pienaiū viscera remese-
at: sic totū regnū in secu-
ritatis et pacis trāquil-
litate cōposuit. ut oēs fe-
re int' cōpendi sui limi-
tem se formidolose
cōprimerent: nec iuris
primi iminos p insolē-
tiam transirent. **V**nde
pora ppli hec se preconij
fama diffuiderat: in e-
uulsione ser oallorum
vniū pacatū est regnū.

Tres facti sunt tēa: et oī
pplō quietis optate lumē
infulsit. **T**u quoq; vir
magnifice. sanctorū tibi
pīāpū et legalia iura
seruācū exempla pone:
norie pietatis ymaginē
a te procul excludē: et er-
ga ppli inquit cōmissus
est satage semp iusticiā
custodire. **S**apientē enī
bī qui custodit iudici-
ū et fauit iusticiam in
omī tpe. **E**t salomon ait
Diligite inquit iusticiā
qui iudicatis terram.
Hic ergo rātidinis zelo
semp accensus incede nē
p iusticie tramitem: ut
nō iudicandus s' remu-
nerandus ad ipm quāq;
iusticie rueraris auc-
torem. **A**men.

